ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ - ΥΓΕΙΑ - ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 1 Νοεμβρίου 2009

www.kathimerini.com.cy

Έτος 2ο ■ Αρ. φύλλου 53

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 1,50 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 2,80 (ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ)

ONLINE ενημέρωση
kathimerini.com.cy
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΛΛΑΔΑ

Φόβοι για νέο τρομοκρατικό κτύπημα

Με την πεποίθηση ότι υπάρχουν συνδετικοί κρίκοι ανάμεσα σε μέλη της νέας γενιάς τρομοκρατών με πρόσωπα που διαδραμάτισαν ρόλο σε τρομοκρατικές ενέργειες προηγούμενων δεκαετιών, στελέχη των ελληνικών διωκτικών αρχών επαναξιολογούν παλαιότερα στοιχεία για πρόσωπα και πράγματα, μετά και τα τελευταία δεδομένα. Οι έρευνες έχουν προσλάβει χαρακτήρα κατεπείγοντος, υπό τον φόβο νέου «τυφλού» χτυπήματος. **Σελ. 18, 19**

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Η εξομολόγηση του Θανάση Βέγγου

«Κάτι είχε η φάτσα μου που έφερνε τον άλλο κοντά μου. Ισως ήξεραν ότι είμαι ένας πολύ εντάξει άνθρωπος». Λόγια του πολυαγαπημένου θεατράνθρωπου Θανάση Βέγγου, ο οποίος δηλώνει περήφανος γιατί τον αγάπησαν 4 εκατομμύρια άνθρωποι και τον μίσησαν μόνο τρεις. **Τέχνες και Γράμματα, σελ. 34**

ΜΑΡΚΟΣ ΠΑΓΔΑΤΗΣ

Θα ξανακάνω παρέα με Φέντερερ και Ναδάλ

Έτοιμος αλλά και πεπεισμένος για την επανένταξή του στην ελίτ του παγκόσμιου τένις παρουσιάζεται, μιλώντας στην «Κ», ο Μάρκος Παγδατής. Και αν οι αριθμοί λένε την αλήθεια, τότε ο ισολογισμός με τα έσοδα και τα έξοδα του Κύπριου πρωταθλητή είναι πέρα για πέρα χαρακτηριστικός της πορείας του στο επαγγελματικό τένις. **Σελ. 37**

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «Κ»

Αφιέρωμα στην οικολογία

Οι πρώτες «πράσινες» πόλεις του πλανήτη, οι αυτάρκεις ουρανοξύστες νέας γενιάς, ηλεκτρικά αυτοκίνητα από το μέλλον και το πρώτο αιολικό πάρκο στην Κύπρο. Τεύχος-αφιέρωμα, με την ευγενή χορηγία της Eurolife.

Η τιμή της Καθημερινής

Για έναν ολόκληρο χρόνο, από 2 Νοεμβρίου 2008, που κυκλοφόρησε το πρώτο φύλλο της κυριακάτικης Καθημερινής στην Κύπρο, η εφημερίδα μαζί με το περιοδικό «Κάππα» δίνονταν ως προσφορά γνωριμίας στην τιμή του ενός ευρώ. Από σήμερα θα τιμάται πλέον προς 1,50.
Η εμπλουτισμένη έκδοση της Καθημερινής, με τα περιοδικά «Κάππα», Γαστρονόμος, Beautiful People και Living ETC, παραμένει στην τιμή των 2,50 ευρώ.

Ωρα αποφάσεων και συμβιβασμών

Αποκλειστική συνέντευξη του γ.γ. του ΟΗΕ, ο οποίος δηλώνει συγκρατημένα αισιόδοξος για εξεύρεση λύσης

Κατάκτηση θεωρεί ο Μπαν Κι Μουν το γεγονός ότι οι ηγέτες των δύο κοινοτήτων έχουν συναντηθεί τουλάχιστον 45 φορές τον τελευταίο χρόνο και υποδεικνύει ότι πρέπει οι διαπραγματεύσεις να εισέλθουν πλέον «στη δεύτερη φάση, κατά την οποία θα ληφθούν αποφάσεις στη βάση της αμοιβαίας κατανόησης, της ευελιξίας και των συμβιβασμών». Ο γ.γ. των Η.Ε., στην αποκλειστική συνέντευξή του στην «Κ», τονίζει ακόμα

Τι θα ζητήσει ο γ.γ. από τον Γ. Παπανδρέου για το Κυπριακό. **Σελ. 6**

ότι η ΟΥΝΦΙΚΥΠ θα παραμείνει στην Κύπρο, όσο είναι χρήσιμη για την προώθηση της ειρήνης και της σταθερότητας, ενώ δεν αποφεύγει να διευκρινίσει ότι «όλα εξαρτώνται από την πρόοδο των διαπραγματεύσεων». Πάντως, δηλώνει ότι είναι συγκρατημένα αισιόδοξος. Ο Μπαν Κι Μουν αναφέρεται στα Ελληνοτουρκικά, τονίζοντας την ανάγκη συνεργασίας των δύο χωρών για επίλυση των διαφορών τους. **Σελ. 4**

Η Ευρώπη 20 χρόνια χωρίς το Τείχος

EPA

Δυο δεκαετίες μετά την πτώση του Τείχους του Βερολίνου, οι τριβές μεταξύ «παλαιάς» και «νέας» Ευρώπης εξακολουθούν να ταλανίζουν τους «27», οι οποίοι καλούνται τώρα να επιλέξουν τον πρώτο πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ενοποίηση της Γερμανίας έφερε τη διεύρυνση της Κοινής Αγοράς, με τίμημα την υπονόμευση της πολιτικής ενοποίησης. Η κατάρρευση του Ανατολικού Μπλοκ δρομολόγησε τα δύο επόμενα, μοιραία βήματα: Τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και τη διεύρυνση προς Ανατολάς. **Σελ. 24**

Ενδιάμεση αμερικανική φόρμουλα

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ με «ενδιάμεση φόρμουλα»: Σκέψεις για εξεύρεση «ενδιάμεσης φόρμουλας» που θα επιτρέψει τη συνέχιση της ενταξιακής διαδικασίας της Τουρκίας κάνει η αμερικανική διπλωματία, ενόψει της συνάντησης Ομπάμα με Ερντογάν στις 7 Δεκεμβρίου. Μια σκέψη είναι να ανοίξει η Τουρκία ένα λιμάνι και εν συνεχεία Ουάσιγκτον και Βρυξέλλες να ασκήσουν πίεση στη Λευκωσία να υποχωρήσει, ενώ μια άλλη σκέψη είναι η απόσυρση ενός αριθμού Τούρκων στρατιωτών από την Κύπρο.
ΑΓΚΥΡΑ με «πίεση για ειρήνη»: Υπό το σύνθημα «πίεση για την ειρήνη» και τη διακήρυξη ότι «μπορεί να γίνει αποδεκτή κάποια ευελιξία», η Τουρκία, θα εμφανισθεί ενόψει της Ευρωπαϊκής Συνόδου Κορυφής τον Δεκέμβριο. Σε αυτό το πλαίσιο και στη βάση της γραμμής της πρόσφατης συνόδου για το Κυπριακό, στο Υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας η Άγκυρα παρουσιάζεται έτοιμη να ανοίξει τα λιμάνια της στην Κυπριακή Δημοκρατία, αν οι Βρυξέλλες ενεργοποιήσουν τον κανονισμό για το απευθείας εμπόριο με τα Κατεχόμενα. **Σελ. 6**

Ενόψει εξαγορών αντιπροσωπειών αυτοκινήτων

Εκτός απρόοπτου, αναμένονται εξαγορές που αφορούν αντιπροσωπείες, μεταξύ άλλων, των Renault, Chrysler, Fiat και Alfa Romeo και οι οποίες θα αλλάξουν τον χάρτη της αγοράς στην Κύπρο. Η αδυναμία της κυβέρνησης να λάβει μέτρα στήριξης για τον κλάδο μεταφράζεται έτσι σε κλείσιμο αντιπροσωπειών και απολύσεις. **Οικονομική, σελ. 5**

Σε επιφυλακή για κακοκαιρία

Ακραία καιρικά φαινόμενα και πτώση της θερμοκρασίας σήμερα και αύριο. Εντός της προσεχούς βδομάδας η καταγραφή των ζημιών στις πληγείσες περιοχές. **Σελ. 12**

ΔΗΣΥ-ΑΚΕΛ με θύμα την ενότητα

Με τα ίδια επιχειρήματα και παρόμοια «κατηγορώ» προσεγγίζουν στελέχη των δύο μεγάλων κομμάτων τους λόγους της απουσίας της αναγκαίας ενότητας στο εσωτερικό μέτωπο. Οι πιθανότητες συνεργασίας ΔΗΣΥ-ΑΚΕΛ, σε επίπεδο εθνικού θέματος, μειώνονται μέρα με τη μέρα ολοένα και περισσότερο, καθώς στην Πινδάρου θεωρούν πως το Προεδρικό έχει την προσοχή του στραμμένη στη συνέχιση της συγκυβέρνησης με ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ, ενώ στην Εζεκία Παπαϊωάννου μιλούν πλέον μεγαλοφώνως για τις κινήσεις του ΔΗΣΥ που γίνονται στη βάση πολιτικής με στόχο τις προεδρικές εκλογές του 2013. **Σελ. 10**

Στο ΔΗΚΟ θα το πάνε μέχρι τέλους

Μονόδρομος φαίνεται να είναι πλέον η ανάγκη ξεκαθαρίσματος της θέσης του ΔΗΚΟ έναντι του Προέδρου της Δημοκρατίας, όπως σαφώς προκύπτει και από τις δύο τάσεις. Η αποφασιστικότητα κάποιων στελεχών να θέσουν στο ανώτερο κομματικό επίπεδο, αυτό της Κεντρικής Επιτροπής, το ζήτημα της γενικότερης συμπεριφοράς του Προέδρου Χριστόφια έναντι του κόμματος, αλλά και ειδικότερα του τρόπου που διαχειρίζεται το Κυπριακό, ιδιαίτερα με το δεδομένο της εκ περιτροπής προεδρίας, αναμένεται να οδηγήσει σε εξελίξεις, εκτός κι αν ο Μάριος Καρογιάν ανακαλύψει τη χρυσή τομή. **Σελ. 9**

Ερευνα μετά την αποκάλυψη της «Κ»

Χωρίς καθυστέρηση αντέδρασε ο πρόεδρος του ΚΟΤ, μετά τις αποκαλύψεις της «Κ» για τα χιλιάδες έντυπα τουριστικής προβολής της Κύπρου, τα οποία κατέληξαν στην αποθήκη και αργότερα στην ανακύκλωση, χωρίς να αξιοποιηθούν. Ο κ. Α. Ορουντιώτης ζήτησε λεπτομερή ενημέρωση και προανήγγειλε αλλαγές στις διαδικασίες παραγωγής και διαχείρισης της καμπάνιας τουριστικής προβολής της Κύπρου στο εξωτερικό. **Σελ. 12**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Σήμα κινδύνου

Από 25 έως 50 δισεκατομμύρια ευρώ θα προσφέρει ετησίως η Ευρωπαϊκή Ένωση σε αναπτυσσόμενες χώρες, προκειμένου μέχρι το 2020 να αντιμετωπίσουν ορθολογιστικά τις κλιματικές αλλαγές, σύμφωνα με την προχθεσινή απόφαση της Συνόδου Κορυφής. Αυτό αποτελεί και το ισχυρό εργαλείο διαπραγμάτευσης της Ε.Ε., ενόψει της Διάσκεψης της Κοπεγχάγης τον Δεκέμβριο, όπου η διεθνής κοινότητα θα προσπαθήσει να συνομολογήσει νέο σύμφωνο για τη διαδοχή του Πρωτόκολλου του Κιότο. Παρόλο που το σήμα κινδύνου που εκπέμπει ο πλανήτης είναι συνεχές και εύληπτο, θεωρείται απίθανη η επίτευξη συμφωνίας τον Δεκέμβρη, εξ υπαιτιότητας ανεπτυγμένων βιομηχανικά χωρών, με πρώτες τις ΗΠΑ που δεν συναινούν σε δέσμευση για μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.
Η Κύπρος, την ώρα που συναποφασίζει στις Συνόδους της Ε.Ε. για το κορυφαίο πρόβλημα του πλανήτη, στο σπίτι της πρέπει να κινητοποιείται ανάλογα. Δεν δικαιολογείται να καταγράφει αρνητικά ευρωπαϊκά ρεκόρ στην εν γένει προστασία του περιβάλλοντος και την πράσινη ανάπτυξη. Το περιβάλλον είναι υπόθεση του καθενός ξεχωριστά, αλλά η συντονισμένη δράση είναι ευθύνη του κράτους.

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Διπλωματικό παίγνιο και χρυσόψαρα γυάλας

Η διπλωματία είναι παιγνίδι δύσκολο και απαιτητικό. Χρειάζεται στρατηγική προσανατολισμένη σε στόχους. Χρειάζεται και τακτική διαμορφωμένη στη βάση διαρκούς μελέτης των εξελίξεων, οι οποίες συνήθως αλλάζουν ανάλογα με τις κινήσεις άλλων παικτών στη διεθνή σκακιέρα. Οι σοβαροί παίκτες έχουν ολόκληρα επιτελεία γύρω από τον ηγέτη του κράτους, συν τα υπουργεία των Εξωτερικών, συν δεξαμενές σκέψης. Όλοι μελετούν τις κινήσεις και προτείνουν λύσεις στον παίκτη, ο οποίος είναι εντεταλμένος να κάνει, την κατάλληλη στιγμή, την ορθότερη υπό τας περιστάσεις κίνηση. Είναι δε αυτονόητο ότι οι επικείμενες κινήσεις δεν γίνονται αντικείμενο δημόσιας συζήτησης, πολλώ δε μάλλον αντιπαράθεσης, όπως στην περίπτωση της αξιολόγησης της Τουρκίας και των κινήσεων που θα πρέπει να κάνει η Κύπρος, αν η Άγκυρα δεν συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από το σχετικό Πρωτόκολλο.

Στην περίπτωση τη δική μας και σύμφωνα με όσα χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία μαθαίνουμε από το πολιτικό παρασκήνιο, ο Πρόεδρος Χριστόφιας, ακολουθώντας και την πεπατημένη των προκατόχων του, θεωρεί προφανώς ότι δεν χρειάζονται «τόσα πολλά έξοδα» πόρων και ανθρωπίνων δυνάμεων, για να έχει τη δυνατότητα να κάνει την επόμενη – και κάθε επόμενη – κίνηση. Αυτό ενδεχομένως να απορρέει και από το «σύνδρομο» από το οποίο «προσβάλλεται» κάθε πολιτικός που κάθεται στην καρέκλα του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς περιβάλλεται από τις αυτοκρατορικές εξουσίες που απορρέουν από το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και τον καθιστούν καθόλα ανέγγιχτο και υπεράνω των νόμων. Για να είμαστε σωστοί σε αυτή την κριτική αξιολόγηση, θα πρέπει να πούμε ότι σαν απόλυτοι μονάρχες διαχειρίστηκαν το Κυπριακό και οι άλλοι Πρόεδροι: Μακάριος, Σπύρος Κυπριανού, Γιώργος Βασιλείου, Γλαύκος Κληρίδης και Τάσσος Παπαδόπουλος. Μόνο που οι συνθήκες κάθε φορά ήταν διαφορετικές, ενώ μέχρι και επί Γλαύκου Κληρίδη η δεδηλωμένη αδιαλλαξία της Τουρκίας έδινε και κάποια περιθώρια στην πλευρά μας. Τώρα, όμως, οι συνθήκες, και ιδιαίτερα η δυνατότητα άσκησης πίεσης προς την Τουρκία, είναι εντελώς διαφορετικές και υποβάλλουν μια πιο πολυσχιδή διπλωματική προετοιμασία. Τόσο για την επίτευξη του τακτικού στόχου τον Δεκέμβριο, όσο και για την τελική επιτυχία του στρατηγικού στόχου, που είναι η επίλυση του Κυπριακού.

Ένα εύγλωττο παράδειγμα διαχείρισης του διπλωματικού παιγνιδιού είναι αυτό που παίζεται τώρα μεταξύ ΗΠΑ και Τουρκίας, όπως ανάγλυφα παρουσιάζεται στο ρεπορτάζ του συναδέλφου Αποστόλη Ζουπανιώτη (σελ. 6). Η Ουάσιγκτον είναι χολωμένη με τις κινήσεις της Άγκυρας προς Τεχεράνη και Δαμασκό, την όξυνση στις σχέσεις με το Ισραήλ και τις παλινδρομήσεις στο ζήτημα της επικύρωσης από την τουρκική εθνοσυνέλευση της συμφωνίας Τουρκίας-Αρμενίας.

Η Άγκυρα έγινε δέκτης της αμερικανικής δυσφορίας. Αντέδρασε όμως γνωρίζοντας, πρώτον, ότι η ανοικτή ρήξη θα πλήξει την εικόνα Ομπάμα, ο οποίος είχε σπεύσει να επισκεφθεί τη χώρα τον Απρίλιο – μετά δόξης και τιμής όπως σε ένα γάμο – λίγο μετά που ανέλαβε την προεδρία. Και, δεύτερον, ότι θα επηρεάσει ενδεχομένως και τις «φιλοτουρκικές ψήφους» στη γερουσία, στη στήριξη της οποίας προσδοκεί ο πρόεδρος Ομπάμα για να περάσει το σχέδιο υγείας του.

Ο Ερντογάν, αξιοποιώντας τα γεωπολιτικά δεδομένα αλλά και την ισχύ που απέκτησε ισοζυγίζοντας τον αμερικανικό ενεργειακό αγωγό Nabucco με τον ρωσικό South Stream 2, εκμεταλλεύτηκε προς όφελός του τη συγκυρία κι έκανε την κίνηση, ακυρώνοντας την προγραμματισμένη για τις 29 Οκτωβρίου συνάντησή του με τον Ομπάμα στον Λευκό Οίκο. Η κίνηση απέδωσε, καθότι ο Αμερικανός πρόεδρος, αντί άλλης οδού, επέλεξε τις τηλεφωνικές παραστάσεις προς τον Τούρκο ομόλογό του. Συνεπεία αυτού, η συνάντηση Ομπάμα-Ερντογάν ορίστηκε για τις 7 Δεκεμβρίου. Όταν λοιπόν κανείς κοιτάξει τη σκακιέρα όπου παίζεται το μεγάλο διπλωματικό παίγνιο με την Τουρκία, αντιλαμβάνεται πόσες δυνάμεις χρειάζεται η Κύπρος για την όποια κίνηση και ποιες είναι περιττές. Παράλληλα, έχει καθαρή εικόνα για το πόσο προσεκτική πρέπει να είναι η όποια επικείμενη κίνηση της Λευκωσίας τον Δεκέμβρη, για να μη βρεθεί μόνη και γυμνή στο κρύο. Σε επίπεδο τακτικών κινήσεων ενόψει Δεκεμβρίου, η Κύπρος έχει μια σειρά επιλογών. Από το δικαίωμα του βέτο μέχρι την – υπό προϋποθέσεις – συγκατάθεση στην αναβολή της αξιολόγησης της Τουρκίας. Η όποια επιλογή πρέπει να υπηρετεί τον στρατηγικό στόχο – όσο είναι ακόμα εφικτός – δηλαδή τη λύση του Κυπριακού, το ταχύτερο δυνατόν. Επειδή το πολιτικό κήτος που ονομάζεται Τουρκία μεγαλώνει διαρκώς, σε βαθμό που, όταν κινείται στους διπλωματικούς ωκεανούς του πλανήτη, ουδείς πλέον μένει ατάραχος (εκτός από κάποια χρυσόψαρα γυάλας).

paraschosa@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Αυτός που τα έβαλε και με τους «26»

Ο Τσέχος πρόεδρος, Βάτσλαβ Κλάους, παρομοιάζει την Ε.Ε. με τη Σοβιετική Ένωση, εξού και είναι ο μόνος Ευρωπαίος ηγέτης που αρνείται επίμονα να τοποθετήσει ευρωπαϊκή σημαία στο γραφείο του, καθώς αυτή του θυμίζει υπερβολικά τις σοβιετικές σημαίες στα κρατικά κτήρια της Πράγας.

EPA

Ένας εναντίον όλων, ο πρόεδρος της Τσεχίας, Βάτσλαβ Κλάους, μπορεί πλέον να καυχηθεί ότι η Ιστορία θα γράψει κάποτε γι' αυτόν ότι υπήρξε το τελευταίο εμπόδιο για την οριστική επικύρωση και υλοποίηση της Συνθήκης της Λισαβόνας και όλων των αλλαγών που θα φέρει στον τρόπο λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρώτος τη τάξει «ευρωφοβικός», ο Κλάους, που κάποτε παρομοίασε την Ε.Ε. με την ΕΣΣΔ, αρνείτο πεισματικά μέχρι την τελευταία στιγμή να βάλει την υπογραφή του στην ήδη επικυρωμένη από το κοινοβούλιο της χώρας του Συνθήκη, εφευρίσκοντας διάφορες δικαιολογίες, με πλέον πρόσφατη την απαίτηση να ενταχθεί στο κείμενο εγγύηση πως δεν θα τεθεί ποτέ σε ευρωπαϊκό επίπεδο θέμα αποκατάστασης των εκατομμυρίων εκδιωχθέντων, μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, Σουδητών Γερμανών της (τότε) Τσεχοσλοβακίας.

Το θέμα δεν είναι ολοσχερώς ασήμαντο, ειδικά για τα εκατομμύρια των Τσέχων που καρπώθηκαν τις κατασχεθείσες περιουσίες των Σουδητών, ενώ στη Γερμανία, ιδίως στη Βαυαρία, αλλά και στην Αυστρία υπάρχουν σημαντικές πολιτικές δυνάμεις που, τουλάχιστον φραστικά, στηρίζουν τα αιτήματά τους.

Τελικώς ο κ. Κλάους πήρε αυτό που ήθελε, αργά το βράδυ της Πέμπτης, αφού οι υπόλοιποι 26 ηγέτες της Ε.Ε. συμφώνησαν στη διατύπωση της ρήτρας εξαίρεσης από την Ευρωπαϊκή Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων που απαιτούσε η Τσεχία προκειμένου να υπογράψει τη Συνθήκη της Λισαβόνας.

Νομικά πρόκειται για ένα «πρωτόκολλο», που πρέπει να υποβληθεί στις ευρωπαϊκές χώρες για επικύρωση, αλλά αργότερα, πιθανότατα συγχρόνως με τη συνθήκη ένταξης στην Ε.Ε. της επόμενης χώρας, δηλαδή της Κροατίας, κάτι που δεν αναμένεται πριν από το 2011. Παραρτήματα έχουν επίσης προβλεφθεί από την Ε.Ε. και για άλλες χώρες, όπως η Ουγγαρία και η Σλοβακία, οι οποίες είχαν εκφράσει ανησυχίες για τη ρήτρα εξαίρεσης που παραχωρήθηκε στην Πράγα. Περιχαρής, ο πρόεδρος της Κομισιόν επιβεβαίωσε λίγο αργότερα ότι ήρθη και «το τελευταίο πολιτικό εμπόδιο» για την επικύρωση της Συνθήκης της Λισαβόνας, ύστερα από την επίτευξη συμφωνίας επί της ρήτρας εξαίρεσης της Τσεχίας από την Ευρωπαϊκή Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Το θέμα βεβαίως δεν είναι καθόλου απλό, αφού το άνοιγμα του παραθύρου για μόνιμες παρεκκλίσεις ενδεχομένως να θεωρηθεί προηγούμενο για άλλες περιπτώσεις, όπως στην περίπτωση της Κύπρου, κάτι το οποίο διακαώς επιδιώκει η τουρκοκυπριακή πλευρά. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Δημήτρης Χριστόφιας, δήλωσε πάντως, αμέσως μετά τη Σύνοδο Κορυφής στις Βρυξέλλες, ότι εξασφάλισε διαβεβαιώσεις από τους Ευρωπαίους εταίρους ότι η εξαίρεση της Τσεχίας δεν πρόκειται να αποτελέσει προηγούμενο για την Κύπρο.

Αλαζόνας και πείσμων

Ο 67χρονος πρόεδρος της Τσεχίας, με το φροντισμένο μουστάκι, τα κοντοκουρεμένα λευκά μαλλιά και το θελληματικό πηγούνι, κατηγορείται από τους πολιτικούς του αντιπάλους πως θεωρεί ανόητους και ανίκανους όποιους διαφωνούν με τις απόψεις του. Αλαζόνας, παθιασμένος και πείσμων, ο Βάτσλαβ Κλάους αναφέρει ως χόμπι του το σκι, το τένις, τη μουσική τζαζ και το μπάσκετ. Το πραγματικό πάθος του, όμως, βρίσκεται αλλού και έχει να κάνει με την οικονομία: Είναι υπέρμαχος ακραίας μορφής νεοφιλελευθερισμού, εμπνευσμένης από τους νομπελίστες οικονομολόγους Φρίντριχ Χάγιεκ και Μίλτον Φρίντμαν και από την πρώην πρωθυπουργό Μάργκαρετ Θάτσερ, φωτογραφία της οποίας διατηρεί στο γραφείο του. Στο όνομα αυτού του νεοφιλελευθερισμού, τον οποίο δεν εφάρμοσε όμως ως πρωθυπουργός, ο Κλάους αρνείται την ύπαρξη του φαινομένου του θερμοκηπίου, το οποίο χαρακτηρίζει «μύθο». Στο βιβλίο του «Ένας Γαλάζιος Πλανήτης», ο Τσέχος πρόεδρος ασκεί αυστηρή κριτική στους περιβαλλοντολόγους και τα ιδεολογήματά τους, τα οποία χαρακτηρίζει «εξίσου επικίνδυνα, όσο και ο κομμουνισμός».

> *Ο απρόβλεπτος πρόεδρος της Τσεχίας, Βάτσλαβ Κλάους, πήρε εκβιαστικά αυτό που ήθελε*

Το σημαντικότερο μαύρο πρόβατο του Βάτσλαβ Κλάους λέγεται, όμως, Ευρωπαϊκή Ένωση, την οποία δεν χάνει ευκαιρία να παρομοιάσει με τη Σοβιετική Ένωση: όχι αρκετά φιλελεύθερη, αδιάφορη για την εθνική κυριαρχία των κρατών-μελών της και περισσότερο τεχνοκρατική παρά δημοκρατική. Ο Τσέχος πρόεδρος είναι ο μόνος Ευρωπαίος ηγέτης που αρνείται επίμονα να τοποθετήσει ευρωπαϊκή σημαία στο γραφείο του, καθώς αυτή του θυμίζει υπερβολικά τις σοβιετικές σημαίες στα κρατικά κτήρια της Πράγας.

Οι Τσέχοι, όμως, αγαπούν πολύ τον πρόεδρό τους. Αυτό συμβαίνει όχι τόσο για τον ευρωσκεπτικισμό του, αλλά χάρη στην εικόνα του ανεξάρτητου, μοναχικού πολιτικού, που αντιμάχεται με γενναιότητα τις επικρατούσες ιδεολογικές τάσεις της εποχής.

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πρίν στην «Κ» *1.XI.1960*

ΗΠΑ-ΚΟΥΒΑ: Οὐασιγκτών, 31.– Ἡ ὀξύτης εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Κούβας μὲ τὴν ἐπικρεμαμένην ἀπειλὴν ἐκρήξεως γενικωτέρου πολέμου συνεχίζεται μὲ ἀμείωτον ἔντασιν παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ 1.500 Ἀμερικανοὶ πεζοναῦται, οἱ ὁποῖοι εἶχον μεταβῆ εἰς τὴν ναυτικὴν βάσιν τοῦ Γκουαντανάμο διὰ νὰ διέλθουν τὸ Σαββατοκύριακον, ἀνεχώρησαν σήμερον ἐκεῖθεν, ἐπιστρέφοντες εἰς τὸν μόνιμον καταυλισμόν των εἰς Πουέρτο Ρίκο. Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Κούβας κ. Φιδὲλ Κάστρο, ὁμιλῶν εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Ἀκαδημίαν τῆς Ἀβάνας ἐπανέλαβεν, ὅτι ἐπίκειται ἀμερικανικὴ εἰσβολὴ εἰς Κούβαν, ἴσως δὲ πρὸ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἀμερικανικῶν ἐκλογῶν. Ἐγνώσθη συναφῶς, ὅτι χιλιάδες πολιτοφυλάκων ἔχουν κινητοποιηθῆ εἰς τὴν Κούβαν πρὸς ἀπόκρουσιν ἐνδεχομένης εἰσβολῆς εἰς τὴν νῆσον. Ἐγνώσθη, ἐπίσης, ὅτι ὁ εἰς Ἀβάναν Ἀμερικανὸς ἐπιτετραμμένος κ. Μπράντοκ καὶ 40 ἄλλοι Ἀμερικανοὶ ἐκρατήθησαν ἐπ' ὀλίγον ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς Κούβας.

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ: Ἐξ ἀφορμῆς ἐρωτήσεως τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν δημοκρατικῶν φιλελευθέρων κ. Γ. Παπανδρέου, ἐν σχέσει μὲ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἀγροτῶν, ὁ πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Κ. Καραμανλῆς ἐδήλωσεν ὅτι, ὁλοκληρωθείσης τῆς σχετικῆς μελέτης, ἡ Κυβέρνησις θὰ εἶναι εἰς θέσιν ἐντὸς τοῦ μηνὸς νὰ ἀνακοινώσῃ τὰς ἀποφάσεις της. Ὁ κ. Παπανδρέου εἶχε δηλώσει χθὲς ὅτι παρῆλθεν ἡ ἑξάμηνος προθεσμία ποὺ εἶχε ζητήσει ἡ Κυβέρνησις καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀνακοινωθοῦν αἱ ἀποφάσεις της ἐπὶ τοῦ θέματος.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΖΑΧΑΡΕΩΣ: Λάρισα, 31.– Χθὲς ἐγένετο ἡ θεμελίωσις τοῦ πρώτου ἐργοστασίου ζακχάρεως, τὸ ὁποῖον, ὡς γνωστόν, θὰ ἀνεγερθῆ εἰς χῶρον παρὰ τὴν διασταύρωσιν τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ πρὸς τὴν ὁδὸν Συκουρίου. Τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ ἐργοστασίου ἔθεσεν ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Κ. Ροδόπουλος.

7η ΗΜΕΡΑ

Με άριστα το 10

Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 Στο κράτος και τον κ. Πολυνείκη. Ενάμισι χρόνο μετά την ανάληψη της διακυβέρνησης από τον Πρόεδρο Χριστόφια και δεν μπορεί ακόμη κανείς να μας πει πότε θα απεξαρτηθούμε από τις βροχές για να κάνουμε μπάνιο χωρίς άγχος. Όλη η χώρα πνίγηκε στο νερό, αλλά νερό δεν έχουμε. Ο Μιλτιάδης δεν μπήκε ακόμη στις αφαλατώσεις;

2 Στους δήμους, τις κοινότητες, τους δημοτικούς μηχανικούς και σε λοιπούς παρατρεχάμενους. Ως είθισται, δεν έκαναν τη δουλειά τους όπως πρέπει και με δέκα λεπτά βροχή πλημμύρισαν σπίτια, καταστράφηκαν περιουσίες, κινδύνευσαν άνθρωποι. Ποιος θα βάλει τάξη σε αυτό το χάος; Οι δήμαρχοι έρχονται και φεύγουν, αλλά οι μηχανικοί και γραμματείς παραμένουν. Να εκλέγονται και αυτοί;

3 Στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού. Είναι γνωστό σε όλους πως ήταν ανέκαθεν ένα ανοικοκύρευτο μαγαζί με λερωμένη βιτρίνα. Η υπερεκτύπωση διαφημιστικών εντύπων, που αποκάλυψε η «Κ» την περασμένη βδομάδα, είναι μια παρανυχίδα από αυτά που ο κόσμος υποψιάζεται. Αν ήταν καθαρό μαγαζί, γιατί να το θέλουν όλα τα κόμματα;

4 Στους ιθύνοντες και εμπλεκόμενους στην Αγγλική Σχολή Λευκωσίας. Από τη μια δεν γίνεται να είσαι γονιός «φουστανελάς» και να στέλνεις το παιδί σου να μεγαλώσει σε δικοινοτικό σχολείο, όπου δεν θα μάθει καν τα βασικά στα Ελληνικά. Και μην ακούσω πως κάνουν και μάθημα Ελληνικών. «Επίσταμαι» είναι η λέξη για τη μητρική μας γλώσσα, όχι «μαθαίνω να μιλώ». Από την άλλη κάποιοι του Δ.Σ. της Σχολής και καθηγητές το έχουν παραξηλώσει με την προσήλωσή τους στα νεοκυπριακά ιδεώδη.

Θέλει - δεν θέλει, η Κύπρος θα πληρώσει το μερίδιό της για την αποκατάσταση του κλίματος με βάση την απόφαση των «27». Πρώτα όμως πρέπει να αρχίσει από τα βασικά, καθαρίζοντας τα φρεάτιά της.

5 Στον Πρόεδρο Χριστόφια. Διάλεξε την ημέρα που εορτάζει η Κύπρος την Ελλάδα και τους αγώνες της, για να μιλήσει δημόσια για τον «ελληνικό φασισμό», υπονοώντας τη χούντα. Κάλεσέ τον στον γάμο σου να σου πει «και του χρόνου».

6 Στους εορτασμούς για τα είκοσι χρόνια από την πτώση του τείχους του Βερολίνου. Οι αθεόφοβοι Γερμανοί φέτος δεν έδωσαν την απαραίτητη πολιτική σημασία στις εκδηλώσεις και έτσι ο Πρόεδρος Χριστόφιας απέρριψε την προσωπική πρόσκληση που του έστειλε η Άνγκελα Μέρκελ. Η Κύπρος δεν θα εκπροσωπηθεί μιας και η πρόσκληση ήταν προσωπική και δεν μεταβιβάζεται σε κατώτερο αξιωματούχο. Αν ήταν τα γενέθλια του Φιντέλ;

7 Στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο συνταξιούχος κ. Τόνι Μπλερ ψάχνει να βρει δουλειά και είπε να χτυπήσει την πόρτα για τη θέση του προέδρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτή προβλέπεται από τη Συνθήκη της Λισαβόνας. Οι Ευρωπαίοι ηγέτες, όμως, του έκοψαν τον βήχα αμέσως. Σιγά μη βάλουν έναν Ατλαντιστή να πολεμά το δολάριο. Ο λύκος να προσέχει τα πρόβατα;

ΕΙΠΕ

«Αν θέλει να υποβάλει, ας υποβάλει σιορ» (Μιλώντας απαξιωτικά για τον Ν. Αναστασιάδη και τις προτάσεις του για την εκ περιτροπής προεδρία).

ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΙ

Ξέρω εγώ και χειρίζομαι τον Νίκο.

8 Στην αμερικανική οικονομία. Αυτή τη βδομάδα επισήμως κατέγραψε αύξηση του ΑΕΠ κατά 3,5% για το τρίτο τρίμηνο του 2009, δείχνοντας τα πρώτα ξεκάθαρα σημάδια ανάκαμψης. Ο Μπαράκ Ομπάμα, όμως, ξεκαθάρισε πως ο δρόμος ακόμη είναι μακρύς και επίπονος. Αν ήταν ο Σταυράκης θα είχε παίξει τις καμπάνες.

9 Στον Μιχάλη – είσαι τρέλα – Κωνσταντίνου. Στην Κύπρο βρήκε πάλι το λιμάνι του (όχι σαν κάτι άλλα λιμάνια) και, μακριά από την πίεση των ελληνικών αθλητικών εφημερίδων, ζώντας οικογενειακή ζωή, άρχισε να βάζει γκολ, να κτίζει και πάλι το όνομά του και να τον χαίρεται όλη η αθλητική Κύπρος. Την ίδια ώρα, ένα άλλο αθλητικό ίνδαλμα, ο Μάρκος Παγδατής, ανακάμπτει σταθερά και, σύμφωνα με δήλωσή του, αυτό οφείλεται στην επιστροφή του στην Κύπρο. Είμαστε τελικά όλοι μαμμάκηδες.

10 Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που αποφάσισε κοινή γραμμή και πολιτική για την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον. Έστω και μετά από πολλές διαβουλεύσεις, οι «27» αποφάσισαν ότι η Ένωση θα αναλάβει το μερίδιο που της αναλογεί από τα 100 δισ. που χρειάζεται ο πλανήτης για να σταματήσουν οι κλιματικές αλλαγές και να αμβλυνθεί το φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας «Η Καθημερινή» Α.Ε. - Έκδοση Εντύπων - Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης»

Πρόεδρος Δ.Σ.: **Κωστας Ιορδανιδης** ■ Διευθύνων Σύμβουλος: **Δημητρης Λοττιδης** ■ Διευθυντής: **Ανδρεας Παρασχος** ■ Αρχισυντάκτης: **Γιαννης Αντωνιου**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **Μιχαλης Περσιανης** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **Κωστας Σωτηροπουλος** ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: **Παντελης Δαμιανου**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκδότης: **Αντωνης Καρκαγιαννης** ■ Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Νικος Κωνστανταρας - Κωστας Καλλιτσης - Κωστης Φαφουτης**

Σ΄έναν κόσμο
φτιαγμένο για γυναίκες
τα ρούχα θα ήταν δωρεάν...

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ
100%

MARFIN LAIKI BANK

...και θα υπήρχε μία κάρτα μόνο για αυτές.

Η νέα πιστωτική κάρτα Woman's Card από τη Marfin Laiki Bank είναι η ιδανική κάρτα για κάθε γυναίκα αφού είναι αποκλειστικά σχεδιασμένη ώστε να καλύπτει όλες τις ανάγκες της. Προσφέρει μοναδικά προνόμια όπως σχέδιο βαθμών για δωρεάν αγορές, δωρεάν ιατρικές εξετάσεις*, ταξιδιωτική ασφάλεια και ασφάλεια προστασίας αγορών, υπηρεσίες κατ' οίκον εξυπηρέτησης κ.α. **Αποκτήστε σήμερα τη Woman's Card και νιώστε πραγματικά ξεχωριστή.**

WOMAN'S CARD

ΤΗΛΕΤΡΑΠΕΖΑ 8000 2000, www.laiki.com

*Με τη χορηγία της LAIKI CYPRIALIFE

Συγκρατημένα αισιόδοξος για το Κυπριακό

Ο Μπαν Κι Μουν θεωρεί ότι θα πρέπει να ληφθούν αποφάσεις στη βάση της αμοιβαίας κατανόησης, της ευελιξίας και των συμβιβασμών

Συνέντευξη στην **ΞΕΝΙΑ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ**

Την ιδιαίτερη σχέση που τον συνδέει με την Ελλάδα αποκαλύπτει ο γ.γ. του ΟΗΕ Μπαν Κι Μουν, αποδίδοντας τα αισθήματά του αυτά στη συμμετοχή της χώρας στον Πόλεμο της Κορέας στο πλευρό των δυνάμεων του ΟΗΕ, αλλά και στον κρίσιμο ρόλο που καλείται να διαδραματίσει η Αθήνα στη γεωπολιτικά ευαίσθητη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Εκτιμώντας ότι το πρόσφατο διπλωματικό άνοιγμα της Τουρκίας προς την Αρμενία αποτελεί καλό οιωνό για τις ελληνο-τουρκικές σχέσεις, ο κ. Μπαν υπογραμμίζει την ανάγκη εισόδου στη δεύτερη φάση επίλυσης του Κυπριακού, που θα περιλαμβάνει τη λήψη αποφάσεων βασισμένων στην αμοιβαία κατανόηση. Σε ό,τι αφορά το θέμα της ονομασίας της FYROM, ο γ.γ. του ΟΗΕ τονίζει ότι η εκλογή νέας κυβέρνησης με ενισχυμένη εντολή στην Αθήνα ανοίγει τον δρόμο για επανέναρξη των διαπραγματεύσεων, υπό την αιγίδα του Μάθιου Νίμιτς.

Ο Μπαν Κι Μουν διαδέχθηκε τον Κόφι Ανάν το 2007 για να γίνει ο 8ος κατά σειρά γ.γ. του ΟΗΕ. Γεννήθηκε το 1944 στο Εουμσεόνγκ της Κορέας. Σε ηλικία 6 ετών η οικογένειά του εγκατέλειψε την περιοχή και εγκαταστάθηκε σε ένα απομακρυσμένο χωριό κοντά στη διάρκεια του πολέμου στην Κορέα. Στο σχολείο έγινε άριστος μαθητής, με εντυπωσιακούς βαθμούς, ειδικά στα αγγλικά. Οι επιδόσεις αυτές του εξασφάλισαν ένα εντυπωσιακό ταξίδι στις ΗΠΑ, στη διάρκεια του οποίου είχε την τύχη να γνωρίσει τον πρώην πρόεδρο των ΗΠΑ, Τ. Φ. Κένεντι. Αφότου πήρε το πτυχίο του στο Πανεπιστήμιο της Σεούλ, πήρε μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στον τομέα της Δημόσιας Διοίκησης στο Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ. Οι συνεργάτες του τον περιγράφουν ως έναν εργασιομανή άνθρωπο, που κοιμάται ελάχιστα και δεν έχει χόμπι, παρά μόνο το γκολφ. Στη διάρκεια της παραμονής του στην Αθήνα πάντως αναμένεται να βρει λίγο ελεύθερο χρόνο για να επισκεφτεί το νέο Μουσείο της Ακρόπολης.

Η ΟΥΝΦΙΚΥΠ θα μείνει για όσο χρειαστεί

– Την Τετάρτη θα βρίσκεστε στην Ελλάδα. Τι σας έρχεται στο νου όταν ακούτε τη λέξη Ελλάδα; Ήλιος, θάλασσα, Ακρόπολη ή διπλωμάτες που εγείρουν διαρκώς ζητήματα, όπως το Κυπριακό, το θέμα του ονόματος της ΠΓΔΜ και τα ελληνοτουρκικά;

– Εχω μια ιδιαίτερη σχέση με την Ελλάδα. Ως υπουργός Εξωτερικών της Ν. Κορέας είχα επισκεφτεί τη χώρα σας 2 - 3 φορές. Η ιδιαιτερότητα όμως δεν σταματάει εδώ. Η Ελλάδα είναι μία από τις 16 χώρες που συμμετείχαν στον πόλεμο της Κορέας. Μας βοήθησε να υπερασπιστούμε την πατρίδα μας. Χωρίς τη σπουδαία αυτή συνεισφορά και αυτοθυσία δεν θα ήμουν εδώ, δεν θα γινόμουν γ.γ. του ΟΗΕ. Και η Κορέα δεν θα μπορούσε σήμερα να απολαμβάνει την ελευθερία. Επιπλέον η Ελλάδα είναι η γενέτειρα της δημοκρατίας.

«Ο Ανάν έκανε ό,τι μπορούσε για να διευκολύνει την ένωση των δύο κοινοτήτων. Τώρα έχουμε περάσει σε νέα φάση».

– Τι πιστεύετε, αλήθεια, ότι πρέπει να γίνει με τις ελληνοτουρκικές διαφορές; Οι δύο χώρες όπως γνωρίζετε δεν έχουν καταφέρει να λύσουν τις διαφορές τους για τον εναέριο χώρο πάνω από το Αιγαίο, με αποτέλεσμα τουρκικά αεροσκάφη να παρενοχλούν καθημερινά αεροσκάφη της Frontex.

– Τόσο η Ελλάδα όσο και η Τουρκία είναι πολύ σημαντικά μέλη του ΟΗΕ και παίζουν σοβαρό ρόλο στην περιοχή. Γι' αυτό το λόγο ελπίζουμε ότι οι δύο χώρες θα καταφέρουν να ενισχύσουν τις διμερείς τους σχέσεις. Από μόνο του το γεγονός πως ο Έλληνας πρωθυπουργός, Γιώργος Παπανδρέου, πήγε στην Τουρκία και προσέφερε κλάδο ελαίας αποτελεί θετική χειρονομία.

– Ναι, αλλά η Τουρκία επιζητεί καλύτερες σχέσεις ακόμη και με την Αρμενία. Γιατί πιστεύετε ότι δεν ακολουθεί την ίδια οδό της συμφιλίωσης και έναντι της Ελλάδας;

– Οι βελτιωμένες σχέσεις μεταξύ Τουρκίας και Αρμενίας μετά σχεδόν έναν αιώνα είναι πραγματικά ιδιαίτερα αισιόδοξη εξέλιξη. Εκτιμώ ότι κάτι ανάλογο θα συμβεί και με την Ελλάδα.

– Ας έρθουμε στο Κυπριακό. Το Σχέδιο Ανάν απορρίφθηκε από τον ελληνοκυπριακό λαό. Εκ των υστέρων πιστεύετε ότι ήταν λάθος η πρωτοβουλία του τότε γ.γ.; Ποιες πρωτοβουλίες σκοπεύετε να αναλάβετε δεδομένου ότι υποσχεθήκατε να πράξετε τα μέγιστα για την επίλυση του προβλήματος;

– Εκείνη την εποχή, το 2004 δηλαδή, ο προκάτοχός μου έκανε ό,τι μπορούσε για να διευκολύνει την ένωση των δύο κοινοτήτων. Τώρα έχουμε περάσει σε νέα φάση. Εχω διορίσει ως ειδικό απεσταλμένο τον Αλεξάντερ Ντάουνερ και οι ηγέτες των δύο κοινοτήτων έχουν συναντηθεί τουλάχιστον 45 φορές μέσα στον τελευταίο χρόνο. Ακόμη και αυτό είναι μία κατάκτηση. Πρέπει ωστόσο να εισέλθουμε στη δεύτερη φάση κατά την οποία θα ληφθούν αποφάσεις στη βάση της αμοιβαίας κατανόησης, της ευελιξίας και των συμβιβασμών. Είμαι συγκρατημένα αισιόδοξος.

– Σε περίπτωση που δεν έχει αίσιο τέλος η προσπάθεια για λύση, τι θα γίνει με την Ειρηνευτική Δύναμη στην Κύπρο (UNFICYP);

– Οσο η δύναμη είναι χρήσιμη για την προώθηση της ειρήνης και της σταθερότητας θα παραμείνει. Ολα εξαρτώνται από την πρόοδο των διαπραγματεύσεων.

– Η FYROM έλαβε πρόσκληση από την Ε.Ε. για την έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων. Το θεωρείτε δίκαιο τη στιγμή που εκκρεμεί το ζήτημα της ονομασίας; Υπάρχουν πρωτοβουλίες του ΟΗΕ στον τομέα;

– Ο ειδικός απεσταλμένος μου, Μάθιου Νίμιτς, εργάζεται σκληρά προς αυτή την κατεύθυνση, προς το παρόν χωρίς αποτέλεσμα. Τώρα που στην Ελλάδα εξελέγη μια νέα κυβέρνηση με ενισχυμένη εντολή, είναι ευκαιρία να ξαναρχίσουν οι διαπραγματεύσεις.

AFP PHOTO/ PIERRE-PHILIPPE MARCOU

«Από μόνο του το γεγονός πως ο Έλληνας πρωθυπουργός, Γιώργος Παπανδρέου, πήγε στην Τουρκία και προσέφερε κλάδο ελαίας αποτελεί θετική χειρονομία» δηλώνει στην «Κ» ο κ. Μπαν Κι Μουν, ο οποίος μεταβαίνει την Τρίτη στην Αθήνα.

Καθοριστική η συνάντηση με τον Κένεντι

– Διάβασα ότι ως μαθητής γνωρίσατε στη διάρκεια ταξιδιού σας στις ΗΠΑ τον Τζ. Φ. Κένεντι. Ποιες είναι οι μνήμες σας από τη συνάντηση;

– Ηταν το 1962, όταν ήμουν μαθητής στο Γυμνάσιο. Προερχόμουν από μία χώρα φτωχή, κατεστραμμένη από τον πόλεμο. Ηταν το πρώτο μου ταξίδι στο εξωτερικό. Η συνάντησή μου με τον πρόεδρο Κένεντι ήταν μία εμπειρία που με ενέπνευσε να βρω έναν τρόπο να εκπροσωπήσω τη χώρα μου στον κόσμο. Αποφάσισα λοιπόν να γίνω διπλωμάτης για να προωθήσω την ειρήνη στην κορεατική χερσόνησο. Είχα την τύχη να διορισθώ ΥΠΕΞ της Ν. Κορέας και στη συνέχεια να γίνω γ.γ. του ΟΗΕ. Είναι τιμή μου που υπηρετώ τον οργανισμό. Ολα τα κράτη-μέλη πρέπει να βαδίσουμε μαζί. Αντιμετωπίζουμε πολλαπλές κοινές προκλήσεις, από την κλιματική αλλαγή και την επισιτιστική μέχρι την οικονομική κρίση. Είναι παγκόσμια ζητήματα με τεράστιες συνέπειες για τον πλανήτη. Γι' αυτό τα θέματα αυτά χρήζουν κοινής αντιμετώπισης. Εχουμε ανάγκη από παγκόσμια αλληλεγγύη.

– Ως Κορεάτης, που ζήσατε τον πόλεμο στη χερσόνησο, ποια είναι η ευχή σας για την κρίση στις σχέσεις Πιονγιάνγκ-Σεούλ;

– Θέλω να δω την ενοποίηση της κορεατικής χερσονήσου. Η Κορέα είναι η μοναδική χώρα στον κόσμο που παραμένει διαιρεμένη μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου.

– Εχετε συγγενείς στη Β. Κορέα;

– Ναι, βέβαια έχω. Αλλά δεν έχω καταφέρει να τους συναντήσω. Υπάρχουν πολλοί Κορεάτες των οποίων οι οικογένειες ζουν διχασμένες εδώ και έξι δεκαετίες. Αρκετοί έχουν ήδη πεθάνει χωρίς να ξαναδούν τους δικούς τους ανθρώπους. Αυτές οι συναντήσεις συγγενών που έχουν να ιδωθούν μισό αιώνα πρέπει να πυκνώσουν. Η Νότιος και η Βόρειος Κορέα θα μπορούσαν έτσι να ενισχύσουν τη συνεργασία τους, προκειμένου να μειωθεί ο βαθμός καχυποψίας μεταξύ τους.

Σοκαρισμένος από την επίθεση στην Καμπούλ

Είχα μόλις 20 λεπτά στη διάθεσή μου για τη συνέντευξη με τον γ.γ. του ΟΗΕ, Μπαν Κι Μουν. Οσο τον περίμενα στον 38ο όροφο των κεντρικών γραφείων του ΟΗΕ στη Νέα Υόρκη, αυτό τον σύγχρονο Πύργο της Βαβέλ, αναρωτιόμουν πώς αισθάνεται κανείς όταν προσπαθεί να συμφιλιώσει τα αντικρουόμενα συμφέροντα σχεδόν 200 χωρών της υφηλίου. Ασφαλώς θα μπορούσα να συζητάω μαζί του όλη μέρα, τόσο αχανές είναι το πεδίο των θεμάτων, με τα οποία καταπιάνεται ο διεθνής οργανισμός. Είχα όμως μόλις 20 λεπτά κι έτσι έπρεπε να είμαι σύντομη. Τον συνάντησα λίγες ώρες μετά την ειδεχθή επίθεση εναντίον εγκαταστάσεων του ΟΗΕ στην Καμπούλ που είχε σαν αποτέλεσμα να σκοτωθούν τουλάχιστον 6 υπάλληλοι του Οργανισμού. Ηταν σοκαρισμένος. «Ακύρωσα όλες τις συναντήσεις μου σήμερα, με εξαίρεση αυτήν τη συνέντευξη», μου εξήγησε και πρόσθεσε: «Επειδή έρχομαι στην Ελλάδα την προσεχή εβδομάδα ήθελα να γίνει αυτή η συζήτηση».

Το Ιράν να αδράξει την ευκαιρία για συμφωνία στο θέμα των πυρηνικών

– Ενα από τα αγαπημένα σας θέματα είναι η μάχη κατά των κλιματικών αλλαγών. Την περασμένη εβδομάδα ο λόρδος Στερν έδωσε μια συνέντευξη στους «Τάιμς του Λονδίνου», στην οποία παρακινούσε όλους μας να γίνουμε χορτοφάγοι για να σώσουμε τον πλανήτη…

– …(Ουδέν σχόλιο. Απλώς γελάει).

– Για να σοβαρευτούμε: Γράψατε μια επιστολή την Πέμπτη εν όψει της συνόδου κορυφής στις Βρυξέλλες με την οποία ζητήσατε από τους Ευρωπαίους ηγέτες να μην εγκαταλείψουν τον αγώνα.

– Πράγματι, οι Ευρωπαίοι ηγέτες έχουν αναλάβει τολμηρές πρωτοβουλίες, όπως η περικοπή των ρύπων κατά 20%. Τους ζήτησα λοιπόν να συμφωνήσουν στην παροχή γενναίας οικονομικής βοήθειας προς τις αναπτυσσόμενες χώρες και να εκπονήσουν δεσμευτικές συμφωνίες. Πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό βήμα στην προσπάθεια γεφύρωσης του χάσματος μεταξύ αναπτυσσόμενων και αναπτυγμένων χωρών.

– Το μεγαλύτερο πρόβλημα όμως παραμένει το υπέρογκο κόστος. Ποιος οφείλει να επωμιστεί το οικονομικό αυτό βάρος και δη σε εποχή ύφεσης;

– Οι διεθνείς ηγέτες έθιξαν το ζήτημα στη συνάντησή τους για τις κλιματικές αλλαγές τον περασμένο Σεπτέμβριο στη Νέα Υόρκη, αλλά και κατά τη σύνοδο των οκτώ πλέον αναπτυγμένων χωρών στο Πίτσμπουργκ. Ποιος θα αναλάβει το κόστος είναι το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί τώρα. Ως γ.γ. του ΟΗΕ όμως θεωρώ ότι το κόστος πρέπει να επωμιστούν οι αναπτυγμένες χώρες.

– Δηλαδή και οι ΗΠΑ…

«Ενδεχόμενη απόσυρση των στρατευμάτων από το Αφγανιστάν, στην παρούσα φάση, θα οδηγούσε τον αφγανικό λαό στην απόγνωση» τονίζει ο γ.γ. του ΟΗΕ Μπαν Κι Μουν στην Ξένια Κουναλάκη.

– Φυσικά των ΗΠΑ συμπεριλαμβανομένων. Αυτήν τη στιγμή το αμερικανικό Κογκρέσο συζητεί τη σχετική νομοθεσία και ελπίζω ότι θα παρθούν συγκεκριμένες αποφάσεις πριν από τη σύνοδο της Κοπεγχάγης τον Δεκέμβριο.

– Πιστεύετε δηλαδή ότι θα προκύψει στην Κοπεγχάγη μια αποτελεσματική συνθήκη, που θα διαδεχθεί το Πρωτόκολλο του Κιότο;

– Θα βάλουμε τα δυνατά μας να καταλήξουμε σε μια φιλόδοξη όσο και αποτελεσματική συμφωνία.

– Υπάρχουν εκτιμήσεις ότι η νέα συνθήκη θα αναβληθεί για το 2010.

– Δεν τίθεται θέμα αναβολής. Θα πράξουμε τα μέγιστα για μια δεσμευτική συμφωνία. Αν για κάποιους λόγους αποδειχθεί ανέφικτο αυτό, θα υπάρξει μια πολιτική συμφωνία, η οποία θα μας οδηγήσει σε νέες διαπραγματεύσεις και πέραν της Κοπεγχάγης. Πάντως, ο πήχυς πρέπει να παραμείνει ψηλά, να μην μετριάσουμε τις προσδοκίες μας.

«Θεωρώ ότι το κόστος για το Περιβάλλον πρέπει να επωμιστούν οι αναπτυγμένες χώρες.»

– Βλέπετε φως στην άκρη του τούνελ όσον αφορά το ζήτημα του Ιράν; Οι τελευταίες ειδήσεις είναι μάλλον ενθαρρυντικές… Αν παρ' όλα αυτά διαψευστούν οι ελπίδες είστε υπέρ της επιβολής αυστηρότερων κυρώσεων κατά της Τεχεράνης;

– Εχουν υπάρξει ήδη τρία ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας για κυρώσεις σε βάρος του Ιράν. Στο μεταξύ όμως η ομάδα των 5+1 χωρών για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν, που συνεδριάζει υπό τον διευθυντή της ΙΑΕΑ, Ελ Μπαραντέι, εργάζεται σκληρά για την εκπόνηση ενός σχεδίου συμφωνίας. Εύχομαι οι Ιρανοί να αδράξουν την ευκαιρία.

– Μόλις την περασμένη Τετάρτη σημειώθηκε αυτή η φοβερή επίθεση κατά των υπαλλήλων του ΟΗΕ στην Καμπούλ. Αν μπορούσατε να προτείνετε μια λύση στον πρόεδρο Ομπάμα όσον αφορά το Αφγανιστάν; Εξοδος ή αύξηση στρατευμάτων; Αποκλείετε εντελώς τον διάλογο με τους Ταλιμπάν – έστω με μετριοπαθή στοιχεία αυτών;

– Επιμένω να ζητώ από τους ηγέτες των χωρών που συνδράμουν τη στρατιωτική δύναμη του ΝΑΤΟ στο Αφγανιστάν να διατηρήσουν τη συμμετοχή τους εκεί. Ενδεχόμενη απόσυρση στην παρούσα φάση θα οδηγούσε τον αφγανικό λαό στην απόγνωση και την εγκατάλειψη της ελπίδας για ειρήνη, σταθερότητα και εκδημοκρατισμό. Δεν είναι αυτό που προσδοκά η διεθνής κοινότητα. Τώρα, αν θα αποσταλούν πρόσθετες αμερικανικές δυνάμεις, αυτό εξαρτάται από τις ΗΠΑ. Οσο για την επίθεση, έχουμε ειλικρινά σοκαριστεί. Είμαστε οργισμένοι. Οι υπάλληλοί μας εργάζονται εκεί για να βοηθήσουν τον αφγανικό λαό, να του δώσουν ελπίδα. Γιατί να τιμωρηθούν για αυτό το έργο τους από τους Ταλιμπάν; Η επίθεση εναντίον τους είναι εντελώς απαράδεκτη.

– Πιστεύετε ότι η ενέργεια έχει σχέση με τον δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών στο Αφγανιστάν;

– Αυτό διατείνονται οι Ταλιμπάν στη σχετική ανακοίνωσή τους. Ανέφερα το ζήτημα ήδη στο Συμβούλιο Ασφαλείας και θα υπάρξει συζήτηση κατά τις εργασίες του σώματος.

– Σκέφτεστε μήπως να επισκεφτείτε το Αφγανιστάν;

– Θα δούμε… (Οπως μου εξήγησε ο εκπρόσωπός του γ.γ. μια επίσκεψή του θα σημάνει συγκέντρωση ολόκληρης της διαθέσιμης ασφάλειας γύρω του, αφήνοντας εκτεθειμένο σε πιθανές επιθέσεις το προσωπικό του οργανισμού. Αλλωστε ο ΟΗΕ αποφεύγει να ζητεί τη συνδρομή του ΝΑΤΟ σε τέτοιες περιπτώσεις, προκειμένου να μην πληγεί η ουδετερότητά του).

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΚΟΜΗ

Τι θα ζητήσει από τον Παπανδρέου για το Κυπριακό και γιατί αποφάσισε να μην έρθει στην Κύπρο. **Σελ. 6**

BMW EfficientDynamics
Λιγότεροι ρύποι. Μεγαλύτερη οδηγική απόλαυση.

Char. Pilakoutas Ltd
www.bmw.com.cy

The Ultimate Driving Machine

Μη μένετε στα όνειρα.

Τώρα, μπορείτε να τα πραγματοποιήσετε.

Εδώ και 50 χρόνια, εμπιστεύεστε τη **Χαρ. Πηλακούτας Λτδ** για την αγορά δυναμικών και ποιοτικών αυτοκινήτων με τη δυνατότητα να προσφέρουν απόλυτη οδηγική απόλαυση. Σήμερα, ανταμείβουμε την αφοσίωσή σας προσφέροντας εξαιρετικά προνομιακές τιμές.

Μοντέλο	Ισχύουσα Τιμή	Όφελος	Νέα Τιμή
116i (3drs)	20.830 €	4.930 €	15.900 €
116i (5drs)	22.440 €	5.540 €	16.900 €
316i Sedan	30.250 €	8.350 €	21.900 €
320i Sedan	39.400 €	8.300 €	31.100 €
316i Coupe	33.450 €	7.550 €	25.900 €
X3 2.0d	47.700 €	9.800 €	37.900 €

Τα οφέλη όμως, δεν σταματάνε εδώ. Τώρα, όλα τα μοντέλα BMW εφαρμόζουν την πρωτοποριακή τεχνολογία **BMW EfficientDynamics** προσφέροντάς σας μέγιστη απόδοση με χαμηλότερη κατανάλωση καυσίμων. Στις πιο πάνω τιμές περιλαμβάνεται το **Basic Service Inclusive**, που σας προσφέρει service για **5 χρόνια** ή μέχρι τη συμπλήρωση 100,000 χιλιομέτρων, χωρίς κανένα δικό σας κόστος.

Οι προνομιακές τιμές ισχύουν και για άλλα μοντέλα.

Χαρ. Πηλακούτας Λτδ. Παγκύπριος αριθμός: 77 77 16 00

- Οι τιμές ισχύουν και για νέες παραγγελίες - Στις τιμές δεν συμπεριλαμβάνεται το κόστος εγγραφής και η άδεια κυκλοφορίας - Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας - Οι τιμές ισχύουν για περιορισμένο αριθμό αυτοκινήτων

BMW 116i: Fuel Consumption 5,8 / 6,4 L /100km (combined), CO_2 Emissions 139/152 g/km, **BMW 316i Sedan:** Fuel Consumption 6,3 L /100km (combined) CO_2 Emissions 151g/km, **BMW 320i Sedan:** Fuel Consumption (combined) 6.1 l/100km, CO_2 Emmisions (combined) 146-156 g/km, **BMW 316i Coupé:** Fuel Consumption 5,9 l/100km (combined), CO_2 Emissions 142 g/km, **BMW X3 2.0d:** Fuel Consumption (combined) 6.5 l/100km, CO_2 Emmisions (combined) 172-178 g/km

5 χρόνια "Αξία Ζωής"!

Η **Χαρ. Πηλακούτας Λτδ** και όλος ο κόσμος της Κύπρου, συνεχίζουν μαζί τον αγώνα κατά των ναρκωτικών. Φέτος, για πέμπτη συνεχόμενη χρονιά, οι κοινές προσπάθειες ενώνονται ακόμα πιο αποφασιστικά στον αγώνα για ζωή. Η Χαρ. Πηλακούτας Λτδ προσφέρει και φέτος ένα BMW 316i για την κλήρωση του Συνδέσμου Φίλων της Αγίας Σκέπης.

Όλα τα έσοδα θα διατεθούν στον Σύνδεσμο Φίλων Αγίας Σκέπης.

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy Αντιδράσεις στα σχέδια της Google για ψηφιοποίηση βιβλίων.

ΕΡΑ

Ο κ. Ομπάμα προσεγγίζει τον κ. Ερντογάν ως έναν δημοκρατικά εκλεγμένο ηγέτη μουσουλμανικής χώρας με δυτικά χαρακτηριστικά, η οποία ανήκει στο ΝΑΤΟ, και έχει τη δυνατότητα να ενταχθεί στην Ε.Ε., αλλά ο Τούρκος πρωθυπουργός φαίνεται να έχει διαφορετικές προτεραιότητες.

Ομπάμα με Ερντογάν για Κύπρο και ευρωτουρκικές σχέσεις

Η πρώτη διμερής συνάντηση των ηγετών θα γίνει τρεις ημέρες πριν από τη σύνοδο κορυφής της Ε.Ε.

Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ**

Η ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας και το Κυπριακό θα είναι μεταξύ των θεμάτων που θα συζητήσουν ο Μπαράκ Ομπάμα και ο Ταγίπ Ερντογάν κατά την πρώτη διμερή συνάντηση που θα έχουν στην Ουάσιγκτον, στις 7 Δεκεμβρίου. Ο Τούρκος πρωθυπουργός θα γίνει δεκτός στον Λευκό Οίκο τρεις μόλις ημέρες πριν από την κρίσιμη σύνοδο κορυφής της Ε.Ε. όπου θα αξιολογηθεί η πορεία της Αγκυρας και θα κριθεί το εάν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει.

Οι ευρωτουρκικές σχέσεις θα συζητηθούν επίσης στη σύνοδο ΗΠΑ - Ε.Ε. που διεξάγεται μεθαύριο στην αμερικανική πρωτεύουσα και στην οποία θα καταβληθεί μια προσπάθεια συντονισμού κινήσεων Ουάσιγκτον - Βρυξελλών. Προς το παρόν η Κύπρος επιμένει ότι για να συναινέσει στο άνοιγμα κεφαλαίων και τη συνέχιση της ενταξιακής διαδικασίας της Τουρκίας, η τελευταία θα πρέπει να σεβασθεί την υποχρέωση που ανέλαβε να εφαρμόσει την Τελωνειακή Ενωση με όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε., άρα και με την Κυπριακή Δημοκρατία. Η Αγκυρα αρνείται να συμμορφωθεί, επιμένει να μην αναγνωρίζει την Κύπρο, και δεν ανοίγει τα λιμάνια και αεροδρόμιά της στα κυπριακά πλοία και αεροπλάνα.

«Ενδιάμεση φόρμουλα»

Οι ΗΠΑ, ακολουθώντας μια γνώριμη τακτική από το παρελθόν, θα εμπλακούν το επόμενο διάστημα στο θέμα, με απώτερο στόχο να προχωρήσει απρόσκοπτα η ενταξιακή διαδικασία της Τουρκίας. Στο πλαίσιο αυτό ενθαρρύνουν ήδη την τουρκική πλευρά να προχωρήσει σε κάποια κίνηση εντυπωσιασμού, η οποία θα μπορούσε να ερμηνευθεί ως βήμα προόδου και εν συνεχεία να δικαιολογεί μια πιο «ευέλικτη» στάση από την Αθήνα και τη Λευκωσία όπως και από άλλες χώρες της Ε.Ε. στη σύνοδο κορυφής του Δεκεμβρίου.

Η αμερικανική διπλωματία θα ενεργοποιηθεί για την εξεύρεση μιας «ενδιάμεσης φόρμουλας» που θα επιτρέψει τη συνέχιση της ενταξιακής διαδικασίας. Μια σκέψη είναι να ανοίξει η Τουρκία ένα λιμάνι, και εν συνεχεία Ουάσιγκτον και Βρυξέλλες να ασκήσουν πίεση στη Λευκωσία να υποχωρήσει, μια άλλη είναι να δοθεί στην Αγκυρα ολιγόμηνη παράταση και η προσοχή να επικεντρωθεί στην επίτευξη συμφωνίας στο Κυπριακό έως τον Μάρτιο του 2010, με το πιεστικό επιχείρημα ότι πρέπει οι Ελληνοκύπριοι να κάνουν υποχωρήσεις ώστε να αποτραπεί η διαφαινόμενη νίκη του εθνικιστή Ερογλου στις προγραμματισμένες για τον Απρίλιο «προεδρικές» εκλογές των Τουρκοκυπρίων. Ταυτόχρονα, σε επικοινωνιακό επίπεδο η Αγκυρα θα μπορούσε να προχωρήσει ακόμη και στην απόσυρση ενός αριθμού Τούρκων στρατιωτών από την Κύπρο προβάλλοντας την κίνηση αυτή ως σημαντική παραχώρηση, παρότι στην ουσία δεν θα έχει αλλάξει κάτι.

Προχθές ο πρόεδρος Γκιουλ, ο πρωθυπουργός Ερντογάν και ο υπ. Εξωτερικών Νταβούτογλου συναντήθηκαν στην Αγκυρα με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη Ταλάτ και εξέτασαν τα επόμενα βήματα που σχεδιάζουν να ακολουθήσουν το επόμενο κρίσιμο διάστημα καθώς καθοριστικό ρόλο στην αξιολόγηση της Τουρκίας και στις ευρωτουρκικές σχέσεις γενικότερα θα παίξει η εξέλιξη των συνομιλιών για λύση του Κυπριακού.

Πάντως, οι κυβερνήσεις της Ελλάδας και της Κύπρου, και όχι μόνον αυτές, επιμένουν ότι όσο η Αγκυρα δεν επιτρέπει την πρόσβαση κυπριακών πλοίων και αεροπλάνων στα λιμάνια και αεροδρόμιά της δεν είναι δυνατόν να ανοίγουν νέα κεφάλαια και να προχωρούν απρόσκοπτα οι διαπραγματεύσεις με την Τουρκία.

Από την πλευρά της η Ουάσιγκτον αναμένει δείγματα γραφής από τον Γιώργο Παπανδρέου και προσβλέπει στην «εποικοδομητική συμβολή» του για την υπερπήδηση του διαφαινόμενου αδιεξόδου τον Δεκέμβριο. Ο Ελληνας πρωθυπουργός, ο οποίος μετέβη ήδη στη Στοκχόλμη και συζήτησε το θέμα με τη σουηδική Προεδρία, εξετάζει και το ενδεχόμενο επίσκεψης στην Ουάσιγκτον, αν και διίστανται οι απόψεις σε ό,τι αφορά τα πιθανά οφέλη από μια τέτοια επίσκεψη τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Ιράν, Ισραήλ

Η συνάντηση Ομπάμα - Ερντογάν δεν θα επικεντρωθεί φυσικά στις ευρωτουρκικές σχέσεις. Στην κορυφή της ατζέντας θα βρεθούν το Ιράν, οι σχέσεις με το Ισραήλ, και οι επιχειρήσεις στο Αφγανιστάν. Η αμερικανική πλευρά θα εκφράσει δυσφορία για την προσέγγιση της Αγκυρας με την Τεχεράν και τις καταγγελίες του Τούρκου πρωθυπουργού κατά της Δύσης, αλλά και για την πρόσφατη επιδείνωση των σχέσεων με το Ισραήλ και την έντονα καταγγελτική στάση των κ. Ερντογάν και Νταβούτογλου κατά του εβραϊκού κράτους. Οι κ. Ομπάμα και Ερντογάν θα συζητήσουν επίσης τη συμβολή της Τουρκίας, με δυνάμεις αλλά και τη χρήση του εδάφους της, στις επιχειρήσεις στο Αφγανιστάν, όπως και την ομαλοποίηση των σχέσεων Τουρκίας - Αρμενίας, αλλά και τις εξελίξεις στο Κουρδικό.

Επιστολή στη Χίλαρι Κλίντον

Ενώ οι διαπραγματεύσεις στο Κυπριακό έχουν εισέλθει σε κρίσιμη φάση, 132 μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων απέστειλαν στη Χίλαρι Κλίντον επιστολή με την οποία καλούν την κυβέρνηση Ομπάμα να μην επαναλάβει τα λάθη αποτυχημένων προσπαθειών του παρελθόντος. Η επιστολή δεν θα περάσει απαρατήρητη από το Στέιτ Ντιπάρτμεντ καθώς τη συνυπογράφει το ένα τρίτο σχεδόν των βουλευτών, οι οποίοι καλούν την επικεφαλής της αμερικανικής διπλωματίας να αποφύγει την «αναγέννηση» των προνοιών του Σχεδίου Ανάν για τις οποίες τονίζουν ότι απορρίφθηκαν με συντριπτική πλειοψηφία, ενώ σημειώνουν ότι είναι απαράδεκτο να προτείνει η διεθνής κοινότητα να αποδεχθεί η Κύπρος την παραμονή ξένων δυνάμεων στην επικράτειά της.

Κίνηση με αντάλλαγμα άρση «απομόνωσης» σχεδιάζει η Άγκυρα

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Για το Υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας, η διήμερη σύσκεψη της περασμένης βδομάδας, υπό τον Αχμέτ Νταβούτογλου, ήταν μια συνάντηση κορυφής, με αποκλειστικό θέμα συζήτησης το Κυπριακό. Σε αυτήν έλαβαν μέρος σχεδόν όλοι οι υψηλόβαθμοι και έμπειροι αξιωματούχοι της τουρκικής διπλωματίας, με κορυφαίο τον διαπραγματευτή της Τουρκίας στην Ε.Ε., Εγκεμέν Μπαγίς. Διπλωμάτες όπως οι Φεριντούν Σινίρογλου, Ερτουγρούλ Απακάν, Χαϊντάρ Μπερκ, Ογούζ Ντεμίραλπ, Σελίμ Κουνέραλπ, καθώς και οι διπλωματικοί ακόλουθοι της Τουρκίας σε Αθήνα, Λονδίνο, Ευρωπαϊκή Ένωση και Κατεχόμενα, συναντήθηκαν στις 23 και 24 Οκτωβρίου στην Άγκυρα και συζήτησαν εκτεταμένα τη νέα στρατηγική της Τουρκίας στο Κυπριακό.

Μετά τη λήξη της κρίσιμης συνόδου, είδαν το φως της δημοσιότητας κάποιες δηλώσεις οι οποίες έδιναν έμφαση στην αποφασιστικότητα της Τουρκίας για εξεύρεση λύσης στο Κυπριακό. Όμως τι κρυβόταν πίσω από αυτές τις γενικόλογες στο σύνολό τους δηλώσεις; Ποια θα είναι η νέα στρατηγική της Άγκυρας στο Κυπριακό σε μια περίοδο που η προσοχή της τουρκικής διπλωματίας έχει επικεντρωθεί στα ανατολικά σύνορα της χώρας και συγκεκριμένα στην Αρμενία, στο Ιράν και στη Συρία;

Οι συζητήσεις στους τουρκικούς διπλωματικούς κύκλους των τελευταίων ημερών μάς βοηθούν να κατανοήσουμε τις γενικές γραμμές της ανανεωμένης τουρκικής στρατηγικής στο Κυπριακό. Πρώτα απ' όλα, θα πρέπει να τονίσουμε ότι η συγκεκριμένη σύνοδος για το Κυπριακό έλαβε χώρα ενόψει της κρίσιμης για την Τουρκία ευρωπαϊκής συνόδου του ερχόμενου Δεκεμβρίου. Σε αυτό συμφωνούν όλοι οι έμπειροι Τούρκοι διπλωμάτες και αναλυτές. Η Τουρκία δεν επιθυμεί να φανεί στην επικείμενη ευρωπαϊκή σύνοδο ότι εμποδίζει την ειρήνη στην Κύπρο. Μάλιστα, μέσα σε αυτό το πλαίσιο και σύμφωνα με τα συμφωνηθέντα στη σύνοδο κορυφής του τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών, η Τουρκία έχει μια νέα πρόταση για τη Λευκωσία και τις Βρυξέλλες: Εφόσον οι Βρυξέλλες αποφασίσουν να συνάψουν απευθείας εμπορικές σχέσεις με τους Τουρκοκύπριους, η Άγκυρα είναι έτοιμη να ανοίξει τα λιμάνια της στην Κυπριακή Δημοκρατία. Η συγκεκριμένη πρόταση δημοσιοποιήθηκε από τον ίδιο τον διαπραγματευτή της Τουρκίας στην Ε.Ε., Εγκεμέν Μπαγίς. Τούρκοι αναλυτές πιστεύουν ότι σε μια περίοδο που η Άγκυρα βελτιώνει τις σχέσεις της με το Ερεβάν, την Τεχεράν και τη Δαμασκό, και μετεξελίσσεται σε ενεργειακό κόμβο στην ευρύτερη περιοχή, οι Βρυξέλλες είναι αυτές που θα πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη τη συγκεκριμένη πρόταση της Τουρκίας. Ακόμη, η Άγκυρα είναι διατεθειμένη να ζητήσει τη βοήθεια της Ουάσιγκτον και των Ηνωμένων Εθνών για να «πιεστούν» οι Βρυξέλλες και να συμβάλουν στη λύση του Κυπριακού. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, στην Άγκυρα γίνεται όλο και περισσότερο λόγος για πιο ενεργή συμμετοχή του ειδικού εκπρόσωπου του ΟΗΕ στη διαπραγματευτική διαδικασία στην Κύπρο. Επίσης, κατά το επικείμενο ταξίδι του στην Ουάσιγκτον, ο Τούρκος πρωθυπουργός, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, αναμένεται να ζητήσει από τις ΗΠΑ να διορίσουν ειδικό εκπρόσωπο για το Κυπριακό.

Τουρκικοί ελιγμοί για μερική εφαρμογή του Πρωτοκόλλου ενόψει Δεκεμβρίου

Οι κορυφαίοι Τούρκοι διπλωμάτες θεωρούν ότι οι επικείμενες «προεδρικές εκλογές» στην τουρκοκυπριακή κοινότητα είναι ιστορικής σημασίας. Πολλοί από αυτούς έχουν την πεποίθηση ότι με βάση την υφιστάμενη κοινωνικοοικονομική κατάσταση στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, η επανεκλογή του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ θα είναι μια πολύ δύσκολη υπόθεση.

Δεν είναι τυχαίο που άρχισαν να πληθαίνουν οι πληροφορίες στα Κατεχόμενα και στην Τουρκία για διάσταση απόψεων μεταξύ του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ και του λεγόμενου πρωθυπουργού, Ντερβίς Έρογλου.

«Πίεση για την ειρήνη»

Τουρκικά ΜΜΕ μετέδωσαν ότι στη σύσκεψη στο τουρκικό ΥΠΕΞ αποφασίστηκε η υιοθέτηση της προσέγγισης «πίεση για την ειρήνη», κάτι το οποίο επιβεβαίωσε εμμέσως ο λεγόμενος ΥΠΕΞ των Κατεχομένων, Χουσεΐν Οζγκιουργκιούν, την Παρασκευή, μιλώντας μετά από συνάντηση με τον Αχμέτ Νταβούτογλου και τον Εγκεμέν Μπαγίς. Όπως είπε, χωρίς να γίνεται κάποιο βήμα πίσω από τις βασικές παραμέτρους, σε κάποιες λεπτομέρειες που συζητούνται στις διαπραγματεύσεις «μπορεί να γίνει αποδεκτή κάποια ευελιξία».

Χείρα βοηθείας από Παπανδρέου θα ζητήσει ο Μπαν Κι Μουν

Το Κυπριακό ψηλά στην ατζέντα του γ.γ. του ΟΗΕ που μεταβαίνει στην Αθήνα την Τρίτη - Επί τάπητος και το Σκοπιανό

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
Του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Τη συνδρομή του πρωθυπουργού της Ελλάδας, Γιώργου Παπανδρέου, στη διαπραγματευτική διαδικασία του Κυπριακού αναμένεται να ζητήσει ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ, Μπαν Κι Μουν, στη συνάντηση που έχουν την προσεχή Τετάρτη 4 Νοεμβρίου, στο Μέγαρο Μαξίμου.

Αυτό ανέφερε αξιωματούχος του διεθνούς οργανισμού, επισημαίνοντας ότι στην ημερήσια διάταξη των διμερών συζητήσεων με την ελληνική πολιτειακή και πολιτική ηγεσία – στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψής του στην Ελλάδα – θα συζητήσει, πλην του Κυπριακού, τη διαφορά της Ελλάδας με τα Σκόπια, θέματα της περιοχής των Βαλκανίων και άλλα περιφερειακά ζητήματα, θέματα ειρηνευτικών επιχειρήσεων στις οποίες μετέχει και η Ελλάδα, ζητήματα που άπτονται της Συνόδου Κορυφής για την κλιματική αλλαγή στην Κοπεγχάγη και τις διάφορες πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της διεθνούς οικονομικής κρίσης. Διπλωματική πηγή ανέφερε ότι «η επίσκεψη αποτελεί μία καλή ευκαιρία, για να επανατοποθετηθούν όλα τα ζητήματα με τη νέα ελληνική κυβέρνηση». Όπως μας ανέφερε αξιωματούχος του ΟΗΕ, το Κυπριακό αποτελεί βασικό θέμα όλων των συνομιλιών που θα έχει στην Αθήνα ο γ.γ. του ΟΗΕ τόσο με τον πρωθυπουργό, Γιώργο Παπανδρέου, όσο και με άλλους Έλληνες επισήμους. Ο κ. Μπαν, στη συνομιλία του με τον Έλληνα πρωθυπουργό, θα αναφερθεί στην ιστορική ευκαιρία που παρουσιάζεται για οριστική διευθέτηση του κυπριακού προβλήματος. Θα εξάρει τον θετικό ρόλο που διαδραματίζουν οι δύο ηγέτες στην Κύπρο και θα τονίσει την ανάγκη ανάληψης θαρραλέων βημάτων από μέρους τους και των αναγκαίων συμβιβασμών που απαιτούνται, για να γίνει εφικτή η κατάληξη των διαπραγματεύσεων σε συμφωνία.

Στις ευνοϊκές συγκυρίες που υπάρχουν για τη διευθέτηση του Κυπριακού, ο γ.γ. του ΟΗΕ θα συμπεριλάβει και την ανάληψη της πρωθυπουργίας στην Ελλάδα από τον Γιώργο Παπανδρέου, επισημαίνοντας το γεγονός ότι διατηρεί πολύ καλές σχέσεις και με την κυπριακή κυβέρνηση, αλλά και με την κυβέρνηση Ερντογάν. Ο γ.γ., θέλοντας να τονίσει την ανάγκη δημιουργίας θετικού και συναινετικού κλίματος, προτίθεται να αναφερθεί και σε «αμφιταλαντευόμενες δυνάμεις που υπάρχουν και στις δύο πλευρές, οι οποίες συμβάλλουν στο να αποσπάται η προσοχή από τις διαπραγματεύσεις». Και αφού θα διευκρινίσει ότι σ' αυτές δεν περιλαμβάνεται ο Έλληνας πρωθυπουργός, θα ζητήσει τη συνδρομή του για τη δημιουργία θετικού κλίματος στην Κύπρο.

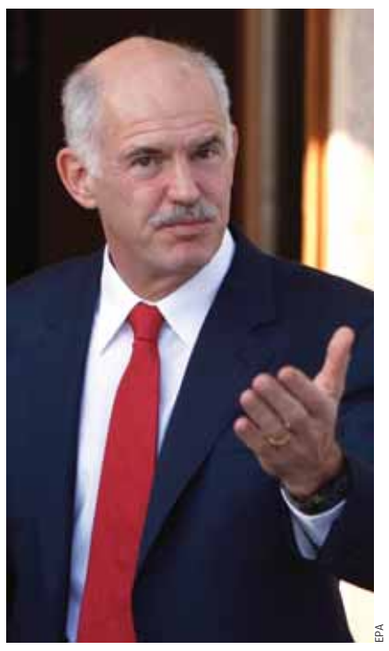

ΕΡΑ

Στις ευνοϊκές συγκυρίες που υπάρχουν για τη διευθέτηση του Κυπριακού, ο γ.γ. του ΟΗΕ θα συμπεριλάβει και την εκλογή του κ. Γιώργου Παπανδρέου.

Αναφορικά με το θέμα των Σκοπίων, ο γ.γ. θα εκφράσει στον πρωθυπουργό την ετοιμότητα του διεθνούς οργανισμού να συμβάλει στη συνέχιση και στην ευνοϊκή κατάληξη των διαπραγματεύσεων Ελλάδας-Σκοπίων για τη διευθέτηση του ζητήματος της ονομασίας του κρατιδίου και θα τονίσει ότι ο ειδικός του αντιπρόσωπος, Μάθιου Νίμιτς, είναι ανά πάσα στιγμή έτοιμος να επαναλάβει τις προσπάθειές του και τις συναντήσεις με τις δύο πλευρές.

Παράλληλα, με αφορμή και τις προσπάθειες που καταβάλλονται για μεγαλύτερη εμπλοκή της Ε.Ε., ο γ.γ. θα δηλώσει ότι πάντοτε τα Ηνωμένα Έθνη καλωσορίζουν κάθε θετική πρωτοβουλία που μπορούν να έχουν διεθνείς οργανισμοί ή άλλοι διεθνείς πρωταγωνιστές.

Τέλος, αναμένεται να ζητήσει από τον Έλληνα πρωθυπουργό να του αναφέρει πιθανά μέτρα εμπιστοσύνης, τα οποία θα μπορούσαν να προωθηθούν από τις δύο χώρες, για βελτίωση του κλίματος στις σχέσεις τους.

Ο γ.γ. του ΟΗΕ μεταβαίνει στην Αθήνα το βράδυ της Τρίτης (προερχόμενος από το Λονδίνο), για να συμμετάσχει στις εργασίες του 3ου Παγκόσμιου Φόρουμ για τη μετανάστευση και την ανάπτυξη. Τον Σεπτέμβριο ο κ. Μπαν αποδέχθηκε πρόσκληση του τέως πρωθυπουργού Κώστα Καραμανλή να επισκεφθεί επίσημα την Ελλάδα (είναι ο πρώτος γ.γ. που την επισκέπτεται επίσημα), με την ευκαιρία της παρουσίας του στο φόρουμ. Το τελετουργικό περιλαμβάνει συναντήσεις με τον πρωθυπουργό, τον πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατάθεση στεφάνου στον Άγνωστο Στρατιώτη, συνάντηση με τον πρόεδρο της Βουλής και 30λεπτη ομιλία στην ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων, η οποία, λόγω του ότι συμπίπτει με την έναρξη των εργασιών του Σώματος, θα λάβει χώρα στην αίθουσα της Γερουσίας.

«Καμένο χαρτί» το ταξίδι στην Κύπρο

Ξεκαθαρίζοντας τον οριστικό αποκλεισμό της Κύπρου από την επίσκεψη αυτή του Μπαν Κι Μουν (παρά τις αρχικές σκέψεις για ολιγόωρη παραμονή στο νησί), διπλωμάτης που πρόσφατα είχε συνομιλία μαζί του, μας ανέφερε ότι «ο συμβολισμός μίας τέτοιας επίσκεψης έπρεπε να είναι της επιβράβευσης των μερών και πιθανόν της επισφράγισης μίας συμφωνίας. Από τη στιγμή που τίποτε απ' αυτά δεν υπάρχει στον ορίζοντα, μία επίσκεψη αφενός θα έστελνε τα λάθος μηνύματα κι αφετέρου θα «έκαιγε» ένα δυνατό χαρτί, αφού δεν είναι συχνά που γ.γ. του ΟΗΕ επισκέπτεται την Κύπρο.

landrover.com/ourplanet

www.landrover.com

ANYWHERE'S POSSIBLE

Freelander 2 Sport (Limited Edition)

€29,900

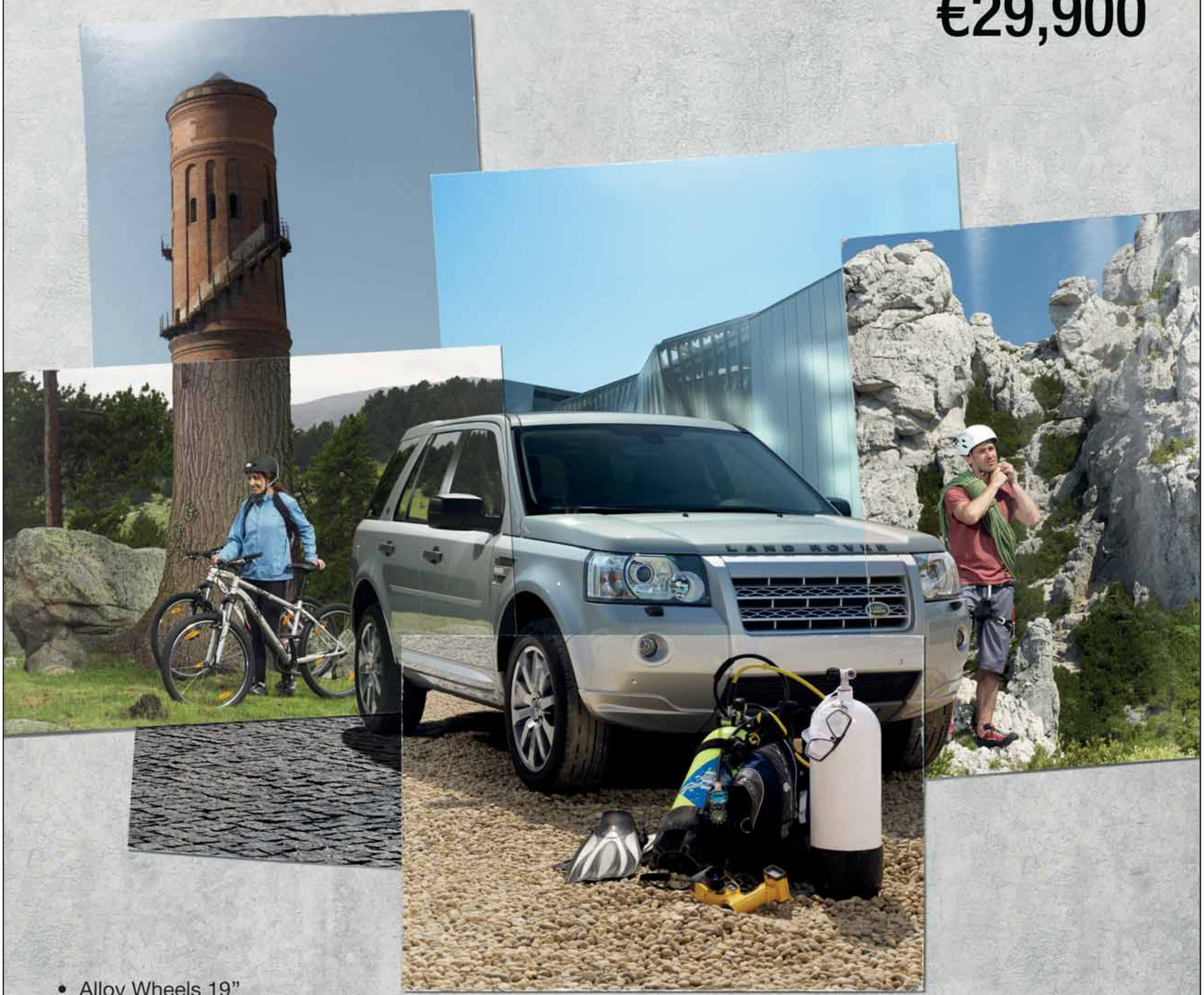

- Alloy Wheels 19"
- Rear Parking Aid
- 2-Tone Seats-Leather/Cloth
- Electric Seat Adjustments
- Body Coloured Pack
- Terrain Response
- Cruise Control
- Power Fold Exterior Mirror
- Climate Control

Cyprus Premium Automobiles Ltd
PILAKOUTAS GROUP
Παγκύπριος Αριθμός: 77 77 18 00

FREELANDER 2 Why get a car when you can get a Land Rover?

LAND ROVER
GO BEYOND

Drive responsibly on and off - road.

2197cc TD4 (μηχανικό κιβώτιο) – CO_2 εκπομπές ρύπων: 179g/k.m. Κατανάλωση: 6.7ltr/100km (μεικτή)
Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογράφισης
*Η τιμή δε συμπεριλαμβάνει όδεια κυκλοφορίας και τέλη εγγραφής. Οι τιμές ισχύουν για περιορισμένο αριθμό αυτοκινήτων.

Το βέρτιγκο του Μουν

Τι άραγε να εννοούσε ο ποιητής (βλέπε Μπαν Κι Μουν), διερωτηθήκαμε την περασμένη Τετάρτη, όταν έλεγε ότι «τώρα είναι η ώρα οι δύο ηγέτες (Χριστόφιας και Ταλάτ) να σκεφθούν σοβαρότερα, να προβούν στους αναγκαίους συμβιβασμούς και να επιδείξουν ευελιξία, ώστε να μπορέσουν να προχωρήσουν». Δηλαδή τα Ηνωμένα Έθνη εκτιμούν ότι τόσο καιρό και για 48 συναπτές συναντήσεις οι κύριοι Χριστόφιας και Ταλάτ δεν συμπεριφέρονταν σοβαρά; Μήπως η εικόνα που έχουμε εμείς για την πορεία των συνομιλιών, η οποία είναι και αρκετά αντιφατική, δεν είναι απόρροια πολιτικού βέρτιγκο, αλλά μια πραγματικότητα; Ή μήπως και ο Κοφί Ανάν είναι αποπροσανατολισμένος, ένεκα της ενημέρωσης που λαμβάνει από τους εδώ εκπροσώπους του;

● ● ● ●

Κοιμούνται με τις κάλτσες

Όταν ήρθε το κείμενο της συνέντευξης του Μπαν Κι Μουν στην «Κ» και διαβάσαμε ότι «πρέπει ωστόσο να εισέλθουμε στη δεύτερη φάση, κατά την οποία θα ληφθούν αποφάσεις στη βάση της αμοιβαίας κατανόησης, της ευελιξίας και των συμβιβασμών», όπως φυσικά ένας άνθρωπος της διαπραγμάτευσης καθώς ο γ.γ. του ΟΗΕ καθηκόντως πρέπει να λέει, αντιληφθήκαμε ότι το πολιτικό βέρτιγκο είναι αποκλειστικότητα της κυπριακής πραγματικότητας. Ιδιαίτερα των πολιτικών εκείνων, με πρώτο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, οι οποίοι διακηρύττουν ότι ο τελευταίος συμβιβασμός ήταν η αποδοχή της ομοσπονδίας και έχει γίνει από τον Μακάριο το 1977. Η στήλη θα αποτολμήσει μια πρόβλεψη. Όπως κάποτε στα πηγαδάκια των δεξιώσεων, τα σαΐνια της πολιτικής κονίστρας του τόπου αναφέρονταν υποτιμητικά στον Μπούτρος Γκάλι σαν «αράπη» και στον Κόφι Ανάν σαν «μαύρο», σειρά θα πάρει και ο Μπαν Κι Μουν. Όλοι φυσικά κοιμούνται τώρα με τις κάλτσες κι εμείς με τη σημαία στον Πενταδάκτυλο.

● ● ● ●

We hate USA

Καθώς την προσεχή εβδομάδα συνέρχεται στην Ουάσιγκτον η τακτική εξαμηνιαία Σύνοδος Κορυφής ΗΠΑ-Ε.Ε., ενδιαφέροντα είναι κάποια στατιστικά στοιχεία που έδωσε την περασμένη εβδομάδα στη δημοσιότητα ο αμερικανικός δημοσκοπικός οργανισμός GALLUP για την αποδοχή της αμερικανικής ηγεσίας σε οκτώ ευρωπαϊκές χώρες, μεταξύ αυτών και η Κύπρος. Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά, ο

Θα μας τρελάνει ο Πρόεδρος. Πάει στην Κούβα και ανοίγει πρεσβεία δεν πάει στο Βερολίνο για τα 20χρονα της πτώσης του Τείχους, κάνει δηλώσεις στις 28 του Οκτώβρη για τον ελληνικό φασισμό της χούντας του φοίνικα και θέτει υπό την αιγίδα του τους εορτασμούς για τα 100 χρόνια της Ανόρθωσης, συναγελαζόμενος με τον Colgate χαμόγελο Σάκη Ρουβά. Ρε σεις, μήπως «this is our night»;

μέσος όρος αποδοχής των ΗΠΑ σ' αυτές τις οκτώ χώρες ανέβηκε το 2009 από το 20% στο 53% (στα προηγούμενα έτη), ενώ της απόρριψης έπεσε από το 60% στο 12%. Ο αριθμός αυτών που απέφυγαν να απαντήσουν ανέβηκε από το 22% στο 34%.

Στην κορυφή των χωρών με υψηλό δείκτη αποδοχής της αμερικανικής πολιτικής είναι η Ιρλανδία (80%) κι ακολουθούν η Μεγάλη Βρετανία (64%), η Σλοβενία (58%), η Ισπανία (54%), η Γαλλία (52% από 8% πριν το 2009), η Ιταλία (49%), η Ρουμανία (47%, όσο και πριν το 2009) και τελευταία η Κύπρος με 27%.

Μπορεί βέβαια η Κύπρος να είναι τελευταία στον κατάλογο, ωστόσο η προηγούμενη μέτρηση που είχε γίνει το 2006 έδειχνε το ποσοστό αποδοχής μόλις στο 7%.

Το ποσοστό των Κυπρίων που αποδοκιμάζουν την αμερικανική πολιτική είναι το υψηλότερο των χωρών της έρευνας (40%, με δεύτερη τη Σλοβενία στο 24%) κι αυτών που δεν απαντούν στο 33%.

Κι επειδή παρόμοιες έρευνες αποτελούν χρήσιμο εργαλείο για τη χάραξη πολιτικής, το ερώτημα είναι αν θα κοιτάξουν οι Αμερικανοί να δουν τι φταίει, για να ικανοποιήσουν τους δυσαρεστημένους ή θα πουν ποιος τους υπολογίζει αυτούς και θα πάνε παραπέρα; Ιδού η απορία.

● ● ● ●

Το τείχος δεν έπεσε

Η στήλη πήρε να σχολιάσει την απόρριψη από τον Πρόεδρο Χριστόφια της πρόσκλησης της καγκελαρίου της Γερμανίας Άγκελα Μέρκελ να παραστεί στους εορτασμούς για την 20ή επέτειο της πτώσης του Τείχους του Βερολίνου, όταν κατέφθασε η γραπτή δήλωση του ευρωβουλευτή του ΔΗΣΥ Ιωάννη Κασουλίδη, διά της οποίας χαρακτηρίζεται η άρνηση Χριστόφια ως τεράστιο ολίσθημα.

Ο κ. Κασουλίδης σημειώνει ότι «η κορυφαία ιστορική στιγμή της πτώσης του Τείχους του Βερολίνου θα έπρεπε να αποτελεί σημειολογικό φάρο για την ανάγκη επανένωσης της Κύπρου». Εδώ είσαι γιατρέ! Αυτό που ο κόσμος όλος και ειδικά η Ευρώπη και πιο ιδιαίτερα οι λαοί των πρώην σοσιαλιστικών χωρών θεωρούν ως την κορυφαία ιστορική στιγμή στη σύγχρονη ιστορία, βρίσκει τον Πρόεδρο Χριστόφια να διαφωνεί οριζοντίως και καθέτως και λυπάται που το Τείχος όντως έπεσε... Γι' αυτό και δεν θα πάει στο Βερολίνο και όχι επειδή έχει βαρυφορτωμένο πρόγραμμα, όπως είναι η επίσημη δικαιολογία.

● ● ● ●

Η εκδίκηση της γυφτιάς

Η κατάρρευση των καθεστώτων που υπήρξαν παράδεισοι για τη νομενклατούρα και κολάσεις για τον κοσμάκη, δεν ήταν χαρμόσυνο ούτε και ιστορικό γεγονός για την τότε ηγεσία του ΑΚΕΛ, η οποία και απολάμβανε τα αγαθά του παραδείσου, αρνούμενη να δει και τα βασανιστήρια της κολάσεως. Γι' αυτό και εξηγείται απόλυτα η σπουδή του Προέδρου Χριστόφια να ανοίξει πρεσβεία στην Κούβα και να ταξιδέψει 15 ώρες πάνω από τον Ατλαντικό – με σταθμό στη Νέα Υόρκη έστω – για να ασπαστεί τους αδελφούς Κάστρο. Εξάλλου, αν θυμάστε σε προηγούμενη στήλη, είχαμε κάμει αναφορά σε πολύ πρόσφατη ομιλία του Προέδρου Χριστόφια στο Χίλτον Παρκ και ενώπιον συντρόφων, στη διάρκεια της οποίας διακήρυξε ότι πρώτος στόχος είναι η επίλυση του Κυπριακού και δεύτερος ο μετασχηματισμός της κυπριακής κοινωνίας σε σοσιαλιστική. Η απόρριψη λοιπόν της πρόσκλησης της καγκελαρίου (πρώην Ανατολικογερμανής) Άγκελα Μέρκελ από τον κύριο Χριστόφια είναι κάτι σαν την εκδίκηση της γυφτιάς!

● ● ● ●

Ποιος χειροκρότησε

Πηγή της στήλης, η οποία και παρακολούθησε την παρέλαση της 28ης Οκτωβρίου στη Λευκωσία από σημείο απέναντι από την εξέδρα των επισήμων, μας περιέγραψε το στιγμιότυπο που συζητήθηκε περισσότερο. Όταν λοιπόν η ομάδα των παρελαυνόντων εκ μέρους του ΑΠΟΕΛ βρέθηκε μπροστά από την εξέδρα των επισήμων και άρχισε να φωνάζει «όχι όχι στην ομοσπονδία», ο Πρόεδρος Χριστόφιας έδυσε το φρύδι του, ενώ ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου, ο οποίος ίστατο δίπλα του, χειροκροτούσε με ενθουσιασμό. Αλληλούια!

● ● ● ●

Εσείς τι πιστεύετε;

Θα μείνουμε με την απορία τελικά. Ο Πρόεδρος Χριστόφιας διεκδίκησε την προεδρία, για να προωθήσει τις διαχρονικές θέσεις του ιδίου και του κόμματός του σε σχέση με τη λύση του Κυπριακού ή για να μας υπενθυμίζει κάθε τόσο τι έπραξαν οι προκάτοχοί του με μια δόση απαξίωσης; Μας είπε ότι την εκ περιτροπής προεδρία την δέχθηκε ο Κληρίδης, την παραμονή εποίκων ο Παπαδόπουλος και τη σταθμισμένη ψήφο το Εθνικό Συμβούλιο επί Βασιλείου. Το ελαφρυντικό που του αποδίδαμε σε όλες τις περιπτώσεις ήταν ο μόνιμος πανικός που τον κυριεύει κάθε φορά που του ασκείται κριτική και δεν ξέρει πώς να απαντήσει. Η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι, όμως, ήταν μετά την παρέλαση της 28ης Οκτωβρίου, όταν δήλωσε ότι την ομοσπονδία δεν την επέλεξε ο Χριστόφιας, αλλά ο Μακάριος και όσοι πρόεδροι των διαδέχθηκαν. Έλεος κύριε Χριστόφια. Πείτε μας εσείς τι πιστεύετε επιτέλους και αφήστε τους προηγούμενους στην ησυχία τους. Εξάλλου ο λαός σάς εξέλεξε για να μας φέρετε μια δίκαιη λύση που προφανώς οι προκάτοχοί σας απέτυχαν να πράξουν. Λέμε τώρα....

● ● ● ●

Η τρίτη λύση

Παρακολουθήσαμε την προηγούμενη εβδομάδα την εκπομπή «Το Συζητάμε» και ειδικότερα τα αποτελέσματα της τηλεψηφοφορίας που αφορούσε την προτιμητέα από τους τηλεθεατές μορφή λύσης του Κυπριακού. Το ερώτημα αφορούσε τρεις επιλογές, δηλαδή διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία, διχοτόμηση και άλλη λύση. Η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων επέλεξε την άλλη λύση. Το ίδιο βεβαίως θα έπραττα και εγώ, αν έμπαινα στη διαδικασία να ψηφίσω. Η απορία μου όμως παραμένει η ίδια εδώ και μια βδομάδα. Υπάρχει και τρίτη λύση (κάτι σαν τρίτος δρόμος του Μπερλινγκουέρ) και μας διαφεύγει; Και αν ναι, η γλυκύτατη Ειρήνη που την σκέφτηκε, γιατί δεν την λέει και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να του διώξει και τον πανικό που λέγαμε πιο πάνω. Και μετά μας ενοχλούν τα αντιομοσπονδιακά συνθήματα των οργανωμένων του ΑΠΟΕΛ κατά τη διάρκεια της παρέλασης την προηγούμενη Τετάρτη. Για τα αντιομοσπονδιακά μηνύματα που εξέπεμψε το κρατικό κανάλι από την προηγούμενη Δευτέρα γιατί δεν ενοχλείται κανείς;

● ● ● ●

Αντιπολίτευσης μπλακ άουτ

Η εικόνα που εκπέμπει η αντιπολίτευση σε κάποιες περιπτώσεις είναι αποκαρδιωτική σε βαθμό απελπισίας. Ο λόγος για την ΑΗΚ και το θέμα που προέκυψε στην πρόσφατη συνεδρίαση της Επιτροπής Εμπορίου της Βουλής. Στη συγκεκριμένη συνεδρίαση οι εμπλεκόμενοι φορείς παρουσίασαν τη δεινή κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο ημικρατικός οργανισμός, προκειμένου να δικαιολογήσουν τις επερχόμενες αυξήσεις στα τιμολόγια του ρεύματος. Και ενώ κάποιος θα περίμενε η αντιπολίτευση να σχολιάσει τα αδιέξοδα της ΑΗΚ και να καυτηριάσει τις πολιτικές ευθύνες που τα δημιούργησαν, ακούσαμε τον πρόεδρο της Επιτροπής Εμπορίου να καλεί την κυβέρνηση να μειώσει τον ΦΠΑ στα τιμολόγια της ΑΗΚ, ώστε να ανακουφιστούν οι καταναλωτές. Μα αυτό είναι το θέμα κύριοι του Συναγερμού; Έτσι, νομίζετε, ασκείται ο έλεγχος από την αντιπολίτευση σε θέματα δημοσίου συμφέροντος; Σε άλλη χώρα πάντως ένα τέτοιο θέμα θα επέτρεπε στην αντιπολίτευση να κάνει πάρτι διαρκείας...

● ● ● ●

Το ανέκδοτο

Ως επιδόρπιο αφήσαμε ένα ανέκδοτο γύρω από τον σάλο που δημιουργήθηκε για τους δικηγόρους με άδεια, που είναι οι μόνοι αρμόδιοι να διαπραγματεύονται το Κυπριακό. Ο πατέρας δικηγόρος στέλνει τον γιο του να σπουδάσει δικηγόρος. Ο νεαρός, με την ολοκλήρωση των σπουδών του, επιστρέφει στο γραφείο του πατέρα του, βεβαίως. Σε μια φάση, εκμεταλλευόμενος την απουσία του πατρός του στο εξωτερικό, αρχίζει να ψάχνει τις υποθέσεις που εκκρεμούν στο γραφείο. Εντοπίζει μια υπόθεση που εκκρεμεί για μία δεκαετία, διαβάζει τους σχετικούς φακέλους και προχωρεί στο κλείσιμό της. Με την επιστροφή του πατρός, ο υιός δικηγόρος τον ενημερώνει σχετικά με το επίτευγμά του. Αντί όμως επαίνου, ακούει τον έμπειρο δικηγόρο πατέρα του να του λέει ότι δεν κάνει για δικηγόρος. Τα χάνει ο νεαρός και πριν προλάβει να αντιδράσει, ακούει την εξήγηση: «Παιδί μου, αυτή η υπόθεση, πρέπει να ξέρεις, σπούδασε εσένα και την αδερφή σου και συντηρεί εμένα και τη μητέρα σου για πάνω από μια δεκαετία!». Έτσι, για να ξέρουμε τι εννοούν αυτοί που λόγω προσόντων διεκδικούν a priori συμμετοχή στις διαπραγματεύσεις για επίλυση του Κυπριακού.

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

Γράφει **Η ΔΡΑΚΟΥΝΑ**

EX - PARTE

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΟΧΙ

Αγαπημένο μου ημερολόγιο,

Σήμερα εξύπνησα γεμάτος όρεξη διότι είναι αργία τζιαι δεν θα πάω σχολείο. Άναψα το ράδιο τζιαι άκουσα δυο-τρία εμβατήρια επετειακά. Άκουσα τζιαι ούλλον το CD με τα τραγούδια της Μαρινέλλας από την Πίνδο. Δεν ξέρω αν η ίδια φτάνει που την Πίνδο, αλλά τα τραγούδια της μιλούν για βουνά και ηρωικά παιδιά τζιαι νιώθω πολλά περήφανος μόνο που τα ακούω. Το ΟΧΙ του Μεταξά, το ΟΧΙ του Παπαδόπουλου, οι Ιταλοί που εκάτσαν πάνω. Νομίζω η Μαρινέλλα τραγουδά για μένα. Κρίμα που δεν εσκέφτηκεν κανένας να τα κάμει τζιαι σε συνθήματα κερκίδας.

Εφόρησα λοιπόν την κίτρινη μου μπλούζα (τζείνη με το σήμα του ΑΠΟΕΛ τζιαι τη σημαία της Ελλάδας, η πορτοκαλιά μου ήταν στα άπλυτα) τζιαι ξεκίνησα για το σωματείο.

Στον δρόμο ήβρα τζιαι τους φίλους μου, τον Πάμπο, τον Νίκο τζιαι τον Φύτο. Οι παρέες μου ενθουσιάστηκαν με την μπλούζα που φορούσα. Εν πολλά καλής ποιότητας, με κολλαράκι στον λαιμό, τζιαι το logo της ομάδας εν ραμμένο πάνω, όι απλή στάμπα που φκαίνει με τα πολλά πλύμματα. Νομίζω φκαίνει τζιαι σε χρώμα μπλε ελεκτρίκ. Οι μπλε φανέλες εν λερώνουν εύκολα αλλά σήμερα είπαν μας να βάλουμε την κίτρινη.

Βασικά σήμερα ήταν να πάμε να παίξουμε μηχανούδες (η μάνα του Φύτου καθαρίζει το δωμάτιο του που γωνιάς τζιαι δεν μπορούμε να πάμε σπίτι του να παίξουμε PlayStation) αλλά κάποιος μας είπε ότι το σωματείο θέλει εθελοντές να παρελάσουν με το λάβαρο τζιαι είπαμε να πάμε, διότι άμα δεν πάει η ψυσιή της κερκίδας, ποιος εν να πάει;

Ειδικά ο κουμμουνιστής Πρόεδρος που έχουμεν τωρά, αγαπημένο ημερολόγιο, εν για τα παναΐρκα, πέρκει να μεν έσιει ούτε μιαν ελληνική σημαία σπίτι του! Περιμένουν ούλλοι που μας να εμφανιστούμε τζιαι να φωνάξουμε συνθήματα για το έθνος τζιαι το έπος του σαράντα, αλλά εν ok, διότι εν έχουμε τίποτε καλλύττερο να κάμνουμε τζιαι ευχαριστεί μας να κρατούμε λάβαρα τζιαι σημαίες τζιαι να φωνάζουμε συνθήματα, όι μόνο στη μάππα. Αφού ο Πρόεδρος εν πατά στα ματς του ΑΠΟΕΛ, να πάμε να του βροντοφωνάξουμε στην παρέλαση ότι εν θέλουμε ομοσπονδία, ούτε οι Έλληνες της Πίνδου εθέλαν, ως τζιαι ο Μεταξάς είπε ΟΧΙ. Φως φανάρι, μα γιατί εν το καταλάβουν;

ΑΠΕ

Μεταξάς, Πέντε Αστέρια Μεταξά, μια σαλάτα στις μέρες μας.

Τζιαμέ που εμανικοννούμαστεν να πάμε να δείξουμεν τον νου μας, έπιασα μήνυμα στο μόπαϊλ.

Η Μαρία γράφει μου ότι θέλει να φκούμε μαζί το Σάββατο. Που τη χαρά μου, με παρέλασην επήα, με συνθήματα εφώναξα. Εκατεβήκαμεν κάτω για καφέ. Με τη Μαρία.

Πελλέ μου, αγαπημένο μου ημερολόγιο, σήμερα μπορεί να γιορτάσαμε το έπος του σαράντα (απ' ό,τι άκουσα «εκαθαρίσαν» οι άλλοι για μένα), αλλά εγώ το Σάββατο μπορεί να... ξεσαλώσω!

Υ.Γ.: Εν εκατάλαβα γιατί το σωματείο είπε ότι «δεν αντιπροσωπεύουμε το επίσημο ΑΠΟΕΛ». Αφού εν εχάσαμε ματς μέχρι σήμερα, ως τζιαι στο Ντρακάο ήταν να πάμε αν μας αφήναν οι γονιοί μας. Αλώπως εν για να ττεστάρουν το εθνικό μας φρόνημα. Όπου κι αν παίζεις, μαζί σου πάω. Και στο φεγγάρι θα στο τραγουδάω...!

Τι θέλουν οι Κύπριοι;

Πέραν του 50% των Κυπρίων που παρακολούθησαν την εκπομπή της Ειρήνης Χαραλαμπίδου «Το Συζητάμε», ψήφισαν ότι δεν επιθυμούν Ομοσπονδία, ούτε Διχοτόμηση (πάλι καλά), αλλά «Κάτι άλλο» για λύση του Κυπριακού. Αυτό το κάτι άλλο, το je ne sais quoi, δεν διευκρινίστηκε και γεννά πολλά ερωτήματα.

Θα μου πεις, μια εκπομπή ήταν και το αποτέλεσμα μπορεί να ήταν και φτιαχτό (ένας μοναχικός τύπος με το κινητό του που δεν θέλει Ομοσπονδία, ούτε Διχοτόμηση, θέλει να έρθει το delivery που παρήγγειλε εδώ και μία ώρα). Για χάρη της συζήτησης, ας υποθέσουμε ότι η εκπομπή παρακολουθήθηκε από ένα ενδεικτικό δείγμα του κυπριακού πληθυσμού.

Οι Κύπριοι, λοιπόν, θέλουν «κάτι άλλο». Άκουσα πολλές απόψεις. Να πω κι εγώ μία.

Σχέδιο Γ΄: Το Ενωμένο Βασίλειο της Κύπρου

Μοναρχία: Η επιστροφή των Λουζινιανών. Η Κύπρος έζησε για 400 χρόνια υπό καθεστώς μοναρχίας χωρίς πρόβλημα, γιατί να μην κάνει ένα δυναμικό come back; Κάστρα ακόμα έχουμε, γοτθικές εκκλησίες επίσης (ο Άντρος Παυλίδης να είναι καλά που μας το θύμισε με την περιδιάβασή του στους αρχαιολογικούς μας χώρους), απευθείας αεροπορική σύνδεση με Γαλλία έχουμε, αν χρειαστεί θα τελειοποιήσουμε και τα γαλλικά μας. Εξάλλου, εν έτει 2009, οι μισές χώρες της Ευρώπης έχουν μοναρχία, επομένως η μοναρχία είναι συμβατή με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ορίστε η Λύση η Ευρωπαϊκή! Αν μάλιστα μας φέρουν έναν ξένο ουρανοκατέβατο βασιλιά (κάτι σαν Όθωνας στο πιο contemporary του), θα λυθεί αμέσως το πρόβλημα της εκ περιτροπής προεδρίας. Ούτε η μια κοινότητα θα επιβάλλει πρόεδρο, ούτε η άλλη. Ούτε σταθμισμένη ψήφος, ούτε εκ περιτροπής προεδρία. Ο Όθωνας θα αποφασίζει για όλα!

Να θυμίσω ότι αυτό προτάθηκε και στο παρελθόν. Το 1880, ένας τύπος που ονομαζόταν Κάρολος Λουζινιάν (και ισχυριζόταν ότι ήταν απόγονος των Λουζινιανών βασιλιάδων της Κύπρου) έστειλε επιστολή στους ελληνικούς συλλόγους της Κύπρου με την οποία προσπαθούσε να πείσει τους Κυπρίους ότι τους συμφέρει να ιδρύσουν αυτόνομο κράτος, όπως και τον Μεσαίωνα που η Κύπρος ήταν ξεχωριστό βασίλειο κάτω από την κυριαρχία των προγόνων του, των Λουζινιανών. Μάλιστα, ο από μηχανής θεός πρότεινε να οδηγήσει τους Κυπρίους ο ίδιος στις απαιτήσεις τους αυτές και ήλπιζε να γίνει ο βασιλιάς των Κυπρίων, ως απόγονος που ήταν των Λουζινιανών και είχε δικαιώματα πάνω στο νησί. Τα σχετικά έξοδα μάλιστα θα τα κάλυπτε ο ίδιος (ήταν και χουβαρντάς).

Οι Κύπριοι τότε είπαν στον κ. Κάρολο να πάει στο καλό και να μην ξεχνά να πίνει τα χάπια του, αλλά σήμερα μια τέτοια εξέλιξη δεν θα ήταν εντελώς άσχετη:

● Θα έλυε για πάντα το πρόβλημα της διζωνικότητας. Δεν πάει να είναι δέκα οι κοινότητες στο νησί; Ο βασιλιάς αποφασίζει για όλα. Όποιος δεν συμφωνεί, έχει να κάνει με τη φρουρά του.

● Η Κύπρος θα αποκτούσε γαλαζοαίματο jet set να κοσμεί τα περιοδικά μόδας και κοινωνικής κριτικής.

● Αντί για επαναπροσέγγιση, θα ήμασταν απασχολημένοι να χτίσουμε πίστα για τη Φόρμουλα Ένα. Σκόνη θα κάναμε το πριγκιπάτο του Μονακό.

● Θα λύναμε το πρόβλημα των μειωμένων αφίξεων των τουριστών. Ξέρεις τι μεγάλη τουριστική ατραξιόν είναι η Ελισάβετ της Αγγλίας;

● Για να μην αναφέρω καν τους χορούς, τις δεξιώσεις και το γενικό πανηγύρι που θα επικρατεί με τα βασιλικά gala. Picture this: Το Cyprus Fashion Week θα βρίσκεται υπό την αιγίδα της βασίλισσας. Θεϊκό.

Τη μοναρχία είναι σχεδόν σίγουρο ότι θα πολεμήσει η Εκκλησία της Κύπρου, όχι γιατί θα την πιάσει καμιά πατριωτική κάψα, αλλά διότι δεν ξεχνά τον υποτιμημένο ρόλο της στα χρόνια που η Κύπρος ήταν βασίλειο των Σταυροφόρων, και φυσικά θα αγωνιστεί για να μην ξαναπάθει τέτοιο κακό. Γιατί να φέρεις έναν ξένο μέσα στα πόδια σου όταν κόβεις και ράβεις όπως σου συμφέρει εσένα; Αυτό ονομάζεται και υψηλή διπλωματία.

Αν μπορούσε να διαλέξει η Εκκλησία μας, πάω στοίχημα θα επέστρεφε στον μοναδικό εκείνο ρόλο που είχε στα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Θα εισέπραττε φόρους, θα έλεγχε ολοκληρωτικά τη δημόσια εκπαίδευση και φυσικά θα μεσολαβούσε στον σουλτάνο για να απαγορευθεί η ιδιωτική εκπαίδευση. Όλα θα έρχονταν κάτω από τον έλεγχό της. Θα ήταν ένα όνειρο. Η Εκκλησία της Κύπρου είναι άξια να αγωνιστεί για αναβίωση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, μόνο και μόνο για να αποκτήσει και πάλι ολοκληρωτικό έλεγχο των Κυπρίων.

http://drakouna.blogspot.com

Εντείνεται η διαμάχη στελεχών στο ΔΗΚΟ

Εκτραχύνεται επικίνδυνα το ενδοκομματικό παιχνίδι

Της **ΠΟΛΑΣ ΣΠΟΝΤΑ**

Ουδείς στο ΔΗΚΟ δηλώνει ικανοποιημένος από τη γενικότερη συμπεριφορά του Προέδρου της Δημοκρατίας έναντι του κόμματος και από τον τρόπο διαχείρισης, κυρίως, των διαπραγματεύσεων στο Κυπριακό. Τα παράπονα, οι επικρίσεις και οι διαφωνίες εξακολουθούν να βρίσκονται στην ημερήσια διάταξη, είτε ως επίσημη κομματική γραμμή είτε ως προωθημένες προσωπικές απόψεις στελεχών. Το ΔΗΚΟ, με ελάχιστες εξαιρέσεις, παρέμεινε εγκλωβισμένο στους 20 μήνες της διακυβέρνησης Χριστόφια στην πολιτική παραδοξότητα μιας αντιπολιτευόμενης συμπολίτευσης.

Όπως διεφάνη κατ' επανάληψη, οι απόψεις διίστανται ως προς το επίμαχο ζήτημα της αποχώρησης ή της παραμονής στο κυβερνητικό σχήμα. Τα στελέχη επί της ουσίας συγκλίνουν, διακηρύττοντας ότι το ΔΗΚΟ δεν αποτελεί δεδομένο εταίρο και ανά πάσα στιγμή δυνατόν να λάβει δραστικές αποφάσεις. Απ' εκεί και πέρα, καταγράφονται σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς το είδος της «παρασπονδίας» και τη χρονική στιγμή που θα αναγκάσουν ενδεχομένως το κόμμα να οδηγηθεί προς την έξοδο.

Μετά την κρίση το καλοκαίρι λόγω Ημικρατικών και την απόφαση για τυπική μόνο συμμετοχή στα Διοικητικά Συμβούλια, όλοι γνώριζαν και ανέμεναν πως η πορεία του δεύτερου γύρου των απευθείας συνομιλιών θα αποτελούσε τον επόμενο σκόπελο. Η πρόταση που κατέθεσε ο Πρόεδρος Χριστόφιας

Η πρόταση που κατέθεσε ο Πρόεδρος Χριστόφιας για την εκ περιτροπής προεδρία και τη σταθμισμένη ψήφο, άναψε εκ νέου τη θρυαλλίδα.

Δύσκολες αποφάσεις στη σκιά των προτάσεων για την εκ περιτροπής προεδρία, με όλους να διαφωνούν με τους χειρισμούς Χριστόφια

για την εκ περιτροπής προεδρία και τη σταθμισμένη ψήφο, άναψε εκ νέου τη θρυαλλίδα. Γιώργος Κολοκασίδης, Νικόλας Παπαδόπουλος και Κυριάκος Κενεβέζος επανήλθαν με δημόσιες τοποθετήσεις αυστηρής κριτικής, αφήνοντας να νοηθεί πως έχουν πλέον εξαντληθεί τα όρια ανοχής στους προεδρικούς χειρισμούς. Είναι προφανές πως τα στελέχη της λεγόμενης σκληρής γραμμής δεν δίνουν σχεδόν κανένα περιθώριο για συνεννόηση στο Κυπριακό με τον Πρόεδρο Χριστόφια. Θεωρούν πως με τις προτάσεις του για την εκ περιτροπής προεδρία έδωσε ισχυρές ενδείξεις και για τους μελλοντικούς χειρισμούς του. «Διαφωνώ με τη θέση πως θα πρέπει να αναμένουμε να δούμε τι ανταλλάγματα θα πάρει. Η εκ περιτροπής προεδρία είναι ένα αυτόνομο θέμα και συνιστά από μόνη της μια σημαντική υπαναχώρηση», είναι το σχόλιο υψηλόβαθμου αξιωματούχου στην «Κ». Από την άλλη, οι εκφραστές μιας πιο μετριοπαθούς γραμμής, παρά το γεγονός ότι επισήμως το ΔΗΚΟ θεωρεί την εκ περιτροπής ως μία από τις βασικές κόκκινες γραμμές του, δηλώνουν πως δεν θα «κολλήσουν» στο ζήτημα αυτό, αναμένοντας να έχουν μια πλήρη και ολοκληρωμένη εικόνα των διαπραγματεύσεων.

Η παρέμβαση Καρογιάν από τη Μόσχα και οι δηλώσεις του εκπροσώπου Τύπου του ΔΗΚΟ, με την αιχμηρή επισήμανση πως οι απόψεις του κόμματος εκφράζονται από τον πρόεδρο και τους εκπροσώπους του, ενόχλησαν σφόδρα τους τρεις αξιωματούχους και επέτειναν το κλίμα έντασης. Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ προανήγγειλε ότι θα «θέσει όλα τα ζητήματα ενώπιον των αρμοδίων συλλογικών οργάνων», ενώ σχεδόν ταυτόχρονα ο βουλευτής Στέλιος Ιερωνυμίδης, με επιστολή του προς τον Μάριο Καρογιάν, ζητούσε να τεθεί επί τάπητος το φαινόμενο της διγλωσσίας και να συζητηθεί κατ' επέκταση διεξοδικά θέμα επαναπροσδιορισμού των σχέσεων του ΔΗΚΟ με την κυβέρνηση.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΚΟΜΗ

Αλληλοκατηγορίες ΑΚΕΛ - ΔΗΣΥ για το ποιος ευθύνεται για την έλλειψη ενότητας. Έντονες απόψεις από στελέχη των δύο κομμάτων. **Σελ. 10**

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Τεταμένο είναι και πάλι το κλίμα στο ΔΗΚΟ, με τον πρόεδρό του, Μάριο Καρογιάν, να καλείται να ξεκαθαρίσει το σκηνικό με τον έναν ή τον άλλο τρόπο.

Κολοκασίδης, Παπαδόπουλος και Κενεβέζος θεωρούν ότι ο Πρόεδρος Χριστόφιας έχει παραβιάσει τις κόκκινες γραμμές του ΔΗΚΟ.

«Δεν εξαντλήθηκαν τα περιθώρια»

Πέρα από τις ενδοκομματικές αψιμαχίες, οι αξιωματούχοι του ΔΗΚΟ δεν παραλείπουν να εκφράζουν την έντονη δυσαρέσκειά τους για την αντιμετώπιση της οποίας τυγχάνει το κόμμα τους από τον Πρόεδρο Χριστόφια. «Ο Πρόεδρος σε πολλές περιπτώσεις δεν μας έλαβε καθόλου υπόψη. Σαν να μας λέει πως δεν μας έχει ανάγκη. Ευθύνεται και αυτός για τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί», αναφέρει αξιωματούχος του ΔΗΚΟ, σημειώνοντας με εμφανή την απογοήτευσή του πως, παρά τις εξαγγελίες για συντονισμό των κυβερνητικών εταίρων, τίποτα δεν έχει γίνει. Ο ίδιος αξιωματούχος πιστεύει ωστόσο πως δεν έχουν εξαντληθεί όλα τα περιθώρια για ειλικρινή συνεργασία και παροτρύνει τον Μάριο Καρογιάν να αναλάβει συγκεκριμένη πρωτοβουλία: «Είναι τραγικό να διχάζεται το κόμμα. Δεν μπορεί να αφεθεί έτσι η κατάσταση. Ας συζητήσουμε στο Εκτελεστικό και στην Κεντρική Επιτροπή όλες τις απόψεις για τις σχέσεις μας με την κυβέρνηση κι ας αποταθούμε στον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, από τον οποίο να ζητήσουμε να τοποθετηθεί ξεκάθαρα πού το πάει, τόσο στο Κυπριακό όσο και στα θέματα εσωτερικής διακυβέρνησης. Με βάση αυτά που θ' ακούσουμε, να πάρουμε και τις αποφάσεις μας. Έτσι λειτουργεί ένα σοβαρό κόμμα». Επισημαίνει όμως και μια ακόμη σημαντική πτυχή που αφορά τους υπουργούς και τους άλλους αξιωματούχους, οι οποίοι προέρχονται από το ΔΗΚΟ: «Όλοι αυτοί βρίσκονται στον αέρα. Είναι απάνθρωπο αυτό που κάνουμε».

Προ διλήμματος ο Μάριος Καρογιάν

Ρήξη με την κυβέρνηση ή κομματικό ξεκαθάρισμα;

Τι ακριβώς θα πράξει ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ, εάν θα προχωρήσει σε πλήρες ξεκαθάρισμα στα συλλογικά όργανα ή θα αρκεστεί τελικώς σε υποδείξεις κατά την προσεχή συνεδρίαση του Εκτελεστικού Γραφείου, παραμένει αδιευκρίνιστο. Στελέχη του άμεσου περιβάλλοντος του δηκοϊκού προέδρου, αν και αποφεύγουν να αποκαλύψουν τις ακριβείς προθέσεις του, εκτιμούν πως ο Μάριος Καρογιάν «δεν έχει άλλη επιλογή, ήρθε ο καιρός να βάλει τάξη, ώστε να τερματιστεί το φαινόμενο της προβολής προσωπικών απόψεων». Διατυπώνεται μάλιστα η σοβαρή αιχμή πως «την ώρα που ο πρόεδρος διεξήγαγε επαφές στη Μόσχα για το Κυπριακό, εξασφάλιζε οφέλη για τον τόπο και συνομολογούσε συμφωνία με το κόμμα του Πούτιν, κάποιοι στην Κύπρο δημιουργούσαν προβλήματα με τις δηλώσεις τους και επιχειρούσαν εργολαβικά να επισκιάσουν τις επιτυχίες αυτές». Στο ενδοκομματικό παιχνίδι, το οποίο εκτραχύνεται πλέον επικίνδυνα, οι τοποθετήσεις φθάνουν μέχρι τα άκρα, όπως αυτή που δείχνει την έξοδο από το κόμμα «σε όσους επιμένουν να εκφράζουν προσωπικές απόψεις και να μην ακολουθούν την επίσημη γραμμή».

Το ερώτημα παραμένει. Ο κ. Καρογιάν θα επιδιώξει οριστικό ξεκαθάρισμα με διεξοδικές συζητήσεις για το Κυπριακό και με αποφάσεις διά ψηφοφορίας ενώπιον της Κεντρικής Επιτροπής; «Πουθενά δεν θα πάει το θέμα», είναι η εκτίμηση στελέχους, το οποίο θεωρεί «ολοκάθαρη την κατάσταση» κι άρα αχρείαστες τις όποιες νέες συζητήσεις και αποφάσεις. «Αυτήν τη φορά ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ φέρεται αποφασισμένος να προχωρήσει και να εξεύρει τρόπους, ώστε να διασφαλιστεί ο ενιαίος πολιτικός λόγος και να εκλείψουν οι αποχρώσεις», δηλώνει άλλο κομματικό στέλεχος, το οποίο ωστόσο δεν αποκλείει το ενδεχόμενο «η βαλίτσα να πάει μέχρι και την Κεντρική Επιτροπή».

HERMES airports

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΕΝΑΡΞΗ ΠΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΝΕΟ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

- Από **10 Νοεμβρίου** οι **ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ** (Cyprus Airways) θα εκτελούν όλες τις πτήσεις τους από το νέο αερολιμένα
- Από **17 Νοεμβρίου ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ** θα εκτελούν τις πτήσεις τους από το νέο αερολιμένα

Η Hermes Airports ανακοινώνει πως η εκτέλεση πτήσεων από το νέο αερολιμένα Λάρνακας θα αρχίσει στις **10 Νοεμβρίου 2009** με τη διενέργεια αποκλειστικά, όλων των δρομολογίων των **Κυπριακών Αερογραμμών**. Από τις **17 Νοεμβρίου 2009** θα εξυπηρετούνται από το νέο αερολιμένα οι πτήσεις **όλων των αεροπορικών εταιρειών**.

Καλωσορίσατε στο νέο Διεθνή Αερολιμένα Λάρνακας!

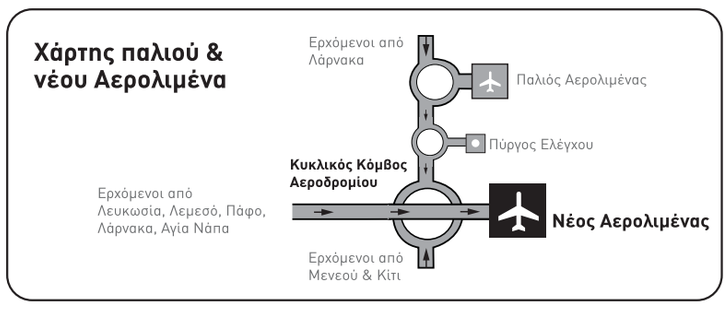

ΦΩΛΙΓΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ τεντώνουν μεταξύ τους το σχοινί, με τις αλληλοκατηγορίες για την έλλειψη ενότητας στο εσωτερικό μέτωπο να βρίσκονται στην ημερήσια διάταξη των δύο μεγάλων κομμάτων.

Όταν η ενότητα είναι μόνο σύνθημα

Κλιμάκωση της έντασης στις σχέσεις των δύο μεγάλων κομμάτων, με αλληλοκατηγορίες για τις ευθύνες

Του **ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΥ**

Σχεδόν ίδια επιχειρήματα αλλά και ίδιες αλληλοκατηγορίες. Μόνο με αυτό τον τρόπο μπορεί να περιγραφεί, πλέον, η κατάσταση που επικρατεί σήμερα στα στρατόπεδα των δύο μεγάλων κομμάτων της Κύπρου, ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ, σε σχέση με τις προοπτικές μίας μεταξύ τους συνεργασίας, αν όχι σε επίσημο επίπεδο, έστω γύρω από την προσπάθεια εξεύρεσης λύσης του κυπριακού προβλήματος.

Μιλώντας την Παρασκευή με στελέχη και των δύο κομμάτων, δεν ήταν δύσκολο να διαπιστώσουμε πως οι πιθανότητες που έχουν αυτή τη στιγμή, Πινδάρου από τη μία και Εζεκία Παπαϊωάννου από την άλλη, για να καταλήξουν σε μία κοινή γραμμή πλεύσης όσον αφορά τους χειρισμούς του εθνικού θέματος είναι πιο μειωμένες από ποτέ. Διαπίστωση που γίνεται παρά το γεγονός ότι, φαινομενικά τουλάχιστον, τα δύο κόμματα έχουν αρκετές κοινές συνισταμένες όσον αφορά τη λύση του κυπριακού προβλήματος αλλά και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση.

Στην πορεία της διερεύνησης των πραγματικών σκοπέλων που υπάρχουν σε αυτή τη συνεργασία, η οποία κατά γενική ομολογία είναι επιβεβλημένη για να επιτευχθεί ο πολυπόθητος στόχος, προσκρούσαμε για άλλη μια φορά σε ένθεν και ένθεν επιχειρήματα, βγαλμένα μέσα από τα χαρακώματα των ιδεολογημάτων.

Η άποψη του ΔΗΣΥ

Ευθύνες αποκλειστικά στο ΑΚΕΛ και το Προεδρικό αποδίδει ο ΔΗΣΥ σε σχέση με την έλλειψη της αναγκαίας συνεργασίας και ενότητας. Η δήλωση μέλους της ανώτερης ηγεσίας του κόμματος, που είναι σε θέση να γνωρίζει από πρώτο χέρι τις σκέψεις του προέδρου του ΔΗΣΥ, είναι πέρα για πέρα χαρακτηριστική: «Όχι μόνο δεν θέλουν να συνεργαστούμε, αλλά φαίνεται να παθαίνουν αλλεργία ακόμη και στη σκέψη για ένα τέτοιο ενδεχόμενο», επεσήμανε, για να ξεκαθαρίσει πως όταν η Πινδάρου μιλά για συνεργασία δεν εννοεί σε επίσημο κυβερνητικό επίπεδο, αλλά συνεργασία που δίνει τη δυνατότητα για καλύτερους χειρισμούς στο Κυπριακό.

Προχωρώντας ένα βήμα παραπέρα, το μέλος του ΔΗΣΥ επεσήμανε πως για την αντιπολίτευση δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό το κυβερνητικό επιχείρημα για συσπείρωση γύρω από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. «Το θέμα δεν είναι προσωπικό. Εμείς θέλουμε να συσπειρωθούμε γύρω από την προσπάθεια για τη λύση και όχι γύρω από τον Χριστόφια», διευκρίνισε.

Επανερχόμενος στην ουσία και στην κριτική που για καιρό ασκούσε ο ΔΗΣΥ περί παραγκωνισμού του προέδρου του κόμματος, Νίκου Αναστασιάδη, έδωσε και το παράδειγμα της εκτελεστικής εξουσίας και των συναντήσεων του Προέδρου με τους ηγέτες των κομμάτων. «Τη μία μέρα ζήτησε τις απόψεις των προέδρων των κομμάτων και την επομένη προχώρησε στην κατάθεση των σχετικών θέσεών του στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων», είπε χαρακτηριστικά για να προσθέσει πως «αυτή η συμπεριφορά καταδεικνύει παντελή έλλειψη σεβασμού και διάθεσης ουσιαστικής συνεννόησης στο εθνικό θέμα».

> *Ευθύνες μόνο στους άλλους από ΑΚΕΛ και Δημοκρατικό Συναγερμό*

Επισημάναμε στον αξιωματούχο του ΔΗΣΥ πως εδώ και καιρό στο Προεδρικό τονίζουν πως χωρίς τη συνεργασία του ΔΗΣΥ δεν μπορεί να υπάρξει λύση στο Κυπριακό, για να πάρουμε όμως την απάντηση σε ιδιαίτερα έντονο ύφος: «Αυτό είναι που προκαλεί και σε εμάς απορία. Από τη στιγμή που το αντιλαμβάνονται, γιατί συμπεριφέρονται με εντελώς αντίθετο τρόπο και γιατί προσπαθούν με κάθε ευκαιρία να τραβήξουν τα χαλί κάτω από τα πόδια του Νίκου Αναστασιάδη;», διερωτήθηκε.

Καταλήγοντας, πάντως, η πηγή της Πινδάρου απέδωσε τα κίνητρα τόσο του Προεδρικού όσο και του ΑΚΕΛ στη θέλησή τους για «συνέχιση πάση θυσία της συνεργασίας με το ΔΗΚΟ και την ΕΔΕΚ».

Η θέση του ΑΚΕΛ

Από εκεί που έμεινε το μέλος του ΔΗΣΥ συνέχισε στέλεχος του ΑΚΕΛ, το οποίο, μιλώντας επίσης στην «Κ», επέρριψε αποκλειστικά στον ΔΗΣΥ την ευθύνη για τη μη επαρκή διάθεση για συνεργασία των δύο μεγάλων κομμάτων. «Εμείς στηρίζουμε την ενότητα και αντιλαμβανόμαστε πως ο ΔΗΣΥ έχει κεντρικό και ουσιαστικό ρόλο στην επίλυση του Κυπριακού», είπε για να προσθέσει όμως ότι «από τον Αύγουστο ο ΔΗΣΥ έχει εντελώς αναίτια αλλάξει πλήρως τη συμπεριφορά του έναντι των χειρισμών του Προέδρου της Δημοκρατίας στο εθνικό θέμα».

Το μέλος του ΑΚΕΛ απέρριψε και το επιχείρημα της Πινδάρου ότι δεν μπορεί να υπάρξει συσπείρωση γύρω από το πρόσωπο του Προέδρου Χριστόφια, αλλά γύρω από την προσπάθεια για λύση. «Μα ο Δημήτρης Χριστόφιας είναι που μας αντιπροσωπεύει σε αυτή τη διαδικασία και αυτός θα βάλει την υπογραφή του εάν και εφόσον καταλήξουμε σε μία συμφωνημένη λύση με τον Μεχμέτ Αλί Ταλάτ», είπε χαρακτηριστικά.

Χρησιμοποιώντας επίσης σκληρή γλώσσα, το μέλος του ΑΚΕΛ στάθηκε και στην αφοριστική, όπως τη χαρακτήρισε, κριτική κατά του Προέδρου της Δημοκρατίας που ασκεί η ηγεσία του ΔΗΣΥ, ειδικά επί θεμάτων εσωτερικής διακυβέρνησης. Το ίδιο σκληρή είναι όμως και η ερμηνεία που δίνουν στο ΑΚΕΛ σε σχέση με αυτή τη στάση του ΔΗΣΥ: «Δεν νομίζω πως ο Νίκος Αναστασιάδης θα κάνει πίσω στην περίπτωση που Χριστόφιας και Ταλάτ συμφωνήσουν σε λύση, με τη στάση του όμως γενικότερα, φαίνεται να προετοιμάζει το έδαφος για την περίπτωση που οι συνομιλίες αποτύχουν, έχοντας το βλέμμα του στις προεδρικές εκλογές του 2013», επεσήμανε.

Στα χαρακώματα της ιδεολογίας

Διαμάχη με... πυρά ιδεολογίας ξέσπασε αυτή την εβδομάδα, με αφορμή και το δημοσίευμα της εφημερίδας «Αλήθεια», που αποκαλύπτει κομματικό σημείωμα που απέδωσε στο ΑΚΕΛ και το οποίο περιλαμβάνει απαντήσεις προς τα στελέχη του κόμματος επί σειρά θεμάτων που αφορούν τόσο το Κυπριακό, γενικά, όσο και το κομματικό σκηνικό του τόπου. Αξίζει να σημειωθεί ότι το σημείωμα είδε το φως της δημοσιότητας τρεις μόλις ημέρες μετά την έκκληση που απηύθυνε, μέσω του ραδιοφωνικού σταθμού «Άστρα», ο βουλευτής του ΔΗΣΥ και εκδότης της εφημερίδας «Αλήθεια», Σωκράτης Χάσικος, για την ανάγκη συνεργασίας του ΑΚΕΛ με τον ΔΗΣΥ με στόχο την επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Η προσοχή εστιάστηκε πάντως στην ανάλυση που περιελάμβανε το κομματικό σημείωμα για το ποιες τάσεις συναποτελούν τον Δημοκρατικό Συναγερμό. Σύμφωνα με το σημείωμα, ο ΔΗΣΥ οδηγείται σε «αλλοπρόσαλλες τοποθετήσεις και αντικομμουνιστικά ξεσπάσματα σε βάρος του Προέδρου και του ΑΚΕΛ», λόγω των ισορροπιών «ανάμεσα στην ενδοτική και αμερικανόδουλη τάση από τη μια και στους ακραίους εθνικιστές από την άλλη». Το κυβερνών κόμμα, μάλιστα, προχωρεί και ένα βήμα παρακάτω: «Με τις τοποθετήσεις της ηγεσίας του (σ.σ. του ΔΗΣΥ) και με πιο πρόσφατη την τοποθέτηση περί έλλειψης συνολικής στρατηγικής από την κυβέρνηση, δεν ξεκαθαρίζεται αν απορρίπτει τελικά τη συνέχιση των εγγυήσεων, την επιδιαιτησία και τα ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα. Δεν απορρίπτουμε τον διάλογο μαζί του, αλλά ο ΔΗΣΥ θα πρέπει να έρθει σε οριστική ρήξη με τη μικροπολιτική και τις ακραίες τάσεις που συνυπάρχουν εντός του». Σημειώνεται ότι, στην πρώτη του αντίδραση μετά τη δημοσιοποίηση του σημειώματος, ο εκπρόσωπος Τύπου του Δημοκρατικού Συναγερμού, Χάρης Γεωργιάδης, δήλωσε ότι ο ΔΗΣΥ εμμένει πως οι κρίσιμες ώρες που διανύουμε απαιτούν τον παραμερισμό των όποιων ιδεολογικών διαφορών, που είναι σίγουρα υπαρκτές, και την υπερίσχυση της ιδέας που λέγεται πατρίδα. Ανέφερε ακόμη ότι το ΑΚΕΛ δημοσίως μιλά για ενότητα, την ίδια στιγμή που το ίδιο θίγεται και αντιδρά έντονα έως και υπερβολικά κάθε φορά που αμφισβητούνται οι επιλογές του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια, ενώ «δεν διστάζει να προσδώσει απαράδεκτους χαρακτηρισμούς στον Δημοκρατικό Συναγερμό, όπως για παράδειγμα "αμερικανόδουλο" και "αλλοπρόσαλλο"». «Ασχέτως εάν οι πιο έντονες επικρίσεις εναντίον της πολιτικής Χριστόφια προέρχονται από τους δικούς του εταίρους στην κυβέρνηση», επεσήμανε ο κ. Γεωργιάδης. Το όλο θέμα θεωρήθηκε – προσωρινά όμως όπως φαίνεται – λήξαν μετά τις διευκρινίσεις που δόθηκαν από το ΑΚΕΛ, ότι το συγκεκριμένο σημείωμα δεν συντάχθηκε επισήμως από την ηγεσία του κόμματος αλλά από κάποια στελέχη της ΕΔΟΝ.

ΑΠΟΨΗ / *Του* **ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΦΩΚΑΪΔΗ**

Το εγχειρίδιο της ΕΔΟΝ

Η **δημοσίευση** αυτή τη βδομάδα του περιεχομένου ενός πολιτικού εγχειριδίου της ΕΔΟΝ αποκάλυψε, δυστυχώς, την αδυναμία του ΑΚΕΛ και της συντεταγμένης νεολαίας του να προσαρμοστούν στα δεδομένα και στις προκλήσεις της νέας εποχής.

Η αδυναμία ή η απροθυμία αυτή οδηγεί σε σειρά αντιφάσεων που συχνά-πυκνά ανακύπτουν στον δημόσιο διάλογο και υποδηλούν πως το ΑΚΕΛ παραμένει αγκυλωμένο ακόμα σε κάποια στερεότυπα, προφανώς γιατί αυτά είναι σημαντικά για την αναπαραγωγή της ίδιας του της ταυτότητας. Οι αντιφάσεις αυτές εντείνονται σήμερα που το ΑΚΕΛ βρίσκεται στην εξουσία, έχοντας εκλέξει τον ηγέτη του στην Προεδρία της Δημοκρατίας.

Πώς μπορεί, για παράδειγμα, να συμβιβάσει το ΑΚΕΛ τη θέση για αξιοποίηση της Ε.Ε. ως του προνομιακού πεδίου άσκησης πολιτικής για την Κύπρο και μόνου μοχλού πίεσης έναντι της Τουρκίας, μαζί με τη θέση (όπως καταγράφεται σε πολιτικά κείμενα που συνυπογράφει το ΑΚΕΛ μαζί με άλλα κομμουνιστικά κόμματα) ότι η Ε.Ε. «αποτελεί μια προωθημένη μορφή συμμαχίας των καπιταλιστικών κρατών»;

Όσο και αν στον δημόσιο λόγο του το ΑΚΕΛ αποφεύγει ανάλογες διατυπώσεις, εντούτοις, στο επίπεδο της νεολαίας, η διαχείριση σήμερα της εγγενούς αντίφασης μεταξύ ιδεολογίας και εφαρμοσμένης πολιτικής είναι εξαιρετικά δύσκολη.

Ο Μαρξ έλεγε πως στην ιστορία του ανθρώπου υπήρχαν πάντοτε δύο τάξεις (οι έχοντες και οι μη έχοντες), οι οποίες βρίσκονταν σε μια διαρκή πάλη. Στη βιομηχανική εποχή ήταν οι προλετάριοι, που με την καθοδήγηση του κομμουνιστικού κόμματος θα ανέτρεπαν την καπιταλιστική μπουρζουαζία. Σήμερα, και αφού ο υπαρκτός σοσιαλισμός κατέρρευσε, μη επιβεβαιώνοντας τις προβλέψεις του Μαρξ για το τέλος της ιστορίας, με ποιους διεξάγεται η πάλη; Στον 21ο αιώνα, έναντι ποιου αντιπάλου μπορεί να οικοδομηθεί η κομμουνιστική ταυτότητα; Είτε πρέπει το ΑΚΕΛ να προσαρμόσει την ιδεολογία του στις νέες συνθήκες ή θα πρέπει να στρεβλώσει την πολιτική πραγματικότητα προκειμένου να την προσαρμόσει στα μέτρα της ιδεολογίας του. Προφανώς επιλέγει ακόμα το δεύτερο.

Είναι γι' αυτό που το ζήτημα στην Κύπρο δεν είναι αν μπορεί να συνεργαστεί ο Συναγερμός με το ΑΚΕΛ. Συνεργασίες ανάμεσα στους δύο μεγάλους πόλους της Δεξιάς και της Αριστεράς γίνονται σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Το ζήτημα είναι αν υπάρχουν τα θεμέλια πάνω στα οποία μπορεί να χτιστεί μια τέτοια συνεργασία. Στη Δυτική Ευρώπη, ήδη από το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου άρχισε να οικοδομείται από τους Χριστιανοδημοκράτες και τους Σοσιαλδημοκράτες ένα πολιτικό και κοινωνικό consensus που επέτρεψε τον εκσυγχρονισμό της πολιτικής ζωής, την απόρριψη του δογματισμού και τον εξορθολογισμό των πολιτικών επιλογών προς όφελος του πολίτη και της κοινωνίας.

Στην Κύπρο, δυστυχώς, παραμένουμε ακόμα δέσμιοι αγκυλώσεων και παθογενειών. Η ιστορική και πολιτική αυτή υστέρηση προκαλεί κόστος και στο εθνικό μας θέμα. Γιατί πολλές φορές αντί της υπεύθυνης πολιτικής επιλέγεται ο λαϊκισμός που εξυπηρετεί τις κομματικές σκοπιμότητες. Πώς αλλιώς μπορούν να εξηγηθούν οι απαράδεκτοι χαρακτηρισμοί για τον Δημοκρατικό Συναγερμό που καταγράφονται στο εγχειρίδιο της ΕΔΟΝ, παρά ως μια προσπάθεια ετεροπροσδιορισμού της εδονίτικης ταυτότητας με όρους Ψυχρού Πολέμου;

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει από καιρό κάνει τα βήματα εκείνα που χαρακτηρίζουν όλα τα σύγχρονα ευρωπαϊκά κόμματα, απορρίπτοντας τα άκρα και τον δογματισμό και υιοθετώντας ως πολιτική του πυξίδα τον πραγματισμό, τη σύνθεση και τη μετριοπάθεια. Ειδικότερα στις σημερινές κρίσιμες στιγμές που περνά ο τόπος, ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει διακηρύξει πολλές φορές διά του προέδρου του πως δεν είναι η ώρα των ιδεολογιών αλλά η ώρα της μεγάλης ιδέας που λέγεται πατρίδα. Σ' αυτή τη θέση παραμένουμε προσηλωμένοι, ανεξάρτητα από τις όποιες προκλήσεις.

Ο Χριστόφορος Φωκαΐδης είναι αναπληρωτής εκπρόσωπος Τύπου του ΔΗΣΥ.

ΑΠΟΨΗ / *Του* **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΟΥΚΑΪΔΗ**

Για το εσωτερικό μέτωπο...

Τις **τελευταίες** βδομάδες το εσωτερικό μέτωπο βρέθηκε εκ νέου στη δίνη μιας καινούργιας αντιπαράθεσης. Παρά την πρόσφατη ομόφωνη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου, στη βάση της οποίας αναμενόταν να οικοδομηθεί κλίμα συναίνεσης και ενότητας, εντούτοις ο λαός μας γίνεται μάρτυρας οξύτατης αντιπαράθεσης στο Κυπριακό, με ή χωρίς ουσιαστική αφορμή. Η πρόταση του Προέδρου Χριστόφια για τη σταθμισμένη ψηφοφορία και ένα δημοσίευμα της εφημερίδας «Αλήθεια» για εσωτερικό έγγραφο φοιτητών της ΕΔΟΝ, ήσαν αρκετές αφορμές για ορισμένους ώστε να ξεσπαθώσουν κατά της κυβέρνησης και του ΑΚΕΛ. Δεν αποφεύχθηκαν δυστυχώς ούτε αυτή τη φορά βαρύτατοι χαρακτηρισμοί, κυρίως από στελέχη του ΔΗΚΟ, κατά του Προέδρου, ενώ τεχνηέντως επιχειρήθηκε από πλευράς ΔΗΣΥ να οξυνθούν οι τόνοι από ασήμαντη κατ' εμάς αφορμή.

Δεν θα επιχειρήσουμε να σταθούμε στην ουσία των ζητημάτων. Έχουν άλλωστε ήδη συζητηθεί κατά κόρον. Η όψιμη και ετεροχρονισμένη όμως αντίδραση ορισμένων, είτε για την εκ περιτροπής προεδρία είτε για τη σταθμισμένη ψήφο, προκαλεί εύλογα ερωτήματα ως προς τις προθέσεις τους, ενώ καταδεικνύει μια αρνητική προκατάληψη, μια δυσπιστία και καχυποψία, η οποία φτάνει στα όρια της εχθρότητας απέναντι στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στο ΑΚΕΛ. Όλα αυτά προέρχονται από πολιτικά πρόσωπα με το κόμμα των οποίων, το ΔΗΚΟ, ως ΑΚΕΛ είχαμε εδώ και δεκαετίες δώσει από κοινού εκλογικούς αγώνες, ενώ συνεργαστήκαμε σε μια σειρά από κοινά μέτωπα πάλης. Φυσιολογικά, μόνο θλίψη μπορεί να μας προκαλεί αυτή η στάση, η οποία είναι επιεικώς απαράδεκτη. Να ξεκαθαρίσουμε βέβαια κάτι. Είναι αποδεκτό και θεμιτό να εκφράζονται διαφωνίες εκεί και όπου υπάρχουν. Το περιεχόμενο όμως της κριτικής, το ύφος, η ένταση και η έκταση πρέπει να βρίσκονται εντός παραδεκτών ορίων. Αν αυτό πρέπει να ισχύει για την αντιπολίτευση, πόσο μάλλον για στελέχη των κομμάτων της συμπολίτευσης. Ίσως να είναι ουτοπικό να αναμένουμε ανάλογη στάση και συμπεριφορά με αυτήν που τήρησε το ΑΚΕΛ όταν στήριζε Προέδρους προερχόμενους από άλλα κόμματα. Κατ' ελάχιστον, όμως, αναμένουμε και απαιτούμε την επίδειξη του προσήκοντος σεβασμού, όπως αυτόν που εμείς επιδεικνύουμε προς όλες τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις.

Αναφορικά με το δημοσίευμα της εφημερίδας «Αλήθεια» για εσωτερικό έγγραφο της ΕΔΟΝ, έχει δοθεί από πλευράς ΔΗΣΥ ενσυνείδητα τέτοια διάσταση, που φυσιολογικά οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ενυπάρχει σκοπιμότητα στην προσέγγιση του ζητήματος. Σκοπιμότητα που εντάσσεται στα πλαίσια της νέας τακτικής και στρατηγικής που εισήγαγε ο ΔΗΣΥ από το τέλος του φετινού Αυγούστου.

Δεν είναι, νομίζουμε, δυνατόν να δίνεται τόση σημασία σε έναν ατυχή ομολογουμένως χαρακτηρισμό, ο οποίος έμμεσα ή άμεσα αποδίδεται στο ΑΚΕΛ, όταν την ίδια στιγμή ο ΔΗΣΥ σφύριζε και σφυρίζει αδιάφορα στην παρουσίαση αδιάψευστων ντοκουμέντων, μέσα από τα οποία δεκάδες στελέχη της Πρωτοπορίας και της ΝΕΔΗΣΥ κραυγάζουν εμετικά συνθήματα κατά του ΑΚΕΛ και του Προέδρου της Δημοκρατίας και καλούν σε νέο πραξικόπημα.

Αν αυτά αποδίδονταν από πλευράς ΑΚΕΛ ως επίσημη πολιτική του ΔΗΣΥ, τότε ο καθένας αντιλαμβάνεται ότι θα ρίχναμε την πολιτική ζωή στον βούρκο.

Εν κατακλείδι τονίζουμε το εξής: Αυτός ο τόπος υπέφερε πολύ από φανατισμούς, πατριδοκαπηλίες, αμφισβητήσεις των προθέσεων και του πατριωτισμού όσων έχουν αντίθετη άποψη και από την επικράτηση κομματικών σκοπιμοτήτων.

Σε αυτή την κρίσιμη συγκυρία για το μέλλον της πατρίδας μας, ας παρουσιάζουμε μεν τις όποιες διαφωνίες μας, αλλά ας επιδείξουμε όλοι τον απαιτούμενο αλληλοσεβασμό και ας αποφύγουμε τις όποιες ακρότητες και σκοπιμότητες, οι οποίες μόνο ζημιά προκαλούν στην προσπάθειά μας να αντιμετωπίσουμε τις σοβαρές, σύνθετες και δύσκολες προκλήσεις της επόμενης περιόδου.

Η ενότητα των πολιτικών δυνάμεων και η συσπείρωση όλων γύρω από τους κοινούς στόχους που έχουν καθοριστεί πρόσφατα από το Εθνικό Συμβούλιο και γύρω από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, είναι αποφασιστικής σημασίας στοιχείο για να μεγιστοποιήσουμε τις δυνατότητες επιτυχίας του αγώνα μας για απαλλαγή από την κατοχή και για επανένωση της πατρίδας και του λαού μας.

Ο Γιώργος Λουκαΐδης είναι μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ.

Η Στασικράτους καλωσορίζει το **Pixo**!

Τρελό Pixo Party στις 7 Νοεμβρίου από τις 11π.μ. μέχρι τις 6μ.μ.

Όταν η απλότητα συναντάει τη λειτουργικότητα, τότε γίνεται κάτι πραγματικά... μαγικό! Το νέο Nisssan Pixo σταθμεύει στην καρδιά της Λευκωσίας και σας καλεί να το γνωρίσετε σ' ένα συναρπαστικό Pixo Party που δεν πρέπει να χάσει κανείς!

Ελάτε στη Στασικράτους το Σάββατο 7 Νοεμβρίου από τις 11π.μ. μέχρι τις 6μ.μ. και ζήστε μαγικές καταστάσεις με μουσική, παραστάσεις από ταχυδακτυλουργούς, χορό, face painting, tarot telling, καρικατούρες, ξυλοπόδαρους, ζογκλέρ, σνάκ και αναψυκτικά και πολλά άλλα.

11π.μ. – 6μ.μ.
Απολαύστε ολοήμερες δραστηριότητες όπως:

- Face Painting
- Tarot Telling
- Καρικατουρίστες
- Κλόουν, μπαλονοκατασκευές
- Ξυλοπόδαρους και ζογκλέρ
- Χορευτική παράσταση με μπαλόνια – Balloon Dance Show
- Μαγευτικές ταχυδακτυλουργικές παραστάσεις
- Street Dance από το Creativity Dance Studio

Καθόλη τη διάρκεια της εκδήλωσης θα προσφέρονται σνακ και αναψυκτικά.

Η εκδήλωση υποστηρίζεται από το Δήμο Λευκωσίας και το Σύνδεσμο Καταστηματαρχών Στασικράτους. Θα έχει φιλανθρωπικό χαρακτήρα και θα τελείται υπό την αιγίδα του Ιδρύματος Αγία Σκέπη.

Τα καταστήματα θα είναι ανοικτά καθόλη τη διάρκεια της εκδήλωσης.

7 ΧΡΟΝΙΑ ΕΓΓΥΗΣΗ

24 ΩΡΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

NISSAN CYPRUS LTD
Όμιλος Πηλακούτα | **ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ: 77777220**

NISSAN

SHIFT_the way you move

Στα βαθιά η έρευνα στον ΚΟΤ

Αλλάζουν οι διαδικασίες τουριστικής προβολής, μετά τις αποκαλύψεις της «Καθημερινής»

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Άμεση υπήρξε η αντίδραση του προέδρου του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ), κ. Αλέκου Ορουντιώτη, στις αποκαλύψεις της «Κ» για τα χιλιάδες έντυπα τουριστικής προβολής της Κύπρου, τα οποία κατέληξαν στην αποθήκη και αργότερα στην ανακύκλωση, χωρίς να αξιοποιηθούν.

Το φωτογραφικό ντοκουμέντο που δημοσίευσε την περασμένη Κυριακή η εφημερίδα μας από την αποθήκη του ΚΟΤ στα Λατσιά, με τις 145 παλέτες διαφημιστικών εντύπων να παίρνουν τον δρόμο της ανακύκλωσης, προκάλεσε την παρέμβαση του κ. Ορουντιώτη, ο οποίος την επομένη της δημοσίευσης ζήτησε επειγόντως από τη γενική διευθύντρια του οργανισμού, κ. Φοίβη Κατσούρη, άμεση και λεπτομερή ενημέρωση τόσο για τις συγκεκριμένες αποκαλύψεις όσο και για το γενικότερο καθεστώς παραγωγής και διαχείρισης των εντύπων που για διάφορους λόγους κρίνονται ακατάλληλα και αποσύρονται.

Η αρχική ενημέρωση, της οποίας έτυχε από την κ. Κατσούρη, δεν άφησε ικανοποιημένο τον κ. Ορουντιώτη. «Τα στοιχεία που μου εδόθησαν, όχι μόνο για το συγκεκριμένο περιστατικό, αλλά και για το γενικότερο πλαίσιο διαχείρισης διαφημιστικών εντύπων, έκρινα ότι είναι ελλιπή», δήλωσε στην «Κ» ο πρόεδρος του Δ.Σ. του ΚΟΤ. Το σκεπτικό της έρευνας έφερε στην επιφάνεια και τραγελαφικές καταστάσεις που φαίνεται να επικρατούν εντός ΚΟΤ, αναφορικά με την πρακτική που ακολουθείται για άγνωστο χρονικό διάστημα στη διαχείριση ενός πολυδάπανου κατ' άλλα κομματιού της διαφημιστικής καμπάνιας του οργανισμού. Όσο και αν ακούγεται παράξενο, ο πρόεδρος του ΚΟΤ με αφοπλιστική ειλικρίνεια δήλωσε άγνοια για τη

Ελλιπή θεωρεί ο πρόεδρος του Δ.Σ., κ. Αλέκος Ορουντιώτης, την αρχική ενημέρωση

διαδικασία που ακολουθείται, διαδικασία που, όπως μας ανέφερε, διεκπεραιώνεται ενδοϋπηρεσιακά, χωρίς την εμπλοκή των υψηλά ιστάμενων στελεχών του οργανισμού. Η πρώτη αντίδρασή του, εν αναμονή της ολοκλήρωσης της έρευνας, είναι χαρακτηριστική: «Υπάρχει μια διαδικασία. Δεν γνωρίζουμε τι ακριβώς συμβαίνει. Το θέμα αυτό μέχρι σήμερα είναι καθαρά υπηρεσιακό». Η έρευνα που αναμένεται να ολοκληρωθεί την ερχόμενη εβδομάδα θα δίνει απαντήσεις σε ουσιαστικά ερωτήματα. Όπως τα πρόσωπα που έχουν αναλάβει την αποθήκη του οργανισμού στα Λατσιά. Ποιος ή ποιοι πήραν την απόφαση να στείλουν για ανακύκλωση μια πολυδάπανη καμπάνια του ΚΟΤ; Τα υπό ανακύκλωση έντυπα, σύμφωνα με πληροφορίες, ήταν όντως ξεπερασμένα ή κάποιοι τα χαρακτήρισαν έτσι ελαφρά τη καρδία; Στο πιο βασικό ερώτημα που, όπως μας ανέφερε ο κ. Ορουντιώτης, αναμένει πειστικές απαντήσεις, είναι στο κεφάλαιο της ορθολογικής διαχείρισης της έντυπης καμπάνιας του οργανισμού. Αυτό όμως που φαίνεται να κινεί υποψίες ότι κάτι δεν πάει καλά εντός του οργανισμού είναι οι υπερβολικές ποσότητες διαφημιστικών εντύπων που εκδίδονται.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ενημέρωση για το συγκεκριμένο θέμα ζήτησε από τον ΚΟΤ και ο πολιτικός του προϊστάμενος, υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, κ. Αντώνης Πασχαλίδης.

Την προσεχή βδομάδα αναμένεται να ολοκληρωθεί η έρευνα που διεξάγεται στον ΚΟΤ για το υπεράριθμο έντυπο υλικό τουριστικής προβολής που κατέληξε στην ανακύκλωση με αδιαφανείς διαδικασίες.

Τους σφίγγει τα λουριά

Ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της έρευνας, η επόμενη μέρα στον ΚΟΤ, αναφορικά με το κεφάλαιο των εντύπων, αλλάζει ριζικά. Ο πρόεδρος του οργανισμού, κ. Ορουντιώτης, δήλωσε στην «Κ» ότι προχωρεί στην αλλαγή των διαδικασιών εκείνων που σχετίζονται με τις παραγγελίες διαφημιστικών εντύπων, αλλά και στην ορθολογική διαχείρισή τους. «Σίγουρα θα είναι μεγάλο λάθος να μην μπορούν να υπολογισθούν – με σχετική προσέγγιση – οι διαφημιστικές ανάγκες του ΚΟΤ και να παρατηρείται το φαινόμενο τόνοι χαρτιού να καταλήγουν στην ανακύκλωση», ανέφερε. Στον τομέα αξιοποίησης του υλικού, ενδεικτικές ήταν φωνές που ακούστηκαν στο πρόσφατο παρελθόν από ταξιδιωτικούς πράκτορες για την ποιότητα και το περιεχόμενο του διαφημιστικού υλικού τουριστικών περιπτέρων στο κέντρο της Λευκωσίας. Μέσα στις αλλαγές περιλαμβάνεται και ο αυστηρότερος έλεγχος των χώρων που χρησιμοποιούνται ως αποθηκευτικοί.

Ούτε ένα σεντ όφελος

Οι διαδικασίες ανακύκλωσης μεγάλων ποσοτήτων χαρτιού είναι το τελευταίο κομμάτι του παζλ που απασχολεί έντονα την ηγεσία του ΚΟΤ. Με βάση τα όσα μας ανέφερε ο Αλέκος Ουρουντιώτης, ο οργανισμός δεν έχει το παραμικρό όφελος από την παράδοση τόνων χαρτιού για πολτοποίηση, κάτι που προβληματίζει έντονα. Με τα δεδομένα αυτά, θα αναζητηθεί από πλευράς οργανισμού αν υπάρχει η δυνατότητα, από τις ποσότητες που προορίζονται για ανακύκλωση, ο ΚΟΤ να έχει ένα λογικό οικονομικό όφελος. Όπως μας είπε ο κ. Ορουντιώτης, θα πραγματοποιηθεί έρευνα στην αγορά ανακύκλωσης και αν στο παζάρι υπάρχει η σχετική δυνατότητα, τότε «ναι ο οργανισμός θα προχωρήσει με την αλλαγή της υφιστάμενης διαδικασίας». Με βάση την ποσότητα που κρίθηκε ως ακατάλληλη, πάντα με τους μετριότερους υπολογισμούς, ο ΚΟΤ υπολογίζεται να υπέστη ζημιά γύρω στις 300.000 ευρώ. Σύμφωνα με στοιχεία που εξασφάλισε η «Κ», βασιζόμενη σε τιμές της αγοράς, οι 145 παλέτες περιείχαν πάνω από 760.000 έντυπα, των οποίων η αξία σε χαρτί και εκτυπωτικά υπολογίζεται πέραν των 260.000 ευρώ.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Η κοινότητα Αλάμπρας και η ευρύτερη περιοχή Νήσου δέχθηκε το μεγάλο πλήγμα από την κακοκαιρία των τελευταίων ημερών.

CNPP

Το Ζακάκι, η Ομόνοια και γενικά οι δυτικές συνοικίες επηρεάστηκαν από τα ακραία καιρικά φαινόμενα που σημειώθηκαν στη Λεμεσό.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Αυτήν τη βδομάδα αναμένεται να ολοκληρωθεί η καταγραφή των ζημιών σε σπίτια και επαγγελματικά υποστατικά, προκειμένου να καταβληθούν αποζημιώσεις.

Επιφυλακή για την κακοκαιρία

Ακραία καιρικά φαινόμενα και πτώση της θερμοκρασίας σήμερα και αύριο

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Άνθρωποι είδαν τις περιουσίες τους να καταστρέφονται μέσα σε λίγα λεπτά.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Παρά τις ζημιές και τα προβλήματα που προκάλεσαν, οι βροχές των τελευταίων ημερών θεωρούνται ευεργετικές, αφού βελτίωσαν ακόμη περισσότερο το υδατικό ισοζύγιο.

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Σε κατάσταση ετοιμότητας τελούν οι κρατικές και δημοτικές υπηρεσίες, ιδιαίτερα αυτές που επωμίζονται την ευθύνη της πολιτικής προστασίας, για αντιμετώπιση των προβλημάτων από την κακοκαιρία που πλήττει την Κύπρο τις τελευταίες ημέρες, με έντονα καιρικά φαινόμενα, τα οποία, σύμφωνα με τη Μετεωρολογική Υπηρεσία, θα διαρκέσουν μέχρι και αύριο, Δευτέρα.

Ο συντονισμός όλων των αρμοδίων υπηρεσιών γίνεται σε κεντρικό επίπεδο στο Αρχηγείο Αστυνομίας, όπου λειτουργεί Κέντρο Χειρισμού Καταστάσεων Κρίσεως, όπως αποφασίστηκε σε σύσκεψη των αρμοδίων αξιωματούχων την περασμένη Πέμπτη, υπό τον υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, κ. Λουκά Λουκά. Στην πρώτη γραμμή βρίσκονται η Αστυνομία, η Πυροσβεστική Υπηρεσία και η Πολιτική Άμυνα, που έχουν οδηγίες να αξιολογούν ως πρώτης προτεραιότητας τα περιστατικά εκείνα στα οποία διατρέχουν κίνδυνο ανθρώπινες ζωές. Κομβικής σημασίας είναι και η αποστολή που αναλαμβάνουν οι Επαρχιακές Διοικήσεις.

«Οι υπηρεσίες έχουν ενημερωθεί για το πώς πρέπει να δράσουν, σε περίπτωση που υπάρξουν παρόμοια καιρικά φαινόμενα και είναι έτοιμες για κάθε ενδεχόμενο», ανέφερε ο κ. Λουκά.

Η σύσκεψη αποφασίστηκε μετά την πρόβλεψη της Μετεωρολογίας, ότι ο άστατος καιρός θα συνεχιστεί μέχρι και αύριο, Δευτέρα, χωρίς να αποκλείεται επανάληψη ακραίων καιρικών φαινομένων, όπως αυτά που παρατηρήθηκαν τις τελευταίες μέρες και είχαν σαν αποτέλεσμα την πρόκληση μεγάλων καταστροφών σε οδικές αρτηρίες, σπίτια, επαγγελματικά υποστατικά σε διάφορες περιοχές της Κύπρου.

Σύμφωνα με τη Μετεωρολογία, από σήμερα, Κυριακή, αναμένεται επιδείνωση του καιρού, με πτώση της θερμοκρασίας, σε επίπεδα χαμηλότερα του κανονικού για την εποχή.

Το φαινόμενο αποδίδεται σε ισχυρή διαταραχή στην ανώτερη ατμόσφαιρα, σε συνδυασμό με βαρομετρικό χαμηλό στην επιφάνεια που εξακολουθεί να επηρεάζει την περιοχή της Κύπρου. Η Μετεωρολογία προβλέπει ότι σήμερα και αύριο έντονες βροχοπτώσεις θα συνοδεύονται από πολύ ισχυρούς άνεμους και χαλαζοπτώσεις.

Την Τρίτη ο καιρός θα παρουσιάσει παροδική βελτίωση και θα είναι κατά διαστήματα συννεφιασμένος. Ωστόσο, η θερμοκρασία θα σημειώσει περαιτέρω πτώση.

CNPP

Κούρσα για καταγραφή των ζημιών

Μέχρι την ερχόμενη βδομάδα αναμένεται να ολοκληρωθεί η καταγραφή των ζημιών που προκάλεσε η κακοκαιρία σε ιδιωτικά σπίτια και άλλα υποστατικά, προκειμένου να καταβληθούν οι αποζημιώσεις στους πληγέντες. Ο υπουργός Εσωτερικών, κ. Νεοκλής Συλικιώτης, διαβεβαίωσε ότι σκοπός του είναι να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες το συντομότερο δυνατόν, έτσι ώστε οι πληγέντες να αποζημιωθούν τάχιστα. Ο υπουργός θα υποβάλει πρόταση στο Υπουργικό Συμβούλιο για αποδέσμευση σχετικού κονδυλίου πέραν του διαθέσιμου, το οποίο ανέρχεται στις 350.000 ευρώ.

15 χρόνια η Κύπρος πίνει νερό στο όνομά του.

ΚΕΟ
ΑΓΙΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Φυσικό Μεταλλικό Νερό

Made in Heaven

DDB

Διευθυντές με κύρος

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΑΜΠΙΤΣΗ**

Ο **Σύνδεσμος** των Διευθυντών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (ΣΕΔΜΕΚ) είχε πρόσφατα τη Γενική του Συνέλευση. Σε σχετική ανακοίνωσή του, ο ΣΕΔΜΕΚ τονίζει πως τα νέα μέλη του Συμβουλίου θα αγωνιστούν σκληρά για: 1) αναβάθμιση του κύρους και της αξιοπρέπειας των διευθυντών, 2) επίτευξη διοικητικής και οικονομικής αυτονομίας των σχολείων, 3) διεκδίκηση πρωταγωνιστικού ρόλου και λόγου σε κάθε εκπαιδευτικό σχεδιασμό και ιδιαίτερα στην αναμενόμενη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, 4) απαλλαγή όλων των διευθυντών από διδακτικό έργο, γιατί αυτό παρεμποδίζει τη σωστή διοίκηση και είναι εκ των πραγμάτων αδύνατο εξαιτίας του βαρυφορτωμένου προγράμματος και της αχρείαστης γραφειοκρατίας που πρέπει να μειωθεί, 5) μετατροπή του διευθυντή από απλό διεκπεραιωτή διοικητικών και γραφειοκρατικών διαδικασιών σε πραγματικό ηγέτη-επιμορφωτή σ' ένα σχολείο δημοκρατικό και ανοιχτό στην κοινωνία, 6) ανάπτυξη σχέσεων και ανταλλαγή εμπειριών με αντίστοιχους συνδέσμους στην Ελλάδα και στην Ευρώπη και 7) αναβάθμιση της κλίμακας του διευθυντή ώστε αυτή τουλάχιστον να εξισωθεί με την αντίστοιχη του επιθεωρητή.

Η ανακοίνωση του Συνδέσμου Διευθυντών μού δίνει την ευκαιρία να επανέλθω σε ένα θέμα για το οποίο έγραψα και στο παρελθόν, τη διοίκηση των σχολείων, επειδή είναι από τα βασικότερα σε όλα τα εκπαιδευτικά συστήματα. Θεωρώ πως η προώθηση και επίτευξη των επιδιώξεων του Συνδέσμου Διευθυντών θα βοηθήσει σημαντικά τη Μέση Εκπαίδευση, όπου, όπως φαίνεται, δεν έγινε ακόμα κατανοητό πως ο ρόλος του διευθυντή ενός σχολείου είναι μοναδικός. Ούτε η πολιτεία το κατανόησε ούτε η ΟΕΛΜΕΚ ούτε όλοι οι διευθυντές. Αν η πολιτεία το κατανοούσε, θα είχε προβεί σε όλες εκείνες τις ενέργειες που θα συνέτειναν στην αναβάθμιση του ρόλου του διευθυντή σχολείου Μέσης Εκπαίδευσης, έτσι ώστε να μην παρουσιάζεται το μοναδικό στα κυπριακά δεδομένα φαινόμενο, της απαξίωσης της θέσης και της συνακόλουθης άρνησης διεκδίκησής της. Δεν έχει παρατηρηθεί ξανά, να προκηρύσσονται θέσεις και όσοι τις διεκδικούν να είναι λιγότεροι από αυτές.

Αν η ΟΕΛΜΕΚ το κατανοούσε, θα είχε μεταβάλει τη στάση της, έτσι ώστε ένας βοηθός διευθυντής να έχει τη δυνατότητα να γίνει διευθυντής με τις ίδιες προϋποθέσεις που ο ίδιος μπορεί να γίνει επιθεωρητής. Σήμερα, ένας υποδιευθυντής με τρία χρόνια υπηρεσίας στη θέση μπορεί να διεκδικήσει τη θέση επιθεωρητή, νοουμένου ότι έχει μεταπτυχιακά προσόντα. Για να γίνει, όμως, διευθυντής, απαιτείται μετά τα τρία χρόνια στη θέση του βοηθού διευθυντή να προαχθεί στη θέση του βοηθού διευθυντή Α΄, να υπηρετήσει ένα χρόνο σ' αυτήν και μετά να διεκδικήσει τη θέση διευθυντή. Θα μπορούσε, τουλάχιστον, να διεκδικήσει τη θέση διευθυντή από τη θέση του βοηθού διευθυντή, νοουμένου ότι κατέχει μεταπτυχιακά προσόντα στη διοίκηση. Αυτό θα λύσει αμέσως το πρόβλημα της απουσίας ενδιαφέροντος για τις θέσεις διευθυντών.

Μέχρι, όμως, αυτά να γίνουν πράξη, οι διευθυντές οφείλουν να βελτιώσουν την ηγεσία που ασκούν στα σχολεία τους. As μη θεωρήσουν ποτέ ότι οι ίδιοι έχουν γεννηθεί να είναι ηγέτες, επειδή αυτό δεν θα τους βελτιώσει ποτέ. Από την άλλη, as μη θεωρήσουν ποτέ πως, αφού δεν έχουν γεννηθεί να είναι ηγέτες, δεν μπορούν να βελτιωθούν. Η ηγεσία είναι διαδικασία. Η ηγεσία διδάσκεται. Οι διευθυντές οφείλουν οι ίδιοι να μάθουν να διοικούν, έχοντας υπόψη τους αυτό που λένε στο βιβλίο τους, «Ο Μάνατζερ του Ενός Λεπτού», οι Kenneth Blanchard και Spencer Johnson: «Το καλύτερο λεπτό που ξοδεύω είναι αυτό που επενδύω σε ανθρώπους». Και αφού δεν θέλουν να είναι διεκπεραιωτές γραφειοκρατίας, as έχουν ακόμα υπόψη τους όσα αναφέρουν στο βιβλίο τους, «Ο Νέος Ηγέτης - Η Δύναμη της Συναισθηματικής Νοημοσύνης στη Διοίκηση Οργανισμών», οι D. Goleman, R. Boyatzis και A. Mckee: «Ο ηγέτης υλοποιεί ένα όραμα κινητοποιώντας, καθοδηγώντας, εμπνέοντας, ακούγοντας, πείθοντας και, πάνω απ' όλα, δημιουργώντας αρμονική ατμόσφαιρα. Όπως πολύ σωστά προειδοποιούσε ο Αϊνστάιν: "Πρέπει να προσέξουμε να μη θεοποιήσουμε το μυαλό. Έχει δυνατούς μύες αλλά όχι προσωπικότητα. Δεν μπορεί να διευθύνει, μπορεί μόνο να υπηρετεί"».

Τα σχολεία, όπως το έχουμε ξαναπεί, αποτελούν πολύπλοκους οργανισμούς, οι οποίοι γίνονται καθημερινά δέκτες όλων των κοινωνικών φαινομένων. Οι πολιτικές ιδεολογίες, οι θρησκευτικές πεποιθήσεις, οι οικογενειακές και κοινωνικές συνθήκες, οι προσωπικές επιδιώξεις, τα οράματα της κοινωνίας και των προσώπων παρελαύνουν καθημερινά από τον σχολικό χώρο, κάνοντας το έργο των εκπαιδευτικών ολοένα και πιο απαιτητικό. Η διαχείριση των καθημερινών καταστάσεων, τις οποίες ούτε να φανταστεί μπορεί όποιος δεν έχει άμεση σχέση, απαιτούν γνώσεις και δεξιότητες, αλλά, προπάντων, αγάπη και μεράκι. Η εκπαίδευση θέλει πολύ συναίσθημα. Η διοίκηση των σχολείων – ίσως – περισσότερο.

Φιλόλογος, lampitsis.p@cytanet.com.cy

Η αναθεωρημένη πρόταση για τη διακυβέρνηση

Του **ΑΝΤΡΟΥ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ**

Γίνεται πολύς δημόσιος θόρυβος για την αναθεωρημένη πρόταση που υπέβαλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σχετικά με το θέμα της διακυβέρνησης. Επιδιώκεται από κάποιους διαστρέβλωση της ουσίας της πρότασης, θέλοντας να στηρίξουν τη θέση τους για δήθεν υποχωρήσεις από μέρους του Προέδρου, θέλοντας να αναδείξουν τις δικές τους απόψεις για το Κυπριακό. Για να το πετύχουν, ασκούν μια άνευ προηγουμένου μηδενιστική προσέγγιση σε οτιδήποτε συζητείται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Επιδιώκουν να πείσουν ότι πρέπει να τερματιστεί ο διάλογος. Δυστυχώς, όμως, δεν φαίνεται να λαμβάνουν υπόψη τους κινδύνους που ελλοχεύουν σ' ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Δεν λαμβάνουν υπόψη τον κίνδυνο ότι θα διολισθήσουμε ακόμη περισσότερο προς τη διχοτόμηση. Ίσως, μάλιστα, κάποιοι να ευνοούν κάτι τέτοιο.

Σε συνθήκες δημοκρατίας και πλουραλισμού, ο καθένας έχει το δικαίωμα να εκφράζει τις απόψεις του. Ταυτόχρονα όμως, και αυτό ισχύει σε πολλαπλάσιο βαθμό για τα πολιτικά πρόσωπα, ο καθένας μας πρέπει να κρίνεται στη βάση των θέσεων που εκφράζει και από τη συνέπεια και την υπευθυνότητα με την οποία τις προωθεί. Σε περιόδους κρίσιμες και καθοριστικές για το μέλλον, το τελευταίο που χρειάζεται ο τόπος είναι απόλυτες και αφοριστικές προσεγγίσεις.

Ο Πρόεδρος Χριστόφιας κατέθεσε αρχικά ολοκληρωμένη πρόταση για διατήρηση του προεδρικού συστήματος και εκλογή Προέδρου και Αντιπροέδρου από κοινή λίστα και από το σύνολο του λαού. Η πρόταση αυτή διασφαλίζει πρώτα και κύρια ότι θα υπάρχει ισχυρή κεντρική κυβέρνηση, που είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα της ομοσπονδίας. Η αρχική πρόταση του Προέδρου Χριστόφια προνοούσε εκλογή Προέδρου και Αντιπροέδρου απευθείας από το σύνολο του λαού, Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους, με κοινό ψηφοδέλτιο και κοινό εκλογικό πρόγραμμα. Η εκλογή Προέδρου και Αντιπροέδρου απευθείας από τον λαό υποχρεώνει τις δύο κοινότητες να συνεργαστούν μεταξύ τους, γκρεμίζοντας τα τείχη της διαίρεσης. Για να ξεπεραστούν ανησυχίες των Τουρκοκυπρίων για τυχόν επιβολή της άποψής μας σε βάρος τους, λόγω του μικρότερου τους αριθμού, ο Πρόεδρος πρότεινε τη στάθμιση της ψήφου τους. Η πρόταση που κατέθεσε ο Πρόεδρος Χριστόφιας οδηγεί στη συνεργασία αλλά και στην αντιπαράθεση σε πολιτική βάση, ξεπερνώντας τις εθνοτικές αντιπαραθέσεις.

Το σημείο στο οποίο διαφοροποιήθηκε η αρχική πρόταση είναι η αφαίρεση του κοινού ψηφοδελτίου. Όλα τα άλλα σημεία παραμένουν και καθιστούν την πρόταση συνενωτική, που ξεπερνά ακόμα και αρνητικά στοιχεία που περιέχονται στο Σύνταγμα του 1960. Η πρόταση αυτή διασφαλίζει ομαλή λειτουργία της εκτελεστικής εξουσίας, αλλά και τα ατομικά και συλλογικά δικαιώματα Ε/κ και Τ/κ. Ελπίζουμε ως τέτοια να γίνει αποδεκτή από την τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Η πρόταση αυτή δέχτηκε επιθέσεις από πολλούς στην ελληνοκυπριακή κοινότητα. Δυστυχώς, κάποιοι από αυτούς επιτίθενται στην αποδοχή της εκ περιτροπής Προεδρίας και στη στάθμιση της ψήφου. Επαναλαμβάνουμε ότι, με εξαίρεση την εκ περιτροπής Προεδρία, όλες οι υπόλοιπες πρόνοιες είναι οι ίδιες που περιλαμβάνονταν στις ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου το 1989. Γιατί συμφώνησαν τότε και γιατί διαφωνούν σήμερα; Σε ό,τι αφορά την εκ περιτροπής Προεδρία, όσο και εάν ενοχλεί, η πραγματικότητα είναι ότι αυτή έγινε αποδεκτή από προηγούμενους Προέδρους, συμπεριλαμβανομένου και του αείμνηστου Τ. Παπαδόπουλου. Αν σήμερα θεωρείται κόκκινη γραμμή, το εύλογο ερώτημα είναι γιατί τότε δεν θεωρείτο; Για το ΑΚΕΛ είναι προφανές ότι κάποιοι δεν συμβιβάστηκαν με τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία με πολιτική ισότητα. Λύση που θα οδηγεί βέβαια σε ένα κράτος, με μια κυριαρχία, μια ιθαγένεια και διεθνή προσωπικότητα. Οι επιλογές κάποιων, δυστυχώς, δεν οδηγούν πουθενά αλλού παρά μόνο στη διχοτόμηση.

Ως ΑΚΕΛ δεν πρόκειται ποτέ να επιτρέψουμε κάτι τέτοιο. Επιλέγουμε τον δύσκολο δρόμο. Επιμένουμε με συνέπεια και αποφασιστικότητα στην πρόταξη θέσεων αρχών. Με εμμονή στα όσα συμφωνήθηκαν, μακριά από λογικές που εγκλωβίζουν την προσπάθεια σε χρονοδιαγράμματα και επιδιαιτησίες, θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για την εξεύρεση λύσης που θα επανενώνει την Κύπρο. Λύσης που θα καθιστά το κυπριακό κράτος ανεξάρτητο, κυρίαρχο, ομόσπονδο και αποστρατιωτικοποιημένο. Λύση που θα βασίζεται στο Διεθνές Δίκαιο, τις ευρωπαϊκές αρχές, στα Ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και τις Συμφωνίες Υψηλού Επιπέδου του 1977-1979.

Προς αυτήν την κατεύθυνση εργάζεται με συνέπεια και ο Πρόεδρος Χριστόφιας. Συσπειρωνόμαστε γύρω από την τιτάνια προσπάθεια που διεξάγει και καλούμε τον κυπριακό λαό και την πολιτική ηγεσία να κάνουν το ίδιο. Να κατανοήσουμε όλοι ότι πρόκειται για καθοριστική φάση για το μέλλον του τόπου και του λαού μας. Να ενώσουμε λοιπόν όλοι τις δυνάμεις μας, υποστηρίζοντας τον αγώνα για λύση η οποία να διασφαλίζει την ειρήνη, την ασφάλεια, τη σταθερότητα και να εγγυάται την πρόοδο και την ευημερία σε Ε/κ και Τ/κ. Να επικεντρώσουμε την προσοχή μας στο εφικτό και να μην επιτρέψουμε να παρασυρθούμε από τις σειρήνες που θέλουν να μας οδηγήσουν δήθεν στο ευκταίο. Να μην επαναλάβουμε λάθη του παρελθόντος που μας οδήγησαν στην καταστροφή.

Ο κ. Άντρος Κυπριανού είναι ο γ.γ. του ΑΚΕΛ.

Γιατί φοβάμαι τη λύση

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΑΓΑΘΟΚΛΕΟΥΣ**

Είμαι εξ εκείνων που ψήφισαν «ναι» στο Σχέδιο Ανάν. Πίστεψα ότι Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι θα μπορούσαν να συνυπάρξουν (ακόμη και σε ένα «μόριο διαστήματος», κατά τον Παπανούτσο), να συστεγασθούν κάτω από την ίδια συνταγματική ομπρέλα, να αλληλομεταλαμπαδεύσουν τις πολιτισμικές τους ιδιαιτερότητες και σιγά-σιγά (και αφού πρώτα ενστερνιστούν τις αξίες και τα ιδανικά της εντοπιότητας) να μεριμνήσουν για την πρόοδο του τόπου μας.

Τις παραπάνω πεποιθήσεις εξακολουθώ να έχω και σήμερα, με μία όμως σημαντική διαφορά. Δυστυχώς, οι Ελληνοκύπριοι που δεν επιθυμούν τη λύση-επανένωση έχουν αυξηθεί κατά πολύ τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα αυτή τη στιγμή να είναι η πλειοψηφία (ή, έστω, μία ισχυρότατη μειοψηφία). Οι άνθρωποι αυτοί επιδιώκουν είτε την άτυπη διαιώνιση-σταθεροποίηση του status quo είτε τη συνταγματική τεκμηρίωση της διχοτόμησης. Και αυτό είναι βέβαια δικαίωμά τους, αναπαλλοτρίωτο κεκτημένο της πολυφωνίας όσον αφορά στη διατύπωση γνωμών και απόψεων μέσα στα πλαίσια της δημοκρατίας. Ωστόσο, το διογκούμενο κύμα των συγκεκριμένων απόψεων έχει σήμερα μεταβληθεί σε μία επικίνδυνη πυριτιδαποθήκη, η οποία, ανά πάσα στιγμή, απειλεί να ανατινάξει τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την επίτευξη ομοσπονδιακής λύσης στο Κυπριακό. Διότι όλοι αυτοί, οι απορριπτικοί, σε μία επικείμενη λύση-επανένωση, θα αποτελούν τον κατεξοχήν αποσταθεροποιητικό παράγοντα που θα αντιστρατεύεται την εύρυθμη λειτουργία του ομοσπονδιακού κράτους. Με το παραμικρό θα φωνασκούν, θα καυτηριάζουν, θα… (αλίμονο) «αναλαμβάνουν δράση»! Πώς μπορούμε λοιπόν να είμαστε αισιόδοξοι; Μπορεί να λειτουργήσει μία τέτοια λύση-επανένωση, όταν οι μισοί Ελληνοκύπριοι θα την αναθεματίσουν a priori; Η απάντηση και στα δύο ερωτήματα είναι δυστυχώς αρνητική. Δεν μπορούμε να είμαστε αισιόδοξοι.

Βέβαια, πάντα υπάρχει μία τελευταία ελπίδα, έστω αμυδρή, έστω ξεθωριασμένη. Οι άνθρωποι αυτοί, οι οποίοι στην παρούσα φάση είναι χιλιάδες, περιστρέφονται σαν δορυφόροι γύρω από ένα ολιγάριθμο σκληρό πυρήνα απορριπτικών ταγών που δεν πρόκειται να αλλάξουν ποτέ. Και ο ολιγάριθμος αυτός πυρήνας έλκει με τη δύναμή του όλες αυτές τις χιλιάδες των ανυποψίαστων πολιτών, οι οποίοι δεν είναι τόσο δογματικοί στις απόψεις τους όσο οι ολιγάριθμοι σκληροπυρηνικοί «μέντορές» τους (νεκροί τε και ζώντες). Αυτές λοιπόν οι χιλιάδες μετριοπαθών-απορριπτικών πολιτών (όπως μ' αρέσει να τους ονομάζω) είναι, κατά τη γνώμη μου, η μοναδική ελπίδα για τη σωτηρία αυτού του δύσμοιρου τόπου. Διότι μόνο αν καταφέρουμε να επαναδραστηριοποιήσουμε τη λογική αυτών των ανθρώπων, θα μπορέσουμε (εμείς οι μειοψηφούντες, σήμερα, που θέλουμε λύση-επανένωση) να ξαναγίνουμε ισχυρή πλειοψηφία, απομονώνοντας τους ολιγάριθμους σκληροπυρηνικούς-απορριπτικούς συμπατριώτες μας.

Η επαναδραστηριοποίηση της λογικής αυτών των χιλιάδων μετριοπαθών-απορριπτικών δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλο τρόπο παρά με έναν ισχυρό κόλαφο, ο οποίος θα σπάσει τα ματογυάλια των ψευδαισθήσεων και των δήθεν πατριωτικών κορόνων και θα τους αναγκάσει να διερωτηθούν για το μέλλον με ρεαλισμό. Πώς θα είναι άραγε η πατρίδα μας, αν και εφόσον παγιωθεί (είτε άτυπα είτε νόμιμα) η άποψη «εκείνοι απ' εκεί και εμείς απ' εδώ»; Η απάντηση (και εδώ είναι που πρέπει να εστιάσουμε όλοι την προσοχή και την επιχειρηματολογία μας) δεν είναι (δεν υπάρχει περίπτωση να είναι) ένα αμιγές ελληνοκυπριακό κράτος στον νότο και ένα (αντίστοιχο;) τουρκοκυπριακό στον βορρά! Αυτά είναι μεγαλοϊδεατισμοί. Αντίθετα, όλοι οι Τουρκοκύπριοι θα έρθουν στον νότο (έχουν κάθε δικαίωμα άλλωστε), θα προσαρμοστούν στις δικές μας συνταγματικές νόρμες, ενώ ο βορράς θα τουρκοποιηθεί πλήρως. Και πάλι κάποιος (σκληροπυρηνικός-απορριπτικός, ειδικός στην πλύση εγκεφάλου και στην πατριδοκαπηλία) θα μου αντιτείνει ότι: «Τουλάχιστον, εμείς θα διοικούμε στον νότο και δεν θα είναι οι Τουρκοκύπριοι (όπως σε μια ομοσπονδιακή λύση) συνδιαχειριστές, αλλά μία απλή μειοψηφία! Εξάλλου, μην ξεχνάς, ναινέκο, ότι η αφομοιωτική δύναμη του ελληνισμού είναι τεράστια». Αλλά εδώ έρχεται ο κόλαφος, το ξύπνημα από τον λήθαργο και την πνευματική αδράνεια. Διότι σε μία τέτοια πολιτική κατάσταση, η Τουρκία εξακολουθεί να διατηρεί τα επεμβατικά της δικαιώματα στην Κύπρο. Και όταν σε μια μελλοντική αποφράδα ημέρα σημειωθεί ένα μεμονωμένο περιστατικό στον ελληνοκυπριακό νότο (ακόμα και προβοκατόρικο), η Τουρκία και πάλι θα εισβάλει στην Κύπρο, στη νότια Κύπρο των σκληροπυρηνικών και των μετριοπαθών απορριπτικών. Και τότε όλα θα έχουν τελειώσει οριστικά. Αυτό θέλουμε; Γιατί αυτό θα συμβεί, αν δεν ανοίξουμε τα μάτια μας!

Ο κ. Γιώργος Αγαθοκλέους είναι φιλόλογος και υποψήφιος διδάκτωρ.

Μηδέν προβλήματα και soft power

Του **ΖΗΝΩΝΑ ΠΟΦΑΪΔΗ**

Η **τουρκική** εξωτερική πολιτική έχει πράγματι αλλάξει. Όπως διατυπώνεται από τον αρχιτέκτονά της, υπουργό Εξωτερικών Νταβούτογλου, συμπυκνώνεται επιγραμματικά στις φράσεις «μηδέν προβλήματα» με τις γειτονικές χώρες και «soft power» στις σχέσεις μαζί τους. Η νέα εξωτερική πολιτική, που επιδιώκει να αναδείξει την Τουρκία σε ηγετική δύναμη στη Μέση Ανατολή και την Κεντρική Ασία, υποδηλώνει ρήξη με τις παραδοσιακές κεμαλικές πολιτικές. Συνεπάγεται την ειρηνική επίλυση των προβλημάτων με τους γείτονες, την εγκατάλειψη της περιχαράκωσης και της μιλιταριστικής λογικής και προπάντων την αναδιατύπωση των σχέσεων με τη Δύση.

Η νέα τουρκική εξωτερική πολιτική δεν σημαίνει εγκατάλειψη των τουρκικών συμφερόντων, αλλά επαναπροσδιορισμό τους. Δεν συνιστά υποκειμενική αυθαιρεσία, αλλά είναι αποτέλεσμα των νέων διεθνών συνθηκών και των εσωτερικών κοινωνικών και οικονομικών μεταβολών. Η συνέργεια της παγκοσμιοποίησης και της οικονομικής ανάπτυξης τείνει να διαβρώσει τους κεμαλικούς θεσμούς, οι οποίοι καθημερινά αναδεικνύονται αναχρονιστικοί.

Δεν είναι βέβαιο ότι η νέα πολιτική θα στεφθεί με επιτυχία, τουλάχιστον στη φιλόδοξη εκδοχή που παρουσιάζει η τουρκική κυβέρνηση. Η περιοχή ανατολικά της Τουρκίας είναι υπερβολικά ασταθής, ενώ η ενεργός εμπλοκή στην «ανατολή» είναι δυνατόν να εκτρέψει τη χώρα από τον άλλο της μεγάλο στόχο, που είναι η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιπλέον, παρά τα μέχρι σήμερα θετικά αποτελέσματα, η κατάσταση στο εσωτερικό της χώρας εξακολουθεί να είναι ρευστή και ενδέχεται να είναι έτσι για πολλά χρόνια.

Ωστόσο, οι αλλαγές είναι υπαρκτές. Στην Κύπρο εξακολουθούμε δυστυχώς να θεωρούμε την Τουρκία ως μονολιθική οντότητα και την εξωτερική της πολιτική ως αιωνίως αμετάβλητη. Αυτή η θεώρηση έχει ήδη οδηγήσει στην καταβολή κόστους. Το 2004 η Κύπρος έμεινε εκτεθειμένη, αφού η Τουρκία, παρακάμπτοντας τον Ντενκτάς, εμφανίστηκε ως η διαλλακτική δύναμη που συμπλέει με τη διεθνή κοινότητα. Η προσέγγιση της Συρίας έφερε επίσης άλλες αρνητικές διαφοροποιήσεις. Σήμερα, στον ευρωπαϊκό χώρο, η Τουρκία θεωρείται ότι δρα εποικοδομητικά στο Κυπριακό.

Στο παρελθόν υπήρχε ως μόνιμη επωδός η στάση του Ντενκτάς με τις εξωφρενικά ακραίες θέσεις. Και είναι ακριβώς αυτή η τουρκική πολιτική, όπως εκφραζόταν από τον Ντενκτάς και τις τουρκικές κυβερνήσεις, που κατέστησε εφικτή την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ε.Ε. Σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σ' ένα νέο σκηνικό. Αν και είναι δύσκολο να διαγνώσουμε με ακρίβεια τις επόμενες τουρκικές κινήσεις, δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι η τουρκική διπλωματία είναι περισσότερο ευέλικτη απ' ό,τι στο παρελθόν και προπάντων διαθέτει τώρα μεγαλύτερη ευχέρεια κινήσεων.

Ο καταλογισμός υπαιτιότητας στην Τουρκία για την πορεία του Κυπριακού δεν είναι πια τόσο εύκολη διπλωματική διεργασία. Επομένως, η Κυπριακή Δημοκρατία οφείλει να διαπραγματευτεί με σοβαρές προθέσεις και καθαρές θέσεις, μέσα στις παραμέτρους που έχουν τεθεί από τη διεθνή κοινότητα. Διαφορετικά, θα καλείται σε κάθε φάση να καταβάλλει κόστος σε πληθώρα επιμέρους ζητημάτων, σημαντικών για τον τελικό στόχο.

Διαβάστε σε PDF την Καθημερινή στο
www.kathimerini.com.cy

Η νέα εφημερίδα της Κυριακής.

Μας υποτιμάτε πολύ, Πρόεδρε

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΗΛΙΑΔΗ**

Όσες φορές το επαναλαμβάνει ο ίδιος ο Πρόεδρος ή οι σύντροφοί του, θα το επαναλαμβάνουμε και εμείς, ώστε να εμπεδώσει ο κόσμος πόσα άλλοθι επιζητεί ο κ. Χριστόφιας, ο κ. Άντρος Κυπριανού και οι περί αυτών για τη λύση που προδιαγράφεται.

-Τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία τη δέχθηκε ο Μακάριος.

-Την παραμονή εποίκων τη δέχθηκε ο Κληρίδης.

-Την εκ περιτροπής προεδρία τη δέχθηκε ο Τάσσος Παπαδόπουλος.

-Τη σταθμισμένη ψήφο το Εθνικό Συμβούλιο το 1989.

Τις εγγυήσεις κάποιος άλλος, την ισότητα πάλι άλλος, τον περιορισμό στο δικαίωμα επιστροφής άλλοι το δέχτηκαν.

Καλά, κύριε Πρόεδρε, αφού όλα τα πιο πάνω τα δέχθηκαν κάποιοι άλλοι, εσύ τότε πάνω σε τι διαπραγματεύεσαι;

Και τη Συμφωνία της 8ης Ιουλίου, που αυτή όντως τη δέχθηκε (μάλλον την πέτυχε) ο Τάσσος Παπαδόπουλος, γιατί την εγκατέλειψες; Αυτήν πώς τα κατάφερες; Πρέπει να… δυσκολεύτηκες πολύ να την αντικαταστήσεις με την 23η Μαΐου! Και γιατί ποτέ, είτε εσύ είτε οι ευπαίδευτοι συνεργάτες σου, δεν μας εξήγησαν τι σημαίνει η μια και τι η άλλη συμφωνία; Καθαρά και ξάστερα και χωρίς να κολοκυνθίζουν.

Πάμε τώρα στον Άντρο Κυπριανού:

Όλοι μιλούν για την ανάγκη ενότητας, αλλά ο καθένας την αντιλαμβάνεται διαφορετικά. Ο ένας μιλά για ενότητα στόχων και σκοπών. Ο άλλος για συναντίληψη των πολιτικών δυνάμεων, πέρα από πρόσωπα και κόμματα. Ο ένας λέει να ενωθούμε όλοι, ο άλλος λέει όχι και όλοι, μόνο εκείνοι που αποδέχονται τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία. Και βγαίνει και ο Άντρος Κυπριανού και μας λέει «να ενωθούμε όλοι γύρω από τον Πρόεδρο Χριστόφια».

Ας μην ανησυχεί, όμως, ο νέος γ.γ. του ΑΚΕΛ. Όπως πάει ο Πρόεδρος, νομίζω ότι στο τέλος θα τα καταφέρει να τους ενώσει όλους… εναντίον του!

Μπήκαμε σε αποκαλυπτικούς καιρούς και δεν το βλέπουμε. Και το χειρότερο: Μετά την καταβαράθρωση της 8ης Ιουλίου, δεν έχει κανένας πια τίποτα να προτείνει, τίποτα να κηρύξει. Επιστροφή στην αφετηρία είναι πλέον ουτοπία. Αναγκαστικά προχωρούμε σε λύση όπως τη θέλει η Τουρκία και την προωθεί ο Ταλάτ.

Πού θα στραφεί αύριο ο Πρόεδρος της Λύσης, όταν τα αδιέξοδα θα έχουν κορυφωθεί στο έπακρο; Ούτε μπρος θα μπορεί να πάει, ούτε πίσω.

Και έχουμε και τον κυβερνητικό εκπρόσωπο, αναφερόμενο στη σταθμισμένη ψήφο, να μας λέει με κάθε σοβαρότητα: «Υπάρχουν αρχές που επιδέχονται διαφοροποιήσεις στο πλαίσιο ιστορικών πραγματικοτήτων και δεδομένων». Και πριν περάσουν 24 ώρες, μας ξαναλέει: «Ο Πρόεδρος Χριστόφιας διαπραγματεύεται στη βάση αρχών».

Και ο λαός τι να υποθέσει; Ότι υπάρχουν «αρχές» που επιδέχονται διαφοροποιήσεις; Και ποιες είναι αυτές οι αρχές;

Πάντως, καλό θα ήταν να γνωρίζει ο κ. Στεφάνου ότι, εξ ορισμού, η «αρχή» είναι ο κανόνας που δεν επιδέχεται αμφισβήτηση.

Κύριε Πρόεδρε της Λύσης, η εξυπνάδα ενός ανθρώπου αρχίζει ουσιαστικά από την ικανότητά του να μην υποτιμά τη νοημοσύνη του άλλου. Και εσύ, με τους συντρόφους σου, πολύ μας υποτιμάτε.

Υ.Γ.: 1. Η κ. Ταραμουντά και ο κ. Καλλινίκου να μην ανησυχούν και να αγχώνονται αν το ΔΗΚΟ θα παραμείνει ή θα φύγει από τη συμμαχία. Ο Πρόεδρος δεν το έχει πια ανάγκη. Γιατί ο μεγαλύτερος σύμμαχός του στο Κυπριακό είναι ο κ. Αναστασιάδης.

2. Τα τελευταία 35 χρόνια ο κόσμος όλος άλλαξε. Η Σοβιετική Ένωση κατέρρευσε. Το ίδιο και το Κίνημα των Αδεσμεύτων. Άλλαξαν οι καιρικές συνθήκες, τα χιόνια στην Ανταρκτική λιώνουν, η Αμερική ανέδειξε μαύρο πρόεδρο – κι εμείς παραμένουμε προσκολλημένοι στη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία, για την οποία κανείς δεν μας λέει τον ορισμό της, ούτε καν στο «Το Συζητάμε», όπου όλα αναλύονται με τόση εμβρίθεια…

geeliades@gmail.com

ΕΡΑ

Όταν θα έρθεις στο Βερολίνο Δημήτρη, θα έρθω κι εγώ στο Κελάκι.

Μεταξύ γκρίνιας και άρνησης

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Δυο μέρες μετά τον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών, έλαβα κι εγώ, όπως και αρκετοί άλλοι συνάδελφοί μου, ένα εμπιστευτικό sms από στέλεχος του ΔΗΚΟ, που μετέφερε το κυρίαρχο μαντάτο των ημερών: «Pame me kasoulidi!» (το θαυμαστικό δικό του).

Το μαντάτο ήταν αληθινό, δεν ήταν όμως και το οριστικό, όπως απέδειξε το κομματικό παρασκήνιο και η κυπριακή πραγματικότητα. Όπως λένε αυτοί που γνωρίζουν, μετά από ένα δραματικό τηλεφώνημα του Τάσσου Παπαδόπουλου, η ηγεσία του ΔΗΚΟ έκανε στροφή 180 μοιρών και υποστήριξε την υποψηφιότητα του κ. Χριστόφια. Η αλήθεια είναι ότι, μετά την απρόσμενη ήττα, δεν είχε και πολλές επιλογές.

Από τον Φεβρουάριο του 2008 μέχρι και σήμερα, η ηγεσία του ΔΗΚΟ δείχνει να τελεί σε σύγχυση και να μη γνωρίζει τι θέλει. Φραστικά λέει ότι στηρίζει τον Πρόεδρο Χριστόφια, στην ουσία όμως φροντίζει να τον αντιπολιτεύεται, σχεδόν καθημερινά.

Συσκευή που να μετρά την πολιτική αξιοπιστία δεν υπάρχει. Και να υπήρχε, όμως, δεν θα άντεχε να καταγράφει αυτού του είδους τις πολιτικές μανούβρες που εδώ και χρόνια παρακολουθούμε από στελέχη του Δημοκρατικού Κόμματος. «Το ΔΗΚΟ είναι σοβαρό κόμμα», επαναλαμβάνει ο κ. Μάριος Καρογιάν κάθε φορά που βρίσκεται στη δυσχερή θέση να ισορροπήσει μεταξύ συγκυβέρνησης και αντιπολίτευσης, θέλοντας να ικανοποιήσει ταυτοχρόνως δύο εντελώς διαφορετικά ακροατήρια.

Να μας συμπαθεί ο κ. Καρογιάν, αλλά θα επαναλάβουμε ότι αδυνατούμε να αντιληφθούμε τον λόγο για τον οποίο ένας κομματικός ηγέτης προβαίνει σε μια τέτοια δήλωση. Αν ένα κόμμα είναι σοβαρό ή όχι, δεν είναι θέμα δήλωσης. Είναι κάτι που προκύπτει από την πολιτική του δράση, τη διαχρονική του συνέπεια και ούτω καθεξής.

Είναι ξεκάθαρο ότι στο Δημοκρατικό Κόμμα γίνεται μια εσωτερική πάλη με άγνωστο αποτέλεσμα. Η μια σχολή σκέψης υπαγορεύει άμεση αποχώρηση από την κυβέρνηση, λόγω διαφωνιών στο Κυπριακό. Η δεύτερη σχολή σκέψης επιμένει ότι, παρά τις επιφυλάξεις για τους χειρισμούς, δεν υπάρχουν σοβαροί λόγοι για να καταγγελθεί η συνεργασία, τουλάχιστον επί του παρόντος. Υπάρχει όμως και μια τρίτη σχολή σκέψης, η οποία εκφράζει μια ολόκληρη ΔΗΚΟϊκή φιλοσοφία: Και τι θα γίνουμε μακριά από την εξουσία;

Οι κόκκινες γραμμές του ΔΗΚΟ, τα πράσινα άλογα και άλλα φαιδρά

Η αέναη αυτή πάλη είναι ίδιον του Δημοκρατικού Κόμματος, το οποίο, εξαιτίας της έλλειψης ιδεολογικού προσανατολισμού, στροβιλίζεται γύρω από τον εαυτό του στον ούτω καλούμενο κεντρώο χώρο, ταλαντεύεται μεταξύ Αριστεράς και Δεξιάς, επιλέγοντας κατά το δοκούν.

Μετά από δύο εκλογικές ήττες, ένα κόμμα που θέλει να είναι και να λέγεται σοβαρό, οφείλει πρώτα απ' όλα να αναζητήσει τα δικά του λάθη και να παύσει να τα φορτώνει στους άλλους. Αν η ηγεσία του ΔΗΚΟ ήταν σίγουρη ότι με φυγή από την κυβέρνηση θα ξεπερνούσε τα προβλήματα που κρατούν το κόμμα αιχμάλωτο ανάμεσα στην άρνηση και την γκρίνια, να είστε βέβαιοι ότι μέχρι τώρα θα το είχε κάνει. Εξάλλου, αφορμές και αίτια υπήρξαν πολλά. Εκείνο που φαίνεται να μην υπάρχει, πέρα από τις κόκκινες γραμμές και τα συνθήματα, είναι το όραμα για το αύριο και η προοπτική.

antoniouy@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Μπλερ και Χριστόφιας

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

«**Δεν βλέπω** το πώς μπορούμε σε αυτή τη χώρα να στοιχειοθετήσουμε την παρουσία ενός Βρετανού στην προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν κάνουμε τίποτα άλλο από το να παραπονούμαστε για την Ευρώπη, δεν είμαστε στο ευρώ και όταν καλούμαστε να επιλέξουμε, οι ηγέτες μας πάντα εγκαταλείπουν τους Ευρωπαίους συνεταίρους προκειμένου να "γλείψουν" την Αμερική. Όχι, ο Τόνι Μπλερ δεν αξίζει να γίνει πρόεδρος της Ε.Ε. επειδή αυτός ειδικά διάλεξε τις ΗΠΑ αντί την Ευρώπη. Ναι, θα ήταν πολύ αναγνωρίσιμη "φίρμα" σε όλο τον κόσμο. Το ερώτημα είναι, θέλει ο κόσμος αυτό το είδος της "φίρμας";».

Το πιο πάνω είναι αυτούσιο ένα από τα χιλιάδες σχόλια στο φόρουμ του BBC, που εναντιώνονται στην προσπάθεια του Τόνι Μπλερ να καταλάβει τη θέση του πρώτου προέδρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η θέση προβλέπεται στη Συνθήκη της Λισαβόνας και αναμένεται αρχές του νέου έτους να πληρωθεί. Το σχόλιο ανήκει στη «SarahB» από το Dartford, η οποία με απλά και σταράτα λόγια περιγράφει γιατί δεν μπορεί να γίνει πρόεδρος της Ευρώπης ένας άνθρωπος που αποδεδειγμένα δεν πιστεύει στην Ευρώπη.

Την πόρτα στον Τόνι Μπλερ έκλεισαν με κρότο στην τελευταία σύνοδο κορυφής οι Ευρωπαίοι ηγέτες. Και έσωσαν την Ευρωπαϊκή Ένωση από το δεύτερο δραματικό λάθος στην εκλογή προέδρου. Διότι, αν το να εκλέγεται πρόεδρος χωρίς την άμεση ψήφο των πολιτών αποτελεί πρόνοια που δεν φέρνει τους λαούς πιο κοντά στις Βρυξέλλες, η επιλογή κάποιου με τα χαρακτηριστικά του Μπλερ, που έρχονται σε ευθεία αντιπαράθεση με τον πυρήνα και τους στόχους της Ευρώπης, θα κτυπούσε καίρια το κύρος του μεγαλύτερου ιστορικού εγχειρήματος του σύγχρονου κόσμου.

Οι Ευρωπαίοι έσωσαν την παρτίδα και θα επιλέξουν έναν από τους ακραιφνείς ευρωπαϊστές, με φαβορί τον δαιμόνιο γερόλυκο Ζαν Κλοντ Γιούνκερ από το Λουξεμβούργο (άλλως κύριος Ευρώ) ή τον νέο και δυναμικό ευρωπαϊστή Γιαν Πέτερ Μπαλκενένδε από την Ολλανδία (άλλως Χάρι Πότερ της Ε.Ε.). Σε αντίθεση με εμάς τους Κυπρίους, που επιλέξαμε πρόεδρο σε μια ευρωπαϊκή χώρα έναν άνθρωπο που δεν πιστεύει στην Ευρώπη, αλλά στην Κούβα, τη Ρωσία και την πρώην Σοβιετική Ένωση. Που δεν πιστεύει στην ελεύθερη οικονομία, αλλά προτιμά να δίνει στους ανέργους επιδόματα. Και που διαχειρίζεται το Κυπριακό οδηγώντας στην οριστική απενοχοποίηση της Τουρκίας.

Μπορεί κάποιες από τις πιο πάνω διαπιστώσεις να μη γράφονται για πρώτη φορά, αλλά δεν μπορεί να γίνει διαφορετικά, όταν ακόμη και την ημέρα του «Όχι» και της μεγάλης αντίστασης του Ελληνισμού κατά του ναζισμού, η έγνοια του προέδρου μας ήταν να επανατονίσει το πόσο η Κύπρος δεινοπαθεί από τον ελληνικό φασισμό. Κάτι που είχε επισημάνει με τον πιο επίσημο τρόπο από το βήμα της Γ.Σ. των Ηνωμένων Εθνών, δίνοντας την αφορμή στην Τουρκία να προβάλλει ότι η ίδια δεν φταίει, όχι μόνο για το ότι το Κυπριακό δεν λύνεται, αλλά ούτε και για την εισβολή. Δεν μπορεί να γίνει διαφορετικά όταν παίρνονται τα ελάχιστα από τα μέτρα που έπρεπε να παρθούν για την οικονομία, με ένα χρόνο καθυστέρηση. Όταν εκεί που είχαμε πλεόνασμα να διαθέσουμε για να μην περιπέσει η αγορά στην κατάσταση κατάψυξης που είναι σήμερα, το κράτος εξανέμισε τα αποθέματα σε αναποτελεσματικές κοινωνικές παροχές.

Και δεν μπορεί να γίνει διαφορετικά, όταν ο Πρόεδρος, μετά τα ατοπήματα στη Ρωσία, τη Συρία και την Κούβα, μετά που εναντιώθηκε στους πρόσφυγες της Γεωργίας, σήμερα επιλέγει να απορρίψει την πρόσκληση Μέρκελ και να μην παραστεί στον εορτασμό για τα 20 χρόνια της πτώσης του τείχους του Βερολίνου. Επικαλείται βαρυφορτωμένο πρόγραμμα ο Κύπριος πρόεδρος, λες και οι υπόλοιποι ηγέτες, που με τιμή και δέος θα ταξιδέψουν για να βρεθούν στην πύλη του Βραδεμβούργου, δεν έχουν δουλειά να κάνουν. Αλλού όμως είναι το πρόβλημα. Όπως ο Τόνι Μπλερ δεν θα πήγαινε στους εορτασμούς του ευρώ, η εισαγωγή του οποίου αποτέλεσε τεράστιο βήμα για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, έτσι και ο κ. Χριστόφιας απαξιώνει την πτώση του τείχους του Βερολίνου, γεγονός που αποτέλεσε τεράστιο βήμα για την απαλλαγή των λαών από τον κομμουνισμό.

Αν στο σχόλιο της «SarahB» από το Dartford αλλάξετε το «Βρετανός» με το «αριστερός», την «Αμερική» με τη «Ρωσία», τον «Τόνι Μπλερ» με τον «Δημήτρη Χριστόφια» και την «Ε.Ε.» με την «Κύπρο», θα δείτε και την επιλογή που εμείς κάναμε.

www.sophocleous.info

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Ο Ρονάλντο, η Μαντόνα και το Κυπριακό

Του **ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΑΒΡΑΑΜ**

Αλήθεια, διερωτηθήκαμε ποτέ αν οι γνώσεις μας για την Κύπρο και το Κυπριακό είναι περισσότερες από τις γνώσεις μας για τον Ρονάλντο και τη Μαντόνα; Μπορεί κάποιος να ισχυριστεί ότι η κοινωνία μας και ιδιαίτερα οι νέοι μας γνωρίζουν πράγματι καλύτερα την ιστορία της πατρίδας μας και τις τραγικές φάσεις του κυπριακού προβλήματος απ' ότι γνωρίζουν τα αστέρια του ποδοσφαίρου και της ποπ μουσικής; Ή τους πρωταγωνιστές των έργων «Αίγια Fuxia» και «Μυστικά της Εδέμ»; Ή τους κριτές του ελλαδικού «X-factor» και του κυπριακού «Get on stage»; Ή τα «Top models» και την «Εκδίκηση της ξανθιάς»; Ή τους «ήρωες» τόσων άλλων τηλεπαιχνιδιών, σαπουνόπερων και reality show, με τα οποία μας βομβαρδίζουν καθημερινά τα ΜΜΕ;

Έχω την εντύπωση ότι φθάσαμε σε πολύ ψηλό σημείο ιστορικής, πολιτικής και πνευματικής αλλοτρίωσης. Και ένα από τα κυριότερα στοιχεία αυτής της αλλοτρίωσης είναι ότι την άγνοια για την ιστορία και για ουσιαστικές πτυχές του προβλήματός μας την υπερκαλύπτουμε με την υπερβολική γνώση για επουσιώδη και δευτερεύοντα ζητήματα. Γνωρίζουμε λοιπόν σήμερα με κάθε λεπτομέρεια για το τοπικό και παγκόσμιο ποδόσφαιρο, για την προσωπική ζωή των ηθοποιών, των τραγουδιστών και των μοντέλων. Μαθαίνουμε για το σύγχρονο life style, για να είμαστε «in» και ωθούμαστε να μιμηθούμε τη ζωή των celebrities που παρελαύνουν καθημερινά στα πρωϊνάδικα και φιγουράρουν κάθε βδομάδα στα περιοδικά των εφημερίδων.

Γνωρίζουμε λοιπόν για όλα αυτά τα μικρά και ασήμαντα και δεν γνωρίζουμε πράγματα που αφορούν την επιβίωσή μας, ως λαός και ως κράτος. Δεν μελετούμε πλέον τη σύγχρονη ιστορία, για να δούμε πώς φθάσαμε μέχρις εδώ και να διδαχθούμε από τα λάθη μας. Τελικά, ο βαθύς προβληματισμός για την ύπαρξή μας έχει υπερνικηθεί από την «ελαφρότητα του είναι μας», όπως θα έλεγε και ο Μίλαν Κούντερα. Και η «άνοδος της ασημαντότητας» έχει κυριαρχήσει στη ζωή μας, όπως διαπίστωσε σε ένα άλλο επίπεδο που αφορούσε την πορεία του κόσμου ο μεγάλος Έλληνας φιλόσοφος Κορνήλιος Καστοριάδης.

Τώρα θα μου πείτε ποιος είναι ο Κούντερα και ποιος ο Καστοριάδης; Τι σχέση έχουν αυτοί, όπως και πολλοί άλλοι στοχαστές, με εμάς; Ναι, δεν έχει, φαίνεται, σημασία να τους ξέρουμε σε αυτήν την αποπνευματοποιημένη εποχή που ζούμε, την εποχή του υλισμού, του καταναλωτισμού και του απέραντου ατομικισμού. Μας αρκούν εμάς οι δικοί μας πολιτικοί φωστήρες, οι οποίοι χρόνια τώρα φροντίζουν, με τη δική μας όμως πάντα ανοχή, να μας κρατούν σε μια κατάσταση χειραγώγησης και διαρκούς άγνοιας. Πώς αλλιώς να εξηγηθεί η άγνοιά μας για τη λύση που εδώ και τριάντα πέντε χρόνια διαπραγματευόμαστε; Πώς να ερμηνευθεί το γεγονός ότι δεν γνωρίζουμε οι περισσότεροι – και ιδιαίτερα οι νέοι μας – σημαντικά ιστορικά ορόσημα που καθόρισαν την πορεία και τη λύση του Κυπριακού; Μιλούμε πολλές φορές στις φιλικές παρέες για το Κυπριακό και σαν έρθει η ώρα να ρωτήσουμε π.χ. ποιες είναι οι τέσσερεις κατευθυντήριες γραμμές της Συμφωνίας Μακαρίου-Ντενκτάς (1977) και πώς οδηγηθήκαμε σε αυτές, μένουμε να κοιτάζουμε αμήχανα ο ένας τον άλλο. Το ίδιο και όταν ρωτούμε ποιες είναι οι Συμφωνίες Κυπριανού-Ντενκτάς (1979), ποιοι είναι οι Δείκτες Ντε Κουεγιάρ και οι Ιδέες Γκάλι, ποιες είναι οι ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου του 1989 ή – τώρα τελευταία – ποια είναι η περίφημη κωδικοποίηση των θέσεών μας του 2005, που δεν περιλαμβάνει την απόρριψη της εκ περιτροπής Προεδρίας. Είναι λοιπόν τυχαίο που σήμερα, τριάντα πέντε χρόνια μετά, δεν ξέρουμε τι πραγματικά θέλουμε και τι πραγματικά είναι εφικτό;

Για ιστορικούς λόγους επιτρέψτε μου να αναφέρω εδώ τη Συμφωνία Μακαρίου-Ντενκτάς: «1. Επιζητούμεν μίαν ανεξάρτητη, αδέσμευτη, δικοινοτική Ομοσπονδιακή Δημοκρατία. 2. Το υπό τη διοίκηση της κάθε κοινότητας έδαφος θα συζητηθεί υπό το φως της οικονομικής βιωσιμότητας ή παραγωγικότητας και γαιοκτημοσύνης. 3. Ζητήματα αρχής, όπως η ελευθερία κίνησης, ελευθερία εγκατάστασης και δικαίωμα περιουσίας και άλλα ειδικά θέματα, είναι ανοικτά για συζήτηση, λαμβανομένης υπόψη της θεμελιακής βάσης του δικοινοτικού ομοσπονδιακού συστήματος κι ορισμένων πρακτικών δυσκολιών που δυνατόν να προκύψουν για την τουρκοκυπριακή κοινότητα. 4. Οι εξουσίες και λειτουργίες της Κεντρικής Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης θα είναι τέτοιες, που θα διασφαλίζουν την ενότητα της χώρας, νοουμένου του δικοινοτικού χαρακτήρα του κράτους». Δεν είναι φανερό ότι η συμφωνία αυτή αποτέλεσε τη βάση για την αποδοχή της συμβιβαστικής λύσης της δικοινοτικής, διζωνικής ομοσπονδίας;

Η πολιτική ηγεσία και τα κόμματα έχουν χρέος να διαφωτίσουν τον λαό πάνω σε όλα αυτά τα θεμελιώδη ζητήματα, αλλά και ο λαός πρέπει να ξεφύγει από τη σπηλιά της άγνοιας και το πέλαγος της καλοπέρασης και να απαιτήσει την ιστορική και πολιτική μόρφωση και αυτομόρφωσή του. Το ερώτημα λοιπόν είναι: Έχει περισσότερη αξία η γνώση για τον Ρονάλντο και την Μαντόνα από τη γνώση για το Κυπριακό;

Δρ.Φιλοσοφίας,
rodo@primehome.com

Η καλή συνεργασία απαιτεί καθαρό στόχο

Του **ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ**

Η πρόσφατη επίσκεψη του Γιώργου Παπανδρέου στην Κύπρο έφερε στην επικαιρότητα το ζήτημα της συνεργασίας της ελλαδικής και της κυπριακής πολιτικής ηγεσίας. Οι σχέσεις αυτές δεν ήταν πάντα ανέφελες. Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής απορούσε πάντα πώς με τις συμφωνίες της Ζυρίχης και του Λονδίνου ο μεν Μακάριος έγινε εθνικός ήρωας, ενώ ο ίδιος χαρακτηρίστηκε σχεδόν εθνικός μειοδότης. Ο Γεώργιος Παπανδρέου είχε προβλήματα συνεννόησης με τον Μακάριο τις ταραγμένες μέρες του 1964. Ο Θεόδωρος Πάγκαλος ακόμα διηγείται ιστορίες και ανέκδοτα για την κρυψίνοια του αείμνηστου Σπύρου Κυπριανού και την αδυναμία συνεννόησης μαζί του. Ο Νίκος Αναστασιάδης πρόσφατα άσκησε δημόσια κριτική στον Κώστα Καραμανλή για έλλειψη πρωτοβουλιών στα θέματα της Κύπρου. Δημοσιοποίησε μάλιστα και μια φράση του πρώην πρωθυπουργού, ο οποίος, σχολιάζοντας τη συνεργασία του με τον Τάσσο Παπαδόπουλο, φέρεται να είπε «τι να έκανα; Να διεκδικούσα περισσότερα από όσα οι ίδιοι Κύπριοι;».

Εξαιρέσεις στον κανόνα των προβληματικών συνεργασιών ήταν οι περίοδοι Μητσοτάκη-Βασιλείου και Σημίτη-Κληρίδη, όπου ελληνική και κυπριακή κυβέρνηση συνεργάστηκαν εξαιρετικά. Μια εξήγηση γι' αυτό πιθανόν να σχετίζεται με τον πολιτικό ρεαλισμό που χαρακτήριζε και τους τέσσερεις αυτούς πολιτικούς και την καλή προσωπική τους χημεία. Δεν είναι όμως επαρκής. Ο βασικότερος λόγος είναι ότι την περίοδο εκείνη η ελληνοκυπριακή πλευρά είχε έναν απολύτως ξεκάθαρο στόχο: Την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. Ήταν μία από τις ελάχιστες περιόδους που ως έθνος γνωρίζαμε ακριβώς τι θέλαμε και εργαστήκαμε από κοινού για το πώς θα το πετυχαίναμε. Η αποδοχή ενός κοινού εθνικού στόχου ήταν η βάση πάνω στην οποία οικοδομήθηκε η σχέση εμπιστοσύνης και η καλή συνεργασία των δύο κυβερνήσεων.

Η φράση που συχνά ακουγόταν στην Ελλάδα είναι «εδώ δεν ξέρουν οι ίδιοι οι Κύπριοι τι θέλουν, τι να τους κάνουμε εμείς;»

Στις περισσότερες άλλες περιπτώσεις ο στόχος είτε δεν είχε προσδιοριστεί είτε δεν ήταν κοινός. Από την ελλαδική πλευρά υπήρχε ανέκαθεν μια δυσπιστία σχετικά με την ειλικρίνεια των κυπριακών κυβερνήσεων. Πίστευαν ότι οι Κύπριοι ηγέτες άλλα έλεγαν δημοσίως και άλλα ήθελαν στην πραγματικότητα. Η φράση που συχνά ακουγόταν είναι «εδώ δεν ξέρουν οι ίδιοι οι Κύπριοι τι θέλουν, τι να τους κάνουμε εμείς;».

Από την κυπριακή πλευρά υπήρχε η καχυποψία ότι η Ελλάδα δεν ήθελε να φορτωθεί τα προβλήματα της Κύπρου και ότι πάντα έψαχνε τρόπους να βγάζει την ουρά της απ' έξω. Πιθανότατα ισχύουν και τα δύο. Αυτό το γαϊτανάκι όμως δεν μπορεί να συνεχιστεί.

Το ερώτημα σήμερα για το τι θέλουμε ως ελληνοκυπριακή πλευρά είναι πιο επίκαιρο από ποτέ, λόγω των δικοινοτικών συζητήσεων, αλλά και της αξιολόγησης των ευρωτουρκικών σχέσεων που ίσως δημιουργήσουν κινητικότητα στο Κυπριακό.

Τα ερωτήματα είναι σαφή: Υπάρχουν δύο φωνές; Μία επίσημη θέση, την οποία διατυπώνει επισήμως η κυβέρνηση και το Εθνικό Συμβούλιο, καθώς και μία ανεπίσημη, που είναι κυρίαρχη στην κοινωνία, αλλά, επειδή θεωρείται κάπως «ενοχοποιημένη», δεν συζητιέται δημοσίως; Και πόσο ρεαλιστικό είναι άλλο να λέμε ό,τι θέλουμε και άλλο να θέλουμε στην πραγματικότητα; Πόσο αξιόπιστοι γινόμαστε έτσι διεθνώς; Πώς μπορεί να επιτευχθεί μια λύση, η οποία ασφαλώς θα απαιτεί και συμβιβασμούς, όταν η κοινή γνώμη έχει αρχίσει να προσανατολίζεται σε άλλες κατευθύνσεις; Και πάνω σε ποια στρατηγική θα συνεργαστούν Ελλάδα-Κύπρος; Πάνω σε ποιο στόχο θα δουλέψουν τα καλά μυαλά που διαθέτουμε, για να φτιαχτεί μια σωστή και αποτελεσματική στρατηγική, όμοια με αυτήν που διαμορφώθηκε την περίοδο της προενταξιακής διαδικασίας;

Αυτά είναι βασικά ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν σε Αθήνα και Λευκωσία. Αλλιώς θα αυτοεγκλωβιζόμαστε σε έναν κυκεώνα υποκρισίας και μικρομεγαλισμού που θα δημιουργεί νέα αδιέξοδα.

Ας μη γελιόμαστε όμως. Η απάντηση στα ερωτήματα αυτά είναι ευθύνη κυρίως της κυπριακής πολιτικής ηγεσίας και της κυπριακής κοινωνίας. Οι ελληνικές κυβερνήσεις έχουν μικρότερο πρόβλημα, καθώς, αν τα πράγματα σκουρύνουν, θα μπορούν να παραστήσουν τους Πόντιους Πιλάτους...

Σύμβουλος στρατηγικής
και επικοινωνίας
vardoulakis@stratego.gr

Πάρτι κατεδάφισης

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Κανείς από τους τρεις βασικούς υποψήφιους για την αρχηγία της Ν.Δ. δεν μοιάζει να έχει δημιουργήσει αυτό που στην πολιτική αποκαλούμε «ρεύμα». Αντιθέτως, όσοι γυρίζουν τα καφενεία και τις γειτονιές ανά την Ελλάδα υποστηρίζουν πως το πιο έντονο φαινόμενο είναι η απόρριψη και των τριών και η αγωνιώδης αναζήτηση κάποιου νέου και άφθαρτου ηγέτη που θα μπορούσε να σταθεί άνετα στα πόδια του απέναντι στον κ. Παπανδρέου. Στην πολιτική, όμως, κάνεις σούπα με τα υλικά που έχεις στον πάγκο του μαγειρέματος και όχι με αυτά που εύχεσαι να σου βγουν αφού τα καλλιεργήσεις για 3 - 4 χρόνια. Και γι' αυτό οι επιλογές είναι μετρημένες και, αυτήν την ώρα, δεδομένες.

Γεγονός πάντως είναι πως η Ν.Δ. έκανε ό,τι μπορεί, πριν και μετά τις εκλογές, για να υπονομεύσει τη θέση της. Πριν από την προκήρυξη των εκλογών έμοιαζε με καφενείο, μετά τις εκλογές μοιάζει με πολυμελή οικογένεια που συμμετέχει σε ομαδική ψυχοθεραπεία για να εκτονώσει τον θυμό της. Μόνο που αυτό γίνεται στις τηλεοπτικές μας οθόνες, σε κεντρικά καφενεία της πόλης και με τον πιο δημόσιο και απαξιωτικό τρόπο. Οι χειρισμοί τόσο του απερχόμενου ηγέτη της Ν.Δ. όσο και της οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου έχουν βοηθήσει στην απαξίωση της διαδικασίας. Ο κ. Καραμανλής είναι φυσικό να βιάζεται να φύγει από τον άχαρο ρόλο που του επεφύλαξε για λίγες εβδομάδες η ιστορία. Θα μπορούσε όμως να είναι πολύ πιο αποφασιστικός ως προς τις διαδικασίες μιας και είναι βέβαιο πως κανείς δεν θα του έφερνε αντίρρηση. Προτίμησε, όμως, όπως και τα χρόνια της εξουσίας, τον θανατηφόρο συνδυασμό του σιωπηρού θυμού, του ελάχιστου ρίσκου και των ισορροπιών. Οσο για την οργανωτική επιτροπή, μοιάζει με κακέκτυπο κομματικού οργάνου άλλης μαυρόασπρης εποχής.

Η αρχική πρόταση του κ. Αβραμόπουλου για την ανάδειξη ηγεσίας από τη βάση και τους φίλους της Ν.Δ. άναψε φωτιά γιατί βρήκε πρόσφορο έδαφος. Ο κόσμος της Ν.Δ. είναι θυμωμένος, τα έχει χαμένα μετά τη μεγάλη ήττα και θέλει δύο αντιφατικά πράγματα: από τη μια να βρει άμεσα μια αποφασιστική ηγεσία, από την άλλη να κουβεντιάσει εξαντλητικά τον καημό του. Η κ. Μπακογιάννη δεν κατάλαβε αρχικά αυτό το φαινόμενο και ταυτίστηκε με την απερχόμενη κομματική «καμαρίλα» κινούμενη με τον αέρα του δεδομένου φαβορί. Ο κ. Σαμαράς έχει την ικανότητα να απευθύνεται στον σκληρό πυρήνα της Ν.Δ. χωρίς όμως να είναι βέβαιο ότι μπορεί να απευθυνθεί στον περίφημο μεσαίο χώρο με τον «πατριωτικό» του κομματικό λόγο. Οπως έλεγε χαρακτηριστικά παλιό στέλεχος της Ν.Δ., το αποτέλεσμα εξαρτάται από το πόσοι και ποιοι θα πάνε να ψηφίσουν και συμπλήρωνε «αν ψηφίσουν με το θυμικό, μπορεί να πάνε με τον Σαμαρά, αν πάλι ψηφίσουν με το μυαλό το πιθανότερο είναι να πάνε με την Ντόρα. Αν τα πάρουν και με τους δύο, πιθανότητες έχει ο Αβραμόπουλος».

Ο μεγάλος πάντως κίνδυνος για την κεντροδεξιά παράταξη είναι να εμπλακεί σε μία σύρραξη που θα μοιάζει με replay του προπατορικού επεισοδίου Μητσοτακικών - Σαμαρικών του 1993. Οι ταλιμπάν των δύο πλευρών είναι έτοιμοι να ξεκινήσουν τον πετροπόλεμο, ενώ υπάρχουν και οι φανατικοί των κομματικών διαδικασιών που θεωρούν ότι δικαιούνται να τα κάνουν όλα λίμπα σε υπεράσπιση του... καταστατικού ή κάποιας φανταστικής κομματικής τάξης.

Η χώρα χρειάζεται μια σοβαρή αντιπολίτευση, όσο και μια σοβαρή κυβέρνηση. Το πρόβλημα, όμως, είναι πως όσο ο κ. Καραμανλής, οι δημογέροντες του κόμματος κ.ά. αφήνουν αυτό το πάρτι κατεδάφισης να συνεχιστεί στη Ρηγίλλης, τόσο πιο δύσκολο θα είναι για όποιον εκλεγεί αρχηγός της Ν.Δ. να μπορέσει να σταθεί στα πόδια του ως αξιόπιστος αντίπαλος του κ. Παπανδρέου.

Όχι σαν «λάφυρο»

Του **ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΣΗ**

Ας θυμηθούμε: Στις 9 Μαρτίου 2004 είχε ορκιστεί η (τότε) νέα κυβέρνηση Καραμανλή. Μέχρι την 25η Μαρτίου, είχαν στελεχωθεί τα υπουργεία, χωρίς να ζητηθούν βιογραφικά, από την κομματική επετηρίδα της Νέας Δημοκρατίας -μάλιστα, σε ορισμένα υπουργεία άλλαξε και η «στελέχωση» των θυρωρών τους. Στις 10 Μαΐου «έσκασε» και το πρώτο σκάνδαλο. Καταγγέλθηκε ότι ένα από τα «πολιτικά» στελέχη του υπουργείου Τουρισμού (του οποίου η πρόσληψη είχε γίνει ταχύτατα, άνευ βιογραφικού...) ζήτησε «μίζα» για να βοηθήσει στην προώθηση μιας επένδυσης στον τουριστικό τομέα. Παρότι, όμως, ταχύτατα είχε γίνει η διανομή των οφιτσίων (περί αυτού επρόκειτο...), τον Οκτώβριο του ίδιου έτους κινδύνεψε να κλείσει η Βουλή επειδή δεν υπήρχε νομοθετικό έργο -η νέα διακυβέρνηση δεν είχε να παρουσιάσει παραγωγή πολιτικής. Ετσι, το πρώτο νομοσχέδιο που κατάρτισε η ίδια (όχι, δηλαδή, από αυτά που είχε βρει έτοιμα από την προηγούμενη...) ψηφίστηκε στη Βουλή πολύ αργά, τον Νοέμβριο του 2004. Ενα νομοσχέδιο δικής της παραγωγής, μέσα σε εννέα μήνες -ύστερα από 270 ημέρες.

Το σημαντικό είναι να μη γίνουν σοβαρά λάθη πολιτικής και σταλούν λανθασμένα μηνύματα σε εσωτερικό και εξωτερικό

Σήμερα, βιαζόμαστε να δούμε «εδώ και τώρα» τον κυβερνητικό μηχανισμό σε πλήρη λειτουργία, με όλες τις θέσεις ευθύνης καλυμμένες, τους γενικούς γραμματείς στις θέσεις τους, τις αρμοδιότητες κάθε υπουργείου και κάθε στελέχους αποσαφηνισμένες, ώστε να υπάρξει ταχεία εφαρμογή επεξεργασμένων πολιτικών και συγκεκριμένων μέτρων.

Να συμφωνήσουμε ότι αυτό το άγχος δεν είναι αδικαιολόγητο. Αντιθέτως, η βαριά κληρονομιά μιας ημιδιαλυμένης δημόσιας διοίκησης, μηχανισμών ασφαλείας αποδιοργανωμένων και μιας δραματικής δημοσιονομικής εκτροπής, είναι ορισμένοι από τους παράγοντες που εύλογα προκαλούν και αναπαράγουν άγχος σε κάθε λογικό κάτοικο αυτού του τόπου. Αυτό είναι σωστό. Αλλά είναι άλλο, πολύ διαφορετικό όταν, στο όνομα της ταχύτητας, επιχειρείται ο χλευασμός ορισμένων σωστών, καινοτόμων διαδικασιών αξιολόγησης και επιλογής όσων θα αναλάβουν θέσεις ευθύνης. Ισως, η βραχεία μνήμη δεν βοηθά να συγκρίνουμε τις συμπεριφορές αντιμετώπισης του κράτους ως «λάφυρο» του νικητή με ορισμένα πρώτα βήματα που γίνονται σήμερα στην αντίθετη, στη σωστή κατεύθυνση. Προφανώς θα υπάρξουν υπερβολές, πιθανώς θα γίνουν και λάθη. Αλλά, πόσοι τρόποι αλλαγής παγιωμένων πρακτικών υπάρχουν, αποστειρωμένοι από τη διαδικασία της δοκιμής, την αναπόφευκτη χρονοτριβή, τον κίνδυνο του λάθους; Πρακτικά, κανένας.

Το σημαντικό είναι να μη γίνουν σοβαρά λάθη πολιτικής και σταλούν λανθασμένα μηνύματα στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

Στο εσωτερικό, γιατί εύκολα μπορεί να εξατμιστεί η κατανόηση των τεράστιων προβλημάτων που βρίσκονται μπροστά μας και να παραχωρήσει τη θέση της στην αυταπάτη ότι τα πράγματα δεν είναι τόσο κρίσιμα, ότι το κράτος είναι εδώ για να μοιράσει λεφτά και θέσεις εργασίας, ότι κακώς τρομάξαμε και νομίσαμε πως είναι αναπόφευκτο (και ετοιμαζόμασταν...) να ξεβολευτούμε.

Στο εξωτερικό, γιατί οι ξένοι τραπεζίτες γνωρίζουν καλά αυτό που εμείς, με την πρώτη ευκαιρία, θα θέλαμε να λησμονήσουμε. Οτι, δηλαδή, τα ταμεία του κράτους είναι άδεια, ότι το μοντέλο της κατανάλωσης με δανεικά έχει φάει τα ψωμιά του, ότι αν δεν αλλάξουμε θα βουλιάξουμε στην πτώχευση -όπως έχει συμβεί άλλες τρεις φορές στη μικρότερη από δύο αιώνες ζωή του ελληνικού κράτους. Η κρίση είναι ευκαιρία, αν την αδράξουμε. Αν αυτή τη φορά τη χάσουμε, μην είστε βέβαιοι ότι θα ξανάρθει...

kkallitsis@kathimerini.gr

Το δίκοπο σπαθί του Βενέδικτου

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Το άνοιγμα του Πάπα Βενέδικτου ΙΣΤ΄ προς δυσαρεστημένα μέλη της Αγγλικανικής Εκκλησίας, με το οποίο τους καλεί να ενταχθούν στη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, έχει προκαλέσει ζωηρότατη συζήτηση για τις προθέσεις της Καθολικής Εκκλησίας στις αρχές του 21ου αιώνα. Είναι μια κίνηση ενωτική, που στοχεύει σε ένα ισχυρό μέτωπο απέναντι στις προκλήσεις της εποχής; Είναι επιθετική κίνηση, που στοχεύει μόνο στη μεγαλύτερη ισχύ των καθολικών εις βάρος των άλλων; Είναι ένα λάθος, όπου αντί να διεμβολίσει την Αγγλικανική Εκκλησία ο Πάπας, θα προκαλέσει σοβαρό πλήγμα στη δική του Εκκλησία;

Οπως και να το δει κανείς, η πρωτοβουλία του Βενέδικτου ανατρέπει τη μακρόχρονη προσπάθεια συμφιλίωσης των δύο Εκκλησιών – και παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και για τους ορθοδόξους, οι οποίοι συμμετέχουν σε έναν δικό τους μακρύ διάλογο με τη Ρώμη. Ο άμεσος στόχος της Ρώμης είναι τα μέλη της Αγγλικανικής Εκκλησίας τα οποία διαφωνούν έντονα με τους τρόπους που η Εκκλησία τους αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της εποχής, όπως τη χειροτονία γυναικών και την αποδοχή της ομοφυλοφιλίας. Τα δυσαρεστημένα μέλη είναι γύρω στα 500.000, σε σύνολο περίπου 77 εκατομμυρίων πιστών της Εκκλησίας που διασπάστηκε από τη Ρώμη τον 16ο αιώνα. Ιδιαίτερη αίσθηση προκάλεσε το γεγονός ότι οι αγγλικανοί ιερείς που θα εντάσσονται στην Καθολική Εκκλησία μαζί με το εκκλησιάσμά τους θα εξαιρούνται από την αγαμία που επιβλήθηκε στους καθολικούς ιερείς τον Μεσαίωνα. Αυτό, σχολιάζουν μερικοί, θα προκαλέσει ένταση στους κόλπους της Καθολικής Εκκλησίας, η οποία ήδη πλήττεται από την απροθυμία νέων ανδρών να επιλέξουν μια ζωή αγαμίας. Κι όμως, από το 1596 υπάρχουν ανατολικές εκκλησίες, οι οποίες υπάγονται στη Ρώμη αλλά διατηρούν το θεσμό των παντρεμένων ιερέων. Ο Ντιαρμιντ Μακάλοχ, καθηγητής της Ιστορίας της Εκκλησίας στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, σημειώνει σε άρθρο του στον Observer της περασμένης Κυριακής ότι αυτές οι κοινότητες δεν αναμειγνύονταν με τους καθολικούς, ενώ οι αγγλικανοί που θα προσχωρήσουν στη Ρώμη «θα είναι πολύ πιο ενοχλητικοί στην καθημερινότητά τους ανάμεσα στα κανονικά καθολικά εκκλησιάσματα».

Παρόλο που ο Αρχιεπίσκοπος του Καντέρμπουρι και επικεφαλής της Αγγλικανικής Εκκλησίας Ρόουαν Ουίλιαμς σημείωσε ότι η πρωτοβουλία του Πάπα αποτελεί αναγνώριση των κοινών σημείων ανάμεσα στις δύο Εκκλησίες, δεν μπορεί να αγνοήσει το προηγούμενο της «Ουνίας» και το διαρκές αγκάθι που αυτό αποτελεί στις σχέσεις της Ρώμης με την Ορθοδοξία. Δεν διέφυγε την προσοχή κανενός, επίσης, το γεγονός ότι ο Βενέδικτος απηύθυνε την πρόσκληση στους αγγλικανούς πιστούς χωρίς να προειδοποιήσει την ηγεσία της Εκκλησίας τους.

Φαίνεται να επιδιώκει την ένωση με όσους μοιράζονται τις ίδιες σκέψεις πάνω στις προκλήσεις της εποχής, και όχι τη συμφιλίωση

Εδώ γεννάται το ερώτημα: πού προσβλέπει ο Πάπας; Η απάντηση μπορεί να είναι απλή: η Καθολική Εκκλησία προσφέρει «στέγη» σε χριστιανούς που έχουν δυσαρεστηθεί με τις φιλελεύθερες αναζητήσεις της Εκκλησίας τους. Ο διαπρεπής Ελβετός καθολικός θεολόγος Χανς Κουγκ είναι πιο καχύποπτος: ο Βενέδικτος «εμμένει στην επανόρθωση του ρωμαϊκού imperium. Δεν κάνει κανένα συμβιβασμό με την αγγλικανική κοινωνία. Αντιθέτως, θέλει να διατηρήσει το μεσαιωνικό, συγκεντρωτικό ρωμαϊκό σύστημα για πάντα – κι ας οδηγήσει στην απόλυτη αδυναμία των χριστιανικών εκκλησιών να συμφιλιωθούν πάνω σε ουσιαστικά ζητήματα», σημείωσε σε άρθρο στον Guardian της Τρίτης. Ο Ρος Ντούδατ, αρθρογράφος των New York Times, εκτιμά πως ο Βενέδικτος θέλει να ενώσει τις δυνάμεις της χριστιανοσύνης εναντίον της απειλής του αναδυόμενου Ισλάμ.

Ο Βενέδικτος, όμως, φαίνεται να επιδιώκει την ένωση με όσους μοιράζονται τις ίδιες σκέψεις πάνω στις προκλήσεις της εποχής, και όχι τη συμφιλίωση και την πανστρατιά όλων των Εκκλησιών με τις διαφορετικές τάσεις τους. Είτε το ήθελε είτε όχι, με την πρωτοβουλία του τάραξε τα νερά. Τώρα η συζήτηση θα φέρει τους χριστιανούς προ του διλήμματος που γεννάει η εποχή: θα συνεχιστούν οι διαχωρισμοί, με όλο και μικρότερες αλλά «καθαρότερες» ομάδες να αναζητούν λύσεις στο παρελθόν; Ή θα αναβιώσει το πνεύμα της συμφιλίωσης ανάμεσα στις Εκκλησίες, που είδαμε στη βραχύβια άνοιξη της δεκαετίας του '60; Ο κόσμος αλλάζει τόσο ριζικά, που οι αποφάσεις των Εκκλησιών θα κρίνουν αν θα επιζήσουν ως ζωτικά μέρη της κοινωνίας.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Η «δουλική φύση» του δανειολήπτη

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Η στοιχειώδης λογική λέει: Δεν γίνεται να είμαστε και καταχρεωμένοι και ελεύθεροι. Να έχουμε δεσμεύσει τρεις ή τέσσερεις γενιές μετά από μας με κρατικά χρέη, και όμως να απολαμβάνουμε κρατική ανεξαρτησία, πολιτικές ελευθερίες, εδαφική ακεραιότητα. Δεν γίνεται, είναι εκ των πραγμάτων αδύνατο.

Οποιος χρωστάει λίγα, είναι δεσμευμένος. Οποιος χρωστάει πολλά, είναι υποτελής. Οι δανειστές του ή τα αφεντικά των δανειστών του, του κρατάνε το δελτίο τροφίμων. Δεν έχει περιθώριο να αρνηθεί τίποτα, δεν έχει μερτικό στην αξιοπρέπεια. Είτε άτομο είτε λαός. Η Χάννα Αρεντ έλεγε: Ο δούλος, είτε άτομο είτε λαός, έχει αποδείξει τη δουλική του φύση, αφού, χωρίς πια δικαίωμα αυτοκαθορισμού και αξιοπρέπειας, δεν αυτοκτονεί, ανέχεται να επιβιώνει.

Το σημερινό ελλαδικό κράτος ζει με δανεικά. Το έχει οδηγήσει σε αυτή τη δουλική μειονεξία μια συγκεκριμένη συντεχνιακή κάστα: οι επαγγελματίες της πολιτικής. Η εξωφρενική δανειοληψία ξεκίνησε με τον Ανδρέα Παπανδρέου, αποχαλινώθηκε με τον Κ. Μητσοτάκη, δικαιολογήθηκε με τη φιέστα των Ολυμπιακών Αγώνων και κατέληξε εφιαλτική απειλή με τον Κ. Καραμανλή τον βραχύ. Οι διαχειριστές της εξουσίας δανείζονταν αλόγιστα όχι για παραγωγικές επενδύσεις, όχι για έργα υποδομής, όχι για κοινωνικές ανάγκες. Δανείζονταν μόνο για να χρυσοπληρώνουν «ημετέρους», να εξαργυρώνουν ψήφους με άσκοπους διορισμούς στο δημόσιο, με ξέφρενη σπατάλη επιδείξεων κομματικής αλαζονείας.

ΑΠΕ

Ζούμε με δανεικά. Η συντριπτική πλειονότητα του παραγωγικού δυναμικού της χώρας είναι παροπλισμένη, ηδονικά αδρανοποιημένη στην περίπου αεργία της δημοσιοϋπαλληλίας. Το ιδανικό, το όνειρο, η φιλοδοξία της νεολαίας είναι μια θέση, οποιαδήποτε, στο δημόσιο – «το κράτος να παρέχη αυτοίς τα μέσα να ζώσι χωρίς να σκάπτωσι» (Ροΐδης, 1875). Η μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων (που εφευρέθηκε για να αποκλειστεί θεσμικά η αυθαιρεσία των κομματικών απολύσεων) αποδείχθηκε το ειδεχθέστερο κοινωνικό έγκλημα από την ίδρυση του ελλαδικού κράτους: Δημιούργησε ένα κράτος ραστώνης, ατομικού βολέματος, χυδαίας ιδιοτέλειας. Παρέδωσε τη διαχείριση της συλλογικότητας στους παραιτημένους από φιλοδοξίες. Οι δημιουργικοί Ελληνες ή μαραζώνουν ή φεύγουν.

Βασικός μοχλός για την αναρρίχηση στην εξουσία ή για τη διατήρηση της εξουσίας ήταν και είναι οι διορισμοί στο δημόσιο. Οι πολίτες δεσμεύουν την ψήφο τους στον οποιοδήποτε πολιτευόμενο, αρκεί να τους εξασφαλίσει τον διορισμό, τη διά βίου ραστώνη. Με την είσοδο της Ελλάδας στην Ε.Ε. φάνηκε προς στιγμήν ότι η κομματική αυθαιρεσία των διορισμών θα χαλιναγωγηθεί: Εγινε ο «νόμος Πεπονή», δημιουργήθηκε το ΑΣΕΠ. Αλλά η δυναμική της ιδιοτέλειας και η αξιοποίησή της από τα κόμματα αποδείχθηκαν ακαταμάχητες. Βρήκαν μεθόδους να παρακάμπτουν το ΑΣΕΠ (με προσλήψεις συμβασιούχων, εποχιακών «σταζιέρ», κριτήρια «μορίων» και χίλια δυο ακόμη στρατηγήματα), ο νόμος Πεπονή διατηρείται σαν γραφική διακόσμηση της κομματικής αθλιότητας.

Αλλά το μεγάλο, οργιαστικό φαγοπότι έγινε με τους πακτωλούς των χρημάτων που έρρευσαν, για πρώτη φορά στην ιστορία του ελλαδικού κράτους, προκειμένου να επιτευχθεί «σύγκλιση» της ελληνικής οικονομίας με τις οικονομίες των ευρωπαϊκών χωρών που μας δέχθηκαν ως εταίρους. Ονειρο και καημός των Ελλαδιτών, από ιδρύσεως κρατιδίου, ήταν να γίνουν «Ευρώπη», αλλά δεν είχαν τον πλούτο για να το πετύχουν, η χώρα ήταν ανεκκλήτως «ψωροκώσταινα». Και να, που απρόσμενα σαν σε παραμύθι, οι «Ευρωπαίοι», που έλεγε κι ο Μακρυγιάννης, έρχονται να δώσουν τον πλούτο, για να στήσουμε κι εμείς κράτος ίδιο με τα δικά τους: Να αποκτήσει κάθε παραμικρή γωνιά της χώρας υπερσύγχρονα τρένα, άψογο οδικό δίκτυο, μοντέρνα λιμάνια, αεροδρόμια, ακτοπλοϊκές συγκοινωνίες που να ζωντανέψουν το αρχιπέλαγος, μετρό οι μεγαλουπόλεις, στρατηγική οργάνωση της αγροτικής παραγωγής, εργοστάσια αξιοποίησης των αγροτικών προϊόντων, χωροταξικό σχεδιασμό με σύγχρονο κτηματολόγιο, σχολειά, νοσοκομεία, ασφάλιση και κρατική πρόνοια ίδια με των Ευρωπαίων πολιτών.

Αυτή τη μοναδική και ανεπανάληπτη ευκαιρία την ξεπούλησαν τα κόμματα σε ένα ξέφρενο όργιο σπατάλης, για να εξαγοράσουν «ντραβατζήδες» και τη ραδιοτηλεοπτική τους υποστήριξη, να μπουκώσουν με εφήμερες «επιδοτήσεις» την κοντόφθαλμη απληστία αγροτών, τον αναίσχυντο γκανγκστερισμό συνδικαλιστών, την κτηνώδη αδηφαγία προμηθευτών του δημοσίου. Η Ε.Ε. ζητούσε αποκέντρωση διοικητική και αποκρατικοποίηση της οικονομικής δραστηριότητας των υπουργείων, για ευελιξία και αποδοτικότερο έλεγχο διαχείρισης των προγραμμάτων στήριξης της οικονομίας. Και τα κόμματα διεύρυναν την κραιπάλη της καταλήστευσης σε επίπεδο νομαρχιών, δημαρχιών και ιδρύοντας χιλιάδες (κυριολεκτικά) εταιρείες όπου μεταβιβάστηκαν αρμοδιότητες υπουργείων σε προέδρους, διευθύνοντες συμβούλους, απλούς συμβούλους με αποδοχές Κροίσων.

Στη Μικρασία χάθηκαν οριστικά πανάρχαιες κοιτίδες του ελληνικού πολιτισμού, στα είκοσι οκτώ χρόνια από την είσοδο της Ελλάδας στην Ε.Ε. χάθηκε η μοναδική δυνατότητα να μεταμορφωθεί η «ψωροκώσταινα» σε κράτος με σοβαρότητα και αξιοπρέπεια. Το δεύτερο αυτό έγκλημα έχει ιστορικές συνέπειες, ίσως ανάλογες με το πρώτο. Αλλά «νέμεσις» δεν λειτουργεί, οι αυτουργοί εξακολουθούν να νέμονται τις προνομίες που τους εξασφάλισαν τα κλοπιμαία. Η ευρωπαϊκή γενναιοδωρία (ναι, είναι η σωστή λέξη), έχει εξαργυρωθεί σε μυθώδεις βίλες, νεοπλουτίστικα κότερα, θηριώδη τζιπ, οφ-σορ εταιρείες. Και μόλις άρχισαν να περιορίζονται οι δωροδοτικές εισροές από την Ε.Ε., στράφηκαν οι κυβερνήσεις στον αχαλίνωτο δανεισμό. Αν το εξωτερικό χρέος από δανεισμό είναι, όπως λένε, τριακόσια δισ. ευρώ και αν οι Ελλαδίτες είμαστε δέκα εκατομμύρια, τότε τον καθένα μας τον έχουν φορτώσει τα κόμματα με οφειλή τριάντα χιλιάδων ευρώ: ένα ετήσιο εισόδημα που λίγοι απολαμβάνουν. Χρωστάνε αυτό το ποσό και τα βρέφη και οι υπερήλικες, υγιείς και ανάπηροι, όλοι.

Ετσι ίσως εξηγείται γιατί προωθήθηκε μεθοδικά να γίνει πρωθυπουργός ο πολιτικός που, ως προπαγανδιστής του Σχεδίου Ανάν, είχε δώσει έμπρακτο δείγμα για το πώς αντιλαμβάνεται την ευθύνη διαχείρισης ελληνικών κοιτίδων πολιτισμού. Και γιατί τώρα ανέλαβε ο ίδιος το υπουργείο Εξωτερικών με αναπληρωτή τον συγκεκριμένο εκλεκτό του. Δεν γίνεται να χρωστάει η χώρα τριακόσια δισ. και όμως να απολαμβάνει ανεξαρτησία, πολιτικές ελευθερίες, εδαφική ακεραιότητα. Είναι εκ των πραγμάτων αδύνατο.

Ομως, το κυρίως σκάνδαλο είναι ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί η κοινή (όλων μας) συνείδηση ποδηγετούμενη από τα κόμματα: Φρίττουμε όλοι και καταδικάζουμε μετά βδελυγμίας το ενδεχόμενο ένας «λοχίας» να μας στερήσει τις ελευθερίες μας, αλλά βρίσκουμε φυσικό να μας υποδουλώνουν σε δανειστές και στα αφεντικά των δανειστών οι κομματικοί μας φεουδάρχες. Κανείς μας δεν τολμάει να διερωτηθεί, σε τι διαφέρει η ασυδοσία του «λοχία», από την ασυδοσία των κομματανθρώπων, αφού και στις δύο περιπτώσεις ξεπουλιώνται η κρατική μας ανεξαρτησία, οι πολιτικές μας ελευθερίες, η εδαφική μας ακεραιότητα, η συλλογική μας αξιοπρέπεια.

Ο «λοχίας» ενδέχεται να παραπεμφθεί σε «ειδικό δικαστήριο», οι κομματάνθρωποι ποτέ.

Προς το παρόν, αναστάτωση

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Η κυβέρνηση του κ. Γιώργου Παπανδρέου προκαλεί αναστάτωση σε πλείστα όσα μέτωπα, πολιτικά, κοινωνικά, εσωκομματικά. Εάν η διαδικασία αυτή, καινοφανής από μια άποψη για τα ελληνικά δεδομένα, αποδομήσει εδραιωμένες αντιλήψεις, τότε η πολιτική σκηνή μπορεί να αποκτήσει ενδιαφέρον. Προς το παρόν, η κοινωνία διαπορεί και επιχειρεί να αποκρυπτογραφήσει τη νέα τακτική διακυβερνήσεως που εισάγει ο κ. Παπανδρέου.

Επί των κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας τα τελευταία χρόνια, και ιδιαίτερα την παρελθούσα διετία, ο πρώην πρωθυπουργός κ. Κώστας Καραμανλής εκατηγορείτο -πρωτίστως από τα μέλη του υπουργικού του συμβουλίου, από βουλευτές και αυτόκλητους αναλυτές για αδράνεια, διότι δεν ανταποκρινόταν στην ανάγκη διοικήσεως, όπως αυτοί την αντιλαμβάνονταν.

Σήμερα η Ελλάς διαθέτει πρωθυπουργό υπερκινητικό. Και αυτό δεν αφορά μόνον τα ταξίδια του εντός και εκτός της χώρας. Αφορά τις αναθέσεις «έργου» προς τους υπουργούς. Παράδειγμα, η απροειδοποίητη επίσκεψή του στο ΙΚΑ, όπου στην επαφή του με έκπληκτους πολίτες δεσμεύτηκε για τον εκσυγχρονισμό του υπάρχοντος συστήματος, με στόχο την ταχύτερη εξυπηρέτηση των ενδιαφερομένων.

Ο κ. Παπανδρέου είναι πείσμων και ως πολιτικός, άτεγκτος

Συνήθως ένας πρωθυπουργός, ευθύς ως αναλάβει την εξουσία, επιχειρεί διά των εισηγήσεων των αρμοδίων υπουργών να διαπιστώσει ποια είναι η πραγματική εικόνα στους διάφορους τομείς της κυβερνητικής δραστηριότητας, να σταθμίσει την απόδοση των υφιστάμενων μηχανισμών, ώστε να προωθήσει κάποιες πτυχές του προγράμματός του. Η πρακτική αυτή σταδιακώς οδηγεί σε τέλμα. Οι μηχανισμοί, και όχι η πολιτική ηγεσία, είναι αυτοί που καθορίζουν την ποσότητα και την ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος. Και επειδή η απόδοση είναι πάντα ελλειμματική, αρχίζει η διατύπωση κοινοτόπων αποφθεγμάτων περί αντιπαραγωγικότητος της διοικήσεως του Δημοσίου και των υπαλλήλων του.

Ο κ. Παπανδρέου αρνείται, κατά τα φαινόμενα, να μπει σε αυτήν τη διαδικασία. Οσο και εάν φαίνεται ασύμβατο -κατά την κρατούσα άποψη- ο πρωθυπουργός θα συνεχίσει την άμεση επαφή με τους πολίτες προκειμένου να δημιουργήσει ίδια αντίληψη των αναγκών τους, θα εξαγγέλλει ρυθμίσεις που πρέπει να προωθηθούν και θα προσδιορίζει, με αυτόν τον τρόπο, τις προτεραιότητες των διαφόρων χαρτοφυλακίων.

Πλανώνται πλάνην οικτράν όσοι υπουργοί πιστεύουν ότι οι ρυθμοί που χαρακτηρίζουν τον πρωθυπουργό θα ατονήσουν. Ο κ. Παπανδρέου είναι πείσμων και ως πολιτικός, άτεγκτος, παρά την φαινομένη ηπιότητα του χαρακτήρος του. Ισως δεν θα περάσουν πολλοί μήνες και κάποιοι υπουργοί θα μετανιώσουν διότι είχαν «την τύχη» να εξασφαλίσουν κάποιο χαρτοφυλάκιο. Τέλος, ο κ. Παπανδρέου δεν εμφορείται από πνεύμα «συντροφικότητος», όπως κάποιοι προκάτοχοί του. Δεν είναι πολιτικός των ισορροπιών, εξ ου και ο τρόπος με τον οποίο παραμέρισε το παραδοσιακό ΠΑΣΟΚ.

Το μείζον πρόβλημα, κατά συνέπεια, δεν εξαντλείται μόνον στα υπαρκτά και σοβαρότατα ζητήματα της χώρας. Το ερώτημα είναι εάν το ριψοκίνδυνο σχήμα που συγκρότησε μπορεί να λειτουργήσει, με τον ίδιο προσωπικά να θέτει σε διαρκή δοκιμασία τις αντοχές του συστήματος. Αυτό, τουλάχιστον για τους επόμενους μήνες.

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / *Του* ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

*Το κόστος της υποκρισίας και η μοίρα του πτηνού «ντόντο»**

Ενας παράγων, που αυξάνει το πολιτικό κόστος μιας αποτυχίας στη διακυβέρνηση της χώρας, είναι η υποκρισία. Αυτό πλήρωσε, κατά κύριο λόγο, η Ν.Δ. με το γιουχάισμα που της επεφύλασσε η κάλπη. (Ας μην κρυβόμαστε σεμνότυφα πίσω από ευπρεπείς όρους, όπως «συντριβή»...) Το απογοητευτικό, για όσους επιθυμούν μια σύγχρονη Κεντροδεξιά (ώστε να έχουν δυνατότητα επιλογής σε ένα διπολικό σύστημα), είναι το γεγονός ότι η διαδικασία διαδοχής στο κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης διεξάγεται με την ίδια υποκρισία που χαρακτήρισε και το ύφος της Νέας Διακυβέρνησης.

Εννοώ το γεγονός ότι, ενώ οι πάντες αντιλαμβάνονται τα πολιτικά χαρακτηριστικά κάθε υποψηφιότητας, κανείς δεν τα συζητάει. Ακόμη και οι ίδιοι οι υποψήφιοι (ή μήπως πρώτοι αυτοί;) φροντίζουν να το αποφεύγουν! Το αποτέλεσμα είναι ότι η πολιτική ουσία της διαδικασίας διαδοχής εκφράζεται με υπαινιγμούς και έμμεσες παραπομπές.

Ολοι κατανοούν, φέρ' ειπείν, ότι αν κάποιοι προσβλέπουν στην Ντόρα ή την αποστρέφονται, αυτό οφείλεται στον κοσμοπολιτισμό της συγκρότησής της, που την κάνει να προσεγγίζει τα θέματα εξωτερικών σχέσεων της χώρας μέσα από τη λειτουργία διεθνών οργανισμών και θεσμών, όχι μέσα από παρωχημένα εθνικιστικά στερεότυπα. Ομοίως, την κάνει περισσότερο φιλελεύθερη σε ζητήματα οικονομικά και κοινωνικά. Ομως, αντί να βγουν οι αντίπαλοί της (π.χ., ο πολύς κ. Μανώλης...) και να μας εξηγήσουν τι το βλαπτικό ή ασύμφορο υπάρχει στην πολιτική συγκρότηση της υποψηφίας, βάλλουν εναντίον της εμμέσως: είναι κόρη του Μητσοτάκη, είναι ενδοτική στα εθνικά θέματα, έχει την έπαρση της μεγαλοαστής και το χαμόγελο «που ανοίγει στρείδι στα εξήντα βήματα» (μια ωραία παρομοίωση του P. G. Wodehouse...) και άλλα παρόμοια.

Το ίδιο ισχύει και με τους άλλους υποψηφίους. Ο Αντώνης Σαμαράς, ας πούμε, ο οποίος εμφανίζεται διαρκώς με το ύφος του πληγωμένου πρίγκιπα, εκπροσωπεί αξιοπρεπώς, ένα τέταρτο του αιώνος μετά τον Ευάγγελο Αβέρωφ, την επιστροφή στις ιδεολογικές ρίζες της Δεξιάς και τη σταθερότητα στις παρακαταθήκες της εθνικής ιδεολογίας. (Σαν κάποιους χωρικούς στις νότιες πολιτείες των ΗΠΑ, που κρεμάνε στο σαλόνι τους την «Dixie», τη σημαία της Συνομοσπονδίας των Νοτίων στον Εμφύλιο...) Από την πλευρά του, ο Δημήτρης Αβραμόπουλος (μην ξεχνάτε ότι «δεν κλέψαμε»...) εκπροσωπεί την ιδεολογικά ασαφή πολυσυλλεκτικότητα, που χαρακτήρισε τα κόμματα εξουσίας στην ωριμότητά τους, σε μία κάπως πιο φαντεζί εκδοχή. Εν τούτοις, η κριτική στις υποψηφιότητές τους δεν στρέφεται κατά των πολιτικών χαρακτηριστικών τους και της σημασίας τους, αλλά προσπαθεί να υπενθυμίζει την αποστασία του καθενός. (Οσο για την περίπτωση Ψωμιάδη, αυτή δεν αντέχει σοβαρή συζήτηση...)

ΑΠΕ

Ατενίζει την ποντιακή εκδοχή της «ελληνικής λεβεντιάς»; Μας δείχνει απλώς τη σόλα του και το προφίλ του; Ή μήπως, κάπου στο βάθος δεξιά, υπάρχει ένας καθρέπτης στον οποίον κοιτάζεται;

Τις μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της πολιτικής και ιδεολογικής σεμνοτυφίας (ή ακόμη και οκνηρίας...) στη Ν.Δ., όποιος ενδιαφέρεται μπορεί να τις δει σήμερα στον τρόπο με τον οποίον αντιδρά η Αριστερά στην κυβέρνηση του Γιώργου (η οποία, ειρήσθω εν παρόδω, ξεκίνησε με σοβαρές προθέσεις, αλλά μπορεί να εξελιχθεί σε «τραλαλά»...) Στη ρίζα των προβλημάτων που αντιμετωπίζει σήμερα η χώρα, από την εξαχρείωση της δημόσιας παιδείας ώς την υπέρμετρη διόγκωση του δημόσιου χρέους, βρίσκεται η ιδεολογική κυριαρχία της Αριστεράς στην πολιτική και κοινωνική ζωή. Ωστόσο, είναι φανερό ότι, από το βαθύ ΠΑΣΟΚ έως τους παλαιοημερολογίτες του ΚΚΕ και την εξτρεμιστική Αριστερά των Εξαρχείων, σύσσωμη η Αριστερά έχει λυσσάξει εναντίον της κυβέρνησης. Προφανώς, επειδή αισθάνονται ότι απειλούνται περισσότερο από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, παρά από τους κομπλεξικούς, που καταρρέουν ψυχολογικά αν τους κατηγορήσουν ως δεξιούς! Λογικό δεν είναι; Το είδαμε, άλλωστε, πέρυσι τον Δεκέμβριο...

Η ιδεολογία δεν είναι κάτι το εξωπραγματικό για να το φοβούνται στη Ν.Δ. ούτε κάτι δευτερεύον ώστε να το αγνοούν. Αποκρυσταλλώνει τις κυρίαρχες αντιλήψεις ενός πολιτικού χώρου για τον κόσμο ο οποίος αλλάζει. Δεν είναι δόγμα θρησκευτικό, αναλλοίωτο στην αιωνιότητα. Οσο η Ν.Δ. φοβάται να καταπιαστεί με το θέμα, το μόνο που πετυχαίνει είναι να παραχωρεί ακόμη μεγαλύτερο μέρος από τον δικό της ρόλο στην Κεντροαριστερά. Αν εξακολουθήσει αυτό, θα φθάσει κάποτε και η στιγμή όπου απλώς η Κεντροδεξιά δεν θα έχει καθόλου ρόλο στα πράγματα. Από μια τέτοια εξέλιξη της Ν.Δ. κανείς μας δεν πρόκειται να βγει κερδισμένος, εκτός από τα άκρα του πολιτικού φάσματος...

(* Το πτηνό «ντόντο» έχει, ως γνωστόν, εξαλειφθεί από τα μέσα του 18ου αιώνα...)

Η αξία μιας υπογραφής

«Σέβομαι την υπογραφή μου, αλλά η κοινωνία ζητάει...» Και μόνο το πονηρό ύφος που είχε ο Παναγιώτης Ψωμιάδης καθώς δικαιολογούσε την υπαναχώρησή του από την αρχική συμφωνία έφθανε – τα λόγια του περίσσευαν. Αυτή η σχετικότητα, που ανάγεται πάντα στην απροσδιόριστη έννοια του λαού ως συνόλου με πάντα ενιαία έκφραση, είναι η πεμπτουσία του λαϊκισμού. Είναι η στάση που τον έκανε να μειώσει παρανόμως τα πρόστιμα εις βάρος επιχειρηματία ο οποίος έκλεβε κατά συρροήν το Δημόσιο, επειδή για τον νομάρχη Θεσσαλονίκης προέχει «το κοινωνικό πρόσωπο της νομαρχίας», όπως εξήγησε με το ύφος «για τη φουκαριάρα τη μάνα μου». Είναι η στάση για την οποία καταδικάστηκε από το Τριμελές Εφετείο για παράβαση καθήκοντος...

kassimatis@kathimerini.gr

Τρεις νίκες και μία ήττα

Με την κατάλληλη για τις περιστάσεις παραλλαγή της μεθόδου του Blitzkrieg, η κυρία Κατσέλη κατέλαβε τα τρία καλύτερα, υπουργικά, γραφεία της Αθήνας. Στο Οικονομίας, λ.χ., το γραφείο της, με θέα την πλατεία Συντάγματος, είναι επάνω από εκείνο του Γιώργου Παπακωνσταντίνου. Εγκαταστάθηκε επίσης στο Ναυτιλίας, όπου εφεξής θα αντιμετωπίζει τα θέματα αυτού του σημαντικού τομέα της ελληνικής οικονομίας με θέα το λιμάνι. Τέλος, της περιήλθε και το γραφείο στο υπουργείο Ανάπτυξης. Ως εδώ, δεν έχει λόγο να παραπονείται. Εκεί όπου δεν πέρασε το δικό της, ήταν στην επιλογή του προσώπου για τη θέση του γενικού γραμματέα στο νεότευκτο υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας: ο εκλεκτός της, παρότι είχε το πλεονέκτημα να είναι φίλος του συζύγου της, απερρίφθη, καθώς η ηλικία του υπερβαίνει κατά ένα έτος το όριο των 60 που έχει τεθεί από τον Γιώργο, προκειμένου να διατηρείται στην κυβέρνηση μια ατμόσφαιρα «young and beautiful»...

Τα ίχνη έδειχναν Ικαρία και Κύθηρα

Στα δύο νησιά και σε έναν παιδότοπο έψαχναν τους «ληστές με τα μαύρα»

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ**

Οι πρόσφατες έρευνες της Αντιτρομοκρατικής για την εξάρθρωση μελών της νέας γενιάς τρομοκρατών κινήθηκαν παράλληλα με επιχειρήσεις και αποστολές για τον εντοπισμό και τη σύλληψη των τριών επικηρυχθέντων για συμμετοχή στη συμμορία των «ληστών με τα μαύρα». Οσα ακολουθούν είναι ενδεικτικά και αποκαλυπτικά:

Σε έναν ιδιωτικό παιδότοπο του Περιστερίου και ένα διαμέρισμα επί της οδού Καλλιδρομίου στα Εξάρχεια είχαν εντοπιστεί ίχνη ενός εκ των τριών καταζητουμένων (και προσφάτως επικηρυγμένων) για συμμετοχή στη συμμορία των «ληστών με τα μαύρα» από κλιμάκιο αστυνομικών της ΕΛ.ΑΣ. Παρά την αρχική αισιοδοξία, ωστόσο, την οποία στελέχη της Αντιτρομοκρατικής μετέφεραν στην προηγούμενη ηγεσία του υπουργείου για την πιθανότητα επικείμενης σύλληψής του, η προσπάθεια δεν καρποφόρησε.

Παρόμοια τύχη είχε αποστολή, τον Ιούλιο, κλιμακίου αστυνομικών, δύο ανδρών και δύο γυναικών, στην Ικαρία, όπου σύμφωνα με κάποιες εκτιμήσεις που είχαν αξιολογηθεί ως βάσιμες βρίσκονταν οι καταζητούμενοι. «Ελπίζαμε σε πιθανή χαλάρωση των μέτρων αυτοπροστασίας, προκειμένου να τους εντοπίσουμε. Δεν κατέστη εφικτό. Για τους δύο εξ αυτών δεν υπήρχε η παραμικρή ένδειξη για το πού μπορεί να κινούνται. Εξετάζαμε το ενδεχόμενο ακόμα και να έχουν δολοφονηθεί. Είχαν περισσότερο από δύο χρόνια να δώσουν σημεία ζωής», δήλωσε χαρακτηριστικά στην «Κ» πρώην στέλεχος της Κατεχάκη.

Πηγές αναφέρουν στην «Κ» ότι στον 12ο όροφο της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής είχαν φθάσει πληροφορίες, σύμφωνα με τις οποίες ο ένας εκ των τριών καταζητουμένων διατηρούσε φιλική σχέση και επισκεπτόταν τακτικά ιδιοκτήτη ιδιωτικού παιδότοπου στην περιοχή του Περιστερίου. «Πραγματοποιήθηκε σύσκεψη παρουσία των επικεφαλής της Αντιτρομοκρατικής, οι οποίοι ανέφεραν ότι επίκειται σύλληψή του», λέει στην «Κ» για το θέμα καλά πληροφορημένη πηγή.

Αστυνομικοί πραγματοποίησαν μυστική επιχείρηση στο χώρο, δίχως ωστόσο να καταφέρουν να τον εντοπίσουν. «Ηταν ο μόνος για τον οποίο έφταναν πληροφορίες στο αρχηγείο της ΕΛ.ΑΣ.», προσθέτει η ίδια πηγή. Στα τέλη του καλοκαιριού, η Αντιτρομοκρατική αξιολόγησε ως βάσιμες πληροφορίες, σύμφωνα με τις οποίες ο συγκεκριμένος επισκεπτόταν φιλικό του πρόσωπο που διαμένει στην οδό Καλλιδρομίου.

Στην Καλλιδρομίου

Ο ένοικος του διαμερίσματος θεωρείται αναγνωρίσιμος αντιεξουσιαστής και έχει βρεθεί στο επίκεντρο αστυνομικών ερευνών. Φέρεται μάλιστα να ανήκει στην ομάδα των ατόμων τα οποία «επισκέφθηκαν» κλιμάκια της Αντιτρομοκρατικής Υπηρεσίας το διάστημα αμέσως μετά την ένοπλη επίθεση μελών του «Επαναστατικού Αγώνα» κατά της διμοιρίας των ΜΑΤ στην οδό Μπουμπουλίνας.

Η επιχείρηση των αστυνομικών στην οδό Καλλιδρομίου είχε ως αντικείμενο την ενεργοποίηση δικτύου συλλογής πληροφοριών που θα οδηγούσαν στον εντοπισμό και στη σύλληψη του κατηγορουμένου για συμμετοχή στους «ληστές με τα μαύρα». Ερευνες πραγματοποιήθηκαν ταυτόχρονα σε Λαύριο και Ραφήνα, όπου οι πληροφορίες οδηγούσαν τα κλιμάκια της Αντιτρομοκρατικής Υπηρεσίας. Δεν προέκυψε αποτέλεσμα.

Τον Ιούλιο, αστυνομικός της υπηρεσίας έλαβε εντολή να μεταβεί στο νησί και να συναντήσει «σύνδεσμο» ο οποίος θα παρείχε πληροφορίες σχετικά με την τύχη των «ληστών». Η παρουσία του έγινε αντιληπτή και υποχρεώθηκε να φύγει άρον άρον, εγκαταλείποντας μάλιστα το υπηρεσιακό όχημα με το οποίο είχε μεταβεί στο νησί! Ακολούθησε νέα αποστολή, στην οποία συμμετείχαν τέσσερις αστυνομικοί, ένας υπαστυνόμος, ένας ανθυπαστυνόμος και 2 γυναίκες αστυφύλακες. Παρέμειναν στο νησί για τέσσερις ημέρες δίχως να εντοπίσουν ίχνη κανενός εκ των τριών καταζητουμένων.

Αστυνομικοί της Αντιτρομοκρατικής Υπηρεσίας συνέδεσαν μόλις τον περασμένο Απρίλιο τους τρεις καταζητούμενους για συμμετοχή στους «ληστές με τα μαύρα» με την οργάνωση «Επαναστατικός Αγώνας». Η εκτίμησή τους αυτή βασίζεται σε ευρήματα που προέκυψαν στα εγκληματολογικά εργαστήρια της ΕΛ.ΑΣ., σύμφωνα με τα οποία ένας εκ των δραστών στη ληστεία της Εθνικής Τράπεζας στην οδό Σόλωνος, τον Ιανουάριο του 2006, πήρε μέρος στην αρπαγή του όπλου του φρουρού του πρώην προέδρου του Αρείου Πάγου κ. Ρωμύλου Κεδίκογλου στη Γλυφάδα την άνοιξη του 2007. Ομοιο όπλο με αυτό που εκλάπη από τον ειδικό φρουρό θα χρησιμοποιηθεί λίγο αργότερα στην επίθεση κατά του Β΄ Α.Τ. Νέας Ιωνίας, την ευθύνη για την οποία ανέλαβε ο «Επαναστατικός Αγώνας».

Σε λατομείο

Στην αλυσίδα των ερευνών της Αντιτρομοκρατικής βασικό κρίκο αποτελεί η τελευταία αποστολή κλιμακίου αστυνομικών στα Κύθηρα σε αναζήτηση γνωστού αναρχικού, ο οποίος τη δεκαετία του '90 είχε κατηγορηθεί για έκρηξη που είχε σημειωθεί στο κτίριο υπουργείου. Τα Κύθηρα είχαν βρεθεί στο επίκεντρο ερευνών για την εξάρθρωση του «Επαναστατικού Αγώνα» ήδη από το 2007, και δύο χρόνια αργότερα παραμένουν, όπως αποκαλύπτει η «Κ», στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος. Αιτία είναι οι «δεσμοί» που συνεχίζει να διατηρεί με το νησί το συγκεκριμένο άτομο. Τον Απρίλιο του 2007, αστυνομικοί είχαν μεταβεί σε λατομείο του νησιού, όπου υπήρχαν ενδείξεις ότι είχε πρόσβαση το συγκεκριμένο άτομο και είχαν κατασχέσει 583 κιλά AMFO και 395 κιλά αμμωνίτιδας, που οι ιδιοκτήτες του λατομείου είχαν, κατά παράβαση των κανονισμών, κρύψει σε κοντέινερ. Η απόπειρα βομβιστικής επίθεσης από τον «Επαναστατικό Αγώνα» στα γραφεία της Citibank Κηφισιάς με 120 κιλά AMFO και η επιλογή της οργάνωσης να συνεχίσει τη δράση της παρασκευάζοντας «μεγαβόμβες» με τη συγκεκριμένη εκρηκτική ύλη (επίθεση σε Eurobank και Χρηματιστήριο) υποχρέωσε τους αξιωματικούς της Αντιτρομοκρατικής να ανασύρουν από τα συρτάρια τους το φάκελο της υπόθεσης Κυθήρων.

Στην αποστολή έλαβε μέρος κλιμάκιο της ΔΑΕΕΒ (Αντιτρομοκρατική) που είναι αρμόδιο για τη συνεργασία Ελλήνων αξιωματικών με συναδέλφους τους από το εξωτερικό. Οι έρευνες και σε αυτή την περίπτωση απέβησαν άκαρπες.

Το οπλοστάσιο των τρομοκρατών

ΑΝΦΟ

Αμμωνιοδυναμίτιδα. Η αποτελεσματικότητα του εκρηκτικού μείγματος (λίπασμα και αμμωνία) είναι το πιο δύσκολο μέρος της παρασκευής της πρώτης ύλης για τον εκρηκτικό μηχανισμό. Χρησιμοποιείται στη Μέση Ανατολή και στο Πακιστάν. Ο «Επαναστατικός Αγώνας» χρησιμοποίησε ΑΝΦΟ στην επίθεση εναντίον της Citibank στην Κηφισιά χωρίς επιτυχία (18/2/2009) και με μεγάλη επιτυχία στην επίθεση στο Χρηματιστήριο Αθηνών (2/9/2009).

ΖΕΛΑΤΟΔΥΝΑΜΙΤΙΔΑ

Είχε χρησιμοποιηθεί από τον «Επαναστατικό Αγώνα» στις πρώτες του επιθέσεις πριν από το 2007. Είχε κλαπεί από λατομείο του Προσηλίου στη Φωκίδα απ' όπου οι αρχές εικάζουν ότι εκλάπη και αμμωνιοδυναμίτιδα.

RPG-7

Αντιαρματικό όπλο που χρησιμοποιήθηκε για να χτυπηθεί η πρεσβεία των ΗΠΑ στην Αθήνα (12/1/2007) κινεζικής κατασκευής του 1974 και ρωσικής πατέντας. Και αυτό το όπλο χρησιμοποιείται στη Μέση Ανατολή.

MP-5

Εξαιρετικό υποπολυβόλο όπλο και βολή κατά βολή. Οπλο ίδιου τύπου άρπαξαν άγνωστοι από τον ειδικό φρουρό του Ρ. Κεδίκογλου στη Γλυφάδα και χρησιμοποιήθηκε στην επίθεση στο Αστυνομικό Τμήμα της Ν. Ιωνίας (30/4/2007). Στην επίθεση χρησιμοποιήθηκαν σφαίρες από την παρτίδα της Γλυφάδας. Χρησιμοποιήθηκε ακόμα από τη «Σέχτα» στη δολοφονία του υπαρχιφύλακα Νεκτάριου Σάββα (17/6/2007).

AK-47

Το πολυβόλο Καλάσνικοφ χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στην επίθεση εναντίον του λεωφορείου των ΜΑΤ, τον Δεκέμβριο του 2009, στην Πανεπιστημιούπολη, σε μια επίθεση που είχε δημιουργήσει πολλά ερωτήματα στις αρχές εξαιτίας της ειδικής εκπαίδευσης που απαιτεί ο καλός χειρισμός του συγκεκριμένου όπλου. Εχει χρησιμοποιηθεί τόσο από τη «Σέχτα» όσο και από τον «Αγώνα».

SCORPION

Η οργάνωση «Σέχτα Επαναστατών» στην πρώτη της επίθεση κατά του Αστυνομικού Τμήματος Κορυδαλλού χρησιμοποιεί αυτόματο όπλο τύπου Scorpion, το οποίο θα γίνει το όπλο – σφραγίδα της οργάνωσης. Το ίδιο όπλο χρησιμοποιείται λίγες ημέρες αργότερα στην επίθεση της ίδιας οργάνωσης στα γραφεία του τηλεοπτικού σταθμού Alter.

ΕΚΡΗΚΤΙΚΑ ΟΠΛΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Περιμένοντας τη γνήσια προκήρυξη...

Οι αρχές ελπίζουν κάποιο από τα «αταυτοποίητα» αποτυπώματα ή ίχνη DNA στις μηχανές να ταιριάζει με αυτά που ήδη υπάρχουν στα εγκληματολογικά εργαστήρια της ΕΛ.ΑΣ.

Θολό παραμένει το τοπίο σχετικά με την οργάνωση που βρίσκεται πίσω από την αιματηρή επίθεση στο Α.Τ. Αγ. Παρασκευής καθώς οι διωκτικές αρχές αδυνατούν να δώσουν απάντηση στο ερώτημα εάν οι αυτουργοί είναι μέλη της οργάνωσης «Επαναστατικός Αγώνας» ή της «Σέχτας Επαναστατών» ή εάν αναλάβει την ευθύνη κάποια πρωτοεμφανιζόμενη οργάνωση.

Παράλληλα, υψηλόβαθμοι αξιωματικοί της ΕΛ.ΑΣ. διατύπωναν σοβαρές αμφιβολίες ως προς τη γνησιότητα προκήρυξης που δημοσιεύτηκε την Παρασκευή στην εφημερίδα «Ελευθεροτυπία» και υπογράφεται από την πρωτοεμφανιζόμενη οργάνωση «Ομάδες Προλεταριακής Λαϊκής Αυτοάμυνας» ή «Ο.Π.Λ.Α».

Στα εγκληματολογικά εργαστήρια, όπου έχουν μεταφερθεί οι κλεμμένες μηχανές των δραστών, έχουν εντοπιστεί αποτυπώματα και υπολείμματα γενετικού υλικού και μένει να διαπιστωθεί εάν ανήκουν στους νόμιμους ιδιοκτήτες ή σε πρόσωπα του φιλικού-συγγενικού περιβάλλοντός τους. Οι αστυνομικοί εκτιμούν ότι μέσω της συγκεκριμένης διαδικασίας υπάρχουν περιορισμένες πιθανότητες να προκύψουν αξιοποιήσιμα στοιχεία σχετικά με την ταυτότητα των δραστών. Κάποια αισιοδοξία αφήνει η πιθανότητα κάποιο από τα «αταυτοποίητα» αποτυπώματα ή ίχνη DNA στις μηχανές να ταιριάζει με αυτά που ήδη υπάρχουν στα εγκληματολογικά εργαστήρια της ΕΛ.ΑΣ. και έχουν συσχετιστεί με υποθέσεις τρομοκρατίας.

«Σκοπούμενη σύγχυση»

Στελέχη του υπουργείου εξηγούν ότι οι δράστες επέλεξαν να χτυπήσουν με όπλα που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν, προκειμένου να προκαλέσουν «σκοπούμενη σύγχυση» περί την ταυτότητά τους. Ετσι, «εξασφάλισαν μεγαλύτερη ελευθερία δράσης σε μια ιδιαίτερα απρόβλεπτη στο θέμα της τρομοκρατίας περίοδο» αναφέρουν χαρακτηριστικά.

Η χρονική συγκυρία της επίθεσης, η οποία ακολούθησε τις πρωτοβουλίες του κ. Χρυσοχοΐδη στο μέτωπο της τρομοκρατίας (άνοιγμα φακέλου 17Ν, επικήρυξη ληστών με τα μαύρα) οδηγεί, σύμφωνα με μια ερμηνεία, στο συμπέρασμα ότι πίσω από την επίθεση βρίσκεται ο «Επαναστατικός Αγώνας» καθώς ούσα η μητρική (όπως θεωρείται) οργάνωση ανέλαβε να απαντήσει στις δυναμικές πρωτοβουλίες των διωκτικών αρχών. Τη συγκεκριμένη εκδοχή ενισχύει η χρήση καλάζνικοφ και αμυντικής χειροβομβίδας (όμοια με αυτή που χρησιμοποιήθηκε στην επίθεση εναντίον των ΜΑΤ στην οδό Μπουμπουλίνας από τον «Επαναστατικό Αγώνα») που παραπέμπει στον τρόπο δράσης της οργάνωσης.

Αντίθετα, το μένος των δραστών που έριξαν 99 σφαίρες εναντίον των αστυνομικών παραπέμπει στην οργάνωση «Σέχτα Επαναστατών», που έχει στο ενεργητικό της παρόμοια επίθεση στο Α.Τ. Κορυδαλλού και τη δολοφονία του 41χρονου υπαρχιφύλακα Νεκτάριου Σάββα, στα Ανω Πατήσια.

Η ηγεσία της Αντιτρομοκρατικής φέρεται να εξετάζει με ιδιαίτερη προσοχή το ενδεχόμενο στην επίθεση να είχαν φυσική παρουσία άτομα που τοποθετούνται στον αντιεξουσιαστικό χώρο και καταζητούνται για συμμετοχή σε ποινικές υποθέσεις. Η εκτίμηση στηρίζεται σε περιγραφές για τον τρόπο που κινήθηκαν οι δράστες και άλλες πληροφορίες.

Γ.Σ.

«Αφήστε με μια στιγμή μόνο μου, θέλω να προσευχηθώ...»

Της **ΜΑΡΙΛΗΣ ΜΑΡΓΩΜΕΝΟΥ**

Βράδυ Τρίτης, μισή ώρα πριν από τις 11.00. «Μαμά άκουσες τίποτα στην τηλεόραση;». Η φωνή στην άλλη άκρη της γραμμής, ακόμα σε ένταση. «Οχι αγόρι μου. Είμαι στο μέσα δωμάτιο, είχα ξαπλώσει». «Μην τρομάξεις μαμά. Εγώ δεν έπαθα τίποτα. Μόνο λίγο στο χέρι...».

Εικοσιενός χρόνων -σα να χτύπησε στο μπάσκετ, ή με τη μηχανή. Οταν θ' άνοιγε η μάνα του την τηλεόραση, θα έβλεπε πως ο γιος της μια ώρα πριν, σκυμμένος πίσω από ένα περιπολικό, είδε 100 σφαίρες να θερίζουν τους φίλους του. Ο Στέλιος Μανουδάκης είναι δόκιμος ειδικός φρουρός. Αλλά η μάνα του, η Μαρία, είναι η μάνα ενός παιδιού που έκλεισε τα 21 το Σεπτέμβριο.

«Το ήξερα πως είναι επικίνδυνο», λέει. «Αλλά αφού αυτό ήθελε. Να πάει εκεί, και μόνο εκεί». Το παιδί απ' τα Χανιά, που ίσα που πέρναγε τις τάξεις στο λύκειο, κι όλο του το μυαλό το είχε στο «μετά». Ο Στέλιος μπήκε στις ειδικές δυνάμεις με το που τελείωσε το σχολείο. Κι αν το απολυτήριό του είναι του 11,6, με τα μόρια των καταδρομέων δεν ήταν δύσκολο να περάσει: 1960 μόρια, 715η θέση στους ειδικούς φρουρούς.

Ισως ήταν η εκπαίδευση στις ειδικές δυνάμεις, ίσως η άγνοια κινδύνου των 20 του χρόνων. Ο Στέλιος ήταν ο μόνος που σήκωσε όπλο εκείνα τα 40 δευτερόλεπτα. «Τον είχα», έλεγε όλη την ώρα στο νοσοκομείο. Μετά, μόνο ο ίδιος ξέρει τι συνέβη. Ο πρόεδρος των ειδικών φρουρών είπε την Τετάρτη το πρωί πως κάποιος συνάδελφος τού κατέβασε το χέρι. Την επομένη, μάθαμε πως έπεσε πάνω του η Σοφία Ψυχογιού όταν τη βρήκαν οι σφαίρες, κι έτσι το όπλο του Στέλιου έχασε το στόχο. Το μόνο σίγουρο είναι πως το όπλο του Στέλιου ήταν ένα 38άρι. «Απ' τα παλιά τα όπλα», λένε οι παλιοί. «Αυτά που μπλοκάρουν». Απέναντι, ο άνδρας με το καλυμμένο πρόσωπο κρατούσε Καλάζνικοφ. Η σφαίρα του AK47 τρυπάει δέκα γιλέκα στη σειρά σαν κι αυτό που φορούσε ο Στέλιος.

Μελλοντικός αστυνομικός

Μπαίνω σ' ένα φόρουμ των αστυνομικών (www.ecfpo.gr/forum.htm), και είναι σα να παρακολουθώ την ιστορία του Στέλιου απ' την αρχή. Το ψευδώνυμο του νεαρού που γράφει, μπορεί να παραπέμπει σε οποιονδήποτε απ' τους δόκιμους της Αγίας Παρασκευής. «Μελλοντικός αστυνομικός» υπογράφει ο νεαρός. Στις 11 Ιουνίου, τη μέρα που βγήκαν τα αποτελέσματα για τους ειδικούς φρουρούς, πανηγυρίζει: «Παίδες πέρασα! Είμαστε συνάδελφοι!». Συνάδελφοι με το Στέλιο, το Γιώργο, τη Σοφία... Μέρα με τη μέρα, βλέπω στα δικά του μηνύματα την κοινή τους πορεία: «3-4 μήνες εκπαίδευση, 1-2 μήνες πρακτική, και θα είμαι ειδικός φρουρός». Κάπου κάπου, διακρίνεις απορία - όπως τη μέρα που περνά ψυχομετρικά. «Μας είπανε», γράφει «ζωγραφίστε

Ο Στέλιος, ο Γιώργος, η Σοφία... Νέα παιδιά που έγιναν ειδικοί φρουροί και, χωρίς λόγο, στόχοι τυφλής τρομοκρατικής βίας

έναν άνδρα και μια γυναίκα. Μετά μας ρωτούσανε από πού είσαι, τι δουλειά έκανες, γιατί θες να μπεις στην αστυνομία...». Και νιώθεις μια ανυπομονησία διαρκή, πότε θ' αρχίσουν όλα. «Θέλω όσο το δυνατόν πιο γρήγορα να πάμε στα τμήματα», γράφει. «Να ξεκινήσουμε να δουλεύουμε».

«Ολες οι μέρες είναι ίδιες», του απαντά ένας παλιός. Δουλειά χωρίς αργίες, χωρίς Σαββατοκύριακα, με ρεπό κινητό. «Κάνεις Ανάσταση στη σκοπιά και Πρωτοχρονιά φυλώντας στόχους». Κι αν είσαι δόκιμος, αμείβεσαι γι' αυτό με 360 ευρώ το μήνα. Αλλά ούτε ο Στέλιος, ούτε η Σοφία ούτε κανείς απ' τους υπόλοιπους είχε πάρει ακόμη τον πρώτο του μισθό. Το τελευταίο μήνυμα του «Μελλοντικού αστυνομικού», το Σεπτέμβρη που κάνει πια πρακτική εξάσκηση σ' ένα αστυνομικό τμήμα, σε αναγκάζει να το διαβάσεις ξανά. «Μια χαρά είναι το Τμήμα», γράφει. «Αλλά αυτοί οι στόχοι, με σκοτώνουν».

Στο «χαρτοκούτι»

Εξω απ' το τμήμα της Αγίας Παρασκευής, η σκοπιά, «το χαρτοκούτι» όπως το λέει ο πρόεδρος των ειδικών φρουρών, απ' τη μέση και πάνω είναι όλο τρύπες. Απ' τα πέντε αυτοκίνητα που ήταν μπροστά απ' το κτίριο, ακόμα βγάζουν σφαίρες. «Εβλεπα το καλάζνικοφ να καίγεται στην κάννη». Αυτό είπαν όλοι στις καταθέσεις. Κι ύστερα, δύο αγόρια να τραβούν ένα σώμα μέσα στο τμήμα, και πίσω τους το τσιμέντο κόκκινο. Το Γιώργο Τσουμάνη τον βρήκαν οι σφαίρες στην κοιλιά και την κνήμη. Ο γιατρός απ' το δίπλα σπίτι τον πρόλαβε όπως τον έσερναν προς το τμήμα. Τι πρώτες βοήθειες να δώσεις; Οι νοσοκόμοι του 401 είπαν πως, πριν τον πάρουν στο χειρουργείο, ο Γιώργος φώναζε να τον αφήσουν μόνο του. Εκείνοι νόμιζαν πως παραληρεί. Ο Γιώργος το κατάλαβε. «Ξέρω πού είμαι, ξέρω πως με πάτε χειρουργείο», είπε. «Αφήστε με μια στιγμή μόνο μου. Να προσευχηθώ θέλω».

Τύχη, Θεός... Ο,τι πιστεύει ο καθένας. Ο,τι κι αν είναι, το Γιώργο τον ευνόησε. Η λαπαροτομία έδειξε τα όργανά του άθικτα. Η γιαγιά του, μια απλή γυναίκα, σχεδόν πανηγυρίζει. «Μπήκαν οι σφαίρες και βγήκαν, κορίτσι μου. Γλιτώσαμε».

Αν ο εγγονός της μπορούσε να μιλήσει, τίποτα τέτοιο δε θα έλεγε. Ο συνάδελφός του, ο Δημήτρης Μαμέλης την έζησε την επίθεση. «Αυτό που νιώθω δεν το λες φόβο», κάνει. Εκείνον η σφαίρα τον βρήκε στην αρβύλα, στο πόδι. Στο Λαγκαδά της Θεσσαλονίκης, οι φίλοι του μιλούν για θαύμα. Αυτοί θυμούνται έναν ανέμελο 25άρη, που παλιά ήταν μαθητής του 11, κι όλο μίλαγε για τις ειδικές δυνάμεις. Την Τρίτη το βράδυ ο Δημήτρης με μια σφαίρα στο πόδι σηκώθηκε μόλις έσκασε η χειροβομβίδα κι έτρεξε προς τους τρομοκράτες. «Δεν ένιωθα πόνο» είπε στον αδελφό του το Σταύρο. «Αγανάκτηση ένιωθα». Οχι για το 38άρι που του έδωσαν κι όλο μπλοκάρει, ούτε για το «χαρτοκούτι» της σκοπιάς, ούτε για το γιλέκο του που το τρυπάνε οι σφαίρες. «Αγανάκτηση που ήρθαν και σήκωσαν όπλο να μας σκοτώσουν». Ο Δημήτρης Μαμέλης είναι πια ειδικός φρουρός.

Ειδικός φρουρός: Δουλειά χωρίς αργίες, χωρίς Σαββατοκύριακα, με ρεπό κινητό. «Κάνεις Ανάσταση στη σκοπιά και Πρωτοχρονιά φυλώντας στόχους». Κι αν είσαι δόκιμος, αμείβεσαι γι' αυτό με 360 ευρώ το μήνα.

Οι «παππούδες», ο «Ε.Α.» και ο Δεκέμβρης 2008

Ποια «σημάδια» οδηγούν στο συμπέρασμα ότι νέα και παλιά τρομοκρατία συνδέονται μέσω προσώπων και μηχανισμών

Του **ΤΑΣΟΥ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ**

Σε μια χρονική περίοδο που οι τρομοκράτες «δεύτερης γενιάς» ήταν ακόμα ανυποψίαστοι για το πώς παρακολουθούσε τις επικοινωνίες τους η αστυνομία, η Αντιτρομοκρατική Υπηρεσία και η ΕΥΠ είχαν καταγράψει τουλάχιστον δύο συγκεντρώσεις στο κέντρο της Αθήνας όπου οι παλαιοί, οι «παππούδες» συζητούσαν το «προπατορικό ερώτημα» αριστερών και αναρχοαριστερών οργανώσεων: «Τι να κάνουμε;». Στις συγκεντρώσεις αυτές, οι αρχές εκτιμούν ότι έλαβαν μέρος πρώην μέλη των «Επαναστατικών Πυρήνων», οργάνωσης που δραστηριοποιήθηκε τη δεκαετία του '90 και από ενέργεια της οποίας σκοτώθηκε μία άτυχη νέα γυναίκα σε κεντρικό ξενοδοχείο της Αθήνας αλλά κανένα από τα μέλη της συνελήφθη.

Ενα χρόνο μετά την εξάρθρωση της «17 Νοέμβρη», το καλοκαίρι του 2002, εκρήγνυνται στις 5 Σεπτεμβρίου του 2003 βόμβες στα κτίρια της οδού Ευελπίδων, την ημέρα που είχαν αρχίσει οι απολογίες των κατηγορουμένων ως μελών της 17Ν, στη δίκη που γίνεται στον Κορυδαλλό. Είναι ένα «σημάδι» ότι η νέα και η παλιά τρομοκρατία συνδέονται μέσω προσώπων, ιδεών και μηχανισμών.

Τα πλέον σοβαρά χτυπήματα της «νέας τρομοκρατίας»

«Επαναστατικός Αγώνας» ή «Σέχτα Επαναστατών» εκτιμάται ως πιθανότερο ενδεχόμενο να αναλάβουν την ευθύνη για την επίθεση στο Α.Τ. Αγίας Παρασκευής. Πρόκειται για δύο οργανώσεις της «νέας τρομοκρατίας» που εμφανίστηκαν μετά την εξάρθρωση της «17Ν».
Ο «Ε.Α.» ξεκίνησε τη δράση του στις 5 Σεπτεμβρίου 2003 και έκτοτε αναβαθμίζει συνεχώς τον εξοπλισμό και την επιχειρησιακή του ικανότητα. Η «Σέχτα Επαναστατών» είναι η μόνη οργάνωση της νέας τρομοκρατίας που ανέλαβε ένα φόνο. Αλλες οργανώσεις της νέας τρομοκρατίας, όπως η «Συνωμοσία Πυρήνων της Φωτιάς», η ΕΝ.Ε.ΔΡΑ. εκτιμάται ότι έχουν ως αφετηρία τις αντιεξουσιαστικές ομάδες των Εξαρχείων.

12 Ιανουαρίου
Η επιχειρησιακή ικανότητα του «Ε.Α.» γίνεται ξεκάθαρη όταν χτυπάει με αντιαρματική ρουκέτα την αμερικανική πρεσβεία στην Αθήνα.

5 Ιανουαρίου
Τα μέλη του «Ε.Α.» αποφασίζουν να σκοτώσουν πυροβολώντας κατά αστυνομικών πίσω από το υπ. Πολιτισμού στα Εξάρχεια. Ο αστυνομικός Διαμ. Μαντζούνης πέφτει βαριά τραυματισμένος από τις σφαίρες.

3 Φεβρουαρίου
Η «Σέχτα Επαναστατών» κάνει την πρώτη της εμφάνιση γαζώνοντας με υπολυβόλο και πιστόλι το Α.Τ. Κορυδαλλού. Δύο εβδομάδες αργότερα πραγματοποιεί ανάλογη επίθεση και κατά του καναλιού Alter.

18 Φεβρουαρίου
Παγιδευμένο όχημα εντοπίζεται στο προαύλιο των κεντρικών γραφείων της Eurobank χωρίς να εκραγεί.

17 Ιουνίου
Ο αρχιφύλακας Νεκτάριος Σάββας πέφτει νεκρός από τις σφαίρες της «Σέχτας Επαναστατών» στα Ανω Πατήσια.

2007 | 2008 | 2009

30 Απριλίου
Μέλη του «Επαναστατικού Αγώνα» γαζώνουν το Α.Τ. Περισσού, ρίχνοντας χειροβομβίδα κατά τη διαφυγή τους, ένα χτύπημα που μοιάζει με αυτό της περασμένης Τρίτης.

23 Δεκεμβρίου
Ο «Ε.Α.» χρησιμοποιεί για πρώτη φορά καλάσνικοφ κατά κλούβας των ΜΑΤ στο Γουδί, πυροβολώντας μέσα από την Πανεπιστημιούπολη.

12 Μαΐου
Τρεις αστυνομικοί έρχονται πρόσωπο με πρόσωπο με τους τρομοκράτες του «Ε.Α.» έξω από τράπεζα στην Αργυρούπολη χωρίς να καταφέρουν να τους συλλάβουν.

2 Σεπτεμβρίου
Εκρηξη αυτοκινήτου παγιδευμένου με εκρηκτικά, εξω από το κτίριο του Χ.Α., στη Λεωφόρο Αθηνών, με υλικές ζημιές και μία τραυματία

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στα πρότυπα της «17Ν»

Ακολουθούν άλλες ενέργειες του «Αγώνα» (Citibank, αστυνομικό τμήμα Καλλιθέας), αλλά η πιο σοβαρή είναι εκείνη στη Λεωφόρο Πέτρου Ράλλη στις 29 Οκτωβρίου 2004. Ο μηχανισμός πυροδοτείται με καλώδιο κατά τα πρότυπα της «17Ν» και στόχο αποτελούν δύο διμοιρίες των ΜΑΤ και ένα «βαν» της αστυνομίας. Οι ανδρες της ΕΛ.ΑΣ., τότε, διασφάλιζαν τα μέτρα τάξης στη δίκη της «17Ν» που γινόταν σε δεύτερο βαθμό. Σε ανύποπτο χρόνο, ο κ. Μιχάλης Χρυσοχοΐδης (το ΠΑΣΟΚ στην αντιπολίτευση) δηλώνει ότι με τις πρώτες αυτές ενέργειες μετά την εξάρθρωση της «17Ν», οι νέοι τρομοκράτες «ήθελαν να δώσουν ένα μήνυμα ότι είμαστε εδώ, ότι δεν εξαφανιστήκαμε. Εχουν σαν στόχο να υπομνήσουν σε όλους τους Ελληνες και τις Ελληνίδες ότι θα συνεχίσει το φαινόμενο ανεξάρτητα από την εξάθρωση των παλαιότερων οργανώσεων...». Σε όλες τις πρώτες αυτές επιθέσεις ο «Αγώνας» χρησιμοποιεί ζελατοδυναμίτιδα που εχει κλαπεί από το ορυχείο στο Προσήλιο της Φωκίδας, δύο μήνες πριν από την πρώτη ενέργεια του Επαναστατικού Αγώνα. Από τα ίδια εκρηκτικά φαίνεται, πάντα κατά την αστυνομία, ότι τροφοδοτήθηκε και μία άλλη οργάνωση η «Λαϊκή Επαναστατική Δράση» (ΛΕΔ) που ανέλαβε την ευθύνη για βομβιστικές επιθέσεις μικρότερης ισχύος. Η αστυνομία θέτει για πρώτη φορά «στον εαυτό της» το ερώτημα «ποιος είναι ο Επαναστατικός Αγώνας» στα τέλη του 2003.

Στους «παππούδες» της τρομοκρατίας, αξιωματούχοι της νυν αλλά και παλαιότερων διοικήσεων της αντιτρομοκρατικής (Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας -ΔΑΕΕΒ) συμπεριλαμβάνουν παλαιότερα μέλη του Επαναστατικού Λαϊκού Αγώνα (ΕΛΑ), της λιγότερο βίαιης και πιο μαζικής οργάνωσης τρομοκρατών της «πρώτης γενιάς». Σε αυτούς συμπεριλαμβάνονται 50άρηδες και 60άρηδες, ακόμα και κάποιος «παλαιός γνώριμος» της αντιτρομοκρατικής που είναι πάνω από 70 ετών. Στις 31/12/2004 άγνωστοι σκοτώνουν στην Κηφισιά τον ειδικό φρουρό Χαράλαμπο Αμανατίδη. Ο Αμανατίδης φρουρεί την οικία του Μαρκ Μπλάδεργουικ, Βρετανού στρατιωτικού ακολούθου και διαδόχου του δολοφονημένου από την «17Ν» Στίβεν Σόντερς. Τα τρία κινητά τηλέφωνα με τα οποία συνομιλούσαν οι δράστες είχαν αγοραστεί στον Πειραιά από γνωστό αντιεξουσιαστή, που είχε κατηγορηθεί και καταδικαστεί για βομβιστικές ενέργειες στο παρελθόν. Ο Αμανατίδης δέχεται στο σώμα του 5 σφαίρες από τις 15 συνολικά που ρίχνουν οι δράστες από τουλάχιστον δύο οπλα: Ενα 9άρι πιστόλι και ένα περίστροφο Μάγκνουμ 357. Οι δράστες φεύγουν από εκεί και με το υποπολυβόλο MP-5 του ειδικού φρουρού. Ουδεμία οργάνωση αναλαμβάνει την ευθύνη για την ενέργεια που στελέχη της ΕΛ.ΑΣ. τη «χρεώνουν» σε ομάδα «έξαλλων» μέσα στον «Επαναστατικό Αγώνα» που δεν ηθελε πια βομβιστικές επιθέσεις αλλά πιο «θεαματικές ενέργειες». Τον Δεκέμβριο του 2005, ο «Αγώνας» τοποθετεί βόμβα στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας στο Σύνταγμα, και η προσοχή των αρχών εστιάζεται σε δύο άτομα. Ο ένας που δουλεύει ως «delivery» παρακολουθείται για ένα μεγάλο διάστημα με «κοριό» έως ότου με απόφαση της πολιτικής ηγεσίας αποφασίζεται να σταματήσει η παρακολούθησή του υπό το φόβο του υψηλού πολιτικού κόστους αν αποκαλύπτετο ο τρόπος παρακολούθησης. Ο ύποπτος «χάνεται» από το «ραντάρ» της αστυνομίας.

Κατά της πρεσβείας

Τον Ιανουάριο του 2007, ο «Επαναστατικός Αγώνας» πραγματοποιεί την πιο εντυπωσιακή ενέργειά του χτυπώντας με αντιαρματικό RPG -7 την αμερικανική πρεσβεία της Αθήνας. Ταυτόχρονα ο «Αγώνας» περνάει από τη χρήση ζελατοδυναμίτιδας στη χρήση αμμωνιδοδυναμίτιδας, ενός μείγματος που χρησιμοποιείται όπως άλλωστε και το RPG -7, κατά κόρον στη Μέση Ανατολή. Ο κ. Μιχ.Χρυσοχοΐδης, πάλι σε ανύποπτο χρόνο, είχε επισημάνει: «...Οταν φέρνεις στη χώρα και χρησιμοποιείς ένα πολύ επικίνδυνο όπλο όπως το αντιαρματικό που χτύπησαν την αμερικανική πρεσβεία, αυτό σημαίνει ότι το όπλο δεν πουλήθηκε στην Ομόνοια, ούτε αγοράστηκε στην Ομόνοια από κάποιον κακοποιό του κοινού εγκλήματος, προφανώς ήλθε μέσα από εκείνα τα δίκτυα και εκείνους τους τρόπους που καθιστούν απόρρητη την παραλαβή και παράδοση».

Οι δηλώσεις Χρυσοχοΐδη γίνονται αμέσως μετά τις επιθέσεις του «Επαναστατικού Αγώνα» εναντίον των αστυνομικών στο Μουσείο, τον Ιανουάριο του 2009, λίγες ημέρες μετά τις ταραχές στην Αθήνα. Οι τρομοκράτες πυροβολούν, με καλάσνικοφ και MP-5, για να σκοτώσουν –τραυματίζεται βαριά ο αστυνομικός Δ. Μαντζούνης– ενώ αποχωρώντας πετούν μια χειροβομβίδα — όπως έκαναν προ ημερών στην Αγία Παρασκευή αλλά και στο τμήμα του Περισσού τον Απρίλιο του 2007. Η πρώτη απόπειρα να χρησιμοποιήσει ο «Αγώνας» ΑΝΦΟ στην Κηφισιά αποτυγχάνει στις αρχές του 2009, αλλά μία νέα απόπειρα στο Χρηματιστήριο Αθηνών έχει καταστροφικά αποτελέσματα (αφού πρώτα οι τρομοκράτες «πειραματιστούν» με μία μικρότερη ποσότητα σε εστιατόριο των Αμπελοκήπων). Η Λεωφόρος Αθηνών μοιάζει με βομβαρδισμένο τοπίο. Μία τουλάχιστον φορά η αστυνομία βρίσκεται πρόσωπο με πρόσωπο με τα μέλη του «Επαναστατικού Αγώνα» στις 12 Μαΐου 2009 στην οδό Γερουλάνου στην Αργυρούπολη. Οι τρομοκράτες απειλούν τους αστυνομικούς με πιστόλι και στη συνέχεια φεύγουν.

Αποκαλύπτουμε τα νέα μοντέλα της Toyota.
Ένα για κάθε φάση της ζωής σας!

TOYOTA

MARKETWAY / PUBLICIS

HYBRID SYNERGY DRIVE
TOYOTA OPTIMAL DRIVE
Minimise & Maximise

Η Toyota σας αποκαλύπτει τα νέα της μοντέλα! Το νέο αυθεντικό πλήρες υβριδικό Prius με Hybrid Synergy Drive και τα ολοκαίνουρια Verso, iQ, Urban Cruiser και Avensis με Toyota Optimal Drive. Ήρθαν για να σας χαρίσουν μέγιστη οδηγική απόλαυση και εξαιρετική οικονομία καυσίμων, προστατεύοντας παράλληλα το περιβάλλον.
Ελάτε στις εκθέσεις Toyota σε όλη την Κύπρο, δείτε τα όλα από κοντά και διαλέξτε αυτό που ταιριάζει καλύτερα στο δικό σας τρόπο ζωής.

Για πληροφορίες:

Λευκωσία 22 400000, Λεμεσός 25 713000, Λάρνακα 24 636488, Πάφος 26 960600, Παραλίμνι 23 740200.
www.toyota.com.cy info@toyota-cyprus.com

Today Tomorrow Toyota

Avensis 1.6 Sedan (Petrol) Valvematic 6-MT: Κατανάλωση καυσίμων (συνδυασμός): 6,5 λ/100χλμ., Εκπομπή CO_2 (συνδ.): 152 γρ/χλμ.
Urban Cruiser 1.33 (Petrol) Dual VVTi 6-MT: Κατανάλωση καυσίμων (συνδυασμός): 5.5 λ/100 χλμ., Εκπομπή CO_2 (συνδυασμός): 129 γρ/χλμ.
Verso 1.6 (Petrol) Valvematic 6-MT: Κατανάλωση καυσίμων (συνδυασμός): 6.8 λ/100 χλμ., Εκπομπή CO_2 (συνδυασμός): 161 γρ/χλμ.
iQ 1.0 3-πορτο Eco grade: Κατανάλωση καυσίμων (συνδυασμός): 4,3 λ/100χλμ., Εκπομπή CO_2 (συνδυασμός): 99 γρ/χλμ.
Prius 1.8 (Hybrid Synergy Drive): Κατανάλωση καυσίμων (συνδυασμός) 3,9λ/100χλμ . Εκπομπή CO_2 (συνδυασμός): 89γρ/χλμ.

Συμπληρώνεται το παζλ στο Μαξίμου

Ο ρόλος των Παμπούκη, Πάγκαλου, Αθανασάκη – Οριστικοποιούνται οι σύμβουλοι του πρωθυπουργού – Ενισχύεται το επικοινωνιακό επιτελείο

Του **Κ.Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Τέσσερις εβδομάδες μετά τη μεγάλη εκλογική νίκη της 4ης Οκτωβρίου, η νέα κυβέρνηση αναζητεί τον βηματισμό της, καθώς βρίσκεται αντιμέτωπη με σωρευμένα προβλήματα αλλά και τις υψηλές προσδοκίες που καλλιέργησαν η έντονη κινητικότητα του πρωθυπουργού κ. Γ. Παπανδρέου, αλλά και αποφάσεις με απήχηση στην κοινή γνώμη, όπως η προσπάθεια εδραίωσης της αξιοκρατίας στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και η περιστολή της κρατικής σπατάλης.

Στενοί συνεργάτες του κ. Γ. Παπανδρέου σε κατ' ιδίαν συζητήσεις τους αναγνωρίζουν πως η κυβέρνηση δεν έχει εκπέμψει μέχρι στιγμής στίγμα πλήρους «αποτελεσματικότητας», αλλά αιτιολογούν τα όποια κενά έχουν ανακύψει με σειρά επιχειρημάτων. Οπως αναφέρουν, το νέο υπουργικό σχήμα βρέθηκε αντιμέτωπο με την ανάγκη διαχείρισης σειράς «κρίσεων» από εκείνη στον λιμένα Πειραιά και το «κρας τεστ» της ελληνικής οικονομίας στην Κομισιόν, μέχρι την αντιμετώπιση του προβλήματος των εργαζομένων στα Stage και την αιματηρή επανεμφάνιση της εγχώριας τρομοκρατίας. Οι ίδιες πηγές προσθέτουν πως η κατάσταση θα αλλάξει άρδην μέχρι το τέλος Νοεμβρίου, οπότε: Πρώτον, θα έχει ολοκληρωθεί πλήρως η διάταξη του Μεγάρου Μαξίμου, δεύτερον θα έχουν ενημερωθεί για το αντικείμενό τους οι νέοι γενικοί γραμματείς των υπουργείων, και τρίτον, θα έχουν οριστικοποιηθεί τα κονδύλια ανά τομέα κυβερνητικής δράσης μέσω του προϋπολογισμού που καταρτίζει ο κ. Γ. Παπακωνσταντίνου.

Εντός της εβδομάδας τελειώνει η εκκρεμότητα με τους γενικούς γραμματείς – Ποια ονόματα ακούγονται και για ποια υπουργεία.

Στο Μέγαρο Μαξίμου έχει ήδη αρχίσει να διαμορφώνεται ένα σχήμα εποπτείας και συντονισμού του κυβερνητικού έργου, που μένει όμως να ολοκληρωθεί: Ο υπουργός παρά τω πρωθυπουργώ κ. Χ. Παμπούκης θα έχει το ρόλο του «ενδιάμεσου» μεταξύ του κ. Γ. Παπανδρέου και των υπουργών του. Ο κ. Θ. Πάγκαλος θα αναλαμβάνει δράση σε περιπτώσεις κρίσεων, όπως συνέβη με την κ. Λούκα Κατσέλη στην υπόθεση της COSCO, αλλά και κατά τη σύγκρουση των κ. Γ. Ραγκούση και Ανδρ. Λοβέρδου για τα Stage. Ο κ. Ν. Αθανασάκης, παρότι διαθέτει «τριψήφιο» νούμερο που του επιτρέπει την απευθείας πρόσβαση στα μέλη του υπουργικού συμβουλίου θα λειτουργεί κατά κύριο λόγο ως πολιτικός σύμβουλος του πρωθυπουργού, ενώ θα έχει λόγο και στον στρατηγικό σχεδιασμό, τον οποίο έχει αναλάβει, παράλληλα με την κατάρτιση του προγράμματος του κ. Γ. Παπανδρέου ο κ. Κ. Θέος, με τα καθήκοντα του κειμενογράφου του πρωθυπουργού να έχουν περιέλθει στον κ. Σ. Χατζόπουλο, και την κ. Ρεγγίνα Βάρτζελη να αποτελεί τον σύνδεσμο του Μεγάρου Μαξίμου με την Κοινοβουλευτική Ομάδα.

Πάντως, με δεδομένα ορισμένα «κενά» που έχουν διαπιστωθεί, σύμφωνα με πληροφορίες, θα υπάρξει συστηματικότερη λειτουργία του τομέα στρατηγικού σχεδιασμού. Επίσης, θα ενισχυθεί το επικοινωνιακό επιτελείο του Μεγάρου Μαξίμου, όπου πέραν του υφυπουργού Επικρατείας κ. Γ. Πεταλωτή ρόλο θα διαδραματίζει, μεταξύ άλλων, ο κ. Γ. Ελενόπουλος που ήδη μετέχει στον πρωινό καφέ. Επίσης, αλλαγές ενδέχεται να υπάρξουν και στη σύνθεση του τελευταίου, καθώς στελέχη όπως οι κ. Γ. Ραγκούσης, Γ. Παπακωνσταντίνου και Δ. Ρέππας απουσιάζουν συχνά λόγω των υπουργικών τους καθηκόντων. Τέλος, εντός της εβδομάδας αναμένεται να οριστικοποιηθεί σε συνεννόηση του κ. Χ. Παμπούκη με τον πρωθυπουργό η σύνθεση των συμβούλων του κ. Γ. Παπανδρέου. Σύμφωνα με πληροφορίες, παρότι αρχικά υπήρχαν σκέψεις να ακολουθηθεί το «οργανόγραμμα» που είχε διαμορφώσει ως πρωθυπουργός ο κ. Κ. Σημίτης, τελικώς αποφασίστηκε να τοποθετηθούν σύμβουλοι σε μια σειρά τομείς «υψηλής προτεραιότητας» για τον κ. Γ. Παπανδρέου, όπως για παράδειγμα η πράσινη ανάπτυξη και η διαφάνεια.

Οπως προαναφέρθηκε, η πλήρης λειτουργία του επιτελείου του κ. Γ. Παπανδρέου εκτιμάται πως θα δώσει ουσιαστική ώθηση στο κυβερνητικό έργο. Στην ίδια κατεύθυνση αναμένεται να συμβάλει η «απεμπλοκή» του κ. Χ. Παμπούκη από το χρονοβόρο και επίπονο έργο της αξιολόγησης των υποψηφίων για θέσεις γενικών γραμματέων, και κυρίως η εγκατάσταση των τελευταίων στα υπουργεία.

Η επιλογή των τελευταίων από επικοινωνιακό όπλο της νέας κυβέρνησης τείνει πάντως να καταστεί σε αχίλλειο πτέρνα, λόγω των καθυστερήσεων που παρατηρούνται στον διορισμό τους. Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, ήδη από την προπερασμένη Παρασκευή στους υπουργούς είχαν σταλεί από το Μέγαρο Μαξίμου οι «μικρές λίστες» με τα ονόματα των υποψηφίων, όμως μέχρι και τα τέλη της εβδομάδας που πέρασε αρκετοί εξ' αυτών δεν είχαν γνωστοποιήσει τις τελικές τους αποφάσεις. Καθοριστικό ρόλο σε τούτο έπαιξε ότι ορισμένοι αναγκάστηκαν να αναθεωρήσουν αρχικές τους επιλογές λόγω της αναίτιας επίθεσης που δέχθηκε ο υπουργός Δικαιοσύνης κ. Χ. Καστανίδης για την τοποθέτηση του κ. Δημήτραινα, ενώ άλλοι δεν έμειναν «ικανοποιημένοι» από τις προτάσεις που τους εστάλησαν. Σε κάθε περίπτωση, απόφαση του κ. Γ. Παπανδρέου είναι εντός της τρέχουσας εβδομάδας η εκρεμμότητα με τους γενικούς γραμματείς να έχει ολοκληρωθεί και ήδη ακούγονται τα ονόματα των κ. Στεφάνου για το Εσωτερικών, Πλασκοβίτη, Μπατζελή, Απέργη για το Οικονομικών, Δρυμούση για το Οικονομίας, Δραγώνα και Κιουλαϊδή για το Παιδείας, Δημόπουλου για το Υγείας, Αλεξανδρή για το Εργασίας, Μπεριάτου και Κάτσικα για το Υποδομών και Νέρη και Παταβούκα για το Πολιτισμού.

Τέλος, παρά τη φιλολογία των ημερών σύμφωνα με την οποία ο πρωθυπουργός προσανατολίζεται να «εγκαταλείψει» το Μέγαρο Μαξίμου, παρότι το θεωρεί δυσλειτουργικό, τούτο δεν πρόκειται να συμβεί καθώς αποτελεί κληροδότημα προς το κράτος που σ' αυτή την περίπτωση θα απολεσθεί για το δημόσιο. Ομως, ο κ. Γ. Παπανδρέου αναζητεί και κάποιο νέο «χώρο» κόντα στη Βουλή κυρίως για τις ανάγκες που προκύπτουν για ευρείες συσκέψεις, καθώς και τις συνεδριάσεις του υπουργικού συμβουλίου.

ΑΠΕ

Ο κ. Χ. Παμπούκης θα έχει τον ρόλο του «ενδιάμεσου» μεταξύ του κ. Γ. Παπανδρέου και των υπουργών του, ο κ. Ν. Αθανασάκης θα λειτουργεί ως πολιτικός σύμβουλος του πρωθυπουργού, ενώ η κ. Ρεγγίνα Βάρτζελη θα αποτελεί τον σύνδεσμο του Μαξίμου με την Κοινοβουλευτική Ομάδα. Αισθητή πάντως είναι η απουσία, λόγω υπουργικών καθηκόντων, του Γ. Παπακωνσταντίνου από τον πρωινό καφέ.

Ο νέος γραμματέας ΠΑΣΟΚ και οι παραπονεμένοι

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Τις πρώτες ημέρες, αμέσως μετά τη συντριπτική εκλογική επικράτηση του ΠΑΣΟΚ και την αναμενόμενη μετοίκηση του κ. Γιάννη Ραγκούση σε κυβερνητικό πόστο, άρχισαν να κυκλοφορούν ενδοκομματικά τα πρώτα ονόματα υποψηφίων γραμματέων. Ο πρωθυπουργός εξ' αρχής άφησε να εννοηθεί ότι και ο νέος γραμματέας θα επιλεγεί με κριτήριο τη λογική της ανανέωσης. Τούτων δοθέντων, στους διαδρόμους της Ιπποκράτους ξεκίνησε δεύτερος γύρος ονομάτων, με έμφαση στους λεγόμενους σαραντάρηδες. Οταν ανακοινώθηκε η ημερομηνία συνεδρίασης του Εθνικού Συμβουλίου για τη διαδικασία ανάδειξης γραμματέα, λίγοι ήξεραν ποιον θα προτείνει ο κ. Γιώργος Παπανδρέου για τη νευραλγική αυτή θέση. Το όνομα του κ. Σωκράτη Ξυνίδη άκουσαν για πρώτη φορά πολλοί από τους 374 οι οποίοι ψήφισαν για γραμματέα στις 10 το πρωί της Παρασκευής 23 Οκτωβρίου.

Με κόστος

Το ίδιο βράδυ ο κ. Ξυνίδης είχε αναδειχθεί γραμματέας του κόμματος, αλλά με κόστος. Ο ίδιος έλαβε 180 ψήφους, έναντι 126 του κ. Γιώργου Παναγιωτακόπουλου, ο οποίος κατήλθε αυτόνομα. Οπως εκτιμούν πολλοί, τα 53 λευκά που περίσσεψαν «χρεώνονται» στην επονομαζόμενη «βενιζελική» πτέρυγα, με τη σημαντική υποσημείωση βέβαια ότι η ψήφος είναι μυστική.

Πρώτο μέλημα των επιτελών του κ. Παπανδρέου στο Μέγαρο Μαξίμου ήταν να αναζητήσουν εάν οι 126 ψήφοι που ουσιαστικά αμφισβήτησαν την προεδρική επιλογή, εντάσσονταν σε κάποιο οργανωμένο ρεύμα, πλην βεβαίως της «Αριστερής Πρωτοβουλίας» του κ. Παναγιωτακόπουλου. Με δεδομένο μάλιστα ότι και δύο αυτόνομοι υποψήφιοι κατόρθωσαν να αφήσουν εκτός Πολιτικού Συμβουλίου ισάριθμες από τις 14 προτάσεις του κ. Παπανδρέου, τους θορύβησε ακόμη περισσότερο. Γρήγορα αντιλήφθηκαν ότι κάτι τέτοιο δεν συνέβαινε. Το πρώτο πράγμα που κατάλαβαν ήταν ότι επρόκειτο για δυσαρέσκεια πολλών μεσαίων στελεχών του Εθνικού Συμβουλίου, με κοινό παρονομαστή την προσωπική προσδοκία που είχαν καλλιεργήσει μετά την ευρεία νίκη του ΠΑΣΟΚ στις εθνικές εκλογές. Συνδικαλιστές, περιφερειακά στελέχη και άλλοι, οι οποίοι επιθυμούσαν, κατά το κοινώς λεγόμενο, «κομμάτι από την πίτα της εξουσίας».

ΑΠΕ

Ο Σωκράτης Ξυνίδης ψηφίζει για την εκλογή νέου γραμματέα του Εθνικού Συμβουλίου και για το Πολιτικό Συμβούλιο του ΠΑΣΟΚ.

Σε ποιους αποδίδονται οι 126 ψήφοι που αμφισβήτησαν την προεδρική επιλογή.

Υπάρχει βέβαια και η άποψη πολλών εξ αυτών που καταψήφισαν τον κ. Ξυνίδη, οι οποίοι εκφράζουν ανησυχία κατά πόσο ο νέος γραμματέας είναι διατεθειμένος να χαράξει στρατηγική κομματική, όχι κατ' ανάγκη ταυτιζόμενη με την κυβερνητική. «Δεν θέλουμε το κόμμα να μπει στην άκρη», λένε χαρακτηριστικά. Τον κ. Ξυνίδη καταψήφισαν ακόμη παλαιά στελέχη, που θεώρησαν ότι έχουν παραγκωνισθεί, προς όφελος μάλιστα των στενών συνεργατών του πρωθυπουργού, περισσότεροι από τους οποίους υπουργοποιήθηκαν.

Ενα άλλο γεγονός που αντιλήφθηκαν όσοι παρατήρησαν τη διαδικασία ήταν η ελλιπής προεργασία για την προώθηση της υποψηφιότητας του κ. Ξυνίδη, σε συνδυασμό με την ενδοκομματική εμβέλεια του νέου γραμματέα. Δεν έλειψαν εκείνοι που θεώρησαν ότι ως στελέχη με παρόμοια διαδρομή, θα μπορούσαν να βρίσκονται οι ίδιοι στη θέση του, παραγνωρίζοντας ότι ο κ. Ξυνίδης εξελέγη βουλευτής στην Ξάνθη, ένα νομό στον οποίο το ΠΑΣΟΚ έλαβε 58,73%, δέκα μονάδες περισσότερες από το 2007. Στην κριτική τους μάλιστα πρόσθεταν ότι πρόσωπα όπως ο κ. Γιάννης Ραγκούσης και η κ. Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου είχαν μεγαλύτερη εμπειρία στους κομματικούς μηχανισμούς από το νέο γραμματέα. Ο κ. Ξυνίδης έχει αντιληφθεί την ύπαρξη της άποψης αυτής, όπως φαίνεται από τις πρώτες δημόσιες τοποθετήσεις του. Διατυπώνει μάλιστα δημοσίως την άποψη ότι οφείλει να πείσει εκείνους που θεωρούν ότι δεν ήταν κατάλληλος για γραμματέας. Γνωρίζει άλλωστε τις πρώτες δυσκολίες που πρόκειται να προκύψουν πολύ σύντομα, με δεδομένο ότι εφόσον προχωρήσει η διοικητική μεταρρύθμιση, η -ούτως ή άλλως- παρωχημένη μορφή της οργάνωσης κατά νομαρχιακές επιτροπές θα πρέπει να υποστεί σοβαρές αλλαγές.

Αξιωματική αντιπολίτευση τριών... ταχυτήτων

Με ποιο τρόπο Μπακογιάννη, Σαμαράς και Αβραμόπουλος ασκούν κριτική στη νέα διακυβέρνηση προκειμένου να αναδείξουν τις διαφορές τους

Του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ**

Θα κερδίσει η «κεντρώα», ο «εθνοκεντρικός» ή ο «συναινετικός»; Αν στα παραπάνω επίθετα ανακαλύψατε αμέσως την ταυτότητα της κ. Ντόρας Μπακογιάννη, του κ. Αντώνη Σαμαρά και του κ. Δημήτρη Αβραμόπουλου, τα επιτελεία τους έχουν πετύχει τον στόχο τους. Αν πάλι οι συγκεκριμένες λέξεις δεν σας λένε και πολλά, μάλλον, συμπάσχετε με την αγωνία των τριών βασικών διαδόχων του κ. Κ. Καραμανλή να μεταδώσουν στους πολίτες ως «πραγματικά μεγάλες» τις ιδεολογικές διαφορές τους. Αγωνία που διεφάνη και από τον γενικόλογο όρο «κοινωνικό φιλελευθερισμό» που επέλεξαν οι δύο πρώτοι και τον ακόμη πιο ασαφή «πολιτικό φιλελευθερισμό» που ανέδειξε ο τρίτος ως τη «νέα» ιδεολογική ταυτότητα που κατά την άποψή τους πρέπει να υπηρετήσει η Ν.Δ.

Προφανώς δεν είναι εύκολο σε τρεις υπουργούς μιας κυβέρνησης που συνετρίβη πριν από 25 μέρες να αποκηρύξουν τα έργα και τις ημέρες της. Ούτε βέβαια και να αποδοκιμάσουν ευθέως τις επιλογές του απερχόμενου πρωθυπουργού, όταν μέχρι πρότινος του έπλεκαν δημοσίως το εγκώμιο ως στενοί του συνεργάτες.

Για τον λόγο αυτό οι τρεις υποψήφιοι διάδοχοι, κατ' ανάγκην ακολουθούν μέχρι στιγμής τη μάλλον άχαρη τακτική της προσπάθειας απαξίωσης της νέας διακυβέρνησης, γνωρίζοντας βέβαια ότι δεν πολυπείθουν, λόγω του θετικού τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίζεται –μέχρι τώρα τουλάχιστον– η νέα κυβέρνηση. Φάνηκε αυτό κυρίως με τα υπερβολικά σχόλια που έκαναν για τον τρόπο που χειρίστηκε η κ. Λούκα Κατσέλη την υπόθεση της Cosco στο λιμάνι του Πειραιά. Ενόσω η απεργία έληγε, η κ. Μπακογιάννη καλούσε την υπουργό «να αναλογιστεί τους χιλιάδες επαγγελματίες που υφίστανται τις συνέπειες από τις λαϊκίστικες εξαγγελίες του ΠΑΣΟΚ», ο κ. Σαμαράς υπερθεμάτιζε ότι «τραυματίζεται διεθνώς η επενδυτική αξιοπιστία της χώρας» και ο κ. Αβραμόπουλος μιλούσε για «θύελλες που έσπειρε πολύ νωρίς η επικίνδυνη ανευθυνότητα του ΠΑΣΟΚ».

Πλέον αμήχανα, αντιθέτως, «υποδέχθηκαν» οι διάδοχοι του κ. Καραμανλή την εκτίναξη του ελλείμματος από τον κ. Γ. Παπακωνσταντίνου στο 12,5% του ΑΕΠ. Και οι τρεις καταλόγισαν μεν στο ΠΑΣΟΚ ότι «φουσκώνει τα νούμερα προχωρώντας σε αλόγιστες παροχές», αλλά απέφυγαν να υπερασπισθούν ενθέρμως την πολιτική της Ν.Δ., αντιλαμβανόμενοι προφανώς ότι οι οικονομικές επιλογές της ήταν ένας από τους λόγους που συνετρίβη στις εκλογές.

Οσο περνούν οι μέρες, πάντως, και η μάχη της ψηφοφορίας πλησιάζει, είναι αλήθεια ότι οι επίδοξοι διάδοχοι επιχειρούν δειλά δειλά κάποιες αυτοκριτικές αναφορές για την προηγούμενη 5ετία, όσο και να καταστήσουν εμφανείς κάποιες μεταξύ τους διαφορές.

Οσο η μάχη της ψηφοφορίας πλησιάζει, οι τρεις υποψήφιοι διάδοχοι επιχειρούν κάποιες αυτοκριτικές αναφορές στην προηγούμενη πενταετία.

Πλέον ενδεικτικός ήταν ο τρόπος που αντέδρασαν στην αιφνίδια κατάργηση των stage. Ενώ η κ. Ντόρα Μπακογιάννη παραδέθηκε ότι η Ν.Δ. χειρίστηκε με εσφαλμένο τρόπο τις ιδιότυπες αυτές συμβάσεις, ο κ. Σαμαράς όχι μόνον μίλησε για «απίστευτη εκδικητικότητα του ΠΑΣΟΚ», αλλά υποσχέθηκε να προσφέρει «στα χιλιάδες απολυμένα παιδιά» μέχρι και νομική υποστήριξη! Κάπου στο ενδιάμεσο κινήθηκε –ως συνηθίζει– ο κ. Δημ. Αβραμόπουλος, που «στάθηκε στο πλευρό όσων υφίστανται την επιλογή του ΠΑΣΟΚ» και δεσμεύθηκε να ασκήσει «κάθε πολιτική πίεση για να αναθεωρηθεί η απόφαση».

Το τελευταίο παράδειγμα είναι μάλλον χαρακτηριστικό του τρόπου που θα κινηθούν και στη συνέχεια οι τρεις βασικοί διεκδικητές.

Αγχος της ταμπέλας

Οι συνεργάτες του κ. Σαμαρά δεν κρύβουν το άγχος τους να απαλλαγούν από την ταμπέλα της «λαϊκής Δεξιάς» και να προσδώσουν στον εκλεκτό τους τον χαρακτήρα του «σύγχρονου κεντροδεξιού» που απευθύνεται πρωτίστως στη μεσαία τάξη και θέλει το κράτος να προστατεύει την ανταγωνιστικότητα προς όφελός τους. Παράλληλα, ωστόσο, προσδίδουν έμφαση σε αυτό που ο ίδιος ονομάζει «σύγχρονο πατριωτισμό» και υπογραμμίζουν την ανάγκη της ασφάλειας των πολιτών μέσω μιας ενεργού αστυνομίας. Κλείνουν έτσι εμφανώς το μάτι στους ψηφοφόρους του κ. Παν. Ψωμιάδη στο ενδεχόμενο ενός δεύτερου γύρου.

«Είναι σε όλους γνωστό πως η Ντόρα είναι μια σύγχρονη κεντρώα πολιτικός» απαντούν με νόημα οι συνεργάτες της κ. Μπακογιάννη, όταν καλούνται να αναδείξουν τις διαφορές της από τον κ. Σαμαρά. Ως κοινωνικό φιλελευθερισμό προσδιορίζουν «ένα κράτος με δίχτυ ασφαλείας σε όσους έχουν πραγματικά ανάγκη» και προτάσσουν την ανάγκη δραστικών μεταρρυθμίσεων. Το άγχος τους, ωστόσο, μήπως η κεντρώα αυτή τάση της κ. Μπακογιάννη την αποξενώνει από τους αμιγώς δεξιούς ψηφοφόρους της Ν.Δ. προδίδεται όταν σπεύδουν να υποστηρίξουν ότι «πρώτη εκείνη είχε μιλήσει για σύγχρονο πατριωτισμό από το 2007...

Μια «μεγάλη δημοκρατική Κεντροδεξιά» με «ριζοσπαστικές αποφάσεις» (και όχι απλές μεταρρυθμίσεις) περιγράφουν οι συνεργάτες του κ. Δημ. Αβαμόπουλου για να «σκιαγραφήσουν» το δικό του όραμα. Παραδέχονται, μάλιστα, την ατολμία της Ν.Δ. να επανιδρύσει το κράτος και υπεραμύνονται της ανάγκης ενός άλλου φορολογικού συστήματος χωρίς ωστόσο να μπαίνουν και σε λεπτομέρειες. Αν πάντως είναι σε κάτι απολύτως σαφείς είναι ότι ο κ. Αβραμόπουλος δεν θα λάβει δημοσίως θέση σε περίπτωση που υπάρξει δεύτερος γύρος ανάμεσα στην κ. Μπακογιάννη και τον Αντ. Σαμαρά.

Θα αναρωτιέστε, ίσως, αν όλες αυτές οι ιδεολογικοπολιτικές αναζητήσεις θα παίξουν ρόλο στη μάχη της διαδοχής. Μάλλον όχι, αν αναλογιστεί κανείς ότι στη χώρα μας η ίδια η προσωπικότητα κάθε υποψηφίου αρχηγού και η ομάδα που τη στηρίζει συχνά θέτουν σε δεύτερη μοίρα εξαγγελίες και υποσχέσεις.

Με το δεδομένο αυτό δεν είναι τυχαίο ότι –παρά τις δημόσιες εξαγγελίες τους– και οι τρεις υποψήφιοι προσπαθούν τις τελευταίες ημέρες να διασφαλίσουν όσο το δυνατόν ευρύτερη υποστήριξη από στελέχη των οποίων ο λόγος εκτιμούν ότι μπορεί να επηρεάσει τους ψηφοφόρους της Ν.Δ. Εχουν βέβαια παράλληλα το βλέμμα τους στις δημοσκοπήσεις, γνωρίζοντας ότι φαβορί μέχρι στιγμής είναι η κ. Μπακογιάννη με τον κ. Σαμαρά να ακολουθεί και τον κ. Αβραμόπουλο να έρχεται τρίτος. Οι ειδικοί, ωστόσο, ουδόλως υποτιμούν τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει το ποσοστό που θα λάβει και ο κ. Παν. Ψωμιάδης. Λένε μάλιστα πως αν αυτό είναι μεγαλύτερο από τη διαφορά που θα έχει η κ. Μπακογιάννη από τον κ. Σαμαρά, τη δεύτερη Κυριακή όλα τα ενδεχόμενα θα είναι ανοιχτά...

www.porsche.com.cy

Δεν έχουμε απολύτως καμία εμπειρία σε βαριές, συμβατικές λιμουζίνες. Ευτυχώς.

Η Νέα Porsche Panamera ήρθε.

Άνετο και γρήγορο ταυτόχρονα. Ένα σπορ αυτοκίνητο. Με 4 πόρτες και 4 θέσεις. Με την άνεση μιας λιμουζίνας και με μια τεχνολογία ειδικά σχεδιασμένη για χαμηλότερη κατανάλωση καυσίμου με Άμεσο Ψεκασμό Καυσίμου (DFI) και VarioCam Plus, προαιρετικό κιβώτιο 7 ταχυτήτων Porsche Doppelkupplung (PDK) και αυτόματη λειτουργία παύσης/εκκίνησης. Ήρθε για να σας συνοδέψει στην υψηλότερη κλάση.

PORSCHE

A.I.MOTOKINISI GROUP
ΕΠΙΣΗΜΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ PORSCHE

PORSCHE CENTRE CYPRUS
Μεγάρων 15, Τ.Κ. 12773
CY 2032 Στρόβολος, Λευκωσία
Τηλ.: 7777 1 911
Φαξ: 7777 2 911
E-mail: info@porsche.com.cy

Πωλήσεις • Συνεργείο • Ανταλλακτικά
Αξεσουάρ • Tequipment • Travel Club

100 YEARS PORSCHE

BUYBACK SCHEME PORSCHE

Panamera S: Εκπομπές Ρύπων CO_2 (gr/km): 253, Κατανάλωση (lt/100km) - Εντός πόλης: 16 - Εκτός πόλης: 7.9 - Μικτός κύκλος: 10.8

Ραντεβού για αντιπαράθεση στο συνέδριο

Οι υποψήφιοι για την ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας θα μετρήσουν τις δυνάμεις τους ενώπιον των συνέδρων

Των **ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ – ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ**

Στο έκτακτο συνέδριο του ερχόμενου Σαββάτου δίνουν πλέον ραντεβού οι υποψήφιοι για την ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας. Και οι τέσσερις, Ντόρα Μπακογιάννη, Δημήτρης Αβραμόπουλος, Αντώνης Σαμαράς και Παναγιώτης Ψωμιάδης, θα αξιοποιήσουν την ευκαιρία για να απευθυνθούν στους περίπου 3.500 παρευρισκόμενους συνέδρους, οι οποίοι, λόγω των ιδιοτήτων τους, θεωρείται ότι διαθέτουν σημαντικά ερείσματα στην οργανωμένη βάση της Νέας Δημοκρατίας.

Από την προσέλευση που θα υπάρξει, θα δοθεί ένα πρώτο δείγμα των τάσεων που καταγράφονται και αφορούν όχι μόνο τα πρόσωπα, αλλά και το βαθμό συμμετοχής στην εκλογική διαδικασία. Το στοιχείο του βαθμού συμμετοχής είναι κρίσιμο για τα επιτελεία των τριών βασικών διεκδικητών, διότι από τον τελικό αριθμό των συμμετεχόντων στις εκλογές θα εξαρτηθούν σε μεγάλο βαθμό τα ποσοστά των υποψηφίων στον πρώτο γύρο. Αν και οι μέχρι σήμερα δημοσκοπήσεις καταγράφουν απροθυμία συμμετοχής της πλειονότητας των μελών του κόμματος, οι διεκδικητές της ηγεσίας αισιοδοξούν πως η εικόνα αυτή θα ανατραπεί και οι γαλάζιοι ψηφοφόροι θα προσέλθουν μαζικά στις κάλπες. Σε κάθε περίπτωση, ωστόσο, οι επιδιώξεις των τεσσάρων είναι διαφορετικές και, συχνά, αντίθετες και προς τις επίσημες τοποθετήσεις τους.

Ο Κ. Καραμανλής εξακολουθεί να παρακολουθεί τα διαδραματιζόμενα από απόσταση και τηρεί αυστηρή ουδετερότητα

Ο κ. Σαμαράς είναι προφανές πως επιθυμεί ένα εκλεκτορικό σώμα μεγαλύτερο από το συνέδριο, ώστε να αποδυναμωθεί η επιρροή της κ. Μπακογιάννη στα κομματικά στελέχη, αλλά όχι και... εντελώς ανοικτό, καθώς η δική του επιρροή είναι ισχυρότερη στην οργανωμένη βάση του κόμματος παρά στους «φίλους», στους οποίους προσβλέπει ο Δ. Αβραμόπουλος.

Στη συνεδρίαση της κεντρικής επιτροπής θα επιβεβαιωθεί η στάση του κ. Κ. Καραμανλή και των συνεργατών του. Η φωτογραφία από την προηγούμενη συνεδρίαση της Κ.Ε του κόμματος.

Τα πρώτα κέρδη

Στην αντίστροφη μέτρηση για την ανάδειξη του νέου αρχηγού στις 29 Νοεμβρίου, οι τρεις βασικοί διεκδικητές της ηγεσίας μετρούν τα πρώτα κέρδη και ζημίες, προκειμένου να επανακαθορίσουν τις στρατηγικές τους για τον πρώτο και πιθανότατα τον δεύτερο γύρο. Η κυρία Μπακογιάννη εισέρχεται στην τελική ευθεία με μία βασική επιδίωξη: να διατηρήσει την απόσταση «ασφαλείας» που μέχρι σήμερα τής δίνουν οι δημοσκοπήσεις, ώστε στον δεύτερο γύρο να διεκδικήσει τη νίκη με τον αέρα του φαβορί. Τον ακριβώς αντίθετο στόχο έχει ο Αντ. Σαμαράς, ο οποίος θα δώσει τον νυν υπέρ πάντων αγώνα για να φτάσει τη διαφορά του από την κυρία Μπακογιάννη «στον πόντο». Κάτι τέτοιο θα του επιτρέψει, όπως λένε οι συνεργάτες του, να διεκδικήσει με αξιώσεις την εκλογή του στον δεύτερο γύρο. Ενας πολύ κρίσιμος παράγοντας στη στρατηγική των δύο αναφερθέντων αντιπάλων είναι αν θα επιλέξει να φτάσει μέχρι το νήμα ο Δημ. Αβραμόπουλος. Ο ίδιος επέμενε μέχρι και το βράδυ της Παρασκευής ότι δεν υπάρχει καμία περίπτωση αποχώρησής του και ότι από την ερχόμενη Κυριακή, οπότε θα ξεκινήσει και επισήμως τις περιοδείες του ανά την επικράτεια, τα ποσοστά του θα διαφοροποιηθούν σημαντικά. Αποφασισμένος να φτάσει μέχρι το νήμα δηλώνει και ο τέταρτος υποψήφιος, Παν. Ψωμιάδης, ο οποίος, λόγω των χαρακτηριστικών της υποψηφιότητάς του, φιλοδοξεί μόνο να καταγράψει ένα καλό ποσοστό. Στο ερώτημα τι θα πράξει στον δεύτερο γύρο, ο κ. Ψωμιάδης δεν απαντά.

«Θεσμικός»

Ο Κ. Καραμανλής εξακολουθεί να παρακολουθεί τα διαδραματιζόμενα από απόσταση (σ.σ.: τέτοια, που προκαλεί εκνευρισμό στο εσωτερικό του κόμματος) και τηρεί αυστηρή ουδετερότητα έναντι των τεσσάρων διεκδικητών. Θα παραμείνει μέχρι τέλους «θεσμικός», όπως άλλωστε επιβεβαιώθηκε και κατά τη χθεσινή συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής. Οι συνεργάτες του, ωστόσο, έχουν ήδη αρχίσει να παίρνουν θέση υπέρ του ενός ή του άλλου υποψηφίου. Από τις μέχρι σήμερα μετατοπίσεις, καταγράφεται σημαντική διείσδυση της κυρίας Μπακογιάννη στο λεγόμενο καραμανλικό στρατόπεδο, αφού στο πλευρό της έχουν ταχθεί άλλοτε στενοί συνεργάτες του τέως πρωθυπουργού, όπως οι Πρ. Παυλόπουλος και Γιάνν. Παπαθανασίου. Στην αντίπερα όχθη επέλεξαν να μετακινηθούν ο Ιω. Ανδριανός, ο Παν. Λιβαδάς, οι οποίοι υποστηρίζουν την υποψηφιότητα του Αντ. Σαμαρά. Πληροφορίες στρατολογούν άλλοτε στο ένα στρατόπεδο και άλλοτε στο άλλο τον πρώην κυβερνητικό εκπρόσωπο Ευάγγελο Αντώναρο, ο οποίος αποφεύγει τις δημόσιες τοποθετήσεις και μοιάζει μάλλον να κλίνει προς την πλευρά της τέως υπουργού Εξωτερικών.

«Παράθυρο»

Πάντως, παρότι θεωρητικά το παζλ των υποψηφιοτήτων έχει κλείσει, βουλευτές και στελέχη της Ν.Δ. εξακολουθούν να αφήνουν ένα μικρό παράθυρο ανοικτό για εκδήλωση και άλλης υποψηφιότητας. Φωτογραφίζουν, μάλιστα, τον κ. Αρη Σπηλιωτόπουλο, ο οποίος έχει ήδη δημοσιοποιήσει τη διαφωνία του με τους χειρισμούς της επιτροπής συνεδρίου, ενώ έχει αμφισβητήσει ευθέως τη δυνατότητά της να ορίζει χρονοδιαγράμματα. Ο ίδιος συνεχίζει να αντιμετωπίζει με επιφύλαξη τις εισηγήσεις για συμμετοχή του στην κούρσα. Ενδεχομένως, θα το επεδίωκε αν, όπως είχε συμβεί με τον Κ. Καραμανλή, ερχόταν αντιμέτωπος με μια κίνηση βουλευτών και στελεχών υπέρ της δικής του υποψηφιότητας ή εάν το κλίμα πόλωσης μεταξύ Ντόρας Μπακογιάννη και Αντώνη Σαμαρά γίνει εκρηκτικό, επιτρέποντας μιαν άλλη ενωτική υποψηφιότητα.

Διακριτή, εν όψει και του έκτακτου συνεδρίου, παραμένει και η παρουσία του κ. Βαγγ. Μεϊμαράκη, ο οποίος, αν και έχει παραδεχθεί δημοσίως ότι στηρίζει την υποψηφιότητα της κυρίας Μπακογιάννη, τις προηγούμενες ημέρες αιφνιδίασε τους συναδέλφους του τασσόμενος υπέρ της πρότασης του Δημ. Αβραμόπουλου.

Ντόρα Μπακογιάννη

Πρόγραμμα με ριζικές αλλαγές

Με εφαλτήριο τις επτά προτάσεις που έχει ήδη παρουσιάσει για τον εκσυγχρονισμό της Ν.Δ., μεταξύ των οποίων και η 4ετής θητεία του προέδρου, εισέρχεται η Ντόρα Μπακογιάννη στην τελική ευθεία της προεκλογικής περιόδου. Επόμενο βήμα, πιθανότατα μετά το συνέδριο της 7ης Νοεμβρίου, θα είναι η παρουσίαση ενός τολμηρού κυβερνητικού προγράμματος, με δεσμεύσεις για ριζικές αλλαγές, ρήξεις και ανατροπές στο πολιτικό σύστημα, στο Δημόσιο, στη σχέση κράτους-πολίτη.

Στο επιτελείο της κ. Μπακογιάννη παρακολουθούν με ιδιαίτερη προσοχή την προεκλογική στρατηγική του κ. Αντ. Σαμαρά και δηλώνουν ότι δεν πρόκειται να εμπλακούν σε μία μετωπική αντιπαράθεση ή καταμέτρηση δυνάμεων. «Μπορούμε να διοργανώσουμε μία μεγάλη συγκέντρωση ή πολλές μικρότερες όπου και θα υπάρξει διάλογος με τους πολίτες» σημειώνουν χαρακτηριστικά, γνωρίζοντας ότι το επόμενο διάστημα θα ενταθεί το παιχνίδι εντυπώσεων περί τη δυναμική των υποψηφίων.

Η κ. Μπακογιάννη θα επιδιώξει το προσεχές διάστημα να καταστούν ορατές οι διαφορές μεταξύ των υποψηφίων σε ζητήματα αιχμής όπως η οικονομία, η διοίκηση, η εξωτερική πολιτική (με κυρίαρχο το Σκοπιανό όπου ο κ. Σαμαράς θα κληθεί να τοποθετηθεί αν αποδέχεται τη θέση της κυβέρνησης Καραμανλη περί σύνθετης ονομασίας) ενώ για τα «εσωκομματικά» θα επιμείνει ότι η ίδια «έχει γυρίσει σελίδα» χωρίς όμως να οδηγεί στη λήθη τις πράξεις των ανταγωνιστών της.

Σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις, η κ. Μπακογιάννη εμφανίζεται δεδομένη για τον δεύτερο γύρο της αναμέτρησης. Μπροστά σε αυτό το ενδεχόμενο επιχειρεί ήδη να «εξουδετερώσει» κινήσεις συνυποψηφίων της για τη συγκρότηση ενός, εναντίον της, μετώπου. Κεντρικές συνεργασίες με όσους υποψηφίους μείνουν εκτός θα επιδιωχθούν, έστω κι αν ουδείς μπορεί να καθοδηγήσει μεγάλη μάζα ψηφοφόρων.

Η κ. Μπακογιάννη θα επιμείνει στο ότι η ίδια, μπορεί να προσελκύσει στη Ν.Δ. την κρίσιμη για τη διακυβέρνηση μάζα των ψηφοφόρων που επέλεξαν στις πρόσφατες εκλογές το ΠΑΣΟΚ.

Αντώνης Σαμαράς

Διάχυση των ευκαιριών

Με πολιορκητικό κριό τον κοινωνικό φιλελευθερισμό και με έναν λόγο αιχμηρό, έντονα αντιπολιτευτικό αλλά και απολύτως «στοχευμένο», ο Αντ. Σαμαράς κλιμακώνει τις περιοδείες του και ετοιμάζεται πυρετωδώς για τη μεγάλη εκδήλωση, την Τετάρτη στο Μπάντμιντον, αλλά και την ομιλία του στο έκτακτο συνέδριο. Ο κ. Σαμαράς τάσσεται υπέρ ενός αναπτυξιακού μοντέλου, το οποίο προβλέπει ανταγωνιστικότητα παντού, με διάχυση των εισοδημάτων και των ευκαιριών, ενώ αναδεικνύει τον πατριωτισμό ως βασική προϋπόθεση της αναπτυξιακής προσπάθειας.

Στο επιτελείο του επικρατεί ικανοποίηση για τον πολύ θετικό, όπως λένε, απόηχο της περιοδείας στη Μακεδονία, ενώ οι συνεργάτες του αφήνουν να εννοηθεί ότι καθ' οδόν προς τις κάλπες οι επαφές με τη βάση θα πυκνώσουν.

Ενδεικτικό είναι το πρόγραμμα που έχει εκπονηθεί για σήμερα, αφού ο κ. Σαμαράς θα ξεκινήσει την ημέρα του περιοδεύοντας σε Περιστέρι και Μαρούσι και στη συνέχεια θα αναχωρήσει για τα Ιωάννινα (λίκνο του Ευάγγελου Αβέρωφ), όπου το βράδυ θα μιλήσει σε συγκέντρωση πολιτικών του φίλων.

Ο Μεσσήνιος πολιτικός θεωρεί ότι το βασικό του πλεονέκτημα είναι η διείσδυση που εμφανίζει η υποψηφιότητά του στους οπαδούς του κόμματος, σε αντίθεση με την κυρία Μπακογιάννη, που όπως λένε οι πολιτικοί του φίλοι, καταγράφει πολύ μεγαλύτερη επιρροή στα στελέχη του κόμματος. Ενα δεύτερο σημείο που διαφοροποιεί πλήρως τη στρατηγική του από τους άλλους υποψήφιους είναι ότι σε κάθε του παρουσία «στοχεύει» πολιτικά σε συγκεκριμένα ακροατήρια.

Την τελευταία εβδομάδα, ο κ. Σαμαράς δεν έχασε ευκαιρία να πλέκει το εγκώμιο του Δημ. Αβραμόπουλου για τη συνεισφορά του στην προσπάθεια διεύρυνσης του εκλογικού σώματος. Η στάση αυτή είναι προφανές ότι απορρέει από τη στρατηγική του δεύτερου γύρου που έχει εκπονηθεί στο στρατηγείο του κ. Σαμαρά, ενώ συνειρμικά ενισχύει την εικόνα ενός «αντιντορικού μετώπου», το οποίο θεωρείται ότι ευνοεί τους εκλογικούς σχεδιασμούς του Μεσσήνιου πολιτικού.

Δημήτρης Αβραμόπουλος

Σενάρια αλλά και αισιοδοξία

Να αντιπαλέψει τα σενάρια που τον φέρουν προ των πυλών της αποχώρησης από την κούρσα καλείται ο κ. Δημήτρης Αβραμόπουλος. Η σφοδρή σύγκρουση με τον κ. Δ. Σιούφα επί της διαδικασίας χαρακτηρίστηκε από αρκετούς ως το πρώτο βήμα για μία αιτιολογημένη απόσυρσή του από τη διαδικασία. Ο ίδιος υπήρξε κάθετος κάνοντας λόγο για... «παπαγαλάκια» και δηλώνοντας αποφασισμένος να παραμείνει και να παλέψει ακόμη και «με σημαδεμένα χαρτιά».

Ο πρώην υπουργός Υγείας δεν χάνει ευκαιρία να βάλει εναντίον των κομματικών μηχανισμών, υποσχόμενος παράλληλα την κατάργησή τους, ενώ επιμένει στην ανάγκη ομαλής πορείας του κόμματος, διαβλέποντας ότι η όξυνση της αντιπαράθεσης μεταξύ των στρατοπέδων της Ντόρας Μπακογιάννη και του Αντώνη Σαμαρά μπορεί να λειτουργήσει υπέρ του, ως πόλου ενότητας. Παρά το πρώτο κύμα δημοσκοπήσεων, στο επιτελείο του κ. Δημήτρη Αβραμόπουλου δεν λείπει η αισιοδοξία για την έκβαση της εκλογικής μάχης. Ο ίδιος αρνείται έστω και να συζητήσει το ενδεχόμενο να βρεθεί εκτός δεύτερου γύρου, «γιατί δεν με ρωτάτε τι θα κάνω αν βγω πρώτος ή δεύτερος» απαντά, και προσθέτει ότι η κούρσα μόλις άρχισε.

Δημόσια δήλωση βουλευτή υπέρ του δεν έχει υπάρξει μέχρι σήμερα, με τον Δ. Αβραμόπουλο να σημειώνει ότι το έχει ζητήσει από τους φίλους του προκειμένου να μην χαραχθούν διαχωριστικές γραμμές εντός κοινοβουλευτικής ομάδας. Ωστόσο, οι πρόσφατες δημόσιες τοποθετήσεις υπέρ των θέσεών του για τη διαδικασία εκλογής από τους Αρη Σπηλιωτόπουλο και Βαγγέλη Μεϊμαράκη του έδωσαν πόντους στο εσωκομματικό παίγνιο. Παρά το γεγονός ότι το προφίλ του μοιάζει πλέον πολυσυλλεκτικό, συγκρινόμενο με τους ανταγωνιστές του, κομματικά στελέχη καταγράφουν την απουσία σαφούς στίγματος ως το σημαντικότερο μειονέκτημα της υποψηφιότητας Αβραμόπουλου. Οι συνεργάτες του απαντούν ότι η προεκλογική εκστρατεία δεν έχει αρχίσει ακόμη. Ο κ. Αβραμόπουλος προγραμματίζει να διατυπώσει στο συνέδριο της προσεχούς εβδομάδος τις θέσεις του για την αναδιοργάνωση και λειτουργία της Ν.Δ.

Παναγιώτης Ψωμιάδης

Αγώνας μέχρι το «νήμα»

Σε πόλο έλξης των λοιπών συνυποψηφίων του έχει αναδειχθεί εσχάτως ο Παν. Ψωμιάδης, ο οποίος επαναλαμβάνει σε όλους τους τόνους ότι δεν προτίθεται να εγκαταλείψει και ότι θα φτάσει μέχρι το «νήμα», επιδιώκοντας να εξασφαλίσει ένα ποσοστό που θα τον καταστήσει διακριτό παίκτη την επομένη της εκλογής. Αυτό ακριβώς το ποσοστό αποτελεί και μήλον της έριδος για όποιους εκ των υποψηφίων περάσουν στον δεύτερο γύρο, μιας και ο κ. Ψωμιάδης εμφανίζεται δεδομένα τέταρτος. Διόλου τυχαία, το εορταστικο διήμερο της 28ης Οκτωβρίου πέρασαν από το γραφείο του και οι τρεις συνυποψήφιοί του, Ντόρα Μπακογιάννη, Δημ. Αβραμόπουλος και Αντ. Σαμαράς.

Ο νομάρχης Θεσσαλονίκης δεν δυσκολεύτηκε να συμφωνήσει με τον Δημ. Αβραμόπουλο ότι στη διαδικασία της εκλογής πρέπει να λάβουν μέρος και οι φίλοι του κόμματος. Ανάλογη πολιτική «ευγένεια» επέδειξε και στη συνάντησή του με την Ντόρα Μπακογιάννη. Παρότι η πρώην υπουργός Εξωτερικών είχε εκ διαμέτρου αντίθετη άποψη από τον Δημ. Αβραμόπουλο, ο κ. Ψωμιάδης βρήκε ένα σημείο για να συμφωνήσει και με εκείνη, σημειώνοντας ότι «εγώ την τιμάω την υπογραφή μου». Με τον κ. Σαμαρά, η συνάντηση είχε επιπλέον ενδιαφέρον. Ο κ. Ψωμιάδης χάρισε στον Μεσσήνιο πολιτικό ένα ασημένιο πρόπλασμα με τη μορφή του Μεγάλου Αλεξάνδρου και το βιβλίο «Μακεδονισμός» της Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών. Πολλοί σπεύδουν να προεξοφλήσουν ότι οι δυο τους θα συμπορευθούν σε ενδεχόμενο δεύτερο γύρο. Αυτό δείχνουν να πιστεύουν, τουλάχιστον, υποστηρικτές του κ. Σαμαρά όπως ο Γιάννης Μανώλης.

Το δεδομένο είναι ότι ο κ. Ψωμιάδης, έστω κι αν δεν κατόρθωσε να εξασφαλίσει προβεβλημένα ονόματα από τη Μακεδονία στη λίστα υποστηρικτών του, διότι όπως παραδέχθηκε και ο ίδιος «οι περισσότεροι προτίμησαν να πάνε με τους άλλους», μπορεί ήδη από την 30η Νοεμβρίου να διαλέξει ποιον ακριβώς ρόλο θα ήθελε να διαδραματίσει στην περιοχή της Θεσσαλονίκης. Θεωρείται απίθανο ότι εις εκ των συνυποψηφίων του και, συνεπώς, πιθανών αρχηγών θα του αρνηθεί.

20% OFF

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΙΣΧΥΕΙ
ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΝΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟ

SIMPLY BY smeg

technology with style

• **ΛΕΥΚΩΣΙΑ:** Στασίνου 5, Έγκωμη, Τηλ.: 22 357451 • **ΛΕΜΕΣΟΣ:** Λεωφ. Μακαρίου Γ110, Τηλ.: 25 337818
• **ΠΑΦΟΣ:** Λεωφ. Γρίβα Διγενή 30, Τηλ.: 26 932001 • **ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ:** 1ης Απριλίου 63, Τηλ.: 23 820340

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΗΛΙΑΔΗΣ

Παράδοση με Συνέχεια

Νίκησε η Τσεχία δεν κέρδισε το Περιβάλλον

Οι ηγέτες της Ε.Ε. επικύρωσαν τη Συνθήκη της Λισσαβώνας αλλά δεν διατύπωσαν πρόταση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Των ανταποκριτών μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΛΛΕΡΓΗ
και **ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ**

Το δρόμο για τον τερματισμό της θεσμικής περιπέτειας της Ένωσης με την επικύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας άνοιξαν οι ηγέτες της Ευρώπης στη σύνοδο κορυφής της περασμένης Πέμπτης και Παρασκευής στις Βρυξέλλες αποδεχόμενοι τον τελευταίο και, κατά δήλωσιν του ιδίου, ύστατο όρο που έθεσε ο πρόεδρος της Τσεχίας, Βάτσλαβ Κλάους.

Στην ίδια σύνοδο ωστόσο, οι «27» δεν μπόρεσαν να διατυπώσουν ολοκληρωμένη πρόταση για τη χρηματοδότηση της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής ενόψει της παγκόσμιας συνόδου για το κλίμα στην Κοπεγχάγη. Εκείνο στο οποίο συμφώνησαν αντιθέτως, ήταν να ζητήσουν από την Τουρκία να επιδείξει, επιτέλους, πνεύμα συνεργασίας για την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης.

Οι «27» ζητούν από την Τουρκία να επιδείξει πνεύμα συνεργασίας για την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης

Κλειδί για επιτυχή κατάληξη της Συνόδου της Κοπεγχάγης τον Δεκέμβριο, είναι η χρηματοδότηση προς τις αναπτυσσόμενες χώρες προκειμένου να περιορίσουν τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και να προσαρμοστούν στην κλιματική αλλαγή. Ωστόσο, τελικά ουδεμία τέτοια δέσμευση ανελήφθη από τους «27» στη σύνοδο κορυφής των Βρυξελλών.

Οι όροι του Κλάους

Με στόχο τη διάσωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας, οι «27» συμφώνησαν αργά τη νύχτα της Πέμπτης να δεχθούν την απαίτηση του Βάτσλαβ Κλάους να εξαιρέσει τους πολίτες της χώρας του από τις πρόνοιες του ευρωπαϊκού Χάρτη Θεμελιωδών (πολιτικών και κυρίως εργασιακών) Δικαιωμάτων. Σκεπτικό του είναι πως έτσι απομακρύνεται οριστικά ο κίνδυνος να διεκδικήσουν δικαστικά οι εκδιωχθέντες μετά τον Β'Π.Π., Σουδήτες Γερμανοί της τότε Τσεχοσλοβακίας, τις περιουσίες του που είχαν κατασχεθεί με βάση τα λεγόμενα «διατάγματα Μπένες».

Τώρα όλη η Ευρώπη αναμένει από τον Κλάους, που άλλωστε δήλωσε ότι δεν θα εγείρει άλλη απαίτηση, να υπογράψει τη Συνθήκη ίσως και εντός της εβδομάδος, μετά την αναμενόμενη για την Τρίτη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου της χώρας σχετικά με τη συμβατότητα της Συνθήκης με το τσεχικό σύνταγμα, που αναμένεται να είναι θετική.

Ομως αν στο θεσμικό σκέλος, η Ευρώπη δείχνει να ξεπερνά τα τελευταία εμπόδια η προσπάθεια να επιτευχθεί οριστική συμφωνία για κάτι ακόμα σημαντικότερο, την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών, κατέληξε σε αποτυχία.

Χρηματοδότηση

Κλειδί για επιτυχή κατάληξη της Συνόδου της Κοπεγχάγης το Δεκέμβριο, είναι η χρηματοδότηση προς τις αναπτυσσόμενες χώρες προκειμένου να περιορίσουν τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και να προσαρμοστούν στην κλιματική αλλαγή. Οι «27» δέχθηκαν ότι το συνολικό κόστος αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής θα ανέλθει, μόνο για τις αναπτυσσόμενες χώρες, σε 100 δισεκατομμύρια ευρώ το χρόνο, μέχρι το 2020. Εξ αυτών, τα 22 έως 50 δισεκατομμύρια θα πρέπει να προέλθουν από τη Δύση κι από αυτό το ποσό το ένα τέταρτο από την Ευρώπη.

Ωστόσο τελικά ουδεμία τέτοια δέσμευση ανελήφθη στη σύνοδο κορυφής. Δεν ανελήφθη δε, εν αναμονή της στάσης (και της γενναιοδωρίας) της αμερικανικής πλευράς, της στάσης που θα τηρήσουν οι μεγαλύτερες αναπτυσσόμενες χώρες όπως η Κίνα, η Βραζιλία και η Ινδία, αλλά εν αναμονή και της τελικής διευκρίνισης του πώς θα κατανεμηθεί το ποσό αυτό μεταξύ των ιδίων των κρατών-μελών.

Τούτο καθώς εννέα κράτη-μέλη, με επικεφαλής την Πολωνία διαφώνησαν πλήρως με τον στόχο της Ενωσης και μάλιστα απείλησαν να προσέλθουν στην Κοπεγχάγη με δική τους διαπραγματευτική θέση αν κρίνουν ότι επιβαρύνονται δυσανάλογα με τις δυνατότητές τους. Μένει έτσι να φανεί κατά πόσον αυτός ο πόλεμος χαρακωμάτων στον οποίο ενεπλάκησαν οι Ευρωπαίοι εν αναμονή του Δεκεμβρίου, θα αποδώσει κάποιους καρπούς ή αν αντιθέτως, όπως φοβούνται πολλοί, θα περιορίσει κι άλλο τις ήδη μικρές πιθανότητες επιτυχούς έκβασης της συνόδου της Κοπεγχάγης.

Παρέμβαση της Αθήνας

Οσο για την Τουρκία. Το τελικό ανακοινωθέν ή Σχέδιο Συμπερασμάτων της συνόδου όπως συντάχθηκε από τη σουηδική προεδρία της Ενωσης, προέβλεπε αρχικά ένα, σχετικά σύντομο εγκώμιο της Τουρκίας για την εποικοδομητική στάση της, κάτι που όπως είναι φυσικό εξόργισε την Αθήνα που υφίσταται καθημερινά τις συνέπειες της στάσης αυτής.

Ετσι, κατόπιν έντονης παρέμβασης της Αθήνας, το εγκώμιο περιορίσθηκε στο φραστικό επίπεδο του «ενισχυμένου διαλόγου Ε.Ε.-Τουρκίας» και αμέσως επισημαίνεται ότι η Ευρώπη «ζητεί να ληφθούν ταχέως συγκεκριμένα μέτρα, ιδίως όσον αφορά την επανεισδοχή και τον έλεγχο των συνόρων». Με άλλα λόγια ζητείται από την Αγκυρα να εφαρμόσει τη συμφωνία επανεισδοχής συλληφθέντων λαθρομεταναστών που έχει συνάψει με την Ελλάδα και, κυρίως, να υπογράψει «ταχέως» αντίστοιχη με την Ενωση συνολικά, ενώ την τελευταία στιγμή προσετέθη υπόμνηση παλαιότερου αντίστοιχου κειμένου που επίσης καλεί την Τουρκία (όπως και τη Λιβύη) να φροντίσουν για την επανεισδοχή των λαθρομεταναστών που διέρχονται από το έδαφός της καθ' οδόν προς την Ευρώπη.

Ανοίγει η κούρσα επιλογής προέδρου

Με τη διαφαινόμενη επικύρωση της Συνθήκης της Λισσαβώνας από τον τελευταίο αντιρρησία της, Τσέχο πρόεδρο Βάτσλαβ Κλάους, ανοίγει πλέον και επίσημα η κούρσα για την επιλογή των προσώπων που θα αναλάβουν τα δύο νέα ύπατα αξιώματα της Ενωσης του προέδρου της ή Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, όπως θα αποκαλείται επισήμως και του ύπατου εκπροσώπου ή «υπουργού Εξωτερικών» όπως έχει παγιωθεί να αποκαλείται. Η τελική επιλογή μάλλον θα γίνει εντός δεκαπενθημέρου ίσως με νέα σύνοδο κορυφής, ωστόσο η τελευταία μόδα που έχει καταλάβει τις Βρυξέλλες είναι η ακατάσχετη ονοματολογία.

Ετσι, για τη θέση του προέδρου το μέχρι πρότινος αδιαφιλονίκητο φαβορί, ο πρώην πρωθυπουργός της Βρετανίας, Τόνι Μπλερ, δείχνει να χάνει τον αγώνα λόγω.... υπερβολικού χαρίσματος. Επισήμως, οι αντίπαλοί του επικαλούνται τον διαβρωτικό του ρόλο για την Ευρώπη κατά τον πόλεμο στο Ιράκ, όμως στην πράξη ακόμα περισσότερο σκέπτονται, ιδίως οι μικρότερες χώρες, ότι θα επισκιασθούν πλήρως στο ευρωπαϊκό και διεθνές σκηνικό από έναν «πρόεδρο Μπλερ». Ετσι, στη θέση του έχουν εμφανισθεί άλλοι, πιο μετριόφρονες υποψήφιοι, όπως οι πρωθυπουργοί της Ολλανδίας, Γιαν Πέτερ Μπαλκενέντε, του Λουξεμβούργου Ζαν Κλοντ Γιουνκέρ ή ακόμα του Βελγίου Χέρμαν Βαν Ρόμπεϊ και, στο ρόλο της συμβολικής γυναίκας υποψηφίου, η πρώην Λεττονή πρόεδρος Βάιρα Βίκε-Φραϊμπέργκα. Ομως οι Βρετανοί δεν έχουν παραιτηθεί. Απλώς αλλάζουν... υποψήφιο, προωθώντας για υπουργό Εξωτερικών τον δικό τους υπουργό Εξωτερικών, Ντέιβιντ Μίλιμπαντ που, πράγματι εμφανίζεται σήμερα ως ο κύριος διεκδικητής του θώκου, έναντι του Σουηδού ομολόγου του, Καρλ Μπιλντ ή και του νυν Φινλανδού επιτρόπου Διεύρυνσης Ολι Ρεν.

Κ.Κ.

Το Τείχος έθαψε την Ευρώπη του Ντε Γκωλ

Το τέλος του Ψυχρού Πολέμου έφερε τη διεύρυνση με τίμημα την υπονόμευση της πολιτικής ενοποίησης

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

«Από ποια πλευρά έπεσε, τελικά, το Τείχος του Βερολίνου»; Κάτω από αυτόν τον παράξενο τίτλο, αρθρογράφος της αμερικανικής «Γουόλ Στριτ Τζόρναλ» εξέφραζε την απορία του για το γεγονός ότι, είκοσι χρόνια μετά τη γερμανική επανένωση, τα παλιά φαντάσματα φαίνονται ακόμη ζωντανά. Ανερχόμενη δύναμη στη γερμανική πολιτική σκηνή, το κόμμα «Αριστερά» του Οσκαρ Λαφοντέν «παραπέμπει, προγραμματικά, περισσότερο στη Ρόζα Λούξεμπουργκ και τον Καρλ Λίμπκνεχτ», ιστορικούς ηγέτες του γερμανικού κομμουνισμού.

Η κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ δρομολόγησε τα δύο επόμενα, μοιραία βήματα: Τη συνθήκη του Μάαστριχτ και τη διεύρυνση προς Ανατολάς

Ερευνα του γερμανικού περιοδικού «Ντερ Σπίγκελ» έδειξε ότι το 49% των Ανατολικογερμανών συμφωνεί με την πρόταση: «Η Ανατολική Γερμανία είχε περισσότερο θετικές, παρά αρνητικές πλευρές. Υπήρχαν αρκετά προβλήματα, αλλά μπορούσε κανείς να ζήσει καλά εκεί». Ενας εκ των ερωτηθέντων δήλωσε: «Οταν παλιά μας πρόβαλλαν ταινίες στο σχολείο, όπου εικονίζονταν ουρές ανθρώπων έξω από υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας, παιδιά να ζητιανεύουν και ηλικιωμένοι να ψάχνουν στα απορρίμματα, γελούσαμε δυνατά, θεωρώντας ότι επρόκειτο για προπαγάνδα. Σήμερα, γνωρίζουμε ότι αυτή ήταν η αλήθεια και ότι αποτελούμε πλέον μέρος της».

Εξίσου μελαγχολική, αν και για διαφορετικούς λόγους, είναι η ατμόσφαιρα που επικρατεί στην άλλη πλευρά του Ρήνου. «Μαζί με το Τείχος, εξαφανίστηκε η Ευρώπη του Ζαν Μονέ», ήταν ο τίτλος πρόσφατου άρθρου της γαλλικής «Λε Μοντ». Ο συντάκτης του, Μπερτράν Λεζάντρ, επεξηγεί:

«Την 9η Νοεμβρίου 1989, η πτώση του Τείχους του Βερολίνου ενταφίασε μια ορισμένη ιδέα της Ευρώπης. Παράδοξο της Ιστορίας: Ακριβώς τη στιγμή όπου η ήπειρος ανακτούσε την ενότητά της, κάτω από τη σημαία της δημοκρατίας και της οικονομίας της αγοράς, έχανε τη συνοχή της. Με έξι ή 15 μέλη, το όνειρο μιας Ευρώπης ομοσπονδιακής, όπως την ήθελαν ο Ζαν Μονέ και οι κληρονόμοι του, ήταν νοητό. Στην Ευρώπη των 27, είναι ουτοπία». Ακόμη κι αν, από κάποιο καπρίτσιο της τύχης, έβλεπε το φως της μέρας μια ευρωπαϊκή ομοσπονδία, «θα έμοιαζε λιγότερο με τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής και περισσότερο με την Οθωμανική Αυτοκρατορία».

Σε πρώτη ματιά, η απαισιοδοξία του αρθρογράφου φαίνεται έωλη. Στις δύο δεκαετίες που πέρασαν, η Ευρώπη προχώρησε πολύ: το ευρώ, ένα κοινό νόμισμα που γεννήθηκε, για πρώτη φορά στα χρονικά, χωρίς πόλεμο ή επανάσταση· οι διαδοχικές διευρύνσεις, που οδήγησαν στην Ευρώπη των 500 εκατομμυρίων ανθρώπων και των τεσσάρων εκατομμυρίων τετραγωνικών χιλιομέτρων· το ευρωπαϊκό σύνταγμα, έστω στη «μίνι» εκδοχή της συνθήκης της Λισσαβώνας, που θα τεθεί σύντομα σε ισχύ, μετά τις τελευταίες, χωρίς τύχη αντιστάσεις του ευρωσκεπτικιστή προέδρου της Τσεχίας.

Ερευνα του γερμανικού περιοδικού «Ντερ Σπίγκελ» έδειξε ότι το 49% των Ανατολικογερμανών, είκοσι χρόνια μετά την πτώση του Τείχους του Βερολίνου, συμφωνεί με την πρόταση: «Η Ανατολική Γερμανία είχε περισσότερες θετικές, παρά αρνητικές πλευρές. Υπήρχαν αρκετά προβλήματα, αλλά μπορούσε κανείς να ζήσει καλά εκεί».

Η στάση των Γάλλων

Σε πιο προσεκτική ανάγνωση, όμως, η κριτική στάση των Γάλλων είναι δικαιολογημένη: όσο μεγεθύνεται, η Ευρώπη βλέπει την ταυτότητά της να ξεθωριάζει, σαν διάλυμα που χάνει το χρώμα του με την διαρκή προσθήκη νερού. Μια ταυτότητα που είχε οικοδομηθεί, από την εποχή των «ιδρυτών πατέρων» της Ευρώπης, πάνω στη διπλή υπόσχεση της πολιτικής χειραφέτησης έναντι των δύο υπερδυνάμεων και του προωθημένου κοινωνικού κράτους.

Ηδη με την ένταξη της Βρετανίας, το 1973, το πρώτο μεγάλο βήμα στο δρόμο της αέναης διεύρυνσης - «αραίωσης» είχε γίνει, σε πείσμα της σφοδρής αντίστασης που είχε προβάλει για χρόνια ο Σαρλ Ντε Γκωλ. Ο Γάλλος πολιτικός, που εκτιμούσε βαθιά τον Ουίνστον Τσώρτσιλ, γνώριζε πόσο ειλικρινής ήταν ο Βρετανός ηγέτης όταν τον προειδοποιούσε: «Σας εκλιπαρώ να μη μας αναγκάσετε ποτέ να επιλέξουμε μεταξύ Ευρώπης και Αμερικής, γιατί η απόφασή μας είναι εκ των προτέρων δεδομένη»!

Η κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ δρομολόγησε τα δύο επόμενα, μοιραία βήματα. Το πρώτο ήταν η συνθήκη του Μάαστριχτ, τον Φεβρουάριο του 1992. Είχε προηγηθεί ο πανικός του Φρανσουά Μιτεράν και των συμμάχων του μπροστά στην γερμανική επανένωση και η προσπάθειά τους να «δέσουν» τον γερμανικό γίγαντα μέσω του κοινού, ευρωπαϊκού νομίσματος.

Το αντάλλαγμα που ζήτησε και πήρε ο Χέλμουτ Κολ για τη μεγάλη θυσία του γερμανικού μάρκου ήταν η ανεξάρτητη Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, κατ' εικόνα και καθ' ομοίωση της γερμανικής «Μπούντεσμπανκ» και το διαβόητο Σύμφωνο Σταθερότητας, με τους δρακόντειους δείκτες δημοσιονομικής πειθαρχίας, χωρίς την παραμικρή μνεία στην κοινωνική συνοχή. Στη σύνοδο κορυφής του Δουβλίνου για το Σύμφωνο Σταθερότητας, τον Δεκέμβριο του 1996, τα πνεύματα μεταξύ Ζακ Σιράκ και Χέλμουτ Κολ οξύνθηκαν τόσο πολύ και οι κουβέντες που αντάλλαξαν ήταν τόσο βαριές, που αρκετοί φοβήθηκαν μήπως έρθουν στα χέρια. Ωστόσο, για άλλη μια φορά, η γαλλική αντίσταση αποδείχθηκε ατελέσφορη.

Η δεύτερη, μοιραία εξέλιξη που δρομολογήθηκε από την πτώση του Τείχους ήταν η διεύρυνση προς Ανατολάς. Ιστορικά νόμιμη και οικονομικά επικερδής για τις βιομηχανίες της Δυτικής Ευρώπης –που απέκτησαν αίφνης μια μεγάλη ενδοχώρα με εργατικό δυναμικό υψηλής ειδίκευσης και χαμηλού κόστους– η ένταξη των κατ' εξοχήν αμερικανόφιλων χωρών της «νέας Ευρώπης» αποδείχθηκε διαλυτική για την πολιτική ταυτότητα της Ενωσης, όπως έδειξε ανάγλυφα η κρίση στον πόλεμο του Ιράκ. Αποτελεί δε ύψιστη ειρωνεία το γεγονός ότι ο Τόνι Μπλερ, ο πολιτικός αρχιτέκτονας αυτού του σχίσματος του 2003, προβάλλει σήμερα ως μία από τις ισχυρότερες υποψηφιότητες για το αξίωμα του πρώτου προέδρου της Ευρωπαϊκής Ενωσης.

Από το Μαρόκο ώς το... Ισραήλ!

Η επέτειος των 20 χρόνων από την πτώση του Τείχους επαναφέρει στην ημερήσια διάταξη το θέμα των τελικών συνόρων της Ενωσης. Εδώ, το ανοιχτό ερώτημα για την τελική προοπτική της Τουρκίας -με τους Σαρκοζί και Μέρκελ να επιμένουν στην ειδική σχέση αντί της πλήρους ένταξης- είναι το πιο οξύ και το πιο άμεσο, αλλά όχι και το μοναδικό πρόβλημα. Πέραν των Δυτικών Βαλκανίων, για τα οποία δεν τίθεται αντίρρηση επί της αρχής, πυκνή ομίχλη καλύπτει τις ενταξιακές προοπτικές των εκτός Ε.Ε. πρώην σοβιετικών Δημοκρατιών (Ουκρανία, Γεωργία, Αρμενία, Λευκορωσία, Μολδαβία). Η ένταξη αυτών των χωρών βρίσκει ισχυρούς υποστηρικτές στη «νέα Ευρώπη», τις σκανδιναβικές χώρες και τη Βρετανία, απειλεί ωστόσο να φέρει σε τροχιά ρήξης την Ευρώπη με τη Ρωσία.

Οι πιο ακραιφνείς υποστηρικτές του ατλαντισμού δεν σταματούν εδώ. Στις 21 Οκτωβρίου, ο Χαβιέ Σολάνα, μιλώντας ενώπιον προσωπικοτήτων της πολιτικής και οικονομικής ζωής του Ισραήλ στην Ιερουσαλήμ, έθεσε ζήτημα μελλοντικής ένταξης του κράτους αυτού στην Ενωση. «Το Ισραήλ είναι, επιτρέψτε μου να το πω, μέλος της Ε.Ε. χωρίς να είναι μέλος των θεσμών της», είπε ο εκπρόσωπος εξωτερικής πολιτικής της Ε.Ε., για να προσθέσει: «Καμιά χώρα εκτός της ευρωπαϊκής ηπείρου δεν έχει τον τύπο των σχέσεων που έχει το Ισραήλ με την Ε.Ε.».

Ακόμη περισσότερο προωθημένος, ο Βρετανός υπουργός Εξωτερικών, Ντέιβιντ Μίλιμπαντ, έχει μιλήσει για μια Ενωση «που θα περιλάβει, σε βάθος χρόνου, το αραβικό Μαγκρέμπ, τις πρώην σοβιετικές Δημοκρατίες και τη Μέση Ανατολή» («Λε Μοντ», 12 Οκτωβρίου 2009). Μια άλλη εκδοχή της «Ενωμένης Ευρώπης, από τον Ατλαντικό μέχρι τα Ουράλια», που δεν θα μπορούσε να φανταστεί ο Ντε Γκωλ...

Δεύτερο πλήγμα για το «βαθύ κράτος»

Μετά τις αποκαλύψεις για ανατροπή της κυβέρνησης από τους στρατηγούς, ο Ερντογάν είναι πολιτικά κυρίαρχος στην Τουρκία

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ ΛΥΓΕΡΟΥ**

Η υποβόσκουσα μάχη των δύο πόλων εξουσίας στην Τουρκία, από τη μία πλευρά της κυβέρνησης κι από την άλλη του Γενικού Επιτελείου, μπορεί να μην έχει λήξει ακόμα, αλλά το πολιτικό πλεονέκτημα έχει για τα καλά περάσει στα χέρια του Ταγίπ Ερντογάν. Μετά τις αποκαλύψεις για την παρακρατική οργάνωση Εργκένεκον, αυτές τις ημέρες ήλθαν οι αποκαλύψεις ότι το 2007 ο τότε αρχηγός ΓΕΕΘΑ Γιασάρ Μπουγιούκανιτ και άλλοι ανώτατοι αξιωματικοί σχεδίαζαν προβοκάτσιες με σκοπό την ανατροπή της κυβέρνησης Ερντογάν.

Ας πάρουμε, όμως, τα πράγματα από την αρχή. Χρησιμοποιώντας την ευρωπαϊκή προοπτική σαν εμβρυουλκό και εκμεταλλευόμενος την άνετη κοινοβουλευτική πλειοψηφία του, ο Τούρκος πρωθυπουργός αποδυνάμωσε τον πολιτικό ρόλο των στρατηγών. Το κεμαλικό κατεστημένο κατηγορεί το ισλαμογενές κυβερνών κόμμα ότι έχει μυστικό σχέδιο να καταργήσει τον κοσμικό χαρακτήρα του κράτους.

Η μακρά υποβόσκουσα διαμάχη του κεμαλικού κατεστημένου με το ισλαμογενές κυβερνών κόμμα

Η κατηγορία αυτή, όμως, δεν ήταν πειστική και το ευρωπαϊκό όραμα λειτουργούσε σαν ένα είδος πολιτικής ασπίδας για την κυβέρνηση Ερντογάν. Οι Τούρκοι στρατηγοί, άλλωστε, δεν ήταν ποτέ τυχάρπαστοι πραξικοπηματίες. Εχουν μάθει να τους θεωρούν θεματοφύλακες και εγγυητές του κράτους.

Οπως αποκαλύφθηκε από το ημερολόγιο του πρώην αρχηγού Ναυτικού Οζντέν Ορνέκ το 2004 συζητούσαν στο Γενικό Επιτελείο το ενδεχόμενο πραξικοπήματος. Στο ίδιο ημερολόγιο αναφέρεται ότι επειδή η συγκυρία ήταν δυσμενής για ανοικτό πραξικόπημα, η στρατιωτική ηγεσία είχε αποφασίσει να προκαλέσει κοινωνική αναταραχή και χάος, που θα της έδινε το αναγκαίο πρόσχημα για πραξικόπημα. Τελικώς, το σχέδιο δεν εφαρμόσθηκε, λόγω των αντιρρήσεων του τότε αρχηγού ΓΕΕΘΑ Χιλμί Οζκιόκ.

Το 2007 η υποβόσκουσα διαμάχη της κυβέρνησης Ερντογάν με τη στρατογραφειοκρατία προσέλαβε μορφή ανοικτής σύγκρουσης. Την αφορμή έδωσε η εκλογή Προέδρου Δημοκρατίας. Το κυβερνών κόμμα διέθετε την αναγκαία κοινοβουλευτική πλειοψηφία για να εκλέξει δικό του Πρόεδρο. Το Γενικό Επιτελείο προσπάθησε να αποτρέψει μία τέτοια εξέλιξη, απειλώντας δημοσίως. Ελέγχοντας την Προεδρία και τους κρίσιμους κρατικούς μηχανισμούς, το κεμαλικό κατεστημένο εγκλώβιζε σε μεγάλο βαθμό την κυβέρνηση. Ο Ερντογάν προωθούσε στην Προεδρία τον Αμπντουλάχ Γκιούλ για να σπάσει ακριβώς αυτόν τον εγκλωβισμό. Το κεμαλικό κατεστημένο αντεπιτέθηκε σε τρία επίπεδα: Πρώτον, διοργάνωσε ογκώδη συλλαλητήρια, με σκοπό να προσδώσει στις κινήσεις του λαϊκή νομιμοποίηση. Δεύτερον, έστησε προβοκάτσιες (εκρήξεις βομβών κλπ.) για να καλλιεργήσει κλίμα ανασφάλειας. Τρίτον, προχώρησε σε δικαστικό πραξικόπημα. Το Συνταγματικό Δικαστήριο αποφάσισε ότι για να εκλέξει Προέδρο Δημοκρατίας η Εθνοσυνέλευση έπρεπε να έχει απαρτία δύο τρίτων!

Για λόγους πολιτικής επιβίωσης ο Ερντογάν αμφισβήτησε την ουσία του μετακεμαλικού καθεστώτος. Προκήρυξε πρόωρες εκλογές για τον Ιούλιο 2007 και δρομολόγησε την αναθεώρηση του Συντάγματος. Το δικαστικό πραξικόπημα, οι τρικλοποδιές και οι προβοκάτσιες του «βαθέος κράτους» συνέβαλαν στο να επιτύχει σαρωτική εκλογική νίκη με 47% (το 2002 είχε αποσπάσει 34%). Κατόπιν αυτού, το Γενικό Επιτελείο συνωμότησε για να ανατρέψει τη νεοεκλεγμένη κυβέρνηση. Τον περασμένο Ιούνιο η Ταράφ δημοσίευσε φωτοτυπία πεντασέλιδου εγγράφου με το σχέδιο πραξικοπήματος, που φέρει την υπογραφή του πλοιάρχου (και υπόδικου στην υπόθεση Εργκένεκον) Ντουρσούν Τσιτσέκ.

Πρωτότυπο έγγραφο

Το Γενικό Επιτελείο χαρακτήρισε τη φωτοτυπία πλαστή. Το ζήτημα φάνηκε να κλείνει. Πριν από λίγες ημέρες, όμως, ξανάνοιξε, όταν ο εισαγγελέας που διερευνά την υπόθεση Εργκένεκον έλαβε το πρωτότυπο έγγραφο. Ο ανώνυμος αποστολέας (πιθανότατα αξιωματικός του Γενικού Επιτελείου) έδωσε στοιχεία για τη συμμετοχή στη συνωμοσία του τότε αρχηγού ΓΕΕΘΑ Γιασάρ Μπουγιούκανιτ και άλλων στρατηγών. Αποκάλυψε, επίσης, ότι η στρατιωτική ηγεσία όχι μόνο γνώριζε, αλλά και διέταξε την καταστροφή όλων των αποδεικτικών στοιχείων. Πέντε στρατιώτες έχουν ήδη μαρτυρήσει ότι συμμετείχαν στην καταστροφή εγγράφων στο Γενικό Επιτελείο.

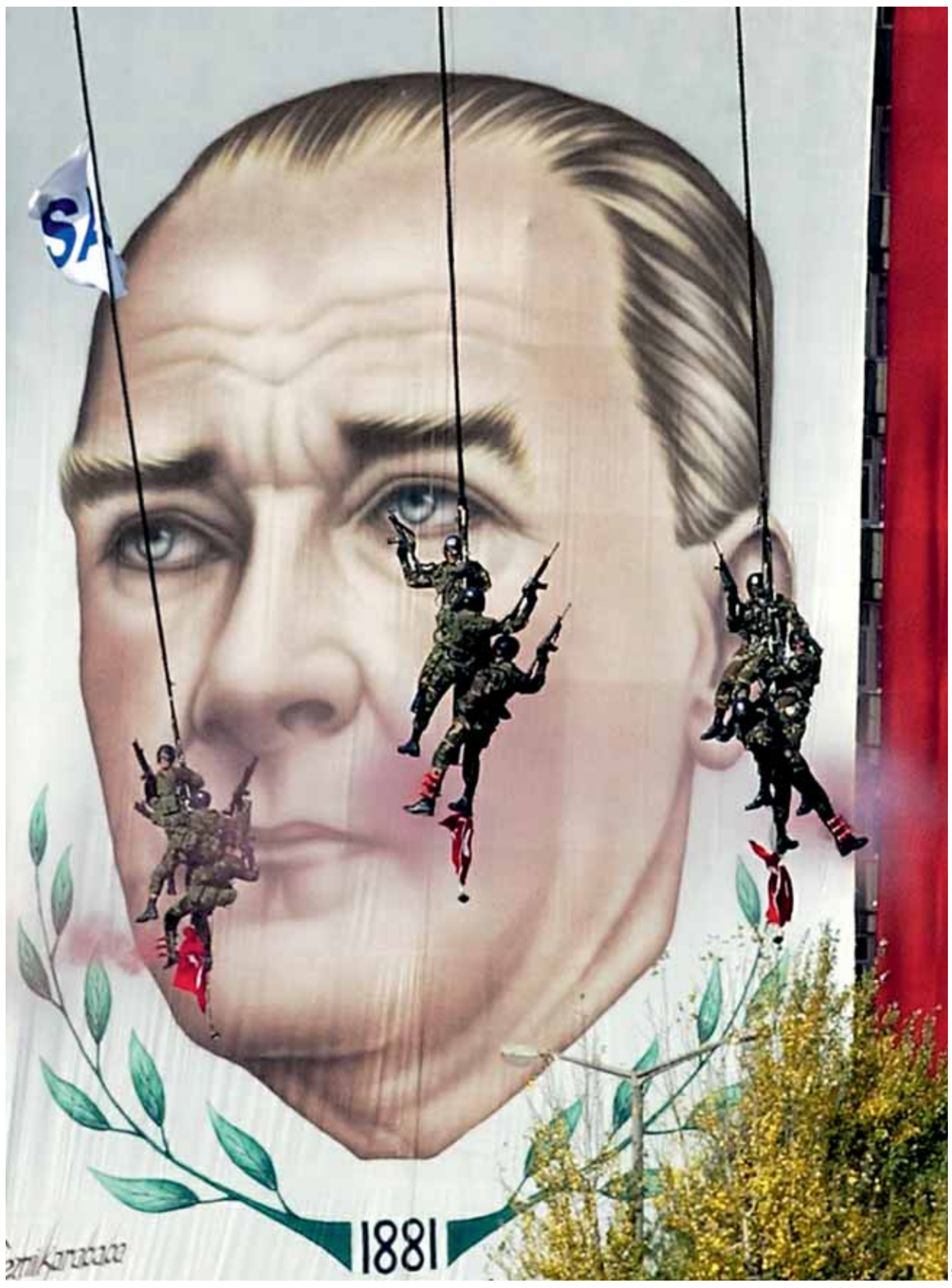

AP

Η τροπή που έχουν πάρει οι εξελίξεις στην Τουρκία αναμφισβήτητα ευνοούν τον Ταγίπ Ερντογάν. Η στρατογραφειοκρατία τραυματισμένη ήδη από την υπόθεση Εργκένεκον έχει πολιτικά εξουδετερωθεί. Ο αρχηγός του Γενικού Επιτελείου Ιλκέρ Μπασμπούγ πιέζεται να ξηλώσει όσους κατηγορούνται για συνωμοσία.

Το σχέδιο προέβλεπε δυσφήμηση του κυβερνώντος κόμματος, πρόκληση εσωκομματικού ρήγματος και ενίσχυση της αντιπολίτευσης. Κυρίως, όμως, προέβλεπε προβοκάτσιες. Μία απ' αυτές ήταν η τοποθέτηση όπλων σε σπίτια στελεχών του θρησκευτικο-πολιτισμικού κινήματος Φετουλάχ Γκιουλέν, το οποίο διατηρεί στενούς δεσμούς με την κυβέρνηση Ερντογάν. Στόχος των πραξικοπηματιών ήταν να ασκηθούν μαζικές διώξεις για συνωμοσία εναντίον στελεχών του κυβερνώντος κόμματος και να καλλιεργηθεί το έδαφος για την ανατροπή της κυβέρνησης Ερντογάν.

Πράγματι, τον Μάρτιο 2008, ο γενικός εισαγγελέας Αμπντουραχμάν Γιαλτσίνκαγια ζήτησε από το Συνταγματικό Δικαστήριο να απαγορεύσει αφ' ενός την λειτουργία του κυβερνώντος κόμματος κι αφ' ετέρου την πολιτική δράση 71 στελεχών του. Μεταξύ αυτών του Προέδρου της Δημοκρατίας και του πρωθυπουργού! Ας σημειωθεί ότι πολύ πριν κατατεθεί η προσφυγή, ο απόστρατος στρατηγός Σιλαχτσίογλου είχε δημοσιεύσει άρθρο στην κεμαλική Τζουμχουριέτ, με το οποίο ζητούσε την απαγόρευση του κυβερνώντος κόμματος για να σταματήσει η άλωση του κράτους από το πολιτικό Ισλάμ.

Δίκες Εργκένεκον

Οι αποκαλύψεις έχουν φέρει σε εξαιρετικά δυσχερή θέση το Γενικό Επιτελείο και ειδικά τον αρχηγό του Ιλκέρ Μπασμπούγ, που τον Ιούνιο είχε χαρακτηρίσει τη φωτοτυπία «κουρελόχαρτο». Η στρατογραφειοκρατία είχε ήδη τραυματισθεί από την υπόθεση Εργκένεκον. Υπενθυμίζουμε ότι βρίσκονται σε εξέλιξη δύο μεγάλες δίκες με 54 και 108 κατηγορούμενους, οι οποίοι ως μέλη της παρακρατικής οργάνωσης δικάζονται μεταξύ των άλλων για σχεδιασμό πραξικοπήματος και ανάμειξη στις περίπου 17.000 δολοφονίες με άγνωστο δράστη στο διάστημα 1995-2003.

Η τροπή που έχουν πάρει οι εξελίξεις στην Τουρκία αναμφισβήτητα ευνοούν τον Ερντογάν. Το Γενικό Επιτελείο έχει πολιτικά εξουδετερωθεί. Η ασυλία που απολάμβανε μέχρι τώρα από τα ΜΜΕ έχει αρθεί. Ο αρχηγός του Μπασμπούγ πιέζεται να ξηλώσει όσους κατηγορούνται για συνωμοσία. Το μόνο που μένει στους στρατηγούς είναι ή να αποδεχθούν την ήττα τους ή να κατεβάσουν τα τανκς σε συνθήκες πολιτικής απομόνωσής τους. Ουσιαστικά, η Τουρκία βαδίζει ολοταχώς προς μία μεταπολίτευση.

Το Πακιστάν διολισθαίνει προς το χάος

Από το κύμα τρομοκρατίας που σαρώνει τη χώρα και την ανεξέλεγκτη δράση των Ταλιμπάν

Της **ΘΑΛΕΙΑΣ ΚΑΡΤΑΛΗ**

Λίγες ώρες πριν από την άφιξη της Αμερικανίδας υπουργού Εξωτερικών Χίλαρι Κλίντον στο Ισλαμαμπάντ, οι φήμες στην πακιστανική πρωτεύουσα οργίαζαν. Ποτισμένοι από τη βαθιά δυσπιστία που διακρίνει τις σχέσεις τους με τις Ηνωμένες Πολιτείες, κάποιοι έκαναν λόγο για εγκατάσταση ολόκληρου συντάγματος πεζοναυτών γύρω από την αμερικανική πρεσβεία, ενώ άλλοι μιλούσαν για την ενοικίαση εκατοντάδων κτιρίων για τη στέγαση υπαλλήλων της εταιρείας ιδιωτικού στρατού Blackwater, που είχαν καταφθάσει στο Ισλαμαμπάντ.

Το λουτρό αίματος στην Πεσαβάρ, λίγο μετά την προσγείωση της κ. Κλίντον στην πακιστανική πρωτεύουσα, με το θάνατο δεκάδων πολιτών –στην πλειονότητά τους γυναίκες–, ήρθε να υπενθυμίσει σε όλους ότι η Αμερικανίδα υπουργός Εξωτερικών ξεκινούσε τριήμερη επίσκεψη σε εμπόλεμη ζώνη, υπογραμμίζοντας παράλληλα τον παραλογισμό που διακρίνει τις σχέσεις των Ηνωμένων Πολιτειών με το Πακιστάν, αφού ορισμένοι έσπευσαν να κατηγορήσουν την Ουάσιγκτον και τη συμμαχία της με την Ινδία για τις επιθέσεις αυτοκτονίας που συγκλονίζουν τους τελευταίους μήνες τη χώρα.

EPA

«Αν ήθελε η κυβέρνηση, θα μπορούσε να συλλάβει τους ηγέτες της Αλ Κάιντα», υπογράμμισε η Αμερικανίδα υπουργός Εξωτερικών Χίλαρι Κλίντον στους Πακιστανούς αξιωματούχους, κατά την επίσκεψή της στο Ισλαμαμπάντ.

Σκληρή κριτική

Τρεις ημέρες μετά και έχοντας δοκιμάσει όλες τις μεθόδους, από επίθεση φιλίας ώς την υιοθέτηση σκληρής γλώσσας για την αδυναμία του στρατού να αντιμετωπίσει αποφασιστικά τους φανατικούς ισλαμιστές, που απειλούν την ίδια τη συνοχή του Πακιστάν, είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν η Χίλαρι Κλίντον κατάφερε να αλλάξει το κλίμα της δυσπιστίας που χαρακτηρίζει τις σχέσεις των δύο χωρών.

Ο ασυνήθιστα σκληρός τόνος της κ. Κλίντον, σε μια ιδιαίτερα δύσκολη στιγμή, καθώς στο Νότιο Βαζιριστάν βρίσκεται εδώ και δύο εβδομάδες σε εξέλιξη ευρείας κλίμακας επιχείρηση κατά της Αλ Κάιντα και των Πακιστανών Ταλιμπάν, μπορεί να μην προκάλεσε άμεση αντίδραση από τους Πακιστανούς αξιωματούχους, σίγουρα ωστόσο προκάλεσε έκπληξη, παρά το γεγονός ότι η επικεφαλής του Στέιτ Ντιπάρτμεντ έχει συχνά στο παρελθόν αποδείξει πως διαθέτει ιδιαίτερα κοφτερή γλώσσα. «Δύσκολα μπορώ να πιστέψω ότι ουδείς στην κυβέρνηση γνωρίζει πού κρύβονται οι ηγέτες της Αλ Κάιντα, και ότι αν πραγματικά το ήθελαν, δεν θα μπορούσαν να τους συλλάβουν», υπογράμμισε η κ. Κλίντον, αφήνοντας σαφώς να εννοηθεί ότι το γεγονός πως δεν έχουν βρεθεί ακόμη οφείλεται σε έλλειψη πολιτικής βούλησης.

Παραλογισμός και βαθιά δυσπιστία διακρίνει τις σχέσεις με τις Ηνωμένες Πολιτείες

Στόχος της επίσκεψης της κ. Κλίντον ήταν να αμβλύνει τα έντονα αντιαμερικανικά αισθήματα που χαρακτηρίζουν την πλειονότητα του πακιστανικού λαού, όμως η ένταση που επικρατεί στις σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών, παρά και τις έμπρακτες προσπάθειες της κυβέρνησης Ομπάμα, με την ενίσχυση τόσο της στρατιωτικής όσο και της οικονομικής βοήθειας προς τη χώρα, ήταν εμφανής σε όλες σχεδόν τις επαφές της Αμερικανίδας υπουργού Εξωτερικών.

Κύμα επιθέσεων

Το κύμα τρομοκρατίας που σαρώνει τη χώρα τις τελευταίες εβδομάδες, με τις επιθέσεις αυτοκτονίας εναντίον πολιτών, αλλά και τη δολοφονία αξιωματικού του πακιστανικού στρατού στο Ισλαμαμπάντ –ενέργειες που αποδίδονται σε αντίποινα των Ταλιμπάν για τις επιχειρήσεις που διεξάγει ο πακιστανικός στρατός στο προπύργιό τους, στο νότιο Βαζιριστάν– έχει προκαλέσει έντονη ανησυχία στην πακιστανική κυβέρνηση, η οποία νιώθει πλέον πολύ κοντά της την ανάσα των φανατικών ισλαμιστών. Παράλληλα, η μεσαία τάξη που διαθέτει το Πακιστάν (σε αντίθεση με το γειτονικό Αφγανιστάν), βλέπει με τρόμο τη χώρα να διολισθαίνει προς το χάος και να κινδυνεύει να μετατραπεί σε νέο Αφγανιστάν, και μάλιστα με πυρηνικά όπλα.

Η στοχευμένη επίθεση εναντίον γυναικών στην αγορά της Πεσαβάρ έχει προκαλέσει την οργή ενός δυναμικού τμήματος της πακιστανικής κοινωνίας, το οποίο διαθέτει και τα μέσα και τη μόρφωση για να λειτουργήσει ως ανάχωμα στους φανατικούς. Και σε αυτήν την αντίδραση ελπίζουν ενδεχομένως οι Ηνωμένες Πολιτείες, οι οποίες, όπως φάνηκε και με την επίσκεψη Κλίντον, είναι αποφασισμένες, με έναν συνδυασμό βοήθειας που συνοδεύεται από αυστηρές προειδοποιήσεις, να αποτρέψουν την κατάληψη της χώρας από τους φανατικούς ισλαμιστές.

Ολα τούτα, ωστόσο, προϋποθέτουν μιαν ισχυρή κυβέρνηση και έναν στρατό, ο οποίος είναι αποφασισμένος να διαλύσει τους πυρήνες των εξτρεμιστών, και αυτήν τη στιγμή το Πακιστάν δεν φαίνεται να διαθέτει τίποτε από τα δύο. Ο ρόλος των υπηρεσιών ασφαλείας παραμένει εξαιρετικά διφορούμενος, όσο για την αποφασιστικότητα των ενόπλων δυνάμεων, θα κριθεί εν πολλοίς από την πορεία των επιχειρήσεων στο Νότιο Βαζιριστάν.

Οικονομική βοήθεια

Το πακέτο οικονομικής βοήθειας, ύψους 7,5 δισεκατομμυρίων δολαρίων, που υποσχέθηκε ο πρόεδρος Ομπάμα και το οποίο θα διανεμηθεί μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια, θα έχει νόημα μόνον αν η κυβέρνηση καταφέρει να το εκμεταλλευθεί σωστά, ενισχύοντας πραγματικά τις υποδομές της χώρας, και αυτό παραμένει επί του παρόντος ένα μεγάλο ερωτηματικό. Ομως, το γεγονός ότι η πλειονότητα των Πακιστανών θεωρούν ακόμη και αυτήν την κίνηση «προσβλητική και ανάμειξη στα εσωτερικά του Πακιστάν» εξαιτίας των όρων που τη συνοδεύουν, δεν αφήνει και πολλά περιθώρια αισιοδοξίας. Αν η πακιστανική κυβέρνηση και οι δυνάμεις ασφαλείας δεν αποφασίσουν ξεκάθαρα ότι οι εξτρεμιστές πρέπει να αντιμετωπιστούν σε όλα τα επίπεδα, το Πακιστάν θα βρεθεί πολύ σύντομα στο χείλος του γκρεμού.

Επιχειρήσεις του στρατού στο Νότιο Βαζιριστάν

Οι επιχειρήσεις που διεξάγονται τις τελευταίες δύο εβδομάδες στο Νότιο Βαζιριστάν, «την πιο επικίνδυνη περιοχή του πλανήτη», όπως την έχουν χαρακτηρίσει Αμερικανοί αξιωματούχοι, αποτελούν την πιο κρίσιμη δοκιμασία τόσο της ικανότητας, όσο και της αποφασιστικότητας του πακιστανικού στρατού να συνθλίψει την οργάνωση Tehrik-e-Taliban, του πακιστανικού κινήματος των Ταλιμπάν, το οποίο αποτελεί μια συμμαχία τουλάχιστον 12 εξτρεμιστικών ομάδων που έχουν στόχο την επιβολή του ισλαμικού νόμου στο Πακιστάν. Η κατάληψη, πριν από δύο εβδομάδες, της στρατηγικής σημασίας πόλης Κάκτοι, γενέτειρας του επικεφαλής του κινήματος Χακιμουλάχ Μεχσούντ, αποτέλεσε μια σημαντική επιτυχία για τον πακιστανικό στρατό, ο οποίος εμφανίζεται αποφασισμένος να προχωρήσει, σφίγγοντας τον κλοιό γύρω από ένα ακόμη ισχυρό προπύργιο των Ταλιμπάν, την πόλη Κανιγκουρούμ. Σύμφωνα με πηγές του στρατού, μέχρι στιγμής έχουν χάσει τη ζωή τους 264 εξτρεμιστές και 33 στρατιώτες.

Σύμφωνα με δημοσίευμα των «Τάιμς της Νέας Υόρκης», οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν ενισχύσει σημαντικά τον πακιστανικό στρατό τους τελευταίους μήνες, αποστέλλοντας σιωπηλά στρατιωτικό υλικό ύψους εκατοντάδων εκατομμυρίων δολαρίων, γεγονός που η πακιστανική κυβέρνηση επιχειρεί να αποσιωπήσει, φοβούμενη έντονες αντιδράσεις από το λαό, ο οποίος επι του παρόντος φαίνεται να υποστηρίζει τις επιχειρήσεις στην περιοχή. Οπως αναφέρει χαρακτηριστικά το δημοσίευμα, αμερικανικά μη επανδρωμένα κατασκοπευτικά αεροσκάφη χορηγούν βιντεοσκοπημένες εικόνες πιθανών στόχων στους διοικητές των πακιστανικών δυνάμεων, ενώ το Πεντάγωνο έχει αποστείλει στην πακιστανική πολεμική αεροπορία ειδικούς σένσορες που χρησιμοποιούνται από τα αεροσκάφη τύπου F 16 για τη μεγαλύτερη ακρίβεια στην επιλογή των στόχων τους.

Η αποστολή της αμερικανικής στρατιωτικής βοήθειας υπογραμμίζει τη σημασία που αποδίδει η Ουάσιγκτον στις επιχειρήσεις αυτές, αν και, όπως προκύπτει από δηλώσεις Αμερικανών αξιωματούχων, οι ΗΠΑ επιθυμούν την επέκτασή τους και σε άλλα σημεία κατά μήκος των συνόρων με το Αφγανιστάν, τα οποία αποτελούν ισχυρά προπύργια των εξτρεμιστών, και από τα οποία εξαπολύονται επιθέσεις και εναντίον των Αμερικανικών δυνάμεων εντός του Αφγανιστάν.

Θ. Κ.

Την Κυριακή 8 Νοεμβρίου **3 περιοδικά**

με την ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΤΕ & ΜΑΓΕΙΡΕΨΤΕ

1 Αυτό το μήνα στο LIVING ETC. 100 απλές ιδέες διακοσμήσης και υπέροχα εξοχικά σπίτια και διαμερίσματα. Από τη φύση των Πλατρών στο Sussex της Αγγλίας. Ανανεώστε τους χώρους σας μέσα από 16 προτάσεις με μπογιές και χρώματα και ο πιο τέλειος οδηγός για να φτιάξετε την πιο cool ρουστικ κουζίνα. Ακόμη luxury διακοσμήσεις με ασιατικές επιρροές και όχι μόνο. Φτιάξτε φθινοπωρινά γλυκά... θα γλύφετε τα δάχτυλά σας.

2 Ο Γαστρονόμος παρουσιάζει γλυκά όλο... καραμέλα. Ο Στέλιος Παρλίαρος φτιάχνει μοναδικά γλυκά καραμέλας. Τούρτα, τάρτες, μους σοκολάτας αλλά και καραμέλα σε βάζο για μπισκότα. Η Ντίνα Νικολάου συνθέτει ένα μενού αλα ιταλικά για 6 άτομα, με €40, με θέμα την ιταλική κουζίνα. Ακόμη, μάθετε πώς το χοιρινό πρασοσέλινο μπαίνει στο μικροσκόπιο αυτόν το μήνα. Οι σεφ του περιοδικού το αναδομούν με εντυπωσιακά αποτελέσματα.

Χορηγός Αφιερώματος
Quality Foods at DEBENHAMS

Αντικειμενικά Αξιόπιστη

3 ΜΕ ΠΛΗΡΗ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΔΗΓΟ

kathimerini.com.cy
καθε μερα, καθε λεπτο

REUTERS

Ο πρόεδρος της Κροατίας, Στίπε Μέσιτς, καταθέτει στεφάνι στον τάφο του Ζοζέ Μαρτί, εθνικού ήρωα της Κούβας. Επειτα από δύο θητείες, ο κ. Μέσιτς που πραγματοποιεί αύριο αποχαιρετιστήριο ταξίδι στην Αθήνα, αποχωρεί από την ενεργό δράση.

«Αναπόφευκτη η διάλυση της Γιουγκοσλαβίας»

Ευθύνες σε Μιλόσεβιτς - Τούτσμαν ρίχνει ο Κροάτης πρόεδρος Στίπε Μέσιτς

Συνέντευξη στον **ΣΤΑΥΡΟ ΤΖΙΜΑ**

Ο τελευταίος μεγάλος της γιουγκοσλαβικής κρίσης, ο πρόεδρος της Κροατίας Στίπε Μέσιτς, αποχωρεί από την ενεργό δράση, έχοντας συμπληρώσει δύο θητείες στο ύπατο αξίωμα της χώρας του. Και προτού εγκαταλείψει το προεδρικό μέγαρο, πραγματοποιεί αποχαιρετιστήρια ταξίδια ανά τον πλανήτη: πήγε στην Κούβα, όπου κατέθεσε στεφάνι στον τάφο του Τσε Γκεβάρα, συναντήθηκε με τον Μουαμάρ Καντάφι στη Λιβύη, και την Τρίτη έρχεται στην Αθήνα για να δει τον Κάρολο Παπούλια. Κοσμοπολίτης τύπος, διανοητής πολιτικός, χαμηλών τόνων άνθρωπος, υπήρξε ο τελευταίος πρόεδρος της ενωμένης Γιουγκοσλαβίας, αυτός της έβαλε την ταφόπλακα στην ιστορική συνεδρίαση του ενιαίου προεδρείου για να ακολουθήσει η φοβερή αιματοχυσία.

«Η διάλυση ήταν αναπόφευκτη», υποστηρίζει στην «Κ» και θεωρεί υπεύθυνους για τη σφαγή στη Βοσνία τον Μιλόσεβιτς, αλλά και τον συμπατριώτη του, ιστορικό ηγέτη της Κροατίας Φράνιο Τούτσμαν, οι οποίοι, όπως λέει, σχεδίαζαν από κοινού τον διαμελισμό της Βοσνίας με αποτέλεσμα να ακολουθήσει ο εμφύλιος πόλεμος.

– Συμμερίζεστε τις ανησυχίες εκείνων που υποστηρίζουν ότι εάν τα δυτικά Βαλκάνια μείνουν εκτός Ευρωπαϊκής Ενωσης μπορεί να βυθιστούν και πάλι στην εσωστρέφεια;

– Είναι σημαντικό για όλη την περιοχή μας να αποτελέσει τμήμα της Ε.Ε., διότι μόνο όταν ανοίξουν τα σύνορα, οι συγκρούσεις για τα εδάφη και την υποτιθέμενη προστασία μειονοτήτων θα πάψουν να λειτουργούν ως κίνητρα για πόλεμο και οι εθνικές μειονότητες θα λειτουργήσουν ως γέφυρα συνεργασίας μεταξύ των κρατών. Οπως ακριβώς οι Γερμανοί και οι Γάλλοι στο πλαίσιο της σύγχρονης Ε.Ε. δεν έχουν πρόβλημα να ζουν εκατέρωθεν των συνόρων τους, έτσι και στη δική μας περίπτωση, Κροάτες, Σέρβοι ή Αλβανοί δεν θα τους πειράζει σε ποια πλευρά των συνόρων ζουν εφόσον ολόκληρη η περιοχή ενταχθεί στην Ε.Ε.

– Η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη χώρα σας είναι ευνοϊκή· όμως σημειώνει ότι η ενταξιακή πορεία θα εξαρτηθεί από την αποκατάσταση σχέσεων καλής γειτονίας με τη Σλοβενία.

– Η Κροατία έχει ολοκληρώσει σχεδόν την ενταξιακή πορεία της στην Ε.Ε. Οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις έχουν ολοκληρωθεί. Το επόμενο βήμα αφορά τις μεταρρυθμίσεις της δικαστικής εξουσίας και της δημόσιας διοίκησης, ενώ αυτή τη στιγμή υλοποιείται μεγάλο πρόγραμμα δράσης ενάντια στη διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα. Σε ό,τι αφορά τη συνοριακή διαφορά μεταξύ Κροατίας και Σλοβενίας, πιστεύω πως οι δύο κυβερνήσεις κοντεύουν να φτάσουν σε συμφωνία ως προς την επίλυση του προβλήματος. Το γεγονός που πρέπει να τονιστεί εδώ είναι πως αυτή η ανεπίλυτη συνοριακή διαφορά ήταν υπαρκτή ακόμη και κατά τη διάρκεια της ενταξιακής πορείας της Σλοβενίας, χωρίς να αποτελέσει εμπόδιο τελικά για την ενταξή της στην Ε.Ε.

Η Συμφωνία του Ντέιτον

– Στη Βοσνία η σταθερότητα ισορροπεί σην κόψη του ξυραφιού. Πολλοί λένε ότι η συνθήκη του Ντέιτον στην οποία στηρίζεται η κρατική της υπόσταση και η αρμονική συμβίωση των τριών εθνοτήτων έχει πεθάνει προ πολλού και πως χρειάζεται ένα νέο Ντέιτον. Ποια είναι η άποψή σας;

– Η συμφωνία του Ντέιτον σταμάτησε τον πόλεμο, αλλά δεν δημιούργησε ένα λειτουργικό κράτος. Γι' αυτό τον λόγο απαιτούνται συνταγματικές αλλαγές, προκειμένου για την ενότητα και λειτουργικότητα της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, για τον περαιτέρω εκδημοκρατισμό της κοινωνίας της και για επιπλέον πρόσβαση στους ευρωατλαντικούς θεσμούς. Ωστόσο, αυτές οι συνταγματικές αλλαγές πρέπει να απολαμβάνουν συναίνεσης από τα τρία έθνη που απαρτίζουν τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη. Θα ήταν καλό αυτή η συμφωνία να επιτευχθεί το συντομότερο δυνατόν και να υπηρετεί τα συμφέροντα και των τριών εθνοτήτων, όλων των πολιτών, της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης. Επίσης, κανένα από τα εμπλεκόμενα μέρη δεν θα πρέπει να παρουσιάσει τελεσίγραφα στη διάρκεια αυτής της διαδικασίας. Υπάρχουν μερικοί στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη που επικαλούνται τη Συμφωνία του Ντέιτον ακόμη και σήμερα, αλλά μόνο εκείνες τις διατάξεις της που εξυπηρετούν τα συμφέροντά τους, ενώ αγνοούν τις διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες όλοι οι πρόσφυγες πρέπει να επιστρέψουν στις εστίες τους. Ας μην ξεχνάμε ότι στα εδάφη της σημερινής σερβικής Δημοκρατίας, Κροάτες και Βόσνιοι πριν από τον πόλεμο ανέρχονταν σε 48% του πληθυσμού της, ενώ σημέρα δεν ξεπερνούν το 8% του πληθυσμού της σερβικής Δημοκρατίας. Νομίζω πως οι πρόσφυγες πρέπει να επιστρέψουν σ' αυτά τα εδάφη. Πρέπει επίσης να επισημάνω πως είναι προς το συμφέρον της Δημοκρατίας της Κροατίας, καθώς και της περιοχής αλλά και της Ε.Ε. να καταστεί η Βοσνία-Ερζεγοβίνη ένα δημοκρατικό και ενιαίο κράτος.

> *Κροάτες, Σέρβοι ή Αλβανοί δεν θα τους πειράζει σε ποια πλευρά των συνόρων ζουν εφόσον ολόκληρη η περιοχή ενταχθεί στην Ε.Ε.*

Εγκλήματα πολέμου

– Πιστεύετε ότι η διάλυση της Γιουγκοσλαβίας ήταν προϊόν ξένου «δακτύλου» ή νομοτελειακή εξέλιξη; Εκτός από τον Μιλόσεβιτς ευθύνεται για την αιματοχυσία και ο Τούτσμαν;

– Η διάλυση της Γιουγκοσλαβίας ήταν αναπόφευκτη, γιατί ο Μιλόσεβιτς δεν αποδεχόταν καμία συμφωνία και γιατί, στην πράξη, ήθελε να επεκτείνει τα σύνορα της Σερβίας εις βάρος της Κροατίας και της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης. Μετά τον θάνατο του Τίτο, η Γιουγκοσλαβία έχασε τα βασικά συνδετικά συστατικά της. Βασίζονταν σε τρεις τέτοιους παράγοντες μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο: στον Τίτο και τη χαρισματική προσωπικότητά του, στο Κομμουνιστικό Κόμμα και στον Εθνικό Γιουγκοσλαβικό Στρατό (ΥΝΑ). Μετά τον θάνατο του Τίτο, το κόμμα άρχισε να διαλύεται γρήγορα στα εξ ων συνετέθη, και ο Στρατός σύντομα άρχισε να αναζητεί τον επικεφαλής που θα εξασφάλισε τη συνέχιση της ύπαρξής του. Ο επικεφαλής βρέθηκε στο πρόσωπο του Μιλόσεβιτς, και αφότου ο Στρατός βρέθηκε στο πλευρό του και υποστήριξε τα σχέδιά του για πόλεμο και κατάκτηση, η Γιουγκοσλαβία δεν μπορούσε πλέον να παραμείνει ως είχε. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι μια πράξη εχθρότητας διαπράχθηκε εναντίον της Κροατίας και η Κροατία είχε το δικαίωμα να υπερασπιστεί τον εαυτό της. Στη διάρκεια εκείνης της περιόδου υπήρξαν, δυστυχώς, και μεμονωμένα εγκλήματα πολέμου, αλλά η Κροατία τα καταδίκασε και νομικά δεσμευτικές καταδίκες σε διάφορες δίκες καταλογίστηκαν εναντίον όσων τα είχαν διαπράξει, ενώ κάποιες δίκες και έρευνες βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη. Σε ό,τι αφορά τον ρόλο του προέδρου της Κροατίας Τούτσμαν στον πόλεμο στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, δυστυχώς πρέπει να επιβεβαιώσω πως ο πρόεδρος Τούτσμαν προσπαθούσε να επιτύχει συμφωνία με τον Μιλόσεβιτς αναφορικά με τη διαίρεση της Βοσνίας και ότι είναι ιστορικά υπεύθυνος γι' αυτή την πολιτική. Ωστόσο, η Κροατία αποδέχτηκε πλήρως την εδαφική ακεραιότητα της Βοσνίας-Εργζεγοβίνης το 2000, και τη σέβεται έκτοτε.

Ποινικοποίηση της πολιτικής διαφωνίας

Το μεγαλύτερο κατασκοπευτικό πρόγραμμα της Βρετανίας αφορά τους κατοίκους της

Του **SEUMAS MILNE**

Οτι οι βρετανικές κυβερνήσεις κατασκοπεύουν τους πολίτες τους δεν είναι κάτι καινούργιο. Κατά το μεγαλύτερο διάστημα του περασμένου αιώνα, το μυστικό κράτος είχε ως στόχο τους αριστερούς, τους συνδικαλιστές και τους ειρηνιστές, μαζί με τους Ρεπουμπλικανούς Ιρλανδούς και όποιον άλλον θεωρείτο «ανατρεπτική» απειλή.

Ολ' αυτά υποτίθεται ότι πέρασαν στην ιστορία, μετά το τέλος του Ψυχρού πολέμου, όταν η MI5 (οι βρετανικές μυστικές υπηρεσίες) διακήρυξαν ότι εστιάζουν πλέον στην απειλή τρομοκρατικών επιθέσεων.

Τώρα πια δεν είναι μόνο οι μυστικές υπηρεσίες, που κατασκοπεύουν όσους διαδηλώνουν κατά του πολέμου και υπέρ του περιβάλλοντος, αλλά έχουν συσταθεί ολόκληρες αστυνομικές μονάδες, για να παρακολουθούν όσους αποκαλούνται «εσωτερικοί εξτρεμιστές». Αυτό που άρχισε ως λήψη προσωρινών μέτρων εναντίον βίαιων ακτιβιστών υπέρ των δικαιωμάτων των ζώων έχει φθάσει σήμερα στο σημείο να απαγορεύει σε εκατοντάδες ειρηνικούς διαδηλωτές να πλησιάζουν εργοστάσια όπλων ή να ταξιδεύουν σε συγκεκριμένες περιοχές ή ακόμη και να επικοινωνούν μεταξύ τους – χωρίς τον φόβο να τους αποδοθούν κατηγορίες.

REUTERS

Συγκέντρωση μουσουλμάνων στην Τραφάλγκαρ Σκουέαρ. Η μουσουλμανική κοινότητα της Βρετανίας αποτελεί πεδίο μαζικής παρακολούθησης των μελών της.

Η Ενωση Αξιωματικών Αστυνομικών υπό την εποπτεία της οποίας βρίσκονται οι μυστικές μονάδες, ισχυρίζεται ότι έχει στόχο μόνο συγκεκριμένες ομάδες, που παραβιάζουν τον νόμο –για παράδειγμα, την ειρηνική κατάληψη ενός εργοστασίου ηλεκτρικής ενέργειας– ή δραστηριοποιούνται «εκτός δημοκρατικής διαδικασίας».

Οι μουσουλμάνοι

Ωστόσο, θολώνοντας τις διαχωριστικές γραμμές ανάμεσα στην αστική και την ποινική νομοθεσία και στιγματίζοντας δημόσια όσους μετέχουν σε διαδηλώσεις, η αστυνομία και το υπουργείο Εσωτερικών ποινικοποιούν επί της ουσίας την πολιτική διαφωνία. Αυτό ισχύει περισσότερο στην περίπτωση της βρετανικής μουσουλμανικής κοινότητας, όπου η γραμμή την οποία επιδιώκουν να θολώσουν οι αρχές βρίσκεται μεταξύ πολιτικής διαμαρτυρίας και τρομοκρατίας. Δεκάδες Βρετανοί μουσουλμάνοι παρουσιάστηκαν, προ ημερών, ενώπιον των δικαστηρίων, κατηγορούμενοι για διατάραξη της δημόσιας τάξης, λόγω της συμμετοχής τους στις οργισμένες διαδηλώσεις εναντίον του πολέμου του Ισραήλ στη Γάζα, τον Ιανουάριο.

Η αποκάλυψη του κυβερνητικού προγράμματος, το οποίο υποτίθεται ότι θα κινητοποιήσει όσους αντιτίθενται στην τρομοκρατία, στο εσωτερικό της μουσουλμανικής κοινότητας και απαιτεί από τα σχολεία, τις κοινοτικές οργανώσεις και τα κολέγια να δίνουν πληροφορίες για οτιδήποτε από τις απόψεις μέχρι τη σεξουαλική ζωή μουσουλμάνων, έχει χαρακτηριστεί «το μεγαλύτερο κατασκοπευτικό πρόγραμμα της Βρετανίας στη σύγχρονη εποχή».

Στην πραγματικότητα, ωστόσο, τόσο η μαζική παρακολούθηση όσο και η κυβερνητική απόφαση να διευρύνει τους στόχους της στους εν γένει «εξτρεμιστές» προκαλεί μόνο φόβο και δυσπιστία.

THE GUARDIAN

Ο αντισημιτισμός υποχωρεί στις ΗΠΑ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Τα φαινόμενα αντισημιτισμού στις ΗΠΑ βρίσκονται στο χαμηλότερο σημείο από το 1945, καθώς μόλις το 12% του πληθυσμού φέρεται να διακατέχεται από προκαταλήψεις κατά των Εβραίων. «Πρόκειται αναμφίβολα για δείγμα προόδου, πλην όμως, ουδείς μπορεί να εφησυχάζει όταν τριάντα εκατομμύρια Αμερικανοί ασπάζονται αντισημιτικές απόψεις», τόνισε ο διευθυντής της οργάνωσης Anti-Defamation League, Αμπράαμ Φόξμαν, ο οποίος επιμελήθηκε της νέας έρευνας. Η δημοσκόπηση πραγματοποιήθηκε σε δείγμα 1.200 ενήλικων Αμερικανών από τις 26 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 4 Οκτωβρίου. Ενα από τα στοιχεία της έρευνας που προκαλούν αίσθηση, πάντως, είναι ότι οι αντισημητικές τάσεις είναι πολύ πιο έντονες στους μαύρους Αμερικανούς.

Πόλεμος Μπερλουσκόνι και δικαστικής εξουσίας

ΡΩΜΗ. Διαστάσεις προσλαμβάνει η διαμάχη μεταξύ του συνδικάτου των Ιταλών δικαστικών και του πρωθυπουργού της γειτονικής χώρας, Σίλβιο Μπερλουσκόνι. Οι δικαστικοί προχώρησαν την περασμένη εβδομάδα στην αναβολή αρκετών υποθέσεων σε ένδειξη διαμαρτυρίας για τις «προσβλητικές και ανυπόστατες» κατηγορίες που εξαπέλυσε σε βάρος τους ο κ. Μπερλουσκόνι, ενώ απείλησαν και με απεργιακές κινητοποιήσεις. Ο Ιταλός πρωθυπουργός, ο οποίος κατηγορείται για φορολογική απάτη και διαφθορά, έκανε την περασμένη Πέμπτη λόγο περί «κομμουνιστών εισαγγελέων και δικαστικών» που έχουν θέσει ως στόχο την καταστροφή της πολιτικής του σταδιοδρομίας. «Οι θεμελιώδεις αξίες και η αυτονομία του Δικαστικού Σώματος τέθηκαν υπό αμφισβήτηση από τον πρωθυπουργό», σχολίασε ο πρόεδρος της Εθνικής Ενωσης Δικαστικών της Ιταλίας, Λούκα Παλαμάρα. Από την πλευρά του, ο εισαγγελέας του Μιλάνου, Αλφρέντο Ρομπλέντο δήλωσε ότι οι δικαστικοί είναι όντως «κόκκινοι», όχι επειδή είναι κομμουνιστές, «αλλά διότι έχουν ματώσει στην προσπάθεια για την προστασία του Συντάγματος από τους τρομοκράτες και τη Μαφία».

AFP

Για «κομμουνιστές δικαστικούς» που τον πολεμούν, έκανε λόγο ο Σίλβιο Μπερλουσκόνι.

AFP

Κούρδοι βουλευτές στο Ιράκ καταγγέλλουν τον νέο εκλογικό νόμο.

Κουρδικό πρόσκομμα στις εκλογές του Ιράκ

ΒΑΓΔΑΤΗ. Εν αμφιβόλω τίθεται η διεξαγωγή των εκλογών στο Ιράκ τον Ιανουάριο, καθώς ομάδα Κούρδων βουλευτών απείχε από τη συνεδρίαση του κοινοβουλίου για την προώθηση νέου εκλογικού νόμου. Οι Κούρδοι υποστηρίζουν ότι όλοι, ανεξαιρέτως, οι κάτοικοι του Κιρκούκ πρέπει να έχουν το δικαίωμα ψήφου στα εκλογικά κέντρα της πόλης, άποψη την οποία δεν συμμερίζονται οι Αραβες και οι Τουρκμένιοι. Οι δύο τελευταίες εθνοτικές ομάδες υποστηρίζουν ότι οι Κούρδοι έχουν αυξήσει δραματικά την παρουσία τους στο Κιρκούκ μετά την εισβολή των Αμερικανών στο Ιράκ το 2003. Υπό το καθεστώς Χουσεΐν, πάντως, οι Κούρδοι είχαν εκδιωχθεί από την πόλη βάσει σχεδίου για την αραβοποίηση της πλούσιας σε πετρελαϊκά κοιτάσματα περιοχής. Οι Αραβες υποστηρίζουν ότι στο Κιρκούκ πρέπει να ψηφίσουν όσοι πολίτες ήταν εγγεγραμμένοι δημότες το 2004, ενώ οι Κούρδοι ασπάζονται πρόταση του ΟΗΕ που ανοίγει τον δρόμο για την καταμέτρηση των ψήφων όσων είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του 2009, για μία μόνο τετραετία και υπό την προϋπόθεση ότι το ζήτημα του καθεστώτος της πόλης θα διευθετηθεί εντός τετραετίας. Οι Κούρδοι αποχώρησαν από το κοινοβούλιο όταν τέθηκε επί τάπητος η πρόταση για χρησιμοποίηση των εκλογικών καταλόγων του 2004.

AFP

Ο Ράμπιν δολοφονήθηκε το 1995 από Εβραίο εξτρεμιστή.

14 χρόνια χωρίς τον Ράμπιν

ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ. Την 14η επέτειο από τη δολοφονία του μετριοπαθούς ηγέτη της χώρας, Γιτζάκ Ράμπιν τίμησαν την περασμένη Πέμπτη οι Ισραηλινοί. «Ο Γιτζάκ ήταν σπουδαίος διότι υπήρξε ειλικρινής εν καιρώ ειρήνης και εν καιρώ πολέμου», τόνισε ο πρόεδρος του Ισραήλ, Σιμόν Πέρες από το νεκροταφείο του όρους Χερζτλ της Ιερουσαλήμ. «Είμαι περήφανος για όσα πετύχαμε υπό την ηγεσία του, ακόμα και αν το έργο μας ουδέποτε ολοκληρώθηκε», πρόσθεσε ο ίδιος. Οι συμφωνίες που επεξεργάστηκαν στις αρχές τις περασμένης δεκαετίας ο κ. Ράμπιν, ο κ. Πέρες και ο Γιασέρ Αραφάτ έμοιαζαν τότε να ανοίγουν τον δρόμο για την ειρήνη στη Μέση Ανατολή. Ο κ. Ράμπιν θεωρείται εθνικός ήρωας, τόσο για τη μυθική του σταδιοδρομία στον στρατό, όσο και για τις ειρηνευτικές του προσπάθειες, για τις οποίες τιμήκε –όπως και ο κ. Αραφάτ– με το Νομπέλ Ειρήνης. Ο μετριοπαθής πρωθυπουργός του Ισραήλ έπεσε νεκρός από τα πυρά Εβραίου εξτρεμιστή στις 4 Νοεμβρίου του 1995, εν τούτοις η επέτειος τιμήθηκε με βάση το εβραϊκό, σεληνιακό ημερολόγιο.

Φραγμός σε άστοχες, δαπανηρές θεραπείες ογκολογικών ασθενών

Η τεχνολογία δίνει νέες προοπτικές στη διάγνωση - αγωγή

Της **ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ**

Ριζικές και ελπιδοφόρες αλλαγές στην αντιμετώπιση των ογκολογικών ασθενών έφεραν τα τελευταία χρόνια οι πρόοδοι της ιατρικής απεικόνισης, που βασίστηκαν στην αλματώδη εξέλιξη της επιστήμης των υπολογιστών. Οι ειδικοί γιατροί, συνεκτιμώντας τα ευρήματα των σύγχρονων απεικονιστικών εξετάσεων, μπορούν σήμερα να καταλήξουν στην επωφελέστερη θεραπεία για κάθε ογκολογικό ασθενή ξεχωριστά, ώστε να αποφεύγονται άστοχες, δαπανηρές και δυνητικά επικίνδυνες θεραπευτικές επιλογές.

Παράλληλα, η ανάπτυξη νέων τεχνικών βελτίωσε δραστικά τη δυνατότητα πρωιμότερης διάγνωσης διάφορων μορφών καρκίνου. Οπως τονίζει στην «Κ» ο γιατρός ακτινολόγος, διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών (αναπληρωτής διευθυντής των Τμημάτων Αξονικής και Μαγνητικής Τομογραφίας και PET/CT στο θεραπευτήριο «Υγεία») κ. Αρκάδιος Ρουσάκης, με αφορμή το 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ογκολογικής Απεικόνισης που πραγματοποιήθηκε πριν από λίγες ημέρες στη Αθήνα, «με τον όρο Ιατρική Απεικόνιση εννοούμε όλες τις μεθόδους της Ακτινολογίας (ψηφιακή ακτινολογία και μαστογραφία, τεχνικές υπερηχογραφίας και αγγειογραφίας, αξονική και μαγνητική τομογραφία) και της Πυρηνικής Ιατρικής (σπινθηρογράφημα, τομογραφία εκπομπής ποζιτρονίων - γνωστή ως εξέταση PET).

Νέα τεχνική

Τα τελευταία χρόνια είναι διαθέσιμη μια νέα υβριδική τεχνική, η εξέταση PET/CT, η οποία συνδυάζει τις λεπτομερείς ανατομικές πληροφορίες της αξονικής τομογραφίας με τις λειτουργικές πληροφορίες (μεταβολισμού των ιστών) που παρέχει η PET. Η αλληλεπίδραση της Ιατρικής Απεικόνισης και της Ογκολογίας έχει διαμορφώσει ένα νέο πεδίο που ονομάζεται «Ογκολογική Απεικόνιση». Οι δυνατότητες που πηγάζουν από αυτή την εξέλιξη έχουν ήδη αλλάξει ριζικά τον τρόπο επιλογής της θεραπείας πολλών μορφών καρκίνου, αλλά και τον τρόπο παρακολούθησης των ασθενών». Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η αξιοποίηση της εξέτασης PET/CT για την αντιμετώπιση των ασθενών με καρκίνο του πνεύμονα.

Οπως επισημαίνει ο ίδιος, «σήμερα, ο ασθενής με διάγνωση του συγκεκριμένου καρκίνου δεν πρέπει να υποβάλεται σε χειρουργική επέμβαση πριν γίνει εξέταση PET/CT, αφού μόνο με αυτή την εξέταση μπορεί να τεκμηριωθεί ότι ο καρκίνος δεν έχει μετασταθεί και επομένως θα είναι αποτελεσματικό το χειρουργείο. Εάν αντίθετα η εξέταση δείξει -όπως συμβαίνει στο 30% περίπου των περιπτώσεων- ότι ο καρκίνος έχει έστω και μικροσκοπικά εξαπλωθεί, αποφεύγεται η άσκοπη και δυνητικά επικίνδυνη χειρουργική επέμβαση και ο ασθενής υποβάλλεται σε άλλης μορφής θεραπεία».

Αλλο παράδειγμα αφορά την αντιμετώπιση ασθενών με καρκίνο στους λεμφαδένες. «Σε αυτούς τους ασθενείς συχνά μετά τη χημειοθεραπεία διαπιστώνεται με αξονική και μαγνητική τομογραφία ότι παραμένουν υπολειμματικοί διογκωμένοι λεμφαδένες σε διάφορα μέρη του σώματος». «Μέχρι πριν από λίγα χρόνια το δίλημμα ήταν εάν πρόκειται πραγματικά για υπολειμματική νόσο, που πρέπει να αντιμετωπιστεί με συμπληρωματική θεραπεία ή απλώς για υπολειμματική διόγκωση χωρίς την ύπαρξη καρκίνου. Η PET/CT μπορεί να δώσει απάντηση με μεγάλη ακρίβεια και να καθοδηγήσει στη σωστότερη απόφαση».

Η πρόσβαση σε εξετάσεις

Στην Ελλάδα υπάρχουν εγκατεστημένα μηχανήματα μαγνητικών και αξονικών τομογράφων σε σχετικά υψηλή πυκνότητα, ενώ τα τελευταία χρόνια έχουν αυξηθεί και οι εγκαταστάσεις συστημάτων PET/CT, προς το παρόν όμως μόνο στην πρωτεύουσα όπου λειτουργούν τέσσερα τέτοια. Αυτό που πρέπει να λυθεί είναι το ζήτημα πρόσβασης των ασφαλισμένων σε κάποιες εξετάσεις. Είναι ενδεικτική η περίπτωση της εξέτασης PET/CT, η κοστολόγηση της οποίας από το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας εκκρεμεί εδώ και τέσσερα χρόνια και επομένως δεν μπορούν να υπογραφούν συμβάσεις μεταξύ των ασφαλιστικών ταμείων και εργαστηρίων όπου γίνεται η εξέταση. Το αποτέλεσμα είναι να μη διευκολύνεται η ομαλή και έγκαιρη εξυπηρέτηση των ασθενών που τη χρειάζονται, πολλοί από τους οποίους είναι αναγκασμένοι να επιβαρύνονται προσωπικά το κόστος της εξέτασης και στη συνέχεια να διεκδικούν επιστροφή του ποσού που κατέβαλαν από τον ασφαλιστικό τους φορέα.

AP

Τα τελευταία χρόνια είναι διαθέσιμη μία νέα υβριδική τεχνική, η εξέταση PET/CT, η οποία συνδυάζει τις λεπτομερείς ανατομικές πληροφορίες της αξονικής τομογραφίας με τις λειτουργικές πληροφορίες που παρέχει η PET.

Μείωση των θανάτων από καρκίνο του μαστού

Σημαντική είναι η συμβολή των μεθόδων ιατρικής απεικόνισης στην αντιμετώπιση του καρκίνου του μαστού, που υπολογίζεται ότι στις δυτικές χώρες προσβάλλει 1:9 γυναίκες. Σύμφωνα με όσα είπε στην «Κ» ο γιατρός ακτινολόγος, διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών, κ. Αρκάδιος Ρουσάκης, «η γνωστή μαστογραφία, ως ετήσια προληπτική εξέταση σε γυναίκες άνω των 40 ετών, έχει οδηγήσει από μόνη της σε δραστική μείωση των θανάτων από καρκίνο του μαστού, τουλάχιστον κατά 20%. Μία νέα μέθοδος που βοηθάει σημαντικά στη διάγνωση και την αντιμετώπιση του καρκίνου του μαστού είναι η μαγνητική μαστογραφία. Η συγκεκριμένη εξέταση μπορεί να αναδείξει εστίες καρκίνου που δεν είναι εμφανείς με την απλή μαστογραφία, το υπερηχογράφημα ή την ψηλάφηση. "Ενδειξη" για να γίνει μαγνητική μαστογραφία υπάρχει σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα σε γυναίκες με αυξημένη κληρονομική προδιάθεση για εκδήλωση της νόσου, καθώς και σε πολλές από τις γυναίκες που πρόκειται να υποβληθούν σε επέμβαση για την αφαίρεση όγκου του μαστού. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η μαγνητική μαστογραφία μπορεί να αναδείξει ή να αποκλείσει καρκίνο σε άλλες θέσεις, στον ίδιο ή και τον άλλο μαστό, κατευθύνοντας τον χειρουργό στην επιλογή της καταλληλότερης χειρουργικής επέμβασης».

REUTERS

Η μαγνητική μαστογραφία είναι μια εξέταση, η οποία μπορεί να αναδείξει εστίες καρκίνου που δεν είναι εμφανείς με την απλή μαστογραφία (φωτογραφία), το υπερηχογράφημα ή την ψηλάφηση.

ΣΥΝΤΟΜΑ

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Κατάθλιψη - φοβία παρουσιάζουν οι νέοι

Ακόμη ο εθισμός στο Ιντερνετ δεν κατατάσσεται στις ψυχικές διαταραχές, όμως τα συμπτώματα που παρουσιάζουν όσοι χρήστες «σερφάρουν» ατέλειωτες ώρες (όπως αυξημένα επίπεδα άγχους ή διαταραχές ύπνου) κάνουν τους ειδικούς να μιλούν για ένα ολοένα αυξανόμενο πρόβλημα. Οπως είναι φυσικό, οι επιστήμονες δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στους εφήβους, όπου τα ποσοστά εξάρτησης φαίνεται να είναι πολλαπλάσια απ' ό, τι σε οποιαδήποτε άλλη ηλικιακή κατηγορία. Γεγονός που επιβεβαιώνει έρευνα, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Ταϊβάν, δείχνοντας πως σε ένα δείγμα 2.293 μαθητών λυκείου το 10,8% ήταν εθισμένο στο Διαδίκτυο.

AFP

ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Λιγότερα κιλά με γαλακτοκομικά

Η κατανάλωση γαλακτοκομικών προϊόντων βοηθά στην απώλεια βάρους. Μελέτη Αυστραλών επιστημόνων από το Πανεπιστήμιο Curtin University of Technology κατέδειξε ότι όταν μία δίαιτα περιλαμβάνει αυξημένη ποσότητα γαλακτοκομικών προϊόντων, μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη απώλεια βάρους σε σύγκριση με μία δίαιτα με λιγότερα γαλακτοκομικά. Οι ερευνητές ζήτησαν από 40 εθελοντές να ακολουθήσουν διατροφή χαμηλή σε θερμίδες. Στο διατροφικό μοντέλο περιλαμβάνονταν διάφορες ποσότητες σε τυρί, γιαούρτι και γάλα με χαμηλά λιπαρά.

Αλκοόλ και τσιγάρα πιο βλαβερά από πολλά ναρκωτικά

Το αλκοόλ και τα τσιγάρα είναι πιο επικίνδυνα από πολλά παράνομα ναρκωτικά, όπως η κάνναβη, το LSD και το «έκστασι», σύμφωνα με τον καθηγητή Ντέηβιντ Νατ του Αυτοκρατορικού Κολλεγίου (Imperial College) του Λονδίνου, ο οποίος επίσης είναι ο κορυφαίος σύμβουλος της βρετανικής κυβέρνησης για τα ναρκωτικά.

Ο επιφανής επιστήμονας ζήτησε να δημιουργηθεί ένα νέο σύστημα ταξινόμησης των ναρκωτικών ουσιών, ώστε το ευρύ κοινό να καταλαβαίνει καλύτερα και να συγκρίνει πιο σωστά τον κίνδυνο που προέρχεται από νόμιμες και παράνομες ουσίες. Κατήγγειλε επίσης τον «τεχνητό» διαχωρισμό του αλκοόλ και του καπνού από τα παράνομα ναρκωτικά.

Όπως ανέφερε, σε επιστημονικό υπόμνημά του για το Κέντρο Εγκληματολογικών Μελετών και Δικαίου του King's College του Λονδίνου, το αλκοόλ πρέπει να βρίσκεται στην πέμπτη θέση του νέου καταλόγου επικινδυνότητας, μετά την ηρωίνη, την κοκαΐνη, τα βαρβιτουρικά και τη μεθαδόνη. Ο καπνός πρέπει να βρίσκεται στην έκτη θέση, ενώ η κάνναβη στην 11η, το LSD στην 14η και το «έκστασι» στην 18η, δηλαδή χαμηλότερα από τον καπνό και το αλκοόλ.

Τα κριτήρια επικινδυνότητας για την ταξινόμηση περιλαμβάνουν τη φυσική βλάβη στον άνθρωπο, το βαθμό εξάρτησής του και την κοινωνική βλάβη. «Κανείς δεν υποστηρίζει ότι τα ναρκωτικά δεν είναι επιβλαβή. Το κρίσιμο ερώτημα αφορά την κλίμακα και το βαθμό", επεσήμανε ο καθηγητής Νατ. Πρέπει να το αποδεχτούμε ότι στους νέους αρέσει να πειραματίζονται, με ναρκωτικά και άλλες δυνητικά επιβλαβείς δραστηριότητες... Πρέπει συνεπώς να τους παρέχουμε πιο ακριβείς και αξιόπιστες πληροφορίες», πρόσθεσε.

Σύμφωνα με τον Νατ, η κάνναβη είναι επιβλαβής, αλλά η χρήση της δεν προκαλεί σημαντικά προβλήματα υγείας. Οι χρήστες αντιμετωπίζουν, όπως είπε, "ένα σχετικά χαμηλό κίνδυνο" εμφάνισης ψύχωσης, σε σχέση με τον κίνδυνο των καπνιστών να πάθουν καρκίνο των πνευμόνων.

«Βλέπει» ασθενείς μέσα από λάπτοπ

Αμερικανοί επιστήμονες κατασκεύασαν για λογαριασμό της Intouch Technologies ένα πρωτοποριακό ρομπότ

Απλό, για να είναι χρήσιμο

Για να αποδειχθεί στην πράξη χρήσιμο, το ρομπότ κατασκευάστηκε ώστε να είναι όσο το δυνατόν πιο απλό στη χρήση του. Ετσι, αρκετοί γιατροί που το έχουν δοκιμάσει στην πράξη υποστηρίζουν πως μέσα σε λίγες ώρες καταφέρνει κανείς να μάθει τις βασικές του λειτουργίες, ακόμη και αν δεν έχει καμία πείρα στους υπολογιστές ή τα... ηλεκτρονικά παιχνίδια. Εύκολα λοιπόν πλοηγούν το PR-7 χωρίς ατυχήματα - παρόλο που, για καλό και για κακό, οι τεχνικοί της Intouch Technologies έχουν προβλέψει ένα σύστημα αισθητήρων, ώστε το ρομπότ να σταματάει αυτόματα κάθε φορά που κατευθύνεται πάνω σε κάποιον άνθρωπο ή... σε τοίχο. Και, για να έχει πλήρη εποπτεία του χώρου μέσα στον οποίο βρίσκεται το ρομπότ, ο γιατρός μπορεί να περιστρέφει την κάμερα που βρίσκεται στην κορυφή του, «ζουμάροντας» μάλιστα σε λεπτομέρειες όπως οι αριθμητικές τιμές στις ιατρικές εξετάσεις. Βέβαια, ακόμη και όσοι επιστήμονες το χρησιμοποιούν, ήδη αναγνωρίζουν ότι η επίδραση που έχει η φυσική παρουσία του γιατρού δεν μπορεί να συγκριθεί με καμία τεχνολογία: «στην πραγματικότητα, το ιδανικό θα ήταν κάθε ασθενής να βλέπει όλους τους γιατρούς που τον εξετάζουν με "σάρκα και οστά", δίπλα από το κρεβάτι του», παραδέχεται ο δρ Liesching σε συνέντευξή του στην εφημερίδα Boston Globe. Δεν είναι τυχαίο ότι πολλοί ειδικοί στην τηλεϊατρική υποστηρίζουν ότι ρομπότ σαν το PR-7 θα πρέπει να χρησιμοποιούνται πάντοτε από γιατρούς οι οποίοι αναλαμβάνουν συμβουλευτικό ρόλο στην περίθαλψη.

Του **ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ**

Στο μη κερδοσκοπικό ιατρικό κέντρο Lahey στα περίχωρα της Μασαχουσέτης, κάθε πρωί ο δρ Timothy Liesching επισκέπτεται όλα τα δωμάτια, εξετάζοντας από «κοντά» τους ασθενείς, δίνοντας για κάθε περιστατικό ειδικές οδηγίες στη νοσοκόμα που τον συνοδεύει. Το εξαιρετικά ενδιαφέρον είναι ότι ο ίδιος ο γιατρός σπάνια βρίσκεται αυτοπροσώπως στην κλινική. Τις περισσότερες φορές πραγματοποιεί αυτές τις επισκέψεις από το κεντρικό νοσοκομείο στο Burlington όπου εργάζεται, δεκάδες χιλιόμετρα μακριά από το Lahey.

Από εκεί, και με τη βοήθεια ενός λάπτοπ, ο δρ Liesching «βλέπει» τους ασθενείς μέσα από τις κάμερες του ρομποτικού του κλώνου, του PR-7, ενώ με ένα ειδικό joystick τηλεκατευθύνει το ρομπότ ώστε αυτό να επισκέπτεται «αντ' αυτού» όλους τους θαλάμους του ιατρικού κέντρου. Αλλωστε, το PR-7 μπορεί να υποκαθιστά όσο το δυνατόν καλύτερα τη φυσική του παρουσία: στην κορυφή του ρομπότ βρίσκεται μία οθόνη όπου προβάλλεται η εικόνα του γιατρού, ενώ τα ηχεία και τα ακουστικά του μηχανήματος επιτρέπουν στο χρήστη να συνομιλεί τόσο με τους νοσηλευτές όσο και τους ασθενείς.

Ετσι, το ρομπότ δίνει τη δυνατότητα στον δρα Liesching να μελετά όλες τις εξετάσεις των νοσηλευομένων, ενώ χάρη στο ειδικό στηθοσκόπιο που διαθέτει το μηχάνημα, οι ήχοι από την καρδιά ή τους πνεύμονες κάθε ασθενούς φτάνουν χωρίς «παράσιτα» στα ακουστικά του. Γι' αυτό και το PR-7, το οποίο κατασκεύασαν Αμερικανοί επιστήμονες για λογαριασμό της εταιρείας Intouch Technologies, θεωρείται σήμερα μία από τις πιο πρωτοποριακές εφαρμογές στον τομέα της τηλεϊατρικής. Και το Lahey είναι ένα από τα δεκάδες ιατρικά κέντρα στις ΗΠΑ που έχουν ήδη προμηθευτεί το συγκεκριμένο μηχάνημα.

Αυτά τα ιατρικά κέντρα επένδυσαν στο ρομπότ επειδή θέλουν να αναβαθμίσουν τις υπηρεσίες που προσφέρουν, αξιοποιώντας γιατρούς με μεγάλη εξειδίκευση – ο δρ Liesching, για παράδειγμα, είναι πνευμονολόγος που ασχολείται κυρίως με περιπτώσεις καρδιοπαθών οι οποίοι εμφανίζουν πνευμονικές επιπλοκές. Μέχρι σήμερα, καθώς ο αριθμός τέτοιων περιστατικών που νοσηλεύονται στο ιατρικό κέντρο της Μασαχουσέτης ήταν μικρός, οι ασθενείς με ανάλογα προβλήματα διακομίζονταν συνήθως σε άλλα, μεγαλύτερα νοσοκομεία.

Ομως, με το PR-7, το ποσοστό των ασθενών που χρειάζεται τελικά να μεταφερθούν έχει μειωθεί δραστικά, ενώ παράλληλα το ιατρικό προσωπικό των μικρών περιφερειακών ιατρικών μονάδων έχει πλέον δυνατότητα να συμβουλευθεί για κάποιο περιστατικό γιατρούς που θεωρούνται κορυφαίοι στον τομέα τους. Ετσι, για παράδειγμα, πριν από λίγους μήνες στο νοσοκομείο στα νησιά Βερμούδες, κάποιος τέτοιος «επισκέπτης» γιατρός εξέτασε μέσω του ρομπότ έναν διαβητικό, διαπιστώνοντας επιτυχώς ότι με μία ήπια θεραπεία θα μπορούσε να αποφευχθεί η εγχείρηση ακρωτηριασμού του ποδιού του. Και μόλις ένα χρόνο νωρίτερα, χειρουργοί στην πόλη Bahia Blanca της Αργεντινής πραγματοποίησαν την πρώτη τους επέμβαση παχυσαρκίας υπό την καθοδήγηση συναδέλφων τους από το νοσοκομείο Sinai της Βαλτιμόρης, που τους παρακολουθούσαν μέσα από την κάμερα του PR-7.

Από την άλλη πλευρά, το ρομπότ έχει αποδειχθεί σωτήριο ακόμη και για ανθρώπους που καταλήγουν στα επείγοντα και μιας μεγάλης νοσοκομειακής μονάδας. Αλλωστε, καθώς σε αρκετές περιπτώσεις από μία γνωμάτευση μπορεί να κριθεί η ζωή του ασθενούς, το ρομπότ δίνει τη δυνατότητα στον εφημερεύοντα γιατρό να ζητήσει τη γνώμη του επικεφαλής του τμήματος, ο οποίος μέσα σε λίγα λεπτά μπορεί να «εξετάσει» το περιστατικό από το σπίτι του.

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΑΝΝΩΝ
Χρυσός Φοίνικας για τον Μίκαελ Χάνεκε
Σελ. 33

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΘΑΝΑΣΗΣ ΒΕΓΓΟΣ
Ένας ευγενής και πολύ εντάξει άνθρωπος
Σελ. 34

Κυριακή 1 Νοεμβρίου 2009

Κυπριακή επένδυση στην έβδομη τέχνη

Με το ερώτημα «τι καλύτερο έχουν οι Κάννες από την Κύπρο;» ξεκίνησε πριν τέσσερα χρόνια το Διεθνές Κινηματογραφικό Φεστιβάλ Κύπρου

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**

«Το Διεθνές Κινηματογραφικό Φεστιβάλ Κύπρου (CYIFF) είναι ένας ζωντανός οργανισμός που εξελίσσεται», όπως υποστηρίζει η διευθύντριά του, κ. Πέτρα Τερζή. Η ίδια είναι στον χώρο των πολιτιστικών παραγωγών εδώ και χρόνια, διοργανώνοντας συναυλίες διεθνών αστέρων στην Ελλάδα. «Η απονομή βραβείων, ακόμα και οι παρουσιάσεις, είναι μια πρόβα generale. Έξι μήνες πριν την έναρξή του, μαζεύουμε τις αιτήσεις ταινιών, η κριτική επιτροπή επιλέγει ποιες από αυτές θα προβληθούν και σε ποια κατηγορία βραβείων θα διαγωνιστούν», προσθέτει. Στην τέταρτή του διοργάνωση φέτος, το CYIFF προβάλλει ταινίες από περισσότερες από 60 χώρες, μερικές σε πρώτη προβολή και άλλες πρωτοεμφανιζόμενων σκηνοθετών και παραγωγών. Επίσης, όπως εξηγεί η κ. Τερζή, «το φεστιβάλ προσφέρει σε νέους ανερχόμενους σκηνοθέτες, από όπου και αν κατάγονται και σε όποια χώρα και αν εργάζονται, την ευκαιρία να παρουσιάσουν τη δουλειά τους μπροστά σε μια καταξιωμένη κριτική επιτροπή που απαρτίζεται από επαγγελματίες του χώρου». Ταινίες που αναμφισβήτητα έχουν μια άλλη, μη χολιγουντιανή άποψη να προτείνουν στο κοινό, προβάλλονται για πέντε μέρες (μέχρι τις 5 Νοεμβρίου) στην αίθουσα του κινηματογράφου «Πάνθεον» στη Λευκωσία, που έχει παρεμπιπτόντως βαφτιστεί «Pantheon Art Cinema». Το CYIFF είναι ένας κυπριακός, μη κερδοσκοπικός οργανισμός που βασίζεται κυρίως στην εθελοντική εργασία, καθώς και στους φίλους του – αυτούς που πίστεψαν στον σκοπό του και συνεισφέρουν αφιλοκερδώς τις γνώσεις και τις υπηρεσίες τους. Η κ. Τερζή μίλησε στην «Κ» για τις οικονομικές πτυχές της διοργάνωσης, την επιτυχία και τον χαρακτήρα του φεστιβάλ.

«Immer Sommer» (Μικρού Μήκους), 3/11 στις 7.35 μ.μ. (Γερμανία).

«Familjelampan» (Κινούμενα Σχέδια), 2/11 στις 7.30 μ.μ. (Φινλανδία)

Τον Οκτώβριο

«Σκοπός του φεστιβάλ είναι να γίνει η Κύπρος ένας χώρος συνάντησης κινηματογραφιστών, νέων σκηνοθετών, αλλά και επαγγελματιών του χώρου, καθώς επίσης να υπάρξει και μια δικτύωση, έτσι ώστε το νησί να γίνει γνωστό ως φεστιβαλικός τόπος. Αυτό θα βοηθήσει και στην ανάπτυξη της συνείδησης του σινεφίλ κοινού στην Κύπρο», όπως μας εξηγεί η κ. Τερζή. Το ερώτημα, όμως, είναι αν υπάρχουν οι υποδομές στο νησί. Υπάρχουν οι αίθουσες που είναι διατεθειμένες να το φιλοξενήσουν, τα άτομα που επιθυμούν να εμπλακούν επαγγελματικά, το κοινό; Και πάνω απ' όλα, υπάρχει η οικονομική χορηγία για αυτήν την ανάπτυξη;

Η οικονομική βοήθεια είναι μικρή, με τη διευθύντρια να είναι η κύρια χορηγός. Τον πρώτο χρόνο διοργάνωσης του φεστιβάλ ο προϋπολογισμός δεν επέτρεπε καν την αγορά των βραβείων από τον καλλιτέχνη που τα φιλοτέχνησε. Όντας καλός φίλος του φεστιβάλ, όμως, που πίστεψε στο όραμα και τις προθέσεις της ομάδας, ο καλλιτέχνης Παύλος Κουγιουμτζής, ο οποίος σχεδίασε και έφτιαξε τις «Χρυσές Αφροδίτες», δεν πήρε χρηματικό αντάλλαγμα.

«Όταν το 2001 ξεκινούσε η ιδέα για το στήσιμο ενός φεστιβάλ, ένας φίλος μου, σκηνοθέτης, μου είχε πει ότι η Κύπρος είναι ο κατάλληλος τόπος για μια τέτοια διοργάνωση. Είχε δει μερικά "χαρίσματα" στη χώρα, τα οποία ο ίδιος είχε χαρακτηρίσει ως "υποδομές"», αναφέρει. Ο σκηνοθέτης Gregory Cascante, ερχόμενος στο νησί για διακοπές, είχε πει στην κ. Τερζή ότι η Κύπρος θα ήταν η ιδανική χώρα για να φιλοξενήσει ένα κινηματογραφικό φεστιβάλ. Της είχε πει χαρακτηριστικά: «Τι περισσότερο – γεωγραφικά – έχουν οι Κάννες; Είναι ένα όμορφο ψαροχώρι, με καλό κλίμα που, όταν δεν φιλοξενούν το περιβόητο φεστιβάλ, έχει μόνο μερικές χιλιάδες κατοίκους. Το Βερολίνο; Το κλίμα εκεί είναι βροχερό, με γκρίζο ουρανό. Εδώ είναι πάντα ηλιόλουστα, υπάρχουν ωραία ξενοδοχεία, οι αποστάσεις είναι μικρές, η θάλασσα είναι ένα βήμα μακριά». Έτσι, «ο ιδανικός τουριστικός προορισμός» έδειχνε ότι είχε τις προδιαγραφές για ουσιαστική πολιτιστική διάπλαση και ανάπτυξη. «Αποφασίσαμε να καθιερώσουμε το CYIFF τον Οκτώβριο για διάφορους λόγους. Πρώτον, ο κόσμος δεν πάει σε φεστιβάλ το καλοκαίρι, αφού λείπει για διακοπές. Επιπλέον, εμείς θέλουμε να έχουμε μια προοπτική και να βλέπουμε μακριά. Με αυτό το σκεπτικό, κάθε σοβαρό φεστιβάλ κινηματογράφου έχει τον δικό του μήνα. Για παράδειγμα, το Φεστιβάλ Καννών διοργανώνεται τον Μάιο, του Βερολίνου τον Φεβρουάριο, του Τορόντο τον Σεπτέμβριο. Έπρεπε και εμείς να το καθιερώσουμε σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο και ο κόσμος να το ταυτίσει με αυτήν. Ο Οκτώβριος είναι καλός μήνας, γιατί δεν υπάρχουν άλλα όμοια φεστιβάλ και γιατί τα ταξιδιωτικά πακέτα είναι φτηνά για εκείνους που θα αποφασίσουν να επισκεφτούν το νησί, για να παρευρεθούν», προσθέτει χαρακτηριστικά στη συνέχεια.

Στόχος είναι να γίνει η Κύπρος γνωστή ως φεστιβαλικός τόπος

Προϊστορία

Όπως φαίνεται, το φεστιβάλ έχει πολλούς καλούς φίλους. Η κ. Τερζή απαριθμεί τα άτομα που στάθηκαν δίπλα της σε αυτήν την πορεία, δίνοντας έμφαση στον Φαίδωνα Παπαμιχαήλ (σκηνογράφος, του οποίου οι πρώτες κινηματογραφικές δουλειές ήταν με τον Ζυλ Ντασσέν – «Ποτέ την Κυριακή» και «Φαίδρα» – και δούλεψε έπειτα με τον Τζον Κασσαβέτη, ενώ ακολούθησε και μια αξιοπρόσεκτη πορεία). «Ο Φαίδων ήταν από τα πρώτα μέλη της κριτικής επιτροπής του CYIFF. Έπειτα υπήρξε καλλιτεχνικός διευθυντής για τρία χρόνια, μέχρι τον θάνατό του πέρσι. Ο Φαίδων μάς έχει αφήσει μια πολύτιμη κληρονομιά. Έθεσε τις βάσεις για τη διοργάνωση του φεστιβάλ», δηλώνει. Είχε πείσει την ομάδα τότε ότι ήταν σημαντικό ένα φεστιβάλ κινηματογράφου να στεγάζεται σε κανονική αίθουσα προβολών και όχι σε μια αποθήκη με έναν προβολέα, γιατί για τον ίδιο οι ερασιτεχνισμοί δεν επιτρέπονταν.

Πώς μετριέται η επιτυχία;

«Δεν μας απασχολούν τα έσοδα από το φεστιβάλ και γι' αυτόν τον λόγο δεν επικεντρωνόμαστε σε εμπορικές ταινίες», αναφέρει. Αν και το κέρδος δεν είναι χρηματικό, όπως ξεκαθαρίζει η κ. Τερζή, για την ίδια το γεγονός και μόνο ότι βοηθούνται οι νέοι σκηνοθέτες και το δίκτυο του φεστιβάλ επεκτείνεται με κάθε του διοργάνωση μετριέται ως θετικό. «Με τα βραβεία δεν συνεπάγεται κάποιο χρηματικό ποσό, αλλά προσφέρουμε στους διαγωνιζομένους την προβολή και τη δυνατότητα να δικτυωθούν στον διεθνή χώρο. Ο Αυστριακός σκηνοθέτης που παρέλαβε τη "Χρυσή Αφροδίτη" το 2006, στην απονομή του είχε κρατήσει το βραβείο ψηλά και δήλωσε: "Αυτό τώρα θα ανοίξει τις πόρτες, για να διανεμηθεί η ταινία μου σε εμπορικούς κινηματογράφους"», μας εξηγεί.

Το CYIFF έχει «γεννήσει» το «Κινηματογραφικό Φεστιβάλ Κορίνθου», το οποίο ξεκινά τη διεξαγωγή του φέτος, μετά το τέλος των προβολών στη Λευκωσία. Αυτό, όπως η διευθύντρια εξηγεί, είναι σημαντικό για το στάτους του κυπριακού φεστιβάλ, αφού έχει γίνει το πρότυπο και αντιγράφεται και όχι το αντίθετο. Στην Κόρινθο θα παρουσιαστεί μέρος του συνολικού προγράμματος που θα προβληθεί στην Κύπρο. «Την επιτυχία», όπως δηλώνει η κ. Τερζή, «την νιώθουμε και την μετρούμε, πριν ξεκινήσει το πρόγραμμα προβολών. Τότε που οι διαδικασίες οργάνωσης φτάνουν στο τέλος τους». Ο απολογισμός των διαδικασιών επιτρέπει στους διοργανωτές να έχουν μια ξεκάθαρη εικόνα για την πορεία του φεστιβάλ. «Οι συμμετοχές έχουν πολλαπλασιαστεί, το πρόγραμμα έχει βελτιωθεί, λαμβάνουμε αιτήσεις για να συμπεριλάβουμε τέταρτες και πέμπτες ταινίες κάποιων σκηνοθετών – παρόλο που ξέρουν ότι ένα από τα κριτήριά μας είναι να μην περιλαμβάνουμε στο πρόγραμμα πέραν του τρίτου εγχειρήματος κάποιου σκηνοθέτη. Αυτό σημαίνει ότι μας εμπιστεύονται και ότι αποκτήσαμε κύρος σαν οργανισμός. Κάνουμε, ακόμη, παγκύπριες πρεμιέρες και ευελπιστούμε ότι στο μέλλον θα κάνουμε και ευρωπαϊκές πρεμιέρες. Αν το feedback είναι θετικό, τότε αυτό δεν είναι παρά μια ηθική ικανοποίηση», αναφέρει.

«Ένα φεστιβάλ είναι μάλλον ο μόνος χώρος στον οποίο πλέον μπορεί να αναδειχθεί ένας νέος καλλιτέχνης. Του δίνει – και πρέπει να δίνει – το πρώτο βήμα, για να δείξει τη δημιουργία του και να αποδείξει την αξία και το ταλέντο του», δηλώνει η Πέτρα Τερζή, διευθύντρια του Διεθνούς Κινηματογραφικού Φεστιβάλ Κύπρου (CYIFF).

Πάνθεον, Λευκωσία. Πληρ. 22675787 & www.cyprusfllmfesival.org.

«Con Dos Anos De Garantia» (Μικρού Μήκους), 1/11 στις 9.35 μ.μ. (Ισπανία)

«Lodo» (Χρυσή Αφροδίτη), 1/11 στι 10.30 μ.μ. (Ισπανία)

«Back to Famagusta» (Πανόραμα), 3/11 στις 9.45 μ.μ. (Ιταλία)

Πρόγραμμα προβολών

Κυριακή 1.11
• 6 μ.μ. Πανόραμα-Παιδικές ταινίες
«Lost Brother», Zhao Miao, 2008 (Κίνα) 92'
• 7.30 μ.μ. Χρυσή Αφροδίτη
«Moya krew» (My flesh my blood), Marcin Wrona, 2009 (Πολωνία) 91'
• 9 μ.μ. Μικρού Μήκους
«Terrados» (Buried over the roofs), Alex Lora, 2009 (Ισπανία) 11' 23''
«El Hilo de Oro» (The Golden Thread), Diego Sanchidrian, 2007 (Ισπανία) 21'
• 9.35 μ.μ. Μικρού Μήκους
«Con Dos Anos De Garantia» (Two-Year Guarantee), Juan Parra Costa, 2009 (Ισπανία) 17'
«La Condena» (The Sentence), Mario De La Torre, 2009 (Ισπανία) 14'
«Pantomima», Hector Sunol Bert, 2008 (Ισπανία) 21'
• 10.30 μ.μ. Χρυσή Αφροδίτη
«Lodo» (Mud), Karlos Alastruey, 2009 (Ισπανία) 105'

Δευτέρα 2.11
• 6 μ.μ. Πανόραμα
«Moken, right?», Taryart Datsathean & Phisan Sangjan, 2006 (Ταϊλάνδη) 40'
• 6.45 μ.μ. Μικρού Μήκους
«SchizoFredric», Andy Poyiadgi, 2009 (Μεγάλη Βρετανία) 17'
«Exit: Alley», Robin Smith, 2008 (Ιρλανδία) 12' 28''
• 7.30 μ.μ. Κινούμενα Σχέδια
«Miriam's Colors», Riho Unt, 2006 (Εσθονία) 5'
«Familjelampan» (The Unplugged Son), Milla Nybondas, 2009 (Φινλανδία) 8' 55''
«Vasilisa», Darina Shmidt, 2007 (Ρωσία) 15' 30''
«Lavatory-Lovestory», Konstantin Bronzit, 2007 (Ρωσία) 9' 30''
«Rebet hero», Ιγνατίδης Στέλιος, 2008 (Ελλάδα) 2' 17''
• 8.20 μ.μ. Μικρού Μήκους
«Isaac», Jesse Lawrence, 2008 (Μεγάλη Βρετανία) 15'
«Broken», Βίκυ Ψαριά, 2007 (Μεγάλη Βρετανία) 15'
«Calibre», Robert Kelly, 2009 (Ιρλανδία) 14'
«The Golden Pin», Cuong Ngo, 2009 (Καναδάς) 15'
• 9.30 μ.μ. Μικρού Μήκους
«Noura», Mohammad Tawfik, 2009 (Ιράκ) 10' 30''
«Touch Wood», Rachel Wallach, 2008 (Ισραήλ) 12'
• 10 μ.μ. Μικρού Μήκους
«Isfahan», Duncan Robson, 2007 (Νότιος Αφρική) 18'
• 10.30 μ.μ. Χρυσή Αφροδίτη
«Sangre del Pacifico» (Pacific Blood), Boy Olmi, 2009 (Αργεντινή) 100'

Τρίτη 3.11
• 6 μ.μ. Πανόραμα-Μουσικά Βίντεο
«Χρησμός» (Oracle), Δημήτριος Κατής, 2008 (Ελλάδα) 1' 37''
«Λένα Πλάτωνος: Μετακόμιση» (Lena Platonos: Moving House), Πέτρος Παπαδόπουλος & Ζήνα Παπαδοπούλου, 2009 (Ελλάδα) 3' 50''
«Take it all-s.u.p.a. feat. Melina», Ah Long, 2007 (Μαλαισία) 4'
• 6.10 μ.μ. Μικρού Μήκους
«The House That Once Was Home», Josef Kaluf, 2008 (Λίβανος) 18'
• 6.30 μ.μ. Πανόραμα-Ανθρωπισμού
«MasterPiece (Part I)», Στέφανος Μονδέλος, 2007 (Ελλάδα) 25'
• 7 μ.μ. Πανόραμα-Ταινία Χορού
«Dance your way», Laith Sami, 2008 (Μεγάλη Βρετανία) 30'
• 7.35 μ.μ. Μικρού Μήκους
«Partners», Josefina Markarian, 2008 (Ελλάδα), 20'
«Χάριν ευγενείας» (Under the Acropolis), Αλέξανδρος Σπιτόπουλος, 2009 (Ελλάδα) 6'
«Immer Sommer» (Always summer), Michael Ruf, 2008 (Γερμανία) 22'
«Candy Darling», Silvia Defrance, 2008 (Βέλγιο) 26' 30''
«Un café pour l' Amérique», Jossy Mayor, 2009 (Λουξεμβούργο) 20'
• 9.15 μ.μ. Μικρού Μήκους
«Abattoir», Didier Blasco, 2007 (Γαλλία) 25'
• 9.45 μ.μ. Πανόραμα
«Back to Famagusta», Gloria Mannazzu, 2009 (Ιταλία) 47'
• 10.40 μ.μ. Χρυσή Αφροδίτη
«Prehod» (The Transition), Boris Palcic, 2008 (Σλοβενία) 86'

Τετάρτη 4.11
• 6 μ.μ. Κινούμενα Σχέδια
«Down the road», Rune Christensen, 2007 (Δανία) 15' 56''
«The show with the mouse» (Helma legt los), Soeren Wendt, 2009 (Γερμανία) 6' 39''
«Atencion al cliente» (Customer service), Marcos Valin & David Alonso, 2006-2007 (Ισπανία) 8'
• 6.35 μ.μ. Πανόραμα-Αρχαιότητα
«Διολκός 1500 χρόνια» (Diolkos 1500 years), Τ.Π. Τάσιος & Γ. Πολίζος & Ν. Μήκας, 2009 (Ελλάδα) 22'
• 7 μ.μ. Μικρού Μήκους
«Κόκκινο όπως φόρεμα» (Red as a dress), Γιώργος Αγγελόπουλος, 2008 (Ελλάδα) 30'
«Ιμάντας» (The Conveyor), Δημήτρης Γιαμλόγλου, 2009 (Ελλάδα) 16' 24''
«The God Man», Αθανάσιος Ευαγγέλου, 2009 (Ελλάδα) 15'
«Μαζί» (Together), Δημήτριος Νάκος, 2008 (Ελλάδα) 14'
«Μαρία» (Maria), Θανάσης Σαράντος, 2009 (Ελλάδα) 27'
• 8.50 μ.μ. Πανόραμα
«Emma Blue», Robert Maclean, 2009 (Ελλάδα) 84'
• 10.20 μ.μ. Χρυσή Αφροδίτη
«Τρυφερότητα» (Tenderness), Παναγιώτης Καραμήτσος (Ελλάδα), 115'

Πέμπτη 5.11
• 8.20 μ.μ. Απονομή βραβείων και τελετή λήξης
• 10 μ.μ. Προβολή της ταινίας που θα λάβει τη «Χρυσή Αφροδίτη»

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Κυριακή 1.11
ΜΟΥΣΙΚΗ

Από τον Σταυρό του Νότου

Ο Γιάννης Κούτρας, ένας από τους σπουδαιότερους Έλληνες τραγουδιστές που στιγμάτισε με την ερμηνεία του στον «Σταυρό του Νότου» μια ολόκληρη γενιά Ελλήνων, γιορτάζει φέτος τα 30 χρόνια του στην ελληνική δισκογραφία και πραγματοποιεί μια σειρά συναυλιών με ένα ακουστικό σχήμα (πιάνο, μπάσο, μπουζούκι), παρουσιάζοντας μια μουσική αναδρομή από το 1978 μέχρι και σήμερα. Στις 8.30 μ.μ. Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός. Πληρ. 77777745.

Δευτέρα 2.11
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Κομμάτια άλλης ζωής

Εγκαίνια της νέας έκθεσης της Πόλας Χατζήπαπα-McCammon με τίτλο «Αποσπάσματα», που αποτελείται από έργα μικτής τεχνικής και κολάζ, εμπνευσμένα από παλιές φωτογραφίες και γράμματα αγνώστων, τα οποία μπλέκει με προσωπικές αναμνήσεις και σημερινές στιγμές. Μέχρι τις 14/11. Στοά Αισχύλου, Παλιά Λευκωσία. Πληρ. 99874412.

Με έμπνευση τα κτήρια

Η ατομική έκθεση του Άδωνη Πελενδρίτη εγκαινιάζεται στις 7 μ.μ. Μέχρι τις 6/12. Dino Art Café, Λεμεσός. Πληρ. 25762030.

Τρίτη 3.11
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Σαράντα χρόνια χρώματα

Εγκαινιάζεται η αναδρομική έκθεση της Καίτης Φασουλιώτη-Στεφανίδου με τίτλο «40 χρόνια ζωγραφικής», η οποία θα συνοδεύεται από ένα πολύ περιεκτικό βιβλίο. Η καλλιτέχνις παρουσιάζει αντιπροσωπευτικά της έργα που καλύπτουν όλους τους κύκλους έργων που παρουσίασε κατά καιρούς, καθώς και την τελευταία της δουλειά. Μέχρι τις 18/11. Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία. Πληρ. 22766655.

Λυρικός βίος

Εγκαίνια της ατομικής έκθεσης του Στας Παράσκου με τίτλο «Λυρικός βίος». Μέχρι τις 27/11. Γκαλερί Μορφή, Λεμεσός. Πληρ. 25378733.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Ειδυλλιακές στιγμές

Ο Άκης Κλεοβούλου και η Schoeller Holdings Ltd παρουσιάζουν έκθεση φωτογραφίας, καθώς και το λεύκωμα του φωτογράφου Άκη Κλεοβούλου με τίτλο «Λεμεσός». Με την καλλιτεχνική ευαισθησία που διακρίνει τη φωτογραφική του τέχνη, ο καλλιτέχνης αποτυπώνει στις φωτογραφίες του θέματα από ειδυλλιακές στιγμές του ιστορικού κέντρου της Λεμεσού και της σύγχρονης πόλης. Εγκαίνια στις 8 μ.μ. Μέχρι τις 5/11. Columbia Plaza, Λεμεσός. Πληρ. 99970577.

Μη χάσετε

ΜΟΥΣΙΚΗ

Μόνος του επί σκηνής

Ο Αλκίνοος Ιωαννίδης επιστρέφει μόνος του στη σκηνή, χωρίς ηλεκτρισμό, παρέα μόνο με την κιθάρα και τη φωνή του, τραγουδώντας με αφορμή την Παγκόσμια Μέρα Ψυχικής Υγείας. Τα καθαρά έσοδα θα δοθούν σε εθελοντικές οργανώσεις που ασχολούνται με θέματα προαγωγής της ψυχικής υγείας και ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης. Τρίτη 3/11 στις 8.20 μ.μ. Εισιτήρια 25 ευρώ. Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου. Πληρ. 22313010.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Στίγματα του χρόνου

Στην έκθεση «Margins of Time» παρουσιάζονται έργα δημιουργών που έχουν επηρεαστεί ή εμπνευστεί από τη ζωή και το έργο του Γιάννη Ρίτσου. Η έκθεση θα περιλαμβάνει μια επιλογή από πέτρες ζωγραφισμένες από τον Ρίτσο, ομιλίες από τους φίλους του, έκθεση έργων τέχνης, φωτογραφίες αρχείου της επίσκεψης του Ρίτσου στην Κύπρο το 1979 κ.ά. Ο τίτλος της εκδήλωσης είναι δανεισμένος από μια συλλογή ποιημάτων του Ρίτσου από το 1938 έως το 1941. Εγκαίνια την Παρασκευή 6/11 στις 8 μ.μ. Μέχρι τις 16/1/10. Ίδρυμα Ευαγόρα και Κάθλην Λανίτη, Λεμεσός. Μια συνδιοργάνωση των NeMe και Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με την υποστήριξη του δήμου Λεμεσού και του ΤΕΠΑΚ. Πληρ. 99587528 & 99584460.

Τετάρτη 4.11
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Έκθεση και δημοπρασία

Η πρώτη δημοπρασία της νέας εταιρείας AlphaZmart Auctions συμπεριλαμβάνει έργα καταξιωμένων Ελλήνων και Κυπρίων ζωγράφων, καθώς και έργα νεότερων καλλιτεχνών. Ανάμεσά τους έργα των Ελλήνων ζωγράφων Τσαρούχη, Μαυροΐδη, Φασιανού, Μυταρά, Σταθόπουλου και Σάμιου, όπως και των Κυπρίων Διαμαντή, Σάββα, Οικονόμου, Βότση, Στας, Λαδόματτου, Καραγιάν, Μακαρίου κ.ά. Alpha Gallery, Λευκωσία. Πληρ. 22751325.

Εναλλαγές στον χωροχρόνο

Η τελευταία δουλειά της Έφης Σαββίδου με τίτλο «In Transit» επικεντρώνεται στη διερεύνηση της ανθρώπινης ύπαρξης σε μια ώριμη ηλικία, μετά την απώλεια της φυσικής νεότητας και της συναισθηματικής αθωότητας. Από τις 4/11 μέχρι τις 21/11. Γκαλερί Αργώ, Λευκωσία. Πληρ. 22754009.

ΘΕΑΤΡΟ

Διαφήμιση και τηλεόραση

Το θεατρικό «Όλα ή Τίποτα!» είναι μια κωμωδία από το συγγραφικό ζευγάρι Renee Taylor και Joe Bologna, όπου κύριοι χαρακτήρες είναι μια άνεργη μεσήλικας ηθοποιός και ένας άγνωστος σκηνοθέτης διαφημιστικών που συναντιούνται και ζουν μια σχέση εξοντωτικής σύγκρουσης, αλλά και τρυφερότητας. Μετάφραση Γιώργου Γιωργαλλή και σκηνοθεσία Χρίστου Ζάνου. Από Τετάρτη 4/11. Παραστάσεις κάθε Τετάρτη, Παρασκευή, Σάββατο & Κυριακή στις 8.30 μ.μ. Μέχρι το τέλος Ιανουαρίου. Θέατρο Ένα, Λευκωσία. Πληρ. 22348203.

Πέμπτη 5.11
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Ονειρικές εικόνες

Στη φωτογραφική έκθεση του Άντρου Ευσταθίου «Oblivion σημαίνει λήθη» εμφανίζονται σκιές σε σχήματα ανθρωπίνων σιλουετών, ξεβαμμένες φιγούρες, αλλά και καθαρά τοπία. Εσκεμμένες λήψεις εν κινήσει, ταραγμένες, αχνές και ομιχλώδεις, μαρτυρούν τα όσα δεν βλέπουμε. Μέχρι 8/11. Is Not Gallery, Λευκωσία. Πληρ. 99569498.

Ανθρώπινες φιγούρες

Ατομική έκθεση της Ειρήνης Γρηγοριάδου. Γκαλερί Γκλόρια, Λευκωσία. Μέχρι τις 9/11. Πληρ. 22762605.

Παρασκευή 6.11
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Κοινωνικοί αντικατοπτρισμοί

Η αξιοπρόσεκτη πορεία ενός από τους σημαντικότερους εκπροσώπους της σύγχρονης αρχιτεκτονικής στην Κύπρο παρουσιάζεται σε μια έκθεση με τίτλο «Μέσα από σπασμένο καθρέφτη: Η αρχιτεκτονική του Ζήνωνα Σιερεπεκλή». Η έκθεση είναι αφιερωμένη στα έργα του αρχιτέκτονα και αποτελεί συνέχεια του project διερεύνησης του κυπριακού αρχιτεκτονικού πεδίου που ξεκίνησε το Δημοτικό Κέντρο Τεχνών τα τελευταία χρόνια. Εγκαίνια στις 6/11. Μέχρι τις 17/01/10. Δημοτικό Κέντρο Τεχνών, Λευκωσία. Πληρ. 22797400.

Σάββατο 7.11
ΘΕΑΤΡΟ

Το πρόβλημα των ζευγαριών

Το Θέατρο Διόνυσος κάνει έναρξη της νέας θεατρικής περιόδου με την κωμωδία «Να ζει κανείς ή να... συζεί;» του Lawrence Casler. Δύο συνηθισμένα ζευγάρια αποφασίζουν ένα βράδυ να παρακολουθήσουν μια παράσταση του «Άμλετ». Αλήθειες και ψέματα έρχονται στο φως. Σε μετάφραση Ερρίκου Μπελιέ και σκηνοθεσία Αντρέα Τσουρή. Τακτικές παραστάσεις κάθε Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή στις 8.30 μ.μ. Μέχρι 20/12. Θέατρο Διόνυσος, Λευκωσία. Πληρ. 22818999.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

Μαθαίνουμε jazz

Το Δικοινοτικό Πρόγραμμα «Jazz Futures» προσκαλεί όλους τους ενδιαφερομένους σε εργαστήρι μουσικής τζαζ. Το εργαστήρι μουσικής τζαζ στηρίζεται από το Δικοινοτικό Πρόγραμμα της πρεσβείας των ΗΠΑ στη Λευκωσία. Σε αυτό θα διδάξουν οι Χάρης Ιωάννου, Αχμέτ Έλμας και Γιάννης Βαφέας. Από τις 2.30 μ.μ. μέχρι τις 6.30 μ.μ. Fulbright Center, κοντά στο ξενοδοχείο Λήδρα Πάλας, Λευκωσία. Πληρ. 99353337.

Επιμέλεια: **ΜΑΡΙΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**
art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

Κυριακή 1.11
ΘΕΑΤΡΟ

Τα Καινούργια Ρούχα του Αυτοκράτορα

Ο Κωνσταντίνος Ρήγος και η Ελενα Πέγκα συναντιούνται ξανά, δέκα χρόνια μετά, για να δημιουργήσουν «Τα καινούργια ρούχα του αυτοκράτορα» με πρωταγωνιστές τη Δήμητρα Ματσούκα και τον Μιχάλη Θεοφάνους. Τετάρτη με Κυριακή, στο Θέατρο Ροές, 9.30 μ.μ. άκχου 16, Γκάζι

Τρίτη 3.11
ΜΟΥΣΙΚΗ

Μαρσάλις στο Παλλάς

Ο μεγαλύτερος των αδελφών Μαρσάλις, μια μεγάλη μουσική προσωπικότητα της σύγχρονης τζαζ σκηνής, έχει να επιδείξει 3 GRAMMY. Ο συνθέτης και σαξοφωνίστας Μπράνφορντ Μαρσάλις εμφανίζεται μεθαύριο στο Θέατρο Παλλάς στο πλαίσιο της σειράς Jazz Masters. Βουκουρεστίου 5

Τρίτη 3.11
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Ψυχοπαίδης στη Ζουμπουλάκη

«Polaroids 1977-2009 – Ψηφίδες μιας επιζωγραφισμένης μνήμης» είναι ο τίτλος της έκθεσης με έργα του Γιάννη Ψυχοπαίδη, που εγκαινιάζεται μεθαύριο στην γκαλερί Ζουμπουλάκη και αποτελεί ένα προσωπικό εικαστικό αφιέρωμα του καλλιτέχνη στη στιγμιαία φωτογραφία Polaroid. Ως πρώτη ύλη για τη ζωγραφική του, η φωτογραφία αποτελούσε ανέκαθεν δομικό στοιχείο στο έργο του καλλιτέχνη, όπου «η φωτογραφική και η ζωγραφική γλώσσα συνδέονται μέσω της κοινωνικής κριτικής και του πολιτικού σχολιασμού». Πλ. Κολωνακίου 20

Ιστορίες και φιγούρες της Ελ. Μιχαλακοπούλου

Μεθαύριο εγκαινιάζεται η έκθεση ζωγραφικής της Ελένης Μιχαλακοπούλου στο Χώρο Τέχνης 24, όπου «οι φιγούρες κάνουν ένα βήμα μπροστά και βγαίνουν έξω από τις ιστορίες τους... Χαρακτήρες που λειτουργούν σαν καθρέφτης του εαυτού μου αλλά και της κοινωνίας μας». Σπευσίππου 38, Κολωνάκι

Τετάρτη 4.11
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Κινηματογράφοι του Βρεττού

Στο Μουσείο Μπενάκη εγκαινιάζεται αυτή την εβδομάδα μια έκθεση φωτογραφίας για την κινηματογραφική Αθήνα σήμερα από τον φωτογράφο Τάσο Βρεττό. Κεντρικές και ιστορικές κινηματογραφικές αίθουσες στην έκθεση «Αθήνα: Πόλη και κινηματογράφος». Πειραιώς 138

Παρασκευή 6.11
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Ο Μάγιερ στο Megaron Plus

Το Megaron Plus φιλοξενεί τη διάλεξη του Γερμανού αρχιτέκτονα Γιούργκεν Μάγιερ με τίτλο: «re: activators». Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 7 μ. μ. Είσοδος ελεύθερη με δελτία προτεραιότητας, που διανέμονται μιάμιση ώρα πριν από την έναρξη. Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη, τηλ. 210-72.82.333

ΘΕΑΤΡΟ

Τομ Στόπαρντ στο Βικτώρια

Η θεατρική παρωδία «Αυτό θα το δούμε!», του Βρετανού συγγραφέα Τομ Στόπαρντ, παρουσιάζεται στην Αθήνα σε σκηνοθεσία Δημήτρη Κομνηνού, από την ομάδα 90 C. Θέατρο Βικτώρια, Παρασκευή, Σάββατο και Δευτέρα, 9.15 μ. μ. και Κυριακή, 7 μ. μ. Μαγνησίας (3ης Σεπτεμβρίου 119)

Επιμέλεια:
ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ
abravanel@kathimerini.gr

Ματιές στον κόσμο

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΕΚΘΕΣΕΙΣ
National Gallery
www.nationalgallery.org.uk

«The Sacred Made Real. Spanish Painting and Sculpture, 1700 - 1800». Η έκθεση παρουσιάζει έργα θρησκευτικής τέχνης από τον αποκαλούμενο Χρυσό Αιώνα της Ισπανίας, «έργα δημιουργημένα για να συγκλονίζουν την ψυχή και τις αισθήσεις», όπως αναφέρεται στον κατάλογο της έκθεσης. Οι Ισπανοί καλλιτέχνες του 17ου αιώνα που ασχολήθηκαν με θρησκευτικά θέματα, επιδίωξαν με μεγάλο ζήλο τον ρεαλισμό, δημιουργώντας έργα που ενισχύουν τα αισθήματα δέους και αφοσίωσης στους πιστούς. Στα εκθέματα περιλαμβάνονται αριστουργήματα του Ντιέγκο Βελάσκεθ, του Φρανθίσκο Θουρμπαράν και άλλων ζωγράφων της εποχής, καθώς και επιχρωματισμένα θρησκευτικά αγάλματα από καλλιτέχνες όπως ο Γκρεγκόριο Φερνάντεθ (εδώ το έργο του «Αρχάγγελος Γαβριήλ»), ο Πέδρο ντε Μένα, ο Αλόνσο Κάνο και ο Χουάν Μαρτίνες Μοντανιές (για να πετύχουν πιο ρεαλιστικό αποτέλεσμα οι γλύπτες αυτοί συχνά πρόσθεταν στα αγάλματα γυάλινα μάτια και δάκρυα, φιλντισένια δόντια και ανθρώπινα μαλλιά). Η έκθεση, υποβλητικά φωτισμένη και σκηνοθετημένη, διερευνά τον έντονο διάλογο ανάμεσα στη ζωγραφική και τη γλυπτική, αποκαλύπτοντας τη στενή σύνδεση και αλληλεπίδρασή τους. Εως τις 10 Ιανουαρίου.

Tate Modern
www.tate.org.uk
«Pop Life: Art in a Material World». Η έκθεση κάνει μια μεγάλη αναδρομή στην ποπ-αρτ και στους επιγόνους της, εστιάζοντας στη σύνδεση αυτού του καλλιτεχνικού ρεύματος με τον κόσμο των media και του χρήματος και αναδεικνύοντας τον τρόπο διείσδυσης των καλλιτεχνών στη σύγχρονη καταναλωτική κουλτούρα. Παρουσιάζονται επί μέρους αφιερώματα στον Αντι Γουόρχολ, τον Κιθ Χάρινγκ, τον Τζεφ Κουνς, τον Μαουρίτσιο Κατελάν (εδώ το έργο του «Χωρίς τίτλο, 2009»), τον Τακάσι Μουρακάμι, καθώς και τους πρωταγωνιστές της πολυσυζητημένης ομάδας «Νέοι Βρετανοί Καλλιτέχνες»: Ντάμιεν Χερστ, Τρέισι Εμιν, Σάρα Λούκας, Γκάβιν Τερκ και άλλους. Μέσα από το σύνολο των έργων που παρουσιάζονται, η έκθεση οδηγεί στο ερώτημα αν οι «ανατρεπτικές» ιδέες πολλών από αυτούς τους καλλιτέχνες είχαν κάποιο ουσιαστικό νόημα πέρα από τον ρηχό εντυπωσιασμό. Ως τις 17 Ιανουαρίου.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
ΘΕΑΤΡΟ
Al Hirschfeld Theater
www.hairbroadway.com
«Hair». Το έργο που καθιέρωσε τον θεατρικό όρο «ροκ μιούζικαλ», προϊόν της χίπικης αντικουλτούρας και της σεξουαλικής επανάστασης της δεκαετίας του '60, με τα τραγούδια που έγιναν ύμνοι του κινήματος εναντίον του πολέμου στο Βιετνάμ, αναβιώνει στη θεατρική σκηνή διασκευασμένο από την Νταϊάν Πάουλους. Γραμμένο από τον Τζέιμς Ρέιντο και τον Τζέρομ Ράγκνι, με μουσική του Γκαλτ Μακντέρμοτ, το Hair είχε προκαλέσει μεγάλο θόρυβο όταν πρωτοπαρουσιάστηκε, με την επί σκηνής εμφάνιση γυμνών ηθοποιών, την περιγραφή χρήσης παράνομων ουσιών και την ασέβεια προς την αμερικανική σημαία. Η νέα παραγωγή, τιμημένη με βραβείο Τόνι «καλύτερης αναβίωσης μιούζικαλ», δίνει έμφαση σε μια διαχρονική πλευρά του Hair, την ορμή και την αγωνία της νιότης, αναδεικνύοντας την βαθύτερη αμφισημία ενός μιούζικαλ που οι περισσότεροι θυμούνται σαν ένα διασκεδαστικό, αν και σκανδαλιστικό για την εποχή του, έργο.

ΠΑΡΙΣΙ
ΦΕΣΤΙΒΑΛ
Festival d' Automne
www.festival-automne.com
Το τρίμηνο φθινοπωρινό φεστιβάλ στο Παρίσι περιλαμβάνει φέτος στο πρόγραμμά του μια πλειάδα εκδηλώσεων σε όλα τα πεδία της καλλιτεχνικής δημιουργίας - θέατρο, εικαστικά, μουσική, χορό, κινηματογράφο. Ανάμεσα στους συμμετέχοντες, ο Ελβετοαμερικανός καλλιτέχνης Ούγκο Ροντινόνε εκθέτει δύο δημιουργίες του, το σύνολο γλυπτών Sunrise East και την εγκατάσταση «How does it feel?». Ο Ζαν - Ζακ Λεμπέλ παρουσιάζει την έκθεση «Soulevements», ο Ουίλιαμ Κέντριτζ το έργο «Ο Βόιτσεκ στο Χάιβελντ» (ο ήρωας του Μπύχνερ στο Γιοχάνεσμπουργκ), παράσταση που συνδυάζει ηθοποιούς, μαριονέτες και βίντεο, ο Χάινερ Γκέμπελς το μουσικό θέαμα «I went to the house but did not enter» και ο Μιχαήλ Μαρμαρινός το έργο του Δημήτρη Δημητριάδη «Πεθαίνω σαν χώρα». Παρουσιάζεται επίσης η τελευταία χορογραφία του Μερς Κάνινγκαμ «Nearly Ninety», καθώς και η «Ισμήνη» του Γιάννη Ρίτσου σε μουσική του Γιώργου Απέργη, σκηνοθεσία του Ενρίκο Μπανιόλι και με ερμηνεύτρια την Μαριάν Πουσέρ. Το φεστιβάλ θα διαρκέσει ώς τις 13 Δεκεμβρίου.

Οφθαλμαπάτη και Τέχνη

Το τρομαγμένο αγόρι θέλει να πηδήσει έξω από το κάδρο και ο θεατής, όσο κι αν ξέρει πως είναι απλώς ένα έργο ζωγραφικής, έχει την τάση να παραμερίσει για να το αφήσει να περάσει. Το έργο του Ισπανού ζωγράφου του 19ου αιώνα Πέρε Μπορέλ ντελ Κάσο είναι κλασικό παράδειγμα trompe l'oeil, έργου φτιαγμένου με την πρόθεση να ξεγελάσει το μάτι. Εχει τον τίτλο «Δραπετεύοντας από την κριτική» και περιλαμβάνεται στην έκθεση «Τέχνη και οφθαλμαπάτη: Η ιστορία του trompe l'oeil από την αρχαιότητα έως σήμερα» που φιλοξενείται στο Palazzo Strozzi της Φλωρεντίας. Εκτός από πίνακες και γλυπτά, εκτίθενται όλων των ειδών τα τεχνουργήματα-ομοιώματα ανθρώπων και ζώων που μοιάζουν αληθινά, απατηλά χειρόγραφα, μικροαντικείμενα και έπιπλα που άλλο δείχνουν πως είναι και σε άλλο χρησιμεύουν. Η έκθεση θα διαρκέσει ώς τις 24 Ιανουαρίου.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Pinacotheque de Paris
www.pinacotheque.com
«L' Age d' Or Hollandais, de Rembandt a Vermeer». Ο Ρέμπραντ (εδώ ο περίφημος πίνακάς του «Νυχτερινή περίπολος») και ο Βερμέερ είναι οι εμβληματικοί καλλιτέχνες του ολλανδικού Χρυσού Αιώνα: μιας εποχής οικονομικής άνθησης, ναυτικής εξάπλωσης, θρησκευτικής ανεκτικότητας και πολιτικής σταθερότητας, όταν μια νέα τάξη πλούσιων εμπόρων έδωσε ώθηση στην οικονομία όσο και στις τέχνες και τις επιστήμες. Οι ζωγράφοι άρχισαν να απεικονίζουν συχνά στα έργα τους απλούς ανθρώπους και όχι μόνο αριστοκράτες και πλούσιους, ενώ η τοπιογραφία ξέφυγε από τα καθιερωμένα πλαίσια. Η έκθεση περιλαμβάνει πίνακες, χαρακτικά και σχέδια μιας πλειάδας Ολλανδών ζωγράφων του 17ου αιώνα, καθώς και μια συλλογή διακοσμητικών αντικειμένων, όλα δανεισμένα από το ανακαινιζόμενο Rijkmuseum του Αμστερνταμ. Ως τις 7 Φεβρουαρίου.

ΡΩΜΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Galleria Borghese
www.galleriaborghese.it

«Caravaggio/Bacon». Καθώς πλησιάζει η 400ή επέτειος από τον θάνατο του Καραβάτζο, η έκθεση παρουσιάζει μια ανθολογία αριστουργημάτων του μαζί με είκοσι πίνακες ενός από τους μεγαλύτερους καλλιτέχνες του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα, του Φράνσις Μπέικον, στην επέτειο των εκατό χρόνων από τη γέννησή του. Οι δύο αυτές ακραίες φυσιογνωμίες έχουν περάσει στη συλλογική φαντασία ως «καταραμένοι» καλλιτέχνες, που εξέφρασαν τα πάθη και την οδύνη της ύπαρξης μέσα στη ζωγραφική τους με μεγάλη δημιουργική ένταση. Απέχοντας βιογραφικά μεταξύ τους τρεις περίπου αιώνες, ο Καραβάτζο (1571 - 1610) και ο Μπέικον (1909 - 1992) συναντώνται για πρώτη φορά σ' αυτή την έκθεση, στην οποία παρουσιάζονται έργα που ανήκουν στην Πινακοθήκη Μποργκέζε μαζί με τριάντα επιπλέον πίνακες προερχόμενους από άλλα μουσεία και ιδιωτικές συλλογές (εδώ ο «Βάκχος» του Καραβάτζο, 1598). Εως 14 Ιανουαρίου.

Επιμέλεια: **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ**

THE BURGER KING NEW
KING DEALS
YOU'LL FEEL LIKE YOU ROBBED US
MONDAY TO THURSDAY
LIMITED TIME ONLY
€1.99
SMALL
CHEESEBURGER KING DEAL
€3.99
SMALL
WHOPPER KING DEAL
EAT THE EVIDENCE
The above King Deals are valid only for Dine in at all BK from Monday to Thursday as from 02/11/09
1 NICOSIA: 1 Andrea Chaliou str., Engomi
2 NICOSIA: 39 - 41 Nikis Avenue
3 NICOSIA: 17 Evagorou Avenue
4 AYIA NAPA: 14 Arch. Makarios III Avenue
5 LIMASSOL: 117 Spyros Kyprianou Avenue
6 LIMASSOL: My Mall
Delivery :
77 77 83 33
Party Line:
77 77 77 14 the King
Complaints line:
77 77 77 36

Ο διπλωμάτης και δάσκαλος

Οι μονογραφίες του Βύρωνα Θεοδωρόπουλου αποτελούν πολύτιμη πηγή γνώσης

Του **ΘΑΝΟΥ Π. ΝΤΟΚΟΥ***

Η διπλωματική προσφορά του Πρέσβη ε.τ. κ. Βύρωνα Θεοδωρόπουλου είναι σε γενικές γραμμές γνωστή. Ισως ακόμα πιο σημαντική είναι η συγγραφική και εκπαιδευτική προσφορά του μετά την αποχώρησή του από τη Διπλωματική Υπηρεσία. Το πρώτο του βιβλίο «Οι Τούρκοι και Εμείς» (Φυτράκης, 1988), που αναφέρεται στην ιστορία των Τούρκων από τότε που οι Σελτζούκοι ήρθαν για πρώτη φορά σε επαφή με τον Ελληνισμό έως το 1950, δίδει μια συνοπτική εικόνα της τουρκικής εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής και εξετάζει τα ελληνοτουρκικά προβλήματα, τονίζοντας την ανάγκη καλύτερης γνώσης της Τουρκίας.

Εξωτερική πολιτική

Η «Εξωτερική Πολιτική, Διπλωματία, Διπλωμάτες» (Φυτράκης, 1990) εξετάζει την εξωτερική πολιτική και την άσκησή της, την ιστορική εξέλιξη της διπλωματίας, την αποστολή και το έργο του διπλωμάτη, τον προγραμματισμό της εξωτερικής πολιτικής και τον μεταβαλλόμενο ρόλο της διπλωματίας.

Στην «Ανασκόπηση. Η Εξωτερική Πολιτική της Νεότερης Ελλάδας» (Σιδέρης, 1996) επιχειρείται μια συνοπτική παρουσίαση της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής από την πορεία προς την Ανεξαρτησία μέχρι τα τέλη του 20ού αιώνα. Ο συγγραφέας δεν φοβάται να κρίνει, να αξιολογήσει και να χαρακτηρίσει επιτυχημένες ή αποτυχημένες συγκεκριμένες αποφάσεις ή επιλογές. Τονίζει ιδιαίτερα δύο διδάγματα: Το πρώτο είναι ότι σ' όλη την ιστορία μας οι αυθορμητισμοί, οι συναισθηματισμοί, οι ευσεβείς πόθοι και οι συνθηματολογίες δεν μας ωφέλησαν, αλλά μάλλον έβλαψαν ως οδηγοί των ενεργειών μας. Το δεύτερο είναι ότι οι εκάστοτε πολιτικές ηγεσίες δεν πρέπει να προκαλούν τον αυτοεγκλωβισμό τους σε συνθήματα που εκτοξεύονται μόνο για να προσπορίσουν κάποιο εσωτερικό όφελος ή να αποτρέψουν κάποιο πολιτικό κόστος.

Στον «Θουκυδίδη Επίκαιρο» (Σιδέρης, 1998), ο συγγραφέας μας υπενθυμίζει ότι ορισμένες αλήθειες στη διεθνή ζωή παραμένουν αναλλοίωτες και πάντοτε επίκαιρες, ιδιαίτερα όσον αφορά στη φύση του πολέμου –με τη φύση του ανθρώπου αναπόσπαστα συνδεδεμένη– τις αιτίες των πολέμων, που παραμένουν το «συμφέρον, το δέος και η δόξα».

Στα «Σύνορα: Η μεταβαλλόμενη σημασία της εδαφικής κυριαρχίας» (Σιδέρης, 2000) υποστηρίζεται ότι η αντίληψη περί των εδαφικών συνόρων έχει υποστεί την επίδραση οικονομικών, τεχνολογικών και κοινωνικών και τελικά και πολιτικών παραγόντων σε τόσο μεγάλο βαθμό που ο ρόλος τους στη διεθνή ζωή έχει σε σημαντικό βαθμό αποδυναμωθεί.

Το «Παράλογο στις Διεθνείς Σχέσεις» (Σιδέρης, 2000) εξετάζει την επίδραση που συχνά έχει ο ανθρώπινος παραλογισμός σε πολλές εκδηλώσεις της διεθνούς ζωής, ενώ οι «Παράμετροι Εξωτερικής Πολιτικής» (Σιδέρης, 2001) πραγματεύονται τα κεντρικά εκείνα στοιχεία που συναποτελούν κάθε εξωτερική πολιτική, η οποία είναι πολυσύνθετη, πλειότιμη, αμφίδρομη και ιδιόμορφη.

Η «Μορφογένεση στο Διεθνές Σύστημα» (Σιδέρης, 2002) αποτελεί μια συμπυκνωμένη παρουσίαση της εξέλιξης του διεθνούς συστήματος, από την αρχαιότητα έως σήμερα και επιδιώκει να επισημάνει με ποιο τρόπο γεννιούνται και σβήνουν μέσα στην ιστορία ολόκληρα συστήματα διεθνών σχέσεων, με ιδιαίτερη μνεία στην παγκοσμιοποίηση.

Οι «Αποχρώσεις στην Διεθνή Ζωή» (Σιδέρης, 2003) προσπαθούν να δείξουν σε πόσα σημαντικά πεδία της συνύπαρξης των λαών και των κρατών παίζουν ρόλο οι λεπτές διακρίσεις και χρωματισμοί των πραγμάτων και των εννοιών, σε αντίθεση με την τάση για γενίκευση και υπεραπλούστευση που συχνά διακρίνει τη σκέψη εκείνων που ασχολούνται με τα διεθνή πράγματα, με συνέπειες συχνά αρνητικές.

EPA

Ο Πρέσβης ε.τ. κ. Βύρωνας Θεοδωρόπουλος ήταν ένας από τους πρωτεργάτες της προσπάθειας της χώρας μας για την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Ο «Προγραμματισμός στην εξωτερική πολιτική;» (Σιδέρης, 2004) θεωρεί απαραίτητη την ομαλή λειτουργία των διαύλων συνεννόησης μεταξύ εμπλεκομένων υπηρεσιών, αλλά και μεταξύ μονάδας προγραμματισμού και πολιτικής ηγεσίας. Τονίζεται η ανάγκη εκπόνησης κατάλληλων εναλλακτικών σεναρίων αλλά και κατανόησης της σκέψης της άλλης πλευράς, αλλά και των συνενδιαφερομένων τρίτων με π.χ. συχνές ασκήσεις προσομοίωσης και μάλιστα με εναλλαγή των ρόλων.

Κυπριακό - Αιγαίο

Στις «Διαδρομές» (Ποταμός, 2005), ο Βύρων Θεοδωρόπουλος αφηγείται στην Ινώ Αφεντούλη 35 χρόνια διπλωματικής υπηρεσίας. Αναφέρεται, μεταξύ πολλών άλλων, σε τρία «αμαρτήματα» σχετικά με το Κυπριακό: τις αλλεπάλληλες κακές εκτιμήσεις της διεθνούς πραγματικότητας, την έλλειψη ειλικρινούς συνεννόησης μεταξύ Αθηνών και Λευκωσίας και τη διαστρέβλωση του κυπριακού προβλήματος με τη μεταβολή του σε θέμα εσωτερικής κομματικής ή προσωπικής αντιπαλότητας. Εκτιμά ότι όλες οι διαφορές οι σχετικές με το Αιγαίο είτε εφευρέθηκαν είτε εξογκώθηκαν από την Αγκυρα που κακώς υπολόγιζε ότι θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως αντίβαρο στα θέματα της Κύπρου, και απέκτησαν με τα χρόνια τη δική τους αυτοτελή υπόσταση. Συμβουλεύει να μη μένουμε με την ψευδαίσθηση ότι αν επιδιώκαμε λύση μέσω Χάγης, θα βρίσκαμε απόλυτη δικαίωση των θέσεών μας.

Η «Ασάφεια, Καταστροφή, Χάος στη Διεθνή Επικοινωνία» (Σιδέρης, 2006) προσεγγίζει το διεθνές σύστημα ως μη-γραμμικό, δυναμικό και όχι στατικό και εξετάζει τις θετικές και αρνητικές συνέπειες της ασάφειας. Στο «The Globe. Το Διεθνές Θέατρο» (Σιδέρης, 2007), ο Β. Θεοδωρόπουλος διαπιστώνει: (1) πολλαπλασιασμό των διεθνών ζητημάτων (2) αύξηση της πολυμορφίας, της συνθετότητας των προβλημάτων (3) αισθητή επιτάχυνση των εξελίξεων (4) αύξηση του αριθμού των συμμετόχων στη διεθνή σκηνή (5) μετατόπιση της ισορροπίας δυνάμεων στον διεθνή χώρο, με αποδυνάμωση του κράτους. Είναι πια απαραίτητο για τη διπλωματική υπηρεσία να παρακολουθεί και να κατανοεί τις αλληλουχίες μεταξύ διαφόρων τομέων.

Η εξαιρετικά συνοπτική –λόγω έλλειψης χώρου– παρουσίαση των μονογραφιών του Β. Θεοδωρόπουλου αδικεί το έργο του, που αποτελεί μια πολύτιμη πηγή θεωρητικής γνώσης και πρακτικής εμπειρίας. Αναμένουμε το επόμενο βιβλίο του.

* Ο κ. Θάνος Π. Ντόκος είναι γενικός διευθυντής του ΕΛΙΑΜΕΠ.

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτήν την εβδομάδα | **Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες** | Εβδομάδες στη λίστα

1. **Ιμια, τα απόρρητα τηλεγραφήματα των Αμερικανών, των Μ. Ιγνατίου - Αθ. Ελλις (Λιβάνης).** Μια προσπάθεια να αποτυπωθεί πώς είδαν οι Αμερικανοί τα γεγονότα των Ιμίων. Μέσα από έγγραφα. — 2
2. **Γιατί το Βυζάντιο, της Ελένης Γλύκατζη-Αρβελέρ, (Ελληνικά Γράμματα).** Ενα απόσταγμα από τη διδασκαλία της, ένα βιβλίο που εξηγεί το «γιατί» της βυζαντινής πολιτικής εμβέλειας. — 2
3. **Ε, πρόεδρε, του Μίμη Ανδρουλάκη (Καστανιώτης).** Μια διερεύνηση στα μυστικά της ηγεσίας, ελληνικά και διεθνή, λίγο πριν και λίγο μετά την κατάκτηση της εξουσίας. — 6
4. **Ρευστοί καιροί, του Ζίγκμουντ Μπάουμαν, μετ. Κων. Γεώρμας (Μεταίχμιο).** Ενα βιβλίο που ρίχνει φως στην ανθρώπινη κατάσταση την εποχή της «αρνητικής παγκοσμιοποίησης». — 4
5. **Τα παιδιά δεν θέλουν ψυχολόγο, γονείς θέλουν, του Νίκου Σιδέρη (Μεταίχμιο).** Ενας επιστημονικός οδηγός για τις σχέσεις γονέων και παιδιών. — 27
6. **Ιλιάς, τόμος πρώτος, μετάφραση Δ. Ν. Μαρωνίτη (Αγρα).** Η σύγχρονη μετάφραση ενός εμβληματικού έργου της παγκόσμιας γραμματείας. — 5
7. **Η σοφία του Ρίλκε, του Ράινερ Μαρία Ρίλκε (Πατάκης).** Σκέψεις για ό,τι απασχολεί τον ανθρώπινο νου, αντλημένες από την τεράστια αλληλογραφία του. — 5
8. **Ο δρόμος της αυτοεξάρτησης, του Χόρχε Μπουκάι, (Opera).** Ο διάσημος Αργεντινός ψυχίατρος συμβουλεύει πώς να σταθούμε στα πόδια μας. — 9
9. **Το πολιτικό ζητούμενο στην Ελλάδα σήμερα, του Χρήστου Γιανναρά (Ιανός).** Αναζητώντας τη «ρεαλιστική επιτελική στρατηγική που θα μπορούσε να ξαναδώσει στην πολιτική πράξη τον ριζοσπαστισμό της πρόκλησης». — 3
10. **Ο Αριστοτέλης στο Μον-Σαιν Μισέλ, του Σιλβέν Γκουγκενέμ, μετ. Φανή Μπούμπουλη - Φανή Γκαϊδατζή (Ολκός).** Τελικά πώς πέρασε η αρχαία ελληνική γνώση στη Δύση. Ενα κείμενο που ανατρέπει όσα πιστεύαμε. — 19

Αυτήν την εβδομάδα | **Λογοτεχνία** | Εβδομάδες στη λίστα

1. **Το χαμένο σύμβολο, του Νταν Μπράουν, μετ. Χρήστος Καψάλης (Λιβάνης).** Ενα μυστήριο πίσω από κώδικες και σύμβολα που καλείται πάλι να λύσει ο καθηγητής Ρόμπερτ Λάνγκτον. — 2
2. **Χαραυγή, της Stephenie Meyer, μετ. Βασιλική Λατσίνου (Πλατύπους).** Ο αμετάκλητος έρωτας μ' έναν βρικόλακα. Ο επίλογος στο Επος του Λυκόφωτος. — 5
3. **Ολα σου τα 'μαθα, μα ξέχασα μια λέξη, του Δημήτρη Μπουραντά (Πατάκης).** Το φετινό βραβείο αναγνωστών, μερικές σκέψεις για όσα λείπουν από την ευτυχία. — 43
4. **Το κορίτσι που έπαιζε με τη φωτιά, του Στιγκ Λάρσον, μετ. Γιώργος Μαθόπουλος (Ψυχογιός).** Μια γυναίκα ανελέητη, προκειμένου να επιτύχει τους στόχους της. Το δεύτερο μέρος μιας επιτυχημένης τριλογίας. — 4
5. **Ο θάνατος του Μπάνι Μανρό, του Νικ Κέιβ, μετ. Αντώνης Καλοκύρης (Τόπος).** Ενας ερωτύλος πλασιέ που πουλάει καλλυντικά και όνειρα σε μοναχικές γυναίκες στις ακτές της Νότιας Αγγλίας. — 2
6. **Το κορίτσι με το τατουάζ, του Στιγκ Λάρσον, μετ. Γιώργος Μαθιόπουλος (Ψυχογιός).** Μια εξαφάνιση, ένα θρίλερ εγκλήματος και τιμωρίας, σεξουαλικής διαστροφής και οικονομικής εξαπάτησης. — 7
7. **Η δεξιά τσέπη του ράσου, του Γιάννη Μακριδάκη (Εστία).** Η απόλυτη αγάπη και αφοσίωση του μοναχού Βικέντιου. — 20
8. **Το εμβατήριο του Ραντέτσκυ, του Γιόζεφ Ροτ, μετ. Μαρία Αγγελίδου (Αγρα).** Οι τύχες τριών γενεών της οικογένειας Τρόττα, το ρέκβιεμ της αυστροουγγρικής μοναρχίας. — 7
9. **Το αντίθετο του θανάτου, του Ρομπέρτο Σαβιάνο, μετ. Σώτη Τριανταφύλλου (Πατάκης).** Σκηνές από την αθέατη ζωή της Νάπολης, όπου οι άνθρωποι γίνονται είτε μισθοφόροι είτε καταφεύγουν στην Καμόρρα. — 1
10. **Μετά τον σεισμό, του Χαρούκι Μουρακάμι, μετ. Βασίλης Κιμούλης (Ωκεανίδα).** Ανατέμνοντας τη βία που κρύβεται κάτω από την επιφάνεια του σύγχρονου κόσμου. — 2

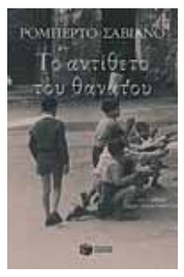

Ενα ακόμη βιβλίο που αποκαλύπτει με δριμύτητα τις τραγικές συνέπειες του οργανωμένου εγκλήματος.

Ενας διαφορετικός καλόγερος και ο δικός του τρόπος για το πένθος.

Ενα βιβλίο που εξηγεί τον ιστορικό ρόλο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.

Η τύχη τριών γε-νεών της οικογένεια Τρόττα, και η τύχη της αυστροουγγρικής αυτοκρατορίας.

Η «Κ» προτείνει

Πατρίδα από βαμβάκι, της Ελενας Χουζούρη (Κέδρος). Ενα βιβλίο που διαδραματίζεται στην Τασκένδη και στη Θεσσαλονίκη από το 1949 - 1967. Ηρωάς του ένας γιατρός που ακολουθεί την πολιτική προσφυγιά μετά την ήττα του ΔΣΕ. Ενα βιβλίο που ανιχνεύει τα οράματα, τα διλήμματα, τις ιδεολογικές συγκρούσεις των Ελλήνων που έζησαν εκεί για χρόνια.

Η ελληνική πεζογραφία ξαναγγίζει τους Ελληνες της υπερορίας. Η Ελ. Χουζούρη ταξιδεύει στην Τασκένδη.

Τα στοιχεία αυτή την εβδομάδα έδωσαν τα βιβλιοπωλεία: **Αναγνώστης** (Πυρσινέλλα 11, Ιωάννινα), **Ελευθερουδάκης** (αλυσίδα), **Εστία** (Σόλωνος 60), **Ευριπίδης** (Ανδρέα Παπανδρέου 11, Χαλάνδρι), **Ιανός** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), **Μικρός Κοραής** (Παπάγου 7 και Αριστοφάνους, Χαλάνδρι), **Οιωνός** (Κολοκοτρώνη 11, Λαμία), **Παπασωτηρίου** (αλυσίδα), **Πάπυρος** (Απλωταριάς 42-44, Χίος), **Πολιτεία** (Ασκληπιού 1-3), **Πολύεδρο** (Κανακάρη 147, Πάτρα), **fnac** (καταστήματα Αμαρουσίου και Γλυφάδας).

• Τα συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεία δίνουν αριθμό των αντιτύπων που πουλήθηκαν, στη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας.

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

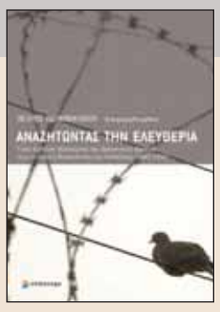

«Αναζητώντας την ελευθερία»

Του Πέτρου Παπαπολυβίου (Επίκεντρο)

Το βιβλίο στηρίζεται σε ένα εκτενές αφηγηματικό κείμενο του Κύπριου στρατιώτη Γεώργιου Πέτρου (1906-1973) από το Κελλάκι Λεμεσού, σκαπανέα στον βρετανικό στρατό κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, το οποίο περιγράφει τις περιπέτειές του στην Ελλάδα το 1941-1942. Κατά την περίοδο εκείνη πολλές οικογένειες στην Ελλάδα πρόσφεραν άσυλο για πολλούς μήνες σε στρατιώτες των συμμαχικών χωρών. Ανάμεσα στους φιλοξενηθέντες φυγάδες από τους Γερμανούς ήταν και δεκάδες Έλληνες και Τούρκοι της Κύπρου, στρατιώτες του «Κυπριακού Συντάγματος».

Νέες εκδόσεις

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΙΡΣΑ ΣΙΓΚΟΥΡΔΑΡΝΤΟΤΙΡ
Χαμένες ψυχές
μετ. Μαρία Μπεζαντάκου
εκδ. Διήγηση **σελ.** 454

Η γνωστή δικηγόρος Θόρα καλείται να αναλάβει μια υπόθεση εμφάνισης φαντασμάτων σε ένα new age θέρετρο της δυτικής ακτής της Ισλανδίας. Μολονότι αρχικά βλέπει με σκεπτικισμό την υπόθεση, ο ορθολογισμός της υποχωρεί μπροστά σε δυο άγριες δολοφονίες για τις οποίες μάλιστα, η αστυνομία θεωρεί βασικό ύποπτο τον ιδιοκτήτη και εντολέα της.

TOBIAS WOLFF
Ο κλέφτης του στρατοπέδου
μετ. Χρήστος Οικονόμου
εκδ. Πόλις **σελ.** 118

1967. Ο πόλεμος του Βιετνάμ βρίσκεται στο αποκορύφωμά του. Τρεις νεαροί αλεξιπτωτιστές ολοκληρώνουν την εκπαίδευσή τους και περιμένουν να μετατεθούν στο πεδίο της μάχης. Γύρω τους πυκνώνουν οι διαδηλώσεις των ειρηνιστών. Η φωτιά που ξεσπά στο γειτονικό δάσος, δίνει το έναυσμα για να ξεσπάσει η βία που υποβόσκει. Η αυτοπεποίθηση και η φιλία των τριών ανδρών θα ενισχυθεί, για να διαταραχθεί ωστόσο λίγο αργότερα εξ αιτίας των αλλεπάλληλων κλοπών που θα σημειωθούν στο στρατόπεδο.

ΣΑΡΑ ΑΝΤΙΣΟΝ ΑΛΛΕΝ
Η βασίλισσα των ζαχαρωτών
μετ. Εφη Καλλιφατίδου
εκδ. Ωκεανίδα **σελ.** 336

Η Τζόσι είναι βέβαιη για τρία πράγματα: ότι ο χειμώνας είναι η αγαπημένη της εποχή, ότι είναι ασχημούλα και ότι τα γλυκά τρώγονται καλύτερα μέσα στην απομόνωση της κρυψώνας της. Μέχρι που ανακαλύπτει πως σε αυτή την ίδια κρυψώνα έχει εγκατασταθεί η Ντέλα Λι, μια γκαρσόνα της περιοχής, η οποία γίνεται κατά το ένα τρίτο η Νέμεσις της Τζόσυ και κατά τα δύο τρίτα η καλή της Νεράιδα.

ΚΕΪΤ ΜΟΣ
Κρύπτη
μετ. Φίλιππος Χρυσόπουλος
εκδ. Κέδρος **σελ.** 776

Το πέτρινο μαυσωλείο κρύβει μια τράπουλα Ταρώ με εξουσία ζωής και θανάτου. Φιγούρες, μουσικές νότες, λατινικοί χαρακτήρες, τα πνεύματα των χαρτιών. Παρίσι 1891. Τα αδέλφια Ανατόλ και Λεονί Βερνιέ, γόνοι μιας ξεπεσμένης αριστοκρατικής οικογένειας ταξιδεύουν στα περίχωρα της Καρκασόν για να μείνουν ένα διάστημα στο κτήμα της ωραίας και αινιγματικής τους θείας Ιζόλντ. Παρίσι 2007. Η δημοσιογράφος Μέρεντιθ Μάρτιν ταξιδεύει στην Καρκασόν για να γράψει τη βιογραφία του Κλοντ Ντεμπισί. Το μαυσωλείο και η τράπουλα Ταρώ θα τους συνδέσει οριστικά.

ΑΔΟΛΦΟ ΓΚΑΡΘΙΑ ΟΡΤΕΓΑ
Αυτόματο
μετ. Ιφιγένεια Ντούμη
εκδ. Πάπυρος **σελ.** 450

Ναυτική περιπέτεια, ιστορικό μυθιστόρημα, ταξίδι μύησης. Το «Αυτόματο» χαρακτηρίστηκε ένα από τα καλύτερα μεταμοντέρνα μυθιστορήματα των τελευταίων χρόνων. Η υπόθεση περιστρέφεται γύρω από την ύπαρξη μιας μεταλλικής κούκλας με μορφή πολεμιστή του 16ου αιώνα που ανακαλύφθηκε τυχαία σε ένα ξεχασμένο νησί στο στενό του Μαγγελάνου. Αριστοτεχνικό αμάλγαμα λογοτεχνικών ειδών, το έργο έχει ως κινητήρια αφηγηματική δύναμη την ίδια τη λογοτεχνία.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ

ΘΑΝΑΣΗΣ Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
Η Εκκλησία γίνεται όταν ανοίγεται
Η ιεραποστολή ως ελπίδα και ως εφιάλτης
εκδ. Εν πλω **σελ.** 358

Μήπως η χριστιανική Εκκλησία είναι κάτι σαν μετεωρίτης που έπεσε στη Γη από άλλο σύμπαν; Μήπως είναι κάτι φτιαγμένο, τετελεσμένο και, ως εκ τούτου, άσχετο ουσιαστικά προς τον χώρο και τον χρόνο γύρω του; Το βιβλίο απαντά «όχι». Και προσεγγίζει την Εκκλησία ως μια πραγματικότητα η οποία φτιάχνεται έχοντας τον κόσμο ως πρώτη ύλη της και όχι απλώς περιτύλιγμά της. Διότι η μαρτυρία που έχει να δώσει η Εκκλησία λαμβάνει μέσα στην ιστορία πολλές μορφές καθώς κάθε φορά πρόκειται για μια σχοινοβασία μεταξύ αγιοσύνης και διαστροφής.

ΙΑΤΡΙΚΗ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Α. ΡΗΓΑΤΟΣ
Ο πόνος στον πολιτισμό και στην ιστορία της ιατρικής
εκδ. Βήτα **σελ.** 167

Ο πόνος αποτελεί καθολικό βίωμα και διαχρονική πηγή δυστυχίας για το ανθρώπινο είδος. Το βιολογικό φαινόμενο αναπτύσσεται σε ένα φάσμα από κοινωνικές, φιλοσοφικές και πολιτισμικές παραμέτρους. Ενας πλούτος στοιχείων μπορεί να αντληθεί από τις μυθολογίες όλων των αρχαίων λαών, από τις θρησκείες, την γλωσσική παρακαταθήκη και την ιστορία της ιατρικής. Εξ ίσου αρχαίος είναι και ο αγώνας για την ανακούφιση του πόνου. Θεραπευτικές ουσίες γνωστές από χιλιάδες χρόνια εξακολουθούν να αποτελούν τη βάση για τα σύγχρονα φάρμακα, που εξελίσσονται ακόμα και ως τη γονιδιακή τεχνολογία. Το βιβλίο καταγράφει την πολυδιάστατη ιστορία του πόνου συνοδεύοντάς την με εικονογραφικά στοιχεία.

ΔΟΚΙΜΙΟ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ
Τα πολλά πρόσωπα του αστυνομικού μυθιστορήματος
εκδ. Αγρα **σελ.** 390

Τα δοκίμια του Ανδρέα Αποστολίδη αποτελούνται από τα επίμετρα της ιστορικής σειράς της αστυνομικής λογοτεχνίας των εκδόσεων «Αγρα», όπως ξεκίνησαν στα μέσα της δεκαετίας του '80 και αφορούν κυρίως το αμερικανικό σκληρό αφήγημα μέσα από την ευρωπαϊκή πρόσληψή του. Από τον Χάμμετ και τον Τσάντλερ, μέσω Μπερνέτ και Τσάρυν, στη Χάισμιθ και τον Ελλρόυ. Και μετά αποτελούνται από μια σειρά από ανέκδοτες ομιλίες του συγγραφέα με ιδιόμορφες αφορμές όπως μια διάλεξη στη Σχολή Δοκίμων Αστυφυλάκων Ρεθύμνου ή ένα μάθημα στο Νεοελληνικό Ινστιτούτο της Σορβόννης γύρω από την ιστορία του είδους και τις σύγχρονες τάσεις του.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ζ.Π.Χ.

Ο φανατισμός οδηγεί σε ολοκληρωτισμό

Λέει ο σκηνοθέτης Μίκαελ Χάνεκε που τιμήθηκε με τον Χρυσό Φοίνικα στις Κάννες για την ταινία του «Λευκή κορδέλα»

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ**

«Δεν έχω να περάσω κανένα μήνυμα, δεν είναι αυτός ο σκοπός μου», ήταν η αυτόματη αμυντική απάντηση του Μίκαελ Χάνεκε στη συνομιλία μας στις Κάννες, δύο ημέρες πριν τιμηθεί με τον Χρυσό Φοίνικα της 62ης διοργάνωσης για τη «Λευκή κορδέλα», που ήδη προβάλλεται και στις ελληνικές αίθουσες. Η ταινία, που διαδραματίζεται σε ένα γερμανικό χωριό λίγο πριν από το ξέσπασμα του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, δείχνει ένα τυπικό παράδειγμα κινη-

«Η διαστροφή δεν είναι να σπάει κανείς τους κανόνες. Η διαστροφή είναι να προσπαθεί κάποιος να επιβάλει τους κανόνες, να κάνει την ιδέα ιδεολογία και να θεωρεί ότι μπορεί να τιμωρεί».

ματογραφικού έργου που προσπαθεί να περάσει ένα μήνυμα, έστω ένα σχόλιο, για τις ρίζες των ολοκληρωτικών ιδεολογιών και την ευκολία με την οποία βρίσκουν γόνιμο έδαφος σε κοινωνίες, όπου ευδοκιμούν, η μικρότητα, η κακία, η καχυποψία, η μοχθηρία. Με λίγα λόγια, σε όλες.

Το «μήνυμα» που αρνείται ο Χάνεκε ότι θέλει να περάσει, είναι ότι μέσα στην κοινωνία πάντα υπάρχουν οι δυναμικές εκείνες που ευνοούν την ανάπτυξη τέτοιων φαινομένων, ακραίων ιδεολογιών, είτε από τα δεξιά είτε από αριστερά, είτε στην πολιτική είτε στη θρησκεία. Αυτές οι ακραίες ιδεολογίες είναι που κατέστρεψαν την Ευρώπη στον Α΄ Παγκόσμιο, την ισοπέδωσαν στον Β΄ Παγκόσμιο, που συνεχίζονται μέχρι σήμερα με τις τρομοκρατικές επιθέσεις που ντύνονται ένα θρησκευτικό / ιδεολογικό ένδυμα.

Είναι άραγε δυνατό κάθε κοινωνία να παράξει τέτοιες ολοκληρωτικές ιδεολογίες, ρωτήσαμε τον Μίκαελ Χάνεκε. «Πιστεύω ότι οι ρίζες του ολοκληρωτισμού μπορούν να βρίσκονται παντού. Αυτός είναι ο κίνδυνος που υπάρχει όταν παίρνεις μια ιδεολογία και επιχειρείς να τη μετατρέψεις σε απόλυτη αξία, την ντύνεις με φανατισμό.

Η «Λευκή κορδέλα» παρατηρεί την πίεση που ασκεί σε μια κοινότητα και ειδικά στα παιδιά η αυστηρότητα της θρησκευτικής πίστης και πώς ο κόσμος προετοιμάζεται για ένα βίαιο ξέσπασμα.

Είναι κάτι που παρατηρείται, για παράδειγμα, στον προτεσταντισμό, αλλά και σε οποιαδήποτε άλλη ιδεολογία, σε κάθε άλλο ιδεολογικό σύστημα. Όλοι μας ζούμε σε κοινωνικά συστήματα όπου επικρατεί μια ιδεολογία, μια θρησκεία και αυτή η ιδεολογία και η θρησκεία έχουν κανόνες. Όμως είμαστε κανονικοί άνθρωποι, ζούμε και στην καθημερινή μας ζωή σπάμε αυτούς τους κανόνες. Αν δεν το κάναμε θα ήμασταν θεοί. Δεν είμαστε… Η διαστροφή δεν είναι να σπάει κανείς τους κανόνες. Κανείς μας δεν είναι τέλειος. Η διαστροφή είναι να προσπαθεί κάποιος να επιβάλει τους κανόνες, να κάνει την ιδέα ιδεολογία και να θεωρεί ότι μπορεί να τιμωρεί».

Παγερή ματιά

Γνωστός για τη χαρακτηριστική αποστασιοποιημένη κινηματογράφηση και το ψυχρό, σχεδόν παγερό στυλ αφήγησης, ο Χάνεκε ασχολείται συστηματικά με αυτή την πλευρά της ανθρώπινης ταυτότητας. Από το «Funny games», την ταινία που τον έκανε γνωστό σε όλο τον κόσμο, τον «Αγνωστο κώδικα», τη «Δασκάλα του πιάνου», την «Ώρα του λύκου» τον «Κρυμμένο» μέχρι και τώρα, με τη «Λευκή κορδέλα», ο Χάνεκε κινηματογραφεί τη σκοτεινή πλευρά της ψυχής. Εκεί όπου βρίσκονται οι ενοχές, οι τύψεις, η επιθετικότητα, ο φόβος. Οι ήρωές του είτε υποφέρουν είτε προκαλούν είτε βασανίζονται είτε βασανίζουν. Σε πολλές από τις ταινίες του, ο Χάνεκε έχει βάλει τους χαρακτήρες του να επιδίδονται σε σοκαριστικές πράξεις. Οι ήρωες της «Λευκής κορδέλας», όμως, προκαλούν ίσως μεγαλύτερο σοκ, επειδή πρόκειται για παιδιά, για τη γενιά που μεγαλώνει με απωθημένα και έτοιμη να βγάλει προς τα έξω τον χειρότερο εαυτό της.

Η ταινία βρισκόταν για περισσότερα από δέκα χρόνια στο στάδιο της ανάπτυξης ως μίνι σειρά, όμως η έλλειψη χρηματοδότησης οδήγησε τον Αυστριακό σκηνοθέτη να τη μετατρέψει σε ταινία διάρκειας δυόμισι ωρών. Ποια είναι, λοιπόν, η διαφορά από την αρχική τηλεοπτική μορφή της μίνι σειράς, με την οποία ο Χάνεκε ανέπτυξε το σενάριο; «Υπήρχαν πολύ περισσότερες αμαρτίες…», σημειώνει χαμογελώντας ο σκηνοθέτης, «αλλά λίγο - πολύ, με τους ίδιους χαρακτήρες. Υπήρχαν περισσότεροι χαρακτήρες, αλλά έπρεπε να κοπούν. Είναι πολύ δύσκολο να περιορίσεις ένα τόσο μεγάλο υλικό, έτσι απευθύνθηκα στον Γάλλο σεναριογράφο Ζαν - Κλοντ Καριέρ, ο οποίος με βοήθησε πολύ περισσότερο».

Μια ακόμη τηλεοπτική σειρά του σκηνοθέτη, το «Lemminge», που γυρίστηκε το 1979, έχει να κάνει με την οικογένεια και το πώς διαχειρίζεται τις εμπειρίες μετά τον πόλεμο. Ποια μπορεί να είναι η σχέση ανάμεσα σ' αυτό και στη «Λευκή κορδέλα»; «Όλες μου οι δουλειές και στον κινηματογράφο και στην τηλεόραση, έχουν πάντα να κάνουν με την οικογένεια. Ολα από εκεί προέρχονται, εκεί βρίσκονται οι πρώτες μας αναμνήσεις και εμπειρίες. Δεν μπορώ όμως να πω ότι υπάρχει μια βαθύτερη συνειδητή σύνδεση ανάμεσα στα δύο. Ισως μόνο ότι και τα δύο προέρχονται από το ίδιο μυαλό».

Πηγή απωθημένων

Σε ό,τι αφορά τη δική του οικογένεια, ο 67χρονος σήμερα Χάνεκε, μεγάλωσε μέσα σε καλλιτεχνικό περιβάλλον. Ο πατέρας του και η μητέρα του ήταν ηθοποιοί, όμως ο γάμος τους δεν είχε διάρκεια. Η μητέρα του ξαναπαντρεύτηκε με έναν μουσικό και διευθυντή ορχήστρας, ο οποίος αποδοκίμαζε συστηματικά τις προσπάθειες του νεαρού Μίκαελ που λάτρευε τη μουσική. «Ηθελα πάντα να ασχοληθώ περισσότερο. Ηθελα να γίνω πιανίστας,

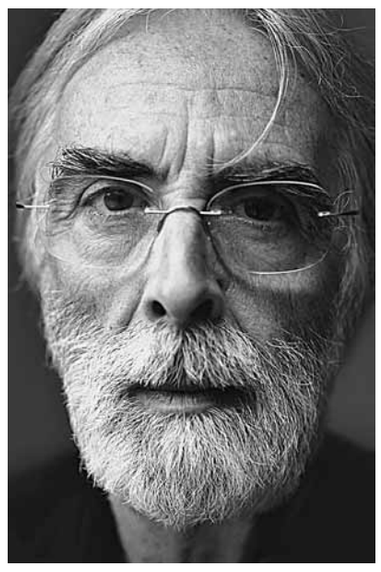

Στα 67 του χρόνια, ο Μίκαελ Χάνεκε κέρδισε τον Χρυσό Φοίνικα των Καννών από την κριτική επιτροπή, στην οποία πρόεδρος ήταν η τακτική του συνεργάτις, Ιζαμπέλ Ιπέρ.

αλλά δεν είχα αρκετό ταλέντο. Αγαπώ πραγματικά πολύ τη μουσική, αλλά έχω πάψει να παίζω και να ασχολούμαι περισσότερο ο ίδιος. Ο πατριός μου μού έλεγε ότι δεν είχα αρκετό ταλέντο για να γίνω μουσικός», λέει ο σκηνοθέτης, αποκαλύπτοντας μ' αυτόν τον τρόπο και μια πιθανή πηγή των ενοχών και των απωθημένων που χαρακτηρίζουν τους ήρωές του.

Με επιτυχίες, αλλά και αποτυχίες όπως το αμερικανικό ριμέικ του «Funny games», θα περίμενε κανείς ότι ο Χάνεκε θα είχε κυρίαρχη θέση στο ευρωπαϊκό κύκλωμα του καλλιτεχνικού σινεμά και ιδιαίτερη ευκολία στη χρηματοδότηση των σχεδίων του. Ωστόσο δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο. Πόσο απογοητευτικό είναι αυτό για έναν σκηνοθέτη; «Οχι και τόσο…», απαντά. «Εχω συνηθίσει να περιμένω. Ολα αυτά τα χρόνια που βρίσκομαι στον χώρο του κινηματογράφου, δεν έχω σταματήσει να εργάζομαι και δεν μπορώ να παραπονεθώ. Πάντα όμως υπάρχουν και εκείνα τα σχέδια που ελπίζεις να πραγματοποιήσεις και η ώρα τους δεν έρχεται ποτέ. Για παράδειγμα, στο συρτάρι μου έχω ένα σχέδιο για μια σειρά επιστημονικής φαντασίας σε δώδεκα μέρη, δεν νομίζω όμως ότι θα μπορέσω να την κάνω ποτέ».

Αποκαλύπτοντας «βρώμικα» μυστικά

Η Νόρα Εφρον μιλάει για τις γυναίκες και την τελευταία της ταινία, «Τζούλι και Τζούλια»

Της **CATHERINE SHOARD**
THE GUARDIAN

Η καινούργια ταινία της Νόρα Εφρον για τις χαρές της μαγειρικής είναι νόστιμη σαν καλοψημένο σουφλέ. Εχει γέλια κι έχει και δάκρυα. Εχει πολλά υπέροχα, παχυντικά φαγητά σε ασφαλή απόσταση, στην οθόνη. Εχει τη Μέριλ Στριπ, την αγαπημένη ηθοποιό της Εφρον, που παίζει την Τζούλια Τσάιλντ, μια δημοφιλή τηλεοπτική σεφ της δεκαετίας του '60, και την Εϊμι Ανταμς, χαριτωμένη στο ρόλο της Τζούλι Πάουελ, μιας σύγχρονης νεαρής γυναίκας που προσπαθεί να «εκτελέσει» όλες τις συνταγές της Τσάιλντ, περιγράφει τις περιπέτειές της στο μπλογκ της και κατόπιν γράφει ένα βιβλίο για όλα αυτά. Είναι μια ζεστή, γλυκιά ταινία.

Εκτός από μια στιγμή, σ' ένα μπαρ. Η Τζούλι είχε καβγαδίσει με τον άντρα της. «Είμαι στρίγγλα», λέει παραπονιάρικα σε μια φίλη της. Η φίλη δεν λέει τίποτα. Η Τζούλι πληγώνεται. «Μα, πιστεύεις αλήθεια πως είμαι στρίγγλα;» «Ναι, βέβαια», λέει η φίλη. «Αλλά κι εγώ είμαι». Τσουχτερό σχόλιο, που ξαφνιάζει λίγο. Δίστασε η Εφρον πριν το περιλάβει; Οχι, καθόλου, λέει. Κάθεται σε μια πολυθρόνα στο ξενοδοχείο Claridge's στο Λονδίνο, ντυμένη στα μαύρα, κομψή σαν μολύβι Φάμπερ και σχεδόν το ίδιο λεπτή. Εχει κλείσει τα 68, αλλά εύκολα θα την έκανες δεκαπέντε χρόνια νεότερη. Ας γυρίσουμε όμως στο σενάριό της. Πιστεύει αλήθεια πως όλες οι γυναίκες είναι στρίγγλες;

Υπέροχες... στρίγγλες

«Για σένα δεν ισχύει;» με ρωτάει. Ε, καμιά φορά ναι. «Αφού λοιπόν ισχύει για σένα και για μένα, θα είναι αλήθεια για όλες τις γυναίκες». Μα είναι τόσο απόλυτο; Στην ταινία, η Τζούλι ορκίζεται να γίνει σαν την Τζούλια: γενναία, καλόκαρδη, μια αγία. «Να σου πω», λέει η Εφρον, «έχω κι εγώ κάποιες φίλες που είναι παντού και πάντα υπέροχες. Ομως οι περισσότερες γυναίκες είναι στρίγγλες, έστω και λιγάκι. Νομίζω πως αυτό είναι το μικρό βρώμικο μυστικό μας, που πιστεύουμε πως δεν το ξέρει κανένας άλλος». Η Εφρον έκτισε την καριέρα της μαρτυρώντας μυστικά - δικά της και άλλων. Νεαρή δημοσιογράφος ακόμα, έγραψε ένα άρθρο στο Esquire με τίτλο «Λίγα λόγια για τα στήθη», περιγράφοντας πόσο οδυνηρό είναι να έχει μια κοπέλα «στήθος πλάκα». («Θέλω να αγοράσω σουτιέν», είπα στη μητέρα μου ένα βράδυ. «Τι να το κάνεις;» μου είπε εκείνη). Στο μπεστ σέλερ μυθιστόρημά της, το «Heartburn», που αργότερα έγινε ταινία με πρωταγωνίστρια τη Μέριλ Στριπ («Φλογισμένες σχέσεις»), αφηγείται στον κόσμο πώς αισθάνεται μια γυναίκα που την εγκαταλείπει ο άντρας της, ενώ είναι έγκυος επτά μηνών στο

Στο «Τζούλι και Τζούλια» το θέμα είναι δύο γυναίκες και τα βιβλία που γράφουν. Το φλερτάρισμα και η διαπραγμάτευση απευθύνονται σε αναξιόπιστους ατζέντηδες και απρόσιτους εκδότες.

δεύτερο παιδί τους. Στην πραγματική ζωή ο σύζυγος αυτός ήταν ο Καρλ Μπέρνστιν, ο δημοσιογράφος της υπόθεσης Γουότεργκεϊτ, και η άλλη γυναίκα ήταν η Αγγλίδα πολιτικός Μάργκαρετ Τζέι. Στα χρόνια που ακολούθησαν η Εφρον ευχαριστιόταν πολύ να αποκαλύπτει σε όποιον ενδιαφερόταν, και σε μερικούς που δεν ενδιαφέρονταν, ποιος ήταν ο περίφημος μυστικός πληροφοριοδότης του Μπέρνστιν, το «Βαθύ Λαρύγγι».

Ως σεναριογράφος, ξεκίνησε με την «Εξαφάνιση της Κάρεν Σίλκγουντ», το 1983, με πρωταγωνίστρια και πάλι τη Μέριλ Στριπ στο ρόλο μιας εργαζόμενης που καταγγέλλει τους κινδύνους από τα πυρηνικά εργοστάσια. Το 1989, όταν δούλευε το σενάριο της ταινίας «Οταν ο Χάρι γνώρισε τη Σάλι», ο σκηνοθέτης Μπομπ Ράινερ την προκάλεσε να του πει μια τρομερή αλήθεια για τις γυναίκες που ο ίδιος δεν ήξερε. «Μερικές φορές προσποιούμαστε ότι έχουμε οργασμό», του είπε εκείνη. Εγώ αποκλείεται να ξεγελαστώ, απάντησε με σιγουριά ο Ράινερ. Η Εφρον επέμεινε. Οταν η περίφημη σκηνή της Μεγκ Ράιαν με τον Μπίλι Κρίσταλ στο εστιατόριο πρωτοπροβλήθηκε στις οθόνες, ο Ράινερ ανέφερε ότι οι γυναίκες είχαν πέσει κάτω από τα γέλια, ενώ οι άντρες παρακολουθούσαν αμίλητοι.

Από το 1989, η Εφρον είναι παντρεμένη, σε τρίτο γάμο, με τον Νικολας Πιλέγκι, ο οποίος έχει γράψει τα σενάρια των «Καλών παιδιών» και του «Καζίνο». Λέει πως ο σύζυγός της «είναι σαφώς καλύτερο άτομο από μένα». Και στις τελευταίες ταινίες της οι άντρες είναι ως επί το πλείστον καλοί και βολικοί άνθρωποι, ενώ οι γυναίκες είναι πιο περίπλοκες. Αν εξετάσεις το σύνολο της δουλειάς της, η Εφρον μιλάει λιγότερο για τις σχέσεις και περισσότερο για τις διαφορές μεταξύ των φύλων. Στο «Αγρυπνοι στο Σιάτλ» και στο «Εχετε μήνυμα στον υπολογιστή σας», οι ερασταί διανύουν όλη σχεδόν την ταινία χωριστά. Και ο Χάρι με τη Σάλι συναντιούνται και αποχωρίζονται συνεχώς, χωρίς να επικοινωνούν πραγματικά.

Στρίγγλες ή όχι, οι γυναίκες είναι αυτό για το οποίο θέλει να γράφει η Εφρον. Το 1996 έδωσε μια διάλεξη σε τελειόφοιτες του φημισμένου κολεγίου θηλέων Γουέλεσλι, από το οποίο αποφοίτησε και η ίδια. Προειδοποίησε τις φοιτήτριες ότι δεν πρέπει να φαντάζονται πως ο κόσμος έχει γίνει πιο δίκαιος. «Είναι εξίσου δύσκολο να κάνεις ταινίες για γυναίκες», είπε. Και όταν έγινε η υποδοχή της στην Academy of Achievement το 2007, είπε ότι άρχισε να σκηνοθετεί γιατί «το 90% των ανδρών που γυρίζουν ταινίες δεν ενδιαφέρονται για τις γυναίκες σε καμία εκδοχή, εκτός από τις φιλενάδες και τις συζύγους».

Στην τελευταία της ταινία, πάντως, το κίνητρο που ωθεί την Τζούλι και την Τζούλια δεν είναι η δυναμική των σχέσεων μεταξύ ανδρών και γυναικών, ή μεταξύ γυναικών και γυναικών, ή ακόμα μεταξύ γυναικών και φαγητού: το θέμα είναι δύο γυναίκες και οι δοσοληψίες τους για τα βιβλία που γράφουν. Ολο το φλερτάρισμα, όλη η διαπραγμάτευση, απευθύνονται σε αναξιόπιστους ατζέντηδες και απρόσιτους εκδότες. Η τελική σεκάνς, αυτή που συνήθως οι σκηνοθέτες την κρατούν για το μεγάλο φιλί, δείχνει μια από τις ηρωίδες να παίρνει το πρώτο αντίτυπο του βιβλίου της.

Η Εφρον υπογραμμίζει τις διαφορές ανάμεσα στις δυο γυναίκες. «Η Τζούλι είναι πολύ πιο φιλόδοξη. Η Τζούλια ήθελε να κάνει κάτι που την ενδιέφερε. Και όταν αποφάσισε να διδάξει, και όταν έγραψε το βιβλίο της. Ποτέ δεν ονειρεύτηκε: Θα γίνω διάσημη. Η Τζούλι από την αρχή είχε τη φιλοδοξία να γίνει επιτυχημένη συγγραφέας - και διάσημη».

Η Εφρον λέει ότι νιώθει πιο κοντά στη νεότερη γυναίκα. Και είναι αλήθεια ότι είναι δυναμική στη διεκδίκηση των στόχων της, εν μέρει από ανάγκη (μεγάλωσε σχεδόν μόνη της τους δυο γιους της), εν μέρει βάσει σχεδίου. Μοιάζει όμως στ' αλήθεια περισσότερο στην Τζούλι ή στην Τζούλια; Ναι, γράφει σε μπλογκ, όχι σε δικό της όμως αλλά στο Huffington Post, για θέατρο ή για πολιτική. Αντιπαθεί το είδος του μπλογκ που έγραφε η Τζούλι Πάουελ: «Ολη αυτή η ατέλειωτη φλυαρία... Ερχεται η ώρα που κάνεις τελείως ηλίθιες σκέψεις μόνο και μόνο για να έχεις κάτι να γράψεις».

Η Τζούλια, από την άλλη, «είναι εντελώς προσγειωμένη, ποτέ δεν απολογείται, κοιτάει πάντα μπροστά». Θα έπρεπε όλες να είμαστε έτσι; «Σήμερα δεν γίνεται. Οι περισσότεροι αποβλέπουν στην αυτογνωσία. Η Τζούλια δεν ενδιαφερόταν για ψυχολογικές ενδοσκοπήσεις. Και πιστεύω ότι έρχονται στιγμές που πρέπει να σηκώσεις τα μανίκια σου και να προχωρήσεις μπροστά με αντιρεαλιστική αισιοδοξία, όπως έκανε η Τζούλια».

Στις φωνές των άλλων

Θα ήταν λάθος να υποθέσει κανείς ότι η Εφρον γράφει μόνο βασισμένη στις δικές της εμπειρίες. Αυτό είναι κάτι που έχει η ίδια υπογραμμίσει: Στον πρόλογο της πιο πρόσφατης έκδοσης του Heartburn, διαμαρτύρεται για την τάση να περιγράφονται τα γυναικεία μυθιστορήματα σαν «καλυμμένες αυτοβιογραφίες», ενώ ο Φίλιπ Ροθ και ο Τζον Απντάικ έχουν το ελεύθερο να κανιβαλίζουν τη ζωή

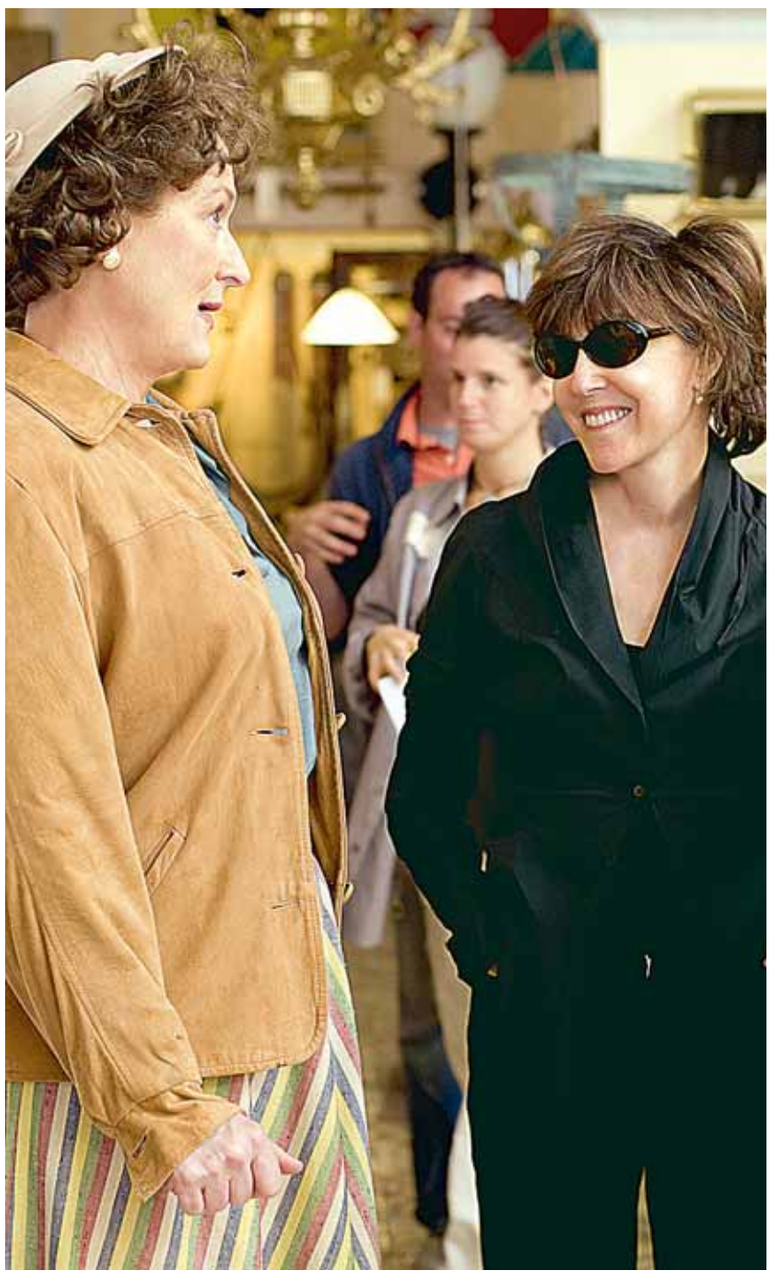

Η Νόρα Εφρον (δεξιά) μαζί με τη Μέριλ Στριπ στα γυρίσματα της ταινίας «Τζούλι και Τζούλια».

τους χωρίς να προκαλούν σχόλια. Εκείνο που κάνει την Εφρον τόσο επιτυχημένη σεναριογράφο είναι η ικανότητά της να εγκατοικεί στις φωνές άλλων ανθρώπων: της τρελούτσικης Μεγκ Ράιαν, του συναισθηματικού Τομ Χανκς, του άστατου Μπίλι Κρίσταλ, ακόμα και του λάγνου και καβγατζή Τζακ Νικολσον (που έπαιξε τον Μπέρνστιν στο «Φλογισμένες σχέσεις»). Δεν μοιάζει με κανέναν από αυτούς. Δεν μοιάζει πολύ ούτε στην εξομολογητική συγγραφέα Νόρα Εφρον, που οι παραδοχές των ανεπαρκειών της έχουν κάνει πολλές γυναίκες να χαμογελάσουν αναγνωρίζοντας τον εαυτό τους - όπως θα γελάσουν με την Τζούλια Τσάιλντ της Μέριλ Στριπ όταν της πέφτει κάτω μια τηγανίτα στη διάρκεια ζωντανής τηλεοπτικής εκπομπής: την σηκώνει από το πάτωμα και την ξαναρίχνει στο τηγάνι λέγοντας εύθυμα «Ποιος θα το καταλάβει;»

Θανάσης Βέγγος, ηθοποιός

Ενας ευγενής, καλοσυνάτος, πολύ εντάξει άνθρωπος

Μάτια γεμάτα εικόνες και ιστορίες

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗ**

«Δεν θα σας στοιχίσω τίποτα!», απάντησε στην πρόταση για γεύμα. «Δυστυχώς, δεν βγαίνω σχεδόν καθόλου από το σπίτι». Η συνάντηση πρωινή, στο διαμέρισμα της Ηπείρου, στην Αγία Παρασκευή, στον 4ο όροφο. Την πόρτα ανοίγει ο ίδιος ο Θανάσης Βέγγος και με αργά, προσεκτικά βήματα μάς οδηγεί στο καθιστικό. Ενας καναπές, δυο πολυθρόνες, με περιποιημένο λευκό - κρεμ προσκεφάλι. Παλιά συνήθεια, που υπογράμμιζε την έγνοια της νοικοκυράς για το σπίτι και για τα έπιπλα. Αισθητικά και πρακτικά (να μη φθαρεί η στόφα) παραπέμπει σε άλλες εποχές. Ενα μανουάλι, εικόνες, ποικίλα έπιπλα, ένας μεγάλος πίνακας με προσωπογραφία του Θανάση Βέγγου δεσπόζει. Ευχάριστη θέα από τα παράθυρα. Σπίτι που έχει διασχίσει αλώβητο τις δεκαετίες, με ζωή πυκνή, οικογενειακή. «Καθίστε όπου θέλετε», η προτροπή. «Να μη σας ξεβολέψω», λέω, καταλαβαίνοντας ότι η θέση του είναι δεδομένη. «Αστειεύεστε;», αποκρούει με ένα ανυπόκριτο αίσθημα φιλοξενίας και μου υποδεικνύει την αναπαυτική μπερζέρα.

«Φοβάμαι, ότι αυτόν τον καιρό, λόγω της ταινίας (σ. σ. εμφανίζεται στην "Ψυχή βαθιά" του Παντελή Βούλγαρη) έχετε εκτεθεί στον Τύπο περισσότερο από ό, τι αντέχετε», ξεκινώ διστακτικά, έτοιμη να κρατήσω σημειώσεις. Δύο πράγματα μπορούν (μπορούσαν) να προκαλέσουν πανικό στον Θανάση Βέγγο: η σκόνη, κατάλοιπο της Μακρονήσου, και τα δημοσιογραφικά μαγνητόφωνα. Στα 83 του, μοιάζει συμφιλιωμένος και με τα δύο.

Εσωτερικά χιλιόμετρα

Οταν τον συναντήσαμε πριν από 10, περίπου, χρόνια, στα γυρίσματα της ταινίας του Παντελή Βούλγαρη «Ολα είναι δρόμος», στο Δέλτα του Εβρου, αρνήθηκε το μαγνητόφωνο ευγενικά αλλά και αδιαπραγμάτευτα. Διηγιόταν, μιλούσε με ένταση, τόνιζε και «τράβαγε» τις συλλαβές, συνοδεύοντας με μικρές νευρώδεις κινήσεις, τινάγματα, στα χέρια και στο κεφάλι, κάθε επεισόδιο της ζωής του. «Ετρεχα σε όλη μου τη ζωή με 300… Αλλά δεν έκοψα ποτέ το νήμα γιατί συνεχώς μου το μετακινούνε. Ολο πλησίαζα και όλο μου το πήγαιναν λίγα μέτρα πιο κει…», έλεγε τότε. Τώρα, παίρνει θέση στον καναπέ, τα χιλιόμετρα που διανύει είναι εσωτερικά, ο χρόνος έχει αποκτήσει σχετικότητα, οι ημερομηνίες δηλώνονται κατά προσέγγιση. Δεν κρύβει τα προβλήματα υγείας, δέσμιος σε ένα σώμα που δεν ακολουθεί τις διαθέσεις του.

Η συζήτηση δεν υπακούει σε τυπικές προδιαγραφές. Οι φράσεις μπορούν να μένουν μισοτελειωμένες, να περνάμε από το ένα θέμα στο άλλο, να παρατηρούμε μαζί τις οικογενειακές φωτογραφίες, να γινόμαστε από δύο, τρεις όταν η σύζυγός του Ασημίνα εμφανίζεται για να σερβίρει, να διορθώσει διακριτικά μια ημερομηνία, να θυμηθεί την πρώτη τους συνάντηση.

Πώς να βάλεις εξάλλου σε μια σειρά πάνω από 120 ταινίες, θεατρικούς ρόλους, τηλεοπτικές εμφανίσεις, μια ζωή και ένα πρόσωπο πάνω στο οποίο αποτυπώνονται η πορεία της μεταπολεμικής Ελλάδας, η οδύσσεια του Νεοέλληνα που ελπίζει και αποτυγχάνει, που ονειρεύεται και απογοητεύεται. Αλλά συνεχίζει να πορεύεται.

«Ο Βούλγαρης, ο Κούνδουρος, ο Κατσουρίδης, έφεραν τη ζωή μου άνω κάτω. Ειδικά ο Κούνδουρος. Είμαστε μαζί στη Μακρόνησο. Μου είπε: "Θανάση, θα γυρίσω μια ταινία και θα σε βάλω να παίξεις". Τι λέει ο άνθρωπος; Σκέφτηκα. Υστερα από χρόνια εμφανίζεται ο Κούνδουρος στην Καλλιθέα όπου δούλευα σε ένα πατάρι επισκευάζοντας τσάντες γυναικείες, πορτοφόλια και με έκανε ηθοποιό». 1954 και «Μαγική πόλη». Ο Θανάσης, όπως λέγεται ο ήρωας, είναι σπαρακτικά καλός. Τον πνίγει το δίκαιο του αδικημένου, δεν αντέχει τον θρίαμβο του άδικου.

Ο χρόνος κράτησε ανέπαφη αυτήν την πτυχή του Θανάση Βέγγου.

Εμφανίζεται διακριτικά η κυρία Ασημίνα Βέγγου. Με την άκρη του ματιού, έβλεπα τη φιγούρα της να πηγαινοέρχεται στα δωμάτια, ολοκληρώνοντας τις πρωινές δουλειές του σπιτιού. «Η γυναίκα μου», τη συστήνει υπερήφανα.

«Θα πάρετε κάτι;»

«Νερό, ευχαριστώ πολύ»

«Και καφέ, φέρε και καφέ», παρεμβαίνει ο οικοδεσπότης.

«Ο μόνος καφές που υπάρχει στο σπίτι είναι ελληνικός», συμπληρώνει εκείνη.

«Που λέτε, μη δω σκόνη και στραβό πράγμα», συνεχίζει ο Θ. Βέγγος ισιώνοντας την άκρη ενός σεμέν. «Η σκόνη στη Μακρόνησο ήταν άλλο πράμα. Από τα μαγειρεία, για να πας στο αντίσκηνο, ο αέρας έπαιρνε τα φασόλια από την κατσαρόλα και έμενε μόνο η σκόνη».

Πώς ήταν η καθημερινότητα στη Μακρόνησο; «Επρεπε να σας δείξω μια φωτογραφία κάτω από την οποία ο Κούνδουρος έγραψε: "Το παρόν ονομάζεται φαντάρος"». Τι έπρεπε να διαθέτετε για να βγάλετε πέρα τη ζωή σας εκεί; «Αντοχή και ψυχραιμία. Ηταν πέντε τάγματα. Ημουν στο δεύτερο. Πέρασαν πολλοί επώνυμοι άνθρωποι. Κάθε μέρα 11 με 12 πηγαίναμε στο βουνό της Μακρονήσου και μαζεύαμε αφάνες για τη φωτιά. Επρεπε να μαζεύουμε τέσσερις με πέντε».

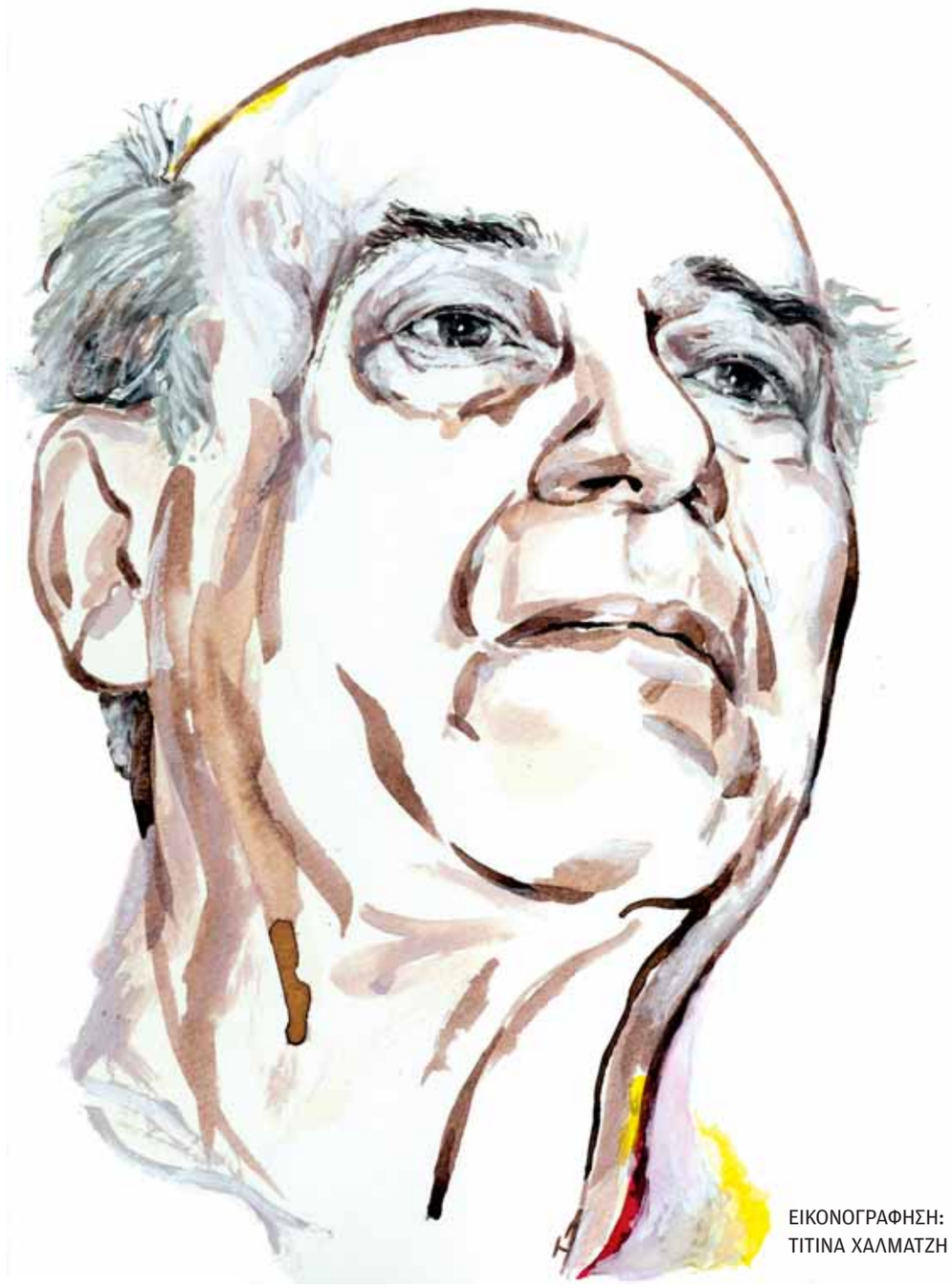

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: ΤΙΤΙΝΑ ΧΑΛΜΑΤΖΗ

Η αλήθεια μιας εποχής

Ο θεατρικός συγγραφέας και σκηνοθέτης Γιώργος Λαζαρίδης έχει αφηγηθεί το εξής περιστατικό: «Στις δοκιμές του "Τρελού του Λούνα Παρκ" (1970) ο Θανάσης έπρεπε κάποια στιγμή να σταματήσει τις τρεχάλες πάνω στη σκηνή για να τον παρακολουθήσει και ο θεατής. "Δάσκαλε, αδύνατο να φρενάρω. Είμαι ηθοποιός ανοιχτής θάλασσας, κατάλαβέ το", έλεγε στον Μιχαηλίδη, τον σκηνοθέτη του. "Κι όμως Θανάση μου, στη σκηνή του μονολόγου που λες για τη ζωή σου πρέπει να κάτσεις σ' αυτό το σκαμνάκι και να συγκεντρωθείς. Αλλιώς, δεν βγαίνει συγκίνηση". Πράγματι στην πρόβα τζενεράλε ο Θανάσης κάθεται στο σκαμνάκι του μονολόγου και δίνει ρεσιτάλ. Κλαίγοντας τελείωσε. Ορθιοι χειροκροτούσαν. Τρέχει συγκινημένος και ο Μιχαηλίδης στα παρασκήνια. "Είδες Θανάση μου που είχα δίκιο;". "Δάσκαλε: Δεν βγήκε από το σκαμνάκι η συγκίνηση. Σκεφτόμουν ότι αύριο έρχονται κλητήρες και μου παίρνουν το σπίτι και δεν ξέρω πού να βολέψω τη Μίνα και τα παιδιά…"».

Κάπως έτσι πορεύτηκε ο Θανάσης Βέγγος ώς σήμερα: «μακελεύοντας τη ζωή του». «Μακελεμένος λειτουργούσα. Βολεμένος ποτέ», έχει πει στο παρελθόν. Γι' αυτό και δεν έκανε ποτέ περιουσία. Γι' αυτό και αν και «πέρασαν πολλά χρήματα από τα χέρια του εξαφανίζονταν σε λίγους μήνες». Δούλεψε σκληρά για να επιβιώσει, βίωσε εξορίες και απώλειες. Ως «πολίτης β κατηγορίας» έκανε καριέρα. Δεν έχει καμία σχέση με τη δημοφιλία των σημερινών σταρ, με τις τηλεπερσόνες του περιφερόμενου ναρκισσισμού σε σημείο αυτισμού. Ο Θανάσης Βέγγος είναι φτιαγμένος από πραγματικά υλικά. Ζει αποτραβηγμένος, όχι από στυλ αλλά από ανάγκη. Οσο και να τον στριμώχνει η αδυναμία του να τρέξει, έχει ήδη διανύσει τόσα χιλιόμετρα που μπορεί να απολαμβάνει τη συντροφιά των οικείων του, χωρίς ενοχές. Δεκαετίες τώρα το έργο του παραμένει μοναδικό στην αυθεντικότητά του: χαρτογράφησε, σε αυτήν την ξέφρενη πορεία του, τη μεταπολεμική Ελλάδα, το μελόδραμα και τη φαρσοκωμωδία, την παράγκα και το σεράι της.

Ο Αλέξης Δαμιανός είχε εύστοχα σχολιάσει ότι ο Θανάσης Βέγγος «έφερε με αξιοπρέπεια ακόμη και τον ευτελισμό του εμπορικού κινηματογράφου». Και η αλήθεια είναι ότι όταν έχεις γυρίσει πάνω από 120 ταινίες, δεν είναι δυνατόν να είναι όλες εφάμιλλες της «Μαγικής πόλης» και του «Δράκου».

Ομως, μπορεί να εμφανίζεται στην «Ψυχή βαθιά» σε μια μόνο σκηνή, ως παππούς που αναζητάει τη σορό του εγγονού, να λέει «δεν είναι πόλεμος αυτός, ντροπή είναι» και στο βλέμμα του να κλείνει την αλήθεια μιας εποχής.

Μας υποδέχτηκε στο διαμέρισμα της Ηπείρου με μια, απρόσμενη για τους καιρούς, καλοσυνάτη οικειότητα. Μας αποχαιρέτησε επιμένοντας να έρθει, μαζί με την κυρία Ασημίνα, ώς την εξώπορτα. Και να περιμένουν μαζί μου το ασανσέρ. «Μα δεν υπάρχει λόγος…», ψέλλισα. «Βεβαίως και υπάρχει», παρατήρησε.

> *Κάτι είχε η φάτσα μου που έφερνε τον άλλον κοντά μου. Ισως, όταν έπεφτε η ματιά τους επάνω μου, ήξεραν ότι είμαι ένας πολύ εντάξει άνθρωπος.*

> *Η σκόνη στη Μακρόνησο ήταν άλλο πράμα. Από τα μαγειρεία, για να πας στο αντίσκηνο, ο αέρας έπαιρνε τα φασόλια από την κατσαρόλα και έμενε μόνο η σκόνη.*

> *Δεν χαλάρωνα ποτέ. Τώρα μόνο, αναγκαστικά... Με ενοχλεί ότι καταφθάνει η ώρα μηδέν.*

Οι σταθμοί του

1927
Γεννιέται στο Νέο Φάληρο, μοναχοπαίδι του Βασίλη και της Ευδοκίας Βέγγου.

1948 - 1950
Εξορία στη Μακρόνησο και γνωριμία με τον Νίκο Κούνδουρο.

1954
Πρώτη κινηματογραφική εμφάνιση στη «Μαγική πόλη».

1962
«Ψηλά τα χέρια Χίτλερ» του Πάνου Γλυκοφρύδη. Η πρώτη πολιτική ταινία (μαύρη κωμωδία για την περίοδο της Κατοχής) στην οποία πρωταγωνιστεί.

1971
Αποθεώνεται στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης για το «Τι έκανες στον πόλεμο, Θανάση;» του Ντίνου Κατσουρίδη. Αποσπά το Βραβείο Ερμηνείας Α΄ Ανδρικού Ρόλου.

1972
Η επιτυχία και το βραβείο επαναλαμβάνονται με το «Θανάση, πάρε τ' όπλο σου».

1991
Κρατικό Βραβείο για τη συμμετοχή του στις «Ησυχες μέρες του Αυγούστου» του Παντελή Βούλγαρη. Μετά απουσία 8 χρόνων επιστρέφει στις οθόνες ένας «άλλος» Βέγγος, χαμηλών τόνων, μεγάλης λιτότητας και ωριμότητας.

1993
Ειδικό Βραβείο από το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης για το σύνολο του έργου του.

1995
Εμφανίζεται στην Επίδαυρο στο ρόλο του Τρυγαίου στην «Ειρήνη» του Αριστοφάνη σε σκηνοθεσία Γιώργου Μιχαηλίδη.

2008
Ξεχωριστή στιγμή στην καριέρα του η απονομή του Ταξιάρχη του Τάγματος του Φοίνικα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Η συνάντηση

Το πρωινό στο σπίτι του Θανάση Βέγγου, στην οδό Ηπείρου, στην Αγία Παρασκευή, περιλάμβανε ελληνικό καφέ, κέικ βανίλιας, κουλουράκια πλεγμένα πλεξίδα, σοκολατάκια υγείας, που υπήρχαν ήδη πάνω στο τραπέζι. Και μια διάχυτη, ανεπιτήδευτη, ευγένεια.

«Ηθελα να είμαι δουλευταράς. Να δουλεύω με ταχύτητες μεγάλες»

– Η πιο χαρακτηριστική φράση της καριέρας σας είναι η προσφώνηση «Καλέ μου άνθρωπε…». Την πιστεύετε;

– Για όνομα του Θεού! Καθόλου… Τότε, θα μου πείτε, γιατί το έλεγα…

Ερχεται ο καφές δίνοντας χρόνο για ανασύνταξη. «Στην υγειά σας. Και στην υγειά της Ιωάννας (Καρυστιάνη) και του Παντελή (Βούλγαρη). Τους αγαπάμε πάρα πολύ», εύχεται η κυρία Ασημίνα, τακτοποιώντας στο μικρό τραπέζι που βρίσκεται στη μέση το κέικ (που είχα υποσχεθεί πως θα φέρω συμβάλλοντας στον πρωινό καφέ), κουλούρια, ένα μπολ με σοκολοτάκια υγείας. «Ο Παντελής μού έστειλε ένα σημείωμα ότι γυρίζει την ταινία και θα ήθελε να εμφανιστώ. Είκοσι πλάνα όλα κι όλα. Αλλά με ήθελε κοντά του. Μου λέει ο μικρός μου γιος, ο Χάρης, πατέρα ούτε να το συζητάς. Πρέπει να πας. Και πήγα. Παρά το γεγονός ότι έχω στην πλάτη μου αρκετά εγκεφαλικά επεισόδια… Θυμάστε και το ατύχημα με το τρένο; Γυρίζαμε με τη γυναίκα μου από την Κόρινθο. Εκείνη κινδύνεψε πολύ. Εκ των υστέρων κατάλαβα πόσο πολύ. Οτι είναι σήμερα καλά οφείλεται κυρίως σε έναν γιατρό που το πήρε προσωπικά και δεν έφυγε από δίπλα της.»

– Πόσα χρόνια είστε μαζί;

– 45…

– Πώς είπατε; Διορθώνει η κυρία Ασημίνα. Πενήντα δύο, παρακαλώ! Από τα 19 μου.

– Πώς γνωριστήκατε;

– Της πήγαινα πάγο στο σπίτι. Δούλευα σε γαλακτοπωλείο. Ανέβαινα το λόφο Σκουζέ με 100 χιλιόμετρα. Πιστέψτε με! Με τον πάγο στο χέρι. Η μία πόρτα άνοιγε, η άλλη έκλεινε. Είστε πολύ καλή, της έλεγα. Μακάρι να ήταν όλες οι πελάτισσες σαν κι εσάς.

– Τι σας συγκίνησε πάνω του; Απευθύνομαι στη σύζυγο.

– Τα ωραία πράσινα μάτια του. Η λάμψη από ευγένεια, καθαρότητα και καλοσύνη που εξέπεμπαν...

– Ε, και τρέλα! Μια δόση τρέλας, υπήρχε, χαμογελάει ο Θ. Βέγγος.

Μισό αιώνα στον χώρο του θεάματος. Οι συνάδελφοί του σχολιάζουν την τόση εντιμότητα και αφοσίωσή του στην οικογένεια σχεδόν ως παραδοξότητα. Γι' αυτό και η ερώτηση «τι ρόλο έπαιξαν οι γυναίκες στη ζωή σας», απλώνει ένα ανεπαίσθητο κόκκινο στο πρόσωπό του.

– Είμαστε 52 χρόνια μαζί. Μιλάμε για λατρεία.

– Ναι, αλλά ασκείτε και ένα επάγγελμα που, ας πούμε ότι, δεν βοηθάει τις μακροχρόνιες σχέσεις, επιμένουμε.

– Εχετε δίκιο. Αλλά για μένα ήταν αυτονόητο ότι θα περάσω με τη Μίνα. Δεν προλάβαινα κιόλας!

– Χαλαρώνατε ποτέ;

– Οχι! Τώρα μόνο, αναγκαστικά…

EUROKINISSI

Ο Παντελής Βούλγαρης, ο Θανάσης Βέγγος και η επί 52 χρόνια σύντροφος της ζωής του Ασημίνα. Σπάνια βγαίνει πια από το σπίτι ο Θ. Βέγγος. Η πρεμιέρα της ταινίας ήταν μία από τις εξαιρέσεις. Οπως και η συμμετοχή του στην «Ψυχή βαθιά». «Ο Παντελής μού έστειλε ένα σημείωμα ότι γυρίζει την ταινία και θα ήθελε να εμφανιστώ. Είκοσι πλάνα όλα κι όλα. Αλλά με ήθελε κοντά του. Μου λέει ο μικρός μου γιος, ο Χάρης, πατέρα ούτε να το συζητάς. Πρέπει να πας. Και πήγα. Παρά το γεγονός ότι έχω στην πλάτη μου αρκετά εγκεφαλικά επεισόδια...».

– Τι σας ενοχλεί σε αυτό;

– Οτι καταφθάνει η ώρα μηδέν…

Η μέρα είναι φωτεινή. Κοιτάει έξω από το παράθυρο, στο βάθος του ορίζοντα. Τρώει με προσοχή λίγο κέικ. Η παύση, αναγκαία. Η κυρία Ασημίνα έχει αποσυρθεί στα ενδότερα. Η στιγμή δεν έχει ούτε αμηχανία, ούτε αγωνία, ούτε αιχμές. Μόνο ησυχία.

– Ποιο ήταν καύσιμο για τη δική σας μηχανή; Το δικό σας «κάρβουνο» για να συνεχίσετε;

Απαντά χωρίς να σκεφτεί:

– Δεν είχα ποτέ φιλοδοξία να γίνω καλός ηθοποιός. Ηθελα να είμαι δουλευταράς. Να δουλεύω με ταχύτητες μεγάλες.

Ηταν, άραγε, κάτι που ήθελε να αφήσει πίσω του ή κάτι που επιδίωκε να συναντήσει μπροστά του; Διατυπώνω περισσότερο μια σκέψη παρά ερώτηση. «Αφήνω σε εσάς την απάντηση», αποκρίνεται στον ίδιο τόνο.

– Κάτι είχε η φάτσα μου που έφερνε τον άλλον κοντά μου. Ισως, όταν έπεφτε η ματιά τους επάνω μου, ήξεραν ότι είμαι ένας πολύ εντάξει άνθρωπος. Υπήρξαν και άνθρωποι που επέμεναν να με αποκαλούν «κύριε Βέγγο». Ε, εκεί γινόμουν έξω φρενών! Μα, Θανάση με λένε! Είναι δυνατόν να με φωνάζετε κύριε Βέγγο; Ενας λαϊκός άνθρωπος ήμουν.

Είναι στιγμές που το βλέμμα του υγραίνεται. Γεμίζει από εικόνες, ιστορίες, συναντήσεις. Δεν το δηλώνει ευθέως, αλλά κουράζεται. Θα καταρρεύσει προκειμένου να μη γίνει αφιλόξενος. Καταλαβαίνω γιατί σηκώνει το τηλέφωνο ο μικρότερος γιος, ο Χάρης, δημιουργώντας έναν προστατευτικό κλοιό γύρω από τον πατέρα του.

– Τι δεν αντέχετε περισσότερο;

– Την υποκρισία και την ψυχική μιζέρια. Αυτό, το εσωτερικό στρίμωγμα στους ανθρώπους.

– Ποιο είναι το μεγάλο δώρο που πήρατε από τη ζωή;

– Πείνασα πολύ κι εγώ και η οικογένειά μου. Πολλά χρόνια. Μην κοιτάτε πού μένω τώρα. Γεννήθηκα στο Νέο Φάληρο, το '27. Για μια 20ετία η φτώχεια ήταν πολύ μεγάλη. Στην αρχή, με τη γυναίκα μου, μέναμε σε ένα δωμάτιο.

– Εχετε περάσει και καλά στη ζωή σας όμως;

– Ναι, ασφαλώς, Απέκτησα δυο γιους, τον Βασίλη, πενήντα ετών, και τον Χάρη, 40. Από τον Βασίλη έχω δύο εγγόνια που λατρεύω. Την Αγγελική και τον Θανασάκο.

Στις φωτογραφίες απέναντι, χαμογελούν αφοπλιστικά. Και από το διπλανό τραπέζι, από τον τοίχο, παντού, συντροφεύουν τον παππού όταν δεν είναι κοντά του.

– Τι κρατάτε από τη ζωή σας;

– Οτι με αγάπησαν 4 εκατομμύρια άνθρωποι και με μίσησαν τρεις. Νομίζω ότι δεν θα είναι παραπάνω.

Χείμαρρος on line για τον Louis Vuitton

New Age ταξιδιώτες του 2009, η πηγή έμπνευσης για τον Μαρκ Τζέικομπς

Ο Marc Jacobs βρήκε τον τρόπο να εκμεταλλευτεί την τεχνολογία και το Facebook για τον οίκο Louis Vuitton, δημιουργώντας επανάσταση στο χώρο του στυλ.

THE NEW YORK TIMES/VALERIO MEZZANOTTI

Της **SUZY MENKES**

Τι χαρά για τους φίλους του Facebook! Κάθε τσάντα, κάθε γούνινο φυλαχτό, όλα τα φτερά, τα κουδούνια και οι σειρήνες της μόδας έμοιαζαν να χορεύουν στην πασαρέλα, καθώς ολόκληρη η συλλογή Louis Vuitton παρουσιάστηκε αυτήν τη σεζόν σαν ένας ζωντανός χείμαρρος.

Ο σχεδιαστής Μαρκ Τζέικομπς δεν θα μπορούσε να στοχεύσει πιο ξεκάθαρα στη γενιά της κοινωνικής δικτύωσης παρά μ' αυτό το ολοζώντανο σόου, τόσο πλήρες με το «προϊόν» του. Από τους φλατ φιόγκους στις εντυπωσιακές αφρο–περούκες, από τα μοτοσικλετιστικά σορτς, έως τα σαμπό με φτερά που έφτιαξε (ειδικά για τον εαυτό του) ο σχεδιαστής.

Ανεβάζοντας την καλοκαιρινή συλλογή του 2010 ηλεκτρονικά, ο οίκος προσφέρει ένα σχεδόν ολοκληρωμένο γεύμα.

Μαζί με την επανάσταση του Facebook, τα παπούτσια, με έναν διαφορετικό τρόπο, ενσωματωμένα σε μια καινούργια εποχή, αποκάλυψαν ένα τακούνι, σαν ένα μικροσκοπικό πύργο από δαχτυλίδια, που παρουσίασε το κορίτσι του Vuitton από τις ψηλές πλατφόρμες του.

Ολόκληρη η κολεξιόν ήταν εμπνευσμένη, όπως είπε ο κ. Τζέικομπς στα παρασκήνια, από μία εκδοχή των New Age ταξιδιωτών του 2009 – κάπως έτσι εξηγούνται και οι αναφορές στην Αφρική μέσα από ένα μεταξωτό φόρεμα ή η Αγρια Δύση του Ντέιβι Κρόκετ σε αποχρώσεις του ανοιχτού πράσινου ή του ροδακινί.

Αυτοί οι χίπηδες που φοράνε σπορ ρούχα από πολυχρηστικά υφάσματα, δεν έσερναν, φυσικά L. V. μπαούλα, αλλά μια τσάντα πάνω από κάθε σύνολο, αν και τα μοντέλα έμοιαζαν ήδη σαν να φορούν μια... ντουλάπα και μισή πάνω τους.

Αναμείξεις από χρώμα και εμπριμέ θύμιζαν το υψηλού επιπέδου πνεύμα με το οποίο ξεκίνησε ο σχεδιαστής τη χειμερινή του συλλογή, αν και εκείνη ήταν αφιερωμένη στην πόλη του Παρισιού, ενώ αυτή παρέπεμπε πολύ περισσότερο σε μια πολυτελή εκδοχή της πιο προσιτής, προσωπικής του σειράς Marc by Marc Jacobs.

Είναι εύκολο να φαντάζεσαι την επόμενη ημέρα, όταν οι θεατές θα έχουν ερωτευτεί τόσο ένα σόου που θα μπορούν να «αφομοιώσουν» αλλά και να αγοράσουν αμέσως αυτό που θέλουν. Η τραγουδίστρια Κέιτι Πέρι κύκλωνε τις τσάντες και τα παπούτσια στα παρασκήνια σαν ένας γύπας της μόδας, λέγοντας: «Για μένα είναι η αρχή και το τέλος – κρέας, πατάτες και... Μαρκ Τζέικομπς».

Ο Ιβ Καρσέλ, ο διευθύνων σύμβουλος του Louis Vuitton, είπε ότι ανεβάζοντας την καλοκαιρινή συλλογή του 2010 ηλεκτρονικά, προσφέρει μια πρόγευση που όμως είναι κάτι περισσότερο από ένα ολοκληρωμένο γεύμα. «Αυτό είναι ένας καλός τρόπος να απευθυνθείς στη γενιά της κοινωνικής δικτύωσης», συμπλήρωσε ο Μπερνάρ Αρνό, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της LVMH Moet Hennessy Louis Vuitton και ένας από τους πρώτους που εκμεταλλεύτηκαν τη δύναμη του Ιντερνετ πριν από μια δεκαετία, τονίζοντας ότι ανέκαθεν πίστευε πως υπήρχε μια τεράστια προοπτική για τις επωνυμίες στο Διαδίκτυο. Αλλά πρόσθεσε ότι ο κυβερνοχώρος θα πρέπει επιτέλους να δεχτεί τις ίδιες αξίες και περιορισμούς με τα άλλα μέσα, ειδικά στο φλέγον ζήτημα της πλαστογραφίας.

Το στάιλινγκ της επίδειξης κινήθηκε σε στυλ New age, για να έρθει σε αντίθεση με το... τεχνολογικό περιτύλιγμα.

THE NEW YORK TIMES/VALERIO MEZZANOTTI

Κάμερες–ρομπότ αναμετέδιδαν μυστικά το σόου του Αλεξάντερ ΜακΚουίν.

Τεχνολογική επανάσταση

ΠΑΡΙΣΙ. Η πιο εντυπωσιακή επανάσταση στη μόδα του 21ου αιώνα συνέβη αυτή τη σεζόν κάτω από τα μάτια δύο τεράστιων ρομπότ. Καθώς έτρεχαν στη σκηνή στο σόου του Αλεξάντερ ΜακΚουίν, οι μηχανές έστρεφαν τις κάμερές τους σε διαφορετικές κατευθύνσεις για να προβάλλουν εικόνες.

Εκεί έξω στον κυβερνοχώρο, 29.000 «χτυπήματα» σε ένα δευτερόλεπτο «κατέβασαν» το ζωντανό σόου, που οδήγησε τον Βρετανό σχεδιαστή πίσω στις ρίζες του, δηλαδή σε έναν εξαιρετικό σόουμαν. Οι θιασώτες της μόδας ήθελαν να βιώσουν αυτή την κυκλική κινηματογράφηση και να ακούσουν το ντεμπούτο του νέου ποπ - σόουλ σινγκλ της Lady Gaga. «Είναι αποθαρρυντικό και τρομακτικό μαζί να συνειδητοποιείς την αλλαγή που συμβαίνει στον κόσμο», είπε ο ΜακΚουίν, ο οποίος με τα μηνύματά του στο Twitter έχει ήδη συνδεθεί με το κοινό.

Αυτό το σόου ήταν προσεγμένο έως την τελευταία λεπτομέρεια σαν μια ολοκληρωμένη τεχνολογική επανάσταση. Ξεκίνησε με την προβολή φιδιών που κουλουριάζονταν πάνω σε ένα γυμνό σώμα που ήταν ξαπλωμένο στην άμμο, πριν το σόου βυθιστεί στο... υποθαλάσσιο θέμα της επίδειξης. Πλάσματα από τον βυθό αποτυπωμένα στο καβούκι ενός μίνι κρινολίνου, με κάθε ψηφιακό μοτίβο να είναι κατασκευασμένο πάνω στο σώμα. Τα παπούτσια από μόνα τους ήταν τερατώδεις δημιουργίες, με τακούνια που προεξείχαν από πλατφόρμες σε σχήμα καβουριού.

Το σόου έγινε πιο «ήπιο» με τον ερχομό των παντελονιών ιππασίας. Όμως, η εξαιρετική ομορφιά αυτών των ονειρικών ρούχων αναδείχτηκε με φορέματα διάφανα σαν μέδουσες ή άλλα που έμοιαζαν σαν να ήταν πασπαλισμένα με χρυσή άμμο. Η εκλεπτυσμένη κομψότητα των ρούχων, αλλά και η οικολογική χροιά της στυλιστικής αφήγησης, δεν θα μπορούσε παρά να συναρπάσει.

Συνεργάτης του ΜακΚουίν σε αυτήν την υποθαλάσσια περιπέτεια, που ονόμασε «Ατλαντίδα του Πλάτωνα», ήταν ο Νικ Νάιτ και το SHOWstudio του, που μετρά ήδη εννέα χρόνια από την ίδρυσή του και το οποίο έχει διαδραματίσει ρόλο αρχηγείου των τεχνολογικών εξελίξεων στη μόδα.

Ο Νάιτ διέκρινε, πολύ πριν από το YouTube και το Facebook, τη δύναμη του Ιντερνετ να αποτυπώνει τη μόδα σε φιλμ, συνδέοντάς τη με τον υπόλοιπο κόσμο. Περιμένει, δε, ότι το βίντεο του ΜακΚουίν θα το παρακολουθήσουν 40 εκατομμύρια άτομα. «Προσφέρει στους ανθρώπους μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα για τα ρούχα», είπε ο κ. Νάιτ, που γνωρίζει καλά τον διαδραστικό διάλογο που μπορεί να δημιουργηθεί ανάμεσα σε δημιουργό και καταναλωτή.

Η επωνυμία του Αλεξάντερ ΜακΚουίν αποτελεί τμήμα του Gucci group και ο διευθύνων σύμβουλός του, Ρόμπερτ Πόλετ, είναι απολύτως υποστηρικτικός στο να φέρει τη μόδα στον ψηφιακό κόσμο. «Δεν αφορά πέντε χρόνια ή τρία χρόνια μετά, αφορά το τώρα», είπε ο κ. Πόλετ. «Είναι από αυτά τα πράγματα που αλλάζουν το τοπίο. Και τι ευκαιρία...»

SUZY MENKES

Καινοτομία στη μόδα από... 28 γωνίες

ΠΑΡΙΣΙ. Ο σχεδιαστής Ρολάν Μουρέ ανακάλυψε έναν έξυπνο τρόπο για να εκμεταλλευτεί την υψηλή τεχνολογία και το Ιντερνετ, ώστε να καθοδηγεί τον κόσμο της μόδας αυτήν τη σεζόν. Αντί να αναμεταδώσει ζωντανά εικόνες ή να στείλει μηνύματα στο Twitter την ημέρα του σόου του, αποφάσισε να κινηματογραφήσει τη συλλογή RM by Roland Mouret με 28 κάμερες.

Εικόνες από κάθε κάμερα θα είναι διαθέσιμες διαδικτυακά, ώστε οι χρήστες του Ιντερνετ να μπορούν να αποφασίσουν πώς θέλουν να δουν την κολεξιόν, δημιουργώντας σχεδόν μια μοναδική εμπειρία πασαρέλας. (Το σόου μπορεί κανείς να το δει στο www.fashionair. com) Όμως, όποια γωνία κι αν επιλέξουν οι θεατές, είναι βέβαιο ότι θα εκτιμήσουν τη διάθεση του σχεδιαστή να φτιάξει ρούχα που φοριούνται και ξεχωρίζουν και τα οποία τυλίγονται πάνω στο σώμα. Υπήρχαν κομμάτια για τη γυναίκα που αναζητεί μεσάτα τζάκετ με φερμουάρ, κρεμ παλτό και πανωφόρια με ασύμμετρους ώμους. Και τα στρετς κομμάτια, για τα οποία είναι γνωστός ο Μουρέ, έκαναν επίσης την εμφάνισή τους στο χρώμα του δέρματος ή με γραφιστικές ασπρόμαυρες ρίγες.

Υπήρχαν όμως και αναπάντεχα στοιχεία, συγκεκριμένα η χρήση ενός ριγέ ζέρσεϊ που ήταν ντραπέ, τυλιγμένο και διπλωμένο στο σώμα, προκειμένου να δώσει στο ανσάμπλ ένα τρισδιάστατο εφέ. Και η χρήση των τσεπών που... φύτρωσαν από την πλευρά των κομμένων παντελονιών για να δημιουργήσουν ένα διαφορετικό αποτέλεσμα, αποτέλεσε ένα δυναμικό νέο σήμα κατατεθέν για τη φίρμα.

Αν όμως τα μανίκια με τις επωμίδες και η ναυτική και χρυσή φόρμα έκαναν πολλούς να νομίζουν ότι παραπαίδεψε το δημιούργημά του, είναι πάντως ενδιαφέρον να βλέπεις τον κ. Μουρέ να εξωθεί τον εαυτό και την επωνυμία του στη νέα δεκαετία.

JESSICA MICHAULT

Ο Ρολάν Μουρέ θέλησε να φτιάξει ρούχα που ξεχωρίζουν και μπορούν να φορεθούν όλες τις ώρες.

AFP/PATRICK KOVARICK

Ενα ρολόι ταξιδιού σε στυλ Art Deco και ένα χρυσό, διαμαντένιο κολιέ, και τα δύο του οίκου Cartier, συγκέντρωσαν μεγαλύτερο ενδιαφέρον από ό, τι περίμεναν ακόμη και στον οίκο δημοπρασιών Christie's.

Υποκύπτοντας στον πειρασμό της λάμψης

Της **SOUREN MELIKIAN**

ΛΟΝΔΙΝΟ. Ορισμένα θαύματα έχουν ένα τρόπο να περνούν απαρατήρητα. Τα πετράδια και τα κοσμήματα τα πηγαίνουν περίφημα στις δημοπρασίες εδώ και μήνες, σαν να μην έχει μιλήσει κανείς στους πλειοδότες για την οικονομική κρίση. Από την άλλη, εδώ που τα λέμε, αυτό δεν έχει προκαλέσει και τόσο πολλά σχόλια.

Στις 10 Δεκεμβρίου, όταν το Λονδίνο σημείωνε πτώση ρεκόρ, ο Christie's πούλησε το πιο ακριβό κόσμημα στην ιστορία, ένα μπλε διαμάντι για 24,31 εκατομμύρια δολάρια.

Ηταν κάτι πολύ περισσότερο από απλώς ένα όμορφο πετράδι. Η ιστορία του οδηγούσε πίσω στον 17ο αιώνα, όταν ο Φίλιππος Δ΄ της Ισπανίας το έδωσε στην κόρη του Μαργαρίτα Τερέζα στον αρραβώνα της με τον Λεοπόλδο Α΄. Αργότερα, περιήλθε στην πριγκίπισσα της Βαυαρίας. Το διαμάντι κόπηκε από τον Sa'ida-ye Gilani, τον Ιρανό ποιητή, καλλιγράφο και κοσμηματοποιό, και αυτό πολλαπλασίασε την αξία του.

Πέντε μήνες μετά, στο Sotheby's της Γενεύης, ένα ζευγάρι σκουλαρίκια από τα τέλη του 18ου αιώνα, σχεδόν τετραπλασίασε την τιμή εκκίνησης στα 105.000 δολάρια.

Ποια οικονομική κρίση; Το συγκεκριμένο διαμάντι πουλήθηκε για $24.31 εκατ. και τα ρουμπινένια σκουλαρίκια για $105.000.

CHRISTIE'S

Οταν ρωτήθηκε για την όλη ατμόσφαιρα, ο άνθρωπος που ανεβοκατεβάζει το σφυρί, ο Ντέιβιντ Μπένετ, πρόεδρος του Sotheby's σε Ευρώπη και Μέση Ανατολή στον τομέα των κοσμημάτων, είπε ότι ένιωθε σαν να γυρνούσε πίσω στις παλιές καλές ημέρες, στα μέσα της δεκαετίας του '90.

Ο οποιοσδήποτε θα μπορούσε να περιμένει ότι η κρίση θα χτυπούσε αλύπητα τους οίκους δημοπρασιών. Παρ' όλ' αυτά, στις 10 Ιουνίου, από τις πωλήσεις των κοσμημάτων στον οίκο Christie's του Λονδίνου, τα μηνύματα ήταν πιο αισιόδοξα. Τα υπογεγραμμένα κοσμήματα με καλή ποιότητα πωλήθηκαν πολύ γρήγορα, ανεξαρτήτως στυλ ή χρονικής περιόδου δημιουργίας. Ενα κολιέ με την υπογραφή Cartier Paris, ενθουσίασε τους ενδιαφερόμενους, που το ανέβασαν στην τιμή των 42.750 δολαρίων, τριπλασιάζοντας την τιμή εκκίνησης. Ενα ταξιδιωτικό ρολόι σε στυλ Art Deco, από νεφρίτη σε πράσινη απόχρωση του σπανακιού, πωλήθηκε έναντι 14.260 δολαρίων. Ούτε η σπανιότητα ούτε η διάθεση για επένδυση μπορούν να μετρήσουν ως παράγοντες που επηρέασαν την τόσο μεγάλη απόκλιση από την αρχική τιμή.

SOTHEBY'S

Ξεκάθαρα, η απόλαυση που νιώθεις όταν βλέπεις αυτές τις όμορφες πέτρες είναι το μυστικό όπλο που επιτρέπει την αγορά κοσμημάτων να πανηγυρίζει σε κάθε επίπεδο. Και το γεγονός ότι τόσο πολλοί αγοραστές μπορούν να ενδώσουν στην έλξη χωρίς να χρεοκοπούν, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η κρίση, όσο αδιέξοδη κι αν φαίνεται σε πολλούς, αφήνει ουσιαστικά άθικτες αναρίθμητες προσωπικές περιουσίες, από πολύ μεγάλες έως και σχετικά μικρές.

Οταν η λάμψη ενός κοσμήματος γίνεται πειρασμός, το χρήμα ξαφνικά βρίσκεται. Μπορεί να υπάρχει και ένα μάθημα εδώ για όσους κρατούν τα ηνία της ευρύτερης οικονομίας.

International Herald Tribune
THE GLOBAL EDITION OF THE NEW YORK TIMES

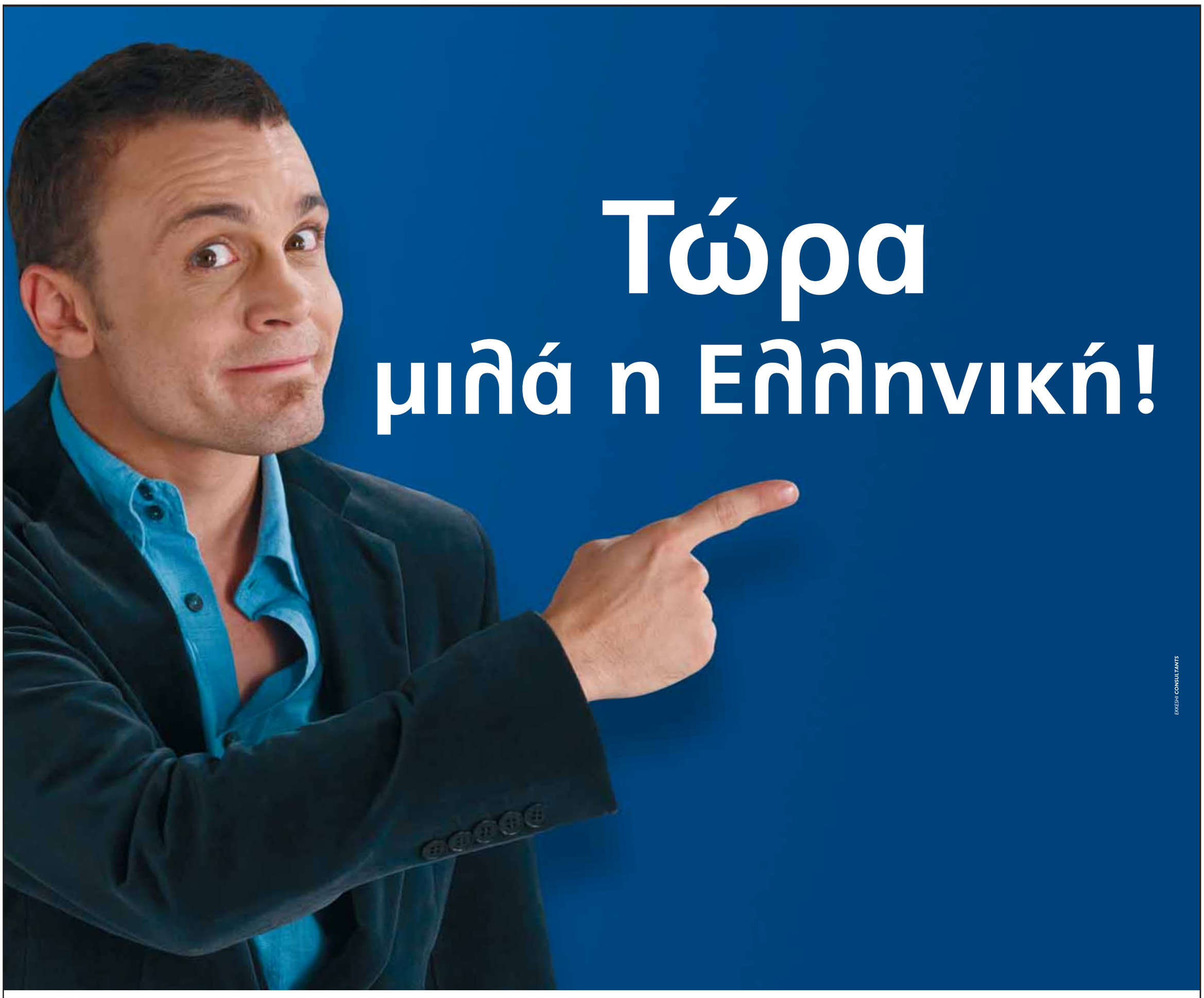

Στεγαστικά Δάνεια

Η παράδοση της Ελληνικής Τράπεζας στα στεγαστικά δάνεια δεν είναι τυχαία γιατί ποτέ δεν μείναμε στα λόγια αλλά προχωράμε σε πράξεις.

Ακόμα μια φορά είμαστε δίπλα σας και σας προσφέρουμε **το καλύτερο** για να αποκτήσετε το δικό σας σπίτι.

Μειώσαμε τα επιτόκια:

- **Μείωση Βασικού επιτοκίου** σε στεγαστικά δάνεια με την εισαγωγή του Βασικού Επιτοκίου Στεγαστικών Δανείων
- **Μείωση και στο περιθώριο του επιτοκίου** στα στεγαστικά δάνεια που **θα** συναφθούν

Μηδενίσαμε τα έξοδα για τα πιο πάνω στεγαστικά δάνεια που **θα εγκριθούν μέχρι 31/12/2009**:

- €0 έξοδα παραχώρησης δανείου
- €0 έξοδα νομικών εγγράφων
- €0 ασφάλιστρα κατοικίας (πυρός/σεισμού) τον 1ο χρόνο μέσω της Παγκυπριακής Ασφαλιστικής
- Ευνοϊκά ασφάλιστρα Ζωής & Μ.Ο.Α. με τη Hellenic Alico Life

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
Η εξέλιξη είναι στη φύση μας

www.hellenicbank.com	γραμμή εξυπηρέτησης 8000 9999	γραμμή από εξωτερικό +357 22 743843

Σημειώσεις: 1. Απαραίτητη η λήψη ικανοποιητικών για την Ελληνική Τράπεζα εξασφαλίσεων αναλόγως του σχεδίου και σκοπού έκαστου δανείου. 2. Το επιτόκιο και η δόση αποπληρωμής του στεγαστικού δανείου δύνανται να τροποποιούνται από την Τράπεζα από καιρού εις καιρό. Για επιτόκια παρακαλούμε όπως προμηθεύεστε τον Οδηγό Επιτοκίων και Χρεώσεων από οποιοδήποτε κατάστημα της Ελληνικής Τράπεζας, τη Γραμμή Εξυπηρέτησης 8000 9999 ή στο διαδίκτυο www.hellenicbank.com 3. Για περισσότερες πληροφορίες και για τους πλήρεις όρους των σχεδίων των στεγαστικών δανείων παρακαλούμε απευθυνθείτε σε οποιοδήποτε κατάστημα της Ελληνικής Τράπεζας. 4. Η Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Λτδ δύναται κατά την απόλυτη κρίση της να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση σύμφωνα με την εκάστοτε δανειοδοτική πολιτική της. 5. ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Διατρέχετε τον κίνδυνο να χάσετε την ακίνητη ιδιοκτησία σας αν δεν πληρώνετε κανονικά τις δόσεις της υποθήκης ή οποιουδήποτε άλλου δανείου το οποίο είναι εξασφαλισμένο με υποθήκη πάνω στην ακίνητη περιουσία σας.

Pokka Coffee

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
Κυριακή 1 Νοεμβρίου 2009

Pokka Coffee

ΟΜΟΝΟΙΑ - ΑΠΟΠ/ΚΙΝΥΡΑΣ

Το παρελθόν και ο Μάρκες

Τη στιγμή που στο «τριφύλλι» δεν ξεχνούν το διπλό περσινό στραπάτσο, στην Πέγεια προετοιμάζονται για την επιστροφή του Κάρλος Μάρκες, μετά από ένα χρόνο. **Σελ. 39**

ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ

Οι καλοί, οι κακοί και οι άσχημοι

Ποιοι ποδοσφαιριστές ξεχώρισαν αρνητικά μετά τις πρώτες έξι αγωνιστικές και για ποιους λόγους δεν ανταποκρίθηκαν στις προσδοκίες της διοίκησης. **Σελ. 40**

ΕΣΤΕΜΠΑΝ ΣΟΛΑΡΙ

Θέλει (τώρα) να γυρίσει, όμως...

Ο ΑΠΟΕΛ δεν είναι ζεστός για την επιστροφή του Αργεντινού, ενώ έχει ψυχραθεί με τον εκπρόσωπό του. Ο παίκτης έχει πρόταση της Ομόνοιας. **Σελ. 41**

«Θα πάω ψηλά, δεν θα ξαναπέσω»

Ο Μάρκος Παγδατής, μιλώντας στην «Κ», φάνηκε βέβαιος πως θα ξανακάνει παρέα με Φέντερερ και Ναδάλ

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

«Δεν έχω όριο στις δυνατότητές μου, μπορώ να πάω πολύ ψηλά. Έχω επτά χρόνια καριέρας μπροστά μου και θέλω, όταν μπω στους πρώτους πέντε της παγκόσμιας κατάταξης, να μην ξαναπέσω χαμηλά, αλλά να μείνω εκεί», δήλωσε ο Μάρκος Παγδατής. Όχι μόνο δεν εφησυχάζεται με την άνοδο 110 θέσεων στην παγκόσμια κατάταξη της ATP μέσα στους τελευταίους τρεις μήνες, αλλά δείχνει βέβαιος – μιλώντας στην «Καθημερινή» – πως πολύ σύντομα θα επανέλθει στους κορυφαίους τενίστες του κόσμου, παρέα με τους Φέντερερ, Ναδάλ και Τζόκοβιτς.

«Αν βγάλω το 2010 χωρίς τραυματισμούς, θα είμαι στους 15-20 πρώτους, ίσως και ψηλότερα»

Τον τελευταίο χρόνο, ο Κύπριος πρωταθλητής ταλαιπωρήθηκε από τραυματισμούς, με αποτέλεσμα να μην μπορέσει να υπερασπιστεί τους πόντους του στην παγκόσμια κατάταξη και σιγά-σιγά να πέσει στη δεύτερη 100άδα του κόσμου. Παρά το γεγονός πως ξεκίνησε το 2009 με υψηλές βλέψεις (τον Ιανουάριο έφτασε μέχρι τους «16» του Αυστραλιανού Όπεν, όπου έχασε δύσκολα από τον Τζόκοβιτς), η συνέχεια δεν ήταν ανάλογη. Έπεσε στον α' γύρο του Ρολάν Γκαρός και μη συμμετοχή σε Γουίμπλεντον και US Όπεν. Αποτέλεσμα, η πτώση στο No151 του κόσμου και η στροφή στα Τσάλεντζερ. Μετά τους τίτλους σε Βανκούβερ, Σεντ Ρεμί και Τασκένδη, ο Παγδατής πέτυχε στη Στοκχόλμη – την περασμένη εβδομάδα – την τρίτη του κατάκτηση τίτλου ATP, μετά το Πεκίνο το 2006 και το Ζάγκρεμπ το 2007.

«Για να επιστρέψω στη δεκάδα, πρέπει να κερδίσω όσα περισσότερα πρωταθλήματα μπορώ», είπε στην «Κ» ο Παγδατής, προσθέτοντας ότι «δεν υπάρχουν τουρνουά-κλειδιά. Όλα είναι πολύ σημαντικά, αφού χρειάζομαι τους πόντους, για να επανέλθω. Δεν θέλω να βάζω μεγάλους στόχους κατάταξης, αλλά να βελτιώνομαι και να κερδίζω κάθε παιχνίδι».

Ο Παγδατής μίλησε και για το επιθυμητό αποτέλεσμα για το 2010. «Η χρονιά που έρχεται είναι μεγάλη και κουραστική. Για δέκα μήνες θα έχουμε πρωταθλήματα και θέλω να βγάλω ολόκληρη τη χρονιά χωρίς τραυματισμούς. Αν το καταφέρω, θα είμαι μέσα στους 15-20 πρώτους, ίσως και ψηλότερα», δήλωσε.

Αυστραλία όλο τον Ιανουάριο

Το τουρνουά στη Στοκχόλμη αποτέλεσε τελικά το τελευταίο τουρνουά του Παγδατή για το 2009, αφού αποσύρθηκε από το Τσάλεντζερ της Νότιας Κορέας, για να ξεκουραστεί στη Λεμεσό. Στη συνέχεια, θα αρχίσει δουλειά, ενόψει του 2010. «Θέλω του χρόνου να βρω τον εαυτό μου και τη φυσική μου κατάσταση. Θα πάω διακοπές για δύο εβδομάδες και μετά θα ξεκινήσω μια καλή προετοιμασία, κατά την οποία θα δουλέψω το κορμί μου για του χρόνου. Πρέπει να βελτιωθώ σε μερικά σημεία του σώματός μου. Με τον προπονητή μου (σ.σ. Εντουάρντο Ινφαντίνο) θα κάνουμε διάφορα τεστ, έτσι ώστε να αποφεύγω πλέον τους τραυματισμούς», ανέφερε. Ο Μάρκος θα προπονηθεί για τρεις εβδομάδες στο Παρίσι και άλλες τρεις στο Μπουένος Άιρες, ενόψει των τριών τουρνουά του Ιανουαρίου, στα οποία θα μετάσχει. Πριν το Αυστραλιανό Όπεν που αρχίζει στις 18 Ιανουαρίου, ο συμπατριώτης μας τενίστας θα βρίσκεται στη μακρινή χώρα από τις αρχές του μήνα, για να λάβει μέρος στα τουρνουά του Μπρίσμπεϊν (4-10/01) και Σίδνεϊ (11-17/01).

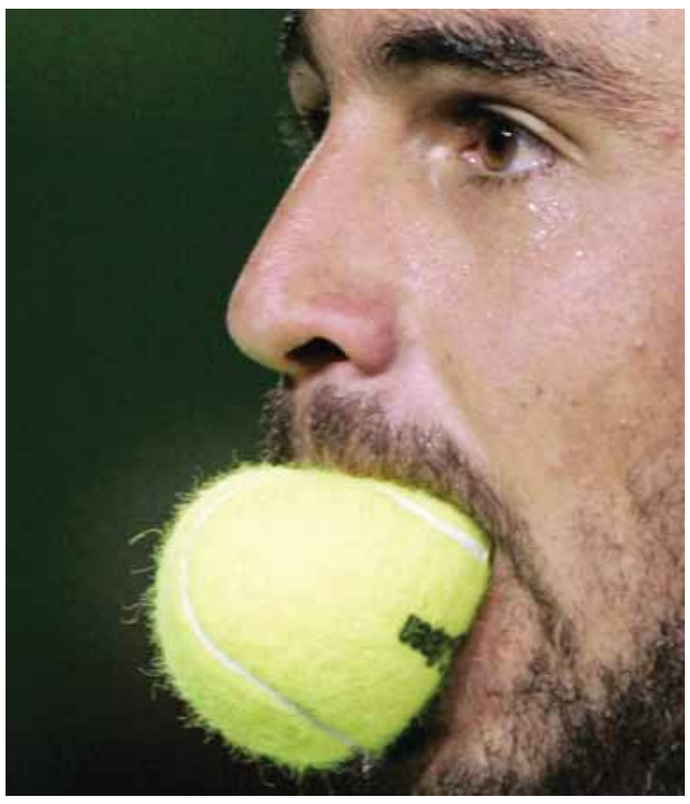

Στην αγαπημένη του Αυστραλία θα πάρει μπρος τον ερχόμενο Ιανουάριο η επιχείρηση-επιστροφή στην πρώτη δεκάδα.

Ο «ισολογισμός» του 24χρονου κύπριου τενίστα

Έχει πληρώσει 440.000 ευρώ φόρο εισοδήματος και δεν του δίνουν πολεοδομική άδεια για το προπονητικό του κέντρο

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Με μεγάλα έξοδα, αλλά και την παρότρυνση των γονιών του, ο Μάρκος Παγδατής έφυγε για τη Γαλλία σε ηλικία 13 χρονών, για να διδαχθεί τένις στην Ακαδημία Μουράτογλου. Οι γονείς του, ως οι πρώτοι sports managers του, πίστεψαν τόσο πολύ στο ταλέντο του υιού τους, που χρεώθηκαν γύρω στις 400.000 ευρώ, για να του προσφέρουν τις ανέσεις και την αθλητική παιδεία στην ακαδημία του τένις. Με το τέλος του 2006, ο Κύπριος πρωταθλητής έκανε και με το παραπάνω απόσβεση των εξόδων των γονιών του, από τα έσοδα του ATP τουρ, αλλά και την κρατική χορηγία, ύψους 250.000 ευρώ, που του αναλογούσε και του δόθηκε μετά τον τελικό στη Μελβούρνη το 2006.

Αυτή ήταν και η χρονιά-ορόσημο για τον Μάρκο Παγδατή, ο οποίος μετατράπηκε σε παγκοσμίου φήμης τενίστα, φτάνοντας μέχρι το No8 της παγκόσμιας κατάταξης. Το 2006, πέρα από την αναγνώριση και τη συμπερίληψή του στους κορυφαίους του κόσμου, του απέφερε και 772.000 ευρώ. Πίσω από τον πρωταθλητή μας υπάρχει ένας ολόκληρος μηχανισμός που τον υποστηρίζει. Προπονητής (ο Εντουάρντο Ινφαντίνο), φυσιοθεραπευτής, γυμναστής είναι μερικά από τα άτομα που αποτελούν την ομάδα που βρίσκεται πίσω από τον Παγδατή, ενώ σημαντική στήριξη του προσφέρουν και οι γονείς του, οι οποίοι χειρίζονται θέματα μάρκετινγκ, χορηγιών και εμφανίσεων.

Οι διάφοροι χορηγοί του Μάρκου Παγδατή τού αποφέρουν ετήσια κοντά στις 600.000 ευρώ. Από το εν λόγω ποσό καλύπτονται τα έξοδα του Μάρκου Παγδατή για όλη τη χρονιά και φυσικά μένει και κέρδος. Τα ετήσια έξοδα που αφορούν ταξίδια και συμμετοχή σε τουρνουά, μισθούς τεχνικού τιμ και θεραπείες, ανέρχονται χονδρικά στις 250 και πλέον χιλιάδες ευρώ.

Φραγμό από το κράτος!

Αν και χαίρει ανεκτίμητη προβολή της Κύπρου στο εξωτερικό, ο Μάρκος Παγδατής δεν απολαμβάνει της στήριξης που θα έπρεπε από την πολιτεία, τουλάχιστον σύμφωνα με όσα δήλωσε ο πατέρας του, Χρίστος Παγδατής. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι ο Μάρκος από το 2006 μέχρι σήμερα έχει καταβάλει 440.000 ευρώ φόρο εισοδήματος στο κράτος, σύμφωνα με τον Χρίστο Παγδατή, ο οποίος μίλησε στην «Κ». Μέσα σε αυτά τα τρία χρόνια, έχει αγωνιστεί σε τελικό και ημιτελικό Γκραν Σλαμ, έχει κατακτήσει τρία τουρνουά ATP, αλλά και τουρνουά Τσάλεντζερ. Όλα αυτά φυσικά αποφέρουν σημαντικά κέρδη, τα οποία φορολογούνται. Ο Μάρκος προτίθεται να κτίσει σε γη που διαθέτει η οικογένειά του στην Παραμύθα της Λεμεσού προπονητικό κέντρο με γήπεδο τένις, χώρο φιλοξενίας των προπονητών του και άλλες ανέσεις. Το κόστος της επένδυσης υπολογίζεται στο μισό εκατ. ευρώ και θα προέλθει 100% από την τσέπη του 24χρονου τενίστα. Το παράπονο του Χρίστου Παγδατή είναι πως, αν και ο υιός του είναι τυπικός στις υποχρεώσεις του στο κράτος, δεν υπάρχει βοήθεια στην απεμπλοκή του θέματος από τις γραφειοκρατικές διαδικασίες και τη χορήγηση αδειών για την ανέγερση.

Οι αριθμοί του πρωταθλητισμού

ΕΞΟΔΑ	
Έξοδα οικογένειας για εκπαίδευση στη Γαλλία	400.000 ευρώ
Καταβολή φόρου εισοδήματος (2006-09)	440.000 ευρώ
Μηνιαίος μισθός προπονητή	10.000 ευρώ
Μηνιαίος μισθός φυσιοθεραπευτή	4.000 ευρώ
Συνολικά έξοδα έτους	250.000 ευρώ

ΕΣΟΔΑ	
Κέρδη από ATP tour (2003-2009)	2.001.470 ευρώ
Έσοδα από χορηγούς (ανά έτος)	600.000 ευρώ
Κρατική χορηγία (2006)	250.000 ευρώ

Διαφημίζει την Κύπρο στο εξωτερικό, αγωνίζεται ανελλιπώς με τα χρώματα της Εθνικής, ωστόσο έπρεπε να φτάσει σε τελικό Γκραν Σλαμ, για να πάρει κρατική χορηγία αθλητή

Τα ετήσια έσοδα του Παγδατή από το ATP tour, από το 2003 που έγινε επαγγελματίας

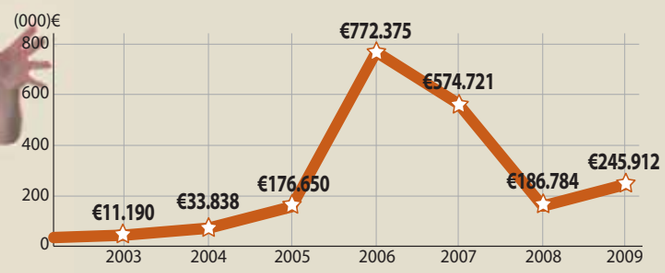

Τα μεγαλύτερα cash-in του Μάρκου ανά έτος

2004	€17 χιλ. από US Open (ήττα από Ρότζερ Φέντερερ στους «64»)
2005	€57 χιλ. στη Βασιλεία (ήττα από Φερνάντο Γκονζάλες στον τελικό)
2006	€312 χιλ. από Αυστραλιανό Όπεν (ήττα από Ρότζερ Φέντερερ στον τελικό)
2007	€120 χιλ. από Γουίμπλεντον (ήττα από Νόβακ Τζόκοβιτς στους «8»)
2008	€56 χιλ. από Γουίμπλεντον (ήττα από Φελισιάνο Λόπεθ στους «16»)
2009	€93 χιλ. από Στοκχόλμη (Νικητής, επικράτησε του Ολίβιερ Ρόκους στον τελικό)

ΣΧΟΛΙΟ

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Η επιστροφή του Μάρκου Παγδατή

Ο Μάρκος Παγδατής κάνει εδώ και καιρό μία τεράστια προσπάθεια να επανέλθει στις πρώτες θέσεις της παγκόσμιας κατάταξης στο τένις. Ουσιαστικά κάνει προσπάθεια να ξαναβρεί τον καλό του εαυτό, αυτόν που τον έφερε στην ελίτ του αθλήματος. Το τελευταίο διάστημα ο Παγδατής τα κατάφερε και ελπίζουμε αυτή η άνοδος να συνεχιστεί και να φέρει τον Μάρκο εκεί που του αξίζει να είναι, με βάση το μεγάλο του ταλέντο.

Ο 24χρονος τενίστας πέρασε άσχημες στιγμές τα τελευταία δύο χρόνια. Χρειάστηκε να παλέψει με τον εαυτό του, να διαχειριστεί δύσκολες καταστάσεις εντός και εκτός γηπέδου, να βρει τις ισορροπίες του, την ίδια στιγμή που προσπαθούσε να βελτιώσει το σερβίς του και να μειώσει τα λάθη του εντός των γραμμών του γηπέδου.

Σε αυτή του την προσπάθεια ο Μάρκος είχε βοήθεια από πολύ λίγους ανθρώπους. Όπως συμβαίνει συνήθως, στην επιτυχία όλοι θέλουν να σου σφίξουν το χέρι, στην αποτυχία όλοι σε ξεχνάνε. Στην Κύπρο, μία χώρα όπου πριν από τον Παγδατή το τένις ήταν ένα άθλημα άγνωστο στο πλατύ κοινό, το ενδιαφέρον για τον Μάρκο ατόνησε.

Οι τίτλοι δεν ήταν πια οι ίδιοι, ούτε και τα νούμερα της τηλεθέασης ήταν τόσο ψηλά. Φυσιολογικό ώς ένα βαθμό, αλλά όχι δικαιολογημένο. Και σε άλλες χώρες αθλητές μπορεί να περάσουν δύσκολες περιόδους, αλλά υπάρχει περισσότερη στήριξη. Στην Κύπρο ξεχνάμε εύκολα, όπως και εύκολα απαξιώνουμε κάποιον.

Ο Παγδατής ένιωσε όλο αυτό το διάστημα τη μοναξιά που «προσφέρει» η αποτυχία. Ίσως να άκουσε και αρκετά πικρόχολα σχόλια. Δεν το έβαλε κάτω όμως. Και προσπαθεί να ξανακερδίσει τη χαρά του παιχνιδιού και την επιτυχία, περισσότερο όμως για τον ίδιο και όχι για αυτούς που τον περιτριγύριζαν όταν ερχόταν δαφνοστεφανωμένος από τον τελικό της Μελβούρνης.

Σε όλη αυτή την πορεία ο Μάρκος έκανε σαφώς και αρκετά λάθη. Το παραδέχθηκε και ο ίδιος, ενώ σίγουρα υπήρξε και πάρα πολύ άτυχος, αφού ο ένας τραυματισμός διαδεχόταν τον άλλο. Αναρωτηθήκαμε όμως ποτέ αν τα πράγματα ήταν εύκολα για τον Κύπριο πρωταθλητή;

Ο Μάρκος Παγδατής ξενιτεύτηκε στα 13 του χρόνια, έγκλειστος σε ακαδημία τένις, μακριά από το πατρικό του, με την ελπίδα ότι ίσως το ταλέντο του αποδώσει καρπούς. Τα αποτελέσματα ήρθαν σχετικά νωρίς και η επιτυχία ήταν τεράστια για να την αντιμετωπίσει ένα νεαρό παιδί, άπειρο σε τέτοιες καταστάσεις.

Και εμείς εδώ στην Κύπρο δεν βοηθήσαμε με τις υπερβολικές εκδηλώσεις υποδοχής που κάναμε αμέσως μετά το Αυστραλιανό Όπεν. Ο Παγδατής, εκτός από το να παίζει τένις, βρέθηκε ξαφνικά σε μία κατάσταση όπου έπρεπε να διαχειριστεί την επιτυχία του σε πολλαπλά επίπεδα. Οικονομικά, διαφημιστικά, ψυχολογικά. Μέσα σε όλα αυτά έπρεπε να αντέξει και την πίεση τού να μείνει σε αυτά τα αγωνιστικά επίπεδα. Χωρίς να έχεις πάντα καλούς συμβούλους γύρω σου, είναι φυσιολογικό να υποπέσεις σε λάθη.

Από τα λάθη του όμως μπορεί κάποιος να μάθει πάρα πολλά. Ο Παγδατής πήρε τις περισσότερες αποφάσεις μόνος του και αυτό ίσως τον βοηθήσει στο μέλλον. Οι δύσκολες καταστάσεις που έχει περάσει τον έχουν κάνει σοφότερο και οι εμπειρίες καλύτερο. Έχει τη δυνατότητα να επανέλθει. Σε αυτή του την προσπάθεια ο Μάρκος πρέπει να έχει τη βοήθεια που χρειάζεται από την Κύπρο.

Όχι μόνο ο Μάρκος, αλλά όλα τα παιδιά στην Κύπρο που ασχολούνται με τον αθλητισμό κορυφής. Ο Αχιλλέως, ο Ιωάννου, η Αρτυματά, ο Γιωργαλλάς. Η Κύπρος κερδίζει πάρα πολλά από αυτούς τους αθλητές. Η προβολή της οποίας τυγχάνει η πατρίδα μας από μία μεγάλη επιτυχία αυτών των αθλητών δεν μπορεί να κοστολογηθεί.

Ο Μάρκος Παγδατής έβαλε το κυπριακό τένις στον παγκόσμιο χάρτη και έκανε το όνομα της Κύπρου να ακουστεί σε κάθε γωνιά της υφηλίου. Είναι ένας μεγάλος πρεσβευτής για τη χώρα μας και έχει ήδη προσφέρει πάρα πολλά. Μπορεί όμως για περισσότερα. Δεν το χρωστάει σε κανέναν άλλο παρά μόνο στον εαυτό του και το ταλέντο του.

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Με τον **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Κακοί αναγνώστες της ιστορίας

Προσωπικά πολλές φορές διαφώνησα δημόσια με τις διοικήσεις των μεγάλων ομάδων της Λευκωσίας και της Λεμεσού, που διαχρονικά... χαϊδεύουν τ' αφτιά των οπαδών, ειδικά των οργανωμένων, επωμιζόμενες τεράστια οικονομική ζημιά, κάθε χρόνο, εξαιτίας της ανεύθυνης συμπεριφοράς τους. Περίμενα κάποια στιγμή να πάρουν μέτρα, να κτυπήσουν το πρόβλημα ουσιαστικά και ν' αφήσουν στην πάντα τις δηλώσεις, που μόνο εντυπώσεις δημιουργούν. Αντ' αυτού, το έκανε η διοίκηση της Ανόρθωσης, ενός συλλόγου που ποτέ δεν είχε ιδιαίτερο πρόβλημα από τη συμπεριφορά των οπαδών της, σε σύγκριση με τις άλλες τέσσερεις λαοφιλείς ομάδες του τόπου.

Το πρόβλημα στην ομάδα της Αμμοχώστου είναι που οι οργανωμένοι, μαζί και η κοινή γνώμη, δεν πείστηκαν για τις προθέσεις της διοίκησης. Χωρίς να υπάρχει μεγάλο πρόβλημα με πρόστιμα ή και τιμωρίες έδρας από τη Δικαστική (όπως συνέβη στην ΑΕΛ, ας πούμε), χωρίς να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος ώστε οι οργανωμένοι να ελέγξουν μόνοι τους την εξέδρα, μισθώθηκαν άνδρες ιδιωτικής εταιρείας ασφαλείας. Μέσα σ' όλα, κυκλοφόρησαν και οι ατάκες του στυλ «θα σας κλείσουμε», που αποδόθηκαν σε μέλη του Δ.Σ., ενώ έγινε και απόπειρα για εξαγορά πληροφοριών, για να τινάξουν την προσπάθεια στον αέρα.

Ένα λεπτό θέμα, που θα μπορούσε να τους είχε δώσει πόντους επικοινωνιακά, καθιστώντας τους πρωτοπόρους στον τομέα της αντιμετώπισης της βίας, ο Αντώνης Δημητρίου και οι συνεργάτες του το χειρίστηκαν άτσαλα και όξυναν την αντιπαράθεση, δημιουργώντας παράλληλα ερωτηματικά για τα κίνητρά τους. Θα μπορούσαν, δηλαδή, να είχαν επιμείνει στην προσπάθεια οικοδόμησης εμπιστοσύνης μεταξύ Διοικητικού Συμβουλίου και οργανωμένων, μετά από μια ταραγμένη περίοδο, παρά να τραβήξουν το σχοινί.

Το ανησυχητικό είναι που στην Ανόρθωση οπαδοί και διοικούντες εμφανίζονται κακοί αναγνώστες της ιστορίας. Αν είχαν διδαχθεί έστω και λίγο από το περσινό πάθημα, θα σκέφτονταν διπλά και τρίδιπλα, οι μεν να επιμείνουν στην αρχική τους θέση και οι δε να προχωρήσουν σε αποχή. Όμως, δείχνουν να μην έχουν αντιληφθεί το κακό που προκάλεσε η διχόνοια, πέρσι. Έχουν, όμως, χρέος απέναντι στον σύλλογο να ψάξουν τον δρόμο που θα οδηγήσει στη σύγκλιση, όχι να καταστρέψουν μια προσπάθεια που με τόσους κόπους έφερε καρπούς. Γιατί η διοίκηση, ως το αποφασίζον και ισχυρό σώμα, έχει πρωτίστως την ευθύνη για την αντιπαράθεση, όμως και οι οργανωμένοι οφείλουν να εμπεδώσουν πως στις εξέδρες δεν μπορούν να υπάρχουν «τσιφλίκια» και να λειτουργούν ανεξάρτητα.

Μια κίνηση καλής θέλησης εκ μέρους της διοίκησης θα ήταν να έδινε μια τελευταία ευκαιρία, αφού όπως σημειώσαμε το πρόβλημα δεν ήταν ιδιαίτερα οξύ φέτος – δεν τιμωρήθηκε η έδρα, δεν διακόπηκε κάποιο παιχνίδι. Θα μπορούσε, δηλαδή, ως ένδειξη καλής θέλησης, ο πρόεδρος να προχωρήσει σε μια συμφωνία κυρίων με τη διοίκηση του ΠΑΝ.ΣΥ.ΦΙ. και να απέσυραν τους «επιτηρητές», υπό την αίρεση ότι, την επόμενη φορά που θα πέσουν αντικείμενα, το μέτρο να εφαρμοστεί χωρίς δεύτερη κουβέντα. Έτσι το Δ.Σ. θα έπειθε πως πραγματικά κόπτεται για το συμφέρον της ομάδας και όχι για να απαλλαγεί από την κριτική των οργανωμένων, και οι τελευταίοι ότι μπορούν να επιτηρήσουν την εξέδρα τους.

papadakism@kathimerini.com.cy

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Φταίνε και οι ίδιοι

Με τον εαυτό τους πρέπει να τα έχουν στον ΑΠΟΕΛ για τον αποκλεισμό από το Eurocup. Όσο χάλια κι αν ήταν η διαιτησία, δεν γίνεται να στέκονται σε αυτό, αλλά πρέπει να μελετήσουν και τους αγωνιστικούς λόγους του αποκλεισμού. Επίσης, η ευθύνη για το ότι το ξενοδοχείο της ομάδας απείχε 55 λεπτά από το γήπεδο, σίγουρα βαραίνει τους διοργανωτές, όμως μεγάλο μερίδιο έχουν και οι γαλαζοκίτρινοι. Εδώ το δεξί χέρι του Ιβάν Γιοβάνοβιτς, Πρέντραγκ Έρακ, μετράει από μέρες πριν την ακριβή απόσταση ανάμεσα στο ξενοδοχείο και το ποδοσφαιρικό γήπεδο, δεν μπορούσαν οι μπασκετικοί παράγοντες να κάνουν κάτι παρόμοιο και όχι να πάνε στα τυφλά; **Ηρο**

Απογοήτευσε ο Πολυβίου

Αμέσως μετά το τέλος του ΑΠΟΠ/Κινύρας – ΑΕΛ, ενώ οι γαλαζοκίτρινοι ήταν απογοητευμένοι για το αποτέλεσμα, ο προπονητής των νικητών θυμήθηκε το Κύπελλο, δηλώνοντας ότι τόσο η νίκη της ομάδας του στον αγώνα της περασμένης Κυριακής, όσο και η κατάκτηση του Κυπέλλου, ήταν πέρα για πέρα δίκαιες. Ο Κύπριος τεχνικός είναι φυσιολογικό να υποστηρίζει τα συμφέροντα της ομάδας του, ωστόσο, γνωρίζοντας ότι οι αντίπαλοι δεν έχουν ακόμη ξεχάσει πως – κατά την άποψή τους – έχασαν το Κύπελλο, θα μπορούσε να αποφύγει την αναφορά στον τελικό, απ' τη στιγμή που δεν ρωτήθηκε κιόλας. Ευτυχώς οι παράγοντες των Λεμεσιανών κράτησαν την ψυχραιμία τους, διαφορετικά θα είχαμε γίνει μάρτυρες εικόνων που δεν τιμούν το πρωτάθλημά μας. **Ζαχ.**

Μόνο ο Σέλερ μπορεί

Ο κόσμος το 'χει τούμπανο στη Λεμεσό κι εμείς ψάχνουμε κάθε φορά πώς πείθει τη διοίκηση ο Τόμας Φον Χέεζεν. Πολύ απλά δεν χρειάζεται να τους πει και πολλά πράγματα, όταν βρίσκεται σε ανοικτή γραμμή με τον Χάινριχ Σέλερ. Έχοντας την αμέριστη στήριξη του συμπατριώτη του, ισχυρού άνδρα της Columbia και κύριου αιμοδότη της ομάδας, ο Γερμανός αισθάνεται τόσο άνετος στον πάγκο ώστε να δίνει λόγο και σημασία μόνο σε λίγα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Άλλωστε, όταν μιλάει κατευθείαν με τον... Θεό, τι να τους κάνει τους Αγγέλους; **Μίκα**

Όταν ο Πίντο πήγε στα Πέρα

Ήταν βράδυ Παρασκευής, πριν δεκαπέντε μέρες, όταν στο σωματείο του Άρη Περάτων στα Πέρα Ορεινής υποδέχτηκαν τον Έλιο Πίντο, μαζί με τη γυναίκα του, Λάιλα. Τους το είχε τάξει ένας χωρικός, φίλος του ΑΠΟΕΛ, ότι μια μέρα θα φέρει τον Πίντο, που τον γνωρίζει από τις προπονήσεις στον Αρχάγγελο. Ο Πορτογάλος δεν συγκινήθηκε ούτε από τα παραδοσιακά εδέσματα (σαλιγκάρια, μανιτάρια κτλ.) ούτε κι από τις μπίρες, τηρώντας πιστά τη διατροφή, παρότι ο Γιοβάνοβιτς έλειπε στη Θεσσαλονίκη. Υποσχέθηκε πως όταν τελειώσει την επαγγελματική του καριέρα θα πάει να παίξει στα Πέρα, ενώ εντύπωση προκάλεσε στους θαμώνες το ότι για δυο ώρες δεν άφησε το χέρι της Λάιλα. **Μίκα**

-Πρόεδρε, να σου δώσω 1.000 ευρώ να μου πεις τι παίκτες φέρνει ο Μιλτιάδης για τον Γενάρη;

Το πάθος του Μιχάλη

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι εναντίον του Απόλλωνα η Ομόνοια πραγματοποίησε την καλύτερή της εμφάνιση στο φετινό πρωτάθλημα. Οι πράσινοι έλεγξαν πλήρως τον ρυθμό και το 1-0 τούς αδικεί. Είχαν ισορροπία σε όλες τις γραμμές και έδειξαν ότι βρίσκονται σε καλό δρόμο. Πάντως εκείνος που κατέθεσε πάθος ήταν ο Μιχάλης Κωνσταντίνου, ο οποίος, εκτός από το ότι ήταν διαρκής κίνδυνος, κάποια στιγμή στο τέλος του αγώνα έκανε τάκλιν κοντά στο σημαιάκι του κόρνερ! Ο Μιχάλης έδειξε σε άλλο έναν αγώνα πόσο πολύτιμος είναι για την Ομόνοια. **Ν.Φ.**

Τους τρομάζει ο Χουλκ

Με την Εθνική έχει παίξει τους Γάλλους, τους Γερμανούς και τους Ιταλούς, τις μεγάλες ομάδες, αυτές που έκαναν επιτυχίες στα τρία τελευταία Μουντιάλ. Κι όμως ο Χρύσης Μιχαήλ βγήκε και είπε (στο uefa.com και τον Γιάννη Λεωνίδου) ότι ο Χουλκ είναι ο δυσκολότερος αντίπαλος που είχε ποτέ. Οι γαλαζοκίτρινοι τρομάζουν όχι μόνο μπροστά στην τεχνική, την ταχύτητα και την εκτελεστική ικανότητα του 23χρονου Βραζιλιάνου, αλλά κυρίως μπροστά στην όψη του, αφού το κορμί του είναι τόσο δυνατό που μπορεί να χαρακτηριστεί «τέρας της φύσης». **Μίκα**

Πώς παίζει ο Απόλλωνας;

Τι σύστημα είναι αυτό με το οποίο παίζει ο Απόλλωνας; Μήπως 4-1-5; Στο κέντρο υπήρχε μόνο ο Κίντερος. Κοντά στην περιοχή της Ομόνοιας ήταν Σανγκόι, Αγκόγκο, Νούνιες, Μασμανίδης και Ντούρο. Με τέτοια διάταξη ήταν φυσιολογικό να υπάρχει τεράστια απόσταση μεταξύ των γραμμών και ήταν φανερό ότι η ομάδα της Λεμεσού δεν είχε αμυντική ισορροπία. Μόλις χανόταν η μπάλα, οι παίκτες της Ομόνοιας είχαν τεράστιο πλεονέκτημα και πολύ χώρο να επιτεθούν. Οι ευκαιρίες των πρασίνων και το τελικό αποτέλεσμα έδωσαν τη χαρακτηριστική εικόνα του αγώνα. **Ν.Φ.**

Ε όχι και για ένα κόρνερ!

Συγγνώμη κύριε Κλίνγκερ, αλλά το να κάνεις παράπονο για ένα κόρνερ είναι φτηνή δικαιολογία. Άλλο είναι να μη σου δίνουν πέναλτι σε τελικό και άλλο να παραπονιέσαι για ένα κόρνερ. Η συνεχής επίκληση στα λάθη της διαιτησίας δεν κάνει καλό στην ομάδα σου, η οποία έδειξε φέτος ότι έχει μεγάλες δυνατότητες, φτάνει να στέλνει την μπάλα στα δίχτυα. Εκεί θα πρέπει να επικεντρωθεί η προσπάθεια στους επόμενους αγώνες. **Ν.Φ.**

Ανεξέλεγκτοι...

Ο ΑΠΟΕΛ ή οποιοδήποτε άλλο σύνολο δεν είναι κακό να έχει τη δική του άποψη στο εθνικό θέμα. Το αρνητικό για έναν ιστορικό σύλλογο είναι η παραφωνία, κάθε φορά που έχουμε παρέλαση – το φετινό δεν ήταν το πρώτο περιστατικό. Αφού το σωματείο δεν εκφράζεται απ' αυτούς που παρελαύνουν, όπως υποστηρίζει σε ανακοίνωση, ας μην τους ξαναδώσει το λάβαρο ή, τέλος πάντων, ας το βάλουν σε μια ασφαλή αίθουσα απ' όπου δεν θα μπορεί να το βουτάει ο κάθε θαμώνας. Οι τελευταίες διοικήσεις δεν τολμούσαν ν' αγγίξουν το θέμα, αυτό γιγαντώθηκε και έφτασε να παίζει δεύτερη είδηση στα δελτία, οπότε ο Πρόδρομος Πετρίδης πρέπει να δει τι θα κάνει και με αυτό το ζήτημα. **Μίκα**

Με την αξία της η Πέγεια

Σαφώς και ενοχλήθηκε ο Γιώργος Πολυβίου από τις δηλώσεις του συναδέλφου του. Η ομάδα του κάνει από πέρσι μία εντυπωσιακή πορεία σε πρωτάθλημα, κύπελλο και Ευρώπη και είναι εντελώς άκομψο να μειώνεται η προσπάθεια των παικτών του για ένα κόρνερ! **Ν.Φ.**

Το κράξιμο στον Τζο Τζο

Το κράξιμο που θα ακούσει ο Τζο Τζο Γκαρσία στο ΑΠΟΕΛ – Κεραυνός, απόψε στο «Κίτιον», είναι το κυρίαρχο θέμα συζήτησης στην ομάδα του Στροβόλου. Ο διεθνής σέντερ αντιμετωπίζει πρόβλημα στο γόνατο και η συμμετοχή του δεν είναι βέβαιη και δεν θα ήταν περίεργο να δούμε τον Άντι Αζουλάι να τον προστατεύει, όχι μόνο για αγωνιστικούς λόγους, αλλά επειδή ο γεννημένος στο Λας Βέγκας σέντερ είναι παίκτης ψυχολογίας και η εις βάρος του ατμόσφαιρα μάλλον θα τον επηρεάσει. **Ηρο**

Η μάστιγα των τραυματισμών

Οι τραυματισμοί δεν εγκαταλείπουν τον ΑΠΟΕΛ, αλλά αυτή η εξέλιξη ήταν λίγο ή πολύ αναμενόμενη. Στους ρυθμούς και τις εντάσεις που αγωνίζονται φέτος οι πρωταθλητές, το ιατρικό δελτίο είναι φυσικό να είναι πλούσιο. Κάτι ανάλογο αντιμετώπισε πέρσι και η Ανόρθωση. Ο Νοέμβριος θα είναι ένας κρίσιμος μήνας για τον ΑΠΟΕΛ σε Κύπρο και Ευρώπη και ο Γιοβάνοβιτς ελπίζει ότι τα προβλήματα τραυματισμών τουλάχιστον θα λιγοστέψουν. **Ν.Φ.**

Προς Λεμεσό ο Ταλ

Δυο μήνες πριν τη μεταγραφική περίοδο, οι φήμες που φέρουν τον Γκόρα Ταλ να έχει συμφωνήσει με τον Απόλλωνα ολοένα και φουντώνουν. Η είδηση παραμένει σε επίπεδο φημών, ωστόσο όπου υπάρχει καπνός υπάρχει και φωτιά, λέει ο θυμόσοφος λαός. Έτσι κι αλλιώς, ο πρόεδρος της Πέγειας παραδέχθηκε ότι ο Απόλλωνας ενδιαφέρεται για τον Σενεγαλέζο, αν και δεν μίλησε για επίσημο ενδιαφέρον. **Ζαχ.**

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Με τον **ΗΡΟΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Δεν αρέσει αυτό το κύπελλο

Το βαριόμαστε το κύπελλο. Δεν έχει πλάκα ρε παιδί μου. Εκτός και αν ξαναγίνει κάτι αναπάντεχο και δούμε καμιά ομάδα όπως τον ΑΠΟΠ/Κινύρα να φτάνει στον τελικό, ξέρουμε από τώρα ποιοι θα πάνε μέχρι τέλους. Γι΄ αυτό φρόντισε από πέρσι η διοργανώτρια αρχή, με τις αλλαγές που μπήκαν σε εφαρμογή τη σεζόν 2008-09. Μετά τον αποτυχημένο τρόπο διεξαγωγής με ομίλους, η απαίτηση για λίφτινγκ εισακούστηκε εν μέρει με την κατάργηση των ομίλων.

Όμως και πάλι δεν μας αρέσει αυτό το κύπελλο. Δεν είναι ωραίο που οι ομάδες της γ΄ και δ΄ κατηγορίας παίζουν σε άλλο κύπελλο δεύτερης διαλογής, όπου μάλιστα η συμμετοχή είναι προαιρετική και δεν έχουμε την ευκαιρία να τις δούμε κόντρα στους «δυνατούς». Λέχθηκαν από πέρσι αρκετοί λόγοι γιατί οι ομάδες των δύο χαμηλότερων κατηγοριών έπαψαν να έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο «μεγάλο» κύπελλο.

Το κόστος είναι μια δικαιολογία. Δηλαδή, πόσα χρήματα περισσότερα θα ξοδέψουν οι μικρότερες ομάδες για ένα, άντε δύο παιχνίδια κυπέλλου; Αν θεωρήσουμε πως σε ένα ιδανικό κύπελλο οι «μεγάλοι» παίζουν στην έδρα του «μικρού» σε νοκ-άουτ ματς, τότε οι δεύτεροι αποφεύγουν τα έξοδα μετακίνησης. Θα επωμισθούν φυσικά την αμοιβή των διαιτητών, η οποία λογικά θα καλυφθεί από τα 200-300 εισιτήρια των φιλάθλων της μεγάλης ομάδας. Τα ακατάλληλα γήπεδα είναι άλλη μια φτηνή δικαιολογία. Ο Παναθηναϊκός γιατί, δηλαδή, να παίζει στην έδρα του Εορδαϊκού; Τι θα πάθουν οι «αστέρες» του ΑΠΟΕΛ και της Ομόνοιας αν παίξουν στα γήπεδα του Κύκκου ή της Δερύνειας; Πέρα από τον παχουλό μισθό, τι διαφορετικό έχουν από τους συναδέλφους τους του Ηρακλή ή της Αναγέννησης που αγωνίζονται σε αυτά τα στάδια σε παιχνίδια πρωταθλήματος;

Σε ό,τι αφορά τον νυν τρόπο διεξαγωγής του κυπέλλου, δεν μας αρέσει που οι «δυνατοί» έχουν το δεύτερο παιχνίδι στην έδρα τους. Είδαμε τον Ολυμπιακό Πειραιώς να αποκλείεται πριν λίγες μέρες, αφού τα βρήκε σκούρα στις Σέρρες. Αν ο Πανσερραϊκός έπαιζε στο Καραϊσκάκη, θα είχε τύχη; Το ίδιο ισχύει και για τον Θρασύβουλο με την ΑΕΚ. Όχι μόνο δεν πρέπει να δίνουν οι δυνατοί το δεύτερο παιχνίδι στην έδρα τους, αλλά πρέπει να δούμε νοκ-άουτ αγώνες στις έδρες των μικρότερων ομάδων. Στους «16» του φετινού κυπέλλου την πρόκριση από τη β΄ κατηγορία πήραν μόνο Αγία Νάπα και ΑΕΚ, απλά και μόνο επειδή αντιμετώπισαν άλλες ομάδες β΄ κατηγορίας στον α΄ γύρο. Και οι 14 ομάδες της α΄ κατηγορίας πήραν την πρόκριση σε βάρος των – ανήμπορων να πετύχουν κάτι καλό – ομάδων της κατώτερης κατηγορίας.

Η δημιουργία, όμως, ενός κυπέλλου που να δίνει δικαίωμα στο όνειρο στις «μικρότερες» ομάδες, σε βάρος των «μεγάλων», φαίνεται πως δεν «συμφέρει» οικονομικά... Αν όμως ο Μισέλ Πλατινί μπόρεσε να βρει χώρο στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ για ομάδες όπως η Ζυρίχη, η Μακάμπι Χάιφα, η Ντεμπρετσένι και ο ΑΠΟΕΛ, τότε σίγουρα υπάρχει χώρος για «μικρές» ομάδες και στο κύπελλο Κύπρου. Ή μήπως δεν υπάρχει;

miltiadouse@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Καθημερινό αθλητικό παρασκήνιο στο www.kathimerini.com.cy

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

ΚΥΠΡΟΣ – Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

01.11
18:00 .....ΟΜΟΝΟΙΑ – ΑΠΟΠ/ΚΙΝΥΡΑΣ.....LTV

02.11
19:00 .....ΠΑΦΟΣ – ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ .....LTV Sports1

ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ

01.11
14:30 .....ΗΡΑΚΛΗΣ – ΑΣΤΕΡΑΣ
14:30 .....ΚΑΒΑΛΑ – ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟΣ
14:30 .....ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΙΝΑ – ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ novasports1
16:45 .....ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ – ΑΕΚ novasports1
19:00 .....ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ – ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ.....novasports1

ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ

03.11
21:45 .....ΑΠΟΕΛ – ΠΟΡΤΟ SigmaSports1
21:45 .....ΜΙΛΑΝ – ΡΕΑΛ ΜΑΔΡΙΤΗΣ CytaVision1
21:45 .....ΑΤΛΕΤΙΚΟ – ΤΣΕΛΣΙ.....CytaVision3
21:45 .....ΜΠΑΓΕΡΝ – ΜΠΟΡΝΤΟ.....CytaVision4
21:45 .....ΜΠΕΣΙΚΤΑΣ – ΒΟΛΦΣΜΠΟΥΡΓΚ CytaVision5
21:45 .....ΜΑΚΑΜΠΙ Χ. – ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ CytaVision5
21:45 .....ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Γ. – ΤΣΣΚΑ Μ. CytaVision2
21:45 .....ΜΑΡΣΕΪΓ – ΖΥΡΙΧΗ CytaVision5

04.11
19:30 .....ΡΟΥΜΠΙΝ ΚΑΖΑΝ – ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ CytaVision2
21:45 .....ΑΡΣΕΝΑΛ – ΑΛΚΜΑΑΡ CytaVision2

21:45 .....ΝΤΙΝΑΜΟ Κ. – ΙΝΤΕΡ CytaVision4
21:45 .....ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ – ΝΤΕΜΠΡΕΤΣΕΝΙ CytaVision5
21:45 .....ΛΙΟΝ – ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ.....CytaVision1
21:45 .....ΣΕΒΙΛΛΗ – ΣΤΟΥΤΓΚΑΡΔΗ.....CytaVision3
21:45 .....ΣΤΑΝΤΑΡ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ.....Sigma
21:45 .....ΟΥΝΙΡΕΑ – ΡΕΪΝΤΖΕΡΣ CytaVision5

ΓΙΟΥΡΟΠΑ ΛΙΓΚ

05.11
20:00 .....ΣΤΟΥΡΜ ΓΚΡΑΤΣ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ CytaVision1
22:05 .....ΑΕΚ – ΜΠΑΤΕ PIK2

ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ

01.11
18:00 .....ΜΠΕΡΜΙΝΓΧΑΜ – ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Σ. .....ALFA

04.11
21:45 .....ΓΟΥΕΣΤ ΧΑΜ – ΑΣΤΟΝ ΒΙΛΑ .....ALFA

ΣΕΡΙΕ Α

01.11
16:00 .....ΚΑΛΙΑΡΙ – ΑΤΑΛΑΝΤΑ
16:00 .....ΚΙΕΒΟ – ΟΥΝΤΙΝΕΖΕ
16:00 .....ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ – ΚΑΤΑΝΙΑ
16:00 .....ΛΙΒΟΡΝΟ – ΙΝΤΕΡ .....ALFA
16:00 .....ΡΟΜΑ – ΜΠΟΛΟΝΙΑ.....novasports1
16:00 .....ΣΑΜΠΙΝΤΟΡΙΑ – ΜΠΑΡΙ
16:00 .....ΣΙΕΝΑ – ΛΑΤΣΙΟ
21:45 .....ΠΑΛΕΡΜΟ – ΤΖΕΝΟΑ

ΜΠΟΥΝΤΕΣΛΙΓΚΑ

01.11
16:30 .....ΦΡΑΪΜΠΟΥΡΓΚ – ΧΟΦΕΝΧΑΪΜ .....LTV Sports1
18:30 .....ΑΪΝΤΡΑΧΤ – ΜΠΟΧΟΥΜ.....LTV Sports2

ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ

01.11
18:00 .....ΕΣΠΑΝΙΟΛ – ΒΑΓΙΑΔΟΛΙΔ
18:00 .....ΜΑΓΙΟΡΚΑ – ΣΑΝΤΑΝΤΕΡ
18:00 .....ΒΙΓΙΑΡΕΑΛ – ΤΕΝΕΡΙΦΗ
18:00 .....ΣΑΡΑΓΟΣΑ – ΑΛΜΕΡΙΑ
20:00 .....ΜΑΛΑΓΑ – ΒΑΛΕΝΘΙΑ .....LTV Sports1
22:00 .....ΛΑ ΚΟΡΟΥΝΙΑ – ΧΙΧΟΝ .....ALFA

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ

ΚΥΠΡΟΣ – Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

01.11
18:00 .....ΑΠΟΕΛ – ΚΕΡΑΥΝΟΣ

ΕΛΛΑΔΑ – Α1

01.11
17:00 .....ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ – ΜΑΡΟΥΣΙ
17:00 .....ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ – ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ

ΕΥΡΩΛΙΓΚΑ

04.11
19:15 .....ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ – ΛΙΕΤΟΥΒΟΣ
19:45 .....ΜΑΡΟΥΣΙ – ΡΟΜΑ novasports3

05.11
21:45 .....ΡΕΑΛ Μ. – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ novasports1

ΦΟΡΜΟΥΛΑ 1

01.11
15:00 .....ΓΚΡΑΝ ΠΡΙ ΑΜΠΟΥ ΝΤΑΜΠΙ.....LTV

Με τη σκέψη στο παρελθόν

Αν και άλλαξαν πολλά, στην Ομόνοια δεν ξεχνούν το διπλό περσινό στραπάτσο από την Πέγεια

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Μνήμες του «μαύρου» τριημέρου του περασμένου Μαρτίου ξυπνά στην Ομόνοια η αποψινή αναμέτρηση (6:00 μ.μ., LTV) με τον ΑΠΟΠ/Κινύρα για την έβδομη αγωνιστική. Αν και από τότε έχουν αλλάξει σημαντικά τα δεδομένα, εντούτοις οι φίλοι του «τριφυλλιού» στο άκουσμα της ομάδας της Πέγειας φέρνουν στο μυαλό τους την ήττα στο κύπελλο με 3-0 στις 11 Μαρτίου, καθώς και την ήττα με 2-0, τρεις μέρες αργότερα, για την 26η αγωνιστική. Δύο αποτελέσματα που έβαλαν τέλος στις ελπίδες για κατάκτηση κάποιου τίτλου.

Στις 10 του περασμένου Μάρτη, στην καθιερωμένη συνέντευξη Τύπου, ο Νεντίμ το ενδεχόμενο να δούμε την ίδια ενδεκάδα για δεύτερη συνεχή εβδομάδα. Εκτός αποστολής θα μείνουν οι τραυματίες Γιωργαλλίδης, Ασπρογένης και Πάντιτς. Ο Τάκης Λεμονής δεν υπολογίζει για το σημερινό ματς τον Χρήστο Πατσατζόγλου, ο οποίος δεν προπονήθηκε την περασμένη εβδομάδα, ενώ εκτός πλάνων μένει και ο Κάσερες. Ο Βέντσελ είναι καλύτερα, αλλά μάλλον μένει στον πάγκο.

Στον αγωνιστικό χώρο του ΓΣΠ κοντράρονται απόψε οι δύο καλύτερες επιθέσεις του πρωταθλήματος

Τούτιτς έλεγε πως η Ομόνοια ήταν το πρώτο φαβορί για τον τίτλο. Μερικές μέρες αργότερα, ο «Νέτο» αποτέλεσε παρελθόν, μετά το διπλό στραπάτσο στη μακρινή Πέγεια. Επτά μήνες μετά, τα πράγματα στις δύο ομάδες είναι εντελώς διαφορετικά. Στον ΑΠΟΠ/Κινύρα αγωνίζονται πλέον με τον αέρα του κυπελλούχου, ενώ στους πρασίνους άλλαξαν πολλά πρόσωπα, όπως και ο τρόπος σκέψης και δουλειάς. Στην τεχνική ηγεσία της Ομόνοιας βρίσκεται ένας προπονητής με εμπειρία από Τσάμπιονς Λιγκ, ο πρόεδρος Μιλτιάδης Νεοφύτου δεν κάθεται πλέον στον πάγκο της ομάδας, αλλά περιορίζεται στους χώρους επισήμων, ενώ τα πρόσωπα που βρίσκονται στον αγωνιστικό χώρο και στον πάγκο έχουν αλλάξει σε μεγάλο βαθμό.

Αλλαγές με το σταγονόμετρο

Ο Ελλαδίτης τεχνικός δύσκολα θα προβεί σε πολλές αλλαγές, σε σύγκριση με την ενδεκάδα που πήρε τη νίκη με 1-0 μέσα στο Τσίρειο, την περασμένη εβδομάδα, κόντρα στον Απόλλωνα. Μάλιστα είναι ορατό

Η αμυντική λειτουργία από τους Κοτσόλη, Καρυπίδη, Αλαμπί, Χαραλάμπους και Ντάβιντσον λειτούργησε άψογα στη Λεμεσό και σε συνάρτηση με την απουσία ικανών αντικαταστατών, δεν θα δούμε αλλαγές στην αμυντική διάταξη. Οι μόνοι που βάζουν υποψηφιότητα για ενδεκάδα είναι ο Δημήτρης Χριστοφή, ο οποίος πέτυχε χατ τρικ κόντρα στον Ολυμπιακό, την περασμένη Τετάρτη, για το κύπελλο, όπως και ο Ματσέι Ζουράφσκι. Ίσως δούμε τον πρώτο να αγωνίζεται ως δεύτερος κυνηγός δίπλα από τον Μιχάλη Κωνσταντίνου, ένα ενδεχόμενο που ισχύει και για τον Πολωνό. Σε τέτοια περίπτωση, στον πάγκο ενδέχεται να μείνει ο Αγουιάρ. Δεν ξεκινούν δύσκολα οι Αλωνεύτης, Μακρίδης, Κασέκε και Εφραίμ, με τον τελευταίο όμως να χρειάζεται σε κάποια περίπτωση ανάσες και μάλλον θα του δοθεί η ευκαιρία στα επόμενα παιχνίδια, κόντρα σε πιο αδύνατους αντιπάλους.

Επιθέσεις «φωτιά»

Ομόνοια και ΑΠΟΠ/Κινύρας βρίσκονται στην πρώτη τετράδα της βαθμολογίας. Οι πράσινοι με 14 βαθμούς παραμένουν αήττητοι φέτος, αλλά έχουν παραχωρήσει δύο ισοπαλίες (1-1 με ΑΠΕΠ στο Τσίρειο και 1-1 με Ανόρθωση στο ΓΣΠ). Ο ΑΠΟΠ/Κινύρας βρίσκεται στους 13 βαθμούς και φιλοδοξεί φέτος να μπει για πρώτη φορά στο α' γκρουπ του πρωταθλήματος. Από τα highlights της φετινής σεζόν είναι οι εντός έδρας νίκες κόντρα σε ΑΠΟΕΛ και ΑΕΛ, με 4-3 και 1-0 αντίστοιχα. Ομόνοια και ΑΠΟΠ/Κινύρας πέτυχαν από 12 γκολ φέτος. Αυτή η επίδοση αποτελούσε πριν την έναρξη της έβδομης αγωνιστικής την κορυφαία επίδοση για φέτος.

SAVVIDES PHOTO

Η καλή εμφάνιση στο Τσίρειο κόντρα στον Απόλλωνα, ειδικά στον αμυντικό τομέα, μάλλον θα αναγκάσει τον Τάκη Λεμονή να διατηρήσει την ίδια ενδεκάδα.

50% επιτυχία για Ομόνοια

Οκτώ φορές έχουν συναντηθεί οι δύο ομάδες, με την Ομόνοια να έχει κερδίσει τις τέσσερεις αναμετρήσεις, δύο παιχνίδια έληξαν με νίκη των Πεγειωτών και άλλα δύο ματς ισοπαλία. Τη σεζόν 2005-06 οι πράσινοι κέρδισαν 4-0 εντός έδρας και 2-1 εκτός, με το «τριφύλλι» τη χρονιά εκείνην να τερματίζει δεύτερο και το συγκρότημα της Πέγειας να υποβιβάζεται. Την περίοδο 2007-08, με την επιστροφή του ΑΠΟΠ/Κινύρα στην α' κατηγορία, είχαμε την πρώτη ισοπαλία (0-0) στον α' γύρο στην Πάφο, ενώ στο δεύτερο παιχνίδι μεταξύ των δύο ομάδων στη Λευκωσία η Ομόνοια επικράτησε με 1-0.
Πέρσι, Ομόνοια και ΑΠΟΠ/Κινύρας βρέθηκαν αντιμέτωποι τέσσερεις φορές, δύο για το πρωτάθλημα και δύο για το κύπελλο. Στον α' γύρο η Ομόνοια κέρδισε 4-1 εντός, ενώ στον β' γύρο ο ΑΠΟΠ/Κινύρας επικράτησε με 2-0. Για το κύπελλο, το πρώτο ματς έληξε ισόπαλο 0-0 και το δεύτερο με νίκη των Πεγειωτών με 3-0.

Πάει, πέρασε

ΑΠΟΠ/Κινύρας: Ο Μάρκες επιστρέφει

Ήταν σαν χθες, πριν ακριβώς έναν χρόνο, όταν μετά το παιχνίδι με την Ανόρθωση ο Κάρλος Μάρκες πέρναγε από ένα έλεγχο ρουτίνας, στα αποδυτήρια του «Αντώνης Παπαδόπουλος». Τρεις βδομάδες αργότερα, βρέθηκε μπλεγμένος στη μεγαλύτερη υπόθεση ντόπινγκ που κτύπησε ποτέ το κυπριακό ποδόσφαιρο. Ένιωσε τη γη να χάνεται κάτω απ' τα πόδια του, να μένει άνεργος, την καριέρα του να τερματίζεται μόλις στα 26, έβαλε τα κλάματα. Όταν συνήλθε, ορκιζόταν πως δεν πήρε τίποτα.

Παρά τις οικονομικές δυσκολίες, ο ΑΠΟΠ/Κινύρας κράτησε τον Πορτογάλο αμυντικό, εκτιμώντας πρωτίστως το ταλέντο αλλά και τον χαρακτήρα του – αντίθετα, το συμβόλαιο του Λίονελ Μεδέιρος λύθηκε. Δούλεψε επίπονα αλλά υπομονετικά για έναν χρόνο, η ποινή αποκλεισμού εξέπνευσε τα μεσάνυκτα και σήμερα ο Κάρλος Μάρκες θα είναι στη 18άδα για τον αγώνα με την Ομόνοια,

Στο μισό εκατ. ευρώ ορίζουν την τιμή εκκίνησης για τον Γκόρα Ταλ

με ορατό το ενδεχόμενο να βρεθεί μέχρι και βασικός στα χαφ, όπου μπορεί να αγωνιστεί το ίδιο καλά με τις θέσεις της άμυνας, που θεωρείται ο φυσικός του χώρος.

Οι θέσεις στο κέντρο της άμυνας είναι πιασμένες από τους Γαλάνη, Γκριμαλντί και Ταλ, ενώ στα άκρα θα παίξουν Βιτάλι και Ζέλκοβιτς. Σίγουρος για τα χαφ θεωρείται ο Ζίνκο, ενώ παρτενέρ του θα είναι ένας εκ των Ρέτσα, Γκράμπιτς ή Μάρκες. Στα «φτερά» παίζουν Λιρί και Μπεντζέλούν, με τον Σεμέδο μπροστά. Πρώτος υποψήφιος για τον «άσο» είναι ο Μιχάλης Φανή, αφού η συμμετοχή του Γκάμπορ Μπάρτι (τραυματίστηκε στον αγώνα με την ΑΕΛ) είναι αμφίβολη.

«Ψήνουν» μεταγραφές

Οι Πεγειώτες λένε πως δεν παρασύρονται ούτε από τις δυο κολλητές νίκες, πέρσι, πάνω στην Ομόνοια, ούτε και από τη βαθμολογική θέση, ένα βαθμό πίσω από το «τριφύλλι». Αναγνωρίζουν ότι στόχος είναι η 4η θέση, με τον Γιώργο Πολυβίου να διαβλέπει τις δυσκολίες που έρχονται μέσα στη σεζόν. Με τους εγχειρισμένους Μπούις και Μαρσελίνιο νοκ άουτ για μεγάλο χρονικό διάστημα, έχουν αρχίσει να ψάχνουν αμυντικό χαφ και δεξί ακραίο μέσο για τον Γενάρη, ενώ βλέπουν και για στόπερ, ώστε να είναι καλυμμένοι στην περίπτωση πώλησης του Γκόρα Ταλ ή του Σεμπαστιάν Γκριμαλντί, τον οποίο γλυκοκοιτάζουν κάποιοι σύλλογοι. Τον 24χρονο Σενεγαλέζο έχει τσεκάρει ήδη ο Ολυμπιακός – ο αρχισκάουτερ των Πειραιωτών, Ανδρέας Νινιάδης, έχει καλές άκρες στην Πάφο – ενώ υπόψη τον έχουν ο Μαρίνος Ουζουνίδης της Λάρισας, αλλά και ο Ντούσαν Μπάγεβιτς. Μισό εκατ. ευρώ θέτουν ως αρχική τιμή στην Πέγεια, ποσό που δύσκολα θα πληρώσει κυπριακή ομάδα, παρότι το βράδυ ο Ταλ έχει μια τεράστια ευκαιρία να δείξει στον Τάκη Λεμονή πως διαθέτει αυτό που λείπει από την άμυνα της Ομόνοιας.

ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

SAVVIDES PHOTO

Για έναν ολόκληρο χρόνο ο Κάρλος Μάρκες δούλευε υπομονετικά, περιμένοντας τη σημερινή μέρα.

Carlsberg
PROBABLY THE BEST RESCUE IN THE WORLD
View the Ad at www.carlsberg.com.cy
Carlsberg
Probably the best beer in the world.

Οι καλοί, οι κακοί και οι άσχημοι

Ποιοι παίκτες του Απόλλωνα ξεχώρισαν αρνητικά μετά τις πρώτες έξι αγωνιστικές

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Τα όνειρα και η αισιοδοξία που επικρατούσε στον Απόλλωνα πριν ξεκινήσει το πρωτάθλημα, αντικαταστάθηκαν μετά από έξι αγωνιστικές από την απογοήτευση και τον προβληματισμό λόγω της αγωνιστικής εικόνας της ομάδας. Στο μεταγραφικό ρεπορτάζ των κυανόλευκων έκαναν την εμφάνισή τους λέξεις που χρησιμοποιούν ρεπόρτερ διεθνών ειδήσεων. «Λίβερπουλ», «Ρεάλ», «Μπουντεσλίγκα», «Εθνική Γκάνας» και «νέος Νέντβεντ» ήταν μερικές φράσεις που από μόνες τους δημιούργησαν μεγάλες προσδοκίες από κόσμο και ΜΜΕ.

Δύο μήνες μετά, στον «ποδοσφαιρικό καθρέφτη» του αγωνιστικού χώρου αντανακλάται μια όχι και τόσο καλή εικόνα. Τα μεγάλα ονόματα παρέμειναν απλώς στη θεωρία, με τη μέχρι τώρα προσφορά τους να μην ανταποκρίνεται στις προσδοκίες.

SAVVIDES PHOTO

Ο Τόμας Φον Χέεζεν ζητά τις τελευταίες εβδομάδες υπομονή.

Η απογοήτευση για την αγωνιστική εικόνα που παρουσιάζει ο Απόλλωνας, διαδέχτηκε τα μεγάλα λόγια του καλοκαιριού

«Χρειάζεται υπομονή...»

«Το να έχεις μεγάλο όνομα δεν σημαίνει ότι θα αποδίδεις και τα αναμενόμενα. Αρκετοί παίκτες ήρθαν αργά και δεν μπορείς από το 1% να φέρεις κάποιον αμέσως στο 100%. Δική μας δουλειά είναι να φροντίσουμε να έρθουν όλοι οι παίκτες σε υψηλά επίπεδα ετοιμότητας, αλλά χρειάζεται υπομονή», δήλωνε ο Τόμας Φον Χέεζεν δύο μέρες πριν το ματς με τη Νέα Σαλαμίνα και αφού οι κυανόλευκοι προέρχονταν από την ισοπαλία με τον Άρη, ένα γεγονός που προκάλεσε τις πρώτες μουρμούρες. Ένα μήνα μετά τη συγκεκριμένη δήλωση, η κατάσταση παρέμεινε ως είχε, με τα μεγάλα ονόματα των πρωτοσέλιδων να παραμένουν στην αφάνεια. Οι λόγοι για τους οποίους αρκετά από τα νέα αποκτήματα δεν ικανοποιούν μέχρι τώρα, ποικίλλουν, καθώς η κάθε περίπτωση διαφέρει.

Οι απογοητεύσεις: Μια από τις μεγαλύτερες απογοητεύσεις στη μέχρι τώρα πορεία του Απόλλωνα είναι και το μεγαλύτερο όνομα που ήρθε κατά την καλοκαιρινή μεταγραφική περίοδο. Ο λόγος για τον Αντόνιο Νούνιες, που το παρελθόν του σχετίζεται με δύο από τις πιο επιτυχημένες ομάδες του παγκοσμίου ποδοσφαίρου. Ο πρώην παίκτης της Ρεάλ και της Λίβερπουλ προσπαθεί ακόμη να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα της καριέρας του, μη μπορώντας προς το παρόν να ανταποκριθεί στις μεγάλες προσδοκίες.

Στην ίδια κατηγορία περιλαμβάνεται και ο Μίροσλαβ Ματούσοβιτς. Ο άνθρωπος που πριν από λίγα χρόνια χρίστηκε στην πατρίδα του ως «ο διάδοχος του μεγάλου Πάβελ Νέντβεντ», δεν έχει ακόμη δείξει κάποιες από τις αρετές του πλούσιου ταλέντου που διαθέτει. Στα περισσότερα παιγνίδια έπαιξε ως αριστερό χαφ και δεν έπεισε με την απόδοσή του.

Το τρίο των απογοητεύσεων κλείνει με την περίπτωση του Κλόντιαν Ντούρο. Ο αρχηγός της Εθνικής Αλβανίας θεωρήθηκε ως μια από τις πιο σπουδαίες μεταγραφές, με τα ρεπορτάζ να κάνουν λόγο για «απαγωγή» του την τελευταία στιγμή από την ΑΕΛ. Ο Αλβανός μέσος ξεκίνησε το πρωτάθλημα με τους καλύτερους οιωνούς, όμως έκτοτε η απόδοσή του κυμάνθηκε στη μετριότητα.

Ο αδικημένος: Ο Μόσε Μισαέλοφ θεωρείται ως ένας από τους πιο αδικημένους παίκτες της ομάδας. Ο πρώην παίκτης της Μακάμπι Τελ Αβίβ, όποτε κλήθηκε να αναλάβει τη βρόμικη δουλειά της μεσαίας γραμμής, ανταποκρίθηκε με επιτυχία, ωστόσο η τεχνική ηγεσία στο δίλημμα που προέκυψε, «Κίντερος ή Μισαέλοφ», προτίμησε την περίπτωση του Αργεντινού.

Ο «άφαντος»: Ο Μίλιαν Μρντάκοβιτς είναι ο μοναδικός από τα νέα αποκτήματα που δεν έχει ακόμη πάρει χρόνο συμμετοχής. Ο Σέρβος επιθετικός, με πλούσια καριέρα – κυρίως – στο βελγικό πρωτάθλημα, πέρασε μια άσχημη περίοδο στον Απόλλωνα, φτάνοντας στο σημείο να προπονείται ατομικά, αφού η τεχνική ηγεσία θεώρησε ότι βρίσκεται πίσω σε φυσική κατάσταση.

Ο «ασταθής»: Με την απόδοσή του στα τρία πρώτα παιγνίδια της ομάδας ανάγκασε αρκετούς να τον χρίσουν ως το νέο αστέρι της ομάδας. Ο προπονητής Τόμας Φον Χέεζεν σε δηλώσεις του ανέφερε ότι ο Μουσταφά Μπανγκούρα είναι το μεγαλύτερο ταλέντο στο κυπριακό ποδόσφαιρο. Μετά από ένα εκρηκτικό ξεκίνημα, άρχισε η πτώση του από το ματς με τη Νέα Σαλαμίνα, ενώ στο παιχνίδι με την ΑΕΛ δεν ανταποκρίθηκε στον ρόλο του αριστερού χαφ.

Νέα αρχή με ΑΕΠ

Στο Παφιακό Στάδιο καλείται ο Απόλλωνας να επιστρέψει στις επιτυχίες και ταυτόχρονα να απαλλαγεί από την κακή εικόνα που παρουσίασε στις τελευταίες αναμετρήσεις. Η αρνητική συγκομιδή ανάγκασε τους κυανόλευκους της Λεμεσού να «παραχωρήσουν» το ρετιρέ της βαθμολογίας στους άλλους μνηστήρες για την κατάκτηση του πρωταθλήματος.

Άπαντες στο γαλάζιο στρατόπεδο φιλοδοξούν ότι ο αυριανός εκτός έδρας αγώνας με την ομάδα της Πάφου θα σημάνει και την επιστροφή στις επιτυχίες. Νοουμένου ότι η ομάδα έχει στη συνέχεια ένα θεωρητικά εύκολο πρόγραμμα, θα προσπαθήσει να ξεκινήσει την αντεπίθεσή της, για να μπορέσει να κοντράρει την Ανόρθωση στο παιχνίδι της 11ης αγωνιστικής. Πριν από τον αγώνα στο «Αντώνης Παπαδόπουλος», οι Λεμεσιανοί θα υποδεχθούν στο Τσίρειο τη Δόξα, ακολούθως θα ταξιδέψουν στο Δασάκι για να κοντράρουν τον Εθνικό, ενώ μετά θα αναμετρηθούν με την ΑΠΕΠ στο γήπεδο της Λεμεσού.

Εξαιρετικά δύσκολη θεωρείται η πρόβλεψη για την ενδεκάδα που θα ξεκινήσει τον αγώνα στην Πάφο. Δεδομένη η συμμετοχή του Σβαλόφσκι κάτω από τα δοκάρια, ενώ το αμυντικό δίδυμο θα αποτελέσουν δύο εκ των Νεβά, Σφακιανάκη και Οσενί. Στα δεξιά της άμυνας ο Λόπεζ, με του Θεοφίλου να «παίζεται». Λόγω της έλλειψης αριστερού μπακ – ο Φερέιρα είναι τραυματίας – ο Φον Χέεζεν δοκίμασε ακόμη και τον Τιάγκο Σάλες. Δεν αποκλείεται τη συγκεκριμένη θέση να καλύψει ο Λόπεζ. Ως αμυντικό χαφ θα αγωνιστεί ο Κιντέρος που θα έχει μπροστά του πιθανότατα τον Ντούρο. Στα αριστερά του κέντρου θα κινείται ο Αβραάμ που φαίνεται να έχει προβάδισμα αντί του Ματούσοβιτς. Από 'κει και πέρα, στα δεξιά οι Μπανγκούρα και Σταύρου διεκδικούν μια θέση, ενώ ο Σανγκόι θα έχει ρόλο πίσω από τον προωθημένο Αγκόκο.

SAVVIDES PHOTO

Η τεχνική ηγεσία προτιμά για τον χώρο του κέντρου τον Ντάνιελ Κίντερος (φωτό) αντί τον αδικημένο Ισραηλινό Μόσε Μισαέλοφ.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

ΕΡΜΗΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ

Ανανεώνει ο Ζοεάνο

Εντός των ημερών, ίσως και αύριο, θα συναντηθούν ο Λούκας Φανιέρος με τον Ζοεάνο και τον εκπρόσωπό του, με σκοπό την ανανέωση της συνεργασίας για άλλον ένα χρόνο. Ερχόμενος από τη Σετούμπαλ το καλοκαίρι, ο Βραζιλιάνος υπέγραψε μόνο για έναν χρόνο, όμως με τις τελευταίες εμφανίσεις του (πέντε γκολ στις πρώτες έξι αγωνιστικές και χατ-τρικ στο κύπελλο) έχει τραβήξει τα βλέμματα άλλων ομάδων. Στον Ερμή καταλαβαίνουν πως σύντομα θ' αρχίσουν να φτάνουν προτάσεις στ' αφτιά του παίκτη, από ομάδες που θα θέλουν να τον καπαρώσουν για το καλοκαίρι, οπότε ο μοναδικός τρόπος να τους... κόψουν τον βήχα είναι να τον δέσουν μέχρι τον Μάιο του 2011. Γεννημένος πριν τριάντα χρόνια στη Φορταλέζα, ο Ζοεάνο έχει ήδη το ψηλότερο συμβόλαιο στην ομάδα, ενώ με την ανανέωση αναμένεται να αυξήσει τη διαφορά απ' τον δεύτερο, ξεπερνώντας τις εκατό χιλιάδες ευρώ ως ετήσια αποζημίωση. Πάντως, στην ομάδα της Αραδίππου τονίζουν πως δεν έχουν πρόθεση να κόψουν τα φτερά του ποδοσφαιριστή, παρά μόνο να διαφυλάξουν τα συμφέροντα της ομάδας αλλά και του ιδίου, καθώς η μεταγραφολογία θα έχει αντίκτυπο και στην απόδοσή του.

ΠΑΦΟΣ

Ανοίγει τις πόρτες

Στη συμβολική τιμή των δύο ευρώ έχει ορίσει η διοίκηση της Πάφου την τιμή του εισιτηρίου για τον αυριανό αγώνα με τον Απόλλωνα, στοχεύοντας να φέρει όσο το δυνατόν περισσότερο κόσμο στο γήπεδο, σε μια εργάσιμη μέρα, κατά την οποία ακόμα και οι μεγάλες ομάδες αδυνατούν να μαζέψουν ικανοποιητικό αριθμό φιλάθλων. Οι οργανωμένοι φωνάζουν προκαταβολικά για τον ορισμό του Χάρη Γλυκύ, τον οποίον θεωρούν υπαίτιο για τις ήττες από Δόξα (φέτος) και Ομόνοια (πέρσι), στο Παφιακό. Πάντως η διοίκηση επέλεξε να μην οξύνει τα πνεύματα, πιστώνοντας τον διαιτητή. Πέραν του αντικαταστάτη του τιμωρημένου Κοέλιο, ο Τάσος Κυριάκου ενδέχεται να φέρει ακόμα δυο-τρία νέα πρόσωπα στην ενδεκάδα, αφού από ορισμένους είχε φοβερά παράπονα, μετά το 3-0 στο «Αντώνης Παπαδόπουλος». Αρκετές πιθανότητες να παίξει συγκεντρώνει ο Ρόμικ Χατζιατριάν, ενώ Βασκονσέλος και Τάνιτς έχασαν σχεδόν όλες τις προπονήσεις της βδομάδας, όμως έχουν ελπίδες – ο Πορτογάλος έχει να παίξει πάνω από έναν μήνα, ενώ έχει να ξεκινήσει από το παιχνίδι με τη Δόξα, στις 19 Σεπτεμβρίου.

SAVVIDES PHOTO

Σπάνιο φαινόμενο κατάντησε για την ΑΕΛ το να πανηγυρίζουν οι ποδοσφαιριστές την επίτευξη τέρματος.

«Αχίλλειος πτέρνα» η μεσαία γραμμή

Τα συμπεράσματα για τις αδυναμίες που έδειξε η ομάδα τις πρώτες έξι αγωνιστικές άρχισαν ήδη να φιλτράρονται από την επιτροπή προγραμματισμού της ΑΕΛ, που βρίσκεται συνεχώς σε εγρήγορση εξετάζοντας την ποδοσφαιρική αγορά. Η ομάδα παρουσίασε μέχρι τώρα αρκετά προβλήματα όσον αφορά το δημιουργικό κομμάτι, κάτι που έχει ως αποτέλεσμα την αφλογιστία των επιθετικών.

Τόσο στον αγώνα με την Ανόρθωση, όσο και στα παιγνίδια με Απόλλωνα και ΑΠΟΠ/Κινύρα, η ομάδα δεν φάνηκε απειλητική, μένοντας άσφαιρη και προκαλώντας έντονο προβληματισμό στην τεχνική ηγεσία αλλά και στον κόσμο. Το πρόβλημα εστιάζεται κυρίως στον τρόπο ανάπτυξης της ομάδας, αφού οι επιθετικοί Φρέντι, Γκονζάλες και Σερζάο δεν τροφοδοτούνται προκειμένου να αποτελέσουν κίνδυνο για την αντίπαλη εστία.

Από τη στιγμή που οι επιθετικοί δεν τροφοδοτούνται, στην ΑΕΛ δυσκολεύονται να βρουν τον δρόμο προς τα δίχτυα

«Κωδικός επιτελικός χαφ»

Η κατάσταση φώναζε από πέρσι όσον αφορά την έλλειψη του παίκτη που θα κουβαλήσει την μπάλα ή ακόμη εκείνου που θα τρυπήσει την αντίπαλη άμυνα με μια κάθετη πάσα. Η διοίκηση, μετά από εισήγηση του Νιρ Κλίνγκερ, εμπιστεύτηκε τον Αντρέ Καλντέιρα ως τον παίκτη από τα πόδια του οποίου θα περνάει το παιχνίδι της ΑΕΛ. Ο Βραζιλιάνος – για διάφορους λόγους – δεν κατάφερε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των ιθυνόντων, που όπως όλα δείχνουν θα εξαντλήσουν την «πληγή» κατά τη διάρκεια της μεταγραφικής περιόδου που έρχεται τον Ιανουάριο. Ο παίκτης τον οποίο θα ψάξουν στην ποδοσφαιρική αγορά θα πρέπει να διαθέτει και το χάρισμα του γκολ και κυρίως την ικανότητα να μοιράζει παιγνίδι προκειμένου να «ξεκλειδώσει» τις αντίπαλες άμυνες.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΖΑΒΟΣ

Ο χρόνος δουλεύει υπέρ της Ανόρθωσης

Η «Κυρία» μπαίνει σιγά-σιγά στην αγωνιστική φιλοσοφία του προπονητή Σλάβο Μούσλιν

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Ο Σλάβο Μούσλιν δεν είχε και το πιο εύκολο έργο όταν ανέλαβε την Ανόρθωση. Κάθισε στον πάγκο μίας ομάδας η οποία είχε βιώσει ένα οδυνηρό ευρωπαϊκό αποκλεισμό και είχε να διαχειριστεί ένα ρόστερ το οποίο δεν επέλεξε ο ίδιος. Είχε επίσης να αντιμετωπίσει ένα μεγάλο διάστημα αποχής από επίσημες αγωνιστικές υποχρεώσεις, λόγω του αποκλεισμού από την Πέτροβατς.

Το ξεκίνημα στο πρωτάθλημα δεν ήταν και το ιδανικότερο με την εκτός έδρας λευκή ισοπαλία με αντίπαλο τον Ερμή. Ακολούθησαν τρεις συνεχόμενες νίκες, χωρίς όμως πειστικές εμφανίσεις, και στη συνέχεια η ισοπαλία με την Ομόνοια στο ΓΣΠ όπου ο Μούσλιν και η Ανόρθωση δέχθηκαν κριτική ότι έπαιξαν πολύ αμυντικά.

Σε αυτούς τους πρώτους αγώνες του πρωταθλήματος ήταν φανερό ότι η Ανόρθωση ήταν επηρεασμένη από όλους τους λόγους που αναφέραμε πιο πάνω. Σε τέτοιες περιπτώσεις χρειάζεται χρόνος για να επουλωθούν οι πληγές και αυτό γίνεται μόνο με επιτυχημένα αποτελέσματα τα οποία ανεβάζουν την αυτοπεποίθηση μιας ομάδας.

Ένα άλλο στοιχείο ήταν και οι αργοπορημένες προσθήκες στο ρόστερ της ομάδας, των Οκκά και Μπάκλεϊ, οι οποίοι φυσιολογικά χρειάζονταν χρόνο προετοιμασίας και προσαρμογής. Ο Μούσλιν διέγνωσε και ένα πρόβλημα στη μεσαία γραμμή της ομάδας και προσπάθησε να αποκτήσει άλλο ένα αμυντικό χαφ, κάτι όμως που αναβλήθηκε μέχρι τη μεταγραφική περίοδο του Ιανουαρίου.

Όπως φάνηκε από τους πρώτους αγώνες, προτεραιότητα του Σέρβου προπονητή ήταν να παίρνει τα αποτελέσματα που θα μεγάλωναν την αυτοπεποίθηση της ομάδας του, και αυτή που φέρνει τα αποτελέσματα είναι η σωστή αμυντική λειτουργία. Ο Μούσλιν παρουσίασε στις πρώτες αγωνιστικές μία ομάδα που πρόσεχε πολύ τα νώτα της, έκλεινε χώρους και είχε ως πρώτο της μέλημα το μηδέν παθητικό. Υπήρχε δυσκολία στην επιθετική ανάπτυξη της ομάδας, όμως φαίνεται ότι αυτό δεν προβληματίσε τον Σέρβο, ο οποίος αναμένει την αγωνιστική άνοδο ποδοσφαιριστών οι οποίοι μπορούν να αναλάβουν αυτό τον ρόλο, όπως είναι ο Φερνάντες και ο Οκκάς. Κτίζοντας όμως πάνω στη σωστή αμυντική λειτουργία και έχοντας μία κυνική προσήλωση στο αποτέλεσμα, η Ανόρθωση κατάφερε να βρίσκεται στην κορυφή μετά την 6η αγωνιστική – δεν υπολογίζεται ο χθεσινός αγώνας με τη Δόξα – και σίγουρα η προοπτική της ομάδας παρουσιάζεται πιο ρόδινη.

SAVVIDES PHOTO

Ο Μούσλιν ανέλαβε μια Ανόρθωση με διαλυμένη ψυχολογία και ρόστερ που δεν επέλεξε ο ίδιος, και τη μετέτρεψε σε διεκδικήτρια του τίτλου.

Με κυνική προσήλωση στο αποτέλεσμα, ο Σλάβο Μούσλιν πετυχαίνει μέχρι στιγμής τον σκοπό του, που είναι οι βαθμοί

Η προσήλωση του Μούσλιν στο αποτέλεσμα φάνηκε στον τρόπο που έπαιξε εναντίον της Ομόνοιας αλλά και στις δηλώσεις που έκανε μετά τον αγώνα, όπου ουσιαστικά παραδέχθηκε ότι ο σκοπός αγιάζει τα μέσα. Διασφαλίζοντας ότι η ομάδα έχει την έφεση να παίρνει τα αποτελέσματα που θέλει, ο Μούσλιν ξέρει ότι είναι θέμα χρόνου να έρθουν και οι καλές εμφανίσεις. Η Ανόρθωση έχει στο ρόστερ της ποδοσφαιριστές που μπορούν να κάνουν τη διαφορά και, αν ο αγώνας εναντίον της Πάφου ήταν η αρχή μίας αγωνιστικής ανόδου, αυτό θα φανεί στην πορεία. Το πρώτο δείγμα όμως της φετινής Ανόρθωσης είναι ότι η ομάδα έχει τσαγανό, πλούσιο ρόστερ και έχει μαζέψει τους βαθμούς που θέλει, έχοντας μάλιστα περιθώρια αγωνιστικής βελτίωσης. Με λίγα λόγια, έχει όλα τα φόντα για να διεκδικήσει το φετινό πρωτάθλημα.

Ο Σολάρι (τώρα) θέλει, ο ΑΠΟΕΛ αδιαφορεί, η Ομόνοια περιμένει

Το έχει πάρει απόφαση ο Αργεντινός πως η Αλμέρια του κάνει κακό

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Πεπεισμένος πως η Αλμέρια του καταστρέφει την καριέρα και το βιογραφικό εμφανίζεται ο Εστεμπάν Σολάρι, που έμεινε εκτός αποστολής μέχρι και στον αγώνα με την Έρκουλες, μεσοβδόμαδα, για το Copa del Rey (η ομάδα του αποκλείστηκε). Όπως γράφει η «As», το μήνυμα του Ούγκο Σάντσες στον Αργεντινό είναι ξεκάθαρο: Δεν τον υπολογίζει! Του δείχνει, δηλαδή, πως το καλοκαίρι κακώς έπραξε και δεν γύρισε στον ΑΠΟΕΛ. Όπως παραδέχτηκε ο Γιοβάνοβιτς, τον Αύγουστο είχαν μιλήσει, όμως δεν είχε διάθεση να έρθει. Σύμφωνα με το περιβάλλον του παίκτη, ήθελε να εξαντλήσει τις ελπίδες για καριέρα στην Πριμέρα Ντιβιζιόν, ποντάροντας στον νέο Μεξικανό προπονητή της ομάδας. Κατ' άλλους (πηγές προσκείμενες στον ΑΠΟΕΛ), ζήτησε 800.000 ευρώ. Τους είπε με τρόπο, δηλαδή, ότι δεν ήθελε.

Αν η Ομόνοια έχει προσφέρει λευκή επιταγή δεν διασταυρώνεται, όμως είναι σχεδόν σίγουρο πως ενδιαφέρεται

Σημασία έχει ότι τώρα βλέπει την Κύπρο ως τον ιδανικότερο προορισμό. Τους τελευταίους δώδεκα μήνες έχει παίξει 432 λεπτά σε δέκα αγώνες. Έχει να πατήσει χορτάρι από τις 30 Αυγούστου και προπονείται με τη β' ομάδα. Μ' αυτό το βιογραφικό δεν υπάρχει περίπτωση να τα βρει πουθενά στην Ευρώπη τα λεφτά που μπορεί να πάρει στην Κύπρο. Όμως, από τον ΑΠΟΕΛ δεν τον έχουν πάρει τηλέφωνο, γι' αυτό ο ίδιος, μέσω του εκπροσώπου του, ρίχνει γέφυρες. Ο 29χρονος στράικερ θέλει να επιστρέψει στους πρωταθλητές, έτσι λέει στο περιβάλλον του πως δεν υπάρχει περίπτωση να παίξει στην Ομόνοια. Το αν οι πράσινοι του έχουν προσφέρει λευκή επιταγή, όπως κυκλοφορεί, δεν κατέστη δυνατόν να διασταυρωθεί, όμως είναι σχεδόν σίγουρο πως ενδιαφέρονται. Έχουν πολλούς λόγους να θέλουν να πάρουν ένα ακόμα πρώην αστέρι του «αιώνιου» αντιπάλου, μα τον προτιμούν και επειδή συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά που θέλει για τον επιθετικό του ο Λεμονής.

Μπορούν και για καλύτερο

Ο ΑΠΟΕΛ δεν «καίγεται» για τον Τάνο – ή τουλάχιστον αυτό θέλει να δείξει. Είναι ενήμεροι για το τι «παίζεται» και αυτό διαβάζουμε πίσω από μια δήλωση του Φοίβου Ερωτοκρίτου, που φάνηκε ενήμερος ότι η Αλμέρια θα αποφασίσει τέλος Νοεμβρίου τι θα κάνει με τον Σολάρι – αν θα τον αποδεσμεύσει, χωρίς να πάρει πίσω ούτε σεντ από τα τέσσερα εκατ. ευρώ που δαπάνησε το 2008. Αν και αποφασισμένοι να πληρώσουν κάτι παραπάνω για τον παίκτη που θα λύσει το πρόβλημα στο γκολ, εντούτοις οι πρωταθλητές δεν πρόκειται να του δώσουν τα λεφτά που προσφέρει η Ομόνοια. Ίσως η προσφορά τους να μην πλησιάσει καν το μισό εκατ. ευρώ ετησίως (πόσο μάλλον να του προτείνουν και πολυετές συμβόλαιο). Άλλωστε, με αυτά τα χρήματα και με όπλο το πρεστίζ μιας ομάδας που παίζει στο Τσάμπιονς Λιγκ, μπορούν να βρουν παίκτη πολύ πιο έτοιμο από τον Σολάρι. Ίσως, δηλαδή, η αδιαφορία στο παρόν στάδιο να μην είναι τεχνητή – για να δείξουν πως δεν τον έχουν άμεση ανάγκη και να τον πάρουν πιο φτηνά – αλλά αληθινή και ο παίκτης όντως να μην είναι η πρώτη επιλογή.

Έξω φρενών με τον μάνατζερ

Εμπόδιο σε μια ενδεχόμενη επιστροφή του Σολάρι στον ΑΠΟΕΛ φαίνεται πως αποτελεί και ο Κύπριος εκπρόσωπός του. Στην εταιρεία είναι έξω φρενών μαζί του, χρεώνοντάς του τις διαρροές στις ιστοσελίδες που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, αλλά έγιναν εσκεμμένα, για την εξυπηρέτηση συμφερόντων, σύμφωνα με τον υπεύθυνο επικοινωνίας. Υπονοούν, ουσιαστικά, ότι προσπαθεί να πιέσει καταστάσεις, ώστε είτε να κλείσει τον παίκτη στον ΑΠΟΕΛ είτε να πάρει καλύτερη πρόταση από άλλη ομάδα, χρησιμοποιώντας τον ΑΠΟΕΛ. Το γυαλί έχει ραγίσει και παρότι σ' αυτές τις δουλειές δεν είναι απίθανο να κολλήσει ξανά, μοιάζει δύσκολο οι δυο πλευρές να κάτσουν στο τραπέζι διαπραγματεύσεων, με τόσους χαρακτηρισμούς που ακούστηκαν μπροστά και πίσω από τις κάμερες. Υπάρχει το ενδεχόμενο το deal να κλείσει με άλλον μάνατζερ, αν «το πάρει πάνω του» ο Τάνο, που ήταν πρώτος σκόρερ με τον ΑΠΟΕΛ τη σεζόν 2006-07 με 20 γκολ, στο πρωτάθλημα με τον Ουζουνίδη. Τα πάντα εξαρτώνται απ' το τι θα πει και κυρίως τι (άλλο) θα βρει στην αγορά ο Γιοβάνοβιτς, που το καλοκαίρι ήθελε τον παίκτη. Γιατί μπορεί να είπε πως η πόρτα είναι ανοικτή, αρκεί οι απαιτήσεις να είναι λογικές, όμως θα το σκεφτεί διπλά και τρίδιπλα πριν ποντάρει όλα του τα χρήματα σ' έναν στράικερ που έχει να σκοράρει από τον Ιούνιο του 2008, με εξαίρεση ένα γκολ από πέναλτι, έντεκα μήνες πριν.

Κρατάει αποστάσεις

Πολλοί διατείνονται ότι μιλάνε μαζί του, όμως ακόμα και οι στενοί του φίλοι τον εντοπίζουν μόνο με... αίτηση. Γύρω από τον Εστεμπάν Σολάρι έχει στηθεί ολόκληρο ράδιο αρβύλα, με ορισμένους να έχουν φτάσει σε σημείο να πλαστογραφούν το προφίλ του σε διαδικτυακά φόρουμ, υπογράφοντας με το όνομά του. Άλλοι διαδίδουν πληροφορίες διανθισμένες με λεπτομέρειες, οι οποίες προέρχονται από οποιονδήποτε άλλον εκτός από τον Αργεντινό. Σε όσους του μιλάνε αραιά και που, ο Σολάρι έχει απαγορεύσει να ρωτάνε για ενδεχόμενη μεταγραφή, με τη σύζυγό του να είναι αυτή που μεταφέρει κωδικοποιημένα (με δυο κουβέντες) το στίγμα τους στην Κύπρο. Το ζευγάρι αφιερώνει όλο του τον χρόνο στα δέκα μηνών δίδυμα, αναζητώντας νηφάλια τον επόμενό του σταθμό, αφού πλέον αντιλαμβάνονται πως δεν μπορούν να συνεχίσουν στην Ανδαλουσία.

Ο Γιοβάνοβιτς δεν πρόκειται να εισηγηθεί απροβλημάτιστα την απόκτηση του Εστεμπάν Σολάρι, ξέροντας πως τον τελευταίο ενάμιση χρόνο έχει παίξει συνολικά 432 λεπτά σε μόλις δέκα παιχνίδια.

EPA

Πρώτα αριστερό μπακ, μετά στράικερ

«Πρώτα θα καλύψουμε ένα κενό που έμεινε από το καλοκαίρι», είπε ο Γιοβάνοβιτς, φωτογραφίζοντας τη θέση του αριστερού μπακ, αφού ο μοναδικός διαθέσιμος είναι ο 34χρονος Αλτίν Χατζί. Αυτή είναι η πρώτη προτεραιότητα για τον Γενάρη, ενώ η υπάρχει και δεύτερη, η οποία αφορά τον επιθετικό.

Ο Σερβοέλληνας τεχνικός παρακάλεσε να μην ερωτηθεί, αλλά με τόσους μέσους και περιφερειακούς που έχει στο ρόστερ, μάλλον βαρύ στράικερ θα θέλει να πάρει για το 4-5-1, μιας και οι διαθέσιμες (σήμερα) λύσεις είναι ο Μάρτσιν Ζεβλάκοβ (όταν γίνει καλά) και ο άπειρος Παπαθανασίου. Την Πέμπτη κατέστησε σαφές πως τον χειμώνα θα κινηθεί βάσει προτεραιοτήτων. Πρώτα, δηλαδή, θα ψάξει για αριστερό μπακ και στράικερ, μετά για οτιδήποτε άλλο προκύψει, που μπορεί να είναι από ένα καλό κεντρικό μπακ (ο Κόντης έχει περάσει τα 34) μέχρι ένας πλέι μέικερ για τα χαφ.

Δύο από τις τέσσερεις εκτός έδρας νίκες, τα δύο τελευταία χρόνια, τις πέτυχαν στις καθυστερήσεις οι παίκτες του Φερέιρα.

EPA

Ξέρει να «κλέβει» διπλά

Στην 3η αγωνιστική του περσινού Τσάμπιονς Λιγκ η Πόρτο έχασε 0-1 στο «Ντραγκάο» από την Ντινάμο Κιέβου, στο καπάκι ενός 4-0 στο «Έμιρεϊτς», στη 2η αγωνιστική. Η απάντηση του Ζεσουάλδο Φερέιρα ήρθε στα δυο επόμενα εκτός έδρας παιχνίδια. Οι «δράκοι» κέρδισαν στο Κιέβο και τη Φενέρμπαχτσε στην Πόλη και στο τέλος όχι μόνο προκρίθηκαν, αλλά ήταν και πρώτοι στον όμιλο. Την αμέσως προηγούμενη σεζόν (2007-08) η Πόρτο κέρδισε 0-1 στο «Ινονού» την Μπεσίκτας, ενώ πήρε 1-1 από τη Μαρσέιγ. Πιο πίσω, στην πρώτη χρονιά του Φερέιρα (2006-07), κέρδισαν στο Αμβούργο και στη Μόσχα, την ΤΣΣΚΑ. Ακόμα και η πρόκριση στα προημιτελικά, πέρσι, ήρθε χάρη στα δυο γκολ στο «Βιθέντε Καλντερόν», ενώ η πρόκριση με τη Γιουνάιτεντ χάθηκε στη ρεβάνς (0-1), αφού από το «Ολντ Τράφορντ» η Πόρτο είχε φύγει με 2-2.

Σε τρεις σεζόν ο Φερέιρα έχει πέντε νίκες και μια ισοπαλία εκτός έδρας, απέναντι στον 3ο και τον 4ο του Ομίλου

Η μόνιμη πρωταθλήτρια Πορτογαλίας εφαρμόζει πιστά το 4-3-3 και μακριά από το σπίτι της και σκοράρει σχεδόν πάντα. Στο Κιέβο, πέρσι, κέρδισε με γκολ του Λούτσο Γκονζάλες στο 90΄, ενώ στο «Σουκρού Σαράτσογλου» προηγήθηκε 2-0 στο 29΄, χάρη στον Λισάντρο Λόπες, έχοντας και στα δυο ματς πάνω από 20 τελικές προσπάθειες – κάπου 15 βρήκαν στόχο. Τη Μαρσέιγ, πρόπερσι, την ισοφάρισαν στο 79΄, παίζοντας με τους Κουαρέσμα - Λισάντρο - Ροντρίγκες μπροστά, στο 4-3-3, ενώ την Μπεσίκτας την κέρδισαν στο 93΄. Στο 87΄ με γκολ του Μοράες είχε κριθεί ο αγώνας στο Αμβούργο (1-3) το 2006, ενώ στο 2΄ και στο 61΄ είχαν μπει τα γκολ στη Μόσχα. Δηλαδή η Πόρτο εκτός έδρας σκοράρει περισσότερο στο β΄ ημίχρονο, ενώ δύο από τις τέσσερεις εκτός έδρας νίκες των τελευταίων δύο χρόνων τις πήραν στις καθυστερήσεις. Μάλιστα, ο Φερέιρα δεν αλλάζει το σύστημα, ανεξάρτητα από την εξέλιξη του αγώνα, αντικαθιστώντας απλώς πρόσωπα.

Έρχονται το βράδυ

Γύρω στις 20:00 απόψε αναμένεται στη Λάρνακα το τσάρτερ που μεταφέρει στην Κύπρο την αποστολή της Πόρτο, την οποία δεν θα ακολουθήσει ο Μαριάνο Γκονζάλες, που αποβλήθηκε στο παιχνίδι του «Ντραγκάο». Οι «δράκοι» θα αναχωρήσουν από το «Σα Καρνέιρο» στις 13:00, τοπική ώρα, μετά την πρωινή προπόνηση. Στο παιχνίδι της Παρασκευής με την Μπελενένσες είχαν επιστρέψει στη 18άδα οι Αργεντινοί Μπελούτσι και Τόμας Κόστα, με έναν εκ των δύο να παίρνει θέση βασικού στον αγώνα του ΓΣΠ. Πρόβλημα τραυματισμού αντιμετωπίζει ο Φουτσίλε (βασικός δεξιός μπακ) και είναι άγνωστο αν θα έρθει στην Κύπρο. Την ομάδα θα ακολουθήσουν περίπου 150 οπαδοί, ωστόσο η διοίκηση του ΑΠΟΕΛ δεν ρισκάρει να τους φιλοξενήσει στα επίσημα, έτσι θα πάρουν τον χώρο (πάνω από χίλιες θέσεις) που δικαιούνται στη βόρεια κερκίδα. Το προτιμούν για να έχουν το κεφάλι τους ήσυχο, παρά να πουλήσουν άλλα χίλια εισιτήρια και να τρέμουν μήπως γίνει καμιά στραβή και τους κυνηγήσει η ΟΥΕΦΑ.

ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Αριθμοί που δείχνουν πρόβλημα

Με πέντε προσπάθειες στο τέρμα σε τρία ματς, ο ΑΠΟΕΛ έχει τη χειρότερη επίδοση από τους 32

Δεν είναι μπάσκετ, όπου τα νούμερα βγάζουν νικητή, όμως και στο ποδόσφαιρο, αναλύοντας τα στατιστικά, προκύπτουν καμιά φορά σημαντικά συμπεράσματα ή έστω επιβεβαιώνονται κάποια πράγματα που φαίνονται με γυμνό μάτι. Με μόνο πέντε προσπάθειες πάνω στο τέρμα σε τρία ματς, ο ΑΠΟΕΛ παίρνει τον τίτλο της πιο ακίνδυνης ομάδας από τις «32», έστω κι αν με ένα γκολ στο ενεργητικό της είναι η τρίτη χειρότερη ομάδα σε παραγωγικότητα (μαζί με την Μπεσίκτας), αφού Ατλέτικο και Μακάμπι δεν έχουν σκοράρει ακόμα. Οι γαλαζοκίτρινοι είχαν μόνο μια προσπάθεια στο τέρμα στον αγώνα της πρεμιέρας, ενώ αναγκάσαν τους Τσεχ και Έλτον να επέμβουν, δύο φορές ο καθένας, στα ματς με Τσέλσι και Πόρτο. Μόλις 19 τελικές προσπάθειες είχε ο ΑΠΟΕΛ, επίδοση καλύτερη μόνο από τη Ρούμπιν Καζάν (16), η οποία όμως είχε τις δέκα απ' αυτές πάνω στον στόχο.

Ο Χαραλαμπίδης είναι τέταρτος στη διοργάνωση, με 11 κερδισμένα φάουλ

Παρότι αμύνεται συνεχώς, η ομάδα του Γιοβάνοβιτς υπέπεσε στα λιγότερα φάουλ (40) στον όμιλο, όταν Πόρτο και Ατλέτικο είχαν από 43 και 51 αντίστοιχα, ενώ η Τσέλσι στατιστικό που προδίδει ότι μερικές επιθέσεις (ίσως και ένα από τα γκολ) μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί με ένα «επαγγελματικό» φάουλ. Σ' αυτό συνηγορούν και οι κάρτες, με τους παίκτες του ΑΠΟΕΛ να έχουν δεχτεί έξι, όταν η Έντερ του Μουρίνιο έχει εννιά και μια κόκκινη. Δεν δημιουργούν φάσεις, όμως φτάνουν μέχρι τα αντίπαλα καρέ, μιας και οι γαλαζοκίτρινοι έχουν κερδίσει 17 κόρνερ, μόνο οκτώ λιγότερα από τη Ρεάλ που έχει την καλύτερη επίδοση και 11 πιο πολλά απ' την Ουνιρέα που είναι η χειρότερη. Παίκτες του ΑΠΟΕΛ έχουν βγει 12 φορές οφσάιντ, ενώ με 47,33% έχουν τα χειρότερα ποσοστά σε κατοχή στον όμιλο, όχι όμως και στη διοργάνωση, με τη Σαντάρ Λιέγης να κρατάει το ρεκόρ με 39,33%. Με 11 κερδισμένα φάουλ, ο Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης είναι τέταρτος στην κατηγορία παικτών με τα πιο πολλά κερδισμένα φάουλ, μπροστά από τον Πάτο της Μίλαν που πήρε δέκα και πίσω από τους Χουλκ και Βιάνα που έχουν 13 και 12 αντίστοιχα.

Η προσπάθεια του Πουρσαϊτίδη, την οποία απέκρουσε ο Τσεχ στον αγώνα με την Τσέλσι, μάλλον ήταν η πιο επικίνδυνη από τις πέντε που βρήκαν στόχο στα πρώτα τρία παιχνίδια.

SAVVIDES PHOTO

Με ρίσκο στην επίθεση την Τρίτη

Ερωτώμενος τι θα άλλαζε αν έπαιζε ξανά το παιχνίδι στο «Ντραγκάο», ο Γιοβάνοβιτς είπε ότι θα έψαχνε τρόπο να κάνει την ομάδα του πιο επιθετική. Δεύτερη ευκαιρία για βαθμό στη «φωλιά του δράκου» δεν έχει, όμως μπορεί ακόμα να κερδίσει κάτι από την Πόρτο. Πάρα τις απουσίες βασικών παικτών, στους τομείς της δημιουργίας και της εκτέλεσης, την Τρίτη περιμένουμε τον ΑΠΟΕΛ με καλύτερο επιθετικό πλάνο, σε σύγκριση με αυτό του Οπόρτο, καθώς και με λιγότερα λάθη. Πολλές επιλογές δεν υπάρχουν. Οι όμως πρωταθλητές θα ρισκάρουν περισσότερο, αφού, για να συνεχίσουν στο Γιουρόπα Λιγκ, χρειάζονται βαθμούς και όχι εντυπώσεις. Ο Νούνο Μοράις ξεκουράστηκε με τον Άρη, καθώς κόντευε να «καεί» από τα συνεχόμενα παιχνίδια, ενώ ο Μαρίνος Σατσιάς είναι στο όριο και αν φάει κάρτα, χάνει τον αγώνα με την Ατλέτικο, στις 25 Νοεμβρίου. Στο όριο είναι και ο Παύλο Ασουνσάο των «ροχιμπλάνκος», που με νέο προπονητή τον Κίκε Φλόρες φιλοξενούν την Τσέλσι. Οι δυο τους δεν έχουν ανοικτούς λογαριασμούς στον όμιλο και στις μεταγραφές, αφού στη Μαδρίτη δεν θέλουν ν' ακούνε για ενδεχόμενη μεταγραφή του Αγουέρο στους «μπλε».

ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

EPA

as

Η ξεφτίλα του αιώνα

Η ήττα της Ρεάλ Μαδρίτης από τη μικρή Αλκορκόν με 4-0 στο Κύπελλο δεν είναι τίποτε λιγότερο από την ξεφτίλα του αιώνα για την ομάδα με τα άσπρα. Ο Πελεγκρίνι και η ομάδα του φαίνεται δεν ξόδεψαν ούτε ένα λεπτό για να αναλύσουν πώς αγωνίζεται η Αλκορκόν, που δεν αλλάζει και πολύ από παιχνίδι σε παιχνίδι. Παίκτες και προπονητής της Ρεάλ δεν ήξεραν ούτε πού πατούσαν ούτε πού βρίσκονταν, ειδικά στο πρώτο ημίχρονο. Η ομάδα της Μαδρίτης έκανε όλα τα λάθη μαζεμένα: Διαλυμένη άμυνα, παράλυτο κέντρο και μπλοκαρισμένοι επιθετικοί (αλήθεια, τι τρέχει με τον Μπενζεμά;). Στον πάγκο ο Πελεγκρίνι έδειχνε μια ανικανότητα ανησυχητική, επικίνδυνη και απελπιστική. Στην εξέδρα των επισήμων ο Φλορεντίνο και ο Βαλντάνο διερωτούνταν «τι κάναμε λάθος σε αυτό το σχέδιο των 250 εκατ. ευρώ;».

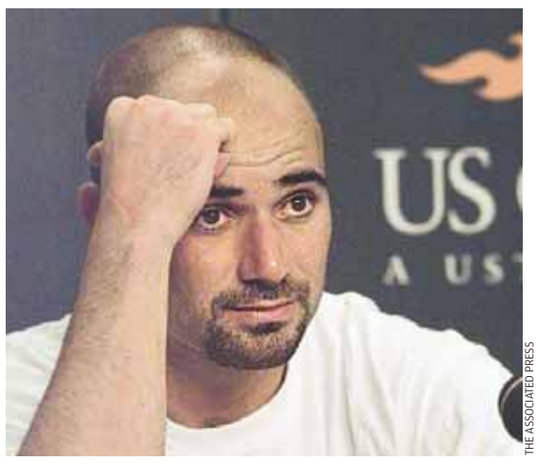

THE ASSOCIATED PRESS

BBC

Το ψέμα του Αγκάσι

Ο βετεράνος τενίστας Αντρέ Αγκάσι παραδέχτηκε στη νέα του αυτοβιογραφία ότι είπε ψέματα στις αρχές του αθλήματος ώστε να αποφύγει την τιμωρία για χρήση κρυσταλλικής μεθαμφεταμίνης. Ο οκτώ φορές νικητής σε τουρνουά του Γκραν Σλαμ έγραψε ότι ήθελε να μοιραστεί τις «κακές μου αποφάσεις που σε ορισμένες περιπτώσεις κόντεψαν να με οδηγήσουν στην καταστροφή». Ο Αμερικανός τενίστας, που αποσύρθηκε το 2006, παραδέχθηκε ότι έκανε χρήση του φαρμάκου το 1997 όταν και είπε ότι έγινε κατά λάθος, πράγμα που ο Σύνδεσμος Επαγγελματιών Τενιστών (ATP) αποδέχθηκε τότε. Τώρα η Παγκόσμια Υπηρεσία κατά του Ντόπινγκ (WADA) ζήτησε από τον ATP να «ρίξει φως στην υπόθεση», ενώ η Διεθνής Ομοσπονδία Τένις δήλωσε «έκπληκτη και απογοητευμένη» από τις δηλώσεις του Αγκάσι.

REUTERS

France-Soir

Ανρί, η μεγάλη ανησυχία

Από την αρχή της περιόδου, ο Τιερί Ανρί δεν έχει παίξει παρά μόνο για 525 από τα συνολικά 1.290 λεπτά που έχει παίξει η Μπαρτσελόνα στη φετινή σεζόν, δηλαδή περίπου το 40 τοις εκατό. Μονίμως τραυματισμένος, ο διεθνής Γάλλος επιθετικός έχει να παίξει με τους «μπλαουγκράνα» από τις 26 Σεπτεμβρίου, έστω κι αν συμμετείχε με την εθνική Γαλλίας στους αγώνες κόντρα στα Νησιά Φαρόε και την Αυστρία. Ηταν στο τελευταίο αυτό παιχνίδι, στις 14 Οκτωβρίου στο Σταντ ντε Φρανς, όπου ο Ανρί υπέστη τραυματισμό στον δεξιό μηρό, σύμφωνα με τον καταλανικό σύλλογο, που εμπόδισε τον Τιτί να αγωνιστεί κόντρα στη Βαλένθια, τη Ρούμπιν Καζάν, τη Σαραγόσα και τη Λεόν. Θα είναι σε θέση να επανέλθει στη δράση στην Παμπλόνα κόντρα στην Οσασούνα το Σάββατο; Τίποτε δεν είναι σίγουρο...

Corriere dello Sport

Απαγορεύεται το πτύειν

Η βρετανική Υπηρεσία Προστασίας Υγείας απαγόρευσε στους ποδοσφαιριστές της Πρέμιερ Λιγκ να φτύνουν στο γήπεδο λόγω του κινδύνου μετάδοσης της γρίπης των χοίρων. Σύμφωνα με τους ειδικούς ο ιός H1N1 μεταδίδεται με μεγαλύτερη ευκολία μέσω του σάλιου, γι' αυτό και για την τρέχουσα τουλάχιστον περίοδο δεν θα επιτρέπεται στους ποδοσφαιριστές τέτοια πράξη. «Το πτύειν είναι πάντα κακόγουστο. Δεν είναι πράξη υγιεινής, ιδιαιτέρως εάν συμβαίνει πλησίον άλλων ατόμων. Οι ποδοσφαιριστές, όπως όλοι μας δεν θα έπτυαν στο σπίτι τους, άρα δεν θα πρέπει να το κάνουν πλέον ούτε στον αγωνιστικό χώρο», αναφέρει η οδηγία της υπηρεσίας.

Οι άμεσες προτεραιότητες Κοζώνη

Τι αναμένεται να κάνει ο Ελληνοαμερικανός με τα μεγάλα προβλήματα της ΑΕΚ εφόσον αναλάβει

Του **ΔΗΜ. ΛΟΥΚΑΚΗ**

Το πρόβλημα ρευστότητας που υπάρχει αυτή τη στιγμή στην ΠΑΕ ΑΕΚ εμφανίζει τον υποψήφιο επενδυτή Χαράλαμπο Κοζώνη ως τη μόνη λύση. Το αν θα συνεχιστεί η στερεότυπη φράση «... λύση, μέχρι την επόμενη» θα φανεί σε σύντομο χρονικό διάστημα, όταν θα έχουν τελειώσει οι διαπραγματεύσεις στις ΗΠΑ και ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων της εταιρείας. Η υπόθεση Κοζώνη εμφανίζεται πιο σοβαρή από τις υπόλοιπες που έχουν δει το φως της δημοσιότητας. Από την πρώτη ανακοίνωση της ΠΑΕ, την περασμένη Δευτέρα, στην οποία γινόταν αναφορά σε όνομα υποψήφιου επενδυτή, είχαν προηγηθεί άλλες τέσσερις ανακοινώσεις και τρεις συνεντεύξεις Τύπου. Ο Ελληνοαμερικανός επιχειρηματίας αναμένεται να μπει στην ΑΕΚ μέσω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου που θα φθάνει τα 22 εκατ. ευρώ. Με το ποσό αυτό θα αποκτήσει όλες τις μετοχές και θα είναι το απόλυτο αφεντικό της εταιρείας. Τα χρήματα που θα δώσει αναμένεται να διατεθούν άμεσα για να καλυφθούν οι ανάγκες της ομάδας. Οι μέτοχοι δεν πρόκειται να πάρουν ούτε ευρώ! Ο πρώτος διακανονισμός (ορισμένοι κάνουν λόγο και για μετρητά) θα γίνει με τη Morgan Stanley, ώστε ν' αποπληρωθεί το ομολογιακό δάνειο των περίπου 6 εκατ. ευρώ. Κι αυτό γιατί η τράπεζα κρατά ενέχυρο τις μετοχές και αν δεν «ελευθερωθούν», δεν θα μπορεί να πάρει στην κατοχή του το πλειοψηφικό πακέτο. Στη συνέχεια, θα καταβάλει 4 εκατ. ευρώ στην εφορία, 1 εκατ. στην Ερασιτεχνική και περίπου 3 εκατ., που είναι οι άμεσες υποχρεώσεις της εταιρείας, προς τρίτους. Αμεση προτεραιότητα για τον κ. Κοζώνη αποτελεί το θέμα του γηπέδου, αφού θεωρεί ότι η κατασκευή του θα αλλάξει τη δυναμική του συλλόγου. Επίσης, θα υπάρξει συνεργασία με το τεχνικό επιτελείο για το θέμα της ενίσχυσης της ομάδας. Υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να γίνουν 2-3 μεταγραφές την περίοδο Ιανουαρίου.

ACTION IMAGES

Το δάνειο από τη Morgan Stanley, οι οφειλές προς την εφορία και την Ερασιτεχνική ΑΕΚ, καθώς επίσης το γηπεδικό είναι τα μεγαλύτερα «αγκάθια».

Χρονικό επενδυτών

Η ιστορία της εισόδου επενδυτών στην ΠΑΕ έχει αρχίσει από την εποχή που η ομάδα ήταν στο Ζέεφελντ, με τη συνέντευξη Τύπου των κ. Θανόπουλου, Αθηνή. Ακολούθησε η γενικόλογη αναφορά στην κοινή συνέντευξη Τύπου των κ. Νοτιά, Θανόπουλου, στις 2 Ιουνίου, όπου είχαν αναφερθεί στην ανάγκη εξεύρεσης «συμπαίκτη - συγχρηματοδότη». Στις 20 Ιουλίου διέρρευσαν πληροφορίες για άμεση ιδιοκτησιακή αλλαγή στην ΠΑΕ, αρχικά με την είσοδο Ελληνοαμερικανού επιχειρηματία, φίλου του Νίκου Νοτιά, και στη συνέχεια με τις αναφορές σε Κύπριο επιχειρηματία, με έδρα τη Ζυρίχη, αλλά και ορισμένων ισχυρών οικονομικών παραγόντων της Μεγαλονήσου.

Στις 26 Ιουλίου, στο Ζέεφελντ, ο κ. Θανόπουλος αναφέρθηκε σε ομάδα επιχειρηματιών (τους είχε αποκαλέσει οντότητα) που προσέγγισε και έκανε τους απαραίτητους ελέγχους για να διαπιστώσει την κατάσταση στην ΠΑΕ, ώστε να βάλει 8,5 με 9 εκατ. ευρώ για να ολοκληρωθεί η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 15 εκατομμύρια ευρώ. Στις 9 Σεπτεμβρίου, σε συνέντευξη Τύπου, ο Νίκος Θανόπουλος είχε αναφερθεί εκτενώς στο θέμα των Κύπριων επενδυτών. Ανέφερε το όνομα του Χρήστου Αναστασίου, με τον οποίο έγιναν πολλές συναντήσεις σε Αθήνα, Κύπρο, Ζυρίχη και σε δύο ομάδες επιχειρηματιών. Η μια ήταν υπό τον κύριο Αθηνή και η άλλη υπό τον κύριο Ηλία Ηλία, έναν επιχειρηματία από τη Μεγάλη Βρετανία.

Ποιος είναι

Ο Χαράλαμπος Κοζώνης είναι πασίγνωστος στο Σικάγο και γενικότερα στην Πολιτεία του Ιλινόι, ενώ συγκαταλέγεται στους ισχυρότερους Ελληνοαμερικανούς επιχειρηματίες. Εχει συστήσει με τον αδελφό του Δημήτριο την εταιρεία Mega Group (ιδρύθηκε το 1981), η οποία δραστηριοποιείται στον χώρο των ακινήτων και ειδικεύεται στην κατασκευή, ανάπτυξη, διαχείριση ακινήτων και μεσιτικά. Εχει ως βάση της το Σικάγο, στο οποίο έχει στην κατοχή της μια τεράστια έκταση στην περιοχή «O'Hare Lakes» (την αγόρασε το 2003 έναντι 45 εκατ. δολάριων), αλλά έχει απλωθεί και σε άλλες Πολιτείες. Ο Χαράλαμπος Κοζώνης σχεδιάζει την επιστροφή του στην Ελλάδα. Ηδη στην εταιρεία του στην Αμερική έχει δώσει ενεργό ρόλο στον γιο του Ρόμπερτ και πλέον ο ίδιος επιθυμεί να γυρίσει στην πατρίδα.

Η Ελλάδα ξεμένει από επιθετικούς

Η Εθνική στηρίζεται στους ξενιτεμένους ενώ οι ομάδες προτιμούν τους ξένους

Του **ΝΙΚΟΥ ΓΑΒΑΛΑ**

Λένε πολλοί πως η καλύτερη άμυνα είναι η επίθεση. Μόνο που για να εφαρμόσεις επιθετική στρατηγική, πρέπει να διαθέτεις και τα κατάλληλα υλικά: επιθετικούς υψηλού επιπέδου... Στην παρούσα φάση, η εθνική ομάδα στηρίζεται σε ξενιτεμένους φορ, δηλαδή τον Φάνη Γκέκα της Λεβερκούζεν, τον Γιάννη Αμανατίδη της Αϊντραχτ Φρανκφούρτης, τον Γιώργο Σαμαρά της Σέλτικ και τον Αγγελο Χαριστέα της Νυρεμβέργης. Στην παρέα τους ήταν και ο Νίκος Λυμπερόπουλος, αλλά ο παίκτης της Αϊντραχτ Φρανκφούρτης ξεκαθάρισε πως δεν πρόκειται να φορέσει ξανά τη φανέλα με το εθνόσημο, λόγω... Ρεχάγκελ. Ο μοναδικός επιθετικός της Σούπερ Λίγκας με σταθερή παρουσία στην Εθνική μας είναι ο Δημήτρης Σαλπιγγίδης του Παναθηναϊκού. Οταν, δε, υπάρχει αδιέξοδο και απουσία εναλλακτικών λύσεων καλείται ο παροπλισμένος απ' τους «πράσινους» Βαγγέλης Μάντζιος. Και το ερώτημα προκύπτει εύκολα: ποια θα είναι η επόμενη ημέρα για τη γραμμή κρούσης του ελληνικού ποδοσφαίρου; Δύσκολα μπορεί να βρει κάποιος τη διάδοχη κατάσταση, όταν στη συντριπτική τους πλειονότητα οι ομάδες της Σούπερ Λίγκας στηρίζονται σε ξένους –και ενίοτε αμφιβόλου αξίας– επιθετικούς. Μην ξεχνάτε πως πέρυσι στην πρώτη θέση του πίνακα των σκόρερ τερμάτισαν δύο Αργεντινοί, ο Λουτσιάνο Γκαλέτι και ο Ισμαέλ Μπλάνκο, ενώ φέτος την κούρσα των επιθετικών οδηγεί ο Ντανιέλ Τσέζαρεκ του Αστέρα Τρίπολης (και μάλιστα βρίσκεται πίσω από τον Κατσουράνη). Μοναδική εξαίρεση αποτελεί ο Ολυμπιακός, ο οποίος λόγω κακού προγραμματισμού το καλοκαίρι και προβλημάτων τραυματισμών που αντιμετωπίζουν οι δύο εκ των τριών του φορ (Ντιόγκο και Ντάρμπισιρ) στηρίζει το οικοδόμημά του πάνω σε ένα Ελληνόπουλο που έμαθε το ποδόσφαιρο στη Γερμανία και ήρθε στη χώρα μας πριν από λίγα χρόνια, τον Κώστα Μήτρογλου.

Ο νεαρός επιθετικός των «ερυθρόλευκων» έχει αρπάξει απ' τα... μαλλιά την ευκαιρία που του δόθηκε και με εξαιρετικές εμφανίσεις δείχνει πως μπορεί να αποτελέσει μια αξιόπιστη λύση επί σειρά ετών για την ομάδα του Πειραιά. Στην παρούσα φάση, είναι η πρώτη επιλογή για την Εθνική Ελπίδων και θεωρείται πως είναι καθαρά θέμα χρόνου να περάσει το κατώφλι της Εθνικής Ανδρών και να αποτελέσει μόνιμο στέλεχός της.

Από κει και έπειτα, υπάρχουν άλλοι τρεις νεαροί φορ –οι δύο είναι επίσης στελέχη της Εθνικής Ελπίδων– οι οποίοι ωστόσο δεν αποτελούν βασικές επιλογές στις ομάδες τους. Πρόκειται για τον Αντώνη Πετρόπουλο του Παναθηναϊκού, τον Βασίλη Κουτσιανικούλη και τον Θανάση Πατσάτζογλου του ΠΑΟΚ, οι οποίοι αποτελούν λύση ανάγκης των Τζιμπρίλ Σισέ και Ζλάταν Μουσλίμοβιτς. Και οι τρεις είναι επιθετικοί στους οποίους, αργά ή γρήγορα, θα πρέπει να στηριχθεί ο διάδοχος του στο Ρεχάγκελ, καθώς ο Γερμανός θα αποχωρήσει είτε μετά τα μπαράζ (εφ' όσον αποκλειστούμε απ' την Ουκρανία) είτε μετά το Παγκόσμιο Κύπελλο της Νοτίου Αφρικής, αν καταφέρουμε και εξασφαλίσουμε την πρόκριση.

Βεβαίως, το σημαντικότερο όλων είναι οι νεαροί επιθετικοί να έχουν γίνει βασικοί στις ομάδες τους όταν καθιερωθούν στην Εθνική. Αν και με την πολιτική των ελληνικών συλλόγων, ένα τέτοιο ενδεχόμενο δεν συγκεντρώνει πολλές πιθανότητες.

Ενδεχομένως, να πρέπει να αναζητηθούν... λαχεία στη Β΄ Εθνική. Εκεί έπαιζαν έως πέρυσι τέσσερις επιθετικοί, αφήνοντας πολύ καλή εικόνα, οι οποίοι τώρα προβιβάστηκαν στη Σούπερ Λίγκα. Είναι ο Γιώργος Σαϊτιώτης του ΠΑΣ Γιάννινα, ο Νίκος Σουλτανίδης και ο Ηλίας Ιωάννου της Καβάλας, καθώς και ο Ηλίας Κάμπας του Ατρόμητου.

Ο Ισμαέλ Μπλάνκο της ΑΕΚ έχει αρχίσει το πρωτάθλημα με τον χειρότερο τρόπο, αν σκεφτούμε ότι πέρυσι ήταν πρώτος σκόρερ της Σούπερ Λίγκας. Κι όμως, η Ενωση όπως και άλλες ομάδες επιμένουν... εισαγόμενα.

Κι άλλες λύσεις

Πλην των «λεγεωνάριων» που καλούνται μονίμως απ' τον Οτο Ρεχάγκελ, υπάρχουν και άλλοι Ελληνες επιθετικοί, οι οποίοι αγωνίζονται στο εξωτερικό και θα μπορούσαν να προσφέρουν λύσεις στην εθνική ομάδα. Ενα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί ο Δημήτρης Παπαδόπουλος, ο οποίος ήταν στέλεχος της εθνικής ομάδας που ανέβηκε στην κορυφή της Ευρώπης το 2004 και τώρα ανήκει στην Ντιναμό Ζάγκρεμπ. Στη Στεάουα Βουκουρεστίου παίζει ο Παντελής Καπετάνος, ενώ στο κυπριακό πρωτάθλημα με την Ανόρθωση βγάζει το ψωμί του ο Νίκος Φρούσσος. Μάλιστα, πέρυσι είχε εξαιρετική απόδοση στο Τσάμπιονς Λιγκ.

ΣΤΗ ΣΕΝΤΡΑ / *Του* ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΥ

Οι νομοθέτες του μπάχαλου

Ο Ολυμπιακός, με την απόφασή του να μην καταθέσει ένσταση για την εγκυρότητα του αγώνα του με τον Πανσερραϊκό, έσωσε το κύρος της διοργάνωσης που λέγεται Κύπελλο Ελλάδος. Ο Πανσερραϊκός όντως χρησιμοποίησε για δύο λεπτά έξι ξένους παίκτες. Με βάση τον κανονισμό, μια ομάδα της Β΄ και της Γ΄ Εθνικής δεν μπορεί να χρησιμοποιεί περισσότερους από πέντε. Το παράπτωμα είναι βεβαιωμένο και η ποινή του αποκλεισμού θα επιβαλλόταν. Ομως, δικαιοσύνη δεν σημαίνει επιβολή ποινής που βασίζεται σε έναν ηλίθιο κανονισμό και ο συγκεκριμένος κανονισμός είναι τέτοιος.

Αυτή η ιστορία είναι μια ακόμα περίπτωση ελληνικής τσαπατσουλιάς. **Γιατί** προέκυψε αυτό το μπάχαλο; Γιατί προφανώς κάποιος, συντάσσοντας την προκήρυξη της διοργάνωσης του Κυπέλλου, έκανε αντιγραφή (ή ίσως και copy paste!) των περσινών διατάξεων, που ανέφεραν ότι και στο Κύπελλο ισχύουν οι κανονιστικές διατάξεις των πρωταθλημάτων των κατηγοριών στις οποίες οι ομάδες παίρνουν μέρος. Αυτός που έγραψε (ή απλά κόπιαρε την προκήρυξη) προφανώς ξέχασε ότι από φέτος στα πρωταθλήματα της Β΄ και της Γ΄ Εθνικής ισχύουν περιορισμοί που αφορούν τους ξένους παίκτες – περιορισμοί που δεν είναι δυνατόν

Η ΕΠΟ, που προΐσταται του κυπέλλου, δεν έχει καμία δυνατότητα να κινηθεί αυτεπάγγελτα όταν προκύπτουν τέτοιου τύπου παραβάσεις

να υπάρχουν στους αγώνες του Κυπέλλου γιατί δημιουργούν βάσεις άνισου ανταγωνισμού.

Το δεύτερο που αποκάλυψε αυτή η ιστορία είναι ότι η ΕΠΟ, που προΐσταται του Κυπέλλου, δεν έχει καμία δυνατότητα να κινηθεί αυτεπάγγελτα όταν προκύπτουν τέτοιου τύπου παραβάσεις χωρίς να υπάρχει καταγγελία. Κι αυτό είναι από ό, τι φαίνεται μια καθαρά ελληνική εφεύρεση! Η UEFA, όταν προκύπτουν τέτοιου τύπου παρατυπίες, δεν περιμένει καταγγελίες: δρα αυτεπάγγελτα και τιμωρεί.

Η ΕΠΟ για χρόνια πετάει εύσχημα το μπαλάκι στις ομάδες, ώστε να παρεμβαίνει στη συνέχεια ρυθμιστικά ή «ντραβαριτζίδικα», για να χρησιμοποιήσω μια λέξη πολύ αγαπητή στο θερμοκήπιο του ελληνικού ποδοσφαίρου. Η ΕΠΟ για χρόνια, αντί να εποπτεύει, προτιμάει να κάνει εξυπηρετήσεις, να παζαρεύει ποινές, να σώζει ή να καταδικάζει, αφού ωστόσο άλλος χρεωνόταν το βάρος της καταγγελίας του όποιου κανονιστικού παραπτώματος.

Ο Ολυμπιακός έκανε πολύ καλά που δεν έκανε ένσταση: τα ματς πρέπει να κερδίζονται και να χάνονται στα γήπεδα. Ο κ. Σοφοκλής Πιλάβιος, ωστόσο, πρέπει να ζητήσει κάποιες παραιτήσεις και να κάνει κάποιες τροποποιήσεις στους κανονισμούς. Οι νομοθέτες του μπάχαλου πρέπει να πάνε στα σπίτια τους. Και η ΕΠΟ να γίνει επιτέλους φορέας με κύρια ευθύνη την προστασία του αθλήματος.

Η Formula 1™ θέλει το φινάλε της!

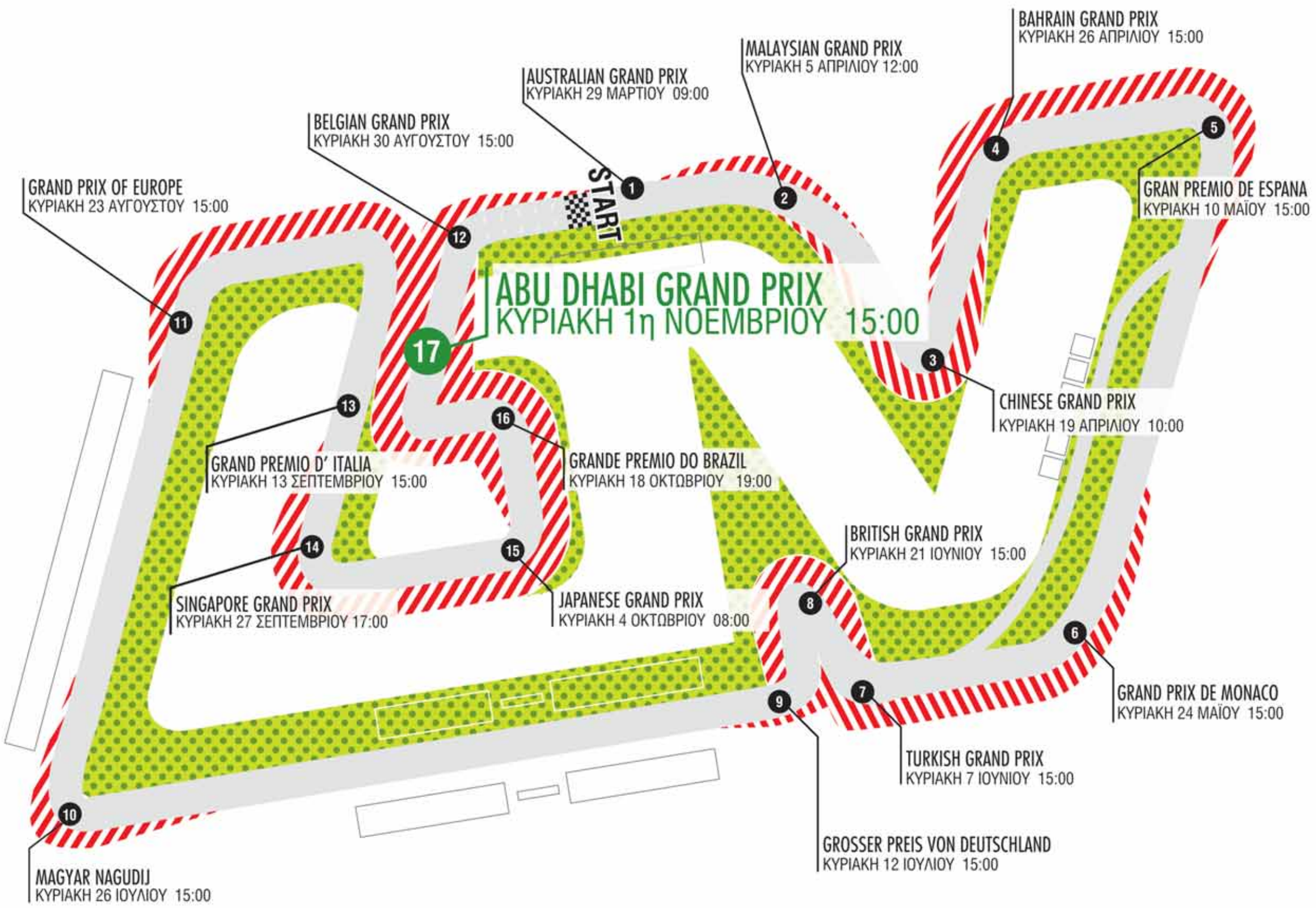

Η Formula 1™ θέλει το φινάλε της. Θέλει LTV!

Η αυλαία της φετινής Formula 1™ ζωντανά μόνο στην LTV!

Το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα της **Formula 1™** ολοκληρώνεται αυτό το Σαββατοκύριακο με τη διεξαγωγή του **Grand Prix του Abu Dhabi**.

Γιατί η Formula 1™ τρέχει αποκλειστικά με LTV!

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΑ 11:00 LIVE LTVSPORTS1
ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΑ 15:00 LIVE LTVSPORTS1

ΣΑΒΒΑΤΟ 31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΑ 12:00 LIVE LTVSPORTS1
F1 ΕΚΠΟΜΠΗ 14:00 LTV
ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΑ 15:00 LIVE LTV

ΚΥΡΙΑΚΗ 01 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
F1 ΕΚΠΟΜΠΗ 14:00 LTV
ΑΓΩΝΑΣ 15:00 LIVE LTV

«Αν μπούμε στο Τσάμπιονς Λιγκ...»

Παρά τις μειωμένες οικονομικά δυνατότητες, στην καλαθοσφαιρική Ομόνοια γίνεται σκληρή δουλειά για εξεύρεση χορηγών και διατήρηση του τμήματος στη ζωή, με την εξάρτηση όμως από το ποδόσφαιρο να είναι έντονη

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Στην ποδοσφαιρική Ομόνοια, η ομάδα αξίζει εκατομμύρια ευρώ και είναι χιλιάδες οι θεατές που την ακολουθούν σε όλα τα γήπεδα της Κύπρου. Στην καλαθοσφαιρική Ομόνοια βλέπουμε την πλήρη αντίθεση. Παρά το γεγονός πως όλα τα τμήματα του «τριφυλλιού» υπάγονται στο ίδιο Διοικητικό Συμβούλιο, με τον Μιλτιάδη Νεοφύτου πρόεδρο, εντούτοις τα πράγματα είναι παντελώς διαφορετικά στα μικρότερα αθλήματα απ' ό,τι στο ποδόσφαιρο.

Με τις ομάδες φούτσαλ και βόλεϊ να πρωταγωνιστούν, η καλαθοσφαιρική Ομόνοια φαντάζει ως ο φτωχός συγγενής του σωματείου, παρά κάποιες καλές σεζόν τα τελευταία χρόνια και δύο διαδοχικές παρουσίες στα ημιτελικά των πλέι-οφ. Η ομάδα δεν έχει να επιδείξει τίτλο, ενώ ο κόσμος που τη στηρίζει είναι ελάχιστος σε σύγκριση με το ποδόσφαιρο και τη μάζα των φιλάθλων που δηλώνουν «Ομονοιάτες». Παρόλα αυτά, γίνεται μια σκληρή προσπάθεια από τους ανθρώπους που τρέχουν το τμήμα, οι οποίοι φιλοδοξούν να φέρουν την μπασκετική Ομόνοια σε ένα ψηλό επίπεδο στο άμεσο μέλλον. «Το μπάτζετ μας είναι ίσως το χαμηλότερο στην κατηγορία και κυμαίνεται γύρω στις 100 χιλιάδες ευρώ», λέει στην «Κ» ο Πέτρος Σουππουρής, μέλος του Δ.Σ. της Ομόνοιας και επικεφαλής του καλαθοσφαιρικού τμήματος, και συνεχίζει: «Τα τελευταία χρόνια δαπανούσαμε πάνω από μισό εκατ. ευρώ για τα τμήματα εκτός ποδοσφαίρου και στη φετινή χρονιά θέλαμε να περιορίσουμε τα έξοδα, διατηρώντας όμως τα τμήματα, χωρίς να επιβαρύνουμε τον προϋπολογισμό του ποδοσφαίρου».

«Είδαμε το βίντεο του ματς με τον ΑΠΟΕΛ και στεναχωρηθήκαμε, μπορούσαμε να τους κερδίσουμε»

Η Ομόνοια αποτελεί, κατά τα φαινόμενα, μαζί με την ΕΝΑΔ μία από τις πιο αδύναμες ομάδες της α΄ κατηγορίας. Μάλιστα, το καλοκαίρι οι πράσινοι πέρασαν ταραχώδεις στιγμές, μέχρι να στηθεί το φετινό ρόστερ. Ο προπονητής Ρένος Πιττάλης αποχώρησε, αφού δεν συμφώνησε με τη γραμμή που θα ακολουθούσε η ομάδα, με τον εξελίξιμο τεχνικό Κυριάκο Αδάμου να αναλαμβάνει στη συνέχεια τα ηνία. Η αρχική πρόθεση ήταν να μην αποκτηθούν ξένοι καλαθοσφαιριστές, όμως τελικά το «τριφύλλι» ενέγραψε επτά μη Κύπριους στην Ομοσπονδία.

Περίπου το μισό μπάτζετ ξοδεύεται στους ξένους. Κάπου 50 χιλιάδες ευρώ φεύγουν για μισθούς, διαμονή και μεταφορές των ξένων, όπως μας φανερώνει ο Πέτρος Σουππουρής. Τα υπόλοιπα λεφτά του προϋπολογισμού πάνε σε διαιτησίες – «σε κάθε παιχνίδι ξοδεύουμε 1200 ευρώ για διαιτησία και γραμματεία» –, στις ακαδημίες – «απασχολούμε 60 παιδιά και τους προπονητές τους» – αλλά και σε άλλα μικροέξοδα που αφορούν την ομάδα.

Όσον αφορά τα έσοδα, αυτά είναι λίγα και αναγκάζουν τους διοικούντες το καλαθοσφαιρικό τμήμα να βγαίνουν στο ψάξιμο για πολύτιμες χορηγίες. «Παίρνουμε ένα μικρό ποσοστό, περίπου 2%, από τα έσοδα των εισιτηρίων διαρκείας του ποδοσφαίρου, με τους φιλάθλους να δικαιούνται να παρακολουθούν με την κάρτα τους όλα τα τμήματα της Ομόνοιας», λέει στην «Κ» ο κ. Σουππουρής, που συνεχίζει: «Όλες οι χορηγίες πάνε στο ποδόσφαιρο και έτσι είναι δύσκολο να βρούμε και για το μπάσκετ. Μακάρι να διακριθεί το ποδοσφαιρικό τμήμα, αφού έτσι θα ενισχυθούν και τα υπόλοιπα τμήματα. Αν μπει του χρόνου η Ομόνοια στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ, τότε θα πάρουμε το πρωτάθλημα στο μπάσκετ», ολοκληρώνει μεταξύ σοβαρού και αστείου ο διοικητικός ηγέτης του καλαθοσφαιρικού τμήματος.

SAVVIDES PHOTO

Το χαμηλότερο μπάτζετ στην κατηγορία είχε να διαχειριστεί ο προπονητής Κυριάκος Αδάμου.

Το γηπεδικό είναι ένα άλλο θέμα που απασχολεί την Ομόνοια. Οι προπονήσεις του καλαθοσφαιρικού τμήματος διεξάγονται στην έδρα της ομάδας, το «Ελευθερία», αλλά και στο διπλανό πολυπροπονητήριο. Αν και το «τριφύλλι» ξεκίνησε την περσινή σεζόν στο Λευκόθεο, εντούτοις προτιμήθηκε τελικά το καινούργιο κλειστό της πρωτεύουσας, αφού, πέρα από τις ανέσεις που προσφέρει, φιλοξενεί όλα τα τμήματα της Ομόνοιας (μπάσκετ, βόλεϊ, φούτσαλ), προσφέροντας έτσι μια πολύτιμη (σε ό,τι αφορά χορηγίες και φιλάθλους) συσπείρωση.

«Στήσαμε καλή ομάδα»

«Είδαμε το βίντεο του αγώνα με τον ΑΠΟΕΛ την επομένη και οι καλαθοσφαιριστές – στεναχωρημένοι στα αποδυτήρια – έλεγαν ότι μπορούσαμε να κερδίσουμε το παιχνίδι», φανερώνει στην «Κ» ο προπονητής της Ομόνοιας, Κυριάκος Αδάμου.

Στο παιχνίδι της πρεμιέρας κόντρα στους γαλαζοκίτρινους, οι πράσινοι είχαν καλή παρουσία – παρά τις αντίθετες προβλέψεις που έκαναν λόγο για άνετη επικράτηση των περσινών πρωταθλητών – όμως τελικά δέχθηκαν την πρώτη ήττα στη σεζόν, με 78-69 στο ντέρμπι των «αιωνίων». Παρόλα αυτά, η φετινή προσπάθεια φαντάζει εξαιρετικά δύσκολη και, όπως όλα δείχνουν, θα δοθεί μάχη για την αποφυγή της 9ης θέσης, που υπό προϋποθέσεις θα οδηγήσει στη β΄ κατηγορία.

«Όταν μου προτάθηκε να αναλάβω την ομάδα, μου δόθηκε ένα συγκεκριμένο μπάτζετ και με αυτό έπρεπε να δουλέψω», λέει ο Κυριάκος Αδάμου.

SAVVIDES PHOTO

Παρά τις αντίθετες προβλέψεις, η Ομόνοια δυσκόλεψε τον ΑΠΟΕΛ στον αγώνα της πρεμιέρας του πρωταθλήματος.

ΤΟ ΡΟΣΤΕΡ ΤΗΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ

Όνομα	Ημ. Γεν.	Ύψος	Εθνικότητα
Δημήτρης Παπαδόπουλος	05/06/83	1,98	Κύπρος
Γιώργος Κωνσταντίνου	15/05/83	1,86	Κύπρος
Ανδρέας Στυλιανού	02/12/76	2,01	Κύπρος
Χρίστος Παναγιώτου	01/03/91	1,98	Κύπρος
Σπύρος Στασής	04/04/89	1,90	Κύπρος
Άντονι Χάρις	03/02/88	1,88	ΗΠΑ
Μπράντον Τζένκινς	08/01/85	1,90	ΗΠΑ
Νίκολα Τούτους	06/03/85	2,02	Σερβία
Μίκο Γκολούμποβιτς	21/06/82	2,08	Σερβία
Λίνας Γιουκνεβίτσιους	01/03/84	1,88	Λιθουανία
Βλάντιμιρ Ζάριτς	17/07/72	1,97	Σερβία
Ντούζκαν Κλόβις	24/02/89	1,86	Ολλανδία

«Εννοείται πως οι ξένοι που φέραμε δεν είναι σούπερ σταρ, όμως για το επίπεδό μας στήσαμε μια καλή ομάδα», συμπληρώνει ο νεαρός τεχνικός.

Στην Ομόνοια επιχείρησαν να φέρουν στην ομάδα Κύπριους καλαθοσφαιριστές, όμως το αργό ξεκίνημα στον προγραμματισμό ήταν η αιτία να χαθούν κάποιοι παίκτες. Ο Γιώργος Νεοφύτου δέχθηκε πρόταση από την ΑΕΚ, με τους πράσινους να πωλούν τον καλαθοσφαιριστή, ενώ ο Αλέξης Γεωργιάδης συμφώνησε με την ΕΝΑΔ, αφού, παρά το γεγονός πως επιθυμούσε να παραμείνει στο «τριφύλλι», το δυσοίωνο μέλλον της ομάδας, τη συγκεκριμένη περίοδο, έφερε την αποχώρησή του.

Στην αντίπερα όχθη, παρέμειναν στην ομάδα ο φόργουορντ Ανδρέας Στυλιανού, ο βετεράνος Βλάντιμιρ Ζάριτς και ο Αμερικανός γκαρντ Μπράντον Τζένκινς, επέστρεψε ο Λιθουανός γκαρντ Λίνας Γιουκνεβίτσιους, ενώ αποκτήθηκαν ο Σέρβος φόργουορντ Νίκολα Τούτους, ο Αμερικανός γκαρντ Άντονι Χάρις και από την κυπριακή αγορά ο Δημήτρης Παπαδόπουλος, που αγωνιζόταν στην ΕΘΑ, και ο Γιώργος Κωνσταντίνου, που έπαιξε πέρσι στο Φίλιπς Κόλεϊτζ. Παράλληλα, από την εφηβική ομάδα προωθήθηκαν οι Χρίστος Παναγιώτου και Σπύρος Στασής, ενώ την ομάδα συμπληρώνει ο νεαρός Καμερουνέζος, με ολλανδικό διαβατήριο, Ντούζκαν Κλόβις, ο οποίος πέρσι είχε μικρή συμμετοχή με την ΕΝΑΔ.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

Απόψε το ντέρμπι

Με το σούπερ ντέρμπι ανάμεσα στους περσινούς φιναλίστ του πρωταθλήματος, ΑΠΟΕΛ και Κεραυνό, ολοκληρώνεται απόψε η δεύτερη αγωνιστική του πρωταθλήματος α' κατηγορίας. Λόγω τιμωρίας της έδρας του ΑΠΟΕΛ, ο αγώνας θα διεξαχθεί στο «Κίτιον» με τζάμπολ στις 6:00 μ.μ. Ο ΑΠΟΕΛ, μετά την ήττα-αποκλεισμό στην Ιταλία, επανέρχεται στις εγχώριες υποχρεώσεις, με στόχο να δείξει ποιος είναι το αφεντικό. Οι γαλαζοκίτρινοι θα παρουσιαστούν με αλλαγές, αφού ντεμπούτο αναμένεται να κάνει ο Μίλαν Ντόζετ, ενώ ερωτηματικό αποτελεί ο Γουακίν Κέλι. Από την άλλη, ο Κεραυνός πάει στη Λάρνακα, με στόχο να πάρει μια πολύτιμη εκτός έδρας νίκη στη μάχη για κατάκτηση της πρωτιάς στη ρέγκιουλαρ σίζον. Ο Τζο Τζο Γκαρσία αποτελεί το μοναδικό πρόβλημα στα χέρια του Άντι Αζουλάι, με τον διεθνή σέντερ να υποφέρει από πρόβλημα στο γόνατο και η συμμετοχή του να κρίνεται την τελευταία στιγμή.

Όλοι οι έφηβοι μαζί

Με τη συμμετοχή 22 ομάδων από την α' και β' κατηγορία θα διεξαχθεί για πρώτη φορά το ενιαίο πρωτάθλημα και κύπελλο εφήβων. Οι ομάδες χωρίστηκαν σε τρεις ομίλους, με γεωγραφική βάση. Πρώτη εμφάνιση θα κάνει η νεοσύστατη ομάδα του Ν.Β.Α. Ακαδημία Λευκωσίας.
1ος όμιλος: Αχιλλέας Αγρού, Κοκκινοτριμιθιά, ΕΘΑ, ΕΝΑΔ, Δόξα, Ομόνοια, Αχιλλέας Καϊμακλίου
2ος όμιλος: ΑΠΟΠ, ΑΠΕΝ, Αργοναύτες, Αστέρας, Αναγέννηση Γερμ., Απόλλωνας, ΑΕΛ
3ος όμιλος: ΑΕΚ, Ονήσιλος, ΕΝΠ, ΝΒΑ Ακαδημία Λευκωσίας, ΑΠΟΕΛ, Κεραυνός, Όλυμπος

Τέλος ο Διγενής

Από το ζενίθ στο ναδίρ για τον καλαθοσφαιρικό Διγενή Μόρφου, μέσα σε μόλις λίγους μήνες. Εκεί που η ομάδα στέφθηκε πρωταθλητής β' κατηγορίας και ορεγόταν συμμετοχή στην α' κατηγορία, τελικά ήρθε η ανακοίνωση την περασμένη εβδομάδα για την αναστολή λειτουργίας του τμήματος, λόγω οικονομικών δυσκολιών... Από τη στιγμή που οι πράσινοι μπήκαν στην κλήρωση του πρωταθλήματος, ο εκάστοτε αντίπαλος μέχρι το τέλος της σεζόν θα παίρνει τη νίκη με 20-0 και δύο βαθμούς.

Ολοταχώς ο ΠΑΟ

Δεν δίνει δικαιώματα, παρά τις πολλές απουσίες στη φροντ λάιν, ο Παναθηναϊκός, με δύο νίκες σε ισάριθμα παιχνίδια στην Ευρωλίγκα. Τελευταίο θύμα η Κίμκι (101-66). Ο Ολυμπιακός έχασε από τη Μάλαγα (86-68) και βρίσκεται στο 1-1, ενώ το Μαρούσι πέτυχε την πρώτη ιστορική νίκη της ομάδας στη διοργάνωση, κερδίζοντας την Ολίμπια με 81-75. Την ερχόμενη εβδομάδα ο Ολυμπιακός θα αντιμετωπίσει εντός τη Λιέτουβος, το Μαρούσι θα υποδεχθεί τη Ρόμα και ο Παναθηναϊκός θα κοντραριστεί εκτός έδρας με τη Ρεάλ.

Το μπάσκετ τώρα αρχίζει...

Λέικερς, Σέλτικς και Καβαλίερς είναι και φέτος τα φαβορί για το ΝΒΑ

Ακόμη ένα ήσυχο μεταγραφικό καλοκαίρι κύλησε στο ΝΒΑ και οι 30 διεκδικητές του δαχτυλιδιού πήραν ξανά θέση μάχης, χωρίς πολλές διαφοροποιήσεις σε σχέση με πέρυσι. Η οικονομική κρίση δεν θα μπορούσε να μην επηρεάσει και το αμερικανικό μπάσκετ, αφού φέτος οι περισσότερες ομάδες προτίμησαν να μην ξεπεράσουν το «σάλαρι καπ», γλιτώνοντας έτσι τους φόρους προς τη λίγκα. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, το πρώτο θέμα στα ΜΜΕ των ΗΠΑ ήταν οι προθέσεις του Λεμπρόν Τζέιμς. Και από τη στιγμή που ο «βασιλιάς» ξεκαθάρισε πως θα μείνει στο Κλίβελαντ, το επόμενο ερώτημα ήταν ποιος θα ερχόταν στο πλάι του για να ενισχύσει τους Καβαλίερς. Ο Τζέιμς επέλεξε τον Σακίλ Ο' Νιλ και το σίριαλ έληξε νωρίς. Βέβαια, οι «Ιππότες» πάνε από ήττα σε ήττα, αλλά αυτό μικρή σημασία έχει, αφού όλα θα κριθούν στα πλέι οφ. Εκτός από τους Κλίβελαντ Καβαλίερς, πρωταγωνιστικό ρόλο και φέτος αναμένεται να έχουν οι συνήθεις ύποπτοι. Οι πρωταθλητές, Λος Αντζελες Λέικερς, οι Μπόστον Σέλτικς, οι Σαν Αντόνιο Σπερς, ενώ ερώτημα παραμένουν οι φιναλίστ, Ορλάντο Μάτζικ, οι οποίοι καλούνται να καλύψουν το κενό του Χέντο Τούρκογλου (στη θέση του αποκτήθηκε ο Βινς Κάρτερ). Επίσης, ικανοί να διεκδικήσουν τον τίτλο είναι και οι Νάγκετς, οι Τζαζ αλλά και το Πόρτλαντ. Στα χαρτιά, η τριάδα των Λέικερς, Σέλτικς και Καβαλίερς μοιάζει ως η επικρατέστερη για τις δύο θέσεις του τελικού και σίγουρα ο κομισάριος του ΝΒΑ, Ντέιβιντ Στερν, θα τρίβει τα χέρια του από ικανοποίηση αν δει ξανά έναν τελικό «αιωνίων» (Σέλτικς - Λέικερς) ή μια αναμέτρηση ανάμεσα στους δύο κορυφαίους παίκτες του πλανήτη, τον Κόμπε Μπράιαντ των Λέικερς και τον Λεμπρόν Τζέιμς των Καβαλίερς.

Οι προβολείς θα στραφούν και στη νέα γενιά, αφού τα φετινά ντραφτ ήταν αρκετά... ταλαντούχα. Απομένει μόνο να δούμε αν ο Μπλέικ Γκρίφιν, που πήγε στους Κλίπερς, και οι Χάνσμπροου (Πέισερς), Θαμπίτ (Γκρίζλις), Τέρενς Ουίλιαμς (Νετς) και Κάρι (Ουόριορς) είναι ικανοί να αντέξουν και στα δύσκολα.

Το ευρωπαϊκό στοιχείο αναμένεται να είναι και πάλι έντονο. Ο Ρίκι Ρούμπιο προτίμησε να μην κάνει ακόμα το μεγάλο άλμα, οπότε και πάλι οι προβολείς θα στραφούν στους Νοβίτσκι, Τούρκογλου, Πάρκερ και Γκασόλ, οι οποίοι θα έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στις ομάδες τους. Κάτι που θα επιδιώξει και ο Κώστας Κουφός στους Τζαζ, αφού μετά την περσινή μεταβατική χρονιά, καλείται φέτος να αποδείξει το πραγματικό του ταλέντο.

ΣΤ. ΔΗΜΟΛΑΣ

REUTERS

Ο Κόμπε Μπράιαντ (δεξιά) και η παρέα του καλούνται φέτος να υπερασπιστούν τα πρωτεία των Λέικερς.

kathimerini.com.cy/sport
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ουρλιαχτά συγκίνησης ή αγανάκτησης;

Το νέο δημιούργημα του Hermann Tilke, η πίστα του Yas Marina στο Άμπου Ντάμπι, ντεμπουτάρει σήμερα στη Formula 1 με υψηλές προσδοκίες

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΟΚΚΑ**

Μπορεί ο Jenson Button να εξασφάλισε τον φετινό παγκόσμιο τίτλο, διαιωνίζοντας μετά τη μεγάλη του επιτυχία στο πρωτάθλημα τον μύθο του Ross Brawn, ωστόσο οι μελωδικοί κινητήρες της Formula 1 δεν έχουν ακόμη σιγάσει, αφού η ολοκαίνουργια πίστα του Άμπου Ντάμπι φιλοξενεί αυτό το απόγευμα την τελευταία παράσταση της χρονιάς.

Οι πλείστοι από τους φανατικούς του αθλήματος δεν βλέπουν την ώρα να απολαύσουν επιτέλους τα όσα υπόσχεται – εδώ και αρκετό καιρό – να μας προσφέρει το τελευταίο αυτό δημιούργημα του Hermann Tilke, ο οποίος δηλώνει ότι η πίστα που κατασκεύασε γύρω από τη λεγόμενη «Yas Marina», διαθέτει κάτι το πολύ ξεχωριστό: «Τα αυτοκίνητα θα επιταχύνουν δίπλα από μια θαλάσσια μαρίνα, περνώντας κάτω από το πεντάστερο ξενοδοχείο Yas, κάτι που δεν συναντάς σε καμιά άλλη ειδικά κατασκευασμένη για αγώνες πίστα στον κόσμο».

Εφόσον όμως υπάρχει η κούρσα στο πριγκιπάτο του Monaco, ο επίγειος αυτός παράδεισος που φιλοξενεί τους μονομάχους των αγώνων Grand Prix εδώ και 80 χρόνια, γιατί να βγάλεις βίζα και να κάνεις το μακρινό ταξίδι μέχρι το Άμπου Ντάμπι; Ο Tilke συνεχίζει: «Η έξοδος των pits είναι υπόγεια, ενώ ο κάθε θεατής θα μπορεί να απολαύσει το θέαμα απ' όπου κι αν βρίσκεται ως VIP. Η αρχιτεκτονική είναι άρρηκτα δεμένη με την κουλτούρα της χώρας και όλα τα στοιχεία μαζί συνθέτουν μια ξεχωριστή ατμόσφαιρα». Τι γίνεται όμως με το ίδιο το θέαμα; Αυτό που αδημονεί να δει ο κάθε θεατής (VIP ή όχι) καθώς οι βολίδες μάχονται πλάι-πλάι; Θα μπορέσει η πρωτεύουσα του αραβικού κόσμου να χαρίσει στη Formula 1 μια νέα όαση ζωντάνιας ή μήπως θα χρειαστεί να ξύσει και πάλι τα μολύβια του ο κύριος Tilke;

Θα μπορέσει η πρωτεύουσα του αραβικού κόσμου να χαρίσει στη Formula 1 μια νέα όαση ζωντάνιας;

Αν και η αλήθεια είναι ότι ο Γερμανός αρχιτέκτονας, που δέχτηκε στο παρελθόν μεγάλη κριτική για τα έργα του στη Μαλαισία, στο Μπαχρέιν, στην Κίνα και στην Τουρκία, δεν φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για το γεγονός ότι οι πίστες του προσφέρουν «ένα από τα ίδια» από πλευράς θεάματος (σ.σ. η FIA προσπαθεί να περιορίσει τη φαντασία του για χάρη της ασφάλειας), θα θέλαμε να δούμε τον ίδιο να επιμένει περισσότερο σε ιδέες όπως η φανταστική στροφή No8 της Κωνσταντινούπολης, δίνοντας έμφαση στο «πού πάει ο δρόμος» και όχι στην αρχιτεκτονική των κτηρίων που τον περιτριγυρίζουν. Ναι, θα ήταν σίγουρα πιο εντυπωσιακό εάν μια μέρα βλέπαμε τις βολίδες της Formula 1 να περνούν κάτω από τον πύργο του Άιφελ παρά κάτω από τη γέφυρα των… Λατσιών, αλλά όσο ο δρόμος ο οποίος περνά κάτω από τα διάφορα κτίσματα του πλανήτη δεν στρίβει θεαματικά, είναι μόνο ζήτημα χρόνου προτού αφήσεις την ανάμνηση να σβήσει, σαν τις κιτρινισμένες κάρτες που έχεις ξεχάσει προ πολλού κολλημένες στο ψυγείο.

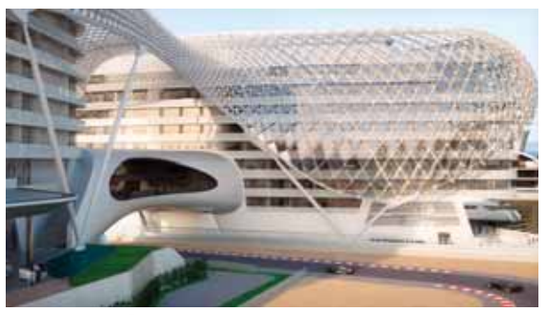

Οι εγκαταστάσεις γύρω από τη «Yas Marina» κόβουν την ανάσα. Ελπίζει κανείς ότι η διαδρομή της πίστας θα είναι εξίσου εντυπωσιακή.

Το «Ferrari Theme Park», που βρίσκεται σε απόσταση βολής από τη νέα πίστα.

Ο λόγος που ερωτευτήκαμε κάποτε πίστες όπως το παλιό Spa αλλά και τις Nurburgring, Monza, Zandvoort, Rouen Les Essarts, Montjuich Park και Suzuka δεν είχε να κάνει με το τοπίο που τις περιτριγύριζε (αν και οι περισσότερες «έτρεχαν» μέσα σε φανταστικό πράσινο που πρόσθετε στο δέος) αλλά με τη μαγεία που πρόσφερε στον πιλότο και στον θεατή η πρόκληση των στροφών τους: «Masta kink», «Flugplatz», «Tarzan», «Six Freres» και «Rasante» είναι ονόματα που σηκώνουν ακόμα την τρίχα στο πίσω μέρος του σβέρκου.

Ο αείμνηστος David Purley, πιλότος της δεκαετίας του '70, ο οποίος πολέμησε κάποτε στο Aden, συνήθιζε να λέει την ιστορία για το πώς οι εμπειρίες του από το πεδίο της μάχης βοηθούσαν τον ίδιο να δαμάσει μια προκλητική πίστα. «Κάθε φορά που κάναμε κατάληψη υψώματος φωνάζαμε με όλη μας τη δύναμη, ούτως ώστε να αποβάλουμε τον φόβο από το μυαλό μας. Με τον ίδιο τρόπο συνήθιζα να ουρλιάζω μέσα στο κράνος μου, κάθε φορά που κατέβαινα την τρομακτική στροφή Six Freres, στην ανατριχιαστική πίστα της Rouen». Ήταν η μόνη μέθοδος που του επέτρεπε να κρατήσει το πόδι του καρφωμένο στο γκάζι, περιφρονώντας την ίδια ώρα τα δέντρα και τον γκρεμό που περνούσαν σαν σφαίρα στα δεξιά του.

Οι καιροί αλλάζουν όμως. Οι περισσότεροι από τους σημερινούς αστέρες δηλώνουν ενθουσιασμένοι με την κάθε καινούργια πίστα, τονίζοντας πάντα πόσο φανταστικές και πόσο κομψές είναι οι… εγκαταστάσεις της. Προς τι η ξαφνική αυτή αλλαγή από το «Motor Sport» στο «Design & Architecture»; «Έτσι λένε όλοι για τις νέες πίστες όταν βάλεις μπροστά τους ένα μικρόφωνο», είπε πριν από ορισμένα χρόνια ο θρυλικός Alain Prost, «σαν βρεθείς όμως μόνος μαζί τους και ανοίξεις κουβέντα πάνω στο θέμα, οι περισσότεροι εκφράζουν τη δυσαρέσκειά τους γι' αυτές, με λέξεις που δεν μπορούν να τυπωθούν στο χαρτί». Ας είναι, αφού έστω και μ' αυτό τον πιο αθόρυβο τρόπο, αποδεικνύεται ότι υπάρχουν ακόμη άνθρωποι που προτιμούν να περνούν τις Κυριακές τους ψάχνοντας για δράση και όχι χαζεύοντας αξιοθέατα.

Η πρόκληση λοιπόν που προσφέρει το σχήμα και οι στροφές μιας πίστας είναι υψίστης σημασίας, όπως εξίσου σημαντική είναι και η εγγύτητα των μπαριέρων ή των τοίχων που την περικλείουν (όσο πιο κοντά, τόσο πιο ψηλός ο βαθμός δυσκολίας) αλλά και η εγγύτητα των κερκίδων, που σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να αναγκάζει τους θεατές να απολαμβάνουν το αγαπημένο τους σπορ με τα κιάλια. Μετά το πρώτο μεγάλο του έργο πριν από δέκα ακριβώς χρόνια στη Μαλαισία και την πίστα της Sepang, που μοιάζει με αεροδρόμιο, ο Tilke προσπαθεί τώρα να επανορθώσει, φέρνοντας ξανά τους τοίχους πιο κοντά στους τροχούς των αυτοκινήτων. Μένει να δούμε τώρα εάν η νέα πίστα, που κόστισε γύρω στο ένα δισεκατομμύριο δολάρια για να στηθεί, θα δει σήμερα τους πιλότους να φωνάζουν ενθουσιασμένοι μέσα στο κράνος τους ή τους θεατές να ουρλιάζουν μαζί τους από αγανάκτηση…

Η συνήθεια που έγινε ρουτίνα

Λοέμπ και Ρόσι καταδυναστεύουν WRC και MotoGP, όμως όλο αναβάλλουν το άλμα στην F1

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Σε αντίθεση με τα ρεκόρ τους, που συνεχώς διευρύνονται, προσδίδοντας σ' αυτούς διαστάσεις εν ζωή θρύλων, η δημοσιότητα που απολαμβάνουν οι Σεμπαστιάν Λοέμπ και Βαλεντίνο Ρόσι καθίσταται χρόνο με τον χρόνο αντιστρόφως ανάλογη των επιτευγμάτων τους. Έξι φορές παγκόσμιος πρωταθλητής στο Ράλι ο πρώτος, επτά κούπες στο MotoGP ο δεύτερος, δυνάστες και οι δύο των πρωταθλημάτων τους, κερδίζουν συνεχώς, σε μια συνήθεια που έγινε ρουτίνα και η οποία κινδυνεύει να αγγίξει τα όρια της πλήξης.

Δεν μπορούν να είναι το ίδιο καλοί στην F1, μάλλον ούτε καν μέτριοι πιλότοι

Φέτος ο Λοέμπ στέφθηκε πρωταθλητής, παρότι όλο το σύμπαν είχε συνωμοτήσει εναντίον του, αφού και ο ίδιος παραδέχτηκε πως ο αντίπαλός του, Μίκο Χίρβονεν, ήθελε το στέμμα πιο πολύ απ' τον ίδιο. Στο Ακρόπολις είχε το μεγαλύτερο ατύχημα της καριέρας του. Στην Πολωνία ήταν εκτός βαθμών και χρειάστηκε την εσκεμμένη αποχώρηση των υπόλοιπων Citroen για να πάρει δυο πόντους. Στην Αυστραλία κέρδισε, αλλά τον ακύρωσαν. Κι όμως, ο Φιλανδός δεν μπόρεσε να του πάρει τον τίτλο, αν και έφτασε να τα παίζει όλα για όλα σε έναν αγώνα (Ράλι Ουαλίας) όπου παραδοσιακά η Ford τα πάει καλύτερα απ' τη Citroen. Παρότι έχει να κερδίσει από τις 6 Σεπτεμβρίου, ο Βαλεντίνο Ρόσι ήταν τόσο μπροστά από τον ανταγωνισμό, που χρειάστηκε μια δεύτερη και μια τρίτη θέση ώστε να εξασφαλίσει το πρωτάθλημα, έναν αγώνα πριν το τέλος. Το σενάριο θα επαναληφθεί και του χρόνου, αν και οι χαμένοι τίτλοι του 2006 και του 2007 τρέφουν τις ελπίδες των αντιπάλων του, που ευελπιστούν ότι θα βρεθούν μπροστά από τη Yamaha, για την οποία ο «γιατρός» θα οδηγήσει για τουλάχιστον άλλον ένα χρόνο – το συμβόλαιο τελειώνει το 2010.

Το ξεθωριασμένο όνειρο της F1

Φέτος ο Λοέμπ έφτασε κοντά – σχεδόν άγγιξε – το όνειρο της Formula 1, που θα γινόταν πραγματικότητα αν κατάφερνε να εξασφαλίσει τη superlicense, που θα του επέτρεπε να τρέξει σήμερα στο Άμπου Ντάμπι με την ομάδα της Toro Rosso (πιο παλιά είχε δοκιμάσει και την R26 της Renault). Απογοητευμένος λέει ότι ήταν η τελευταία του ευκαιρία να λάβει μέρος σ' ένα Grand Prix, αν και παραδέχτηκε πως θα κάνει και πάλι δοκιμές (όπως συνέβη τα τελευταία χρόνια και ειδικά φέτος), αν του επιτρέψει η Citroen. Η ευκαιρία του Ρόσι ήταν τον Αύγουστο, όταν «έπαιζε» το σενάριο να οδηγήσει για τη Ferrari (!) στη Μόντσα, αλλά τελικά το έκανε ένας συμπατριώτης του, ο Τζιανκάρλο Φιζικέλα. Ο 30χρονος αναβάτης δεν επιλέγηκε αφού η τελευταία επαφή με μονοθέσιο ήταν πριν δυο χρόνια, ενώ δοκιμές είχε κάνει το 2004 και το 2005, όταν η ιδέα της μεταπήδησής του στην κορυφαία βαθμίδα του μηχανοκίνητου σπορ ήταν πολύ πιο υλοποιήσιμη απ' ό,τι σήμερα, αφού τότε είχε χρόνια μπροστά του να μάθει το αντικείμενο. Τώρα το πολύ να περιοριστεί σε κάποια εμφάνιση ως guest, κάτι που θεωρείται ως το μάξιμουμ που μπορεί να πετύχει και ο 37χρονος Λοέμπ. Ο Αλσατός πήρε μια κρυάδα τον περασμένο μήνα, όταν χρονομετρήθηκε τελευταίος και καταϊδρωμένος, σε δοκιμές GP 2 στη Χερέθ. Αναγνώρισε πως η μερική απασχόληση με το σπορ δεν είναι ικανή να τον φέρει στη Formula 1, όμως δεν φάνηκε διατεθειμένος να ρισκάρει τη δόξα του WRC προκειμένου να κερδίσει μια θέση στο grid. Προτιμάει να στοιχηματίζει με τον εαυτό του, έχοντας βαλθεί τώρα να κτυπήσει κόκκινο στους δείκτες βαρεμάρας, κερδίζοντας όλους (!) τους αγώνες μιας σεζόν. Είναι δεδομένο πως οι δυο αθλητές, που θεωρούνται κάτι σαν τον Σουμάχερ στους τομείς τους, δεν θα μπορούσαν να είναι το ίδιο καλοί στην F1, ενώ υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες για το αν μια μέρα θα κατόρθωναν να εξελιχθούν έστω σε μέτριους πιλότους. Άλλωστε και ο «Σούμι» έχανε συστηματικά, οποτεδήποτε επιχειρούσε να τρέξει με κάτι διαφορετικό από μονοθέσιο. Έκαστος στο είδος του…

Ο Βαλεντίνο Ρόσι είχε να μπει σε μονοθέσιο από το 2008 γι' αυτό η Ferrari δεν τον εμπιστεύθηκε ως αντικαταστάτη του Μάσα στη Μόντσα.

EPA

Ο Σεμπαστιάν Λοέμπ θα έτρεχε σήμερα στο Άμπου Ντάμπι, όμως δεν κατάφερε να πάρει τη superlicense.

EPA

Τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα είναι ήδη εδώ

Φιλόδοξος στόχος της Γερμανίας για κατασκευή ενός εκατομμυρίου ...πράσινων οχημάτων μέχρι το 2020

Του **ΝΙΚΟΥ ΛΟΥΠΑΚΗ**

Η άποψη ότι το «καθαρό» μέλλον των τροχών είναι ηλεκτρικό κερδίζει όλο και περισσότερο έδαφος. Τα αμιγώς ηλεκτρικά μοντέλα που πληθαίνουν στη διεθνή αγορά και η δέσμευση της Γερμανίας για κυκλοφορία ενός εκατομμυρίου τέτοιων οχημάτων μέχρι το 2020, επιβεβαιώνουν την τάση.

Η είδηση για την είσοδο της Γερμανίας στον ηλεκτρικό... πόλεμο έκανε το γύρο του κόσμου και προκάλεσε έναν νέο κύκλο συζητήσεων σχετικά με την «πράσινη» αυτοκίνηση. Το να θέλεις να έχεις στους δρόμους της χώρας σου 1 εκατομμύριο ηλεκτρικά αυτοκίνητα ώς το 2020 είναι σίγουρα ένας φιλόδοξος στόχος, ιδιαίτερα αν λάβει κανείς υπόψη του ότι σήμερα τα ηλεκτρικά οχήματα που κυκλοφορούν στη Γερμανία είναι μόλις 1.452, σε σύνολο 41 εκατ. αυτοκινήτων. Προφανώς, η Γερμανίδα καγκελάριος Αγκελα Μέρκελ πείστηκε ότι το μέλλον της αυτοκίνησης (ή έστω ένα υπολογίσιμο μέρος του) είναι αμιγώς ηλεκτρικό και εξήγγειλε επενδύσεις ύψους 500 εκατ. ευρώ για τα επόμενα τρία χρόνια.

Η χαρακτηριστικά «ηλεκτρική» εικόνα της φετινής διεθνούς έκθεσης αυτοκινήτου της Φρανκφούρτης, που αποτελεί μία από τις κορυφαίες εκδηλώσεις του είδους παγκοσμίως, δεν ήταν βέβαια άσχετη με τις εξαγγελίες της Μέρκελ. Πανταχού παρούσα η πανίσχυρη RWE (γερμανική εταιρεία ηλεκτρισμού) που αναλαμβάνει, σε συνεργασία με τους κατασκευαστές αυτοκινήτων, να δημιουργήσει την υποδομή για τη φόρτιση των μπαταριών των ηλεκτρικών αυτοκινήτων που θα κυκλοφορήσουν στους δρόμους της Γερμανίας.

Χρονολόγιο

Η καταλληλότητα του ηλεκτροκινητήρα για χρήση στα αυτοκίνητα είναι γνωστή από πολύ παλιά. Το μεγάλο εμπόδιο στη διάδοση των ηλεκτρικών αυτοκινήτων ήταν η περιορισμένη αυτονομία τους.

1832 - 1839. Ο Σκωτσέζος Robert Anderson επινοεί την πρώτη ηλεκτρική άμαξα που τροφοδοτούνταν από μη επαναφορτιζόμενη μπαταρία.

1835. Ο Αμερικανός Thomas Davenport κατασκευάζει το πρώτο ηλεκτρικό αυτοκίνητο.

1859. Ο Γάλλος φυσικός Gaston Plant κατασκευάζει την επαναφορτιζόμενη μπαταρία μολύβδου.

1897. Εμφανίζονται τα πρώτα ηλεκτρικά ταξί στους δρόμους της Νέας Υόρκης. Η Pope Manufacturing Company of Connecticut γίνεται ο πρώτος κατασκευαστής ηλεκτρικών αυτοκινήτων σε μεγάλη κλίμακα.

1900. Από τα 4.192 αυτοκίνητα που κατασκευάστηκαν στις ΗΠΑ, το 28% ήταν ηλεκτρικά.

1920. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '20, το ηλεκτρικό αυτοκίνητο παύει να είναι εμπορικά βιώσιμο. Οι οδηγοί απαιτούν αυξημένη αυτονομία.

1970. Στη δεκαετία του '70 ανανεώνεται το ενδιαφέρον για τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα, λόγω της αύξησης της τιμής του πετρελαίου αλλά και λόγω των περιβαλλοντικών προβλημάτων, ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις.

Tesla S: Είναι το πρώτο τετράθυρο οικογενειακό αυτοκίνητο μηδενικών ρύπων παγκοσμίως.

Coda: Προϊόν αμερικανοκινεζικής συνεργασίας - θα κοστίζει 45.000 δολάρια.

Το μεγάλο «κλειδί»

Οι μπαταρίες αναμφισβήτητα αποτελούν το μεγάλο «κλειδί» για την πορεία του ηλεκτρικού αυτοκινήτου. Η αυτονομία που προσφέρουν οι σημερινές μπαταρίες, ακόμα και οι πιο εξελιγμένες (λιθίου), δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ανταγωνιστεί την αυτονομία που προσφέρει ένα γεμάτο ρεζερβουάρ βενζίνης σε ένα συμβατικό αυτοκίνητο. Ωστόσο, σε καθημερινή βάση, ο μέσος κάτοικος μιας μεγάλης πόλης δεν διανύει περισσότερα από 40 - 50 χλμ., κάτι που επιβεβαιώθηκε επανειλημμένως από τα διάφορα πιλοτικά προγράμματα. Για παράδειγμα, οι χρήστες των 100 ηλεκτρικών Smart πρώτης γενιάς στο Λονδίνο ήταν απόλυτα ικανοποιημένοι με την αυτονομία των 100 χλμ.

Αυτό βέβαια δεν αλλάζει το γεγονός ότι πολλοί είναι εκείνοι οι οδηγοί που θέλουν να έχουν ένα και μοναδικό «οικολογικό» αυτοκίνητο, ικανό να πραγματοποιεί και μακρινά ταξίδια. Η ικανοποίηση και αυτής της απαίτησης μπορεί να έρθει εν μέρει με τη διαδικασία της ταχείας φόρτισης που προτείνουν κάποιοι κατασκευαστές (σε ειδικούς φορτιστές ανακτάται το 80% της ενέργειας της μπαταρίας μέσα σε 30 - 45 λεπτά της ώρας). Ωστόσο, ακόμα πιο ενδιαφέρουσα προσέγγιση αποτελεί η λύση της αλλαγής της άδειας μπαταρίας με γεμάτη, σε ειδικό χώρο, μέσα σε ελάχιστο χρόνο (1,5 έως 2 λεπτά). Αυτό είναι ένα σενάριο που προωθούν Renault και Nissan σε συνεργασία με μια εταιρεία από το Ισραήλ.

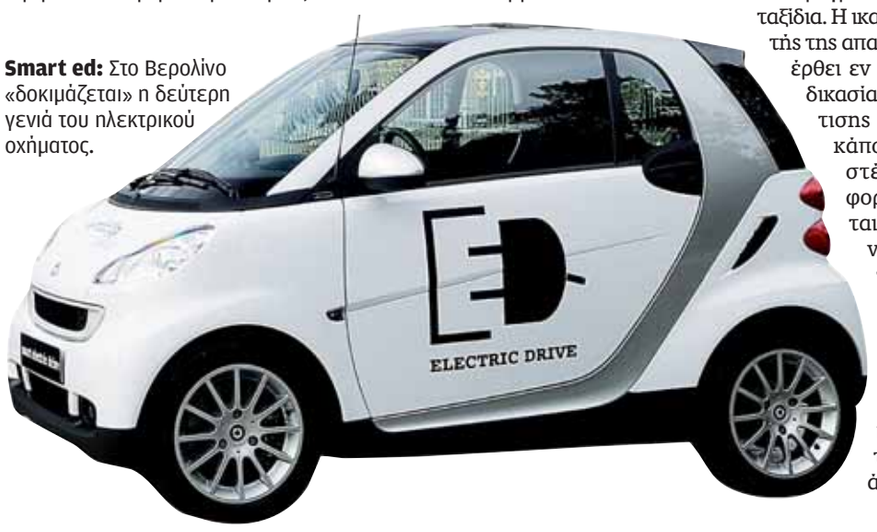

Smart ed: Στο Βερολίνο «δοκιμάζεται» η δεύτερη γενιά του ηλεκτρικού οχήματος.

Υβριδικά vs ηλεκτρικών

Οι Γερμανοί, σε κάθε περίπτωση, επιδιώκουν την τεχνολογική και παραγωγική ανεξαρτησία τους στον τομέα των μπαταριών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα των διαθέσεών τους αποτελεί η σχετικά πρόσφατη εξαγορά από τη Mercedes ενός σημαντικού μέρους (10%) της αμερικανικής Tesla Motors, της εταιρείας που ήδη διαθέτει στην αγορά αμιγώς ηλεκτρικά αυτοκίνητα με μπαταρίες λιθίου και αυτονομία άνω των 200 χλμ./ώρα.

Η απαίτηση για αυξημένη αυτονομία είχε βέβαια ως αποτέλεσμα να κάνουν την εμφάνισή τους τα υβριδικά αυτοκίνητα, με πρώτο και καλύτερο αρχικά το Prius της Toyota (1998) και στη συνέχεια το Civic IMA της Honda. Ωστόσο, αυτά χρησιμοποιούν τον κινητήρα εσωτερικής καύσης ως βασική κινητήρια δύναμή τους, με αποτέλεσμα να εξακολουθούν να εκπέμπουν ρύπους.

Το πρόβλημα αυτό ήρθαν να λύσουν τα «επαναφορτιζόμενα» υβριδικά (ΕΥ). Τα αποκαλούμενα και «ηλεκτροκίνητα με εκτεταμένη αυτονομία» κινούνται για τουλάχιστον 40 - 50 χλμ. (καλύπτοντας πρακτικά πλήρως τις καθημερινές ανάγκες σε μετακινήσεις) αποκλειστικά με τον ηλεκτροκινητήρα τους, λειτουργώντας ως οχήματα μηδενικών ρύπων. Ετσι, προς στιγμήν, φάνηκε ότι το άμεσο μέλλον ανήκει στα «επαναφορτιζόμενα», όπως το Chevrolet Volt των 40.000 δολαρίων που θα κυκλοφορήσει το φθινόπωρο του 2010 η General Motors. Τα τελευταία γεγονότα, όμως, έρχονται να δείξουν μια στροφή υπέρ των αμιγώς ηλεκτρικών αυτοκινήτων, που χρησιμοποιούν τις πολλά υποσχόμενες μπαταρίες λιθίου, τις οποίες έως σήμερα γνωρίζαμε χάρη κυρίως στους φορητούς υπολογιστές.

Σύντομα στην παραγωγή το Nissan Leaf

Η παρουσίαση στις αρχές Αυγούστου του ηλεκτρικού Nissan Leaf, του πρώτου προσιτού αυτοκινήτου του είδους, που θα βγει σε μαζική παραγωγή το 2010, δείχνει τις τάσεις στην αυτοκινητοβιομηχανία, καθώς πρόκειται για το πρώτο προσιτό αυτοκίνητο του είδους. Το γεγονός δεν είναι άσχετο με τις υπόλοιπες δραστηριότητες του γαλλοϊαπωνικού ομίλου, που τον Ιούλιο ανακοίνωσε τη δημιουργία δύο εργοστασίων, σε Πορτογαλία και Μεγάλη Βρετανία, τα οποία θα παράγουν μπαταρίες λιθίου. Ηδη η Renault ανακοίνωσε ότι το 2011 θα αρχίσει η διάθεση στην αγορά (αρχικά του Ισραήλ) ενός ηλεκτρικού τετράθυρου μοντέλου. Τη δική της σημασία έχει και η συνεργασία της Peugeot - Citroen με τη Mitsubishi: το ηλεκτροκίνητο i-Miev, αναμένεται στα τέλη της χρονιάς, ενώ στη Φρανκφούρτη το είδαμε με τα σήματα της Peugeot. Είναι δε θέμα χρόνου να εμφανιστεί και ως Citroen, όπως θέμα χρόνου είναι και το να τα δούμε -όλα μαζί- στην αγορά. Από την άλλη μεριά, ο δήμαρχος του Λονδίνου κ. Τζόνσον είχε ήδη ανακοινώσει από τον Απρίλιο ένα σχέδιο για την κυκλοφορία 100.000 ηλεκτρικών αυτοκινήτων στους δρόμους του Λονδίνου μέχρι το 2015. Η προμήθεια ενός στόλου ηλεκτροκίνητων ελαφρών φορτηγών Ford Connect από τις δημοτικές Αρχές της πόλης εντάσσεται στο παραπάνω σχέδιο, που μεταξύ άλλων περιλαμβάνει τη δημιουργία 25.000 δημόσιων σταθμών επαναφόρτισης αυτών των οχημάτων. Ηδη οι προβλέψεις για την παραγωγή αμιγώς ηλεκτρικών αυτοκινήτων κάνουν λόγο για 58.000 κομμάτια παγκοσμίως το 2011, τη στιγμή που η φετινή παραγωγή δεν θα ξεπεράσει τις 9.500 μονάδες.

Nissan Leaf: Με αυτονομία 160 χλμ./ώρα, αναμένεται στα τέλη του 2010 σε Βόρεια Αμερική, Ιαπωνία και Ευρώπη.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΙΤΑΛΙΑ: «Σίλβιο, μην είσαι χαζός, σώσε το κλίμα». Παραινέσεις με τη βοήθεια της Greenpeace στέλνουν τα αγάλματα της Ρώμης στον Ιταλό πρωθυπουργό. Ο Ιούλιος Καίσαρας, μα και τα αγάλματα στα σιντριβάνια της Ρώμης απέκτησαν οικολογικές ανησυχίες.

ΟΥΚΡΑΝΙΑ: Μεταμφιεσμένα σε ζώα, μέλη οικολογικών οργανώσεων της Ουκρανίας πραγματοποίησαν διαδήλωση για να τιμήσουν την Ημέρα Δράσης για το Κλίμα, ζητώντας από τις κυβερνήσεις να πάρουν αποφάσεις για την ανακοπή της περιβαλλοντικής καταστροφής.

Απόλυτη ελευθερία κινήσεων μέσα στο «νεφελώδες» δίκτυο

Ο χρήστης έχει πρόσβαση στα αρχεία του οποιαδήποτε στιγμή, από οποιαδήποτε συσκευή

Οι εναλλακτικοί

Ανεξάρτητα από το αν η τεχνολογία cloud computing θα οδηγήσει τελικά σε πιο «ανοικτά» νέφη ή αντίθετα σε υπηρεσίες με μονοπωλιακά χαρακτηριστικά, το σίγουρο είναι πως οι ευρυζωνικές συνδέσεις δεν είναι ακόμη τόσο διαδεδομένες ώστε να μπορεί κανείς να απολαύσει τα οφέλη του «υπολογιστικού νέφους». Αλλωστε, όταν κανείς βρίσκεται εκτός Διαδικτύου, μπορεί εναλλακτικά να χρησιμοποιήσει κάποια από τα προγράμματα ανοικτού κώδικα τα οποία, πέρα από το ότι διατίθενται δωρεάν, έχουν μικρές απαιτήσεις σε hardware και βελτιώνονται από κοινότητες εθελοντών, οι οποίες συχνά αποδεικνύονται εφάμιλλες με τα τεχνικά επιτελεία πολλών εκ των γνωστότερων επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού.
Δεν είναι τυχαίο πως στο Διαδίκτυο κυκλοφορούν περισσότερα από 23.000 τέτοια προγράμματα, πολλά από τα οποία έχουν γίνει ιδιαίτερα δημοφιλή επειδή δεν χρειάζονται ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις για να τα «τρέξει» κανείς. Εφαρμογές σαν το λειτουργικό σύστημα Ubuntu χρησιμοποιούνται ήδη όχι μόνο από εκατομμύρια χρήστες, αλλά και από δεκάδες υπηρεσίες και οργανισμούς, όπως η γαλλική αστυνομία ή το διεθνές αεροδρόμιο του San Francisco.

Του **ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ**

Φανταστείτε πως όλα τα προγράμματα που χρησιμοποιείτε σάς ακολουθούν όπου κι αν βρίσκεστε: μπορούν να «τρέξουν» στο κινητό σας τηλέφωνο, ώστε να ενημερώνετε οποιαδήποτε στιγμή τις βάσεις δεδομένων σας, στο τερματικό ενός internet-café για να κάνετε διορθώσεις στις παρουσιάσεις σας, είτε στο μηχάνημα οποιουδήποτε φίλου και γνωστού ώστε να συνεχίσετε τα έγγραφά σας ακριβώς από εκεί που τα έχετε αφήσει. Αυτό ακριβώς υπόσχεται η τεχνολογία του «υπολογιστικού νέφους» (cloud computing), που δίνει τη δυνατότητα σε οποιονδήποτε χρήστη να απεπλακεί από τα... δεσμά του desktop ή του laptop του.

Αρκεί να επιλέξει κάποια από τις διαδικτυακές εφαρμογές οι οποίες αξιοποιούν τη συγκεκριμένη τεχνολογία· σε αυτή την περίπτωση, ούτε το λογισμικό που χρησιμοποιεί αλλά ούτε και τα ίδια τα δεδομένα θα αποθηκεύονται πλέον στο PC του. Αντίθετα, θα βρίσκονται διάσπαρτα σε ένα («νεφελώδες») δίκτυο από υπολογιστές, κέντρα δεδομένων και server, έτσι ώστε να έχει πρόσβαση στα αρχεία του και να τα επεξεργάζεται οποιαδήποτε στιγμή και από οποιαδήποτε συσκευή μπορεί να συνδεθεί στο Ιντερνετ. Και η γκάμα των υπηρεσιών από τις οποίες μπορεί να διαλέξει αυξάνονται ολοένα και περισσότερο, ξεκινώντας από πακέτα εφαρμογών γραφείου (όπως τα Google Docs, Zoho και Thinkfree) και φτάνοντας μέχρι προγράμματα επεξεργασίας φωτογραφιών (Picnik, Adobe Photoshop Express) και δημιουργίας παρουσιάσεων (Sliderocket).

Οπως φαίνεται μάλιστα από τα ονόματά τους, πίσω από πολλές από αυτές τις εφαρμογές βρίσκονται εταιρείες-κολοσσοί, όπως η Sun, η Amazon, η Google ή η IBM, γεγονός που δείχνει ότι δεν υπολείπονται σημαντικά σε δυνατότητες συγκριτικά με τα αντίστοιχα προγράμματα που εγκαθιστούμε με τον συμβατικό τρόπο.

Το πιο μεγάλο πλεονέκτημα όλων αυτών των υπηρεσιών είναι πως, στη βασική τους μορφή, προσφέρονται δωρεάν στον απλό ιδιώτη

Αλλωστε, όποιος χρησιμοποιεί τέτοιες εφαρμογές cloud computing έχει επίσης το πλεονέκτημα πως δεν χρειάζεται να πληρώνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα για νέες (και συχνά πανάκριβες) εκδόσεις του software, αλλά κι ότι μπορεί να αξιοποιεί σε μηχανήματα με υποτυπώδεις δυνατότητες. Κάτι που σημαίνει πως καθώς ο υπολογιστής πλέον θα πρέπει απλώς να παρέχει πρόσβαση στο Ιντερνετ, το cloud computing δίνει επίσης τέλος στον πονοκέφαλο και τα έξοδα για ολοένα ταχύτερους επεξεργαστές, καλύτερες μνήμες ή μεγαλύτερους σκληρούς δίσκους. Βέβαια, το πιο μεγάλο πλεονέκτημα όλων αυτών των υπηρεσιών είναι πως, στη βασική τους μορφή, προσφέρονται δωρεάν στον απλό ιδιώτη. Εξάλλου, η κύρια πηγή εσόδων των επιχειρήσεων που τις αναπτύσσουν είναι οι χρεώσεις που επιβάλλουν στους εταιρικούς τους πελάτες - πελάτες οι οποίοι, εκτός από εφαρμογές όπως η Google Docs, με τη βοήθεια του cloud computing μπορούν να «νοικιάζουν» και hardware: η Amazon, για παράδειγμα, μέσω της πλατφόρμας Elastic Compute Cloud μισθώνει υπολογιστική ισχύ σε εταιρείες για να «τρέξουν» τα δικά τους προγράμματα. Στοιχείο που, για πολλούς ειδικούς, συνεπάγεται ότι το «υπολογιστικό νέφος» όχι μόνο είναι εφικτό από τεχνολογικής άποψης, αλλά και οικονομικά βιώσιμο ώστε να αποτελέσει το μέλλον στον χώρο της πληροφορικής.

Ωστόσο, δεν είναι λίγοι εκείνοι που βλέπουν με μεγαλύτερη επιφυλακτικότητα αυτό το μέλλον, εστιάζοντας την κριτική τους κυρίως στο γεγονός ότι σήμερα στο Διαδίκτυο δεν υπάρχει ένα ενιαίο «σύννεφο» αλλά έναν... γαλαξίας δικτύων, μέσα από τα οποία κάθε εταιρεία προσφέρει προϊόντα τα οποία συνήθως είναι ασύμβατα με αυτά από τα «νέφη» των ανταγωνιστών της.

Οσο δεν λύνονται αυτά τα προβλήματα συμβατότητας, «στην πραγματικότητα λειτουργούν σαν κλειστά ιδιόκτητα συστήματα στα οποία, αν εγκλωβιστεί κανείς, στο μέλλον θα χρειάζεται να πληρώνει όλο και μεγαλύτερα ποσά για να χρησιμοποιεί τις ίδιες υπηρεσίες», προειδοποιούσε πριν από λίγους μήνες στον Guardian ο Richard Stallman, ιδρυτής του Ιδρύματος για την προώθηση του Ανοικτού Λογισμικού. Και αυτός δεν είναι ο μόνος κίνδυνος που διαβλέπουν ειδικοί σαν τον Stallman, τονίζοντας σε κάθε ευκαιρία πως μόνο για τα προσωπικά δεδομένα που βρίσκονται στον σκληρό μας δίσκο μπορούμε να είμαστε σίγουροι ότι είναι προστατευμένα. Γι' αυτό και συνιστούν στους χρήστες να μην επιλέγουν τέτοιες υπηρεσίες όταν επεξεργάζονται ευαίσθητες πληροφορίες.

ΣΥΝΤΟΜΑ

ΒΙΟΚΑΥΣΙΜΑ

Οικολογικά υπό ... προϋποθέσεις

Υποτίθεται ότι τα βιοκαύσιμα είναι ό, τι πιο οικολογικό έχουμε στη διάθεσή μας σήμερα, ώστε να ελαττώσουμε την επίδραση που έχουν τα εκατομμύρια Ι. Χ. στην αύξηση των αερίων του θερμοκηπίου.
Αλλωστε, τα καύσιμα που προέρχονται από καλλιέργειες όπως το καλαμπόκι ή οι φοινικιές θεωρούνται ουδέτερα σε εκπομπές ρύπων. Ομως, δύο πρόσφατες έρευνες που δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό Science προειδοποιούν πως αυτό ισχύει μόνο στην περίπτωση όπου τα «καύσιμα από το χωράφι» καλλιεργούνται σε εκτάσεις οι οποίες πριν δεν καλύπτονταν από βλάστηση.
Αντίθετα, αν προέρχονται από εκχερσώσεις δασών -όπως συμβαίνει συχνά σήμερα- στην πραγματικότητα επιδεινώνουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου.

ΚΥΛΙΝΔΡΙΚΗ ΟΘΟΝΗ

Η πιο ζωντανή εικόνα τηλεόρασης

Για πολλούς, ο επόμενος σταθμός στην οικιακή διασκέδαση περνά από τις τηλεοράσεις 3-D, τις τηλεοράσεις δηλαδή οι οποίες θα μιμούνται τις κινηματογραφικές αίθουσες που προβάλλουν ταινίες σε τρεις διαστάσεις. Κανένα όμως μοντέλο δεν μπορεί να συναγωνιστεί τη στερεοσκοπική εικόνα της πρωτότυπης κυλινδρικής οθόνης, την οποία παρουσίασε η Sony σε έκθεση στο Τόκιο. Στην οθόνη αυτή, ο θεατής έχει ορατότητα από οποιαδήποτε γωνία, με τα αντικείμενα να προβάλλονται σε μορφή ολογράμματος. Η εταιρεία αποκάλυψε πως χρειάστηκε τρία χρόνια για να αναπτύξει την τεχνολογία στην οποία βασίζεται η οθόνη, ενώ ανακοίνωσε πως μέσα στα επόμενα χρόνια θα κυκλοφορήσει ανάλογα μοντέλα μεγαλύτερων διαστάσεων.

ΚΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Ολη η Φινλανδία τρέχει με 1 Mbps

Στην εποχή της πληροφορίας, μπορεί η δικτύωση στο Ιντερνετ να θεωρείται ακόμη προνόμιο; Μάλλον όχι, αν κρίνει κανείς από την πρόσφατη απόφαση της φινλανδικής κυβέρνησης να γίνει το πρώτο κράτος στον κόσμο το οποίο κατοχύρωσε το έννομο δικαίωμα κάθε πολίτη στην πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Σύμφωνα με το υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών της χώρας, από τον επόμενο Ιούλιο οι πάροχοι υποχρεώνονται να παρέχουν σε κάθε κάτοικο ευρυζωνική σύνδεση ταχύτητας τουλάχιστον 1 Mbps.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ
BERGMANN KORD
ΚΛΙΝΙΚΗ ΜΑΛΛΙΩΝ

Ο ειδικός επι...κεφαλής

Η **BERGMANN KORD**, η πιο εξειδικευμένη κλινική μαλλιών παγκοσμίως, με **Πιστοποίηση Διαχείρισης** της **Ποιότητας ISO 9001:2000** στη **Μεταμόσχευση Μαλλιών**, υποδέχεται το κορυφαίο ιατρικό της επιτελείο από την **Ελλάδα** και τη **Γερμανία.**

Από **Τρίτη 3/11** έως **Σάββατο 7/11**, η αναγνωρισμένη ιατρική ομάδα της **BERGMANN KORD** θα ενημερώσει τους ενδιαφερόμενους της **Κύπρου** για τις τελευταίες εξελίξεις στην αντιμετώπιση της τριχόπτωσης και τη μεταμόσχευση μαλλιών (**Νέες τεχνικές & συνδυασμοί αυτών, νεότερες επιστημονικές εξελίξεις με χρήση βλαστοκυττάρων** κα).

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να κλείσουν **δωρεάν προσωπικό ραντεβού** στις δυο κλινικές της **BERGMANN KORD** σε **Λευκωσία** & **Λεμεσό**.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Πάργας 9
Τηλ.:22 760026

ΛΕΜΕΣΟΣ
Δημ. Μήτση 3-5
Τηλ.: 25 344008

ΣΗΜΕΡΑ GADGETS

SPRING DESIGN

Ενα μοντέλο με δύο τεχνολογίες

Από τη μία πλευρά, όσες συσκευές e-reader χρησιμοποιούν «ηλεκτρονικό μελάνι» καταναλώνουν λίγη ηλεκτρική ενέργεια και έχουν εξαιρετική φωτεινότητα· από την άλλη δεν μπορούν να αναπαράγουν βίντεο, ενώ τα κείμενα προβάλλονται ασπρόμαυρα. Γι' αυτό και η εταιρεία Spring Design ανέπτυξε το Alex e-reader, ένα μοντέλο το οποίο συνδυάζει μία οθόνη E-ink με μία κλασική LCD, έτσι ώστε ο χρήστης του να μπορεί να επωφεληθεί από τα πλεονεκτήματα και των δύο τεχνολογιών.

ΑΠΟ ΗΛΙΑΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Τσάντα - φορτιστής για όλες τις συσκευές

Πρόκειται για μία τεχνολογία η οποία φιλοδοξεί να βοηθήσει στην καλύτερη εκμετάλλευση της ηλιακής ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρισμού: ειδικές βαφές οι οποίες απορροφούν το φως και εκπέμπουν ηλεκτρόνια, δίνοντας τη δυνατότητα για την κατασκευή φθηνότερων φωτοβολταϊκών πάνελ, τα οποία μάλιστα θα είναι εύκαμπτα. Η πρώτη εμπορική εφαρμογή της έγινε από την ιαπωνική εταιρεία Mascotte Industrial Associates, για την κατασκευή τσαντών οι οποίες επαναφορτίζουν όλες τις ηλεκτρονικές συσκευές.

VELEANCE TRI'ODE

Το πιο «καθαρό» και αθόρυβο

Το τρίκυκλο Tri'Ode λειτουργεί με ηλεκτροκινητήρα, κάτι που σημαίνει ότι δεν εκπέμπει ούτε ίχνος αερίων του θερμοκηπίου και παράλληλα είναι σχεδόν απολύτως αθόρυβο. Σύμφωνα μάλιστα με τη Veleance, την εταιρεία που το κατασκεύασε, η τελική του ταχύτητα φτάνει τα 45 χλμ./ώρα, ενώ η κατανάλωσή του δεν ξεπερνά τα 0,7 ευρώ ανά χιλιόμετρο. Επίσης, χάρις στο μικρό μέγεθος μπορεί να παρκάρει σχεδόν παντού, ενώ η σχεδίασή του έγινε με τέτοιο τρόπο ώστε στις στροφές να αλλάζει κατεύθυνση με την ευστάθεια αυτοκινήτου.

NIKON

Προβολέας φωτογραφιών

Μπορεί με το πέρασμα των ετών οι προτζέκτορες να μικραίνουν σε μέγεθος, όμως λίγοι θα μπορούσαν να φανταστούν ότι θα ήταν δυνατόν ένα τέτοιο εξάρτημα να χωρέσει μέσα σε μία φωτογραφική μηχανή «κόμπακτ». Κι όμως· η Nikon κυκλοφόρησε πρόσφατα την S1000pj, η οποία διαθέτει ενσωματωμένο ένα τέτοιο εξάρτημα που επιτρέπει στον χρήστη του να δει τις φωτογραφίες του προβάλλοντάς τις πάνω σε οποιαδήποτε επίπεδη επιφάνεια.

MADISONS

lifestyle habits are changing

coming soon...

Eurobank EFG

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Eurobank EFG Private Banking

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2009

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€ / $
-7,93%	-4,87%	-0,96%*	-2,64%*	-3,16%	-1,43%	-0,94%	0,68%	-0,50%

ΣΗΜΕΡΑ

PRIMETEL

Εμποδίζεται η ανάπτυξη δικτύου λόγω χωραφιών

Ανησυχίες για την αξία γειτονικών ακινήτων εμποδίζουν την ανάπτυξη σταθμού προσγειάλωσης καλωδίων οπτικών ινών της εταιρείας Primetel στη Γεροσκήπου. Μέσα στη γενικότερη συζήτηση έχει ενταχθεί και το θέμα της υγείας των κατοίκων της περιοχής. Ωστόσο, το γεγονός ότι η συγκεκριμένη τεχνολογία δεν εμπεριέχει κανέναν κίνδυνο για την υγεία, καταδεικνύει ότι μάλλον οικονομικά συμφέροντα απασχολούν το Δημοτικό Συμβούλιο. **Σελ. 4**

ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ

Ανασαίνει ξανά ο δανεισμός από ΧΠΙ

Τα τελευταία στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας καταδεικνύουν ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (ΧΠΙ) άρχισαν από τον Σεπτέμβριο να ανοίγουν ξανά τη στρόφιγγα του δανεισμού, με κύρια κατηγορία τα στεγαστικά δάνεια, για τα οποία παρατηρείται αυξημένη ζήτηση από τα νοικοκυριά, αλλά και τα καταναλωτικά δάνεια. Ωστόσο, η μείωση των καταθέσεων διαγράφει μειωμένες αποταμιεύσεις, ιδίως στην εσωτερική αγορά, ενώ ταυτόχρονα ασκούνται επιπλέον πιέσεις στα ήδη υπερχρεωμένα νοικοκυριά, τα οποία αναμένεται ότι σύντομα θα αυξήσουν τις δαπάνες τους ενόψει Χριστουγέννων. **Σελ. 4**

EPA

DOW JONES

Από τη Μεγάλη Ύφεση του 1929 μέχρι σήμερα

Ογδόντα χρόνια μετά τη μεγάλη ύφεση του 1929 και η διεθνής οικονομία έχει βρεθεί σε ανάλογες ή και χειρότερες συνθήκες. Η πορεία της αμερικανικής αλλά και παγκόσμιας οικονομίας, από τις εκατοντάδες των ανέργων τη δεκαετία του 1930 μέχρι την κατάρρευση της Lehman Brothers πριν από έναν περίπου χρόνο, μέσα από τα σκαμπανεβάσματα του Dow Jones. Μετά και από τις δύο κρίσεις παρουσιάστηκαν και αυτοί που τόνισαν την ανάγκη για αλλαγές. Το 1934 ήταν ο Φραγκλίνος Ρούζβελτ, σήμερα είναι ο Μπαράκ Ομπάμα. **Σελ. 9**

Ενέχυρο οι χοίροι

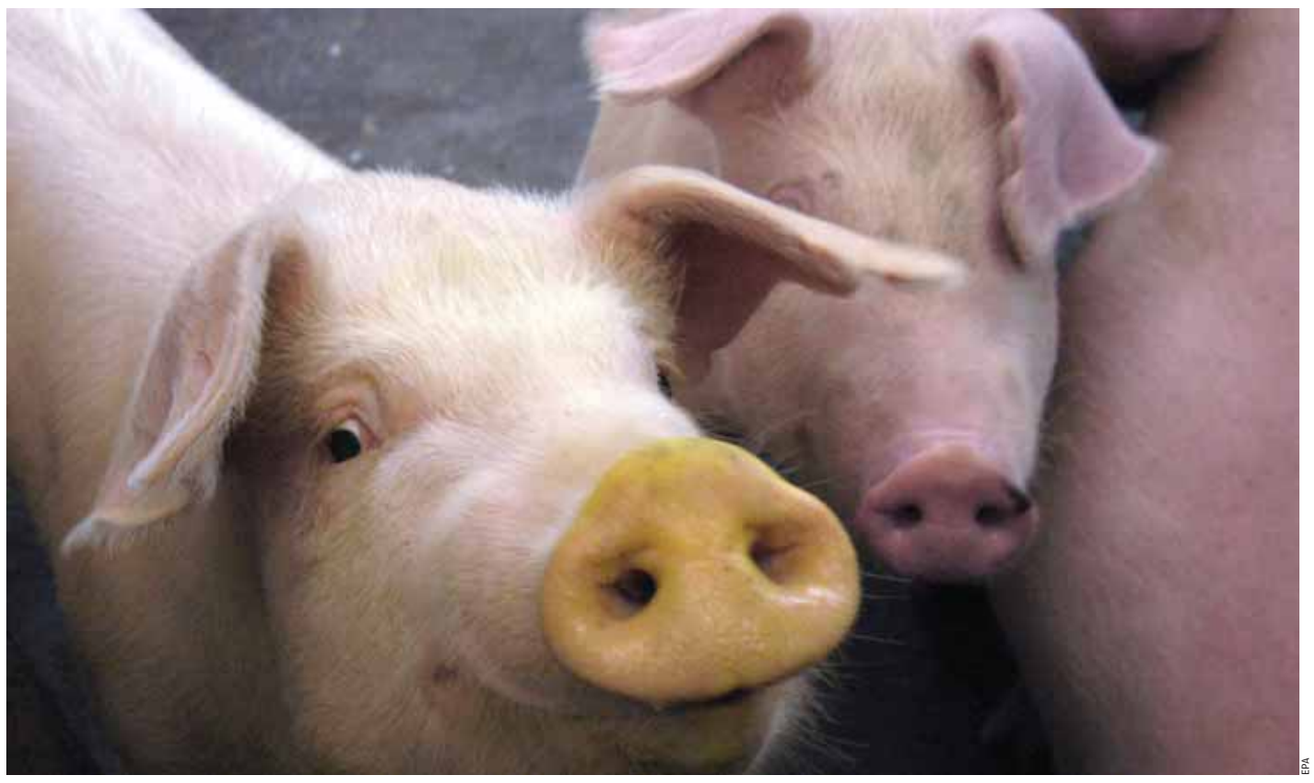

EPA

Τα βλέμματα των αγαθών χοίρων στη φωτογραφία θα μπορούσαν να εκφράσουν εύγλωττα την απορία τους γύρω από ένα απολύτως εύλογο ερώτημα: «Μοιάζουμε με τραπεζικές εγγυήσεις;». Στην περίπτωση των ρωσικών τραπεζών η απάντηση είναι καταφατική. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στη συγκεκριμένη χώρα, τα οποία πλήττονται από τη διεθνή κρίση και τα αυξανόμενα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, αναγκάζονται να δεχθούν ποικίλα αντισυμβατικά περιουσιακά στοιχεία ως εχέγγυα. Ένα αγρόκτημα είχε προσφέρει 40.500 χοίρους, οι οποίοι… κατασχέθηκαν, ενώ άλλοι οφειλέτες έχουν διαθέσει ποσοστό σε εταιρείες εσωρούχων και αλυσίδες σουπερμάρκετ. Οι ρωσικές τράπεζες δεν πρόκειται βέβαια να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους σε αυτούς τους κλάδους, αλλά σπεύδουν να πωλήσουν τη συμμετοχή τους, ώστε να ανακτήσουν τα οφειλόμενα.

Αλλαγές στην αγορά

Επίκεινται εξαγορές αντιπροσωπειών αυτοκινήτων στην Κύπρο

Μετά τη μακρά ακινησία της κυβέρνησης, η οποία μάλιστα κορυφώθηκε με την αποψίλωση των όποιων μέτρων είχαν ληφθεί για στήριξη της απόσυρσης, η αγορά αυτοκινήτου κινείται πλέον προς συγχωνεύσεις.

Στα σκαριά υπάρχει ήδη συμφωνία μεταξύ της Cyprus Import Corporation, εισαγωγέων των αυτοκινήτων Mercedes και Smart και της Δημάδης για εξαγορά από την πρώτη της αντιπροσωπείας αυτοκινήτων της Fiat και Alfa Romeo, αλλά και της αναγεννημένης Lancia, η οποία επανέρχεται στην αγορά με δεξιοτίμονα οχήματα ημιπολυτελείας. Οι εταιρείες δηλώνουν ότι δεν υπάρχει «οτιδήποτε που να μπορεί να ανακοινωθεί», αλλά, εκτός συγκλονιστικού απρόοπτου, φαίνεται ότι η συμφωνία θα προχωρήσει.

Παρομοίως, κινητικότητα υπάρχει και από την οικογένεια Ουζουνιάν (όμιλος Doms Cars), που κατέχει τις αντιπροσωπείες των αυτοκινήτων Renault Jeep, Chrysler και Dodge, καθώς και των μοτοσυκλετών Aprilia και Moto Guzzi. Η οικογένεια εξαγοράζει τις μετοχές των συνεταίρων, ενώ εξετάζεται ακόμα και το ενδεχόμενο να πωληθεί ολόκληρος ο όμιλος, όταν εξασφαλιστεί το 100% των μετοχών από την οικογένεια. Δεν είναι ξεκάθαρο εάν οι κινήσεις αφορούν μόνο την Renault ή ολόκληρο τον όμιλο Doms Cars, αλλά το σίγουρο είναι πως η αγορά αυτοκινήτου προχωρεί προς λιγότερους αλλά μεγαλύτερους «παίκτες».

Έντονο ενδιαφέρον για Renault, Jeep, Chrysler, Fiat και Alfa Romeo

Από τις κινήσεις διαφαίνεται ότι, μετά τις αρχικές προσπάθειες να τονώσουν τις πωλήσεις τους με ειδικές προσφορές και μειώσεις τιμών, πολλές αντιπροσωπείες μπορούν να επιβιώσουν, πλέον, μόνο εάν εξασφαλίσουν οικονομίες κλίμακας και αυξημένες συνολικές πωλήσεις. Από τις εξελίξεις καταδεικνύεται ακόμα ότι πιο σημαντικά στην παρούσα συγκυρία της οικονομίας είναι τα εύρωστα ταμεία και η συγκροτημένη πολιτική, παρά η διατήρηση μεριδίου αγοράς.

Επίσης, αφόρητες φαίνεται ότι είναι οι πιέσεις που δέχονται πολλές αντιπροσωπείες από τις μητρικές τους αυτοκινητοβιομηχανίες, οι οποίες απαιτούν πλέον ποιοτική εξυπηρέτηση, καλές υπηρεσίες after sales και ποιοτικούς εκθεσιακούς χώρους από τους αντιπροσώπους τους. Έτσι, τα αυξημένα λειτουργικά κόστη αποτέλεσαν δυσβάστακτο βάρος για τις αντιπροσωπείες που έχουν μειωμένες πωλήσεις, ενώ μοναδική επιλογή είναι πλέον η συγχώνευση, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, με σκοπό την εξασφάλιση οικονομιών.

Από τις εξαγορές που διαγράφονται στην αγορά, είναι ξεκάθαρο ότι θα προκύψει και μείωση προσωπικού, η οποία θα αυξήσει την ανεργία στον κλάδο και ίσως η εξοικονόμηση από πλευράς του κράτους, που απέφυγε δαπάνες στήριξης, τελικά να ακυρωθεί από άλλες παράπλευρες δαπάνες. **Σελ. 5**

«Χωρίς ιδεολογικές αγκυλώσεις τα μέτρα για την ανεργία»

Η υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Σωτηρούλα Χαραλάμπους, εμφανίζεται ικανοποιημένη από την εφαρμογή των μέτρων που έχουν ήδη εξαγγελθεί για αντιμετώπιση της ανεργίας. Τονίζει πως τα μέτρα στοχεύουν στη «μεγάλη μάζα των ανέργων», αλλά δεν πρόκειται από μόνα τους να επαναφέρουν στην οικονομία συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Παράλληλα, σημειώνει ότι τα μέτρα έχουν τόσο οικονομικό όσο και κοινωνικό χαρακτήρα και στηρίζουν την επιχειρηματικότητα. Εξάλλου, η κ. Χαραλάμπους αναφέρεται στις επενδύσεις του ΤΚΑ, τονίζοντας ότι αυτές έχουν γίνει βάσει οικονομικών και όχι ιδεολογικών ανησυχιών. Η υπουργός, απατώντας για τα αποτελέσματα που έχει αποδώσει η έρευνα για την αδήλωτη και παράνομη εργασία, σημείωσε πως οι έλεγχοι είναι εντατικοί και έχει καταγραφεί, μέχρι και τον περασμένο Σεπτέμβριο, ποσοστό πέραν του 24% των εργαζομένων που είναι αδήλωτοι, γεγονός που ανησυχεί ιδιαίτερα τον κρατικό μηχανισμό. **Σελ. 6**

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

MTN και Cyta παλεύουν για την επικράτηση

Οι δυο εταιρείες κινητής τηλεφωνίας που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο μάχονται για την επικράτησή τους στην αγορά. Ο ημικρατικός οργανισμός εισήγαγε στην εγχώρια αγορά την τεχνολογία GSM πριν 20 χρόνια, ανοίγοντας τον δρόμο σε ένα ραγδαία εξελισσόμενο κομμάτι της αγοράς. Σήμερα υπάρχουν πέραν των 800.000 χρηστών κινητών τηλεφώνων στην Κύπρο, αλλά και δυο εταιρείες που μάχονται κυρίως στο επικοινωνιακό πεδίο για την εξασφάλιση των μεγαλύτερων δυνατών ποσοστών στην αγορά. Μέχρι στιγμής η Cyta κατέχει ποσοστά τριπλάσια από την ανταγωνίστρια MTN, ωστόσο η μεγάλη ανάπτυξη της δεύτερης τα τελευταία δυο χρόνια, καθώς και το ενδεχόμενο εισόδου και τρίτου «παίκτη» στην αγορά αναμένεται να αλλάξουν τις ισορροπίες. Τα δεδομένα διαφοροποιήθηκαν δραστικά με την είσοδο της Areeba, τώρα MTN, στην αγορά το 2004, χρονιά κατά την οποία η Cyta συμφώνησε με την Vodafone για στρατηγική ανάπτυξης στη χώρα. **Σελ. 6**

EPA

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Τα κακά μαντάτα της ανάκαμψης

Όταν ένας μοτοσυκλετιστής μπαίνει σε μια απότομη στροφή, το μεγαλύτερο λάθος που μπορεί να κάνει είναι να ελαττώσει ταχύτητα. Θα χάσει ροπή, θα γλιστρήσει ο τροχός και θα χάσει τον έλεγχο. Εάν όμως αναπτύξει στην στροφή, τότε θα γαντζώσουν οι τροχοί στην άσφαλτο, θα κρατηθεί το όχημα και θα βγει από την στροφή άνετος και με ισορροπία.

Την περασμένη εβδομάδα, ο Αμερικανός Πρόεδρος ανακοίνωσε ότι το τρίτο τρίμηνο η μεγαλύτερη οικονομία παγκοσμίως κατέγραψε ανάπτυξη κατά 3,5%, μπαίνοντας στον δρόμο της ανάκαμψης. Η είδηση, παρά τις προειδοποιήσεις του Μπαράκ Ομπάμα ότι η κρίση δεν έχει τελειώσει ακόμα, έκανε αμέσως τον γύρο του κόσμου και προκάλεσε σημαντικές ανόδους σε όλα τα μεγάλα χρηματιστήρια (με εξαίρεση ορισμένα ασιατικά).

Την ίδια στιγμή, οι οικονομικοί και πολιτικοί παράγοντες στην Κύπρο παρακολουθούν εναγωνίως την κατάσταση στο εξωτερικό – και ιδίως στη Μεγάλη Βρετανία – με την ελπίδα ότι θα εντοπίσουν κάποια σημάδια ανάκαμψης και θα δικαιούνται να ελπίζουν σε νέα κάθοδο τουριστών και αγοραστών εξοχικών. Η λογική που επικρατεί είναι πως χωρίς ανάκαμψη στην Ευρώπη και κυρίως στη Μεγάλη Βρετανία, δεν υπάρχει ελπίδα ανάκαμψης στην Κύπρο: Θα έρθουν οι τουρίστες (κι ας ξοδεύουν λιγότερα), θα έρθουν αγοραστές εξοχικών κατοικιών, θα έρθουν Ρώσοι επενδυτές.

Υπάρχει όμως και μια άλλη όψη της ανάκαμψης. Το χειρότερο πράγμα που μπορεί να συμβεί στην κυπριακή οικονομία σήμερα, είναι μια ταχεία και σταθερή ανάκαμψη στην Ευρώπη. Ως μοτοσυκλετιστής που χάνει ροπή, η κυπριακή οικονομία θα γλιστρήσει με επικίνδυνες συνέπειες. Η κρίση μάς έχει δείξει ότι μπορεί η τουριστική βιομηχανία να έχει χάσει ζήτηση, αλλά έχασε και μερίδιο αγοράς από τους ανταγωνιστές μας. Μπορεί να ταξιδεύουν λιγότερο οι Βρετανοί, αλλά και η μειωμένη ανταγωνιστικότητα του προϊόντος μας δεν μπορεί πια να αγνοηθεί. Ακόμα, μπορεί να σταμάτησαν να καταφθάνουν μαζικά οι αγοραστές ακινήτων, αλλά αποκαλύφθηκε από αυτήν την εξέλιξη και η κατάσταση φούσκας που υπήρχε. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας επηρεάστηκε μεν από τη διεθνή διατραπεζική αγορά, βγήκαν δε στην επιφάνεια και προβλήματα που ήδη υπήρχαν: Χρηματοδότησε την ελλειμματική κατανάλωση των νοικοκυριών και τη σχεδόν παράλογη μανία των developers. Έτσι, η κρίση ουσιαστικά λειτούργησε ως μηχανισμός με τον οποίο εκδηλώθηκαν συμπτώματα των άλλων παθογενειών της οικονομίας.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, αξίζει να εξετάσει κανείς τι θα συμβεί όταν αρχίσει να ανακάμπτει η ευρωπαϊκή οικονομία. Πρώτα, θα αρχίσουν να αντιστρέφονται οι πιέσεις στη ρευστότητα. Θα ανακληθεί η πολιτική του quantitative easing και θα αυξηθούν τα βασικά επιτόκια. Ενδεχομένως να αυξηθεί ακόμα και το Euribor, ανάλογα με τη διακύμανση των βασικών επιτοκίων και τις συνθήκες εμπιστοσύνης στη διατραπεζική αγορά. Παρά το γεγονός ότι τα επιτόκια θα μειωθούν μακροπρόθεσμα, οι επόμενοι 24 μήνες υπόσχονται την ανάκαμψή τους. Αυτό θα γίνει σε μία περίοδο όπου η κυπριακή οικονομία θα αγωνίζεται – ακόμα – να συγκρατήσει τα επιτόκια και να τονώσει τις παραγωγικές επενδύσεις.

Ακόμα και η οικονομική ανάπτυξη μπορεί να προκαλέσει πρόβλημα, αν δεν είμαστε έτοιμοι

Ταυτόχρονα, θα αρχίσουν να ανακάμπτουν και οι τιμές του πετρελαίου, που είναι και η κύρια αιτία για την οποία έχει συγκρατηθεί ο πληθωρισμός σε χαμηλά επίπεδα. Η ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας θα περάσει από νέο κύκλο διάβρωσης του ανταγωνισμού, εξαιτίας και της υψηλής ενεργειακής έντασης της οικονομίας που σπαταλά πολύ περισσότερη ενέργεια ανά ευρώ παραγωγής του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος από τους εταίρους μας.

Ο πληθωρισμός που, εκτός από τις τιμές πετρελαιοειδών, μειώθηκε και λόγω των πιο φθηνών εισαγωγών, θα αρχίσει να αυξάνεται, αφού η ανάκαμψη θα οδηγήσει και σε «τόνωση» των τιμών στην Ευρώπη. Αντίθετα, οι τιμές των κυπριακών αγαθών και των υπηρεσιών που συνεχίζουν να αυξάνονται, σε σχέση με αυτές των ανταγωνιστών μας, θα ενισχυθούν και από τη νέα αύξηση στις τιμές παραγωγού. Ακόμα, και η γενικότερη συγκυρία θα είναι αρνητική για την κυπριακή οικονομία, αφού τη στιγμή ακριβώς που οι εταίροι μας θα αναπτύσσουν ταχύτητα στην έξοδο από την στροφή, η δική μας οικονομία θα συνεχίσει να προχωρεί με βραδείς ρυθμούς. Η στασιμότητα στην παραγωγικότητα, η οποία ακόμα παρατηρείται, αλλά και η συνεχής αύξηση στα εργατικά κόστη θα έρχονται σε αντιπαράθεση με τη συνεχιζόμενη μείωση των κόστων στους εταίρους μας. Οι αυξήσεις, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, δεν οφείλονται μόνο στις αυξήσεις των μισθών και την ΑΤΑ, αλλά και στις γραφειοκρατικές αγκυλώσεις.

Σχεδόν όλοι οι αναλυτές συμφωνούν ότι η κυπριακή οικονομία αντιδρά ετεροχρονισμένα στις εξελίξεις της διεθνούς οικονομίας. Με αυτήν την πραγματικότητα ενώπιόν μας, τίθεται το ερώτημα πώς θα αντιδράσει η δική μας οικονομία στην ανάκαμψη των εταίρων μας. Η χαλαρή αντιμετώπιση της κρίσης, με την οποία επιχειρούν άπαντες οι υπεύθυνοι απλά να κρατήσουν τους δείκτες μέχρι να εντοπιστεί ο ορίζοντας της ανάκαμψης, ισοδυναμεί με την ελάττωση ταχύτητας πάνω στην στροφή.

Με αυτήν την πραγματικότητα μπροστά μας, η πιο ευχάριστη δήλωση που έγινε την περασμένη εβδομάδα ήταν εκείνη του Μπαράκ Ομπάμα, που προειδοποίησε ότι ακόμα δεν έχει τελειώσει η κρίση. Πριν όμως τελειώσει η κρίση στο εξωτερικό, ίσως μας μένει ακόμα λίγος χρόνος, για να στραφούν τα όποια μέτρα στην αύξηση της παραγωγικότητας, στη στήριξη των επιχειρήσεων, στην τόνωση της παραγωγής και στη μείωση του κρατισμού.

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ**

Καμία νέα φορολογία, μόνο έμμεσες

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Λευκού Οίκου, ο πρόεδρος Ομπάμα θα εξαγγείλει πρόγραμμα κρατικής επιδότησης ύψους 3,4 δισ. δολαρίων για τη δημιουργία «έξυπνου» δικτύου ηλεκτροδότησης της χώρας. Στόχος της επένδυσης είναι η μείωση του κόστους ενέργειας στον τελικό καταναλωτή, η βελτιστοποίηση του δικτύου για την αποφυγή βλαβών και η αποτελεσματικότερη μεταφορά του ηλεκτρισμού που παράγεται από εναλλακτικές πηγές ενέργειας, κυρίως ηλιακή και αιολική. Η κυβερνητική αυτή πρωτοβουλία, πέραν της αναβάθμισης του δικτύου ηλεκτροδότησης των ΗΠΑ, θα δημιουργήσει και χιλιάδες θέσεις εργασίας, σε μια συγκυρία κατά την οποία η χώρα πλήττεται από μαζικό κύμα ανέργων.

Στην Κύπρο, ακούσαμε τον πρόεδρο της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) να δηλώνει ότι η έγκριση των αυξήσεων στα τιμολόγια της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) αναμένεται να προσφέρει στον ημικρατικό οργανισμό κάποιες οικονομικές ανάσες για τη συνέχεια. Το επαναλαμβάνουμε για όσους (συμπεριλαμβανομένων και εμάς) δεν πιστεύουν σε αυτά που ακούνε: Η ΑΗΚ χρειάζεται τις αυξήσεις στα τιμολόγια, ύψους 1,5% ετησίως για τα επόμενα τρία χρόνια, προκειμένου να επιβιώσει. Ένας εκ των δύο σημαντικότερων ημικρατικών οργανισμών του τόπου (ο άλλος είναι η cyta), που λειτουργεί σε απόλυτες συνθήκες μονοπωλίου, κινδυνεύει με οικονομική κατάρρευση και χρειάζεται επιτακτικά τα 10 εκατ. ευρώ ετησίως, που είναι το όφελος από τις αυξήσεις στα τιμολόγια. Αναπάντητο παραμένει βεβαίως το ερώτημα για το πώς θα καλυφθεί το πρόστιμο για τους ρύπους, ύψους 73 εκατ. ευρώ, που επέβαλε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην Κύπρο.

Σύμφωνα με τον πρόεδρο της ΑΗΚ, η αύξηση στα τιμολόγια ήταν επιβεβλημένη προκειμένου να προχωρήσει το αναπτυξιακό πρόγραμμα του οργανισμού, μιας και οι προηγούμενες κυβερνήσεις, εισπράττοντας σημαντικά κονδύλια ως μέρισμα, άφησαν τα ταμεία του ουσιαστικά άδεια. Από την πλευρά της, η ΡΑΕΚ άναψε το πράσινο φως για τις αυξήσεις χωρίς προηγουμένως να ικανοποιηθεί η απαίτησή της για ουσιαστικές περικοπές δαπανών που θα πρέπει να υλοποιήσει η ΑΗΚ. Ο λόγος, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, είναι ότι ο πρόεδρος της ΡΑΕΚ αναγκάστηκε να προχωρήσει τάχιστα, προκειμένου να αποδεσμευτεί από τα σημερινά καθήκοντά του και να αναλάβει την προεδρία της ΔΕΦΑ, η οποία θα προωθήσει την εισαγωγή φυσικού αερίου στην Κύπρο και θα απαλλάξει την ΑΗΚ από τον αναχρονισμό που ακούει στο όνομα μαζούτ.

Ο υπουργός Εμπορίου, με τη σειρά του, προσπαθώντας να χειριστεί το θέμα επικοινωνιακά, ανέφερε ότι οι αυξήσεις είναι μικρές και δεν δικαιολογούν αλυσιδωτές επιπτώσεις σε προϊόντα και υπηρεσίες, αν και ο επιχειρηματικός κόσμος εμφανίζεται δυσαρεστημένος από αυτήν την εξέλιξη. Σημείωσε, μάλιστα, ότι η σημερινή τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος είναι σημαντικά χαμηλότερη από πέρσι και ως εκ τούτου ενδέχεται να προκύψουν μειώσεις στις τιμές διαφόρων κατηγοριών προϊόντων και υπηρεσιών. Το σκηνικό του παραλογισμού συμπληρώνουν οι συντεχνίες των εργαζομένων της ΑΗΚ, οι οποίες αντιδρούν στις περιστολές δαπανών, αν και συμφωνημένες σε επίπεδο αρμόδιων φορέων, εφόσον αυτές επηρεάζουν τα ωφελήματά τους.

Η περίπτωση της ΑΗΚ αποτελεί κλασική περίπτωση ανεπάρκειας των κυβερνητικών πολιτικών και εγκληματικής αμέλειας των κατά καιρούς υπευθύνων. Οι ευθύνες της προηγούμενης κυβέρνησης είναι σίγουρα βαρύτατες, χωρίς να σημαίνει ότι και η παρούσα κυβέρνηση είναι άμοιρη ευθυνών. Για κακή μας τύχη, το πρόβλημα προκύπτει επιτακτικά σε μια δύσκολη οικονομική συγκυρία για τα δημόσια οικονομικά και, μοιραία, τα σπασμένα για ακόμα μια φορά θα τα πληρώσουμε εμείς οι καταναλωτές, και μάλιστα αδιαμαρτύρητα, ελλείψει εναλλακτικών επιλογών.

Η κυβέρνηση καλείται σήμερα να αναλάβει τις ευθύνες της και να βάλει τάξη στο χάος που παρατηρείται. Η ΔΕΦΑ, μετά από σημαντική καθυστέρηση στη λειτουργία της, λόγω συνδιαλλαγών, θα πρέπει να εφαρμόσει άμεσα τις απαραίτητες διαδικασίες προκειμένου να ανταποκριθεί στην αποστολή της. Παράλληλα, όμως, θα πρέπει να εφαρμοστεί και ένα πρόγραμμα εξυγίανσης του οργανισμού, στοχεύοντας στην ορθολογική κατανομή των λειτουργικών του δαπανών. Κλασικό παράδειγμα αποτελεί η διαφημιστική δαπάνη μέσω τηλεοπτικών σποτ, και μάλιστα σε ζώνες υψηλής τηλεθέασης, τα οποία δημιουργούν εύλογα ερωτηματικά σε σχέση με την αναγκαιότητα ύπαρξής τους, εφόσον ο καταναλωτής δεν έχει την επιλογή να μην είναι πελάτης της ΑΗΚ για την κάλυψη των αναγκών του σε ηλεκτρισμό.

Μας αρκεί που σας πληρώνουμε, δεν χρειάζεται να σας βλέπουμε κιόλας, και μάλιστα τις ώρες που υποτίθεται ότι χαλαρώνουμε από τις σκοτούρες...

ystavrinides@gmail.com

ΔΗΚΤΗΣ

Στασικράτους ξανά

Μετά από μία περίοδο παρακμής, εκφράζονται σήμερα ελπίδες από επιχειρηματικούς κύκλους ότι η οδός Στασικράτους θα ανακάμψει αν γίνουν οι σωστές κινήσεις. Το πλήγμα που δέχτηκε η οδός από το Mall of Cyprus, το οποίο έκλεψε τα φώτα από τον exclusive δρόμο της πρωτεύουσας, εκτιμάται ότι θα είναι παροδικό, αφού η οδός απευθύνεται σε άτομα υψηλού εισοδήματος. Το στοίχημα του Γιάννου Αθηαινίτη και του Κυριάκου Τσιαλή, οι οποίοι αγόρασαν το γνωστό καφεστιατόριο Πραλίνα, θα επηρεάσει πολλούς καταστηματάρχες. Πάντως, λέγεται ότι οδεύουν προς μετατροπή του Πραλίνα σε κάτι εντελώς καινούργιο. Για τις λεπτομέρειες επιφυλασσόμεθα.

EPA

Επί της Μακαρίου στη Λευκωσία, σε διπλή κίτρινη γραμμή και πάνω στο πεζοδρόμιο, στάθμευσε ως αφεντικό το όχημα στη φωτογραφία. Φυσικά, με την ταμπέλα στο ταμπλό ότι πρόκειται για τη «Γενική Διευθύντρια του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού», θεωρεί, προφανώς, ότι δικαιούται. Ο Δήκτης εισηγείται απλώς ότι λιγότερη έπαρση ίσως να έκανε και καλό.

Αναστολή και διάταγμα

Οι εταιρείες που υπέβαλαν αγωγή κατά της απόφασης της Εφόρου για τον ΦΠΑ για ταχύτερη καταβολή των οφειλών τους, θα τα πουν στο δικαστήριο στις 23 Νοεμβρίου. Την περασμένη εβδομάδα, στις 29 Οκτωβρίου, έληξε και η προθεσμία για αιτιολόγηση της θέσης του κράτους, και όλα παίρνουν πλέον τον δρόμο τους. Ωστόσο, η ανησυχία που εκφράζουν οι εταιρείες, είναι ότι, σε περίπτωση που η κυβέρνηση ζητήσει αναβολή της εξέτασης του θέματος, αυτό μπορεί να αποτελέσει κίνηση ματ, αφού η καταβολή του φόρου οφείλεται στις 10 Νοεμβρίου και έτσι θα πρέπει να καταβληθεί εάν υπάρξει κωλυσιεργία. Ελπίζουν, πάντως, ότι θα εξετασθεί η απόφαση την ερχόμενη Τρίτη, αλλά σε αντίθετη περίπτωση, ελπίζουν ότι με την όποια αναβολή θα υπάρξει και διάταγμα αναστολής του μέτρου. Ίδωμεν, διότι αναστολή χωρίς διάταγμα θα είναι εμπαιγμός.

Δεν ερωτήθηκαν

Ενώπιον της Βουλής, εκπρόσωπος του ΥΠΕΞ ανέφερε ότι ουδείς από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών δεν επέδειξε ενδιαφέρον για μετάθεση στη Μόσχα. Αυτός, λέει, ήταν και ο λόγος που προτιμήθηκε η απασχόληση με συμβόλαιο (120.000 ευρώ παρακαλώ) εξωτερικού συμβούλου, η πρόσληψη του οποίου έγινε χωρίς διαδικασίες και χωρίς διαγωνισμό. Πέρα από τις μεγάλες ουρές που έχει πίσω της η εν λόγω πρόσληψη, η στήλη είναι σε θέση να γνωρίζει πως ουδέποτε ερωτήθηκαν οι υπάλληλοι του ΓΤΠ εάν ενδιαφέρονται για Μόσχα. Πολύ άσχημα βρομάει ο (εκ νέου) διορισμός και οφείλονται εξηγήσεις.

Πρόεδρε, υποσχέθηκες...

Πάντως, πέρα από τον συγκεκριμένο διορισμό, υπάρχει μια ολόκληρη σειρά από διορισμούς που είτε αφορούν πρώην αξιωματούχους της δημόσιας υπηρεσίας, οι οποίοι εκ νέου απασχολούνται με συμβόλαιο μετά τη συνταξιοδότησή τους (κι ας μην ξεχνάμε το εφάπαξ), είτε υπαλλήλους του δημοσίου που εργοδοτήθηκαν χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού. Δεν λέμε ονόματα διότι όλοι τα γνωρίζουν και δεν υπάρχει λόγος να προσβάλουμε τα άτομα, αλλά σημειώνουμε ότι στις δύο συγκεκριμένες υποσχέσεις του ο Πρόεδρος απέτυχε παταγωδώς. Δίκαιη κοινωνία είπατε;

Δίκαιη, δίκαιη

Για να μην είμαστε απολύτως άδικοι με τον Πρόεδρο, υπάρχουν και διορισμοί που αφορούν άτομα συγγενικά (ή εκ των υστέρων συγγενικά) άλλων υψηλόβαθμων εκλεγμένων αξιωματούχων της πολιτείας, που μυστηριωδώς έλαβαν διορισμό άνευ διαγωνισμού. Μάλιστα, υπάρχει και το απίστευτο του διορισμού χωρίς να κατέχουν καν την ελληνική ή την τουρκική, εκτός κι αν τα ρώσικα έχουν καταστεί επίσημη γλώσσα του κυπριακού τουρισμού.

Οι Γερμανοί ξανάρχονται

Η CIC, που κατέχει την αντιπροσωπεία της Mercedes στην Κύπρο, προχωρεί, σύμφωνα με πληροφορίες της στήλης, σε κίνηση εξαγοράς των FIAT, Lancia και Alfa Romeo. Το θέμα μπορεί να έχει από μόνο του ενδιαφέρον, αλλά ακόμα πιο ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι στη CIC κύριος μέτοχος, με έλεγχο της εταιρείας, είναι η ίδια η μητρική Mercedes. Με άλλα λόγια, οι «Γερμανοί» αγοράζουν FIAT, Alfa Romeo και Lancia σε ένα κράτος-μέλος της Ε.Ε. Διερωτάται η στήλη εάν υπάρχει και... διεθνής συνέχεια στην εξαγορά...

Ράβε να ξηλώνω

Η Σωτηρούλα Χαραλάμπους έχει αναλάβει την ευθύνη για στόχους που δεν μπορεί το δικό της Υπουργείο να επιτύχει. Κατά τη διάρκεια συνέντευξής της στην «Κ», που δημοσιεύεται σήμερα, η υπουργός ερωτήθηκε εάν θεωρεί πως για την ανεργία υπάρχει άλλη λύση από την ανάπτυξη και τη στήριξη της επιχειρηματικότητας. Δυσκολεύτηκε λίγο η υπουργός, αλλά, ως καλός στρατιώτης, απέφυγε να ρίξει τις ευθύνες σε συναδέλφους της. Δεν μπορεί, όμως, αυτή να ράβει για να ξηλώνουν άλλοι, ούτε να αγωνίζεται συνεχώς για τη στήριξη των επιχειρήσεων και της επιχειρηματικότητας, όταν η υπόλοιπη κυβέρνηση τις θεωρεί δίκαιη λεία για να εξασφαλιστούν οι δείκτες.

Θα τα δώσουν

Πίστευε η κυβέρνηση ότι θα γλυτώσει χρήματα με την ακύρωση του προγράμματος για την απόσυρση παλαιών οχημάτων. Δυστυχώς, για όλους μας, οι αντιπροσωπείες αυτοκινήτων, ελλείψει στήριξης, σήμερα, προχωρούν σε εξαγορές και συγχωνεύσεις. Ο Δήκτης διερωτάται πόσα τελικά θα δώσει η κυβέρνηση στους άνεργους που θα προκύψουν.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

9.733% αυξήθηκαν παγκοσμίως οι συνδρομές σε Υπηρεσίες Ευρυζωνικού Διαδικτύου μεταξύ του 1999 και του 2008, σύμφωνα με στοιχεία του TeleGeography/ITU που επικαλείται η ιστοσελίδα του BBC. Το 1999 υπήρχαν 4,190,000 συνδρομητές, ενώ το 2008 έφθασαν στους 412,010,000.

6.202 καταδίκες καταγράφηκαν το 2007 για αδικήματα που σχετίζονται με διατάξεις της νομοθεσίας των Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σύμφωνα με το Υπουργείο Εργασίας. Οι συνολικές ποινές που επιβλήθηκαν από τα δικαστήρια για τα συγκεκριμένα αδικήματα ανήλθαν σε 2,863,443 ευρώ.

466.062 ευρώ θα δώσει η Δημοκρατία σε 79 μέλη του Κυπριακού Στρατού ως «επίδομα ιπταμένων», σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του 2010. Το επίδομα αφορά 62 ιπτάμενους αξιωματικούς και 17 ιπτάμενους μηχανικούς της αεροπορίας.

43% των συνδέσμων της ιστοσελίδας του Υπουργείου Εργασίας δεν έχουν ενημερωθεί τον τελευταίο χρόνο. Η «Καθημερινή» εντόπισε 39 μη ενημερωμένους συνδέσμους από τους συνολικά 88. Σε αυτούς συμπεριλαμβάνονται πρακτικά, εκδόσεις, προσφορές και ανακοινώσεις.

58,8% των θανατηφόρων ατυχημάτων στον χώρο εργασίας που καταγράφηκαν το 2007, έγιναν στη Λευκωσία. Σε σύνολο 17 θανατηφόρων ατυχημάτων, τα δέκα έγιναν στη Λευκωσία, τρία στη Λάρνακα και από δύο στη Λεμεσό και την Πάφο. Τα στοιχεία προέρχονται από το Υπουργείο Εργασίας.

ΑΡΘΡΟ του **ΕΥΕΛΘΟΝΤΑ Γ. ΙΑΚΩΒΙΔΗ**

Η νανοτεχνολογία ευρίσκεται εντός των πυλών: Ας την στηρίξουμε

Στο προηγούμενό μου άρθρο, αναφέρθηκα στις στρατηγικές ατραπούς που θα μπορούσε να ακολουθήσει η Κύπρος για να καταστεί μια σύγχρονη οικονομία της γνώσης και της καινοτομίας. Κατέληξα στο συμπέρασμα ότι η Κύπρος πρέπει να υιοθετήσει παράλληλα και ταυτόχρονα δύο από τις τέσσερεις στρατηγικές που παρουσιάστηκαν, δηλαδή εκείνες του «Στοχοπροσηλωμένου Εργοστασίου» και του «Τεχνοκεντρικού Οικοσυστήματος Μεγάλης Κλίμακας». Ως «Στοχοπροσηλωμένο Εργοστάσιο» η Κύπρος θα επιδιώξει να συγκεντρώσει τις εγχώριες και τις ξένες επενδύσεις σε τρεις-τέσσερεις τομείς της βιομηχανίας, της έρευνας και της ανάπτυξης. Ως «Τεχνοκεντρικό Σύστημα Μεγάλης Κλίμακας» η Κύπρος (δηλαδή, η κυβέρνηση, ο εμποροβιομηχανικός κόσμος, οι άνθρωποι της εκπαίδευσης και της κατάρτισης) θα αγωνιστεί για να πείσει και να προσανατολίσει ολόκληρη την κοινωνία στην ανάπτυξη και αξιοποίηση της καινοτομίας ως κινητήριας δύναμης για την επιστημονική και κοινωνική πρόοδο.

Όπως ανέφερα στο προηγούμενό μου άρθρο, είμαι πεπεισμένος ότι η Κύπρος διαθέτει τους επιστήμονες παγκόσμιας εμβέλειας, τα μηχανήματα και τα αρχικώς απαιτούμενα οικονομικά μέσα για να καταστούμε ένα διεθνώς διακεκριμένο κέντρο έρευνας, ανάπτυξης και παραγωγής στο ευρύ πεδίο της νανοτεχνολογίας. Εντός του επομένου μηνός θα είμαι σε θέση να ανακοινώσω λεπτομέρειες μιας μακρόπνους ξένης επένδυσης στη βιομηχανική πτυχή της νανοτεχνολογίας (η οποία έχει ήδη εγκριθεί και στην οποία εμπλέκομαι άμεσα). Ας δούμε όμως αμέσως πιο κάτω τι ακριβώς περιλαμβάνει ο θαυμαστός και πολλά υποσχόμενος κόσμος της νανοτεχνολογίας.

Η νανοτεχνολογία αφορά ένα σύνολο γνώσεων και τεχνικών για την κατασκευή και χρήση ενός νέου είδους προϊόντων και μηχανών παραγωγής σε μια πολύ μικρή κλίμακα μέτρησης μεγεθών. Τα σχετικά είδη έχουν διαστάσεις που μετρούνται με μονάδα το ένα δισεκατομμυριοστό του μέτρου, το νανόμετρο (το πάχος μιας ανθρώπινης τρίχας ισούται με 40.000 νανόμετρα). Η δέσμη τεχνολογιών της νανοτεχνολογίας έχει δύο βασικούς σκοπούς. Ο πρώτος σκοπός είναι η δημιουργία προϊόντων για ανθρώπινη χρήση από τη διαχείριση της ύλης σε επίπεδο ατόμων ή μορίων με αντίστοιχα μικρές διαστάσεις, όπως τα βακτήρια. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο άνθρακας αποτελείται από τα ίδια άτομα όπως τα διαμάντια, αυτά όμως για κάθε είδος είναι τοποθετημένα σε διαφορετικές θέσεις. Συνεπώς, η ικανότητα να τοποθετούμε άτομα ύλης σε επιλεγμένες θέσεις για συναρμολόγηση μάς δίνει την ικανότητα να δημιουργούμε προϊόντα με τις ιδιότητες που θέλουμε, ως προς την αντοχή, την αγωγιμότητα κ.ο.κ. Ο δεύτερος σκοπός είναι η δημιουργία των κατάλληλων μηχανών παραγωγής των προϊόντων της νανοτεχνολογίας. Στον βαθμό που τα επιθυμητά προϊόντα θα είναι πολύ μικρά, το πρόβλημα της παραγωγής τους αντιμετωπίζεται, όπως προαναφέραμε, με γνωστές σήμερα τεχνολογίες. Η κατασκευή όμως γνωστών προϊόντων στην καθημερινή μας ζωή με κανονικές διαστάσεις απαιτεί την ικανότητα παραγωγής των επιμέρους στοιχείων τους σε πολύ μεγάλη κλίμακα. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο από ειδικές πολύ μικρές μηχανές, διαστάσεων βακτηρίου, που μπορούν να αναπαράγονται και να λειτουργούν παράλληλα.

EPA

Οι νανοτεχνολόγοι θεωρούν ότι θα είναι εφικτή στο εγγύς μέλλον η δημιουργία νέων συσκευών, νέων κατασκευών και νέων συστημάτων, που θα περιορίσουν ή θα εξαφανίσουν πολλά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο άνθρωπος. Για παράδειγμα, με την κατασκευή μικροσυσκευών πολύ μικρών διαστάσεων, θα είναι εφικτή η εισαγωγή τους στον ανθρώπινο οργανισμό, έτσι ώστε μέσα από τις αρτηρίες να μπορούν να θεραπεύουν προβλήματα του κυκλοφοριακού συστήματος, δηλ. στην καρδιά ή άλλα σημεία. Θα είναι επίσης εφικτή η διείσδυση των συσκευών αυτών στον ανθρώπινο ιστό, ώστε να μπορούν να εξουδετερώνουν τα κύτταρα εκείνα που έχουν προσβληθεί από καρκίνο.

Σχεδόν όλες οι παραγωγικές δραστηριότητες σήμερα διαχειρίζονται κάθε είδους υλικό σε διαστάσεις ορατές με γυμνό μάτι. Οι διαδικασίες αυτές μοιάζουν με αυτήν ενός γλύπτη που για να φτιάξει ένα άγαλμα αρχίζει με ένα μεγάλο κομμάτι από μάρμαρο και στη συνέχεια με τη σμίλη κόβει σταδιακά μικρά κομμάτια από αυτό για να του δώσει την επιθυμητή μορφή. Κάτι ανάλογο γίνεται σε παραγωγικές διαδικασίες για την προετοιμασία εξαρτημάτων ή επιμέρους στοιχείων που χρησιμοποιούνται στα περισσότερα προϊόντα. Αν τώρα φανταστούμε ότι το ίδιο τελικό προϊόν θα μπορεί να παραχθεί, όχι αρχίζοντας από μεγάλα τεμάχια ύλης, αλλά από άτομα ή μόρια τα οποία τοποθετούνται σε επιθυμητές θέσεις και συναρμολογούνται σε διαδοχικά στάδια για να μας δώσουν τα επιθυμητά εξαρτήματα ή άλλα στοιχεία, τότε η σπατάλη ύλης μηδενίζεται, ενώ περιορίζεται εντυπωσιακά και η ανάλωση ενέργειας, συμπιέζοντας έτσι εντυπωσιακά το κόστος των παραγομένων αγαθών.

Ως κατακλείδα, οφείλουμε να επισημάνουμε πως για τη στελέχωση της νανοτεχνολογικής βιομηχανίας (αλλά και κάθε άλλης δραστηριότητας στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας) θα χρειαστεί επιστημονικό δυναμικό όλων των ηλικιών και βαθμίδων, αλλά κυρίως νέοι και νέες αριστείς διαφόρων κλάδων της μηχανικής. Εκατοντάδες φοιτητές από τις ραγδαία αναπτυσσόμενες χώρες της Ασίας, της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής θα εισέρρεαν στα κρατικά μας πανεπιστήμια, εάν προσφέραμε κάποιου χαμηλού κόστους κίνητρα (όπως υποτροφίες για τη διάρκεια των σπουδών και φορολογικές απαλλαγές σε περίπτωση εργοδότησής τους από κυπριακές εταιρείες μετά το πέρας των σπουδών τους).

Στο επόμενό μας άρθρο θα παρουσιάσουμε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο προσέλκυσης των καλύτερων μυαλών του αναδυόμενου κόσμου για να σπουδάσουν και να εργαστούν στην Κύπρο. Με σκληρή δουλειά και οξυδερκείς ενέργειες, και αυτός ο στόχος είναι εφικτός.

Ο Ευέλθων Γ. Ιακωβίδης είναι ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας συμβούλων οικονομολόγων και μηχανικών Epsilon Consulting Ltd (evelthon@epsilon.com.cy).

For more than 100 years

for industrious people

MOORE STEPHENS
ACCOUNTANTS AND CONSULTANTS

mscyprus.com

Ανοίγει ξανά η στρόφιγγα

Ταυτόχρονα διαγράφονται και σημάδια κινδύνου στις πιστώσεις των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Ενώ σχεδόν όλοι οι παράγοντες της οικονομίας, αλλά και οικονομικοί αναλυτές, συμφωνούν ότι η διεθνής κρίση, πέρα από την επίδραση που είχε στην εξωτερική ζήτηση, έφερε στην επιφάνεια και πιο μακροπρόθεσμα προβλήματα της οικονομίας, τα τελευταία στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας (Κ.Τ.) καταγράφουν επιστροφή στα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά του χρηματοπιστωτικού συστήματος που συνέβαλαν στην επιδείνωση της κατάστασης. Καταγράφεται, ωστόσο, εκτός από τη μείωση των ρυθμών των καταθέσεων, και ανάκαμψη στην πιστωτική επέκταση.

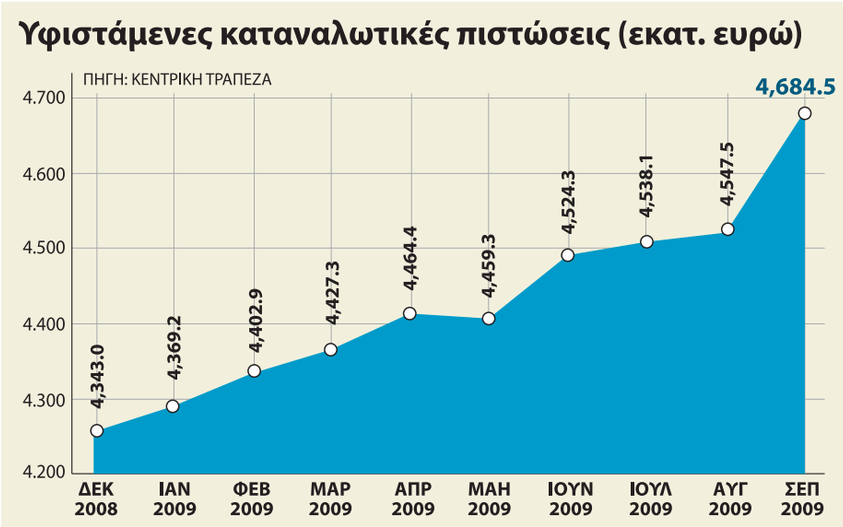

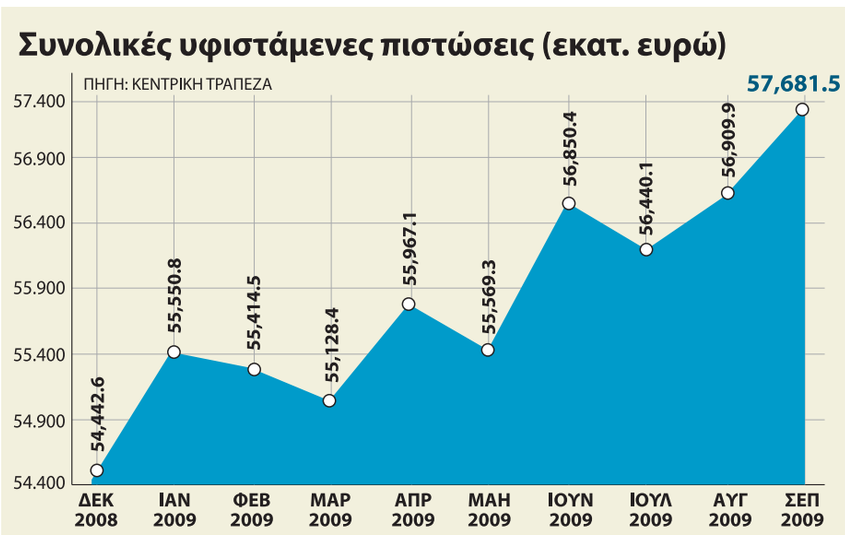

Πλασματικά

Η Κ.Τ. καταγράφει οριακή μείωση των συνολικών καταθέσεων στα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα (ΧΠΙ). Η μείωση, ωστόσο, ενδεχομένως να είναι και πλασματική και να οφείλεται σε μεγάλα ποσά που διακινούνται μέσω Κύπρου με βραχυπρόθεσμες καταθέσεις και για τα οποία υπάρχει υποχρεωτικό αποθεματικό 100%. Αυτές οι καταθέσεις κάποτε καταγράφονται στα στοιχεία και κάποτε όχι, ανάλογα με την ημερομηνία κατάθεσης και ανάληψης. Σημαντικό σε κάθε περίπτωση είναι το γεγονός ότι, εκτός από πολίτες τρίτων χωρών και κατοίκους εντός της ευρωζώνης, οι καταθέσεις έχουν μειωθεί και από τους κατοίκους Κύπρου, γεγονός που μεταφράζεται σε μειωμένη αποταμίευση από την κυπριακή οικονομία.

Ωστόσο, μπορεί να θεωρηθεί ασφαλής υπόθεση ότι οι πραγματικές καταθέσεις δεν έχουν σημειώσει σημαντική αύξηση μεταξύ Αυγούστου και Σεπτεμβρίου, με ισχυρό το ενδεχόμενο οι ουσιαστικές καταθέσεις να σημειώνουν ακόμα και μείωση. Η πτώση των καταθετικών επιτοκίων φαίνεται ότι έχει μειώσει την ελκυστικότητα των τραπεζικών καταθέσεων, πάντως, αφού και ο «πόλεμος» για καταθέσεις έχει κοπάσει μετά την εξασφάλιση ρευστότητας από την επικείμενη έκδοση των ειδικών τριετών χρεογράφων.

Την ίδια στιγμή, παρατηρείται και ανάκαμψη στη διατραπεζική αγορά, που λειτουργεί ως βραχυπρόθεσμο μέσο άντλησης ρευστότητας μέχρι την εξασφάλιση των κρατικών εγγυήσεων-χρεογράφων.

Αντίθετα, όμως, καταγράφεται εκ νέου ανάκαμψη στην παραχώρηση πιστώσεων. Οι δείκτες ρευστότητας μπορεί να φαντάζουν εξαιρετικά αρνητικοί (μάλιστα, για τον Σεπτέμβριο καταγράφονται υψηλότερες υφιστάμενες πιστώσεις από ό,τι καταθέσεις, με τον λόγο να ξεπερνά το 100%), αλλά και αυτά τα στοιχεία δεν αποτελούν ασφαλές μέσο άντλησης συμπερασμάτων.

Πιστώσεις

Αντίθετα, φαίνεται από τα στοιχεία ότι η ανάκαμψη των πιστώσεων αφορά σε σημαντικό βαθμό τα καταναλωτικά δάνεια, γεγονός που ενισχύει τις ελπίδες της αγοράς ότι, εν όψει Χριστουγέννων, θα καταγραφεί αύξηση της κατανάλωσης.

Το ίδιο στοιχείο, όμως, προκαλεί και ερωτηματικά αφού συνεπάγεται την αύξηση των χρεών των νοικοκυριών πριν ακόμα αρχίσει η γενικότερη ανάκαμψη της οικονομίας. Έχει μεν γίνει αποδεκτό ότι σημαντικό μέρος του προβλήματος στην οικονομία εντοπίζεται στο γεγονός ότι η κατανάλωση τους τελευταίους 36 περίπου μήνες ήταν ελλειμματική και χρηματοδοτήθηκε από πιστώσεις, αλλά η μείωση των καταναλωτικών δανείων φαίνεται ότι ήταν προσωρινή. Καταγράφεται, μάλιστα, μόλις σε ένα μήνα (Αύγουστο-Σεπτέμβριο) αύξηση κατά 3% στις υφιστάμενες πιστώσεις.

Ακόμα πιο έντονη είναι η αύξηση των στεγαστικών δανείων. Τα στεγαστικά δάνεια σημείωσαν αύξηση κατά 9,8% μέσα σε έναν μόλις μήνα, χωρίς να υπολογίζονται και τα δάνεια που παραχωρούνται από τα ΧΠΙ σε ξένους. Έτσι, θα πρέπει να αναμένεται ότι η αγορά ακινήτων θα σημειώσει ανάκαμψη, η οποία όμως, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, θα γίνει περισσότερο αισθητή σε περιοχές όπου η προσφορά απευθύνεται στην ντόπια αγορά και όχι στους ξένους. Με δεδομένες τις σημερινές ισοτιμίες, και ιδίως την υπερτίμηση του ευρώ έναντι της στερλίνας, δεν πρέπει να αναμένεται η ανάκαμψη της εξωτερικής ζήτησης επί του παρόντος.

Εν πάση περιπτώσει, όμως, η ανάκαμψη των στεγαστικών δανείων, εκτός από την αυξημένη προσφορά, καταδεικνύει και ανάκαμψη της ζήτησης και μπορεί να θεωρηθεί και ως ένδειξη ότι το αίσθημα της αγοράς σήμερα βελτιώνεται, μετά το αρχικό κούμπωμα των ιδιωτικών νοικοκυριών λόγω της οικονομικής συγκυρίας.

Οι συνολικές πιστώσεις καταγράφουν,

Ανέκαμψαν οι ρυθμοί των στεγαστικών δανείων προς κατοίκους Κύπρου, ενώ αυξήθηκαν και τα χρέη των νοικοκυριών

έτσι, αύξηση που μπορεί μεν να είναι οριακή, αλλά έρχεται σε μία σημαντική χρονικά στιγμή, μεταξύ της φυσιολογικής εποχιακής ανάκαμψης του Σεπτεμβρίου και της τόνωσης της αγοράς εν όψει των γιορτών των Χριστουγέννων. Το ανησυχητικό στοιχείο στη γενικότερη εικόνα είναι πως η παλαιότερη τάση για ελλειμματική κατανάλωση, που αυξάνει τις υποχρεώσεις των ήδη υπερχρεωμένων νοικοκυριών, φαίνεται να επανέρχεται.

Ακόμα, το γεγονός ότι η κατανάλωση αναμένεται να ενισχυθεί στο επόμενο δίμηνο, εγείρει και ερωτηματικά για το κατά πόσον θα επιδεινωθεί η κατάσταση όσον αφορά τα χρέη των ιδιωτών. Τον Σεπτέμβριο οι υφιστάμενες υποχρεώσεις των νοικοκυριών ανέρχονταν σε 129,9% του ΑΕΠ και θα πρέπει να αναμένεται ότι το ποσοστό αυτό θα αυξηθεί πριν από το τέλος του έτους.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός ότι, από τις αρχές του έτους, όταν εκδηλώθηκε (ψυχολογικά) η κρίση και μειώθηκαν τα καταναλωτικά δάνεια, σήμερα το ποσοστό των καταναλωτικών δανείων επί του συνόλου των πιστώσεων ξεπερνά και πάλι το 8%.

Αξία γης εναντίον οπτικών ινών στη Γεροσκήπου

Ουσιαστικής σημασίας υπηρεσία για την οικονομία σκόνταψε στα συμφέροντα των λίγων

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Σε Οδύσσεια μετατρέπεται η υπόθεση της παροχής οικοδομικής άδειας στην εταιρεία Primetel για την ανέγερση σταθμού προσγειάλωσης διεθνούς υποθαλάσσιου καλωδιακού συστήματος στη Γεροσκήπου. Στις 6 Οκτωβρίου το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε εναντίον της αίτησης της εταιρείας για την ανέγερση του σταθμού, με βάση επτά σημεία που αφορούν διαδικαστικές παρατυπίες από πλευράς της εταιρείας.

Ωστόσο, ακόμα πιο ενδιαφέρον καθίσταται το γεγονός ότι από το Δημαρχείο Γεροσκήπου διαμηνύεται, σύμφωνα με καταγγελίες της εταιρείας, ότι το Δημοτικό Συμβούλιο «θα αρνείται εσαεί» την έκδοση άδειας στην εταιρεία για λόγους που δεν

Το θέμα οδεύει προς τη Δικαιοσύνη, αφού η εταιρεία είναι πεπεισμένη ότι η αίτηση δεν πρόκειται να εγκριθεί ποτέ

έχουν να κάνουν με την ουσία της υπόθεσης. Σε ερώτηση της «Κ» προς άτομο που βρίσκεται σε θέση ισχύος στον δήμο, κατά πόσον η Primetel μπορεί να ελπίζει ότι η αίτησή της θα επικυρωθεί σε περίπτωση που ακολουθηθεί εκ του μηδενός νέα διαδικασία για έκδοση άδειας, η απάντηση ήταν πως «η κατάσταση έχει εξηγηθεί σαφώς στην εταιρεία», η οποία, σύμφωνα με πληροφορίες, προτίθεται να απευθυνθεί στη Δικαιοσύνη για προσβολή της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου.

Ανησυχίες για την υγεία των κατοίκων έχουν εκφραστεί στην περιοχή.

Θέμα υγείας

Σε αντίθεση με το αιτιολογικό της απόφασης που λήφθηκε στις 6 Οκτωβρίου και το οποίο αφορά αμιγώς διαδικαστικά ζητήματα, κύκλοι της Πάφου αναφέρουν ότι πολλοί από τους ιδιοκτήτες γης στη συγκεκριμένη περιοχή εκφράζουν ανησυχίες για την αξία της ακίνητής τους περιουσίας, η οποία δυνητικά θα μειωθεί, σε περίπτωση που προχωρήσει το έργο της Primetel. Μάλιστα, έχει δημιουργηθεί οργανωμένος φορέας άσκησης πιέσεων προς τον δήμο, με στόχο την εξασφάλιση αρνητικής απάντησης προς την Primetel. Σύμφωνα με έντονες πληροφορίες, οι οποίες όμως δεν ήταν δυνατόν να επιβεβαιωθούν με ασφάλεια, συγκεκριμένα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν συμβάλει σημαντικά στη δημιουργία του εν λόγω φορέα. Ωστόσο, το γεγονός ότι πρόκειται για σταθμό προσγειάλωσης καλωδίων οπτικών ινών εγείρει ερωτηματικά, αφού καλώδια αυτού του είδους δεν έχουν καμία επίπτωση στην υγεία, κατά τους ειδικούς, κάτι που είναι ευρέως γνωστό.

Σύμφωνα με επιχειρηματικούς κύκλους της Πάφου, το ζήτημα της υγείας αποτελεί πρόφαση, πίσω από την οποία βρίσκονται ανησυχίες οικονομικής φύσης. Η εκτίμηση αυτή ενισχύεται και από το γεγονός ότι δεν ευσταθούν οι ανησυχίες για την υγεία των κατοίκων. Αντίθετα, κατ' ιδίαν εκφράζονται φόβοι από τους ιδιοκτήτες γης στην περιοχή, ότι η αξία των τεμαχίων τους θα μειωθεί, σε περίπτωση ανέγερσης του σταθμού.

Από την πλευρά της, η εταιρεία αναφέρει ότι δεν δικαιολογείται αυτή η ανησυχία, αφού πρόκειται για ένα κτήριο με εμβαδόν 500 τ.μ. που βρίσκεται εντός ενός τεμαχίου 10.034 τ.μ. (7,5 σκάλες). Ερωτηθείς γιατί η εταιρεία χρειάζεται ένα τόσο μεγάλο τεμάχιο για ένα τόσο μικρό κτήριο και εάν προτίθεται να αξιοποιήσει με άλλο τρόπο τον υπόλοιπο χώρο (π.χ. με τη διέλευση καλωδίων), εκπρόσωπος της Primetel ανέφερε στην «Κ» ότι δεν υπάρχει περίπτωση άλλης αξιοποίησης πέραν του πρασίνου. Το μέγεθος του τεμαχίου, κατά την εταιρεία, ήταν απαραίτητο, διότι ο χαμηλός συντελεστής δόμησης στην περιοχή (8%) αναγκάζει την εταιρεία να κατέχει μία μεγάλη έκταση γύρω από το κτήριο, με δεδομένο και το γεγονός ότι δεν αναζητήθηκαν χαλαρώσεις στους συντελεστές. Οι οικονομικές ανησυχίες των ιδιοκτητών έχουν εύλογα προκαλέσει πιέσεις στο Δημοτικό Συμβούλιο, προς το οποίο διαμηνύεται ότι όσα μέλη του ψηφίσουν υπέρ της αίτησης, θέτουν αυτόματα σε κίνδυνο την επανεκλογή τους. Μάλιστα, οι πρώτες πληροφορίες, ότι πίσω από την απόρριψη της αίτησης βρίσκονταν κομματικά συμφέροντα στην περιοχή, ελέγχονται ως αβάσιμες, αφού οι πληροφορίες αυτές ομοφωνούν προς τις οικονομικές ανησυχίες των κατοίκων και όχι κομματικών συμφερόντων.

Ιστορικό

Η αίτηση της Primetel για ανέγερση σταθμού στη συγκεκριμένη περιοχή είχε υποβληθεί για πρώτη φορά πριν από έναν περίπου χρόνο, τον Σεπτέμβριο του 2008. Η αίτηση είχε απορριφθεί, με αποτέλεσμα η εταιρεία να απευθυνθεί με ιεραρχική προσφυγή στον υπουργό Εσωτερικών. Μετά από εξέταση της προσφυγής, ο υπουργός αποφάσισε να την κάνει δεκτή, ζητώντας έτσι από το Δημοτικό Συμβούλιο να επανεξετάσει την αίτηση.

Σε συνεδρία του στις 6 Οκτωβρίου 2009, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε με φανερή ψηφοφορία να απορρίψει εκ νέου την αίτηση. Για ψήφιση είχαν υποβληθεί δύο προτάσεις. Η πρώτη από τον δήμαρχο Τάσο Κούζουπο, ο οποίος εισηγήθηκε να γίνει δεκτή η αίτηση με βάση τη νομική γνωμάτευση, ημερομηνίας 2 Σεπτεμβρίου 2009, «που ξεκαθαρίζει ότι δεν μπορεί να αιτιολογηθεί απορριπτική απόφαση της αίτησης». Η δεύτερη έγινε από τον δημοτικό σύμβουλο Ανδρέα Μιχαήλ, ο οποίος εισηγήθηκε την απόρριψή της. Οι λόγοι που παρατεθήκαν ήταν τρεις: Πρώτον, ότι η άδεια της Πολεοδομίας δεν έπρεπε να είχε εκδοθεί, διότι εκδόθηκε κάτω από κανονισμό που αφορά «υποσταθμούς και όχι σταθμούς», ενώ η αίτηση αφορά σταθμό. Δεύτερον, διότι η εταιρεία δεν ανάρτησε «σχετική γνωστοποίηση σε περίοπτο και εμφανές σημείο», πριν την υποβολή αίτησης. Τρίτον, διότι «το τεμάχιο έπρεπε να ήταν 15.000 τ.μ. και η οικοδομή να απείχε τουλάχιστον δέκα μέτρα από τα σύνορα».

Ψηφοφορία

Στην ψηφοφορία τα τέσσερα μέλη, από τα επτά που έλαβαν μέρος, είχαν δηλώσει ότι έχουν «ιδιάζουσα σχέση ή συγγενικό δεσμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, μέχρι και τετάρτου βαθμού, με άτομα που αφορούν την εξεταζόμενη υπόθεση».

Μάλιστα, ανάμεσά τους συγκαταλέγονται και ο δήμαρχος, κ. Κούζουπος, που δήλωσε ότι πέντε εξαδέλφια του επηρεάζονται από την υπόθεση, αλλά και ο κ. Μιχαήλ, ο οποίος δήλωσε ότι από την υπόθεση επηρεάζεται η νύφη του (γυναίκα του αδελφού του). Στην ψηφοφορία υπερνίκησε η πρόταση του κ. Μιχαήλ, με τέσσερεις ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και μία αποχή.

Η συμμετοχή στην ψηφοφορία ατόμων (τέσσερεις από τους επτά) που έχουν ιδιάζουσα σχέση με την υπόθεση επιτράπηκε, διότι δεν θα μπορούσε να εξασφαλιστεί απαρτία εάν αποχωρούσαν. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι δύο μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου επίσης έλειπαν από την εν λόγω συνεδρίαση. Ο πρώτος λόγω απουσίας στο εξωτερικό και ο δεύτερος, ο Γιώργος Τηλεμάχου, αποχώρησε, σημειώνοντας ότι η συζήτηση είχε «εξαντληθεί», αφού υπήρχε ήδη παλαιότερη απόφαση επί του θέματος.

Σύμφωνα με πληροφόρηση, η Primetel έχει εξασφαλίσει από το Τμήμα Πολεοδομίας απάντηση στα σημεία που αναφέρονται από το Δημοτικό Συμβούλιο ως αιτίες απόρριψης της αίτησης και προτίθεται να καταφύγει στο Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου, σε πρώτη φάση, για προσβολή της απόφασης.

ΣΥΝΤΟΜΑ

Εγκαίνια για την Cosmos International Life

Στις 12 Οκτωβρίου η Cosmos International Life ανακοίνωσε επίσημα την έναρξη των εργασιών της στην Κύπρο. Πρόκειται για μια συνεργασία ανάμεσα στην International Life Α.Ε.Α.Ζ., εταιρεία ασφαλίσεων ζωής του ομίλου International Life και της Κόσμος Ασφαλιστική που δραστηριοποιείται στην κυπριακή αγορά. Η νέα αυτή συνεργασία έχει σκοπό να προσφέρει στην κυπριακή αγορά νέα, ευέλικτα και αποτελεσματικά ασφαλιστικά προϊόντα ζωής που να καλύπτουν σωστά τις ανάγκες των καταναλωτών. Αυτό θα γίνεται με την αξιοποίηση, αφενός του δικτύου έμπειρων ασφαλιστικών συμβούλων που διαθέτει η Κόσμος Ασφαλιστική, αφετέρου της υψηλής τεχνολογίας της International Life που υποστηρίζει τα άριστα σχεδιασμένα ασφαλιστικά προϊόντα για την κυπριακή αγορά. Την εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στον χώρο της Στοάς στη Λευκωσία, συντόνισαν και παρουσίασαν ο δημοσιογράφος Τέρενς Κουίκ και η officer planning & development της Κόσμος Ασφαλιστική, Ηρώ Θεοδούλου. Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν στελέχη των Διοικητικών Υπηρεσιών της International Life και της Κόσμος Ασφαλιστική, κορυφαίοι συνεργάτες και στελέχη πωλήσεων, δημοσιογράφοι και εκπρόσωποι Τύπου, καθώς και διακεκριμένοι προσκεκλημένοι.

Με την Emirates στο Ντάρμπαν

Η Emirates Holidays προσφέρει μια σειρά πακέτων από τη Λάρνακα στο Ντάρμπαν, πρωτεύουσα της διασκέδασης στη Νότια Αφρική. Η Emirates Holidays προσφέρει πακέτα για το Ντάρμπαν, από Λάρνακα μέσω Ντουμπάι, μέχρι τις 31 Οκτωβρίου. Οι τιμές ξεκινούν από 1.201 ευρώ το άτομο. Το πακέτο συμπεριλαμβάνει πτήση σε οικονομική θέση με την Emirates Airlines, διαμονή τριών ημερών στο ξενοδοχείο Hilton με πρόγευμα και διευκολύνσεις κατά την άφιξη, αλλά και κατά την αναχώρηση από και προς το αεροδρόμιο του Ντάρμπαν με ιδιωτικό αυτοκίνητο. Εναλλακτικά, οι ταξιδιώτες μπορούν να απολαύσουν το ίδιο πακέτο, αναβαθμίζοντάς το σε επιχειρηματική θέση, με τις τιμές να ξεκινούν από 1.865 ευρώ το άτομο. Το Ντάρμπαν μπορεί να προσφέρει κάτι διαφορετικό στον καθένα, είτε αυτό είναι νυχτερινή ζωή, θαλάσσια σπορ, πολιτισμός, ψώνια είτε απλά χαλάρωση σε μια υπέροχη παραλία. Μπορεί κάποιος να δει τον θαλάσσιο κόσμο Ushaka, ενυδρείο τέχνης σε ένα γιγάντιο ναυάγιο, το εξαίσιο τοπίο των βουνών Drakensberg και την κοιλάδα των χιλίων λόφων, καθώς και πολλά άλλα.

Προσφορές από ΠΑΣΥΞΕ για Κύπριους τουρίστες

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Ξενοδόχων (ΠΑΣΥΞΕ) προσφέρει πακέτα διαμονής με σημαντική έκπτωση σε Κυπρίους, σε 86 ξενοδοχεία, συγκροτήματα οργανωμένων διαμερισμάτων και τουριστικών χωριών, μελών του ΠΑΣΥΞΕ, που μετέχουν στον νέο κατάλογο εσωτερικού τουρισμού για τη χειμερινή περίοδο (Νοέμβριος 2009-Μάρτιος 2010). Ενδεικτικά, οι ειδικές προσφορές αρχίζουν από 15 ευρώ το άτομο σε στούντιο (για διαμονή δύο ατόμων) και από 20 ευρώ το άτομο σε δίκλινο δωμάτιο ξενοδοχείου (για διαμονή δύο ατόμων). Η έντονη προσπάθεια που κατέβαλε ο ΠΑΣΥΞΕ για ενθάρρυνση μελών του να παραμείνουν σε λειτουργία κατά την επόμενη χειμερινή περίοδο –με την προσμονή και της ουσιαστικής στήριξης που το Υπουργείο Εργασίας είχε προαναγγείλει – είχε ως αποτέλεσμα να εξασφαλισθεί η συμμετοχή στον νέο κατάλογο προσφορών του ΠΑΣΥΞΕ ενός πολύ μεγάλου αριθμού μονάδων μελών του, που αγγίζει τα ψηλά επίπεδα ρεκόρ προηγούμενων χρόνων. Αυτό πραγματοποιείται μάλιστα παρά τις αντιξοότητες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και την επιδείνωση της εποχικότητας του τουρισμού στην Κύπρο.

Εμπορική ανάπτυξη από την Πολεοδομία

Στα πλαίσια της συνεχιζόμενης διαδικασίας Αναθεώρησης των Τοπικών Σχεδίων, το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ανέθεσε στον Οίκο Συμβούλων Πολεοδομίας, Μεταφορών και Περιβάλλοντος ALA Planning Partnership την ετοιμασία μελέτης σε σχέση με την «Αξιολόγηση των Πολιτικών για Εμπορική Ανάπτυξη στις Περιοχές των Τοπικών Σχεδίων Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου». Η συγκεκριμένη μελέτη περιλαμβάνει την αξιολόγηση των Πολιτικών της Διείσδυσης Εμπορικών Χρήσεων, της Χωροθέτησης Πολυκαταστημάτων, Οργανωμένων Εμπορικών Κέντρων, Υπεραγορών και Εμπορικών Αναπτύξεων Σύνθετου Τύπου, της Χωροθέτησης Χρήσεων και Γεωγραφικής Κατανομής Αξόνων Δραστηριότητας Κατηγορίας, καθώς και του θεσμού της Πολιτικής των Τοπικών Εμπορικών Κέντρων. Βασικός σκοπός της εν λόγω μελέτης είναι η υποβολή προτάσεων για νέα κατηγοριοποίηση και για πολιτικές χωροθέτησης μεγάλων εμπορικών χρήσεων, για την προσαρμογή και επέκταση Αξόνων Κατηγορίας Ι και για την καλύτερη κατανομή και οργάνωση των Τοπικών Εμπορικών Κέντρων σε κάθε αστικό συγκρότημα.

Επίσκεψη Έλληνα πρέσβη στην Ελληνική Τράπεζα

Με πρωτοβουλία του Έλληνα πρέσβη Βασίλη Παπαϊωάννου πραγματοποιήθηκε συνάντησή του με την ανώτατη διεύθυνση του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας στο κτήριο διοίκησης της τράπεζας, στη Λευκωσία.
Τον κ. Παπαϊωάννου υποδέχθηκαν ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Τράπεζας, δρ Ανδρέας Παναγιώτου, όπως και ο ανώτατος εκτελεστικός διευθυντής, Μάκης Κεραυνός. Ο πρέσβης συνοδευόταν από τον Ηλία Θανασά, οικονομικό & εμπορικό ακόλουθο της Ελληνικής Πρεσβείας. Στη συνάντηση καλύφθηκαν θέματα που αφορούν την ευρύτερη συνεργασία Ελλάδας-Κύπρου, τις τελευταίες εξελίξεις στον χρηματοοικονομικό τομέα και προοπτικές συνεργασίας μεταξύ Ελληνικής Πρεσβείας και Ελληνικής Τράπεζας σε διάφορους τομείς.

Νέα δεδομένα στις κυπριακές αντιπροσωπείες αυτοκινήτων

Στο επίκεντρο εξαγορών οι αντιπροσωπείες Renault, Chrysler, Fiat, Alfa Romeo

Των **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**
και **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Εντονη κινητικότητα παρατηρείται τις τελευταίες μέρες στην αγορά αυτοκινήτου, με πολλές εταιρείες να μπαίνουν στον χορό των συγχωνεύσεων και των εξαγορών. Μετά από ένα εξαιρετικά δύσκολο έτος για τον κλάδο, οι πιο εύρωστες εταιρείες εισαγωγής παίζουν πια το τελευταίο τους χαρτί και αναζητούν άλλους, πιο αδύνατους παίκτες για εξαγορά. Σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη της αγοράς, όπου φαίνεται ότι θα επιβιώσουν λιγότεροι αλλά μεγαλύτεροι όμιλοι εισαγωγής, φαίνεται ότι έχει διαδραματίσει η στάση της κυβέρνησης, η οποία, σε αντίθεση με τους εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν προχώρησε σε κινήσεις στήριξης της συγκεκριμένης αγοράς. Μάλιστα, παρατηρήθηκαν ακόμα και περικοπές κονδυλίων και ακυρώσεις σχεδίων ενίσχυσης της αγοράς αυτοκινήτων μέσω αποσύρσεων.

Η απουσία μέτρων στήριξης από το κράτος υποχρεώνει σε συγχωνεύσεις

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, είναι ξεκάθαρο ότι με τις σχεδιαζόμενες συγχωνεύσεις η κυβέρνηση θα βρεθεί αντιμέτωπη με ακόμα έναν κλάδο που αντιμετωπίζει αυξημένη ανεργία, αφού πρέπει να αναμένονται απολύσεις στα πλαίσια των εξαγορών.

Renault

Πρώτη στον χορό των εξαγορών για φέτος μπήκε η Doms Cars, της οποίας ο κύριος μέτοχος, η οικογένεια Ουζουνιάν, προχωρεί εκτός δραματικού απροόπτου σε εξαγορά μεγάλου πακέτου μετοχών που μέχρι πρόσφατα κατείχαν διάφοροι μεμονωμένοι μέτοχοι.

Μέχρι στιγμής δεν έχει διευκρινιστεί ακόμη εάν η συμφωνία θα αφορά την κυριότητα της Renault ή ολόκληρου του ομίλου Doms με τις αντιπροσωπείες των αυτοκινήτων Renault, Jeep, Chrysler και Dodge, καθώς και των μοτοσυκλετών Aprilia και Moto Guzzi, αλλά σίγουρο θεωρείται ότι τουλάχιστον η Renault θα καταλήξει εξολοκλήρου στην οικογένεια Ουζουνιάν.

Ακόμα δεν έχει διασαφηνιστεί ποιο θα είναι το μέλλον του ομίλου μετά τη συγκεκριμένη πράξη, αλλά επιχειρηματικοί κύκλοι αναφέρουν ότι η οικογένεια Ουζουνιάν εξετάζει την επιλογή, αφού εξασφαλίσει το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου, να το αποξενωθεί, πωλώντας το σε άλλο «παίκτη» της αγοράς. Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχουν διευκρινίσεις επί του θέματος, μπορεί να γίνει η εκτίμηση ότι σε περίπτωση που το σύνολο της Doms Cars παραχωρηθεί 100% για εξαγορά, φυσιολογικός ενδιαφερόμενος θα είναι η Fairway Motor Enterprises (Mitsubishi), που είναι ιδιοκτησία της οικογένειας Ποιηταρίδη, λόγω μετοχικών σχέσεων που ήδη υπάρχουν.

Στη CiC η Fiat;

Την ίδια στιγμή, πληροφορίες της αγοράς αναφέρουν ότι η Cyprus Import Company Ltd (CIC), η οποία εισάγει αυτήν τη στιγμή τα αυτοκίνητα Mercedes και Smart στην Κύπρο, βρίσκεται σε «προχωρημένο στάδιο» συνομιλιών με τον όμιλο Δημάδης, για την εξαγορά των αντιπροσωπειών των αυτοκινήτων FIAT, Alfa Romeo και Lancia. Αξίζει να σημειωθεί, μάλιστα, ότι διεθνώς η Lancia πλασάρει τον τελευταίο χρόνο περίπου νέα μοντέλα ως αυτοκίνητα ημιπολυτελείας, ενώ έχει αρχίσει εκ νέου και την παραγωγή οχημάτων με τιμόνι στα δεξιά. Με αυτό το δεδομένο, η «νέα» Lancia μπορεί να αποτελέσει σημαντική προσθήκη στην CIC που ήδη διαθέτει την Mercedes στην αγορά.

Πάντως, από πλευράς της CIC αναφέρθηκε στην «Κ» ότι δεν υπάρχει οτιδήποτε το ανακοινώσιμο σε σχέση με την οποιαδήποτε διαπραγμάτευση με την Δημάδης. Ταυτόχρονα, όμως, εκπρόσωπος της εταιρείας ανέφερε στην «Κ» ότι η CIC παραμένει πάντοτε ανοικτή σε κινήσεις που θα ενισχύσουν τον όμιλο.

Πάντως, παρά το γεγονός ότι και στις δύο περιπτώσεις φαίνεται ότι οι κινήσεις συγχώνευσης μπαίνουν ήδη σε τελικό στάδιο, τίποτα δεν μπορεί να κριθεί ως σίγουρο, αφού ανατροπές της τελευταίας στιγμής είναι συνήθεις, ενώ σημαντικό ρόλο έχουν πάντα οι μητρικές εταιρείες (αυτοκινητοβιομηχανίες). Οι κινήσεις, μάλιστα, θυμίζουν την προ τριών ετών εξαγορά της Nissan από τον όμιλο Πηλακούτα. Τότε, όλες οι πληροφορίες ανέφεραν ότι ο Μιχάλης Χαχολιάδης είχε «κλείσει» συμφωνία με άτομο από τις Αραβικές Χώρες για πώληση της Nissan. Τελικά, όμως, ο όμιλος Πηλακούτα εξαγόρασε την Nissan, ενισχύοντας το μερίδιο αγοράς της και εδραιώθηκε ως κυρίαρχος μέχρι σήμερα.

Προς πώληση

Εν μέσω οικονομικής κρίσης και δραματικής μείωσης στις πωλήσεις, σε μία προσπάθεια να διασώσουν τα ποσοστά τους στην αγορά, οι εταιρείες εισαγωγής έκαναν τις πρώτες τους κινήσεις στο τέλος του 2008. Τότε, οι κινήσεις προχωρούσαν με προσφορές όπως service μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας, πιο πολλά χρόνια εγγύηση και μείωση τιμών. Παρόλα αυτά, οι περισσότερες από τις εταιρείες κάθε άλλο παρά κερδισμένες βγήκαν από όλη αυτήν την προσπάθεια, με μοναδικές εξαιρέσεις τις Nissan, Audi και Hyundai, τις μοναδικές εταιρείες που κατέγραψαν αύξηση πωλήσεων μέσα στο 2009.

Μετά από την αποτυχία των προσπαθειών, διαφάνηκε ότι από την οικονομική ύφεση μόνο οι πιο εύρωστες εταιρείες θα μπορέσουν να επιβιώσουν. Εταιρείες με δυνατό επιχειρηματικό μοντέλο και συμπαγή πυρήνα λήψης αποφάσεων φαίνεται ότι βρίσκονται σε θέση να εξαγοράσουν τις μικρότερες επιχειρήσεις, που δεν προέβλεψαν πως θα έπρεπε να κινηθούν στην αγορά στο ενδεχόμενο της οικονομικής ύφεσης και που δεν έχουν τη δυνατότητα να «αντέξουν» τις απώλειες, μέχρι να αρχίσει η ανάκαμψη της αγοράς.

Σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη αυτή διαδραμάτισε και η αλλαγή στάσης από τις ίδιες τις αυτοκινητοβιομηχανίες, οι οποίες τα τελευταία χρόνια επιβάλλουν, πλέον, αυξημένες απαιτήσεις στους αντιπροσώπους τους. Έτσι, μόνο όσοι λειτουργούν με αυστηρές διαδικασίες και με απόλυτο επαγγελματισμό είναι σε θέση να επιβιώσουν. Με τις απαιτήσεις που σχετίζονται με την ποιότητα υπηρεσιών, το service, την ποιότητα των εκθεσιακών χώρων κ.ο.κ, η επιβίωση ήταν δυνατή μόνο κάτω από συνθήκες οικονομικής ανάπτυξης, όταν η συγκεκριμένη βιομηχανία κατέγραφε μεγάλα κέρδη. Χωρίς τις υψηλές και συνεχιζόμενες πωλήσεις που καταγράφονταν μέχρι τα μέσα του 2008, οι αυτοκινητοβιομηχανίες δεν έχουν τη διάθεση να συνεχίζουν τη συνεργασία τους με εταιρείες που πωλούν χαμηλό αριθμό αυτοκινήτων και δεν έχουν αρκετούς εκθεσιακούς χώρους ή υψηλά ποσά για διαφήμιση.

Το σίγουρο είναι πως σε μικρό χρονικό διάστημα η αγορά αυτοκινήτων θα αλλάξει σε σημαντικό βαθμό, με λιγότερους αλλά πιο δυνατούς «παίκτες» να αντικαθιστούν τον πολυκερματισμό των πολλών εισαγωγέων.

Πλήρης γκάμα

Από τις κινήσεις που ήδη έχουν γίνει, αλλά και από άλλες που έγιναν πρόσφατα, διαφαίνεται ότι σημαντική παράμετρος της στρατηγικής των ομίλων είναι να εξασφαλίσουν αντιπροσωπείες που να καλύπτουν όλο το φάσμα της αγοράς. Με ναυαρχίδες τις Audi, Mercedes και BMW, οι τρεις μεγαλύτεροι όμιλοι καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα της ζήτησης, ανταποκρινόμενοι στις ανάγκες πελατών από όλα τα δημογραφικά στρώματα και όλες τις ηλικίες. Η στρατηγική αυτή ακολουθήθηκε και από τις ίδιες τις αυτοκινητοβιομηχανίες που λανσάρουν μοντέλα «για κάθε τσέπη».

Ο ΠΙΘΑΝΟΣ ΝΕΟΣ «ΧΑΡΤΗΣ»

Η ποιότητα κάνει τη διαφορά

Πάντως, έχει διαφανεί από τις κινήσεις που γίνονται στην αγορά ότι και μικρότεροι όμιλοι της αγοράς με εύρωστα ταμεία μπορούν να κάνουν το δικό τους «μπάσιμο», προκειμένου να διευρύνουν την παρουσία τους στην αγορά. Έτσι, πέρα από την επεκτατική «όρεξη» των μεγάλων εταιρειών του κλάδου, διαφαίνεται από τις εξελίξεις ότι η ποιότητα του επιχειρηματικού μοντέλου αποτελεί πιο σημαντική ένδειξη αν θα επιβιώσει μία εταιρεία, από τα μερίδια αγοράς.

Σημαντικός παράγοντας, σύμφωνα με τις ενδείξεις, είναι επίσης και το κατά πόσον οι κύριοι μέτοχοι είναι σε θέση να ασκήσουν συλλογικό και συνοπτικό έλεγχο στις στρατηγικές κινήσεις της επιχείρησης. Αντίθετα, οι επιχειρήσεις που κινούνται επεκτατικά έχουν δομές που επιτρέπουν την ανάπτυξη μίας μοναδικής και συγκροτημένης στρατηγικής.

Σημαντικό ρόλο έχει διαδραματίσει η αποτυχία του κράτους να λάβει το οποιοδήποτε μέτρο για τη στήριξη της βιομηχανίας, σε αντίθεση με τις πλείστες ανεπτυγμένες χώρες παγκοσμίως. Έτσι, είναι εύλογο εάν θα αναγκαστεί τελικά η κυβέρνηση να λάβει μέτρα, αφού με τις συγχωνεύσεις θα πρέπει να αναμένεται ότι οι απολύσεις προσωπικού θα επιταχυνθούν στον κλάδο.

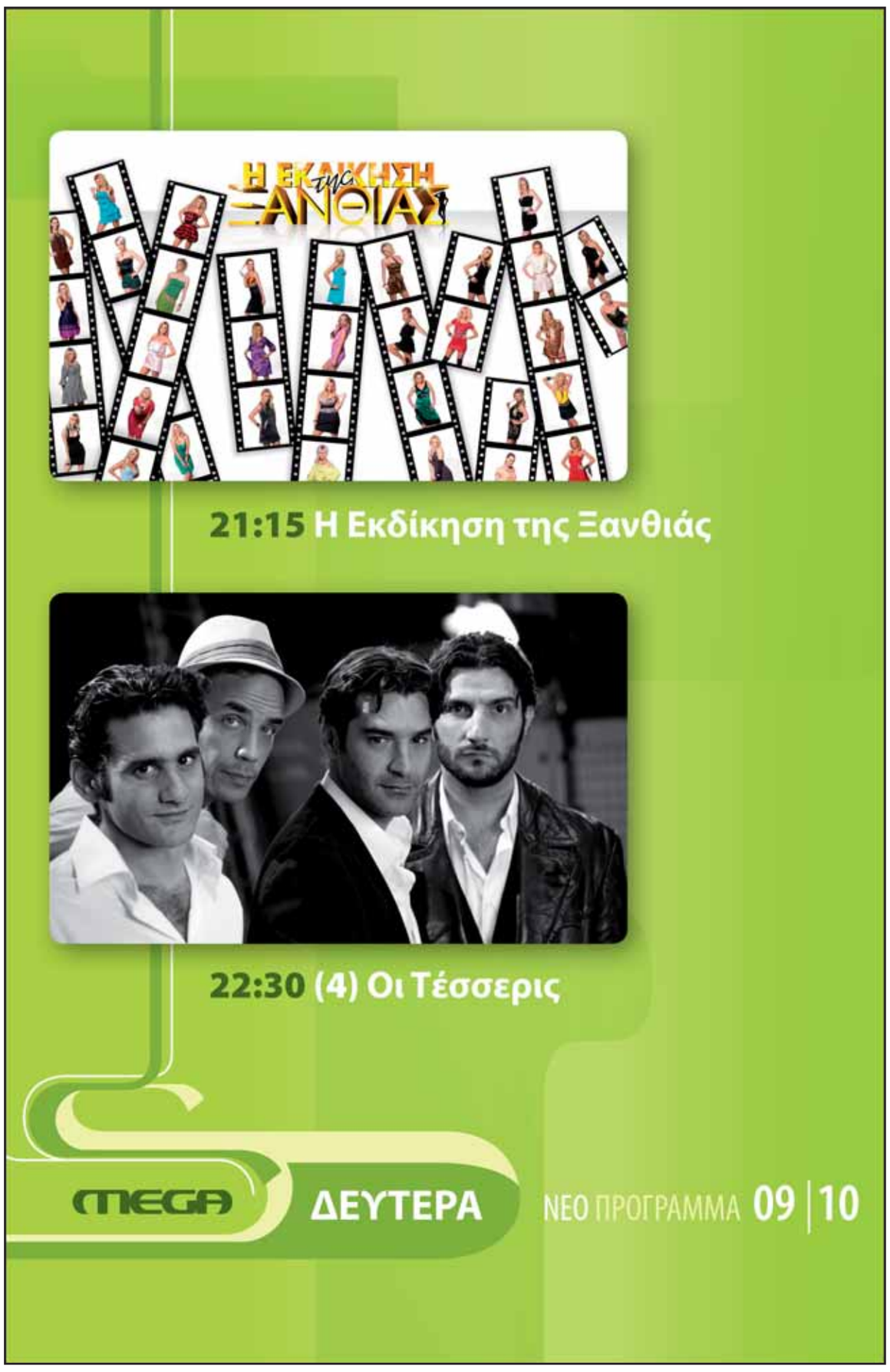

Η ανεργία θα μειωθεί με την ανάπτυξη

Η υπουργός Εργασίας αναφέρει ότι τα μέτρα που λαμβάνονται είναι αποτελεσματικά, αλλά δεν αποσκοπούν στην πλήρη απασχόληση

Συνέντευξη στον **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Συνεχίζονται οι ανακοινώσεις μέτρων κατά της ανεργίας από την υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Σωτηρούλα Χαραλάμπους, η οποία ωστόσο παραδέχεται ότι στόχος των μέτρων δεν είναι η επαναφορά της οικονομίας σε συνθήκες πλήρους απασχόλησης. Αντίθετα, σημειώνει ότι τα μέτρα είναι εξίσου οικονομικά όσο και κοινωνικά και αποσκοπούν στην απάμβλυνση των επιπτώσεων στη «μεγάλη μάζα των ανέργων».

-Το Υπουργείο Εργασίας έχει ανακοινώσει καινούργια μέτρα για την ανεργία. Υπάρχει και αλλαγή προσέγγισης;

Τα μέτρα που έχουμε αποφασίσει εδώ και καιρό θα υλοποιηθούν από το ίδιο το Υπουργείο και την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ). Μέχρι σήμερα έχουμε ήδη καταγράψει συγκεκριμένα αποτελέσματα. Από Σχέδιο για τα Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης, στα οποία συμμετείχαν 44 επιχειρήσεις, επωφελήθηκαν ήδη πάνω από 4.000 άτομα. Αξίζει να σημειωθεί ότι το πρόγραμμα αφορά επιχειρήσεις που απευθύνθηκαν σε εμάς, διότι είχαν προβλήματα και εξέταζαν το ενδεχόμενο να προχωρήσουν σε απολύσεις. Ένα άλλο παράδειγμα είναι το πρόγραμμα με το οποίο τοποθετούνται άνεργοι σε επιχειρήσεις που σήμερα απασχολούν άτομα από Τρίτες Χώρες. Αυτοί οι άνεργοι τοποθετούνται σε πλήρως επιδοτούμενη απασχόληση και δέχονται κατάρτιση. Με το να απεξαρτηθεί η Κύπρος από εργαζομένους από Τρίτες Χώρες, θα δημιουργηθούν δεξιότητες στην εγχώρια αγορά εργασίας. Το πρόγραμμα αυτό ήδη τρέχει και διαφημίζεται.

-Εντοπίζεται ένα σοβαρό πρόβλημα στους νεοεισερχόμενους και στους αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Γίνονται κινήσεις προς αυτήν την κατεύθυνση;

Σε κάτι άλλο που προχωρεί η ΑνΑΔ, σε συνεννόηση με το Υπουργείο, είναι η βελτίωση των κριτηρίων για το σχέδιο κατάρτισης και πρόσληψης αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπου από 900 ευρώ, το μέγιστο ποσό επιχορήγησης είναι σήμερα 1.600 ευρώ ανά εργαζόμενο. Δηλαδή επιχείρηση που θα προσλάβει επιστήμονα μπορεί να λάβει μέχρι και 1.600 ευρώ ως επιχορήγηση μισθού. Φυσικά υπάρχουν και προϋποθέσεις.

-Δεν υλοποιεί όμως όλα τα μέτρα η ΑνΑΔ…

Σίγουρα όχι. Υπάρχει, για παράδειγμα, το πρόγραμμα που επιδοτεί την πρόσληψη ανέργων. Επιχείρηση που προσλαμβάνει άνεργο θα επιχορηγείται μέχρι 30% του μισθού, με κάποια όμως κριτήρια: Ο εργαζόμενος να ήταν άνεργος για τέσσερεις μήνες (με εξαίρεση τομείς όπως οι κατασκευές και ο τουρισμός). Άλλη προϋπόθεση είναι να παραμείνει ο εργαζόμενος στην εργασία του για δύο μήνες, μετά το πέρας της επιχορήγησης που διαρκεί έξι μήνες. Μέγιστη επιχορήγηση φτάνει στα 600 ευρώ τον μήνα.

«Οι επενδύσεις του ΤΚΑ διέπονται από οικονομικές και όχι ιδεολογικές ανησυχίες»

-Η εκστρατεία για την αδήλωτη και παράνομη εργασία καταγράφει απτά αποτελέσματα;

Συνεχίζουμε τα μέτρα για την αδήλωτη και παράνομη εργασία. Μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου έγιναν πάνω από 1.600 επιθεωρήσεις. Από τα αποτελέσματα διαφάνηκε ότι το 24,53% των εργαζομένων είναι αδήλωτοι, ένας ανησυχητικά αυξημένος αριθμός. Όσον αφορά στους πολίτες από Τρίτες Χώρες, τα στοιχεία δείχνουν ότι πάνω από τους μισούς είναι αδήλωτοι. Παρόμοιο είναι και το ποσοστό των παράνομα απασχολουμένων, με το κυριότερο πρόβλημα να εντοπίζεται στα κέντρα αναψυχής.

-Πιστεύετε ότι τα μέτρα που λαμβάνετε μπορούν να μειώσουν ουσιαστικά την ανεργία ή έχουν περισσότερο κοινωνικούς στόχους;

Το πρόβλημα της ανεργίας είναι συνάρτηση της πορείας που ακολουθεί η οικονομία. Τα μέτρα απευθύνονται στη μεγάλη μάζα των ανέργων και στόχος μας είναι να αποφύγουμε τα χειρότερα. Η υψηλή ανεργία είναι πράγματι ένα πρόβλημα που θα λυθεί μόνο με την ανάπτυξη της οικονομίας. Δεν θα φτάσουμε σε ρυθμούς πλήρους απασχόλησης μέσα από αυτά τα μέτρα. Στόχος είναι ως Υπουργείο να στηρίζουμε, όσο μπορούμε, τους ανθρώπους αυτούς που έχουν χάσει τη δουλειά τους. Άρα, λέμε στις επιχειρήσεις ότι, εάν σκέφτονται να εργοδοτήσουν κάποιους, αλλά αντιμετωπίζουν προσωρινά προβλήματα, μπορούν να λάβουν βοήθεια από το κράτος.

-Κάποιοι όμως ισχυρίζονται ότι απλά χρηματοδοτείτε επιχειρήσεις που δεν είχαν σκοπό να απολύσουν, έτσι κι αλλιώς…

Πρόθεσή μας δεν είναι απλά να δώσουμε χρήματα στις επιχειρήσεις, για να μην απολύσουν εργαζομένους. Απευθυνόμαστε σε επιχειρήσεις που είναι βιώσιμες, αλλά αντιμετωπίζουν πρόσκαιρα προβλήματα, κάτω από τις σημερινές συνθήκες. Έτσι αποφεύγουμε και την απώλεια ανθρωπίνων δεξιοτήτων από την οικονομία, κάτι που έχει και κοινωνικές προεκτάσεις. Τα μέτρα είναι και κοινωνικά και οικονομικά.

-Όσον αφορά στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ), τώρα, έχει αλλάξει κάτι στην επενδυτική πολιτική με την κατάθεση 200 εκατ. που έγινε;

Η κυβέρνηση κατέθεσε 200 εκατ. το 2009 και θα υλοποιήσει τη δέσμευσή της να καταβάλει 1 δισ. μέσα στην πενταετία. Κρίθηκε από το Συμβούλιο του ΤΚΑ ότι, με τα σημερινά δεδομένα και με το επιτόκιο που λαμβάνουμε σήμερα, είναι προτιμότερο να συνεχίσει το ΤΚΑ να επενδύει τα αποθεματά του σε ομόλογα της Κεντρικής Τράπεζας.

-Στο μέλλον θα δούμε ουσιαστικές αλλαγές στην πολιτική ή θα συνεχιστεί η σημερινή πρακτική;

Αυτήν τη στιγμή τεχνοκράτες ετοιμάζουν το πλαίσιο της επενδυτικής πολιτικής του ΤΚΑ. Θα υλοποιήσουμε τη δέσμευση που λάβαμε στη Βουλή, μέχρι τον Απρίλιο (όταν θα λήγει ο ένας χρόνος) να καταθέσουμε ενώπιόν της και τους μηχανισμούς και τις διαδικασίες, δηλαδή το θεσμικό πλαίσιο της επενδυτικής πολιτικής, για να μπορεί να επενδυθεί το αποθεματικό. Στις αρχές του χρόνου θα λήξει το ισχύον γραμμάτιο και θα συνέλθει το Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για να αποφασίσει τι εισηγήσεις να υποβάλει σε εμένα σχετικά με τις επενδύσεις του ΤΚΑ. Ως υπουργός Εργασίας, εγώ θα μεταβιβάσω τις εισηγήσεις στον υπουργό Οικονομικών.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

«Το ζήτημα των συντάξεων των δημοσίων υπαλλήλων πρέπει να μας απασχολήσει ως δημοσιονομικό θέμα και όχι ως πρόβλημα του ΤΚΑ», σημείωσε η υπουργός Εργασίας.

-Θα γίνουν, όμως, κινήσεις για αύξηση των αποδόσεων;

Το Συμβούλιο θα εξετάσει το θέμα. Μπορεί, για παράδειγμα, να εισηγηθεί να κατατεθεί ένα μέρος του ποσού σε τράπεζες.

-Η επιλογή να επενδυθεί ένα μέρος του ποσού σε αμοιβαία κεφάλαια ή κρατικά ομόλογα στο εξωτερικό έχει εξεταστεί;

Αυτός ο προβληματισμός είχε γίνει, αλλά, με δεδομένη τη διεθνή κρίση και τις συνθήκες που επικρατούσαν τότε, αποφασίσαμε ότι δεν είναι προς το συμφέρον του ΤΚΑ μια τέτοια επένδυση. Δεν μπορώ, όμως, να προκαταβάλω τις αποφάσεις του ΤΚΑ. Η όποια απόφαση θα βασίζεται στις οικονομικές πτυχές του θέματος. Δεν υπάρχουν ιδεολογικές αγκυλώσεις.

-Πόσο σημαντική θεωρείτε την αύξηση των αποδόσεων της επενδυτικής πολιτικής του ΤΚΑ; Αποτελεί προϋπόθεση για τη βιωσιμότητά του, όπως λένε ξένοι αναλυτές;

Μακροπρόθεσμα, έτσι κι αλλιώς, η αύξηση των αποδόσεων είναι μέρος του σχεδιασμού που κάναμε, όταν αποφασίσαμε τη δημιουργία πραγματικού αποθεματικού. Αξίζει, όμως, να πούμε ότι η κυβέρνηση έχει ήδη λάβει μέτρα σχετικά με το επιτόκιο που λαμβάνουν οι επενδύσεις. Σήμερα κάνουμε το επόμενο βήμα, με την ανάπτυξη ενός επαγγελματικού μηχανισμού για τις επενδύσεις του ΤΚΑ, με τη συμμετοχή, όμως, των κοινωνικών εταίρων. Πέρασε ήδη το νομοσχέδιο για τη βιωσιμότητα του ΤΚΑ. Με βάση τον σχετικό νόμο, πρέπει ανά τριετία να γίνεται αναλογιστική μελέτη του ΤΚΑ. Η τελευταία ήταν το 2006 και η επόμενη είναι προγραμματισμένη για το 2010, με βάση τα στοιχεία του 2009. Βάσει αυτής της μελέτης, θα αξιολογήσουμε το πώς πάμε και κατά πόσον θα χρειαστούν επιπλέον μέτρα. Πρέπει, όμως, να είμαστε προσεκτικοί, διότι τα αποτελέσματα από τις τελευταίες μεταρρυθμίσεις μπορεί να μη φαίνονται στην επόμενη μελέτη. Εξάλλου, το 2009 είναι μια πολύ ειδική περίπτωση και δεν συνάδει με τις μακροπρόθεσμες τάσεις.

-Υπάρχει αδικία στο συνταξιοδοτικό, μέσα από την ανισορροπία μεταξύ των συντάξεων του δημοσίου και εκείνων του ιδιωτικού τομέα;

Υπάρχει το Σύστημα Κοινωνικών Ασφαλίσεων που εξασφαλίζει ένα ενιαίο σύστημα, σε αντίθεση με άλλες χώρες, όπου το σύστημα είναι κατακερματισμένο. Υπάρχουν, όμως, συνταξιοδοτικά σχέδια που απορρέουν από τις συγκεκριμένες συμβάσεις εργασίας στον δημόσιο και τον ημιδημόσιο τομέα. Αν δει κανείς συγκριτικά τα σχέδια του δημόσιου τομέα (όπου, παρεμπιπτόντως, δεν συνεισφέρει ο πυροδοτούμενος), σε σύγκριση με τον ιδιωτικό τομέα, ο πρώτος έχει υψηλές συντάξεις. Η διαφορά απορρέει από τη σχέση εργασίας. Αν δεν υπήρχε αυτό το «επαγγελματικό σχέδιο σύνταξης» στον δημόσιο τομέα, τότε όλοι θα λάμβαναν τα ίδια ποσά. Το ΤΚΑ δεν επιβαρύνεται από τις συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων, που ασφαλώς έχουν καλύτερη μεταχείριση.

-Πώς αντιδράτε στην εισήγηση για αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού των συντάξεων (π.χ. να συνδέεται με απολαβές σε όλη την καριέρα και όχι με τον τελευταίο μισθό);

Το ισχύον σύστημα απορρέει από τη σύμβαση κάτω από την οποία εργάζεται ο δημόσιος υπάλληλος και – όπως σας έχω εξηγήσει – δεν αφορά τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις. Επομένως, το πρόβλημα πρέπει να μας απασχολήσει, αλλά μόνο ως δημοσιονομικό ζήτημα, όχι σαν θέμα που αφορά το ΤΚΑ. Οι μεταρρυθμίσεις στις συντάξεις του Δημοσίου αφορούν το Υπουργείο Οικονομικών και δεν μπορώ να τοποθετηθώ.

Ευελιξία για κονδύλια

-Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο αξιοποιείται ως πηγή κονδυλίων;

Τα τελευταία μέτρα που ανακοινώσαμε, που αφορούν την αντικατάσταση εργαζομένων από Τρίτες Χώρες με Κύπριους ή Κοινοτικούς ανέργους, ανέρχονται σε 10,5 εκατ. ευρώ. Αυτό το πρόγραμμα είναι ένα καλό παράδειγμα για το πώς αξιοποιείται το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Γίνεται μια προσεγμένη ανακατανομή πόρων από άλλα προγράμματα, τα οποία έχουν καταστεί λιγότερο επείγοντα από τις σημερινές οικονομικές συνθήκες. Αυτές οι προσπάθειες, μάλιστα, αποτελούν και απόδειξη ότι το Υπουργείο μας λειτουργεί με τρόπο ευέλικτο, για να ανταποκριθεί στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Μεγάλος ανταγωνισμός για τις κλήσεις και τα SMS

Οι δύο εταιρείες κινητής τηλεφωνίας της κυπριακής αγοράς παλεύουν για την εξασφάλιση του μεγαλύτερου δυνατού ποσοστού

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Σταθμός ορόσημο για τον ανταγωνισμό στην αγορά κινητής τηλεφωνίας στην Κύπρο αποτέλεσε το 2004, κατά το οποίο η αγορά άνοιξε και έσπασε το μονοπώλιο της Cyta, τότε ΑΤΗΚ. Τον Ιούλιο του 2004 έκανε την εμφάνισή της στην αγορά η εταιρεία κινητής τηλεφωνίας Areeba. Η εταιρεία μπήκε στην αγορά με προσφορές, με σκοπό να πάρει όσο το δυνατόν μεγαλύτερα ποσοστά στην κυπριακή αγορά, στρεφόμενη κυρίως προς το νεανικό κοινό, αλλά και με δωρεάν παροχή τηλεφωνικών συσκευών. Στόχος ήταν, σε πρώτη φάση, η εξασφάλιση ποσοστού 3% στην κυπριακή αγορά. Ποσοστό το οποίο δεν εξασφάλισε ποτέ, αφού φάνηκε πως η Areeba δεν έπεισε το κοινό της Κύπρου, παρά τις πολλές προσφορές που έκανε στην αγορά.

Την ίδια χρονιά – και συγκεκριμένα τον Φεβρουάριο – η Cyta προχώρησε σε συμφωνία με τον παγκόσμιο κολοσσό κινητής τηλεφωνίας από τη Μεγάλη Βρετανία, Vodafone. Η στρατηγική συμφωνία αφορά την ενδυνάμωση του δικτύου στην Κύπρο, αλλά και στην εξασφάλιση των προσωρινών πελατών που θα έρχονταν στη χώρα για τουριστικούς ή επαγγελματικούς σκοπούς.

Η μεγάλη αλλαγή, ωστόσο, συντελέστηκε το 2007, όταν η εταιρεία MTN, μητρική εταιρεία της Areeba και κολοσσός τηλεπικοινωνιών (κυρίως στην Αφρική), εξαγόρασε την εταιρεία Investcom LLC, η οποία διαχειριζόταν την Areeba στην Κύπρο. Η εν λόγω εξαγορά ήταν η απαρχή της ανοδικής πορείας του δεύτερου παίκτη κινητής τηλεφωνίας στην Κύπρο. Προσφορές και έντονες επικοινωνιακές εκστρατείες έδωσαν ικανοποιητικά ποσοστά στην εταιρεία, τα οποία μάλιστα παρουσιάζουν ανοδική τάση διαρκώς.

Η μεγάλη αλλαγή

Τον Οκτώβριο του 2008 τέθηκε σε ισχύ η κοινοπραξία μεταξύ του ομίλου MTN και της Amaracos Holdings (ιδιοκτησίας του Ομίλου Εταιρειών Σιακόλα και του Πάνου Γερμανού), με την οποία η Amaracos απέκτησε το 49% του μετοχικού κεφαλαίου της MTN Κύπρου. Στο πλαίσιο της συμφωνίας, η MTN Κύπρου απέκτησε το 100% της Infotel Ltd (αλυσίδα καταστημάτων Γερμανός), καθώς και της Otenet (Cyprus) Ltd, παροχέα υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας και Διαδικτύου. Με αυτές τις εξαγορές, η MTN Κύπρου απέκτησε δυναμική παρουσία στην κυπριακή αγορά, επεκτείνοντας το δίκτυο διανομής της, με την απόκτηση περίπου 30 σημείων πωλήσεων.

Η συγκεκριμένη στρατηγική συμφωνία έδωσε μεγάλη ώθηση στην MTN στην κυπριακή αγορά, αφού πλέον η εταιρεία μπορούσε να προωθεί τα πακέτα της από πολλά σημεία πώλησης, αλλά και να προχωρεί σε προσφορές, όπως η δωρεάν παροχή συσκευής κινητής τηλεφωνίας. Οι συγκεκριμένες κινήσεις έδωσαν στην MTN την ευκαιρία να ανταγωνιστεί δυναμικά με τον κυρίαρχο της αγοράς, Cyta. Στον χορό του ανταγωνισμού δεν άργησε να μπει και ο ημικρατικός οργανισμός, ο οποίος, δαπανώντας μεγάλα κονδύλια για διαφημιστικές καμπάνιες, προώθησε τα προσφερόμενα πακέτα κινητής τηλεφωνίας.

Σημείο που υστερούσε η MTN ήταν το δίκτυο κάλυψής της στην Κύπρο, το οποίο, με το πέρασμα του χρόνου και με μια έντονη εκστρατεία τοποθέτησης πυλώνων δικτύου, πέτυχε να εξασφαλίσει κάλυψη για όλη σχεδόν την Κύπρο.

Αθλητικές χορηγίες

Η τάση, τα τελευταία χρόνια, στην αγορά ευνόησε μια έντονη στροφή προς τις αθλητικές χορηγίες. Πολλές εταιρείες από όλους τους κλάδους της οικονομίας επένδυσαν μεγάλα κονδύλια του επικοινωνιακού προϋπολογισμού τους, χορηγώντας ομάδες ή και αθλητές. Οι δύο εταιρείες κινητής τηλεφωνίας μπήκαν επίσης σε αυτόν τον επικοινωνιακό χώρο, δαπανώντας πολλά λεφτά. Τα εν λόγω κονδύλια χωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία αφορά τις διαφημίσεις σε γήπεδα που διεξάγονται αθλητικές συναντήσεις, με το μεγαλύτερο μέρος της πίτας να λαμβάνει φυσικά το ποδόσφαιρο, αλλά και τηλεοπτικές διαφημίσεις σε ώρες που προβάλλονται αθλητικά γεγονότα. Η δεύτερη κατηγορία διαφημιστικών κονδυλίων δαπανούνται ως χορηγίες σε αθλητικές ομάδες ή αθλητές.

Η Cyta συμφώνησε με την Vodafone για στρατηγική ανάπτυξη, ενώ η Areeba, που δεν έπεισε, πέτυχε ωστόσο ως MTN, κερδίζοντας ποσοστά στην αγορά

Η Cyta είναι χορηγός σε πολλές ομάδες ποδοσφαίρου της πρώτης κατηγορίας του Παγκυπρίου Πρωταθλήματος, όπως και της Εθνικής Ομάδας Ανδρών. Πέραν των εν λόγω χορηγιών, η Cyta δαπανεί μεγάλα διαφημιστικά κονδύλια στη διαφήμιση, οποιαδήποτε μέρα υπάρχουν αθλητικές συναντήσεις. Φυσικά, η Cyta είναι και κάπως ιδιαίτερη περίπτωση στην αγορά, αφού, πέραν των υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας, δραστηριοποιείται και σε πολλούς άλλους τομείς της τεχνολογίας και της επικοινωνίας, όπως η συνδρομητική πλατφόρμα Cytavision. Η συγκεκριμένη υπηρεσία έχει εξασφαλίσει πολλούς αγώνες του Κυπριακού Πρωταθλήματος, Champions League και Europa League. Κατά τη διάρκεια αυτών των αγώνων, η Cyta βρίσκει την ευκαιρία να διαφημίσει πολλές από τις προσφερόμενες υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας. Οι εν λόγω υπηρεσίες δεν περιορίζονται στις κλήσεις και στα γραπτά μηνύματα, αντιθέτως, επεκτείνονται και στην ενημέρωση μέσω των κινητών τηλεφώνων για την εξέλιξη αθλητικών συναντήσεων και στην παροχή διαδικτυακών υπηρεσιών στις συσκευές.

Η MTN, με τη σειρά της, έχει προχωρήσει τα τελευταία χρόνια σε συμφωνίες με αθλητικές ομάδες και αθλητές για χορηγίες. Μεγαλύτερη από τις συγκεκριμένες συμφωνίες είναι αυτή της εταιρείας μαζί με την ποδοσφαιρική ομάδα του ΑΠΟΕΛ. Η συγκεκριμένη συμφωνία τέθηκε σε ισχύ με την έναρξη της ποδοσφαιρικής περιόδου 2007-08 και έχει διάρκεια τριών χρόνων. Το ύψος της συμφωνίας είναι 500.000 ευρώ και για τα τρία χρόνια, ενώ έγινε κάποιος διακανονισμός για τη φετινή χρονιά που ο ΑΠΟΕΛ αγωνίζεται στο Champions League. Έτσι, η MTN έδωσε 200.000 ευρώ επιπλέον, για να είναι χορηγός των γαλαζοκιτρίνων και στην εν λόγω διοργάνωση. Η εταιρεία προχώρησε στη συγκεκριμένη συμφωνία για δύο απλούς λόγους. Ο πρώτος αφορά την απήχηση και τις επιτυχίες που έχει ο ΑΠΟΕΛ στην Κύπρο και ο δεύτερος αφορά τα χρώματα της εταιρείας, τα οποία είναι τα ίδια με της ομάδας, οπότε επιτυγχάνεται συνοχή μεταξύ της πλατφόρμας επικοινωνίας, που είναι η στολή του ΑΠΟΕΛ και του μηνύματος που προωθείται και αποτελεί το λογότυπο της MTN. Πέραν του ΑΠΟΕΛ, η εταιρεία είναι από τους μεγάλους χορηγούς της Ανόρθωσης.

Ακόμη, η εταιρεία τηλεπικοινωνιών είναι χορηγός του Μάρκου Παγδατή από το 2007. Ο κορυφαίος αθλητής τένις στην Κύπρο φαντάζει ως μια πολύ καλή πλατφόρμα επικοινωνίας, ιδίως όταν απευθύνεται σε νεανικό κοινό. Ο πρωταθλητής έκανε ακόμη και διαφημίσεις για πακέτα της εταιρείας, οι οποίες χαρακτηρίστηκαν ως επιτυχημένες από διαφημιστές και ανθρώπους της επικοινωνίας. Φυσικά, η μάχη μεταξύ των δύο εταιρειών διεξάγεται και στο πεδίο της φθηνότερης κλήσης, αλλά και στο χαμηλού κόστους γραπτό μήνυμα. Χωρίς να υπάρχουν όλα τα στοιχεία για τις χρεώσεις, αυτό που επικρατεί ως αντίληψη στις τάξεις των συνδρομητών είναι πως η μεν Cyta είναι φθηνότερη, όσον αφορά τις κλήσεις προς σταθερά και κινητά τηλέφωνα χρηστών της εταιρείας. Επιπλέον, λέγεται πως η Cyta είναι φθηνότερη και στις κλήσεις προς το εξωτερικό. Η δε MTN είναι φθηνότερη στις κλήσεις εσωτερικού, ενώ προσφέρει και καλές προσφορές στις χρεώσεις που αφορούν κλήσεις μεταξύ συνδρομητών της εταιρείας, για τις οποίες υπάρχουν ακόμη και πακέτα δωρεάν χρόνου ομιλίας μεταξύ τους.

Αξιοσημείωτο γεγονός είναι πως η Cyta καλύπτει το 99% του πληθυσμού της Κύπρου στις ελεύθερες περιοχές, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για την MTN αγγίζει το 97%, γεγονός που αντικατοπτρίζει τον ανταγωνισμό που υπάρχει μεταξύ των δύο εταιρειών και σε αυτό το επίπεδο.

Τις δύο εταιρείες χωρίζει μεγάλη διαφορά, όσον αφορά το ποσοστό που κατέχει η καθεμιά στην κυπριακή αγορά. Ωστόσο, θα πρέπει να προσμετρηθεί η ραγδαία ανάπτυξη της MTN στην αγορά, ούτως ώστε να υπολογισθεί το μέλλον της αγοράς. Πάντως, τα ικανοποιητικά ποσοστά της MTN, σε συνδυασμό με τη συνεργασία που έχει με το δίκτυο καταστημάτων Γερμανός και τις προσφορές, φαίνεται πως μπορεί να ανεβάσει το ποσοστό της τάξης του 23% που κατέχει σήμερα. Η Cyta, με τη σειρά της, έχει χρόνιους συνδρομητές των υπηρεσιών της, που είναι μάλιστα πιστοί στην εταιρεία και το στοίχημα για αυτήν είναι να διατηρήσει όσο το δυνατόν μεγαλύτερα ποσοστά στην αγορά, εάν υπάρξει μάλιστα και τρίτος παίκτης στην αγορά – σενάριο απομακρυσμένο σήμερα, αλλά όχι απίθανο.

Τρίτος παίκτης

Σύμφωνα με πληροφορίες, υπάρχει ενδιαφέρον για δραστηριοποίηση και τρίτης εταιρείας στην αγορά κινητής τηλεφωνίας. Η συμφωνία μεταξύ MTN και κράτους προνοεί πως, για να δοθεί και τρίτη άδεια κινητής τηλεφωνίας, θα πρέπει η MTN να εξασφαλίσει σημαντικά ποσοστά στην αγορά ή να περάσουν πέντε χρόνια από τη συμφωνία, κάτι που έχει γίνει τον περασμένο Ιούλιο. Το κράτος, για να δώσει τρίτη άδεια, θα πρέπει οι ενδιαφερόμενοι να έχουν και την απαραίτητη τεχνογνωσία, καθώς και οικονομική ευρωστία. Μετά τον έλεγχο των βασικών αυτών κριτηρίων, θα γίνει πλειστηριασμός, ώστε να αναδειχθεί ποιος θα πάρει την τρίτη άδεια κινητής τηλεφωνίας.

ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ ΚΙΝΗΤΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ

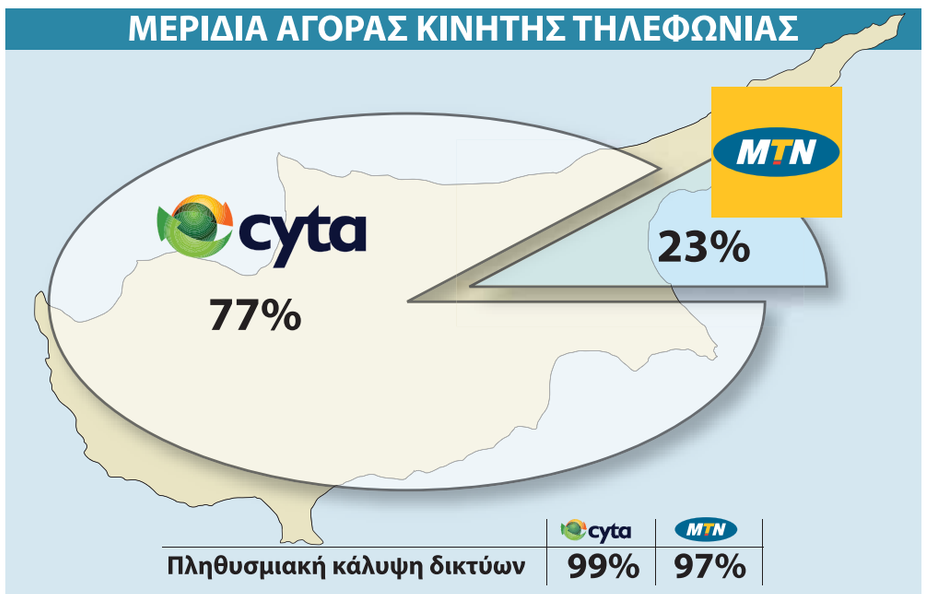

	cyta	MTN
Πληθυσμιακή κάλυψη δικτύων	99%	97%

Τα ποσοστά έχουν παραχωρηθεί από την MTN ενώ από τη Cyta δεν έχουν αποσταλεί στοιχεία.

Πολλά εμπόδια στις ηλεκτρονικές διασυνοριακές αγορές

Η Ε.Ε. μελετά μέτρα για να γίνουν ασφαλέστερες και ευκολότερες οι παραγγελίες

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Φθηνότερα βρίσκουν οι Ελληνες καταναλωτές στο Διαδίκτυο, κάνοντας διασυνοριακές παραγγελίες, περίπου το 70% των προϊόντων σε σχέση με τη χαμηλότερη προσφερόμενη τιμή στην Ελλάδα. Μάλιστα, το 65% των προϊόντων που μπορούν να παραγγείλουν ηλεκτρονικά από άλλη χώρα είναι φθηνότερο τουλάχιστον κατά 10% από τη χαμηλότερη προσφερόμενη τιμή στην Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων αποστολής και όποιων άλλων οικονομικών επιβαρύνσεων. Με βάση τα παραπάνω προκύπτει επί της ουσίας ότι η εγχώρια αγορά είναι η ένατη ακριβότερη μεταξύ των 27 της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Στο αποκαλυπτικό αυτό συμπέρασμα καταλήγει έρευνα που πραγματοποίησε πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις διασυνοριακές παραγγελίες στο Διαδίκτυο.

Πρόκειται στην ουσία για ανεξάρτητη δοκιμή με τη χρησιμοποίηση εικονικών πελατών (mystery shopping σύμφωνα με τον όρο που χρησιμοποιείται σε τέτοιες δοκιμές) στο πλαίσιο της οποίας αγοραστές σε όλη την Ευρωπαϊκή Ενωση προσπάθησαν να προβούν σε αγορές 100 δημοφιλών προϊόντων, όπως κάμερες, CD, βιβλία ή ρούχα από διασυνοριακούς προμηθευτές. Για τις ανάγκες της έρευνας πραγματοποιήθηκαν πάνω από 11.000 δοκιμαστικές παραγγελίες.

Από το πείραμα αυτό της Κομισιόν προκύπτει ότι οι Ελληνες καταναλωτές έχουν τη δυνατότητα να προμηθευθούν ορισμένα προϊόντα μόνο μέσω διασυνοριακών παραγγελιών στο Διαδίκτυο. Σύμφωνα με την έρευνα για το 51% των προϊόντων που αναζητήθηκαν σε ελληνικούς δικτυακούς τόπους, διαπιστώθηκε ότι προσφέρονταν μόνο από προμηθευτές άλλου κράτους-μέλους.

Δυστυχώς, όμως, ακόμη και αν κάποιος καταναλωτής είναι διατεθειμένος να παραγγείλει ένα προϊόν μέσω Διαδικτύου, είτε διότι δεν το βρίσκει στην ελληνική αγορά, είτε πολύ περισσότερο διότι είναι φθηνότερο στην αγορά εκτός Ελλάδος, συναντά συχνά μεγάλα εμπόδια που καθιστούν αδύνατη την πραγματοποίηση της παραγγελίας. Ετσι, στο 63% των διασυνοριακών προσφορών ήταν αδύνατη η παραγγελία για Ελληνες καταναλωτές: είτε διότι ο προμηθευτής δεν αποστέλλει προϊόντα στην Ελλάδα είτε διότι δεν προσφέρει επαρκείς τρόπους διασυνοριακής πληρωμής.

Φθηνότερα προϊόντα μέσω Διαδικτύου

Οι Ελληνες καταναλωτές βρίσκουν πιο φθηνά προϊόντα σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Αρκεί να κάνουν τις αγορές μέσω Ιντερνετ.

Ποσοστό αναζητήσεων στο Ιντερνετ που εντόπισε προϊόντα σε χαμηλότερη τιμή τουλάχιστον κατά 10% σε άλλη χώρα

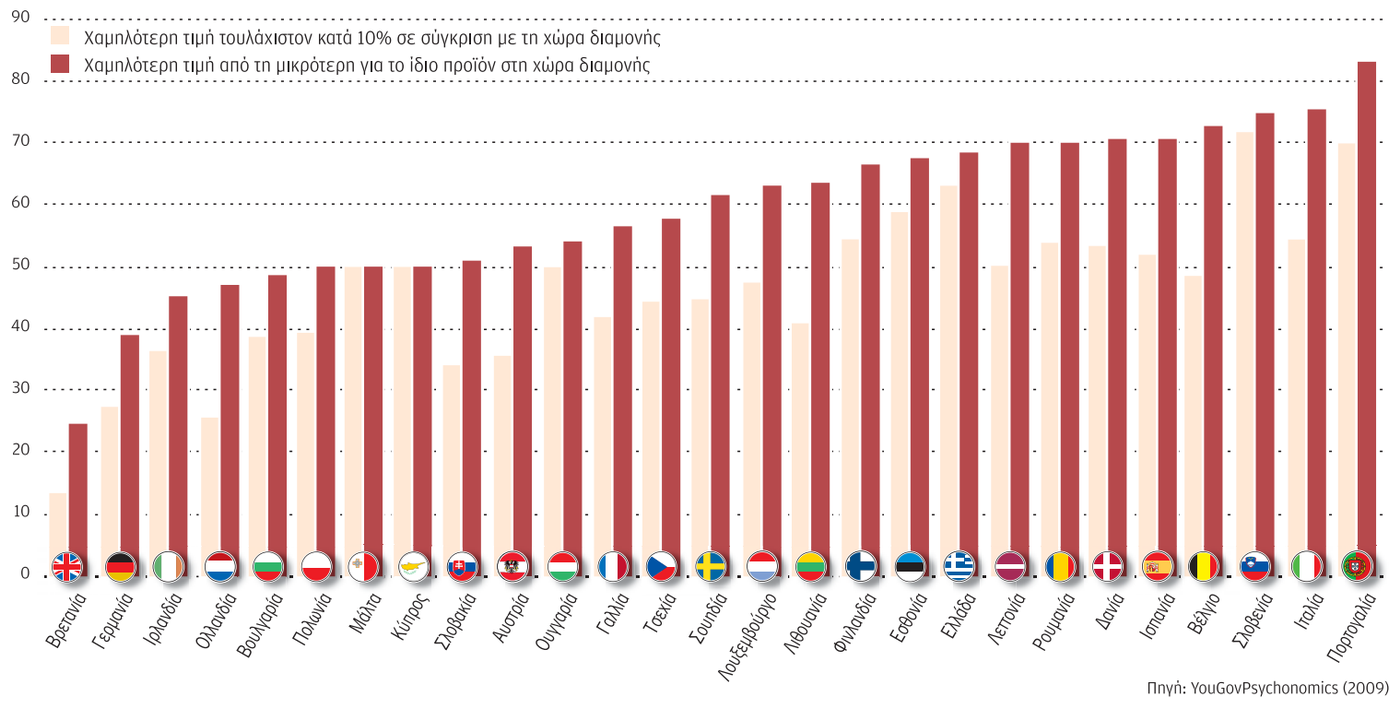

Πηγή: YouGovPsychonomics (2009)

Οι Ελληνες καταναλωτές βρίσκουν φθηνότερα το 70% των προϊόντων, με ηλεκτρονικές διασυνοριακές παραγγελίες. Η εγχώρια αγορά είναι η ένατη ακριβότερη μεταξύ των 27 της Ευρωπαϊκής Ενωσης.

Το πρόβλημα δεν είναι μόνο ελληνικό, αλλά πανευρωπαϊκό. Κατά μέσο όρο το 61% των παραγγελιών που επιχειρήθηκε να διενεργηθούν ηλεκτρονικά από άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε. απέτυχε για τους προαναφερθέντες λόγους και μόλις το 39% είναι επιτυχημένες παραγγελίες.

Βεβαίως, ο βαθμός δυσκολίας διαφέρει από προϊόν σε προϊόν. Πιο εύκολες αποδεικνύονται οι παραγγελίες βιβλίων (67% ήταν επιτυχημένες), ακολουθούμενες από τις παραγγελίες ταινιών (58%) και μικρών οικιακών συσκευών (52%). Μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας έχουν οι παραγγελίες ηλεκτρονικών υπολογιστών (το 22% των διασυνοριακών παραγγελιών πέτυχαν), ενώ εάν θέλει κάποιος να παραγγείλει ένα ψυγείο, είναι μάλλον προτιμότερο να επισκεφθεί το κατάστημα ηλεκτρικών ειδών της γειτονιάς του, καθώς μόλις το 7% των παραγγελιών σε πανευρωπαϊκό επίπεδο πέτυχαν. Εάν, πάντως, ένας καταναλωτής στην Ελλάδα επιχειρήσει να παραγγείλει ένα προϊόν από εγχώριους δικτυακούς τόπους, μπορεί να μην έχει πρόβλημα πληρωμής ή αποστολής, αλλά θα βρεθεί αντιμέτωπος για μια ακόμη φορά με τα «ψιλά γράμματα». Στο 30% περίπου των προσφορών ελληνικών δικτυακών τόπων δεν δίνονταν λεπτομέρειες για το πώς διαμορφώνεται η τελική τιμή των προϊόντων, δηλαδή ποια είναι η αρχική τιμή, ποια η επιβάρυνση του ΦΠΑ και του κόστους αποστολής, με συνέπεια αφενός ο καταναλωτής να μη γνωρίζει ακριβώς τι πληρώνει και αφετέρου να αδυνατεί να κάνει σύγκριση τιμών.

Με βάση και τα παραπάνω συμπεράσματα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσανατολίζεται σε σειρά μέτρων προκειμένου οι διασυνοριακές ηλεκτρονικές αγορές να γίνουν και ασφαλέστερες και ευκολότερες. Μεταξύ των μέτρων αυτών είναι η ενοποίηση και κωδικοποίηση της νομοθεσίας για τους καταναλωτές, η συνέχιση των αυστηρών ελέγχων στο Διαδίκτυο, προκειμένου να εξαλειφθούν οι παράνομες πρακτικές και να τονωθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στις διασυνοριακές αγορές και τέλος η απλούστευση των διασυνοριακών κανόνων για τους εμπόρους λιανικής πώλησης.

Μεγάλη ανάπτυξη

Στα 106 και πλέον δισεκατομμύρια ευρώ υπολογίζεται η αξία της ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρονικού εμπορίου, παρά τα σημαντικά εμπόδια που εξακολουθούν να χαρακτηρίζουν τις ηλεκτρονικές αγορές. Σύμφωνα με την ίδια την Κομισιόν, το Διαδίκτυο αναδεικνύεται τα τελευταία χρόνια στον ταχύτερα αναπτυσσόμενο δίαυλο πώλησης, καθώς 1 στους 3 Ευρωπαίους καταναλωτές διενεργεί ηλεκτρονικές αγορές, ενώ 1 στους 2 λιανεμπόρους κάνει ηλεκτρονικές πωλήσεις. Ωστόσο, το μερίδιο των καταναλωτών που πραγματοποιούν αγορές από άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε. είναι χαμηλό, στο 7%, ενώ μόλις το 21% των εμπόρων πραγματοποιούν διασυνοριακές πωλήσεις. Προοπτική, πάντως, υπάρχει καθώς το 1/3 των καταναλωτών της Ε.Ε. δηλώνει ότι θα ήθελε να κάνει διασυνοριακές παραγγελίες.

Μετά τη Fitch και ο οίκος Moody's θέτει στο μικροσκόπιο την ελληνική οικονομία

Υπό αναθεώρηση η αξιολόγηση Α1 της Ελλάδας - Πιθανή υποβάθμιση από τον διεθνή οίκο

Του **ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

Σε στενή επιτήρηση έθεσε την Ελλάδα ο διεθνής οίκος αξιολόγησης Moody's. Με ανακοίνωσή του, επισήμανε ότι αν και δεν υποβαθμίζει προς το παρόν την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας, θέτει ωστόσο σε αναθεώρηση τη βαθμολογία της (Α1) εξαιτίας της σημαντικής επιδείνωσης των δημοσιονομικών στοιχείων κατά τη διάρκεια των τελευταίων 20 ημερών.

«Η επιδείνωση των δημοσίων οικονομικών δημιουργεί ισχυρές αμφιβολίες σχετικά με τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών» ανέφερε ο κ. Αρνό Μαρές, αντιπρόεδρος της Moody's και συμπλήρωσε ότι «η κατάσταση επιδεινώνεται από τις αρνητικές προοπτικές του διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος». Μάλιστα, ο οίκος υποστήριξε ότι «οι αποτυχίες των περασμένων μεταρρυθμίσεων στο να έχουν ουσιαστικά αποτελέσματα και η συνεχιζόμενη επιδείνωση του ελλείμματος το 2009 δείχνουν το μέγεθος της πρόκλησης», ενώ επισήμανε ότι δεν αποκλείεται να υπάρξουν περισσότερο ισχυρές ανοδικές πιέσεις στο κόστος δανεισμού της Ελλάδας.

Η εξέλιξη αυτή έρχεται μία εβδομάδα μετά την υποβάθμιση της ελληνικής οικονομίας από έναν άλλο διεθνή οίκο, την Fitch. Πάντως, ο τρίτος μεγαλύτερος οίκος αξιολόγησης -η Standard & Poor's- δεν δείχνει διατεθειμένος να προχωρήσει σε ανάλογη κίνηση, στο άμεσο μέλλον τουλάχιστον. Η S&P είχε υποβαθμίσει την Ελλάδα τον Ιανουάριο και ο αναλυτής της κ. Μάρκο Μίρσινκ υποστήριξε ότι «η όποια μελλοντική εξέλιξη στην αξιολόγηση θα εξαρτηθεί από τα σχέδια της κυβέρνησης αναφορικά με τη δημοσιονομική εξυγίανση και την εφαρμογή τους».

Υπό αναθεώρηση η αξιολόγηση της ελληνικής οικονομίας από Moody's

Μετά την υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας από τη Fitch, η Moody's ανακοίνωσε ότι θέτει υπό παρακολούθηση την ελληνική οικονομία και ενδεχομένως προχωρήσει σε υποβάθμιση το επόμενο διάστημα.

Αξιολόγηση ξένων οίκων

Moody's: Προοπτική: Υπό αναθεώρηση, πιθανή υποβάθμιση

Fitch: Προοπτική: Αρνητική

Standard & Poor's: Προοπτική: Σταθερή

Τα spread των ελληνικών ομολόγων

Διαφορά απόδοσης από τα αντίστοιχα γερμανικά, σε μονάδες βάσης

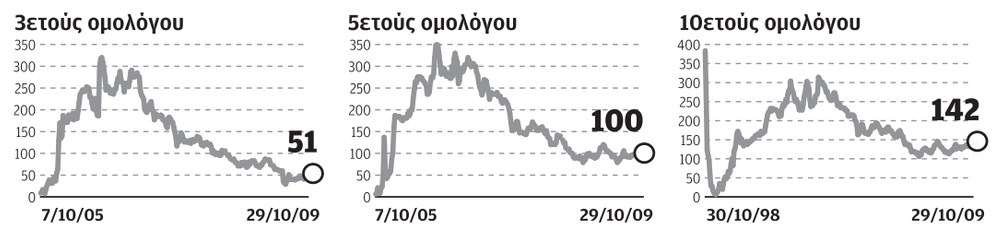

Η ανακοίνωση της Moody's επηρέασε αρνητικά την ελληνική αγορά ομολόγων

Ουσιαστικά, ο νέος προϋπολογισμός και το επικαιροποιημένο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης θα είναι τα πρώτα «τεστ» της νέας κυβέρνησης. Πάντως, στο υπουργείο Οικονομικών δέχτηκαν την ανακοίνωση της Moody's με ψυχραιμία, καθώς όπως σχολίασαν υψηλόβαθμα στελέχη λίγο - πολύ οι αγορές είχαν προεξοφλήσει σε μεγάλο βαθμό τις εξελίξεις αυτές. Μάλιστα, ανέφεραν ότι η αντίδραση της Moody's ήταν «ήπια», ενώ επισήμαιναν πως το οικονομικό επιτελείο βρίσκεται σε επαφή με όλους τους οίκους αξιολόγησης, οι οποίοι τηρούν στάση αναμονής, περιμένοντας δείγμα γραφής από τη νέα κυβέρνηση.

Πάντως, τα ίδια στελέχη αναγνώριζαν ότι «υπάρχει ζήτημα αξιοπιστίας για την ελληνική πλευρά» και συμπλήρωναν ότι «η ανάκτηση της χαμένης αξιοπιστίας χρειάζεται χρόνο, έχουμε, όμως, ξαναπιάσει το νήμα με τους διεθνείς οίκους».

Ωστόσο, η ανακοίνωση της Moody's επηρέασε αρνητικά την ελληνική αγορά ομολόγων. Η διαφορά απόδοσης (spread) του ελληνικού 10ετούς ομολόγου με το αντίστοιχο γερμανικό αυξήθηκε στις 142 μονάδες βάσης από 135 μονάδες που ήταν την Τρίτη. Η αύξηση αυτή όμως δεν προκάλεσε ιδιαίτερη ανησυχία στο οικονομικό επιτελείο, που θεωρεί ότι η «ψαλίδα» δεν θα διευρυνθεί σημαντικά και δεν αποκλείεται να κλείσει κιόλας.

Βέβαια, μέσα στον ερχόμενο μήνα το Δημόσιο θα προχωρήσει στην έκδοση νέων ομολόγων για την κάλυψη των ελλειμμάτων του φετινού προϋπολογισμού, με στόχο να αντλήσει ποσό που θα κυμαίνεται από 5 δισ. ευρώ έως και 10 δισ. ευρώ. Υπενθυμίζεται ότι μέχρι τώρα το κράτος έχει δανειστεί 57 δισ. ευρώ το 2009. Δεν αποκλείεται μέχρι την έκδοση αυτή να συντηρηθούν στα επίπεδα αυτά τα spread, ενώ το μεγάλο στοίχημα για το αν θα εκτοξευτούν ή όχι είναι το δανειακό πρόγραμμα του 2010, που εκτιμάται ότι θα κινηθεί στα επίπεδα των 55 - 60 δισ. ευρώ.

Μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει η Ελλάδα είναι, σύμφωνα με τη Moody's, η σταθεροποίηση του δημόσιου χρέους μέσα σε ένα αρνητικό οικονομικό περιβάλλον. «Η πιθανότητα η Ελλάδα να επιτύχει τους ρυθμούς ανάπτυξης που είχε πριν από την κρίση, υπό τις παρούσες συνθήκες είναι μηδαμινές», υποστήριξε ο αντιπρόεδρος του οίκου, επισημαίνοντας ότι «η βοήθεια που προσφέρει η σύγκλιση των επιτοκίων, η έκρηξη των επενδύσεων για υποδομές και η ταχέως αναπτυσσόμενη ευρωπαϊκή οικονομία -στοιχεία που υπήρχαν στα παρελθόν- πλέον δεν είναι ορατά».

Επίσης, ο οίκος αναφέρεται στο σημαντικό έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών, που αγγίζει το 14% του ΑΕΠ και αποτελεί «ανασχετικό παράγοντα για τις αναπτυξιακές προοπτικές της χώρας, αλλά και της βάσης των εσόδων της κεντρικής κυβέρνησης». Εάν το πρόβλημα δεν αντιμετωπιστεί, προσθέτει η Moody's, «θα οδηγήσει την οικονομία και τα δημόσια οικονομικά σε μια χωρίς σταματημό υποχώρηση».

Ενα τέτοιο σενάριο δεν ευθυγραμμίζεται με ένα σταθερό rating outlook, ούτε -σε βάθος χρόνου- με την αξιολόγηση Α1 που ισχύει για τη χώρα». Για το λόγο αυτό και ο οίκος υποστηρίζει ότι θα πρέπει σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα να σταθεροποιηθούν τα δημόσια οικονομικά, μέσω της δομικής μείωσης των δαπανών και αύξησης των εσόδων από φόρους.

«Γερό σκαρί» η ποντοπόρος

Η ελληνική ποντοπόρος ναυτιλία συνεχίζει να διατηρεί τον ηγετικό της ρόλο, παρά τη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση η οποία έχει επιδράσει αρνητικά στην υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων πολλών ναυτιλιακών εταιρειών, εκτιμάται σε μελέτη της Alpha Bank με τίτλο «η εμπορική ναυτιλία, το καλό σκαρί φουρτούνα δεν φοβάται!»

Στη μελέτη τονίζεται η σημαντική συμβολή της ελληνικής ναυτιλίας στην οικονομία της χώρας και σημειώνεται ότι η αύξηση της εγχώριας αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων από τις καθαρές εισροές χρηματοοικονομικών πόρων από τη ναυτιλία εκτιμάται στο 4,1%. Με την υπόθεση ότι περίπου 40% αυτής της αγοραστικής δύναμης δαπανάται σε εισαγωγές, μπορεί να εκτιμηθεί ότι η καθαρή συμβολή της ποντοπόρου ναυτιλίας στο ΑΕΠ ανέρχεται στο 2,6%. Το υπόλοιπο 1,8% (έως το 4,4% που είναι η συμβολή ολόκληρου του τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, όπως αυτή εκτιμάται στους εθνικούς λογαριασμούς) αποτελεί προφανώς τη συμβολή της εγχώριας ακτοπλοΐας. Σημειώνεται ότι η Ελλάδα κατατάσσεται δεύτερη στην Ε. Ε. των 27 το 2007 όσον αφορά τις καθαρές εισπράξεις από τη ναυτιλία ανά κάτοικο, που ανήλθαν στα 916 ευρώ για την Ελλάδα, έναντι 1.120 ευρώ στη Δανία και 843 ευρώ στη Νορβηγία.

Ο ελληνόκτητος στόλος, αναφέρεται στη μελέτη, ανέκαθεν ήταν από τους μεγαλύτερους διεθνώς με υψηλό ρυθμό μεγεθύνσεως και ποιοτικής αναβαθμίσεώς του και την τελευταία πενταετία.

Τον Φεβρουάριο του 2009 ο ελληνόκτητος στόλος κατείχε και πάλι την πρώτη θέση παγκοσμίως με 4.161 πλοία άνω των 1.000 κοχ, με συνολική χωρητικότητα 263,6 εκατ. dwt και αποτελούσε περίπου το 15,2% της παγκόσμιας χωρητικότητας. Σε αυτά τα πλοία συμπεριλαμβάνονται 1.072 πλοία που είναι υπό κατασκευήν, συνολικής χωρητικότητας 53,4 εκατ. κοχ. Ο ελληνόκτητος στόλος αποτελείται κατά 50% από πλοία μεταφοράς ξηρού (χύδην) φορτίου και κατά 35% από πλοία μεταφοράς αργού πετρελαίου. Τα τελευταία αποτελούν περίπου το 21,7% του παγκόσμιου στόλου δεξαμενοπλοίων. Εξίσου σημαντικό στοιχείο των τελευταίων ετών -η σημαντικότερη εξέλιξη κατά το 2008, σύμφωνα με την Ενωση Ελλήνων Εφοπλιστών- αποτελεί η σταθερή μείωση του μέσου όρου ηλικίας των πλοίων του ελληνόκτητου στόλου. Το 2009, ο μέσος όρος ηλικίας του ελληνόκτητου στόλου συμπεριλαμβανομένων και των υπό ναυπήγηση πλοίων μειώθηκε στα 11,9 έτη (ενώ του παγκόσμιου στόλου ήταν 12,9 έτη), έναντι 12,5 έτη το 2008 και 20,3 το 2000. Ο μέσος όρος ηλικίας του υπό ελληνική σημαία στόλου είναι 9,5 έτη. Το πρώτο τρίμηνο του 2009 υπήρχαν 1.050 παραγγελίες για ναυπηγήσεις πλοίων ελληνικών συμφερόντων σε ναυπηγεία παγκοσμίως, σύμφωνα με έρευνα του ναυλομεσιτικού οίκου G. Moundreas. Οι ναυπηγήσεις αυτές αφορούσαν 535 πλοία μεταφοράς ξηρού φορτίου, 400 δεξαμενόπλοια, 65 containers και 40 πλοία μεταφοράς υγραερίου τύπου LNG/LPG. Σχετικά με αυτές τις παραγγελίες εκτιμάται ότι επενδύθηκαν κεφάλαια ύψους 19 δισ. δολαρίων το 2008 και 31 δισ. δολαρίων το 2009.

Ν. ΜΠ.

Η ασφάλεια των πτήσεων σε εποχή κρίσης

Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην ασφάλεια των πτήσεων, καθώς η μειωμένη επιβατική κίνηση «έχει αλυσιδωτό αντίκτυπο στα ποσά που διαθέτουν οι εταιρείες για τη συντήρηση των αεροσκαφών, την εκπαίδευση του προσωπικού και την επένδυση σε τεχνικό εξοπλισμό ασφαλείας», σύμφωνα με την αντιπρόεδρο της ΕΕΕΚΕ, κ. Εφη Παπαδοπούλου, απασχόλησαν το τριήμερο 26ο ετήσιο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Εναέριας Κυκλοφορίας που ολοκληρώθηκε στην Κω και διοργάνωσε η Ενωση Ελεγκτών Εναέριας Κυκλοφορίας Ελλάδας (ΕΕΕΚΕ) υπό την αιγίδα του υπουργείου Μεταφορών και της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας.

Οπως τονίστηκε, σε ετοιμότητα οφείλουν να βρίσκονται οι αρμόδιοι περί της χάραξης της πολιτικής μεταφορών στην Ελλάδα, καθώς όταν η χώρα εξέλθει της ύφεσης, αναμένεται πολλαπλάσια κίνηση, που ενδεχομένως σημάνει σειρά αναδιαρθρώσεων.

Στο επίκεντρο των συζητήσεων βρέθηκε το πρόγραμμα εναέριας διαχείρισης των αεροσκαφών που προωθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο Ενιαίος Ευρωπαϊκός Ουρανός (Single European Sky), όπως αποκαλείται, θα επιτρέπει στους ταξιδιώτες να κερδίζουν χρόνο και χρήμα, ενώ θα συντελεί στη μικρότερη επιβάρυνση του περιβάλλοντος, αφού σύντομα, ο ουρανός πάνω από την Ευρώπη γίνεται και στα χαρτιά ενιαίος, επιτρέποντας στα αεροπλάνα να μην πετούν «για Παγκράτι μέσω Πατρών», αλλά ήδη να ακολουθούν εν μέρει συντομότερες διαδρομές μέσα από ομαδοποιημένα - ενοποιημένα FIR. Η Ελλάδα, επί παραδείγματι, θα ανήκει στο αποκαλούμενο Bluemed, το οποίο απαρτίζουν η Ιταλία, η Κύπρος και η Μάλτα, με προοπτική ένταξης σε αυτό της Τυνησίας και της Ιορδανίας, οι οποίες προς το παρόν βρίσκονται σε ρόλο παρατηρητών. Τα οφέλη αναμένεται να είναι πολλαπλά, εφόσον η δίχως ζιγκ ζαγκ διαδρομή αυτομάτως μεταφράζεται σε μικρότερες απαιτήσεις σε καύσιμα, που συνεπάγονται λιγότερες εκπομπές αερίων ρύπων, λιγότερα έξοδα και φθηνότερα αεροπορικά εισιτήρια. Το πρόγραμμα αναμένεται να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή το 2015 και καταργεί τους αεροδιαδρόμους σε ύψος πάνω από τα 30.000 και έως τα 45.000 πόδια.

Μια τέτοια διαδικασία, ωστόσο, προϋποθέτει να προσαρμόσουν όλα τα κράτη της Ευρώπης τη νομοθεσία τους σε ενιαίο κώδικα, «διαδικασία στην οποία η Ελλάδα παρουσιάζει καθυστερήσεις, αντιμετωπίζοντας ορατά το ενδεχόμενο να οδηγηθεί στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο», τονίζει στην «Κ» ο γ.γ. της ΕΕΕΚΕ, κ. Γ. Κουρμουλάκης, επισημαίνοντας την ανάγκη της εν ευθέτω χρόνω διευθέτησης του ζητήματος από τους αρμόδιους φορείς, ώστε να μην απολέσει η Ελλάδα έσοδα από την εναέρια κυκλοφορία που θα προσελκύσουν γείτονες, «συμμορφωμένες» στους ενιαίους κανονισμούς, χώρες.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΔΙΑΜΑΝΤΗ

BLOOMBERG

Οι τιμές του πετρελαίου, που υποχώρησαν κάτω από τα 40 δολάρια στις αρχές του έτους, επανήλθαν πάνω από τα 81 πρόσφατα, στα υψηλά έτους. Οι λόγοι είναι πολλοί, όμως ένας από αυτούς αφορά την προσφορά και τη ζήτηση. Η πρώτη έχει μειωθεί δραστικά, όμως και η δεύτερη δεν είναι αυτό που ήταν. Η τάση στις τιμές του «μαύρου χρυσού» είναι σταθερά ανοδική επί μία δεκαετία. Πρατήριο καυσίμων στο Νέο Δελχί.

Προ ενεργειακής κρίσης

Το πετρέλαιο εξαντλείται, ενώ η ζήτηση σε Κίνα και Ινδία αυξάνεται ραγδαία

Του **ASHLEY SEAGER**

Έχουν περάσει 30 χρόνια από την ταινία «Mad Max», αφετηρία της καριέρας του Μελ Γκίμπσον. Η ταινία προκάλεσε τότε θόρυβο γιατί περιέγραφε έναν τρομακτικό κόσμο χωρίς πετρέλαιο, όπου συμμορίες περιπλανώνται στις ερήμους σκοτώνοντας η μια την άλλη για να εξασφαλίσουν τις ελάχιστες σταγόνες βενζίνης που κάποιοι παρήγαγαν σε αυτοσχέδια διυλιστήρια. Η δημόσια τάξη είχε εξ ολοκλήρου διαρραγεί.

Σπουδαία ταινία για τους οπαδούς του είδους. Ανταποκρίνεται, όμως, στην πραγματικότητα; Τρεις δεκαετίες αργότερα, αναρωτιέμαι μήπως η ταινία ήταν τελικά «έτη μπροστά» από την εποχή της. Θυμηθείτε το περυσινό καλοκαίρι, όταν οι τιμές του αργού είχαν εκτιναχθεί στα 150 δολάρια το βαρέλι, δέκα φορές υψηλότερα σε σχέση με μια δεκαετία πριν. Σε πρατήρια της Ευρώπης, κόσμος άρχισε να φεύγει χωρίς να πληρώνει, ενώ στη Βρετανία έκλεβαν πετρέλαιο θέρμανσης από τις δεξαμενές σπιτιών. Φανταστείτε τι θα συνέβαινε αν οι τιμές εκτοξεύονταν στα 300 δολάρια. Τα τρόφιμα θα γίνονταν απαγορευτικά ακριβά για να παραχθούν, αγαθά από την Κίνα δεν θα μπορούσαν να μεταφερθούν και η παραγωγή πλαστικού από πετρέλαιο θα γινόταν ασύμφορη. Για τις αναπτυσσόμενες χώρες, αυτό θα ήταν μοιραίο.

Η τιμή του πετρελαίου έχει μειωθεί κατακόρυφα από το καλοκαίρι του 2008, όμως αυτό συνέβη μόνο εξαιτίας της ύφεσης. Οι τιμές, που υποχώρησαν κάτω από τα 40 δολάρια στις αρχές του έτους, επανήλθαν πάνω από τα 81 πρόσφατα, στα υψηλά έτους. Οι λόγοι είναι πολλοί, όμως ένας από αυτούς αφορά την προσφορά και τη ζήτηση. Σίγουρα, η πρώτη έχει μειωθεί δραστικά, όμως και η δεύτερη δεν είναι αυτό που ήταν. Μια γραφική παράσταση της τιμής του αργού τις τελευταίες δεκαετίες, εξαιρουμένης της περυσινής εκτίναξης και της φετινής βουτιάς στα 35 δολάρια, δείχνει ότι η τάση είναι σταθερά ανοδική επί δεκαετία. Γιατί;

Τα στοιχεία δείχνουν ότι μπορεί να υπάρξει χάσμα 7 εκατ. βαρελιών ημερησίως στην προσφορά και τη ζήτηση ώς το 2015

Μια εξαιρετική πρόσφατη έκθεση με τίτλο «Heads in the Sand» (Κεφάλια στην Αμμο) της μη κυβερνητικής οργάνωσης Global Witness -εκείνης που έστρεψε για πρώτη φορά την προσοχή του κοινού στα «ματωμένα διαμάντια» - εξετάζει εις βάθος αυτό που συμβαίνει στην προσφορά πετρελαίου. Το οποίο είναι τρομακτικό. Ο συγγραφέας της, Σάιμον Τέιλορ, εργάστηκε στο θέμα επί μία διετία, αναλύοντας τις προβλέψεις που εξέδωσε πέρυσι η Διεθνής Υπηρεσία Ενέργειας (IEA), παραδεχόμενη για πρώτη φορά ότι η παγκόσμια προσφορά αρχίζει να εξαντλείται ακριβώς τη στιγμή που η ζήτηση από χώρες όπως η Κίνα και η Ινδία αυξάνεται ραγδαία.

Τα στοιχεία της IEA δείχνουν ότι μπορεί να υπάρξει χάσμα 7 εκατ. βαρελιών ημερησίως στην προσφορά και τη ζήτηση ώς το 2015. Η ποσότητα αντιστοιχεί στο 8% της προσδοκώμενης τότε παγκόσμιας ζήτησης, που ανέρχεται στα 91 εκατ. βαρέλια ημερησίως. Το χάσμα θα μεγαλώνει μαζί με τη ζήτηση. Ο συγγραφέας προειδοποιεί ότι η παγκόσμια προσφορά αποκλιμακώθηκε το 2005-08, επομένως είναι ασαφές από πού θα προέλθουν οι νέες ποσότητες. Σύμφωνα με την IEA, δαπανήθηκαν 450 δισ. δολάρια ετησίως στην αναζήτηση νέων, αβέβαιων κοιτασμάτων. Ο κ. Τέιλορ θεωρεί πως οι κυβερνήσεις πρέπει να παραδεχθούν ότι αγνόησαν το πρόβλημα και δεν διαθέτουν εναλλακτικό σχέδιο.

Και σίγουρα το χρειάζονται: Η πετρελαϊκή παραγωγή της Βρετανίας έχει ήδη μειωθεί κατά το ήμισυ την τελευταία δεκαετία. Η IEA αναμένει αντίστοιχη πτώση όλων των υπαρχόντων κοιτασμάτων ώς το 2020. Οπως προειδοποιεί, ο κόσμος πρέπει να δημιουργήσει νέα παραγωγική δυνατότητα 64 εκατ. βαρελιών ημερησίως ώς το 2030, ποσότητα αντίστοιχη με τη σημερινή παραγωγή της Σαουδικής Αραβίας. Ομως, οι ανακαλύψεις νέων κοιτασμάτων έφθασαν στο ζενίθ τους το 1965, και το 1984 η παραγωγή πετρελαίου τις ξεπέρασε για πρώτη φορά...

THE GUARDIAN

450 δισ. δολ. στην ανανεώσιμη ενέργεια

Σύμφωνα με την έκθεση της μη κυβερνητικής οργάνωσης Global Witness, οι κυβερνήσεις πρέπει να κινηθούν με ταχύτητα αστραπής για να μειώσουν την ενεργειακή ζήτηση, με εκλογίκευση της χρήσης ενέργειας, και να προωθήσουν τις ανανεώσιμες πηγές, έστω κι αν είναι ίσως πολύ αργά για να αποφευχθεί τεράστιο ενεργειακό κραχ την ερχόμενη δεκαετία. Τα 450 δισ. δολ. για τα οποία κάνει λόγο η IEA μπορούν να αγοράσουν τεράστιες ποσότητες ανανεώσιμης ενέργειας, αν δεν δαπανηθούν στην αναζήτηση όλο και πιο δυσεύρετου πετρελαίου και φυσικού αερίου. Η βρετανική «επανάσταση» των ανανεώσιμων απλώς δεν επαρκεί.

Σε ένα μήνα, το υπουργείο Ενέργειας θα ανακοινώσει τις αποφάσεις του, όμως ο πήχυς παραμένει χαμηλά. Το υπουργείο επιδιώκει απόδοση επένδυσης 5%-8% από την τιμή που πληρώνει στους καταναλωτές για να τροφοδοτήσουν το δίκτυο ηλεκτρικού. Οι Γερμανοί λαμβάνουν περί το 10%. Οσοι έχουν ήδη επενδύσει, και λάβει ένα από τα λίγα επιδόματα που δόθηκαν τα τελευταία χρόνια, είναι πιθανό να ζημιωθούν από το μέτρο. Θα τιμωρηθούν, δηλαδή, γιατί έβαλαν το χέρι στην τσέπη νωρίς, συνεισφέροντας κατά χιλιάδες στερλίνες. Τελικά, όταν πράγματι θα επέλθει κραχ στην προσφορά πετρελαίου, αυτό θα είναι μεγάλο...

Την έξοδο από τα πακέτα στήριξης υπαινίχθηκε ο Βέμπερ

Ο Αξελ Βέμπερ, διοικητής της Bundesbank και μέλος του διοικητικού συμβουλίου της ΕΚΤ, δήλωσε εμμέσως ότι μέσα στο 2010 θα υπάρξει σταδιακή αναδίπλωση των δανείων που χορηγούνται στις τράπεζες με ευνοϊκούς όρους, τονίζοντας ότι «οι βασικές λειτουργίες αναχρηματοδότησης του διατραπεζικού συστήματος θα πρέπει να διατηρηθούν για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα απ' ότι η εγγύηση (απευθείας) μακροπρόθεσμης ρευστότητας». Είναι η πρώτη φορά που μέλος του συμβουλίου της ΕΚΤ υπαινίσσεται τη χάραξη στρατηγικής εξόδου από τα έκτακτα μέτρα ενίσχυσης που υιοθετήθηκαν εν μέσω της κρίσης, αν και ο κ. Βέμπερ τόνισε ότι οι δηλώσεις αυτές δεν εκπροσωπούν την επίσημη θέση της νομισματικής αρχής της Ευρωζώνης. Οι ΗΠΑ έχουν ήδη ανακοινώσει τη σταδιακή απομάκρυνση αντίστοιχων προγραμμάτων, ενώ η Τράπεζα της Ιαπωνίας δεν έχει ακόμη αποφασίσει εάν είναι η κατάλληλη στιγμή για να σταματήσει τις αγορές εταιρικών ομολόγων.

EPA

«Δεν θα περιμένουμε μέχρι να ενισχυθεί η απασχόληση ή να αρχίσει να υποχωρεί ο δείκτης ανεργίας», δήλωσε ο κεντρικός τραπεζίτης της Γερμανίας, Αξελ Βέμπερ, σε ομιλία που εκφώνησε στο Βερολίνο, προσθέτοντας ότι «τότε θα είναι πολύ αργά».

Φόβοι αναζωπύρωσης πληθωριστικών πιέσεων

Ο βασικός λόγος που προβληματίζει τους κεντρικούς τραπεζίτες για το πότε είναι η κατάλληλη στιγμή απομάκρυνσης των μέτρων ενίσχυσης της ρευστότητας είτε στο διατραπεζικό σύστημα είτε με τη διοχέτευση κεφαλαίων απευθείας στις ομολογιακές αγορές ή τις τράπεζες είναι το ενδεχόμενο αναζωπύρωσης των πληθωριστικών πιέσεων. Ωστόσο, έκθεση της Capital Economics δείχνει ότι ο αποπληθωρισμός, δηλαδή η πτώση των τιμών αγαθών και υπηρεσιών για παρατεταμένη περίοδο, παραμένει απειλή για την Ευρωζώνη, γεγονός που αποτελεί εμπόδιο στη χάραξη αυστηρής νομισματικής πολιτικής από την ΕΚΤ. Ομως, ο πρόεδρος της ΕΚΤ, Ζαν - Κλοντ Τρισέ, είχε δηλώσει στις αρχές Οκτωβρίου ότι δεν υπάρχει κίνδυνος αντιπληθωριστικών πιέσεων, παρά την πτώση των τιμών καταναλωτή στην Ε. Ε. τον Σεπτέμβριο, σε ετήσια βάση, επί τέταρτο διαδοχικό μήνα. «Δεν θα περιμένουμε μέχρι να ενισχυθεί η απασχόληση ή να αρχίσει να υποχωρεί ο δείκτης ανεργίας», δήλωσε ο κεντρικός τραπεζίτης της Γερμανίας σε ομιλία που εκφώνησε στο Βερολίνο, προσθέτοντας ότι «τότε θα είναι πολύ αργά. Η νομισματική πολιτική πρέπει να προηγείται της καμπύλης ανάκαμψης και όχι να ακολουθεί». Υπογράμμισε, μεταξύ άλλων, ότι οι τράπεζες θα πρέπει να προετοιμαστούν για τη βαθμιαία απομάκρυνση των «φαρμάκων» που παρείχαν οι κεντρικές τράπεζες. Η ΕΚΤ δανείζει στις τράπεζες κεφάλαια σε ετήσια βάση με το βασικό επιτόκιο του 1%, το οποίο είναι το χαμηλότερο στην ιστορία της Ευρωζώνης. Η επόμενη, τρίτη κατά σειράν δημοπρασία έχει δρομολογηθεί για τον Δεκέμβριο, και σύμφωνα με τις δηλώσεις του κ. Βέμπερ πιθανώς να είναι και η τελευταία.

Πιο συντηρητικοί οι Ντράγκι και Κουαντέν

Αλλοι αξιωματούχοι της ΕΚΤ ήταν πιο συντηρητικοί στις θέσεις τους. Ο κεντρικός τραπεζίτης της Ιταλίας, Μάριο Ντράχι, υπογράμμισε από τη Ρώμη, ότι ενώ έχουν παρουσιαστεί ενδείξεις σταθεροποίησης στην Ευρωζώνη, «είμαστε λιγότερο βέβαιοι πως βρισκόμαστε σε πορεία σταθερής ανάκαμψης, η οποία δεν εξαρτάται μόνον από τα έκτακτα μέτρα που έχουν ληφθεί για τη στήριξη των οικονομιών». Ο Γκι Κουαντέν του Βελγίου τόνισε ότι «είναι πολύ πιθανό να διατηρηθεί ο πληθωρισμός σε χαμηλά επίπεδα τους επόμενους μήνες, με την οικονομική ανάκαμψη να παραμένει εύθραυστη». Ο κ. Βέμπερ εκτιμά ότι ο ρυθμός αύξησης του πληθωρισμού στη Γερμανία θα ξεπεράσει το 0,5% στο άμεσο μέλλον, και πιθανώς θα αυξηθεί και κατά 1%. Οι τιμές καταναλωτή παρέμειναν σταθερές τον Οκτώβριο από πέρυσι, αφού είχαν σημειώσει πτώση τρεις μήνες πριν.

BLOOMBERG

Υποχωρεί η επιφυλακτικότητα τραπεζών στη χορήγηση δανείων

Επιεικέστερη φαίνεται να είναι η στάση των τραπεζών στη χορήγηση δανείων σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις το τρίτο τρίμηνο του έτους, γεγονός, όμως, που δεν υποδεικνύει ριζική αλλαγή στην πολιτική τους, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της ΕΚΤ. Ειδικότερα, παρουσιάστηκε πτώση του καθαρού ποσοστού των 118 τραπεζών της Ευρωζώνης που δήλωσαν ότι υιοθετούν αυστηρότερα κριτήρια στη χορήγηση δανείων ή γραμμών πίστωσης σε επιχειρήσεις, από το 21% του δεύτερου τριμήνου. Αντιστοίχως, το ποσοστό των τραπεζών που είναι πιο σχολαστικές ως προς τα κριτήρια παραχώρησης δανείων σε νοικοκυριά για την αγορά κατοικίας υποχώρησε στο 14% από το 22%, ενώ σ΄ ό, τι αφορά τα καταναλωτικά δάνεια υπήρξε μείωση στο 13% από το 21%. Είναι η δεύτερη έκθεση που δημοσιεύει μέσα στην εβδομάδα η ΕΚΤ. Σύμφωνα με τα πορίσματα της πρώτης, παρατηρήθηκε συρρίκνωση του δανεισμού τον Σεπτέμβριο. Αν και στη δεύτερη τονίζεται ότι παρατηρείται βαθμιαία εξομάλυνση στην τραπεζική αγορά, η ΕΚΤ έχει προειδοποιήσει ότι οι τράπεζες παραμένουν αυστηρές στην έγκριση δανείων, μια τάση που δεν έχει ακόμη αρχίσει να αντιστρέφεται. Οι τράπεζες τόνισαν από την πλευρά τους ότι οι συνθήκες άντλησης κεφαλαίων από τις αγορές χονδρικής τραπεζικής είναι λιγότερο δύσκολες από το δεύτερο τρίμηνο του 2009.

Στεγνώνουν οι πιστώσεις στην Ευρωζώνη

Για πρώτη φορά μειώθηκε ο δανεισμός προς τον ιδιωτικό τομέα – Πτώση προσφοράς χρήματος στις αγορές

Εντεινόμενη αβεβαιότητα περιβάλλει τη διαφαινόμενη ανάκαμψη της Ευρωζώνης, καθώς ο δανεισμός προς τον ιδιωτικό κλάδο υποχώρησε τον Σεπτέμβριο για πρώτη φορά στα χρονικά, ενώ για πρώτη φορά υποχώρησε και ο δείκτης Μ3 της προσφοράς χρήματος. Επιπλέον, σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία για τον Οκτώβριο, ο αποπληθωρισμός επιμένει για πέμπτο συνεχή μήνα.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ο δανεισμός των τραπεζών της Ευρωζώνης στον ιδιωτικό τομέα συρρικνώθηκε κατά 0,3% τον Σεπτέμβριο σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα πέρυσι. Ο δανεισμός σε εταιρείες εκτός χρηματοπιστωτικού κλάδου υποχώρησε κατά 0,1% σε ετήσια βάση μετά την αύξηση κατά 0,7% που είχε σημειώσει τον Αύγουστο. Σε ό, τι αφορά τα δάνεια στα νοικοκυριά της Ζώνης του Ευρώ, αυτά μειώθηκαν με ετήσιο ρυθμό 0,3% έπειτα από μείωση 0,2% που είχαν σημειώσει τον Αύγουστο. Την αρνητική εξέλιξη στην παροχή πιστώσεων επιβεβαιώνει με δικές του μετρήσεις ο οικονομολόγος της Capital Economics, Μπεν Μέι, που επισημαίνει πως πρόκειται για την πρώτη ετήσια πτώση του δανεισμού από το 1983, οπότε άρχισαν οι σχετικές μετρήσεις. Είχε προηγηθεί η οριακή αύξηση κατά 0,1% που είχε σημειώσει ο δανεισμός προς τον ιδιωτικό τομέα τον Αύγουστο, η οποία ήταν ήδη η χαμηλότερη που είχε καταγραφεί. Οπως επισήμανε ο κ. Μέι, «από τα υπάρχοντα στοιχεία δεν μπορούμε να συμπεράνουμε πως η απεριόριστη ρευστότητα που παρείχε η ΕΚΤ στις ευρωπαϊκές τράπεζες συνεισέφερε πραγματικά σε αύξηση του δανεισμού» και τονίζει πως είναι υπερβολικά νωρίς για να ανακαλέσει η ΕΚΤ την πολιτική της παροχής απεριόριστης ρευστότητας. Θεωρεί, άλλωστε, εκτός τόπου και χρόνου οποιαδήποτε συζήτηση περί αύξησης των επιτοκίων του ευρώ. Μετά την εκδήλωση της χρηματοπιστωτικής κρίσης, η ΕΚΤ υιοθέτησε μεταξύ άλλων μια άκρως αναπτυξιακή νομισματική πολιτική μέσω αλλεπάλληλων μειώσεων των επιτοκίων του ευρώ που έφθασαν το βασικό επιτόκιο δανεισμού στο ισοτρικά χαμηλό επίπεδο του 1%.

Ο δανεισμός των τραπεζών της Ευρωζώνης προς τον ιδιωτικό τομέα συρρικνώθηκε

Την αρνητική εικόνα επιτείνει η πορεία του δείκτη προσφοράς χρήματος Μ3 που υποχώρησε το γ΄ τρίμηνο στο 1,8% σε ετήσια βάση, από το αναθεωρημένο 2,6% του Αυγούστου. Πρόκειται για την πρώτη ετήσια πτώση που έχει σημειώσει ο δείκτης σε ετήσια βάση και αντανακλά τη μείωση της ζήτησης για δάνεια, αλλά και την απροθυμία των τραπεζών να χορηγήσουν πιστώσεις, παρά την απεριόριστη ρευστότητα που τους έχει χορηγήσει η ΕΚΤ. Οι τράπεζες εξακολουθούν να συγκεντρώνουν ρευστό ώστε να αναδιαρθρώσουν τους ισολογισμούς τους που έχουν δεχθεί καίριο πλήγμα από τις επισφαλείς επενδύσεις. Η υποχώρηση του δείκτη προσφοράς χρήματος και η μειωμένη ζήτηση που αυτή αντανακλά συνεπάγονται νομοτελειακά υποχώρηση του πληθωρισμού, κάτι που επιβεβαιώνουν και τα πρώτα στοιχεία για τον Οκτώβριο. Σύμφωνα με δημοσκόπηση του Reuters μεταξύ οικονομικών αναλυτών της Ευρωζώνης, οι τιμές καταναλωτή υποχώρησαν κατά 0,1% τον Οκτώβριο μετά τη μείωση του 0,3 που είχαν σημειώσει τον Σεπτέμβριο. Πρόκειται για τον πέμπτο συναπτό μήνα αποπληθωρισμού στην Ευρωζώνη και τα επίσημα στοιχεία που αναμένονται για την επόμενη εβδομάδα εκτιμάται πως θα καταδείξουν πως η πτώση των τιμών καταναλωτή οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη μείωση των τιμών της ενέργειας και των τροφίμων.

Οικονομικοί αναλυτές της BNP Paribas διαβλέπουν πάντως ανάκαμψη του πληθωρισμού σε θετικό πρόσημο μόλις η νέα αύξηση της τιμής του πετρελαίου υπερκαλύψει τις μειώσεις στις τιμές τροφίμων και την υποχώρηση του δομικού πληθωρισμού.

AFP

Οι χορηγήσεις δανείων στην Ευρωζώνη

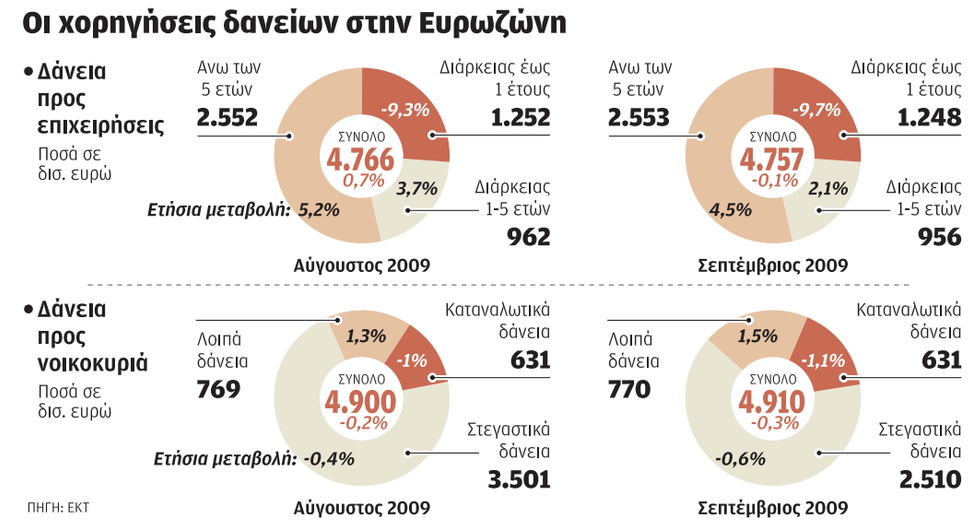

kathimerini.com.cy
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Από το κραχ του 1929 στην κρίση του 2009

Ογδόντα χρόνια μετά τη μεγάλη ύφεση, η διεθνής οικονομία βρίσκεται αντιμέτωπη με παρόμοιες προκλήσεις

Της **ΖΩΡΖΕΤ ΖΟΛΟΤΑ**

«Ποτέ δεν εισέπραξα τόσο μεγάλη ικανοποίηση. Εάν δεν με απατά η μνήμη μου, είναι η μοναδική φορά που έγραψα βιβλίο τόσο αβίαστα», είχε πει ο ιστορικός οικονομολόγος Τζον Κένεθ Γκαλμπρέιθ το 1954 για το «The Great Crash, 1929». Τον Σεπτέμβριο του 2008, όταν η κατάρρευση της Lehman Brothers κλόνισε το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα και τη διεθνή οικονομία, ο εκδοτικός οίκος Penguin ανακοίνωσε 20πλάσια αύξηση των πωλήσεων του βιβλίου, στα 12.642 αντίτυπα. Οι συγκρίσεις είναι, βεβαίως, αναπόφευκτες. Ογδόντα χρόνια μετά το κραχ του '29, που ξεκίνησε τέτοιες ημέρες, ο κόσμος επίσης βρίσκεται εγκλωβισμένος σε μια οικονομική κρίση.

Τότε, όπως πριν από την τρέχουσα κρίση, ο δυτικός κόσμος πίστευε ότι δεν θα ξαναβίωνε συνθήκες οικονομικής στέρησης. Τη δεκαετία του '20, όμως, όλοι ήθελαν να αποτοξινωθούν από την πικρή εμπειρία του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Οι καινοτομίες του ραδιοφώνου και του αυτοκινήτου έστελναν το μήνυμα στον μέσο Αμερικανό πολίτη ότι αρχίζει μια νέα εποχή αέναης ευημερίας. Η νέα γενιά χρηματιστών προσέδιδε πρωτόγνωρη αίγλη στην Γουόλ Στριτ, και πολλοί Αμερικανοί ήθελαν ένα κομμάτι από την πίτα των υπερκερδών. Τα νοικοκυριά της χώρας αγόραζαν με δάνεια οικιακές συσκευές, σπίτια, αυτοκίνητα και μετοχές.

Στο πάρτι συμμετείχε και ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Κάλβιν Κούλιτζ. Το όνομά του βρέθηκε στη λίστα εκλεκτών πελατών της House of Morgan, μαζί με άλλα μέλη του Κογκρέσου και του Ανώτατου Δικαστηρίου των ΗΠΑ. Ολοι έπαιζαν. Ορισμένοι, όμως, βρίσκονταν σε πλεονεκτικότερη θέση από τους άλλους.

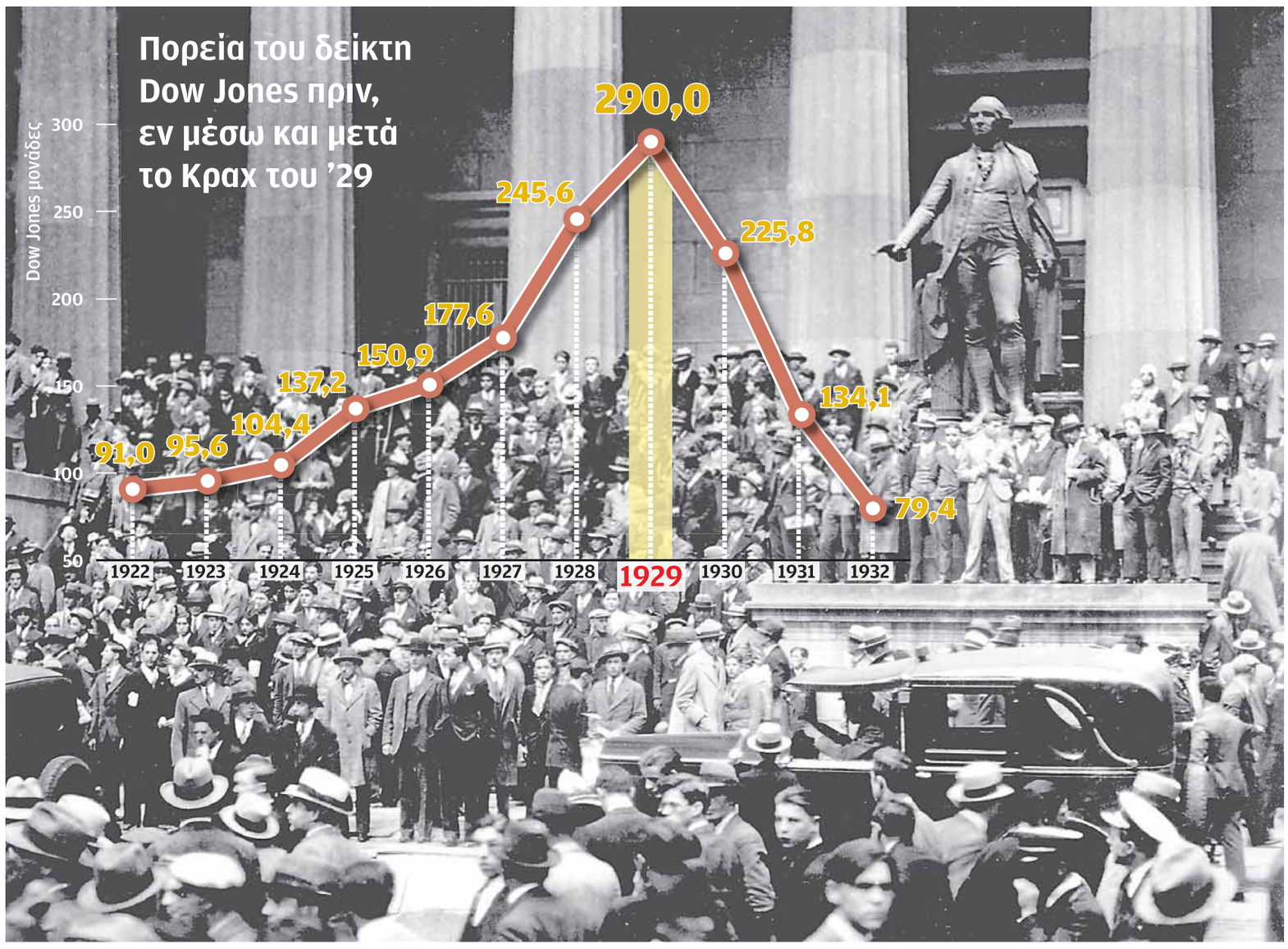

Πηγή: Χάρολντ Μπίρμαν, «The Causes of the 1929 Stock Market Crash» (Τα αίτια του Κραχ του χρηματιστηρίου το 1929)

Ανεξέλεγκτες οι τράπεζες

Από το 1921 μέχρι το 1929, ο δείκτης Dow Jones στη Νέα Υόρκη σκαρφάλωσε από τις 60 στις 400 μονάδες, με την αξία των μετοχών να ενισχύεται κατά 218,7%, ποσοστό ισοδύναμο με ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 18%. Στην πορεία βέβαια απεδείχθη ότι οι τράπεζες και οι χρηματιστηριακές τους, στις οποίες δάνειζαν αφειδώς κεφάλαια, λειτουργούσαν μέσα στην αναρχία.

Σε έναν πληθυσμό 125 εκατομμυρίων, λιγότερο από δύο εκατομμύρια πειρατίστηκαν με μετοχές, αλλά οι συνέπειες πολλαπλασιάστηκαν στο κραχ, λόγω μισού εκατομμυρίου λογαριασμών με margin calls, όπου με ένα δολάριο αγόραζαν μετοχές αξίας εννέα δολαρίων. «Οι τράπεζες παρείχαν γενναιόδωρα πιστώσεις στους χρηματιστές τους, και πολλές επιχειρήσεις διοχέτευαν ρευστό. Αλλωστε, πολλά από αυτά τα χρήματα προέρχονταν εξαρχής από το Χρηματιστήριο, δημιουργώντας μια αυτοτροφοδοτούμενη μηχανή χρήματος. Τα δάνεια με margin ισοδυναμούσαν στο ένα πέμπτο της αξίας των μετοχών των εισηγμένων εταιρειών, οικοδομώντας έναν πύργο υπεραξιών σε ασταθές έδαφος», σημειώνει ο Ρεν Τσέρνου της New York Times.

Μια άλλη διάσταση αυτής της βραδυφλεγούς βόμβας ήταν τα investment trusts, πρόγονος των σύγχρονων χρηματιστηριακών κόλπων, όπως το σχέδιο Πόντζι του Μπέρναρντ Μέιντοφ. Μόνον που τότε κανένας δεν οδηγήθηκε στη φυλακή για τη δημιουργία κερδοσκοπικών αλυσίδων, σε αντίθεση με τον κ. Μέιντοφ που εκτίει ποινή 150 ετών. Τα investment trusts ήταν ένα σύμπλεγμα επενδυτικών κεφαλαίων, όπου το ένα απαρτίζονταν από μετοχές ενός άλλου, που και αυτό ήταν μια σύνθεση από μετοχές κάποιου άλλου κ.ο.κ.

Ωστόσο, τα αίτια του κραχ δεν περιορίζονται στα margin calls ή τα investment trusts, που φαίνονται απλούστατα μπροστά σε περίπλοκα επενδυτικά προϊόντα, όπως τα ομόλογα δανείων που προκάλεσαν την τελευταία διετία αιμορραγία στο χρηματοπιστωτικό σύστημα ή τα περιθωριακά hedge funds. Αν και οι επενδυτές αισθάνονταν προστατευμένοι από τη δημιουργία της ομοσπονδιακής τράπεζας των ΗΠΑ, το 1913 δεν υπήρχε ούτε καν η προσχηματική ύπαρξη μιας Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ούτε βέβαια μιας υπηρεσίας που να εγγυάται τις καταθέσεις των πολιτών. Τον Μάρτιο του 1929, όταν άρχισε να γίνονται αισθητοί οι πρώτοι τριγμοί στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, οι τραπεζίτες αγνόησαν την προειδοποίηση της Fed για συγκράτηση των δανείων που χορηγούσαν στους χρηματιστές τους. Ενας από τους ισχυρότερους, ο Τσαρλς Μίτσελ, διευθύνων σύμβουλος της National City Bank -η οποία αργότερα εξελίχθηκε σε Citibank- «ανταποκρίθηκε» στο αίτημα της Fed, παρέχοντας πιστώσεις 25 εκατ. δολαρίων για τη στήριξη της αγοράς.

14 εκατομμύρια άνεργοι

Από τη Μαύρη Πέμπτη της 24ης Οκτωβρίου του 1929, ο δείκτης Dow Jones παραδόθηκε σε μια σταθερή πτωτική πορεία, παρά το ότι ο Μίτσελ, ο Αλμπερτ Βίγκιν της Chase National Bank και ο Τόμας Λαμάντ της House of Morgan δέσμευσαν ακόμη 240 εκατ. δολάρια για τη διάσωση των μετοχών από ελεύθερη πτώση. Μάταια, όμως. Εκείνη την ημέρα, ο δείκτης Dow Jones υποχώρησε 9%, με τον όγκο των συναλλαγών να είναι τριπλάσιος από το πρώτο εννεάμηνο του ιδίου έτους, καθώς οι επενδυτές αποχωρούσαν πανικόβλητοι από την αγορά. Την εβδομάδα που ακολούθησε υπολογίζεται ότι χάθηκαν 30 δισ. δολάρια. Στο τέλος, πολλοί δεν είχαν χάσει μόνον όλες τις οικονομίες τους, αλλά χρωστούσαν στους χρηματιστές τους, και κατ' επέκταση στις τράπεζες.

Από το 1929 μέχρι το 1932, οι μετοχές στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης είχαν απολέσει το 73% της αξίας τους. Το 1930, εννέα εκατομμύρια λογαριασμοί αποταμιεύσεων εκμηδενίστηκαν και 85.000 επιχειρήσεις κήρυξαν πτώχευση. Μέχρι το 1932, οι άνεργοι έφθαναν τα 14 εκατομμύρια. Η εποχή της ξεγνοιασιάς είχε τελειώσει, και θα χρειαζόταν ένας ακόμη παγκόσμιας πόλεμος για να ανασύρει τις ΗΠΑ και τον υπόλοιπο κόσμο από την ύφεση.

Σωτήρια η παρέμβαση του κράτους

Μια από τις διαφορές μεταξύ του κραχ του '29 και της χρηματοπιστωτικής κρίσης που ξέσπασε προ διετίας και επιμένει μέχρι σήμερα είναι το μέγεθος των θυμάτων που προκάλεσε στον κλάδο. Υπολογίζεται ότι μετά το κραχ του '29, περίπου 11.000 από τα 25.000 χρηματοπιστωτικά ιδρύματα των ΗΠΑ έβαλαν λουκέτο, αλλά αυτά που οδηγήθηκαν σε κατάρρευση δεν ήταν όμιλοι που έπαιζαν κομβικό ρόλο στο σύστημα. Από το 2008, όμως, μέχρι σήμερα κολοσσοί όπως η Citigroup και η Bank of America παραμένουν υπό την κηδεμονία του κράτους. Η Merrill Lynch δεν θα επιβίωνε εάν δεν απορροφούνταν από την Bank of America, η οποία την εξαγόρασε αντί 50 δισ. δολαρίων τον περασμένο Σεπτέμβριο, στο πλαίσιο μιας συμφωνίας που διερευνάται από τις δικαστικές αρχές της Νέας Υόρκης και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η Bear Stearns, ύστερα από μια 85ετή πορεία, εξαγοράστηκε από την J.P. Morgan Chase αντί του ευτελούς ποσού των 2 δολαρίων ανά μετοχή. Ας μην λησμονούμε, βεβαίως, την περίπτωση της American International Group, η οποία κρατικοποιήθηκε από το ομοσπονδιακό κράτος των ΗΠΑ με 85 δισ. δολάρια των Αμερικανών φορολογουμένων. Ανάλογη τύχη είχαν οι δύο μεγαλύτερες στεγαστικές εταιρείες των ΗΠΑ, Fannie Mae και Freddie Mac.

Επιστροφή στο '30

Ο Φραγκλίνος Ρούζβελτ, πρόεδρος των ΗΠΑ από το 1933 μέχρι το 1945, είχε πει το 1934 ότι ο τραπεζικός κλάδος πολέμησε μέχρι τελικής πτώσεως τη νομοθεσία Γκλας-Στίγκαλ (Glass-Steagall), η οποία έθετε αυστηρές διαχωριστικές γραμμές μεταξύ εμπορικών και επενδυτικών τραπεζών. Οι τράπεζες δεν θα μπορούσαν να διαθέτουν χρηματιστηριακές μονάδες και οι επενδυτικές εταιρείες δεν θα μπορούσαν να στηρίζονται σε κεφάλαια από καταθέσεις πελατών. Ο διαχωρισμός αυτός καταργήθηκε, επισήμως, προ δεκαετίας, με την επικύρωση της νομοθεσίας για τον εκσυγχρονισμό των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, η οποία θεωρείται ότι είναι ένας από τους υπαίτιους της τρέχουσας κρίσης που έχει οδηγήσει σε απώλειες 1,6 τρισ. δολαρίων, παγκοσμίως.

Η Ε.Ε. φαίνεται να ακολουθεί τα βήματα του Ρούζβελτ. Αυτήν την εβδομάδα, η ING συμφώνησε να εγκαταλείψει τον ασφαλιστικό κλάδο και να αφοσιωθεί στον τραπεζικό για λόγους ανταγωνισμού. Αντίθετα, κανείς δεν ήθελε να ακούσει ανάλογες συστάσεις από τον 82χρόνο νομικό σύμβουλο του Μπαράκ Ομπάμα και πρώην διοικητή της Fed, Πολ Βόλκερ, όπως και τον επικεφαλής της Τράπεζας της Αγγλίας, Μέρβιν Κινγκ. Και οι δύο σε ξεχωριστές περιστάσεις υποστήριξαν ότι απαραίτητη τομή στο χρηματοπιστωτικό σύστημα για να μην επαναληφθεί η τρέχουσα κρίση είναι η διχοτόμηση της εμπορικής από την επενδυτική τραπεζική, όπως είχε συμβεί τη δεκαετία του '30 με τη νομοθεσία Γκλας-Στίγκαλ. Ο κ. Κινγκ δέχθηκε επίθεση από τον υπουργό Οικονομικών της Βρετανίας, Αλιστερ Ντάρλινγκ, ο οποίος τόνισε ότι δεν είναι αυτή η λύση του προβλήματος, αλλά ένα αυστηρότερο ρυθμιστικό πλαίσιο.

Προς αύξηση των επιτοκίων στις διεθνείς αγορές

Οι αγορές φαίνεται να έχουν ήδη προεξοφλήσει την έξοδο από τον τρέχον κύκλο των ιστορικά χαμηλών επιτοκίων. Αυτό το συμπέρασμα προκύπτει από την τελευταία έκθεση της J.P. Morgan Asset Management, όπου τονίζεται ότι το κλίμα στα χρηματιστήρια θα παραμείνει θετικό, λόγω της αύξησης της παραγωγικότητας, του χαμηλού πληθωρισμού και της χαλαρής νομισματικής πολιτικής. Το σενάριο μιας αδύναμης και σταδιακής ανάκαμψης στην παγκόσμια οικονομία φαίνεται να υπερισχύει, με τις πλέον αδύναμες χώρες, όπως είναι η Ιρλανδία, η Ισπανία και η Ελλάδα στην Ευρωζώνη, να πιέζουν για τη συνέχιση του κύκλου των χαμηλών επιτοκίων. Αυτό το σενάριο διαδραματίζει ιδιαιτέρως ευνοϊκό ρόλο για τα χρηματιστήρια, εφόσον συνοδευτεί με ενίσχυση της παραγωγικότητας και του ελεγχόμενου κόστους εργασίας. Τα τελευταία δύο με τρία τρίμηνα, η ενίσχυση των αποδόσεων στις αγορές και η διάθεση των επενδυτών να αναλάβουν μεγαλύτερο κίνδυνο στις τοποθετήσεις τους διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος. Και δεδομένης της συνεχιζόμενης διστακτικότητας των τραπεζών να αυξήσουν τον δανεισμό τους, η άνοδος των τιμών στις μετοχές ή τα εμπορεύματα ή τις ομολογιακές αποδόσεις έχουν ενισχύσει την αίσθηση του πλούτου στους καταναλωτές.

Η άνοδος των τιμών έχουν ενισχύσει την αίσθηση του πλούτου στους καταναλωτές

Προ μιας εβδομάδας, όμως, το καμπανάκι του κινδύνου χτύπησε όταν η Τράπεζα της Αυστραλίας αποφάσισε αύξηση των επιτοκίων. Η J.P. Morgan εκτιμά ότι αυτή, μαζί με τις κεντρικές τράπεζες της Νορβηγίας, του Καναδά και της Νέας Ζηλανδίας, θα είναι οι πρώτες που θα απομακρυνθούν από την πολιτική χαμηλών επιτοκίων και ενέσεων ρευστότητας. Αυτό αποδίδεται στο ότι δεν σηκώνουν το βάρος της χρηματοπιστωτικής κρίσης ενώ, παράλληλα, έχουν μεγάλη παραγωγή εμπορευμάτων που εξάγουν στο εξωτερικό, γεγονός που τις προστατεύει από αντιπληθωριστικές τάσεις. Η Βρετανία αναμένεται να τις ακολουθήσει στη «σύσφιγξη» της νομισματικής πολιτικής, ενώ οι τελευταίοι στη λίστα θα είναι οι κεντρικοί τραπεζίτες των ΗΠΑ, της Ιαπωνίας και της Ευρωζώνης. Εκτιμά μάλιστα ότι πιθανώς η ΕΚΤ να αντιμετωπίσει αντιστάσεις σε μια αύξηση των επιτοκίων από την Ισπανία, την Ιρλανδία και την Ελλάδα, καθώς βρίσκονται σε ασθενέστερη κατάσταση συγκριτικά με την υπόλοιπη Ευρωζώνη.

ΕΡΑ

Οι αδύναμες χώρες της Ευρωζώνης αναμένεται να πιέσουν για τη διατήρηση των χαμηλών επιτοκίων.

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **DAVID LEONHARDT**

Οι παροχές των ΗΠΑ στοχεύουν όσους έχουν μικρότερη ανάγκη

Αν θέλατε να βοηθήσετε την αμερικανική οικονομία και είχατε 14 δισεκατομμύρια δολάρια για να διαθέσετε σε οποιαδήποτε πληθυσμιακή ομάδα, ποια θα επιλέγατε: α) εφήβους και νέους ενήλικες, μεταξύ των οποίων η ανεργία φθάνει το 18%, β) όλους τους μεσήλικες μακροχρόνιους άνεργους που, για διάφορους λόγους, δεν δικαιούνται επιδόματος ανεργίας, γ) τους φορολογούμενους του μέλλοντος (χρησιμοποιώντας τα 14 δισεκατομμύρια για να μειώσετε το έλλειμμα), ή δ) την ομάδα που εξήλθε της Μεγάλης Υφεσης μάλλον καλύτερα από κάθε άλλη, με ισχυρότερη αύξηση εισοδημάτων, λιγότερες περικοπές θέσεων και ελάχιστη απώλεια περίθαλψης;

Η κυβέρνηση Ομπάμα επέλεξε το δ - τα άτομα ηλικίας 60 ετών και άνω. Ο πρόεδρος πρότεινε να σταλεί επιταγή 250 δολαρίων σε κάθε δικαιούχο κοινωνικής ασφάλισης, κάτι που με την πρώτη ματιά φαίνεται καλό. Οι επιταγές θα αποτελούσαν μέρος των προσπαθειών στήριξης της μεγαλύτερης οικονομίας του κόσμου και τα άτομα αυτά είναι σαφώς μία συμπαθητική ομάδα. Το 2010 δεν θα αυξηθούν οι απολαβές τους από την κοινωνική ασφάλιση για το κόστος ζωής. Αυτό, ωστόσο, θα συμβεί γιατί η φετινή τεχνητά μεγάλη αύξηση έφθασε το 5,8%. Αυτός και άλλοι είναι οι λόγοι για τους οποίους οι οικονομολόγοι αντιδρούν στην πρόταση. Αντιρρήσεις είχαν ακόμα και οικονομικοί σύμβουλοι του προέδρου.

Το μέτρο είναι ελκυστικό. Οι Αμερικανοί άνω των 65 ετών δεν απέχουν από τις εκλογές. Είναι δύσκολο να τους πεις όχι. Κι εδώ έγκειται ένα πρόβλημα πολύ μεγαλύτερο από την πρόταση των 14 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Με την οικονομία να βελτιώνεται σταδιακά, κάποια μέλη του Κογκρέσου και αξιωματούχοι του Λευκού Οίκου τώρα αρχίζουν να σκέπτονται σοβαρά το δημοσιονομικό έλλειμμα. Πενήντα τρεις γερουσιαστές καταψήφισαν το νομοσχέδιο για την υγεία, πολλοί επικαλούμενοι τις επιπτώσεις του στον προϋπολογισμό. Ολοι, ουσιαστικά, συμφωνούν ότι η επίλυση του ζητήματος στηρίζεται στη μείωση των επιδομάτων που υπόσχεται η τρέχουσα νομοθεσία στους συνταξιούχους.

Ο Ομπάμα επιλέγει τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας ως πιο άξια από τους εργαζόμενους ή τους φοιτητές να λάβουν την επιταγή των 14 δισεκατομμυρίων δολαρίων

Η πρώτη στα χρονικά νομοθεσία κοινωνικής ασφάλισης, τη δεκαετία του '40, δεν προέβλεπε τιμαριθμική αναπροσαρμογή, κάτι που σημαίνει ότι τα επιδόματα δεν ακολουθούσαν τις αλλαγές στο κόστος ζωής. Το Κογκρέσο τα αύξησε τελικά το 1950, και με την πάροδο του χρόνου συνέδεσε τα επιδόματα με τις μεταβολές του δείκτη πληθωρισμού του προηγούμενου έτους. Οι αλλαγές υπήρξαν μέρος της μεταρρύθμισης -κατά τις μεσαίες δεκαετίες του 20ού αιώνα- του τρόπου μεταχείρισης των ηλικιωμένων στις ΗΠΑ. Κατά τη δεκαετία του '30, είχαν ελάχιστο δίχτυ ασφαλείας και συχνά αγωνίζονταν για να καλύψουν τις βασικές ανάγκες τους. Τέσσερις δεκαετίες αργότερα, ήταν η μόνη ηλικιακή ομάδα στις ΗΠΑ με εγγυημένη περίθαλψη και εισόδημα.

Ομως, τη δεκαετία του '70 άρχιζε να βλέπει κανείς τα πρώτα σημάδια υπερβολής. Παράδειγμα, στο νομοσχέδιο περί αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής του προέδρου Νίξον, η αύξηση των επιδομάτων δεν μπορούσε ποτέ να είναι μικρότερη του 3%. Τη δεκαετία του '80 το κατώτατο όριο έφθασε στο μηδέν, που σημαίνει ότι τα επιδόματα θα έμεναν σταθερά έστω κι αν υποχωρούσαν οι τιμές.

Με τις τιμές του αργού να καταρρέουν και τις υπόλοιπες να υποχωρούν, ο υψηλός πληθωρισμός του περασμένου έτους μετατράπηκε σε αποπληθωρισμό.

Ωστόσο, τα επιδόματά τους θα παραμείνουν ως έχουν. Αυτό σημαίνει πως οι δικαιούχοι έχουν ήδη λάβει δραστική αύξηση, έστω και χωρίς τις επιταγές των 250 του κ. Ομπάμα. Αν η οικονομική πολιτική είναι, όπως σχεδόν τα πάντα, ζήτημα επιλογών, ο κ. Ομπάμα επιλέγει τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, πλούσια και φτωχά, ως πιο άξια από τους αγωνιούντες εργαζόμενους ή τους φοιτητές να λάβουν την περίφημη επιταγή.

THE NEW YORK TIMES

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 30/10	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.15	0.16	-0.01	-6.25%	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	27.41
0.23	0.23	0.00	0.00%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	8.41
0.16	0.17	-0.01	-5.88%	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	40.19
1.47	1.49	-0.02	-1.34%	A. ZORBAS & SONS PUBLIC LTD	22.49
0.05	0.06	-0.01	-16.67%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	7.93
0.19	0.19	0.00	0.00%	A.S.G. (ANDY SPYROU) GROUP PUBLIC LTD	3.99
0.04	0.04	0.00	0.00%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	2.34
0.27	0.27	0.00	0.00%	AD Shopping Galleries Plc	7.11
2.70	2.70	0.00	0.00%	"AGROS DEVELOPMENT COMPANY ""PROODOS"" PUBLIC LTD"	9.69
0.04	0.04	0.00	0.00%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	3.25
0.19	0.19	0.00	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	18.78
0.03	0.03	0.00	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU) PUBLIC LTD (WAR. 2001/2015)	0.74
0.11	0.12	-0.01	-8.33%	AMATHUS PUBLIC LTD	9.69
0.28	0.30	-0.02	-6.67%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	15.84
0.11	0.11	0.00	0.00%	AQUA SOL HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	28.38
0.28	0.37	-0.09	-24.32%	ASPIS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	21.89
0.06	0.07	-0.01	-14.29%	ASPIS LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	5.45
0.13	0.13	0.00	0.00%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	12.99
0.49	0.49	0.00	0.00%	ATHINA CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	53.34
1.10	1.22	-0.12	-9.84%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	43.02
0.02	0.03	-0.01	-33.33%	AVACOM NET PUBLIC COMPANY LTD	3.00
0.14	0.14	0.00	0.00%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	1.79
5.50	5.96	-0.46	-7.72%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	3,265.60
90.00	81.00	9.00	11.11%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Bonds 2013/2018	41.64
110.00	103.00	7.00	6.80%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Capital Securities	709.86
0.25	0.25	0.00	0.00%	BLUE ISLAND PLC	3.86
100.00	100.00	0.00	0.00%	"BONDS 2004-2011 A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD"	248.00
0.09	0.09	0.00	0.00%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	12.75
0.14	0.14	0.00	0.00%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	29.22
0.37	0.40	-0.03	-7.50%	CCC HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	16.28
0.05	0.05	0.00	0.00%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0.25
0.07	0.07	0.00	0.00%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	3.50
0.06	0.07	-0.01	-14.29%	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD	0.60
0.07	0.08	-0.01	-12.50%	CLARIDGE PUBLIC LTD	7.57
0.05	0.05	0.00	0.00%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	14.41
0.16	0.17	-0.01	-5.88%	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	25.71
0.24	0.23	0.01	4.35%	COSMOS INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	4.32
0.29	0.29	0.00	0.00%	CYPRINT PLC	1.49
0.10	0.11	-0.01	-9.09%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	39.12
0.21	0.21	0.00	0.00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD (Nil Paid Rights)	23.32
2.17	2.22	-0.05	-2.25%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	6.64
1.00	0.98	0.02	2.04%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	93.25
0.91	0.97	-0.06	-6.19%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	25.78
0.09	0.09	0.00	0.00%	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD	1.23
0.05	0.05	0.00	0.00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	0.39
0.03	0.04	-0.01	-25.00%	D.H. CYPROTELS PLC	4.90
0.41	0.44	-0.03	-6.82%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	82.00
0.22	0.22	0.00	0.00%	Dimco Plc	17.82
0.09	0.09	0.00	0.00%	DISPLAY ART PLC	1.22
0.04	0.04	0.00	0.00%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	11.30
0.70	0.70	0.00	0.00%	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	17.50
0.02	0.02	0.00	0.00%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD	0.23
0.40	0.43	-0.03	-6.98%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	6.40

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 30/10	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.09	0.09	0.00	0.00%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	25.65
0.56	0.55	0.01	1.82%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	3.34
0.28	0.31	-0.03	-9.68%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	49.00
0.08	0.08	0.00	0.00%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (WARRANT)	2.80
0.09	0.09	0.00	0.00%	EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	1.61
0.40	0.39	0.01	2.56%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	5.81
0.01	0.01	0.00	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC (WARRANTS 2009-2010)	0.01
0.12	0.12	0.00	0.00%	G & K EXCLUSIVE FASHIONS PUBLIC COMPANY LTD	0.80
0.22	0.22	0.00	0.00%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	8.53
0.01	0.02	-0.01	-50.00%	Globalvalue Plc	4.08
0.17	0.17	0.00	0.00%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	2.38
1.44	1.57	-0.13	-8.28%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	440.18
0.48	0.48	0.00	0.00%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	27.48
0.09	0.09	0.00	0.00%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	0.99
0.17	0.18	-0.01	-5.56%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	10.62
0.15	0.15	0.00	0.00%	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	15.00
0.76	0.76	0.00	0.00%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	10.20
0.18	0.17	0.01	5.88%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	7.64
0.11	0.11	0.00	0.00%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	6.63
0.12	0.11	0.01	9.09%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	2.68
0.24	0.24	0.00	0.00%	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	2.10
0.42	0.44	-0.02	-4.55%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.84
2.00	2.05	-0.05	-2.44%	KEO PLC	61.96
0.03	0.02	0.01	50.00%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.65
0.63	0.64	-0.01	-1.56%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	12.85
0.30	0.30	0.00	0.00%	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD	2.57
0.21	0.23	-0.02	-8.70%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	10.87
0.36	0.36	0.00	0.00%	LEDA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	50.28
0.11	0.12	-0.01	-8.33%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	11.19
0.03	0.03	0.00	0.00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	5.61
0.65	0.69	-0.04	-5.80%	LOGICOM PUBLIC LTD	46.57
0.01	0.01	0.00	0.00%	Logicom Public Warrants 2008/2010)	0.02
0.18	0.18	0.00	0.00%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	6.30
0.11	0.12	-0.01	-8.33%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	5.28
0.14	0.15	-0.01	-6.67%	LOUIS PLC	59.18
0.28	0.28	0.00	0.00%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	12.10
0.15	0.16	-0.01	-6.25%	MARFIN CLR PUBLIC CO LTD	42.86
3.00	3.28	-0.28	-8.54%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	2,527.11
0.12	0.13	-0.01	-7.69%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	9.41
0.60	0.60	0.00	0.00%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	4.92
0.03	0.03	0.00	0.00%	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	0.45
0.08	0.07	0.01	14.29%	MULTICHOICE (CYPRUS) PUBLIC COMPANY LTD	5.44
0.73	0.72	0.01	1.39%	MUSKITA ALUMINIUM INDUSTRIES PLC	60.23
0.36	0.35	0.01	2.86%	NEMESIS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	16.57
0.01	0.01	0.00	0.00%	NEW MARATHON TOURS PUBLIC CO LTD	0.50
0.22	0.24	-0.02	-8.33%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	42.94
0.14	0.15	-0.01	-6.67%	OPTIONS CASSOULIDES PLC	6.49
0.32	0.35	-0.03	-8.57%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	25.91
0.24	0.25	-0.01	-4.00%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	101.86
0.57	0.59	-0.02	-3.39%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	49.88
0.37	0.37	0.00	0.00%	PHC FRANCHISED RESTAURANTS PUBLIC LTD	6.58
0.10	0.10	0.00	0.00%	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD	4.50
1.10	1.10	0.00	0.00%	PHILOKTIMATIKI PUBLIC LTD	5.29

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 30/10	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.15	0.15	0.00	0.00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	3.32
0.15	0.15	0.00	0.00%	PIPIS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	1.45
0.01	0.01	0.00	0.00%	PLYNTEX PUBLIC LTD	0.10
0.18	0.18	0.00	0.00%	Primetel Plc	34.42
0.03	0.03	0.00	0.00%	Primetel Plc (WARRANT 2008/2011)	0.96
0.08	0.08	0.00	0.00%	R.A.I. CONSULTANTS PUBLIC LTD	0.91
0.04	0.05	-0.01	-20.00%	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.81
0.02	0.02	0.00	0.00%	RENOS HATZIOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	1.66
0.07	0.08	-0.01	-12.50%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	3.79
0.10	0.10	0.00	0.00%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	3.30
0.02	0.02	0.00	0.00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	1.40
0.11	0.12	-0.01	-8.33%	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	4.02
0.12	0.13	-0.01	-7.69%	SEA STAR CAPITAL PLC	75.57
0.44	0.47	-0.03	-6.38%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	29.27
0.49	0.49	0.00	0.00%	STADEMOS HOTELS PLC	15.93
0.22	0.22	0.00	0.00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	12.70
0.02	0.02	0.00	0.00%	SUPHIRE HOLDINGS PUBLIC LTD	2.48
0.27	0.27	0.00	0.00%	TELIA AQUA MARINE PUBLIC LTD	6.14
0.37	0.43	-0.06	-13.95%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	43.93
0.01	0.01	0.00	0.00%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD (WARRANTS 2009)	0.11
0.22	0.22	0.00	0.00%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	2.69
0.05	0.05	0.00	0.00%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	1.04
2.10	2.10	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5.73
0.85	0.85	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2.32
0.60	0.60	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0.82
0.02	0.06	-0.04	-66.67%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0.20
0.31	0.31	0.00	0.00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	3.49
0.61	0.67	-0.06	-8.96%	USB Bank Plc	27.68
1.39	1.37	0.02	1.46%	VASSILICO CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	99.99
1.00	1.00	0.00	0.00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75.00
0.03	0.03	0.00	0.00%	"WARRANTS 2005/2012 EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD"	0.03
6.20	6.20	0.00	0.00%	Woodland Designs PLC	80.60
0.80	0.88	-0.08	-9.09%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	91.70
0.02	0.02	0.00	0.00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	0.72

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

Άνοδος		Πτώση	
50.0%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	-66.67%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS LTD
14.3%	MULTICHOICE (CYPRUS) LTD	-50.00%	Globalvalue Plc
11.1%	BOC – Convertible Bonds 2013/2018	-33.33%	AVACOM NET PUBLIC COMPANY LTD
9.1%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	-25.00%	D.H. CYPROTELS PLC
6.8%	BOC – Convertible Capital Securities	-24.32%	ASPIS HOLDINGS LTD

GLOBAL CAPITAL
Global Capital Securities and Financial Services Limited
Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτίριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339322, www.globalcapital.com.cy

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 30/10	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,95	2,00	-0,05	-2,50%	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	1.765,62
0,82	0,87	-0,05	-5,75%	ΑΝΕΚ (ΚΟ) *	129,04
2,38	2,82	-0,44	-15,60%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `90) *	0,89
1,55	1,55	0,00	0,00%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `96) *	5,52
4,78	5,07	-0,29	-5,72%	ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ) *	953,49
5,08	5,57	-0,49	-8,80%	ΒΩΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ (ΚΟ) *	172,36
6,58	7,18	-0,60	-8,36%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ) *	565,11
0,97	1,06	-0,09	-8,49%	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	344,35
13,95	14,70	-0,75	-5,10%	ΔΕΗ (ΚΟ) *	3.236,40
2,75	2,80	-0,05	-1,79%	ΔΟΛ (ΚΟ) *	228,25
25,29	26,42	-1,13	-4,28%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	15.351,58
1,95	2,16	-0,21	-9,72%	ΕΛΒΑΛ (ΚΑ) *	242,00
5,87	6,32	-0,45	-7,12%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ) *	1.039,00
8,30	8,42	-0,12	-1,43%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ) *	2.536,77
9,74	10,25	-0,51	-4,98%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ) *	636,69
5,13	5,49	-0,36	-6,56%	ΕΥΑΘ (ΚΟ) *	186,22
5,82	6,29	-0,47	-7,47%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ) *	619,83
4,18	4,42	-0,24	-5,43%	ΙΑΣΩ (ΚΟ) *	222,19
1,59	1,68	-0,09	-5,36%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ) *	137,91
4,37	4,85	-0,48	-9,90%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ) *	694,66
6,28	6,59	-0,31	-4,70%	ΚΑΕ (ΚΟ) *	330,80
5,45	5,94	-0,49	-8,25%	ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	3.235,91
10,70	10,13	0,57	5,63%	ΜΕΤΚΑ (ΚΟ) *	555,87
1,66	1,83	-0,17	-9,29%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΚΟ) *	111,12
1,29	1,38	-0,09	-6,52%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΠΟ) *	33,50
12,05	12,34	-0,29	-2,35%	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ) *	1.334,93
5,91	6,17	-0,26	-4,21%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ) *	691,38
14,11	14,83	-0,72	-4,86%	ΟΛΘ (ΚΟ) *	142,23
17,40	18,15	-0,75	-4,13%	ΟΠΑΠ (ΚΟ) *	5.550,60
11,50	12,60	-1,10	-8,73%	ΟΤΕ (ΚΟ) *	5.636,73
11,85	12,72	-0,87	-6,84%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	3.984,83
5,04	5,19	-0,15	-2,89%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ) *	111,28
5,01	5,34	-0,33	-6,18%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ) *	192,14
5,86	6,05	-0,19	-3,14%	ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ) *	563,32
1,92	2,22	-0,30	-13,51%	ΣΩΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ) *	238,41
4,88	5,12	-0,24	-4,69%	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (ΚΟ) *	1.388,19
6,50	6,44	0,06	0,93%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ) *	710,67
23,69	24,00	-0,31	-1,29%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ) *	1.823,60
16,04	16,68	-0,64	-3,84%	ΤΙΤΑΝ (ΠΟ) *	121,41
2,16	2,26	-0,10	-4,42%	ΥΓΕΙΑ (ΚΟ) *	352,77
4,20	4,19	0,01	0,24%	AEGEAN AIRLINES (ΚΟ) *	299,95
0,58	0,62	-0,04	-6,45%	ALAPIS (ΚΟ) *	1.137,50
13,29	14,20	-0,91	-6,41%	ALPHA BANK (ΚΟ) *	5.461,88
17,90	18,40	-0,50	-2,72%	COCA - COLA (ΚΟ) *	6.540,80
10,90	12,00	-1,10	-9,17%	EUROBANK EFG (ΚΟ) *	5.870,69
8,57	8,40	0,17	2,02%	EUROBANK PROPERTIES (ΚΟ) *	522,77
16,40	16,58	-0,18	-1,09%	FOLLI - FOLLIE (ΚΟ) *	540,33
1,53	1,69	-0,16	-9,47%	FORTHNET (ΚΟ) *	237,81
11,40	12,00	-0,60	-5,00%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	580,86
9,21	8,79	0,42	4,78%	FRIGOGLASS (ΚΟ) *	370,25
1,62	1,76	-0,14	-7,95%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ) *	215,50
3,76	3,92	-0,16	-4,08%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ) *	291,98
8,54	8,70	-0,16	-1,84%	JUMBO (ΚΟ) *	1.035,34
8,40	8,22	0,18	2,19%	JUMBO ΑΝΕΥ ΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (ΚΟ) *	72,02
7,50	8,00	-0,50	-6,25%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ) *	330,22
2,74	3,01	-0,27	-8,97%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ) *	2.082,72
2,98	3,27	-0,29	-8,87%	MARFIN POPULAR BANK (ΚΟ) *	2.510,27
5,28	5,67	-0,39	-6,88%	S & B ΟΡΥΚΤΑ (ΚΟ) *	218,73
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
14,34	15,21	-0,87	-5,72%	ALPHA ETF FTSE Athex 20	85,41
27,23	28,64	-1,41	-4,92%	NBGAM ETF ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ Χ.Α.	7,61
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΣΑΙΑΣ & ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,99	1,90	0,09	4,74%	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	22,24
0,77	0,78	-0,01	-1,28%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ) *	10,01
0,51	0,55	-0,04	-7,27%	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	21,93
1,16	1,18	-0,02	-1,69%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ) *	25,54
1,39	1,57	-0,18	-11,46%	ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΣΙΝ (ΚΟ) *	15,53
1,41	1,49	-0,08	-5,37%	ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	39,77
1,09	1,12	-0,03	-2,68%	ASPIS BANK (ΚΟ) *	69,83
1,60	1,73	-0,13	-7,51%	ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΚΟ) *	43,71
1,10	1,00	0,10	10,00%	ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ) *	31,32
0,54	0,59	-0,05	-8,47%	ΑΤΤΙ - ΚΑΤ (ΚΟ) *	44,09
1,63	1,55	0,08	5,16%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ) *	24,94
0,86	0,89	-0,03	-3,37%	ΒΑΡΑΓΚΗΣ (ΚΟ) *	5,55
0,69	0,72	-0,03	-4,17%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ) *	12,98
0,81	0,85	-0,04	-4,71%	ΒΑΡΔΑΣ (ΚΟ) *	9,62
0,97	0,96	0,01	1,04%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ) *	23,27
0,32	0,33	-0,01	-3,03%	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ) *	22,50
1,60	1,61	-0,01	-0,62%	ΒΙΣ (ΚΟ) *	7,95
1,80	1,95	-0,15	-7,69%	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ) *	11,39
0,55	0,56	-0,01	-1,79%	ΓΑΛΑΞΙΔΙ (ΚΟ) *	7,74
0,45	0,50	-0,05	-10,00%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ) *	10,83
1,34	1,32	0,02	1,52%	ΓΙΟΥΡΟΜΠΡΟΚΕΡΣ (ΚΟ) *	8,04
7,01	7,25	-0,24	-3,31%	ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ (ΚΟ) *	105,15
0,70	0,76	-0,06	-7,89%	ΔΙΑΣ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	73,76
1,58	1,59	-0,01	-0,63%	ΔΙΑΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ) *	38,44
1,46	1,72	-0,26	-15,12%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ) *	23,40
1,42	1,32	0,10	7,58%	ΔΟΥΡΟΣ (ΚΟ) *	5,63
0,80	0,83	-0,03	-3,61%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ) *	27,78
0,90	0,94	-0,04	-4,26%	ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ) *	12,31
0,35	0,38	-0,03	-7,89%	ΕΔΡΑΣΗ - ΨΑΛΛΙΔΑΣ Χ. (ΚΟ) *	10,99
0,79	0,81	-0,02	-2,47%	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	22,00
0,87	0,91	-0,04	-4,40%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ) *	9,79
1,45	1,49	-0,04	-2,68%	ΕΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ) *	53,29
0,68	0,74	-0,06	-8,11%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ) *	25,36
1,24	1,22	0,02	1,64%	ΕΛΒΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ (ΚΟ) *	16,41
0,95	1,02	-0,07	-6,86%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ) *	30,34
2,93	3,00	-0,07	-2,33%	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ) *	23,44
2,36	2,39	-0,03	-1,26%	ΕΛΙΝΟΙΛ (ΚΟ) *	56,23
51,05	54,43	-3,38	-6,21%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	1.014,10
1,71	1,86	-0,15	-8,06%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ (ΚΟ) *	46,56
0,48	0,50	-0,02	-4,00%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ (ΚΟ) *	6,57
0,68	0,71	-0,03	-4,23%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ) *	18,18
2,91	2,97	-0,06	-2,02%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ) *	42,74
0,59	0,57	0,02	3,51%	ΕΛΦΙΚΟ (ΚΟ) *	2,65
0,44	0,47	-0,03	-6,38%	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ (ΚΟ) *	23,44
0,83	0,92	-0,09	-9,78%	ΕΤΕΜ (ΚΑ) *	24,91
0,79	0,80	-0,01	-1,25%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ) *	21,90
2,23	2,24	-0,01	-0,45%	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ) *	12,60
11,00	11,57	-0,57	-4,93%	ΖΑΜΠΑ (ΚΑ) *	11,03
2,84	3,04	-0,20	-6,58%	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ) *	48,99
0,81	0,87	-0,06	-6,90%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	23,15
0,90	0,93	-0,03	-3,23%	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ) *	16,20
0,86	0,91	-0,05	-5,49%	ΙΜΠΕΡΙΟ-ΑΡΓΩ ΓΚΡΟΥΠ (ΚΟ) *	18,23
1,01	1,06	-0,05	-4,72%	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ) *	11,35
4,93	4,93	0,00	0,00%	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (ΚΟ) *	83,81
1,40	1,46	-0,06	-4,11%	ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. (ΚΟ) *	10,50
1,07	1,09	-0,02	-1,83%	ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (ΚΟ) *	10,42
1,59	1,58	0,01	0,63%	ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ) *	23,34

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 30/10	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0,64	0,65	-0,01	-1,54%	ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ (ΚΟ) *	14,03
1,03	0,90	0,13	14,44%	ΚΕΠΕΝΟΥ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	6,90
2,86	3,08	-0,22	-7,14%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ) *	70,79
0,33	0,34	-0,01	-2,94%	ΚΛΩΣ/ΓΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ (ΚΑ) *	3,80
0,53	0,56	-0,03	-5,36%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΑ) *	11,25
6,80	6,93	-0,13	-1,88%	ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ) *	78,54
1,10	1,14	-0,04	-3,51%	ΚΡΕΚΑ (ΚΟ) *	7,84
8,75	8,96	-0,21	-2,34%	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ) *	257,95
1,55	1,58	-0,03	-1,90%	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ) *	36,18
0,81	0,89	-0,08	-8,99%	ΚΤΗΜΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ (ΚΟ) *	12,80
0,88	0,90	-0,02	-2,22%	ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Η.- F.H.L. (ΚΟ) *	21,80
0,63	0,63	0,00	0,00%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ) *	9,57
0,77	0,82	-0,05	-6,10%	ΛΑΝΑΚΑΜ (ΚΟ) *	4,57
0,67	0,67	0,00	0,00%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΚΑ) *	5,58
0,61	0,64	-0,03	-4,69%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ) *	1,32
0,76	0,79	-0,03	-3,80%	ΛΙΒΑΝΗΣ (ΚΟ) *	17,63
1,81	1,75	0,06	3,43%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	30,09
0,78	0,80	-0,02	-2,50%	ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ (ΚΟ) *	7,66
0,42	0,42	0,00	0,00%	ΜΑΡΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ (ΚΟ) *	4,02
1,63	1,55	0,08	5,16%	ΜΙΝΕΡΒΑ (ΚΑ) *	10,11
1,94	1,94	0,00	0,00%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ) *	9,95
0,57	0,58	-0,01	-1,72%	ΜΟΥΖΑΚΗΣ (ΚΑ) *	18,35
3,19	3,19	0,00	0,00%	ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ Χ. & ΥΙΟΣ (ΚΟ) *	29,55
1,09	1,13	-0,04	-3,54%	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ (ΚΟ) *	17,50
1,69	1,74	-0,05	-2,87%	ΝΑΚΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΚΟ) *	10,71
0,83	0,85	-0,02	-2,35%	ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ (ΚΟ) *	19,87
1,14	1,24	-0,10	-8,06%	ΝΕΩΡΙΟΝ (ΚΟ) *	26,75
0,83	0,89	-0,06	-6,74%	ΝΗΡΕΥΣ (ΚΟ) *	52,80
0,67	0,68	-0,01	-1,47%	ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ) *	6,09
0,69	0,69	0,00	0,00%	ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΠΟ) *	1,77
16,56	16,68	-0,12	-0,72%	ΟΛΠ (ΚΟ) *	414,00
0,90	0,92	-0,02	-2,17%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΚΟ) *	7,22
8,26	8,26	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΠΟ) *	2,28
1,00	0,96	0,04	4,17%	ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ) *	4,97
1,98	2,15	-0,17	-7,91%	ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ (ΚΟ) *	40,02
4,15	4,02	0,13	3,23%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ) *	29,34
2,59	2,59	0,00	0,00%	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ (ΚΟ) *	121,41
0,82	0,88	-0,06	-6,82%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ) *	37,68
3,86	3,97	-0,11	-2,77%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΑ) *	105,68
0,98	1,06	-0,08	-7,55%	ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ) *	21,83
0,36	0,37	-0,01	-2,70%	ΣΑΝΥΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	18,39
4,08	4,20	-0,12	-2,86%	ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΛ/ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	17,06
0,68	0,74	-0,06	-8,11%	ΣΕΛΜΑΝ (ΚΟ) *	23,93
0,76	0,82	-0,06	-7,32%	ΣΕΛΟΝΤΑ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ) *	22,25
2,01	2,07	-0,06	-2,90%	ΣΙΔΜΑ (ΚΟ) *	20,10
0,72	0,78	-0,06	-7,69%	ΣΠΥΡΟΥ ΑΓΡ. ΟΙΚ. (ΚΟ) *	20,48
1,59	1,71	-0,12	-7,02%	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ (ΚΟ) *	62,92
0,52	0,54	-0,02	-3,70%	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ) *	3,39
0,52	0,52	0,00	0,00%	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΑ) *	6,60
4,57	4,59	-0,02	-0,44%	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ (ΚΟ) *	172,73
0,36	0,37	-0,01	-2,70%	ΦΙΕΡΑΤΕΞ (ΚΟ) *	3,67
0,42	0,40	0,02	5,00%	ΦΙΝΤΕΞΠΟΡΤ (ΚΟ) *	3,08
1,71	1,74	-0,03	-1,72%	ΧΑΪΔΕΜΕΝΟΣ (ΚΟ) *	14,26
1,71	1,91	-0,20	-10,47%	ΧΑΛΚΟΡ (ΚΑ) *	173,19
0,50	0,55	-0,05	-9,09%	ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ (ΚΟ) *	35,84
0,42	0,43	-0,01	-2,33%	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ (ΚΟ) *	3,39
0,80	0,83	-0,03	-3,61%	A.S. COMPANY (ΚΟ) *	17,50
0,85	0,82	0,03	3,66%	ALSINCO (ΚΟ) *	4,27
2,06	2,18	-0,12	-5,50%	ATTICA BANK (ΚΟ) *	504,46
1,24	1,30	-0,06	-4,62%	AUDIOVISUAL (ΚΟ) *	21,42
1,97	2,00	-0,03	-1,50%	AUTOHELLAS (ΚΟ) *	71,63
1,04	1,13	-0,09	-7,96%	AXON ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	42,13
1,07	1,10	-0,03	-2,73%	BYTE COMPUTER (ΚΟ) *	16,92
1,09	1,19	-0,10	-8,40%	CENTRIC ΠΟΛΥΜΕΣΑ (ΚΟ) *	29,16
0,31	0,39	-0,08	-20,51%	CPI (ΚΟ) *	3,07
0,83	0,93	-0,10	-10,75%	CYCLON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	22,13
0,60	0,64	-0,04	-6,25%	DIONIC (ΚΟ) *	17,42
0,85	0,86	-0,01	-1,16%	EURODRIP (ΚΟ) *	37,47
1,26	1,26	0,00	0,00%	EUROLINE ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	13,39
5,31	5,60	-0,29	-5,18%	EUROMEDICA (ΚΟ) *	231,73
1,41	1,41	0,00	0,00%	F.G. EUROPE (ΚΟ) *	74,45
1,69	1,78	-0,09	-5,06%	FASHION BOX (ΚΟ) *	14,52
7,95	7,96	-0,01	-0,13%	FLEXOPACK (ΚΟ) *	93,17
1,62	1,75	-0,13	-7,43%	INFO - QUEST (ΚΟ) *	78,90
1,65	1,71	-0,06	-3,51%	INFORM ΛΥΚΟΣ Π. (ΚΟ) *	33,84
1,03	1,07	-0,04	-3,74%	INTERINVEST ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	11,48
0,42	0,45	-0,03	-6,67%	INTERFISH ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ) *	12,13
0,91	0,98	-0,07	-7,14%	INTRAKAT (ΚΟ) *	84,28
2,71	2,79	-0,08	-2,87%	KLEEMAN HELLAS (ΚΟ) *	64,09
1,43	1,52	-0,09	-5,92%	LAVIPHARM (ΚΟ) *	73,05
0,55	0,52	0,03	5,77%	LOGISMOS (ΚΟ) *	2,61
3,97	3,49	0,48	13,75%	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	16,59
4,25	4,12	0,13	3,16%	MERMEREN KOMBINAT A.D.PRILEP(ΕΛΠ) *	1,99
1,41	1,40	0,01	0,71%	MEVACO (ΚΟ) *	14,81
4,13	4,29	-0,16	-3,73%	MIG REAL ESTATE ΑΕΕΑΠ (ΚΟ) *	50,96
2,17	2,20	-0,03	-1,36%	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ) *	26,94
3,07	3,02	0,05	1,66%	NEXANS ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	18,83
0,55	0,55	0,00	0,00%	NUTRIART (ΚΟ) *	23,38
0,36	0,34	0,02	5,88%	PAPERPACK ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΗΣ Ι. (ΚΟ) *	4,27
1,59	1,65	-0,06	-3,64%	PASAL (ΚΟ) *	23,80
0,90	0,96	-0,06	-6,25%	PROFILE (ΚΟ) *	10,97
1,94	2,11	-0,17	-8,06%	PROTON BANK (ΚΟ) *	121,61
1,61	1,58	0,03	1,90%	REDS (ΚΟ) *	92,47
0,39	0,40	-0,01	-2,50%	RIDENCO (ΚΟ) *	8,99
4,02	4,31	-0,29	-6,73%	RILKEN (ΚΟ) *	13,51
0,53	0,56	-0,03	-5,36%	SATO AE (ΚΟ) *	14,87
0,70	0,70	0,00	0,00%	SCIENS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	114,14
0,63	0,63	0,00	0,00%	SPACE HELLAS (ΚΟ) *	16,59
0,33	0,36	-0,03	-8,33%	SPIDER - ΠΕΤΣΙΟΣ Ν.& ΥΙΟΙ (ΚΟ) *	9,59
1,75	1,92	-0,17	-8,85%	SPRIDER STORES (ΚΟ) *	137,88
1,49	1,50	-0,01	-0,67%	TRASTOR ΑΕΕΑΠ (ΚΟ) *	81,78
0,81	0,80	0,01	1,25%	VELL GROUP (ΚΟ) *	27,12
0,60	0,63	-0,03	-4,76%	YALCO - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΚΑ) *	7,91
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΑΜΗΛΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ					
0,95	0,97	-0,02	-2,06%	ΑΘΗΝΑ (ΚΟ) *	46,70
3,86	3,88	-0,02	-0,52%	ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ (ΚΟ) *	246,65
1,18	1,30	-0,12	-9,23%	ΒΑΛΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ) *	23,74
0,20	0,19	0,01	5,26%	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ (ΚΑ) *	2,06
34,00	34,00	0,00	0,00%	ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΒ (ΚΟ) *	432,91

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

23/10/09 - 30/10/09

Ανοδος	Μεταβ. %	Πτώση	Μεταβ. %
ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ)	36,36	CPI (ΚΟ)	-20,51
ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ)	15,28	ΑΝΕΚ (ΠΟ '90)	-15,60
ΚΕΠΕΝΟΥ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	14,44	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	-15,12
MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	13,75	ΣΩΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ)	-13,51
ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ)	10,00	ΜΑΪΛΛΗΣ Μ.Ι.(ΚΟ)	-12,20

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 30/10	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
8,14	8,29	-0,15	-1,81%	ΓΕΚΕ (ΚΑ) *	68,53
0,18	0,19	-0,01	-5,26%	ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ (ΚΟ) *	3,75
0,68	0,69	-0,01	-1,45%	ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΥΜΠΕΡΗ (ΚΟ) *	13,02
5,03	5,08	-0,05	-0,98%	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	1.442,85
13,20	13,20	0,00	0,00%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΚΟ) *	4,82
12,10	12,10	0,00	0,00%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΠΟ) *	2,96
6,21	6,30	-0,09	-1,43%	ΗΡΑΚΛΗΣ ΑΓΕΤ (ΚΟ) *	441,42
1,17	1,17	0,00	0,00%	ΙΜΑΚΟ ΜΗΝΤΙΑ (ΚΟ) *	15,88
15,80	15,80	0,00	0,00%	ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ (ΚΟ) *	211,79
61,00	60,00	1,00	1,67%	ΚΑΡΕΛΙΑ (ΚΑ) *	168,36
4,63	4,93	-0,30	-6,09%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ) *	15,28
20,73	22,00	-1,27	-5,77%	ΛΑΜΨΑ (ΚΟ) *	442,88
3,34	3,38	-0,04	-1,18%	ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ (ΚΟ) *	236,89
0,23	0,23	0,00	0,00%	ΜΟΧΛΟΣ (ΚΟ) *	16,88
0,25	0,27	-0,02	-7,41%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΚΑ) *	6,35
0,31	0,31	0,00	0,00%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΠΑ) *	0,48
1,81	1,81	0,00	0,00%	ΝΙΚΑΣ (ΚΟ) *	36,62
0,72	0,73	-0,01	-1,37%	ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ (ΚΟ) *	11,15
0,52	0,54	-0,02	-3,70%	ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Χ.Κ. (ΚΟ) *	28,36
7,61	7,23	0,38	5,26%	ALPHA ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ) *	106,54
1,93	1,99	-0,06	-3,02%	ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	273,31
8,39	7,95	0,44	5,53%	CROWN HELLAS CAN (ΚΟ) *	201,88
0,52	0,52	0,00	0,00%	ELBISCO ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΑ) *	27,96
1,85	1,96	-0,11	-5,61%	ELMEC SPORT (ΚΟ) *	102,49
0,40	0,42	-0,02	-4,76%	INFORMER (ΚΟ) *	9,23
2,83	2,86	-0,03	-1,05%	MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	817,46
1,56	1,65	-0,09	-5,45%	OLYMPIC CATERING (ΚΟ) *	10,85
0,28	0,29	-0,01	-3,45%	PC SYSTEMS (ΚΟ) *	11,49
0,28	0,26	0,02	7,69%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ) *	7,66
1,46	1,46	0,00	0,00%	RAINBOW (ΚΟ) *	10,95
3,08	3,08	0,00	0,00%	SINGULARLOGIC (ΚΟ) *	134,05
0,25	0,23	0,02	8,70%	UNIBIOS (ΚΟ) *	22,94
20,10	20,08	0,02	0,10%	VIVARTIA (ΚΟ) *	1.639,73
0,82	0,86	-0,04	-4,65%	VIVERE (ΚΟ) *	26,99
ΥΠΟ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ					
1,70	1,92	-0,22	-11,46%	ΑΕΓΕΚ (ΚΟ) *	56,61
2,16	2,40	-0,24	-10,00%	ΕΛΒΙΕΜΕΚ (ΚΟ) *	14,52
0,18	0,18	0,00	0,00%	ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ) *	5,47
0,13	0,12	0,01	8,33%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΚΟ) *	3,20
0,14	0,14	0,00	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΠΟ) *	0,17
0,22	0,24	-0,02	-8,33%	ΕΥΡΩΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ (ΚΟ) *	2,41
1,14	1,20	-0,06	-5,00%	ΖΗΝΩΝ (ΚΟ) *	7,40
0,41	0,41	0,00	0,00%	ΙΠΠΟΤΟΥΡ (ΚΑ) *	7,34
0,83	0,72	0,11	15,28%	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ) *	20,43
0,11	0,10	0,01	10,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΚΟ) *	2,27
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΠΟ) *	0,94
0,54	0,60	-0,06	-10,00%	ΚΟΥΜΠΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	9,47
0,36	0,41	-0,05	-12,20%	ΜΑΪΛΛΗΣ Μ.Ι.(ΚΟ) *	26,34
0,10	0,10	0,00	0,00%	ΜΑΞΙΜ ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ (ΚΑ) *	1,50
0,75	0,55	0,20	36,36%	ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ) *	12,93
0,35	0,36	-0,01	-2,78%	ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ (ΚΟ) *	8,95
0,76	0,80	-0,04	-5,00%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΚΟ) *	7,26
0,60	0,64	-0,04	-6,25%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΠΟ) *	0,78
0,36	0,39	-0,03	-7,69%	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ) *	8,75
0,42	0,45	-0,03	-6,67%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ) *	69,56
0,20	0,20	0,00	0,00%	ΤΕΞΑΠΡΕΤ (ΚΟ) *	2,78
0,18	0,18	0,00	0,00%	ALMA - ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ) *	3,85
0,21	0,23	-0,02	-8,70%	ALTEC (ΚΟ) *	21,07
0,13	0,12	0,01	8,33%	COMPUCON (ΚΟ) *	1,62
1,39	1,51	-0,12	-7,95%	HELLAS ONLINE (ΚΟ) *	176,21
0,16	0,15	0,01	6,67%	PLIAS (ΚΑ) *	31,55
0,07	0,07	0,00	0,00%	UNITED TEXTILES (ΚΟ) *	6,27
ΥΠΟ ΑΝΑΣΤΟΛΗ					
2,19	2,19	0,00	0,00%	ΑΛΥΣΙΔΑ (ΚΟ) *	6,27
1,20	1,20	0,00	0,00%	ΑΛΥΣΙΔΑ (ΠΟ) *	0,50
0,67	0,67	0,00	0,00%	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΚΟ) *	49,16
0,10	0,10	0,00	0,00%	ΔΙΕΚΑΤ (ΚΟ)	1,79
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΛΑΝ-ΝΕΤ (ΚΟ) *	2,01
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΗ ΑΦΟΙ (ΚΟ)	2,64
0,48	0,48	0,00	0,00%	ΝΕΛ (ΚΟ) *	68,16
0,78	0,78	0,00	0,00%	ΣΑΟΣ ΦΕΡΡΥΣ (ΚΟ)	39,87
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΩΝ (ΚΟ) *	3,17
0,88	0,88	0,00	0,00%	ΩΜΕΓΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	7,92
1,07	1,07	0,00	0,00%	ALTIUS ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	5,65
0,06	0,06	0,00	0,00%	BETANET (ΚΟ)	1,30
0,62	0,62	0,00	0,00%	HITECH SNT (ΚΟ)	6,60
0,64	0,64	0,00	0,00%	MICROLAND COMPUTERS (ΚΟ) *	8,68
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
1,01	1,04	-0,03	-2,88%	ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ (ΚΟ) *	31,41
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ					
2,46	2,44	0,02	0,82%	OPTRONICS TECHNOLOGIES (ΚΟ) *	8,20
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
3,55	3,55	0,00	0,00%	EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ (ΚΟ) *	34,73
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
2,76	2,76	0,00	0,00%	ΒΙΟΪΑΤΡ.& ΡΟΜΠΟΤ.ΤΕΧΝΟΛ. (ΚΟ) *	14,90
ΛΙΑΝΙΚΟ & ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ					
2,18	2,18	0,00	0,00%	MEDITERRA (ΚΟ) *	15,91
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ					
1,53	1,58	-0,05	-3,16%	ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ) *	13,64
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ					
2,66	2,66	0,00	0,00%	ΝΤΟΠΛΕΡ (ΚΟ) *	28,20
ΤΡΟΦΙΜΑ					
1,05	1,05	0,00	0,00%	ΚΡΗΤΩΝ ΑΡΤΟΣ (ΚΟ) *	4,46
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ					
4,40	4,40	0,00	0,00%	ENVITEC (ΚΟ) *	43,65
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ					
2,14	2,18	-0,04	-1,83%	EPSILON NET (ΚΟ) *	11,96
2,52	2,52	0,00	0,00%	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ) *	9,85
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ					
2,17	2,21	-0,04	-1,81%	ΦΟΥΝΤΛΙΝΚ (ΚΑ) *	15,73

* Αφορά τη χρήση 2008. Για τον υπολογισμό του P/E, έχουν χρησιμοποιηθεί τα Ενοποιημένα Κέρδη μετά Φόρων και Δικαιωμάτων Μειοψηφίας ανά μετοχή, βάσει του σταθμισμένου αριθμού μετοχών.

alphatrust
ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ
Ξενίας 5, 145 62 Κηφισιά
Τηλ.: 210 6289300
www.alphatrust.gr

Υπερτριπλάσια κέρδη για την Deutsche Bank

Ανήλθαν σε 1,4 δισ. χάρη σε φοροελαφρύνσεις και υψηλότερα έσοδα από την επενδυτική τραπεζική

Υπερτριπλάσια κέρδη εμφάνισε το τρίτο τρίμηνο η μεγαλύτερη τράπεζα της Γερμανίας, η Deutsche Bank, υποβοηθούμενη από τις φορολογικές ελαφρύνσεις και την αύξηση των εσόδων της από την επενδυτική τραπεζική. Συγκεκριμένα, τα καθαρά της κέρδη για την περίοδο Ιουλίου - Σεπτεμβρίου ανήλθαν σε 1,4 δισ. ευρώ εν συγκρίσει με τα 414 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα πριν από ένα έτος. Τα οφέλη από τη φορολογία ανέρχονται σε 369 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, η γερμανική τράπεζα κατέληξε σε συμφωνία για την αγορά της μη εισηγμένης εταιρείας διαχείρισης πλούτου Sal. Oppenheim Jr. & Cie. αντί 1 δισ. Σε ανακοίνωση της Deutsche Bank επισημαίνεται ότι το πλαίσιο συμφωνίας, που καταρτίστηκε, της παραχωρεί τον πλήρη έλεγχο της αμερικανικής Sal. Oppenheim, ενώ η τελική έγκριση από τις εποπτικές αρχές αναμένεται το πρώτο τρίμηνο του 2010.

Αναφορικά με τα οικονομικά αποτελέσματα της τράπεζας, κατά το τρίμηνο Ιουλίου - Σεπτεμβρίου τα έσοδά της ενισχύθηκαν θεαματικά, κατά 64% στα 7,2 δισ. ευρώ εν συγκρίσει με τα 4,4 δισ. το ίδιο διάστημα του 2008. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι τα οικονομικά αποτελέσματα της γερμανικής τράπεζας υπερσκέλισαν τις προσδοκίες των αναλυτών, οι οποίοι είχαν προβλέψει καθαρά κέρδη 836 εκατομμυρίων ευρώ επί εσόδων 6,7 δισ. ευρώ. Πάντως, τα αποτελέσματα ήταν εναρμονισμένα με τα προκαταρκτικά στοιχεία, που είχε ανακοινώσει το πιστωτικό ίδρυμα στις αρχές Οκτωβρίου.

Ο διευθύνων σύμβουλος της Deutsche Bank, Γιόζεφ Ακερμαν, δήλωσε ότι η ενίσχυση τόσο στα καθαρά κέρδη όσο και στα έσοδα αφορά όλο το εύρος των δραστηριοτήτων της τράπεζας και όλες τις επιμέρους μονάδες της. «Το τρίτο τρίμηνο ανακτήσαμε τη στέρεη κερδοφορία μας, γεγονός το οποίο αποτυπώνει τη βούλησή μας και τη στρατηγική μας απόφαση να μειώσουμε τα επίπεδα των κινδύνων στις συναλλαγές μας στις διεθνείς αγορές - και αυτό εφαρμόζεται ακόμα και εις βάρος των βραχυπρόθεσμων κερδών σε κάποιες δραστηριότητές μας», διευκρίνισε ο κ. Ακερμαν. Σε αυτό το πλαίσιο, άλλωστε, η τράπεζα αύξησε τις προβλέψεις της για επισφαλή δάνεια κατά 130% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008!

Ατενίζοντας το μέλλον, ο διευθύνων σύμβουλος της Deutsche Bank διαβεβαίωσε ότι η τράπεζα είναι προετοιμασμένη να ενδυναμώσει τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστική της θέση, εντοπίζοντας τόσο τις προκλήσεις όσο και τις ευκαιρίες. «Είμαστε έτοιμοι και για τα δύο», τόνισε ο ίδιος. Τους εννέα μήνες του 2009, η γερμανική τράπεζα εμφάνισε καθαρά κέρδη της τάξης των 3,6 δισεκατομμυρίων ευρώ, όταν την αντίστοιχη περίοδο του 2008 είχε κέρδη 952 εκατ. ευρώ.

BLOOMBERG, REUTERS

Η Deutsche Bank κατέληξε σε συμφωνία για την αγορά της μη εισηγμένης εταιρείας διαχείρισης πλούτου Sal. Oppengeim Jr. & Cie. αντί 1 δισ. ευρώ.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη
(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Πρ/νο
3M COMPANY	75,56	74,46
ALCOA INC	12,99	11,93
ALLEGHENY TECH	31,51	29,70
ALTRIA GROUP	18,34	18,20
AMAZON COM	120,56	121,64
AMER ELEC PWR	30,74	29,66
AMER EXPRESS CO	36,31	34,67
AMER INTL GROUP	36,45	35,33
AMGEN	54,40	53,71
APPLE INC	195,27	192,40
ARIES MARITIME	1,11	1,00
AVON PRODUCTS	32,38	33,00
BAKER HUGHES INC	44,05	42,12
BANK OF AMERICA	15,68	15,01
BAXTER INTL INC	54,12	54,53
BLACK & DECKER	49,48	47,27
BOEING CO	48,79	47,22
BRISTOL MYERS SQ	22,14	22,16
BURL NTHN SANTA	76,57	75,43
CAMPBELL SOUP CO	32,23	31,87
CATERPILLAR INC	56,81	54,43
CAPITAL PRDS UT	9,15	9,82
CIGNA CORP	28,77	27,55
CISCO SYSTEMS	23,49	23,02
CITIGROUP	4,30	4,08
CERVECERIAS	35,60	35,01
COCA-COLA CO	53,98	53,51
COLGATE PALMOLIV	78,81	77,68
COMPUTER SCIENCE	51,32	50,21
DANAOS CORP	4,21	4,01
DIANA SHIPPING	13,39	12,98
DOW CHEMICAL CO	25,24	24,30
DRYSHIPS	6,32	6,01
DU PONT CO	32,78	32,09
EASTMAN KODAK	3,46	3,47
EMC CORP	16,72	16,45
ENTERGY CP	78,48	77,64
EXCEL MARITIME	6,01	5,77
EXELON CORP	47,46	47,80
EXXON MOBIL	73,38	73,84
FEDEX CORP	75,10	73,54
FORD MOTOR CO	7,26	6,96
FREESEAS	1,40	1,32
GENERAL DYNAMICS	63,50	64,30
GENERAL ELEC CO	14,92	14,42
GENL MARITIME CP	7,07	6,80
H J HEINZ CO	40,48	40,07
HALLIBURTON CO	30,05	28,94
HARTFORD FINL	25,61	23,27
HEWLETT-PACKARD	48,10	46,93
HOME DEPOT INC	25,95	25,21
HONEYWELL INTL	37,16	36,60
INTEL CORP	19,19	19,03
INTL BUS MACHINE	122,50	121,50
INTL PAPER CO	22,98	21,83
JOHNSON&JOHNSON	59,89	59,57
JPMORGAN CHASE	44,22	42,68
LAZARD	37,83	37,15
LIMITED BRANDS	18,18	17,06
MCDONALD'S CORP	58,99	58,64
MERCK & CO	31,07	32,05
MICROSOFT CP	28,35	28,02
MORGAN STANLEY	33,62	32,31
NATL SEMICONDUCT	13,31	13,14
NORFOLK SOUTHERN	47,15	46,25
ORACLE CORP	21,35	21,30
PEPSICO INC	61,17	60,99
PFIZER INC	17,35	17,21
PROCTER & GAMBLE	59,37	57,23
RADIOSHACK	17,48	17,09
RAYTHEON CO	45,64	45,61
ROCKWELL AUTOMAT	42,77	41,23
SARA LEE CORP	11,52	11,21
SCHLUMBERGER LTD	64,77	62,27
SOUTHERN	31,69	32,53
STEALTHGAS	6,37	6,08
TEXAS INSTRUMENT	23,79	23,44
THE AES CORP	13,42	12,81
TSAKOS ENERGY	15,64	14,76
TYCO INTL	33,79	33,61
UNISYS CORP	28,91	28,17
UNITED TECH CP	63,26	62,61
US BANCORP	24,01	23,53
VERIZON COMMS	30,05	29,95
VIACOM CL B	28,22	27,42
WAL-MART STORES	50,35	49,90
WALT DISNEY CO	28,03	27,24
WELLS FARGO & CO	28,36	27,46

London/Λονδίνο
(Σε πέννες)

3I GROUP	271,50	270,40
ANGLO AMERICAN	2197,36	2178,00
ANTOFAGASTA	821,50	788,00
ARM HOLDINGS	149,00	146,30
ASSOC.BR.FOODS	838,25	840,50
ASTRAZENECA	2801,00	2789,00
AVIVA	397,00	397,80
B SKY B	539,00	535,00
BAE SYSTEMS	315,20	319,10
BARCLAYS	329,83	319,00
BG GROUP	1092,00	1095,00
BHP BILLITON	1720,00	1674,00
BP	582,14	584,40
BR LAND CO	469,00	452,40
BRIT AM TOBACCO	1935,77	1957,00
BRITISH AIRWAYS	189,87	183,30
BT GROUP	133,00	133,40
CABLE & WIRELESS	148,30	146,50
CADBURY	773,36	773,00
CAIRN ENERGY	2737,03	2726,00
CAPITA GROUP	764,50	762,00
CARNIVAL	1951,00	1912,00
CENTRICA	251,50	246,30
COMPASS GROUP	385,92	387,00
DAILY MAIL TST A	405,70	390,40
DIAGEO	977,53	969,50
DOLPHIN CAP INV	44,28	44,50
DSG INTERNTL	29,45	30,03
ENTERPRISE INNS	118,23	116,00
GLAXOSMITHKLINE	1248,55	1251,00
HAMMERSON	405,80	399,10
HAYS	101,10	101,70
HSBC HOLDINGS	682,33	671,40
IMPERIAL TOBACCO	1807,86	1807,00
INTERCONT HOTEL	797,00	763,50
INTL POWER	256,00	251,80
ITV	44,23	42,32
JOHNSON MATTHEY	1436,06	1415,00
KINGFISHER	224,40	223,40
LAND SECS GROUP	654,00	631,00
LEGAL & GENERAL	79,70	77,70
LIBERTY INTL	468,30	451,90
LLOYDS BNK GRP	86,51	80,00
MAN GROUP	309,79	301,00
MARKS & SP.	340,30	338,70
MORRISON SUPMKT	274,59	277,40
NATIONAL GRID	606,36	602,50
NEXT	1768,74	1751,00
OLD MUTUAL	109,24	104,90
PARTYGAMING	224,30	234,50
PEARSON	841,23	841,00
PORVAIR	73,50	73,50
PRUDENTIAL	575,79	550,50
RECKIT BNCSR GRP	3077,24	2992,00
REED ELSEVIER	467,90	469,60
RENTOKIL INITIAL	105,10	105,60
REXAM PLC	277,10	275,10
RIO TINTO	2786,00	2673,00
ROLLS ROYCE GP	459,90	444,90
RSA INSRANCE GRP	124,00	122,00
ROYAL BANK SCOT	43,67	39,60
ROYAL DTCH SHL A	1834,42	1911,00
ROYAL DTCH SHL B	1790,94	1869,50
SABMILLER	1597,94	1600,00
SAGE GROUP	221,50	220,90
SAINSBURY(J)	333,00	332,00
SCHRODERS	1125,35	1101,00
SCHRODERS NV	932,50	909,00
SCOT & STH ENRGY	1079,38	1082,00
SEVERN TRENT	954,50	959,50
SHIRE	1030,39	1031,00
SMITH&NEPHEW	540,00	546,00
SMITHS GROUP	910,50	907,50
STANDRD CHART BK	1536,50	1482,00
TATE & LYLE	449,80	444,90
TESCO	407,35	403,40
UNILEVER	1849,00	1814,00
UNITED UTIL GRP	442,58	443,10
UTD BUSINESS MED	470,50	465,50
VODAFONE GROUP	140,93	138,25
WHITBREAD	1264,00	1244,00
WILLIAM HILL	169,00	167,00
WOLSELEY	1309,00	1267,00
WPP PLC	545,00	533,50
XSTRATA	936,33	882,00
YELL GROUP	44,68	46,34

Zurich /Ζυρίχη
(Σε ελβ.φρ.)

ABB LTD N	19,96	20,44
ADECCO N	47,60	46,70
BALOISE HLD N	87,50	86,60
CLARIANT N	10,02	9,44
CS GROUP AG	56,65	54,40
GIVAUDAN N	755,00	751,00
HOLCIM N	68,05	65,05
INTERSHOP I	292,00	291,00
KUDELSKI	21,82	21,28
LONZA GRP AG N	79,50	106,00
NESTLE SA	48,02	47,24
NOVARTIS N	53,40	53,35
RICHEMONT I	29,56	28,56
ROCHE HOLDING AG	165,20	164,10
SGS N	1363,00	1368,00
SWATCH GROUP I	244,90	234,60
SWISS LIFE HLDG	127,00	122,60
SWISS REINSUR N	43,62	42,00
SWISSCOM N	375,00	375,50
SYNGENTA N	249,80	246,50
SYNTHES	123,60	124,00
UBS AG N	17,64	17,20
ZURICH FIN N	239,40	235,60

Frankfurt/Φρανκφούρτη
(Σε ευρώ)

ADIDAS AG	32,80	32,10
ALLIANZ SE	81,89	78,70
ALTANA	14,43	14,42
BASF SE	37,45	36,83
BAY MOT WERKE	33,92	33,15
COMMERZBANK	7,53	6,88
CONTINENTAL AG	39,40	34,57
DAIMLER AG N	34,59	33,22
DEUTSCHE BANK N	52,20	48,56
DEUTSCHE POST NA	11,81	11,36
DT LUFTHANSA AG	10,69	10,43
DT TELEKOM N	9,58	9,55
FRESENIUS MEDI	33,27	32,79
HENKEL AG&CO	27,16	26,16
INFINEON TECH N	3,34	3,05
LINDE	73,80	73,20
MAN SE	57,82	54,43
METRO AG	38,14	37,54
MLP	7,59	7,49
MUENCH. RUECK N	111,64	110,61
RWE AG	61,07	61,04
SAP AG	31,63	31,38
SIEMENS N	64,75	62,81
THYSSEN KRUPP	22,83	21,89
TUI N	4,84	5,03
VOLKSWAGEN AG	112,48	110,90

Amsterdam/Αμστερνταμ
(Σε ευρώ)

AEGON	5,19	4,88
AHOLD KON	8,72	8,75
AKZO NOBEL	41,40	40,98
ASML HOLDING	18,86	18,43
HEINEKEN	29,99	30,00
ING GROEP	9,17	8,54
KONINKLIJKE DSM	30,81	30,12
KPN KON	12,38	12,48
KPNQWEST	0,03	0,03
PHILIPS KON	17,45	17,20
R.DUTCH SHELL A	20,78	21,19
REED ELSEVIER	8,09	8,02
SBM OFFSHORE	13,54	13,35
TNT	18,14	17,76
UNILEVER CERT	21,39	20,68
WOLTERS KLUWER	15,46	14,89

Milano/Μιλάνο
(Σε ευρώ)

BMPS	1,35	1,31
BULGARI	5,45	5,45
ENEL	4,16	4,09
ENI	17,62	17,56
FIAT	10,64	9,96
FINMECCANICA	11,90	11,75
GENERALI ASS	18,05	17,64
LUXOTTICA	17,21	16,56
MEDIASET	4,57	4,45
MEDIOBANCA	8,75	8,75
MEDIOLANUM	4,47	4,19
PIRELLI & C	0,40	0,38
RCS MEDIAGROUP	1,31	1,21
SNAM RETE GAS	3,30	3,30
STMICROELEC.N.V	5,71	5,58
TELECOM ITALIA	1,13	1,11
TENARIS	12,61	12,18
TERNA	2,71	2,70
UNICREDIT	2,40	2,28

Tokyo/Τόκιο
(Σε γιέν)

AJINOMOTO	851	865
ASAHI BREWERIES	1563	1604
ASAHI KASEI	446	456
ASTELLAS PHARMA	3320	3390
BANK OF YOKOHAMA	450	460
BRIDGESTONE CORP	1475	1546
CANON INC	3470	3460
CASIO COMPUTER	659	661
CITIZEN HOLDINGS	512	520
CLARION	88	92
CREDIT SAISON	1032	1051
DAIWA SEC GROUP	477	473
FUJI HEAVY INDS	366	368
FUJIFILM HOLDING	2610	2595
FUJITSU LTD	546	557
HINO MOTORS	337	369
HITACHI	292	296
HONDA MOTOR	2910	2940
IHI	176	179
ISUZU MOTORS	193	200
JPN STEEL WORKS	1009	1025
KAWASAKI HVY IND	229	230
KEIO	567	582
KOBE STEEL	161	163
KONICA MINOLTA H	879	892
JTEKT	943	986
MITSUB UFJ FG	488	467
MITSUBISHI CORP	1909	1950
MITSUBISHI ELEC	704	713
MITSUBISHI MOTOR	134	137
NEC CORPORATION	256	265
NIKON CORP	1671	1689
NIPPON EXPRESS	373	375
NISSAN MOTOR CO	641	662
NOMURA HOLDINGS	646	643
NTT	3780	3720
OBAYASHI CORP	344	346
ODAKYU ELEC RAIL	738	745
OSAKA GAS	309	303
PIONEER	216	223
RICOH CO LTD	1237	1229
SANYO ELECTRIC	220	214
SECOM	4060	4220
SEVEN & I HLDG	1989	2025
SHARP CORP	967	977
SHIMIZU CORP	352	350
SHISEIDO	1643	1590
SONY CORP	2710	2665
SUMITOMO CORP	875	875
SUZUKI MOTOR	2185	2250
TAISEI CORP	179	179
TDK CORPORATION	5020	5140
TOBU RAILWAY	494	502
TOKYO DOME CORP	286	293
TOKYO ELEC PWR	2210	2220
TOKYO ELECTRON	5080	5260
TOKYO GAS	364	359
TOPY INDS LTD	179	178
TORAY INDUSTRIES	513	522
TOSHIBA CORP	511	519
TOYOBO	142	144
TOYOTA MOTOR CO	3570	3600
YAMAHA CORP	956	979
YAMATO HOLDINGS	1386	1390

Paris/Παρίσι
(Σε ευρώ)

ACCOR	33,78	32,24
AIR LIQUIDE	76,50	75,23
ALSTOM	48,53	46,80
AXA	17,45	17,18
BNP PARIBAS	53,74	52,12
BOUYGUES	34,25	33,28
CAP GEMINI	32,39	32,31
CARREFOUR	29,68	29,75
CASINO GUICHARD	54,62	54,50
CREDIT AGRICOLE	13,40	12,85
DANONE	41,94	41,97
DASSAULT SYSTEM	40,21	39,97
EADS	12,87	12,76
EDF	38,60	38,85
ESSILOR INTERNAT	38,60	38,67
FRANCE TELECOM	17,52	17,76
L OREAL	70,19	69,86
L.V.M.H.	71,00	69,50
LAFARGE	58,00	55,81
LAGARDERE S.C.A.	31,85	31,14
MICHELIN	51,69	50,25
PERNOD RICARD	57,77	57,22
PEUGEOT	22,32	21,88
PPR	74,66	72,61
PUBLICIS GROUPE	26,67	26,24
RENAULT	31,12	30,07
SAINT-GOBAIN	35,71	34,18
SANOFI-AVENTIS	50,88	52,15
SCHNEIDER ELECTR	72,89	70,81
SOCIETE GENERALE	46,14	43,56
SODEXO	39,85	39,57
STMICROELECTRONI	5,69	5,58
SUEZ (fraction.)	29,60	29,60
TF1	11,12	10,85
THALES	33,28	33,36
THOMSON (EX:TMM)	1,04	1,00
TOTAL	42,00	41,95
VEOLIA ENVIRON	22,82	22,18

Madrid/Μαδρίτη
(Σε ευρώ)

ABERTIS	14,90	14,71
ACCIONA SA	84,15	83,65
ACERINOX	14,03	13,89
ADOLFO DOMINGUEZ	11,16	11,00
AGUAS BARNA A	19,72	19,71
AMPER	6,04	5,85
ANTENA 3 DE TV	6,30	5,41
AVANZIT	0,78	0,76
BANESTO	8,87	8,57
BBVA	12,58	12,18
BCO DE SABADELL	4,69	4,63
BEFESA	15,74	14,79
BK PASTOR	4,98	4,92
BK POPULAR	6,38	6,20
BODEGAS RIOJANAS	7,08	7,08
CAMPOFRIO FOOD	6,86	6,90
CAT OCCIDENTE	16,45	15,83
CIE AUTOMOTIVE	3,80	3,75
CONS AUX FERR	334,75	319,25
DINAMIA CAP PRIV	10,85	10,72
DURO FELGUERA	6,83	6,70
EADS	12,82	12,78
ELECNOR	11,37	11,22
ENAGAS	14,24	14,03
ENDESA	22,66	22,46
ERCROS	1,44	1,34
FED PATERNINA	7,51	7,51
FUNESPANA	5,98	6,00
GAMESA	12,70	12,60
GAS NATURAL	13,95	13,74
IBERIA LIN AER	1,96	1,89
IBERPAPEL	11,05	11,00
INDO INTL	1,38	1,35
INMOB COLONIAL	0,15	0,14
JAZZTEL	0,29	0,27
MAPFRE	3,04	2,98
METROVACESA	21,65	21,65
MIQUEL Y COSTAS	15,01	15,00
NATRA	2,83	2,90
NH HOTELES	3,68	3,47
PAP Y CART EURO	3,85	3,75
PESCANOVA	23,35	22,60
PRISA	3,30	3,43
PULEVA BIOTECH	1,26	1,25
RED ELECTR CORP	36,20	35,13
SACYR-VALLE	10,48	10,09
BANCO SANTANDER	11,35	10,96
SEDA BARCELONA	0,34	0,34
SOL MELIA	6,26	5,88
SOS CORP ALIMENT	2,19	2,04
SOTOGRANDE	5,50	5,50
TELEFONICA	19,19	19,01
TUBACEX	3,00	2,77
TUBOS REUNIDOS	2,17	2,05
UNIPAPEL	10,79	10,73
URBAS	0,16	0,16
VIDRALA	18,30	18,40
VINICOLA DEL NOR	14,25	14,25
ZARDOYA OTIS	13,92	13,87
ZELTIA	4,25	3,91

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης Εμπορευμάτων Reuters
Ωρα: 18.00

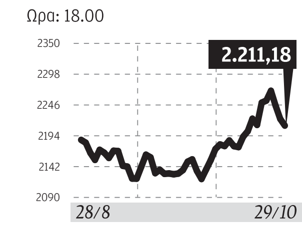

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ
Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)
Σε δολάρια/βαρέλι
Ωρα: 18.00

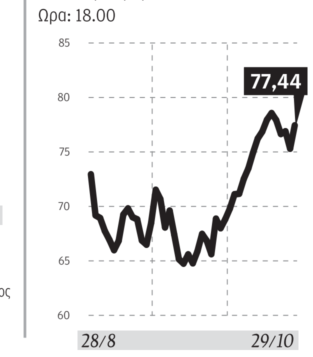

Χρυσός (Λονδίνο)
Τιμή spot
Ωρα: 18.00

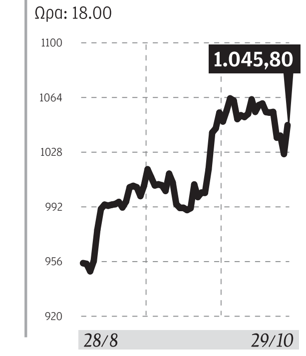

Ζάχαρη/Sugar

Λονδίνο 29/10/09 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	572,90	558,70
Μάρτιος '10	585,50	571,30

Νέα Υόρκη 29/10/09 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιανουάριος '10	21,82	21,37
Μάρτιος '10	22,56	21,93

Καφές/Coffee

Ρομπούστα Λονδ. 29/10/09 (σε δολ./τόν.)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Νοέμβριος '09	1.407	1.393
Ιανουάριος '10	1.453	1.438

Νέα Υόρκη 29/10/09 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	136,40	134,60
Μάρτιος '10	139,30	137,55

Σιτάρι/Wheat

Σικάγο 29/10/09 (σε σεντς/μπούσελ) (70 ld)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	507	495
Μάρτιος '10	526	515

Λονδίνο 29/10/09 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το Κλείσ.	Προηγ.
Νοέμβριος '09	103,00	100,50
Ιανουάριος '10	105,00	103,00

Καλαμπόκι/Corn

Σικάγο 29/10/09 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	379	369
Μάρτιος '10	392	382

Βρώμη/Oats

Σικάγο 29/10/09 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	258	248
Μάρτιος '10	271	261

Σόγια/Soybeans

Σικάγο 29/10/09 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	496	489
Μάρτιος '10	493	486

Χυμός πορτοκαλιού (Orange Juice)

Νέα Υόρκη 29/10/09 (σεντς/lb)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Νοέμβριος '09	112,05	112,05
Ιανουάριος '10	116,45	116,25

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

Βαμβάκι/Cotton

Δείκτης Λίβερπουλ 29/10/09 Α΄: 67,80

Νέα Υόρκη 29/10/09 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	67,79	66,88
Μάρτιος '10	70,52	69,73

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 29/10/09 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	2.148	2.153
Μάρτιος '10	2.185	2.186

Νέα Υόρκη 29/10/09 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	3.360	3.328
Μάρτιος '10	3.388	3.346

Μαλλί/Wool

Αυστραλία 29/10/09 (σε σεντς το kg)

	Κλείσ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	–	–
Μελβούρνη	–	–

Bradford Αγγλ. 29/10/09 (σε πένες το kg)

Μερινός		Crossbred	
70s Super	468	58s Super	308
66s Super	490	58s Blended	264
64s Super	390	56s Super	274
64s Blended	372	54s Carded	257

Μετάξι/Silk

Τόκιο 29/10/09 (σε γιεν το kg)

	Κλείσ.	Προηγ.
Οκτώβριος '09	23,06	23,06
Νοέμβριος '09	23,06	23,06

Πετρέλαιο/Oil

Λονδίνο 29/10/09 (σε δολ. / βαρέλι, FOB)

15.00 GMT

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
BRENT (DTD)	77,44	75,30
Δεκέμβριος '09	78,41	75,86

Νέα Υόρκη 29/10/09

(σε δολ. το βαρέλι, FOB) 15.00 GMT

LIGHT CRUDE

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Δεκέμβριος '09	80,13	77,46
Ιανουάριος '10	80,68	78,06
Φεβρουάριος '10	81,20	78,65
Μάρτιος '10	81,69	79,14
Απρίλιος '10	81,94	79,60
Μάιος '10	82,34	80,07

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 1.045,10
Προηγούμενο 1.026,85

Πλατίνα/Platinum (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 1.329,00
Προηγούμενο 1.303,50

Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)
SPOT 1.664,00
Προηγούμενο 1.609,00

Παλλάδιο/Palladium (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 324,50
Προηγούμενο 313,50

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE
(σε δολάρια ο τόνος)

Χαλκός/Copper
Μετρητοίς 6.424,00
3 μηνών 6.454,00

Αλουμίνιο/Aluminium
Μετρητοίς 1.899,00
3 μηνών 1.936,50

Μόλυβδος/Lead
Μετρητοίς 2.295,00
3 μηνών 2.320,00

Νικέλιο/Nikel
Μετρητοίς 18.455,00
3 μηνών 18.500,00

Ψευδάργυρος/Zinc
Μετρητοίς 2.206,50
3 μηνών 2.223,00

Κασσίτερος/Tin
Μετρητοίς 15.300,00
3 μηνών 15.005,00

STRATEGIC METALS
(Τιμή BID σε δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne	6.400
Arsenic a LB	0,70
Bismuth a LB	8,30
Cadmium (99,99%) a LB	1,75
Chrome Fe HC a LB	0,85
Cobalt (99,8%) a LB	18,75
Indium a Kilo	430
Iridium a troy ounce	415
Magnesium (99,9%) a tonne	2.750
Maganese Elect (99,7%) a tonne	2.450
Mercury Flask	550
Molyb Mo 3 a LB	11,00
Rhodium a troy ounce	1.850
Ruthenium a troy ounce	70
Selenium a LB	26
Silicon metal lumps a tonne	2.500
Tantalite a LB	34
Titanium (8,00%) a Kilo	7
Vanadium a Kilo	24
Wolframite a tonne	140

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6 μ.μ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

		ΗΠΑ		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ		ΙΑΠΩΝΙΑ		ΑΓΓΛΙΑ	
		Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση
ΑΝΑ ΔΟΛΑΡΙΟ	SPOT			0.6776	0.6778	90.7	90.75	0.6074	0.6076
	1 μήνας			0	0	-0.01	-0.01	0.0001	0.0001
	3 μήνες			0.0002	0.0002	-0.05	-0.05	0.0003	0.0003
	6 μήνες			0.0005	0.0005	-0.13	-0.12	0.0005	0.0005
	12 μήνες			0.0012	0.0013	-0.47	-0.45	0.0012	0.0013
ΑΝΑ ΕΥΡΩ	SPOT	1.4753	1.4758			133.81	133.93	0.8961	0.8967
	1 μήνας	-0.0001	-0.0001			-0.03	-0.03	0.0001	0.0001
	3 μήνες	-0.0004	-0.0004			-0.11	-0.1	0.0001	0.0002
	6 μήνες	-0.0012	-0.0011			-0.3	-0.28	0	0.0001
	12 μήνες	-0.0027	-0.0026			-0.94	-0.89	0	0.0003
ΑΝΑ 100 ΓΙΕΝ	SPOT	1.1019	1.1025	0.7466	0.7473			0.6693	0.6699
	1 μήνας	0.0002	0.0002	0.0002	0.0002			0.0002	0.0002
	3 μήνες	0.0006	0.0006	0.0006	0.0006			0.0007	0.0007
	6 μήνες	0.0015	0.0016	0.0016	0.0017			0.0014	0.0016
	12 μήνες	0.0055	0.0057	0.005	0.0053			0.0046	0.0049
ΑΝΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	SPOT	1.6458	1.6463	1.1152	1.1159	149.27	149.4		
	1 μήνας	-0.0003	-0.0003	-0.0001	-0.0001	-0.05	-0.05		
	3 μήνες	-0.0008	-0.0008	-0.0002	-0.0002	-0.15	-0.15		
	6 μήνες	-0.0014	-0.0013	-0.0001	0	-0.34	-0.32		
	12 μήνες	-0.0034	-0.0031	-0.0004	0	-1.08	-1.02		

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χθες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc
Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε [ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)] στις τιμές spot τα αντίστοιχα ψηφία.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

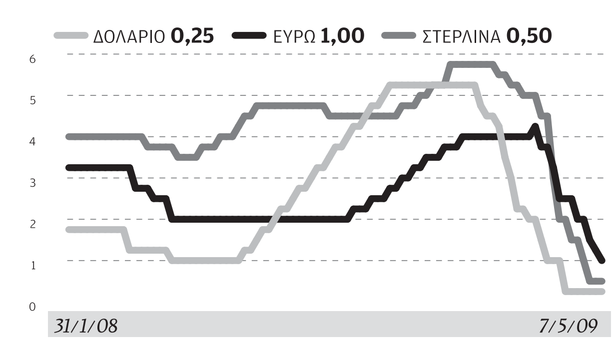

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

ΕΥΡΩ	0,6737
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	5,0121
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤ.-Β.ΙΡΛ.	0,6030
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	6,9596
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	91,35
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0169
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	5,6290
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,0682
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,0905

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,4788	1,4843	1,4847
Κορόνα Δανίας	7,4433	7,4388	7,4477
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8975	0,8950	0,8953
Κορόνα Σουηδίας	10,3359	10,3295	10,3472
Γιεν Ιαπωνίας (100)	135,13	135,56	135,66
Φράγκο Ελβετίας	1,5109	1,5096	1,5105
Κορόνα Νορβηγίας	8,3835	8,3584	8,3667
Δολάριο Καναδά	1,5865	1,5852	1,5866
Δολάριο Αυστραλίας	1,6276	1,6183	1,6191

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	1,0501	1,0527
Φιορίνι Ουγγαρίας	271,19	271,34
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,5594	0,5597
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	2,0203	2,0222
Δολάριο Σιγκαπούρης	2,0743	2,0764
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	11,5015	11,5076
Κορόνα Ισλανδίας	183,960	185,070
Λίρα Αιγύπτου	8,1180	8,1302
Λίρα Γιβραλτάρ	0,9059	0,9058
Λίρα Συρίας	68,278	68,445
Λίρα Τουρκίας	2,2070	2,2135
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	5,4508	5,4535
Ραντ Νοτίου Αφρικής	11,3586	11,5101
Ριάλ Κατάρ	5,4042	5,4070
Ριάλ Ομάν	0,5714	0,5717
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	5,5661	5,5679
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	5,5379	5,5498
Κορόνα Τσεχίας	26,322	26,352

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ
Ισχύει από 1/10/2009 έως 30/10/2009

Δολάριο ΗΠΑ	1,4783	Κορόνα Δανίας	7,4418
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8994	Κορόνα Σουηδίας	10,0778

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ
Αγορά: Παλαιάς κοπής (Βικτωρίας, Εδουάρδου, Γεωργίου) **158,78 ευρώ.** Παλαιάς κοπής (Ελισάβετ 1973 και προγενέστερα) **158,78 ευρώ.** Νέας κοπής (Ελισάβετ 1974 και μεταγενέστερα) **158,78 ευρώ.**
Πώληση: Ελισάβετ νέας κοπής **190,29 ευρώ.**

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ

ΔΟΛΑΡΙΟ
1,4788 δολ. (ΠΡΟΗΓ. 1,4874 δολ.)

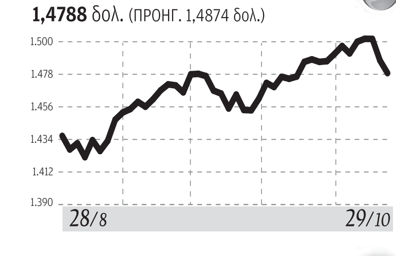

ΣΤΕΡΛΙΝΑ
0,8975 στερλ. (ΠΡΟΗΓ. 0,9078 στερλ.)

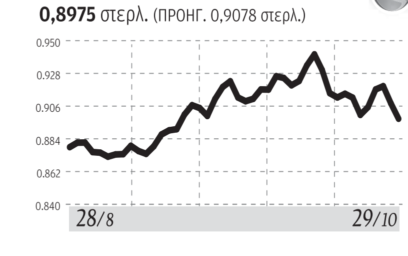

ΓΙΕΝ
135,13 γιεν (ΠΡΟΗΓ. 136,91 γιεν)

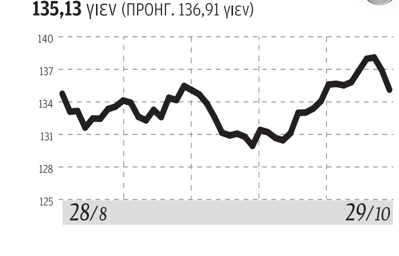

ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ
1,5109 φράγκα (ΠΡΟΗΓ. 1,5145 φράγκα)

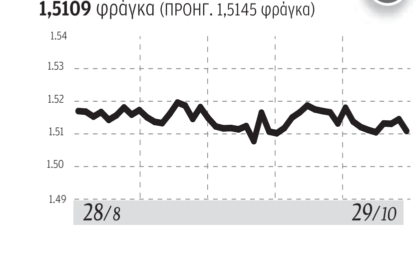

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Baltic Dry Index

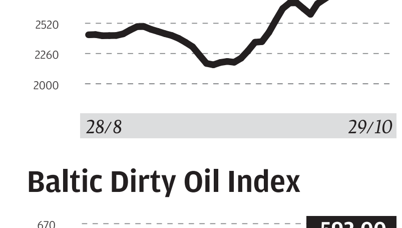

Baltic Capesize Index

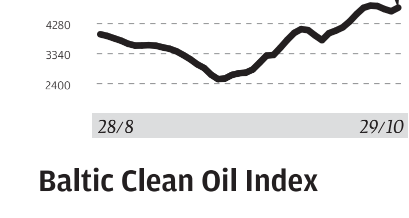

Baltic Dirty Oil Index

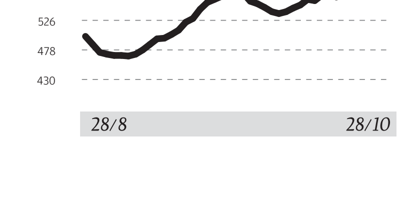

Baltic Clean Oil Index

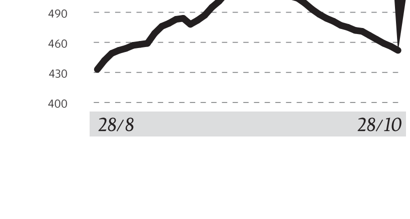

ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΠΑΝΤΑ ΔΙΠΛΑ ΣΑΣ...
ΜΕ ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Ένας αξιόπιστος φίλος βρίσκεται πάντα δίπλα σας και είναι κάθε στιγμή
έτοιμος να ανταποκριθεί αποτελεσματικά σε κάθε σας προσδοκία.

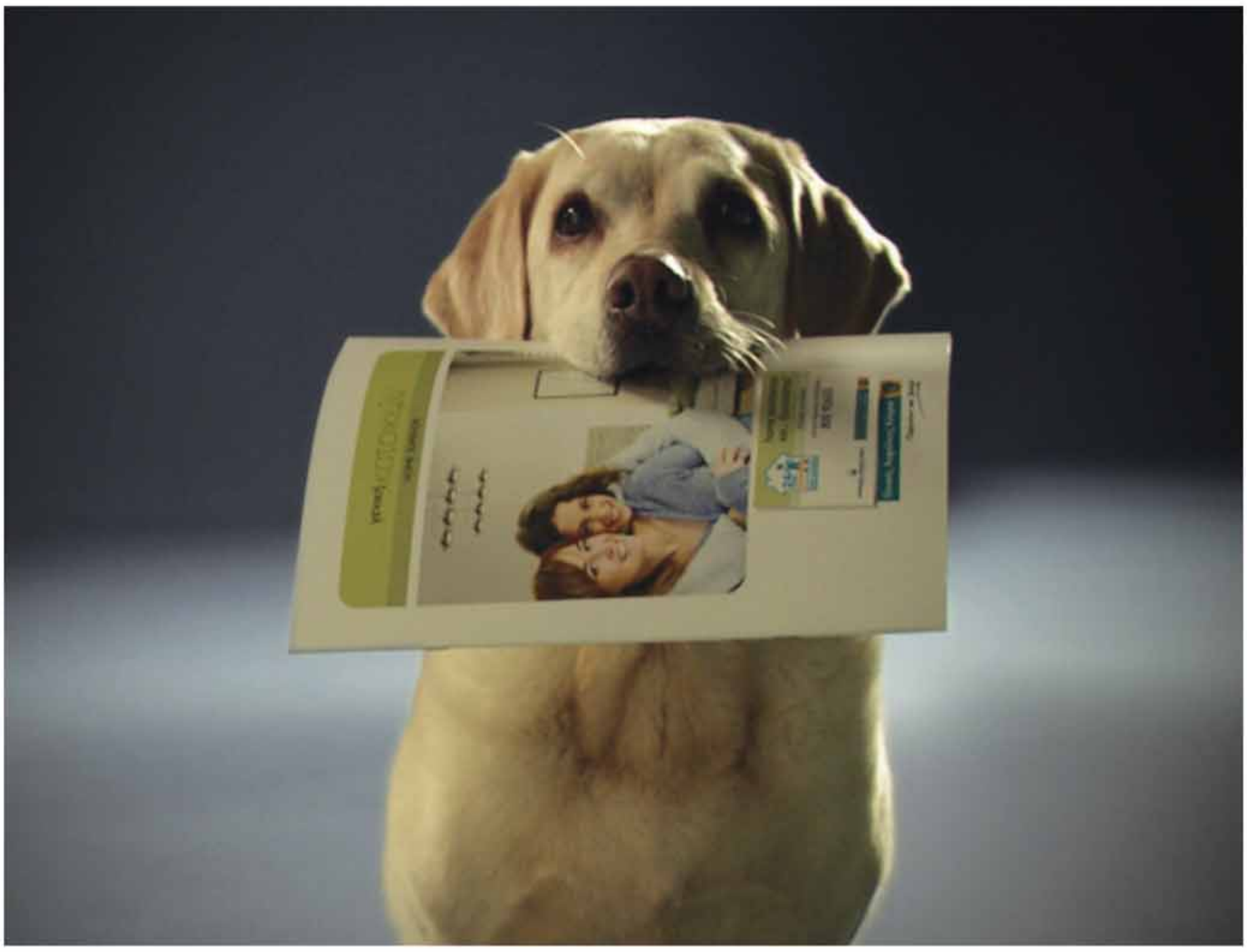

gnomi

Ελάτε στις Γενικές μ' ένα τηλεφώνημα στο

8000.87.87

Ασφαλιστικές καλύψεις

Πυρκαγιά, Καπνός, Κεραυνός, Πυρκαγιά από Βραχυκύκλωμα, Ζημιές Πυρόσβεσης, Πυρκαγιά από Δάσος,
Έκρηξη Λέβητα/Υγραερίου, Σεισμός, Θύελλα και Καταιγίδα, Πλημμύρα, Πρόσκρουση Αεροσκαφών, Οχημάτων, Ζώων,
Οχλαγωγίες, Εργατικές ή Πολιτικές Ταραχές ή Απεργίες, Κακόβουλη Ζημιά, Διαρροή Νερού ή Καυσίμων,
Ευρεία Έκρηξη, Κλοπή με Παραβίαση, Αποκομιδή Συντριμμάτων, Έξοδα Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων, Κάλυψη Θερμοσίφωνα,
Πληθωριστική Προστασία, Απώλεια Ενοικίων, Έξοδα Μεταστέγασης, Αστική Ευθύνη Ιδιοκτήτη/Ενοίκου,
Αποζημίωση σε Αξία Αντικατάστασης, Αυτόματη Επαναφορά Ασφαλισμένου Ποσού, Κλοπή, Πτώση Δένδρων,
Θραύση Υαλοπινάκων και Καθρεπτών, Τυχαία Ζημιά σε Καλώδια και Υπόγειες Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας, Αντικατάσταση Κλειδαριών,
Οικιακό Ατύχημα, Πιστωτικές Κάρτες, Ταξιδιωτικές Αποσκευές, Προσωπική Αστική Ευθύνη,
Loyalty Discount, Home Assistance, Home Club.

Γενικές Ασφάλειες Κύπρου

ΚΟΙΝΟ ΚΥΠΡΙΩΝ

Πληρώνουν σαν Τράπεζα